† CORNELIU
EPISCOPUL HUŞILOR

VREDNIC
DE CREDINŢĂ ESTE
CUVÂNTUL

CARTE DE PREDICI

EPISCOPIA HUŞILOR
2014

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
CORNELIU, episcop al Huşilor
Carte de predici / P.S. Corneliu, episcopul Huşilor. - Ed. a 3-a. - Bucureşti: Parenesis, 2014
ISBN 978-606-93472-4-9

252:281.95

CUPRINS

Cuvânt înainte –
Preasfinţitul Părinte Corneliu, Episcopul Huşilor 9
Învierea Domnului, bucuria şi viaţa întregii lumi 21
Învierea lui Hristos, mângâierea celor întristaţi 26
Învierea Mântuitorului Iisus Hristos,
izvorul iertării păcatelor 31
Mormântul lui Hristos, izvorul învierii noastre 35
Învierea Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos,
izbăvirea de întristare 40
Credinţa şi îndoiala - Duminica a 2-a după Paşti 44
Sfintele femei mironosiţe, purtătoare de viaţă şi bucurie -
Duminica a 3-a după Paşti 51
Suferinţă în răbdare - Duminica a 4-a după Paşti.....57
Dialog de taină la fântâna patriarhului Iacov -
Duminica a 5-a după Paşti 63
Iisus, Lumina lumii -
Duminica a 6-a după Paşti 71
Unitatea Bisericii -
Duminica a 7-a după Paşti 79
Predică la Pogorârea Sfântului Duh 86

Urmarea lui Hristos -
Duminica 1 după Rusalii 93

Chemarea Apostolilor -
Duminica a 2-a după Rusalii 100

Predica de pe munte –
Duminica a 3-a după Rusalii 104

Credinţa, scară către ceruri –
Duminica a 4-a după Rusalii 110

Gadara, biruinţă şi lumină -
Duminica a 5-a după Rusalii 117

Iisus Mântuitorul, adevărat doctor şi vindecător -
Duminica a 7-a după Rusalii 123

Iisus, pâinea vieţii -
Duminica a 8-a după Rusalii 130

Îndoiala şi pericolele ei –
Duminica a 9-a după Rusalii 139

Credinţa care vindecă orice suferinţă -
Duminica a 10-a după Rusalii 147

Dreptatea şi iertarea -
Duminica a 11-a după Rusalii 154

Se va lua de la voi şi se va da altora -
Duminica a 13-a după Rusalii 161

Legea şi dreptatea lui Dumnezeu -
Duminica a 15-a după Rusalii 168

Pilda talanţilor -
Duminica a 16-a după Rusalii 175

Rugăciunea împlinită -
Duminica a 17-a după Rusalii 182

Pescarii devin Apostoli -
Duminica a 18-a după Rusalii 188

Calea de aur, soluţia tuturor problemelor vieţii -
Duminica a 19-a după Rusalii 196

Moartea care devine viaţă -
Duminica a 20-a după Rusalii 202

Pilda semănătorului -
Duminica a 21-a după Rusalii 208

Raiul şi iadul, realităţi ale vieţii -
Duminica a 22-a după Rusalii 216

Ţinutul Gherghesenilor şi Lumina lumii -
Duminica a 23-a după Rusalii 225

Vindecare prin credinţă -
Duminica a 24-a după Rusalii 232

Samarineanul iubitor de oameni -
Duminica a 25-a după Rusalii 239

Bogăţia nedreaptă, cauza tuturor căderilor -
Duminica a 26-a după Rusalii 247

Judecată pripită şi nedreaptă -
Duminica a 27-a după Rusalii 254

Mulţi chemaţi, puţini aleşi -
Duminica a 28-a după Rusalii 260

Recunoştinţa, poruncă dumnezeiască, floare tot mai greu de găsit -
Duminica a 29-a după Rusalii 265

Bogăţia nedreaptă -
Duminica a 30-a după Rusalii 271

Credinţă şi răbdare -
Duminica a 31-a după Rusalii 276

Mântuirea sufletului însetat de viaţă -
Duminica a 32-a după Rusalii 281

Dreptul mândru şi vameşul smerit -
Duminica a 33-a după Rusalii 287

Drama libertăţii iresponsabile -
Duminica a 34-a după Rusalii 292
Sentinţele dreptei Judecăţi -
Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi 300
Începutul timpului pocăinţei -
Duminica Izgonirii lui Adam din Rai 310
Ortodoxia, calea Adevărului şi vieţii -
Duminica 1-a din Post 315
Rugăciunea unuia pentru celălalt
Duminica a 2-a din Post 322
Locul de întâietate, prilej de invidie -
Duminica a 5-a din Post.....328
Domnul se întristează privind în timp -
Duminica Intrării Domnului în Ierusalim (a Floriilor) 335
Taina cea din veci ascunsă -
Duminica dinaintea Naşterii Domnului.....344
Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit (Ioan 1, 11)
- Duminica după Naşterea Domnului.....352
Calea pocăinţei spre schimbarea vieţii -
Duminica dinaintea Botezului Domnului 360
Iisus Hristos, Lumina conştiinţelor -
Duminica după Botezul Domnului.....366
Crucea Domnului, scară către ceruri -
Duminica dinaintea Înălţării Sfintei Cruci 371
Crucea, semnul mărturisirii -
Duminica după Înălţarea Sfintei Cruci.....379
Predică la Naşterea Maicii Domnului (8 septembrie) 386
Urmarea lui Hristos-
Predică la Înălţarea Sfintei Cruci (14 septembrie) 390
Predică la Intrarea în biserică a Maicii Domnului
(21 noiembrie).....396

În Iordan botezându-Te Tu Doamne -
Predică la Botezul Domnului (6 ianuarie) 402

Ochii mei au văzut mântuirea Ta -
Predică la Întâmpinarea Domnului (2 februarie) 408

Dumnezeu aduce omenirii vestea cea bună -
Predică la Buna Vestire (25 martie) 414

S-a Înălţat la ceruri şi stă de-a dreapta Tatălui -
Predică la Înălţarea Domnului 423

Trei sunt care mărturisesc în cer:
Tatăl, Cuvântul şi Duhul Sfânt! (I Ioan 5, 7) -
Predică la Sfânta Treime 430

Vederea luminii veşnice, cu ochi omeneşti -
Predică la Schimbarea la Faţă (6 august) 435

Întru Adormirea Ta, lumea nu ai părăsit -
Predică la Adormirea Maicii Domnului (15 august) 441

Predică la Sfânta Cuvioasă Parascheva
(14 octombrie) 447

Acum puterile îngereşti împreună cu noi slujesc -
Predică la Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavriil (8 noiembrie) 453

Predică la sărbătoarea Sfântului Ioan Gură de Aur
(13 noiembrie) 458

Iisus Mântuitorul, Păstorul cel bun -
Predică la Sfântul Ierarh Nicolae (6 decembrie) 468

Predică la sărbătoarea
Sfântului Sfinţit Mucenic Ignatie Teoforul (20 decembrie) .. 476

Predică la sărbătoarea Sfântului Arhidiacon Ştefan
(27 decembrie) 481

Predică la sărbătoarea Sfântului Vasile cel Mare
(1 ianuarie) 487

Vulturul rănit al înaltei teologhisiri -
Predică la Sfântul Grigorie Teologul (25 ianuarie) 493

Sângele martirilor, puterea credinţei Bisericii -
Predică la Sfântul Mare Mucenic Gheorghe (23 aprilie) 502

Pe care dintre prooroci n-au prigonit părinţii voştri? -
Predică la sărbătoarea Sfântului Prooroc Ieremia (1 mai).....507

Predică la sărbătoarea Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena
(21 mai).....512

Predică la sărbătoarea Naşterii Sfântului Ioan Botezătorul
(24 iunie).....516

Sfinţii Petru şi Pavel, învăţătorii adevăratei pocăinţe -
Predică la Sfinţii Petru şi Pavel (29 iunie).....522

Sfânta Mare Muceniţă Chiriachi (7 iulie).....530

„Înger în trup, temeiul proorocilor, al doilea Înaintemergător al venirii lui Hristos, Ilie măritul“ -
Predică la sărbătoarea Sfântului Ilie (20 iulie).....534

Predică la sărbătoarea
Tăierii capului Sfântului Ioan Botezătorul
(29 august).....540

Anul cel Nou, timp al mântuirii noastre -
cuvânt la Anul nou (1 ianuarie).....546

Începutul minunilor Domnului - Nunta din Cana Galileii....557

Biruinţa asupra morţii - Învierea lui Lazăr.....562

CUVÂNT ÎNAINTE

„Cine cred oamenii că sunt Eu, Fiul Omului? Dar voi cine ziceţi că sunt? Răspunzând Simon-Petru a zis: Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu Celui viu“ (Matei 16; 13, 18)

Venirea Fiului lui Dumnezeu în această lume a păcatului, în care nedreptatea, căderea umană, culminează cu tragedia suferinţelor şi a morţii, prezenţa Sa, plină de putere şi taină, umilinţa Sa până la moartea de ocară, şi aşezarea pietrei de mormânt, Învierea şi biruinţa asupra morţii, sunt destul de multe provocări, care duc la întrebarea, pentru aflarea adevărului: *„cine este El, Cel venit în lumea pe care a creat-o, dar care se înstrăinase de El, din cauza păcatului, uitării şi lipsei de sens a vieţii?“*. În faţa procuratorului Ponţiu Pilat, care auzise toate acuzaţiile false, ipocrite, duşmănoase, la adresa Sa, dar pe care, acesta, le tratase cu suficientă rezervă şi neîncredere, la minciuna că El este împotriva Cezarului, oprind poporul să plătească tribut, Iisus Domnul răspunde că Împărăţia Sa nu este din lumea aceasta **(Ioan 18, 36)**, iar El a coborât, între oameni, pentru

a da mărturie despre Adevăr (**Ioan 18, 37**). Celelalte acuzaţii, le consideră reprezentantul Romei ca fiind fără temei, numai minciuni, pline de ura unui popor doritor de răzbunare şi moarte. De aceea procuratorul întreabă, din nou, pe Iisus: *„de unde este?"* Sau, mai direct, *„cine este El?"*

Această întrebare şi-au pus-o mulţi contemporani ai Mântuitorului, iar Sfintele Evanghelii nu fac decât să răspundă acestei, mult frământate, nedumeriri, mai ales a patra Evanghelie, care, dintru început, lămureşte originea, mai presus de lume şi timp, a Celui prin care toate s-au creat şi Care vine în lume, în trup, sălăşluindu-se între oameni, care au, ca răspuns din partea Lui, la credinţa lor în El, viaţa cea veşnică şi fără sfârşit. Mulţi dintre contemporanii săi îl considerau drept fiul bătrânului Iosif, din Nazaret (**Marcu 6, 3**), unul dintre ei, Care nu trebuie să aibă pretenţia de învăţător, lucru contestat în sinagoga din Nazaret şi finalizat cu hotărârea, diabolică, de a scăpa de El, prin a fi aruncat în prăpastie (**Luca 4, 29**).

Natanael, cel chemat la apostolat, plin de neîncredere, împărtăşind ideea conaţionalilor săi, se întreabă: *„din Nazaret poate fi ceva bun?"* (**Ioan 1, 45**). Altădată, nedumeriţi, se întrebau: *„de unde are El înţelepciunea aceasta care i s-a dat Lui, şi cum se fac atâtea minuni prin mâinile Lui?"* (**Marcu 6, 2**).

Această întrebare *„de unde?"* este în acelaşi timp un lucru necunoscut, dar real, neînţeles, dar vizibil, de neexplicat, dar trăit şi prezent în ochii celor care auzeau, trăiau şi participau la faptele şi minunile Proorocului care *„S-a ridicat între noi prin aceea că Dumnezeu a cercetat pe poporul Său"* (**Luca 7, 16**).

Sfintele Evanghelii îşi propun să răspundă la aceste întrebări, de exemplu prima Evanghelie, prin lista genealogică cu numele tuturor conducătorilor de triburi şi seminţii, doreşte să răspundă la aceasta, demonstrând că Cel venit în lume, descinde din mijlocul acestui popor, care-şi are originea în strămoşul Avraam, ce devine tatăl şi rădăcină a arborelui ce

se înfinge adânc în pământul Canaanului, care, treptat, devine Ţara făgăduinţei, în mijlocul căreia Păstorul cel bun îşi va sacrifica viaţa, nu numai pentru ei, ci ca să adune laolaltă pe fiii lui Dumnezeu, cei împrăştiaţi (**Ioan 11, 52**).

Cea de-a patra Evanghelie, la întrebarea, „de unde vine Logosul (Cuvântul) lui Dumnezeu întrupat?", direct şi fără nici o analogie sau analiză istorică, răspunde prin cuvintele: *„La început a fost Cuvântul, şi Cuvântul era la Dumnezeu, iar Dumnezeu era Cuvântul... iar Cuvântul s-a făcut trup şi s-a sălăşluit între noi şi am văzut slava Lui, ca a Unuia-Născut din Tatăl, plin de har şi de adevăr"* (**Ioan 1, 1, 14**).

Omul Iisus Hristos devine persoană reală, care intră în istoria zbuciumată a acestei lumi, care se supune timpului şi curgerii lui ireversibile, şi care Îşi arată dumnezeirea Lui treptat celor care-L urmează şi cred în El. De unde vine El? De la Dumnezeul cel veşnic, El fiind Lumina, Adevărul, Calea şi Viaţa (**Ioan 14, 6**), pâinea vieţii, apa cea vie, uşa pocăinţei, adevărata viţă aducătoare de roadă (**Ioan 15, 1**).

Cine crede în El şi-L primeşte în viaţa lui, îi dă puterea de a deveni fiu al lui Dumnezeu, nu din sânge sau trup, ci din taina credinţei, vindecătoare şi mântuitoare (**Ioan 1, 12-13**).

Adevăratul răspuns la întrebarea „de unde vine El?" îl găsim prin taina credinţei, rezumat fiind în cele patru Sfinte Evanghelii, care-şi doresc să ne încredinţeze că *„cele ce s-au scris, sunt ca să credem că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu, şi crezând, să avem viaţă în numele Lui"* (**Ioan 20, 31**).

Înaintea venirii Sale în lume, Sfintele Evanghelii prezintă pe îngerul Domnului, în persoana lui Ioan Botezătorul, care pregăteşte calea Lui, Sfântul Luca leagă evenimentele premergătoare venirii lui Hristos, în lume, prin istoria vestirii naşterii Sfântului Ioan, istorie petrecută faptic, care leagă cele două Legi, cea Veche de cea Nouă, prin slujirea preoţească, care a păstrat conştiinţa vie, în ciuda dezastrelor abătute asupra acestui

popor, conform căreia un Mântuitor, Izbăvitor, va fi dăruit, Care va da poporului cunoştinţa mântuirii, întru iertarea păcatelor lor, ca să lumineze pe cei care stau în întuneric şi în umbra morţii, îndreptându-le picioarele pe calea păcii **(Luca 1, 77-79)**.

Ioan Botezătorul va fi cel care uneşte cele două Testamente, poporul ales trebuia scos din rutina formalismului şi aroganţei fariseice, pentru a renunţa la certitudinile descendenţei, oferite de recompensa iudaică, pentru a simţi deplin calea împovărătoare a păcatelor, nedreptăţii, misiunea „îngerului Domnului" fiind aceea de a trezi conştinţele pentru începutul unui nou timp, timpul împlinirii proorociilor şi tuturor făgăduinţelor, în Persoana Cuvântului lui Dumnezeu întrupat. Cel venit în lume avea nevoie de o mărturie omenească, între El şi Botezător vor fi multiple legături, cel din urmă fiind martorul Cuvântului, „sfeşnicul Luminii", *„care va vesti, mărturisind şi strigând"* **(Ioan 1, 15)**, în el întâlnindu-se două ramuri ale spiritualităţii iudaice: preotul şi profetul, slujitorul Legii şi vestitorul Noului Legământ.

Prezentarea Mântuitorului lumii, răspunsul la întrebarea „cine este El?" va fi dat de către acest fiu autentic al Legii Vechi, Ioan Botezătorul. Prin originea şi misiunea sa, Sfântul Prooroc Ioan va delimita două epoci din istoria lui Israel şi două perioade distincte, esenţiale, din evoluţia duhovnicească a omenirii. Viaţa sa va fi caracterizată printr-o jertfă continuă, de la naştere până la sfârşitul său tragic **(Matei, cap. 14)**. Deşi aparţine Legii Vechi, Ioan se va asemăna cu Moise, care călăuzeşte poporul până aproape de pământul făgăduinţei, murind înainte de a intra în el.

Istoria vestirii naşterii Sfântului Ioan Botezătorul este înrădăcinată în trecutul Vechiului Testament. Tatăl său, Zaharia, descinde din tribul preoţesc al lui Abia, iar mama sa, Elisabeta, are origini în neamul preoţesc al lui Aaron. Astfel, Ioan descinde dintr-o clasă consacrată şi destinată slujirii la

templu. Prin venirea lui în această familie, întreaga slujire preoţească a Legii Vechi devine, în mod dinamic, slujire profetică, care are rolul de a-L vesti şi face cunoscut lumii pe Mântuitorul ei. Părinţii lui, Zaharia şi Elisabeta, sunt caracterizaţi ca fiind *„drepţi înaintea lui Dumnezeu, umblând fără prihană în toate poruncile şi rânduielile Domnului"* **(Luca 1, 6)**. În ei se întâlnesc cele două Legăminte, unindu-se şi prezentând istoria întâlnirii lui Dumnezeu cu oamenii. În Templu, când înalţa rugăciunea cu mirosul tămâiei *„să se îndrepteze rugăciunea mea ca tămâia înaintea ta"* **(Psalmul 140, 2)**, Zaharia preotul are darul de a se întâlni cu trimisul cerului, Arhanghelul Gavriil, care vesteşte naşterea unui prunc, care va avea o misiune cu totul deosebită, unică, pentru că încă din pântecele mamei sale *„se va umple de Duhul Sfânt"* **(Luca 1, 15)**. Deci, din acest moment, pruncul va continua slujirea preoţească, îndreptându-o spre profeţia şi slujirea pregătirii venirii Domnului. El vine în lume în duhul şi puterea profetică.

Acum, ceasul mântuirii lumii, începe să bată la uşa conştiinţelor: *„el va merge cu Duhul şi puterea lui Ilie ca să întoarcă inimile părinţilor spre copii şi pe cei neascultători la înţelepciunea drepţilor, ca să gătească Domnului un popor pregătit"* **(Luca 1, 17)**. Elementul care va sta la baza personalităţii Sfântului Ioan va fi revărsarea Duhului Sfânt asupra lui. Amintind de persoana şi activitatea cu care Ilie a luptat pentru apărarea credinţei, Sfântul Ioan avea să fie o reeditare şi o reactivare, peste secole, a activităţii marelui profet.

Ca şi Ilie, Ioan Botezătorul se va strădui să abată poporul de la rătăcire, îi va sfida pe puternicii timpului, acuzându-i de abuzurile şi fărădelegile lor şi va căuta să trezească conştiinţele adormite ale fiilor lui Israel. De pe malul râului Iordan, de unde Ilie a fost înălţat, cu trupul, la cer, de acolo, Ioan se va învrednici să vadă coborârea Duhului Sfânt, în chip trupesc,

peste Mântuitorul lumii, Care sfinţeşte creaţia, intrând în istoria omenirii, aşezându-o la locul ei firesc.

Pe linia tradiţiei iudaice Zaharia cere semn pentru a crede, aici se revelează veşnica tentaţie a lui Israel de a cere dovezi care să ateste valabilitatea celor promise. Semnul îndoielii caracterizează şi rodul preoţiei vechi testamentare, care se prezintă asemeni smochinului uscat din Evanghelie.

Cele nouă luni de adâncă meditaţie se vor finaliza cu imnul de preamărire, pe care Zaharia îl înalţă la naşterea fiului său, care va fi rodul şi lucrarea Duhului Sfânt, ce pregătea pe noul venit, pentru a prezenta lumii şi a răspunde la întrebarea „de unde este El?": *„Iar tu pruncule, prooroc al Celui Preaînalt te vei chema, că vei merge înaintea Domnului, ca să găteşti căile Lui"* **(Luca 1, 76)**. Înaintemergătorul trebuia să pregătească sufletele, să trezească în ele dorinţa eliberării de păcat, de aceea va şi practica botezul pocăinţei, ca pregătire pentru primirea Cuvântului, Care avea menirea de a-i scoate din stăpânirea întunericului şi a morţii, Hristos fiind „Lumina lumii", care va risipi întunericul, în imnul lui Zaharia apărând antiteza dintre lumină şi întuneric, teme ce vor constitui subiecte, destul de des, întâlnite în cea de-a patra Evanghelie.

Aşteptarea şi nerăbdarea mesianică era prezentă în viaţa lui Israel, de aceea, când Ioan Botezătorul îşi începe activitatea sa, neliniştea contemporanilor reiese din întrebarea adresată lui direct: *„cine eşti tu?"* **(Ioan 1, 19)**, *„ce spui tu despre tine însuţi?"* **(Ioan 1, 20)** *„Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie"* **(Ioan 1, 23)**, *„dar în mijlocul vostru se află Acela pe care voi nu îl ştiţi"* **(Ioan 1, 26)**, toată fiinţa Botezătorului fiind îndreptată spre Cel pentru care va da mărturia răspunsului adevărat.

După ce Domnul a ieşit, biruitor, din ispitirea luptei dusă în pustie împotriva celui rău, Ioan rosteşte cuvintele profeţiei sale: *„Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatele lumii"*

(Ioan 1, 23). Sub umbrirea Duhului Sfânt, Ioan a înţeles că Cel venit în lume, este orientat spre jertfă, aşa cum mielul este pregătit spre hrana pascală. *„Ca un miel spre junghiere s-a adus"* **(Isaia 53, 7)**, stăruind asupra imaginii mielului nevinovat, Botezătorul descoperă esenţa misiunii Dumnezeului întrupat, aceea de a muri pentru păcatele noastre, răscumpărând neamul omenesc din tragismul morţii şi a puterii ei.

După ce a pus în lumină destinaţia, spre jertfă, a lui Iisus, Ioan Botezătorul argumentează cele afirmate, prin evenimentul unic, revelator, care avusese loc pe malul Iordanului: *„am văzut Duhul, coborându-se din cer ca un porumbel, şi a rămas peste El. Acela care m-a trimis să botez cu apă, mi-a zis: peste care vei vedea Duhul coborându-se şi rămânând peste El, Acesta este Cel ce botează cu Duh Sfânt. Şi eu am văzut şi am mărturisit că Acesta este Fiul lui Dumnezeu"* **(Ioan 1, 32-34)**.

În Iisus se descoperă Mesia - Mântuitorul cel prezis de prooroci, Fiul Tatălui ceresc, Cel în care se împlinesc făgăduinţele, Dumnezeul Cel întrupat, plinătatea revelaţiei. Botezătorul doar Îl priveşte şi privirea lui va fi cea care va îndrepta privirile primilor săi ucenici, Andrei, Petru, Iacov şi Ioan, cărora, harul lucrării spre mântuire, le va deschide inimile, într-o lucrare tainică în Iudeea, în apropierea râului Iordan, care, mai târziu, vor mărturisi, dând răspunsurile adevărate, confirmând că: *„Acesta este Hristos, Cel ce a venit să mântuiască lumea"*.

Descoperirea lui Ioan Botezătorul şi prezentarea făcută lui Hristos a fost începutul deschiderii căilor spre mântuire. Ecoul predicii lui va lucra în sufletele multora, care vor părăsi totul şi-I vor urma lui Hristos. Viaţa în credinţă presupune încordare permanentă, luptă, asumarea riscului, ieşirea din graniţele unei vieţi părelnic liniştite, iresponsabile şi sterile, într-o continuă dăruire totală.

Eu sunt...

Sfintele Evanghelii, dar mai ales a patra, Îl prezintă pe Mântuitorul lumii cu propriile cuvinte şi afirmaţii despre Sine însuşi. În discuţia avută, în Templu, cu prilejul sărbătorii corturilor (când fiii lui Israel îşi aminteau că 40 de ani au locuit în corturi, până ce au ajuns în patria promisă lor) dintre cei care L-au ascultat, auzind cuvintele Lui, ziceau: *„cu adevărat, Acesta este Proorocul, alţii ziceau: Acesta este Hristos"* **(Ioan 7, 40-41)**.

Mântuitorul le răspunde: *„voi nu ştiţi de unde vin, nici unde mă duc"* **(Ioan 8, 14)**; *„nu mă ştiţi (cunoaşteţi) nici pe Mine, nici pe Tatăl Meu* **(vs. 19)** *„voi sunteţi din cele de jos, Eu sunt din cele de sus, voi sunteţi din lumea aceasta"* **(Ioan 8, 23)**, *„dacă nu credeţi că Eu sunt, veţi muri în păcatele voastre. Deci îşi ziceau între ei: cine eşti Tu?"*. Această întrebare nu era, neapărat, dorinţa sinceră de a afla cine este Iisus, dar ea a fost mereu întâlnită, de-a lungul istoriei lumii.

Când Dumnezeu s-a descoperit lui Moise pe muntele Sinai **(Ieşire 3, 14)**, Acesta se prezintă: *„aşa să le spui fiilor lui Israel: Eu sunt Cel ce sunt, Cel ce este m-a trimis la voi"*. Deci, Cel ce există dintotdeauna, pentru a fi cunoscut de oameni, ieri, azi şi în veci **(Evrei 13, 8)** este mereu prezent în viaţa lumii, şi a fiecărui om, în parte. Cel ce poartă grijă de făpturile Sale, există mereu prezent, peste tot şi deasupra timpurilor. Când Mântuitorul se prezintă *„Eu sunt"*, atunci vorbeşte ca Dumnezeu veşnic. În El este prezent Dumnezeul cel veşnic, Unic, Tatăl, Creatorul lumii, *„Eu şi Tatăl una suntem, ... cel ce M-a văzut pe Mine a văzut pe Tatăl Meu"* **(Ioan 14, 9)**. Cel nevăzut, pe care ochiul omenesc nu-L poate vedea, se face cunoscut în persoana lui Iisus.

La întrebarea iudeilor *„cine eşti Tu?"*, Iisus răspunde *„Eu sunt, iar când veţi înălţa pe Fiul Omului, atunci veţi cunoaşte că Eu sunt"* **(Ioan 8, 28)**.

Crucea şi Înălţarea lui Iisus pe ea, pe muntele Noului Legământ, Golgota, care corespunde Sinaiului, cu deosebirea că cel de-al doilea era întunecat, cu sunete şi teamă pentru ce ce-l priveau, cel dintâi va prezenta lumii pe Cel răstignit şi împuns cu suliţa pentru păcatele ei: *„Îl vor vedea şi cei ce L-au împuns şi se vor tângui din pricina Lui"* (**Apocalipsa 1, 7**).

Cel ce este, se prezintă prin imagini şi analogii: „pâinea vieţii", „lumina lumii", „Păstorul cel bun", „Învierea şi viaţa". Toate aceste definiţii răspund sufletului omenesc, doritor de viaţă şi nemurire. El este izvorul vieţii, în lumina Lui aflăm lumina, care luminează şi deschide conştiinţele. Împărăţia Lui, cea veşnică, este izvor de bucurie şi fericire, abundenţă de viaţă şi lipsă de neîmplinire. El dăruieşte tuturor, celor ce cred în El, viaţa, pentru că El este izvor al vieţii; în câteva expresii, scurte, El se defineşte, în limbaj omenesc, ca fiind Dumnezeu veşnic, întrupat, ce are misiunea de a fi cunoscut tuturor celor ce-L caută şi nădăjduiesc în mila Lui.

Sinodul I Ecumenic din 325, ţinut în localitatea Niceea a formulat, în limbajul timpului, explicând că Cel ce este *„S-a făcut Om pentru noi şi pentru mântuirea noastră"*.

Fiul Omului

Aceste cuvinte, pline de taină, pe care Mântuitorul Hristos le foloseşte, iar adesea, când vorbeşte despre Sine, le întrebuinţează, definindu-se ca fiind *„Fiul Omului"*, apar de 14 ori în Evanghelia după Sfântul Marcu, iar ultimele cuvinte, pline de credinţă mărturisitoare, ale Sfântului Ştefan vorbesc despre *„Fiul Omului care stă de-a dreapta lui Dumnezeu"* (**Faptele Apostolilor 7, 56**).

Domnul foloseşte acest titlu pentru a arăta că are putere asupra iertării păcatelor (**Marcu 2, 10**), că este deasupra legii sabatului (**Luca 6, 5**), şi, în final, când *„Fiul Omului va veni întru slava Sa să judece vii şi morţii"* (**Matei 25, 31**). Acest titlu nu era cunoscut de cei ce aşteptau timpurile mesianice,

el însemnând legătura directă cu lumea în care a venit. Expresia este de nuanţă vechi testamentară, în cartea Profetului Daniel, acesta, într-o viziune, vede *„pe norii cerului pe Cineva ca Fiul Omului, iar Lui i s-a dat stăpânirea, slava şi împărăţia, toate popoarele şi limbile Îi slujeau Lui. Stăpânirea Lui este veşnică, stăpânire care nu va trece, iar împărăţia Lui nu va fi nimicită niciodată"* **(Daniel 7, 13-14)**.

Cu această explicaţie vizionară, Împărăţia Fiului Omului, spre deosebire de toate celelalte împărăţii, bazate pe nedreptate, exploatare, asuprire, este o Împărăţie veşnică. Fiul Omului, Care vine pe norii cerului, domneşte în veci, iar toate popoarele se vor închina Lui. Titlul de Fiu al Omului este legat, indisolubil, de mântuirea lumii, Unul ca noi, afară de păcat, acceptă cele ale noastre pentru a înveşnici pe om. Vedenia asupra învierii morţilor a Proorocului Iezechiel **(cap. 37)** îl are ca subiect central pe Fiul Omului, căruia Dumnezeu Tatăl, I-a dăruit puterea de a fi Dreptul Judecător: *„Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului"* **(Ioan 5, 22)**.

Fiul Omului este Cel ce se identifică cu fiecare făptură omenească, suferă împreună cu cei în suferinţă **(Matei 25, 31-46)**, El este Cel ce-şi asumă calea Crucii, a acuzării şi a morţii. În Crucea Lui se descoperă măreţia, dar şi neputinţa, El deschide raiul pentru cel dintâi om, dar moare, părăsit de fiii oamenilor. A ierta, îi aparţine lui Dumnezeu, Care dă puterea Fiului Omului, pe cruce, să ierte infirmităţile lumii, descoperind, acolo, identitatea şi asumarea de către Mântuitorul Iisus Hristos a faptului că acceptă să fie Fiul omului, în umilinţă, şi dorinţa de a salva fiecare suflet, chemat la viaţa veşnică. El împlineşte Legea şi profeţii, în Persoana Lui se recapitulează istoria lui Israel şi se începe istoria unui Nou Legământ, care crează noi relaţii între Dumnezeu şi oameni.

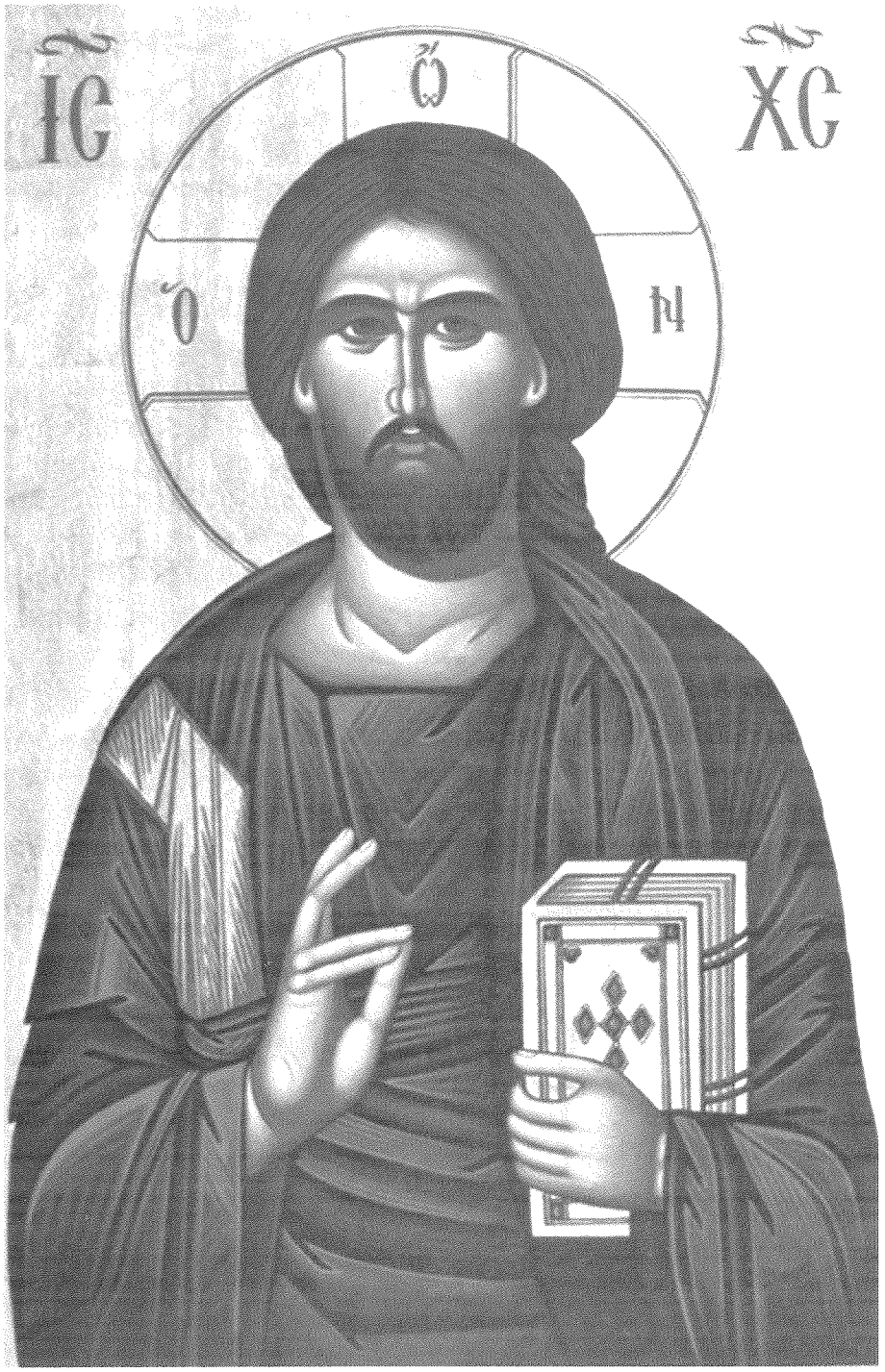
Familiaritatea dintre noi şi Dumnezeu, ne-a adus-o Iisus, Fiul Omului, căci El ne-a învăţat să ne deschidem inima, în

rugăciune, cerând de la Tatăl Cel din ceruri mântuirea noastră, dar şi puterea de a ne privi unii pe alţii ca fraţi, fii şi fiice ai aceluiaşi Tată iubitor, Care şi-a dat pe Fiul Său, spre a deveni Fiul Omului, în misiunea de a ridica omenirea la starea firească a cerului şi a nesfârşitei vieţi.

Această carte, în mare parte a conţinutului ei, cu predici exegetice, simple, pe înţelesul celor care le-au ascultat, îşi propune să dea răspunsul şi la întrebarea *„Cine este Iisus Hristos?"* şi ce sens are întâlnirea noastră cu El. Sper ca cele scrise să ajungă la inima fiecăruia, care va citi şi medita asupra cuvintelor ei, pentru că sunt cuvinte dătătoare de viaţă, aşa cum scrie Apostolul neamurilor, Pavel: *„vrednic de credinţă este cuvântul că Iisus Hristos a venit în lume să mântuiască pe cei păcătoşi, dintre care, cel dintâi, sunt eu"* **(I Timotei 1, 15)**. Cel veşnic, devenit cunoscut nouă, să ne însoţească în slujirea ce ne-a încredinţat-o, mântuindu-ne de orice rău, în Împărăţia Sa, cea veşnică! **(II Timotei 4, 18)**

† C O R N E L I U
EPISCOPUL HUŞILOR

8 iunie 2014, la marea sărbătoare a Pogorârii Duhului Sfânt în această lume

ΙC
Ο Ω Ν
ΧC

ÎNVIEREA DOMNULUI, BUCURIA ŞI VIAŢA ÎNTREGII LUMI

Cel mai profund şi plin de mângâiere cuvânt pe care l-au auzit oamenii de pe acest pământ este vestirea cea mare pe care îngerul Domnului, coborât din cer în mormântul cel dătător de viaţă, l-a adresat sfintelor femei, venite dis-de-dimineaţă, să împlinească cele cuvenite morţilor: *„Nu vă înspăimântaţi! Iisus Nazarineanul, Cel răstignit, a înviat! Nu este aici, iată locul unde a fost pus"* **(Marcu 16, 6)**.

Această putere a cuvântului, care a ieşit din mormânt, crează în noi, muritorii, cel mai mare curaj şi cea mai mare mângâiere. Hristos a biruit moartea, cu moartea Lui omorând moartea noastră, iar prin Învierea Lui, viaţă şi bucurie a adus întregii lumi.

Poate niciodată omenirea, în istoria ei, de la căderea primului om şi până în zilele *„stăpânirii întunericului"* **(Luca 22, 53)**, nu a trecut prin cele mai josnice şi de nespus fapte ale urii, intoleranţei, dorinţei de moarte pe care I-au cerut-o

Celui care a venit în lume pentru ca lumea *„viaţă să aibă, şi încă din belşug“* **(Ioan 10, 10)**. Nimeni nu a fost mai brutalizat, mai bătut, mai urât, mai defăimat ca Mântuitorul nostru Iisus, Proorocul din Nazaretul Galileii, şi nimănui nu i s-a răsplătit binele cu răul, aşa cum am retrăit clipele calvarului trădării şi părăsirii, al drumului crucii, împlinit pentru salvarea fiecăruia dintre noi.

Cele mai cumplite zile ale omenirii au fost Sfintele Lui Patimi, pentru mântuirea noastră: *„Noi Îl socoteam pedepsit, bătut şi chinuit de Dumnezeu, dar El fusese străpuns pentru păcatele noastre şi zdrobit pentru fărădelegile noastre. El a fost pedepsit pentru mântuirea noastră şi prin rănile Lui noi toţi ne-am vindecat...“* **(Isaia 53, 4-5)**.

Nimeni dintre muritori nu a fost mai lovit, mai bătut şi mai chinuit decât Cel care a venit *„vindecând toată boala şi neputinţa din popor“* **(Matei 4, 23)**. În noaptea trădării, a fost chinuit cu o cruzime inimaginabilă. Setoşi de răzbunare, *„mai-marii poporului ales“* au cerut ca *„sângele Lui sfânt să cadă asupra lor şi a copiilor lor“* **(Matei 27, 25)**, dorind, cât mai repede, să scape de El.

„Răstigneşte-L!“, acesta a fost răspunsul lor la dragostea şi compasiunea Lui faţă de ei. Şi când au crezut că au scăpat de El, au mers în noaptea necunoştinţei, mulţumiţi că *„Regele iudeilor“* a fost pus în mormânt, păzit de ostaşi, iar, de acolo, nimeni, niciodată, nu-L va mai putea auzi sau vedea.

În noaptea aceea, în care conştiinţa lor, pătată de sânge nevinovat dormea, El a biruit moartea, lăsând mormântul şi puterea lui, ieşind viu pentru totdeauna, arătând că viaţa a învins moartea, că suferinţa a fost biruită prin puterea Crucii, că Golgota devine locul Învierii şi că uşa mormântului este calea ce duce către viaţă.

El se arată în ziua Învierii celor care L-au urmat, crezând în cuvintele Lui şi aşteptând ca, după trei zile de la răstignire, să învieze din morţi.

Bucuria revederii cu Cel care a fost mort, iar acum a Înviat, devine o mângâiere prin care li s-a răsplătit credinţa. Astfel, prin taina Crucii de pe Golgota şi prin mormântul Învierii, înţelegem şi noi de ce imnul Învierii este cel mai mângâietor şi mai încurajator, care creează în sufletul, inima şi viaţa noastră o stare de bucurie, pe care nimeni şi nimic în această lume trecătoare nu o poate egala.

În acest sens înţelegem cuvintele Sfântului Maxim Mărturisitorul, care a trăit taina bucuriei Învierii, scriind în veacul al VII-lea: *„Cel ce a cunoscut taina crucii şi a mormântului a înţeles raţiunile celor mai înainte spuse, iar cel ce a cunoscut înţelesul tainic al Învierii, a cunoscut scopul spre care Dumnezeu a întemeiat toate de mai-nainte"* (**Filocalia, vol. 2**, traducere de pr. prof. D. Stăniloae, Bucureşti, 1993, p. 167).

Primele cuvinte rostite de Mântuitorul, după Înviere, au fost: *„Bucuraţi-vă! Nu vă temeţi!"*, aceleaşi pe care, odinioară, îngerul Domnului, Gavriil, le-a adus Sfintei Fecioare, în Nazaret. Evanghelia începe şi se termină cu mesajul bucuriei. Această bucurie, adusă de Mântuitorul nostru, are menirea de a-i mângâia pe toţi muritorii şi de a alunga, din sufletele lor, teama de suferinţă şi de moarte, inerente fiinţei umane.

Experienţa unică şi extraordinară a Învierii aduce, în noi, şi în întreaga omenire, pe lângă dorinţa de viaţă fără de sfârşit, şi certitudinea că Învierea lui Hristos văzând, mărturisim şi credem că toate cele vechi au trecut, că, pentru noi, moartea a fost biruită, iar viaţa nu mai are sfârşit. Unde este, moarte, biruinţa ta? Căci a înviat Hristos, şi puterea şi stăpânirea morţii au luat sfârşit. Bucuraţi-vă!

Mesajul bucuriei Învierii Domnului din morţi este temelia credinţei noastre. Fără Învierea Lui, toată omenirea ar fi rămas

în întunericul necunoştinţei, toate ar fi urmat cursul unei vieţi pline de incertitudine, marcate de numeroase suferinţe, la care nu mai exista niciun răspuns.

Mântuitorul nostru a Înviat, aducând răspunsul cel mai sigur la întrebarea: Ce se alege din noi după plecarea noastră de aici? El ne asigură că cel ce crede în El, chiar dacă va muri, va trăi, aşa cum şi El a murit, dar a înviat, fiind *„Domnul domnilor şi Împăratul împăraţilor"* **(Apocalipsa 17, 14)**. Iar Sfântul Apostol Pavel ne încurajează, în Scrisoarea sa, adresată Bisericii din Roma: *„De vei crede şi vei mărturisi, cu gura ta, că Iisus este Domnul şi că a înviat din morţi, te vei mântui"* **(Romani 10, 9)**.

Din nefericire, marea majoritate a semenilor noştri au uitat mesajul bucuriei izvorâte din mormântul Învierii Domnului şi Mântuitorului nostru. Depărtarea de Dumnezeu, prin necredinţă, ignoranţă, duşmănie unul faţă de celălalt, realitatea morţii atât de prezentă şi de mediatizată, crează o stare de anxietate, de teamă, psihoză şi dezechilibru sufletesc. Pe lângă moartea năprasnică prematură, mai există şi moartea sufletească, în care se adâncesc, pierzându-se tot mai mulţi semeni ai noştri.

Sfânta Înviere este biruinţă, bucurie a vieţii şi, ca atare, ea aduce tuturor mângâiere şi încurajare: *„Îndrăzniţi, nu vă temeţi! Apropiaţi-vă de Dumnezeu şi Se va apropia şi El de voi"* **(Iacov 4, 8)**.

În aceste zile de bucurie adâncă, după o iarnă geroasă, cu greutăţi şi lipsuri, create de o criză, ce ne afectează pe toţi, din pricina lăcomiei unora puţini, în defavoarea celor mulţi şi sărmani, ne întâmpină glasul Mântuitorului nostru: *„Pace vouă! Îndrăzniţi, Eu am biruit lumea!"* **(Ioan 16, 33)**.

Ca şi creştini, fii şi fiice ale Învierii Domnului, astăzi Iisus, biruitorul nostru, ne cheamă să devenim vestitorii bucuriei Învierii. Există multe inimi triste, părăsite, bătrâni şi tineri,

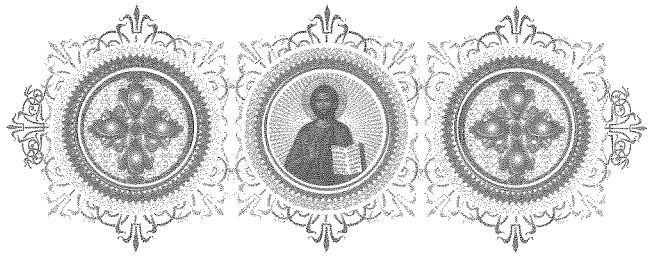
copii şi bolnavi care aşteaptă semnul izbăvirii. Avem datoria ca, după ce ne-am împărtăşit din Trupul şi Sângele lui Hristos să ducem lumina Învierii tuturor celor din nevoi, să ne apropiem de cei părăsiţi, singuri, trişti, bolnavi, slăbiţi sufleteşte, să-i încurajăm, arătându-le că viaţa a biruit, fiind mai puternică decât moartea, că lumina lui Hristos luminează în lume şi că cei care umblă în lumina Lui devin fii ai Luminii.

De la Sfânta Înviere de anul trecut, mulţi dintre cei dragi sau cunoscuţi nouă au plecat din această lume, mutându-se la viaţa cea veşnică. Nimeni să nu mai fie trist, nimeni să nu mai plângă. Iisus, Mântuitorul nostru, înviind din morţi, ne-a adus siguranţa revederii cu cei plecaţi dintre noi, El a şters lacrima de pe faţa tristă a acestei lumi, şi numai El ne oferă viaţa în locul morţii, bucuria în locul întristării, mângâierea în locul suferinţei, lumina în locul întunericului, pacea în locul neînţelegerilor, iertarea şi uitarea răului de care toţi avem nevoie fiind pătimitori, muritori şi supuşi stării nefireşti a păcatului.

Două sunt faptele cele mai mari şi hotărâtoare, care au schimbat definitiv şi pentru totdeauna cursul istoriei omenirii întregi, Întruparea Mântuitorului şi Învierea Lui din morţi. Fiecare om este chemat să se veselească astăzi, căci din mormânt iertare, viaţă, lumină şi bucurie veşnică au răsărit.

Moartea şi Învierea Mântuitorului Hristos ne-au asigurat pentru totdeauna înţelegerea, puterea şi triumful creştinismului în lume. Dreptul, tăria şi nădejdea noastră de biruinţă şi de mântuire stau în Crucea şi în Învierea lui Hristos, Crucea şi Învierea Lui sunt mântuirea şi eliberarea noastră. Bucuria Învierii, pe care noi o trăim intens, patruzeci de zile, şi tot timpul anului este bucuria şi nădejdea noastră de fiecare zi.

Cu salutul şi mărturisirea noastră „Hristos a înviat!" adeverim şi trăim biruinţa credinţei noastre.

ÎNVIEREA LUI HRISTOS, MÂNGÂIEREA CELOR ÎNTRISTAŢI

În noaptea care se apropia de sfârşit, vestind venirea zorilor unei zile noi, îngerul Domnului coboară, din ceruri, şi, de pe mormântul întunecat, din afara Ierusalimului, dă la o parte piatra grea ce acoperea viaţa, întâmpinând pe sfintele femei purtătoare de mir ce veniseră la mormânt, încă întuneric fiind (**Matei 28, 2**) cu mângâietoarele cuvinte: *„Hristos a înviat! Nu este aici, priviţi locul de îngropare, mergeţi şi spuneţi ucenicilor Lui şi lui Petru că a înviat din morţi şi Îl veţi vedea aşa după cum v-a spus El"* (**Marcu 16, 6-7**).

Sfintele Evanghelii relatează momentele ulterioare Învierii Domnului, ale întâlnirii Celui mort şi Înviat cu cei ce I-au slujit şi I-au fost alături, marea majoritate a acestor evenimente istorice fiind întâmplate în clipa hotarului dintre noapte şi zi, deoarece Învierea Domnului petrecută după miezul nopţii întunecoase şi plină de apăsarea tragediei, petrecute în vinerea mare, biruie prin lumină, bucurie şi

mângâiere, întunericul, tristeţea şi durerea pe care le trăia omenirea sub povara păcatului şi a morţii.

Dacă pe Muntele Taborului, când Domnul S-a schimbat la Faţă, lumina a strălucit pe vârful muntelui, acum, din mormânt, în centrul pământului, lumina biruind întunericul, a strălucit în mijlocul celor care dormeau în ţărâna lui, aşteptând ziua Învierii.

Îngerul Domnului face cunoscută Învierea Mântuitorului prin semnele vizibile şi prin cuvântul său: *„Veniţi de vedeţi locul unde a zăcut, nu este aici, ci a înviat"* **(Matei 28, 6)**. *„De ce căutaţi pe Cel viu între cei morţi ?"* **(Luca 24, 5)**.

După Înviere, Hristos Domnul se va arăta cu trupul, ce purta urmele Patimilor, spre convingere şi încredinţare, însă mărturisirea Învierii constituie mereu un act de credinţă.

Prezenţa puterilor cereşti la mormântul Învierii marchează ştergerea hotarului dintre lumea cerească şi cea pământească.

Vestea Învierii aduce bucurie mare, căci primele martore ale întâlnirii cu îngerul Domnului, primesc misiunea de a vesti Învierea şi de a aduce mângâiere celor cuprinşi de întristare. Pe drum le întâmpină Domnul, Cel înviat din morţi, aducându-le mângâiere şi bucurie. *„Nu vă temeţi, Bucuraţi-vă!"* **(Matei 28, 9)**. Acestea sunt primele cuvinte pe care Domnul le rosteşte după revenirea Sa din lumea, mare şi veche, a celor adormiţi.

Lumea în care trăim şi noi, datorită necredinţei şi îndepărtării de Dumnezeu, supusă dezastrelor şi încercărilor, este dominată de teamă şi de spectrul morţii. Acestei lumi, nouă tuturor, Mântuitorul ne vorbeşte: *„Nu vă temeţi, Bucuraţi-vă, Eu am biruit lumea"* **(Ioan 16, 33)**.

Prin moartea şi Învierea Domnului, duhul întunericului şi al minciunii a fost biruit, însă acest duh se pare că şi astăzi, ca şi atunci, încearcă să provoace omenirea la îndoială şi neîncredere, arma lui fiind minciuna, adaptată la diferite epoci şi mentalităţi, propagată pe orice cale şi prin orice mijloc.

Deşi seamănă ura şi neîncrederea, teama şi tristeţea, biruinţa Învierii Domnului devine şi biruinţa noastră a celor ce credem şi mărturisim că Domnul cu adevărat a înviat şi că S-a arătat, petrecând cu ei timp de 40 de zile, învăţându-i să păzească toate câte El le-a poruncit. El se arată cu trupul pentru a-i încredinţa de Înviere şi pentru a face un pogorământ faţă de noi, dându-ne posibilitatea, nouă muritorilor, de a-L recunoaşte în cadrul condiţiei noastre umane limitate.

Sfântul Maxim Mărturisitorul spune că: *„Mântuitorul Iisus Hristos a refăcut chipul divin din om, lepădând, în mormânt, în dimineaţa Învierii, trăsătura pătimitoare a firii umane, ultima consecinţă a căderii lui"* (**Teologia învierii în opera Sf. Maxim Mărturisitorul**, în „Studii teologice", XX, 1968, nr.7-8, p. 520).

Prin Învierea Sa din morţi, Mântuitorul Iisus Hristos a făcut posibilă întemeierea Bisericii prin trimiterea Sfântului Duh în lume, punând temeliile Împărăţiei Sale veşnice, din care vor face parte toţi ce vor crede şi vor mărturisi Învierea Lui. El rămâne prezent cu trupul după Înviere, 40 de zile pe pământ, spre a iniţia prefacerea întregii creaţii, de a o face capabilă să intre în noua Sa împărăţie veşnică, iar după Înălţarea Sa la ceruri, va rămâne aşa cum ne-a promis, până la sfârşitul veacurilor, veşnic prezent în Sfânta Euharistie (Împărtăşanie) pe altarele sfintelor biserici şi în fiinţa celor care se împărtăşesc cu Trupul şi Sângele Lui.

Învierea Domnului biruieşte şi nimiceşte lumea aceasta, aflată în mormânt, şi o descoperă ca lumină şi mângâiere veşnică.

Fiecare clipă a vieţii noastre este marcată de multă suferinţă. Aceasta are diferite origini, este provocată de păcatele noastre, de indiferenţa noastră, de necredinţa noastră, de noi înşine. Şi astfel, lumea a devenit o mare, infinită, de tristeţe şi suferinţă. În fiecare zi, noi morminte acopăr trupurile celor care au fost printre noi, dar care repede pleacă din această

lume în veşnicie *„unde nu mai este durere, întristare şi nici suspin, ci viaţă fără de sfârşit"* **(Rânduiala înmormântării)**.

Drumul crucii şi suferinţa, se repetă în viaţa fiecăruia dintre noi. Mulţi dintre semenii noştri sunt uitaţi, singuri, plini de durere, aşteaptă clipa izbăvirii. Tuturor acestora, astăzi străluceşte lumina din mormântul Învierii, cu îndemnul Mântuitorului: *„Nu vă temeţi!"*.

El este cu noi, dându-ne puterea biruinţei şi bucuria Sfintelor Paşti, dacă-L căutăm şi ne încredinţăm Lui *„pe noi înşine şi toată viaţa noastră"*.

Omenirea a început să trăiască semnele apropiate ale sfârşitului ei, aşa cum însuşi Domnul ne-a învăţat: *„când veţi vedea toate acestea (cutremure mari, războaie, prooroci mincinoşi, lepădare de credinţă, ură şi luptă pentru a stăpâni) să ştiţi că sfârşitul este aproape"* **(Matei 24, 33)**.

Într-o zi, toţi vom pleca din această lume, de aceea, este urgent să ne întoarcem, cu credinţă, către Domnul şi Mântuitorul nostru, de a-L întâmpina, după Înviere, şi a ne bucura de mângâierea Lui. *„Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi"* **(Matei 11, 28)**.

În Biserica Lui cea Sfântă, găsim adevărata mângâiere, aici aflăm calea cea dreaptă şi numai aici ni se dăruieşte viaţa şi nemurirea.

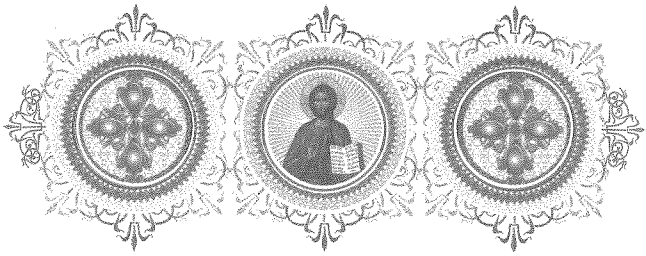
După zilele de iarnă cu nopţi lungi şi friguroase, odată cu primăvara, ne întâmpină şi Învierea Domnului, Cel care ne-a trecut din moarte la viaţă şi de pe pământ la cer.

Cei plecaţi dintre noi aşteaptă vizita noastră, să nu-i uităm, să le păstrăm amintirea prin rugăciune, să le îngrijim locurile de odihnă purtând şi aducând cu noi lumina Învierii, sensul credinţei noastre.

În ziua de Paşti, după zile de dureri şi tristeţe, să ne bucurăm, unul pe altul să ne îmbrăţişăm, să iertăm toate pentru Înviere, să vizităm pe cei bătrâni, singuri, bolnavi, căci

în ei suferă tainic însuşi Mântuitorul Cel mort şi Înviat, Care a biruit durerile morţii pentru totdeauna.

Împreună cu îngerul cel ce a coborât din cer şi a răsturnat piatra cea mare a mormântului, vă vestesc tuturor: *„Hristos a Înviat! Bucuraţi-vă şi trăiţi după voia Lui!“*, făcându-vă următori ai Sfintei Învieri, purtaţi-vă ca fii ai luminii umblând în pace şi îndelungă răbdare, căci venirea Domnului se apropie! *„Fericiţi cei chemaţi la ospăţul Stăpânului!“*.

ÎNVIEREA MÂNTUITORULUI IISUS HRISTOS, IZVORUL IERTĂRII PĂCATELOR

Hristos a Înviat! Aceste cuvinte, rostite de îngerul Domnului, coborât, din cer, în mormântul rece şi întunecat de pe dealul Golgotei, au fost cele mai pline de bucurie şi mângâiere, rostite vreodată şi adresate celor pline de lacrimi, venite dis-de-dimineaţă la mormânt, şi care, de secole întregi, trezesc, în fiecare generaţie, fiorul sfânt care ne trece din moarte la viaţă, din întuneric la lumină, din păcat spre iertare şi binecuvântare.

După zilele coşmarului trădării, părăsirii, neadevărului, urii, asumării crimei, când, de pe crucea înaltă, Cel fără păcat privea compătimind făptura stăpânită de diavol, în noaptea spre dimineaţă, El învia din morţi, fiind primul Care a biruit puterea morţii şi adâncul întunericului.

Nimeni dintre cei care au trăit, îngroziţi, în cetatea Ierusalimului, drama crucii, sângelui şi morţii Celui fără păcat, nu mai avea în amintire cuvintele pe care El le rostise înainte de a ajunge la Ierusalim: *„Iată, ne urcăm la Ierusalim şi Fiul*

Omului va fi dat să fie batjocorit, biciuit şi răstignit, dar, a treia zi, va învia" **(Matei 20, 18-19)**.

În zorii zilei, când lumina dimineţii alungă întunericul nopţii, glasul îngerului răsună mărturisind: *„Ştiu că pe Iisus Cel răstignit Îl căutaţi, nu este aici, ci a înviat, precum a zis"* **(Matei 28, 5-6)**.

În această zi a Învierii Domnului, totul se schimbă, profund şi definitiv, întunericul şi teama morţii devin somn şi aşteptare, căci Hristos a Înviat. Aşa, precum prin omul, Adam cel dintâi, a venit moartea în lume, prin Hristos Domnul a venit Învierea, viaţa şi iertarea. Astăzi, iertare, prin Cruce şi Înviere, tuturor ne-a răsărit.

Cele vechi s-au înnoit, lumină mare a strălucit şi bucurie celor întristaţi s-a dăruit.

După Învierea Sa din morţi, Domnul se arată Apostolilor şi suflând asupra lor le-a zis: *„Luaţi Duh Sfânt! Cărora veţi ierta păcatele, le vor fi iertate, şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute"* **(Ioan 20, 22-23)**.

În ziua Învierii, Domnul conferă apostolilor Săi, harul preoţiei şi binecuvântarea iertării păcatelor. Nu se foloseşte doar de cuvânt, ci şi suflă asupra lor spre a împărtăşi această mare şi înfricoşătoare taină, căci trimiterea lor în lume se face prin puterea şi lucrarea Sfântului Duh, Care, în ziua Cincizecimii, în mod vizibil, a întemeiat Biserica, *„coborând asupra Apostolilor ca o suflare de vânt în chip de foc"* **(Faptele Apostolilor 2, 2-3)**.

Harul promis al iertării, s-a făcut pe calea Cezareei lui Filip: *„şi îţi voi da cheile Împărăţiei cerurilor şi ceea ce vei lega pe pământ, legat va fi şi în ceruri, iar ceea ce vei dezlega pe pământ va fi dezlegat şi în ceruri"* **(Matei 16, 19)**, dar acest har nu l-au primit Apostolii decât după ce Mântuitorul Hristos şi-a îndeplinit slujirea Sa arhierească, prin Cruce şi Înviere. În această zi a Învierii, taina preoţiei este instituită şi investită cu darul iertării păcatelor. Biserica şi preoţia slujitoare îşi au originea în Crucea şi Învierea Domnului.

„Puterea iertării, din mormântul, cel dătător de viaţă, a lui Hristos, a răsărit! Nimeni să nu se tânguiască pentru păcate, că, din mormânt, iertare a răsărit. Nimeni să nu se teamă de moarte, că ne-a izbăvit moartea Mântuitorului, a stins-o pe ea Cel ce a fost ţinut de ea" (**Sfântul Ioan Gură de Aur**, *„Cuvânt de învăţătură la mântuitoarea Înviere a lui Hristos"*).

Învierea lui Hristos este sensul şi existenţa Bisericii. Prin Înviere gustăm bucuria iertării. Toţi care cred şi trăiesc cu ochii credinţei taina Învierii, primesc iertarea păcatelor şi darul Sfântului Duh (**Faptele Apostolilor 2, 38**).

Primul care s-a bucurat de iertarea, izvorâtă din Înviere, a fost cel ce căzuse prin trădare din apostolat, Petru, cel ce cu lacrimi amare şi-a plâns căderea, iar la Marea Tiberiadei privirea blândă, ochii plini de compasiune a Mântuitorului, de trei ori îl întreabă dacă îl iubeşte şi tot de atâtea ori îi promite puterea iertării şi a reabilitării (**Ioan 21,15-21**). Un alt stâlp al Bisericii, care a primit iertarea, ce i-a schimbat definitiv viaţa a fost Saul din Tars, Pavel Apostolul care nu numai că devine Apostolul Învierii, dar o şi mărturiseşte prin logica umană şi dumnezeiască.

Mai târziu va mărturisi că: *„Hristos a murit pentru păcatele noastre, a fost îngropat şi a înviat a treia zi după Scripturi"* (**I Corinteni 15, 2-4**), şi că el, cel ce prigonea Biserica, a fost chemat să meargă la toate neamurile, *„să le deschidă ochii, ca să se întoarcă de la întuneric la lumină, de la stăpânirea diavolului la Dumnezeu, ca să primească iertarea păcatelor prin credinţa în Învierea lui Hristos"* (**Faptele Apostolilor 26, 18**).

Nimeni dintre noi muritorii nu este fără păcat. Aşa purtăm, în firea noastră, urmele păcatului, care lucrează tot felul de răutăţi şi nedreptăţi. Cele mai grele păcate, care nu pot fi iertate, sunt: necredinţa şi înstrăinarea de Dumnezeu. Acum, când aceste triste şi grele încercări ale omenirii poartă amprenta necredinţei, uitării de Dumnezeu, părăsirii Lui şi a Bisericii, celei una şi sfântă, când mulţi semeni ai noştri nu mai ascultă nici de Dumnezeu, nici de Biserică, nici de părinţi, nici de

nimeni, când totul devine un haos şi o dezordine, fără echivalent în istorie, lumina Învierii şi a iertării lui Hristos ne îndeamnă la cercetare a propriei vieţi. Calea Sfintelor Paşti este calea vieţii, şi, în Biserică, primind lumina Învierii, aceasta ne conduce spre o viaţă nouă. Viaţa de creştin este cea care ne îndeamnă să credem şi să mărturisim prin faptă şi cuvânt, că deşi suntem pe pământ, *„patria noastră este cerul"* **(Filipeni 3, 20)**.

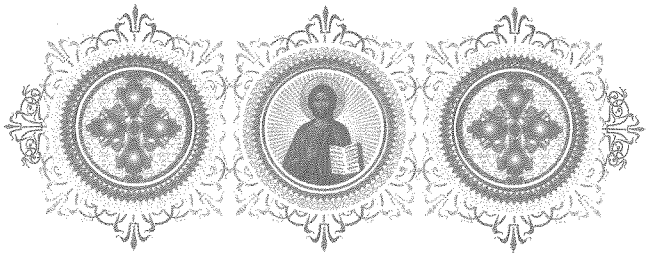
După o iarnă cu grele încercări, viscole, morţi de foame şi frig, cu temperaturi extreme, ne întâmpină marea sărbătoare a Învierii, Paştele cel nou, primăvara ce trezeşte toate la viaţă.

Dumnezeu, biruind moartea pentru noi, aşteaptă, de la noi, schimbarea vieţii noastre, întoarcerea către El, ca să primim, prin taina Sfintei Pocăinţe, iertarea păcatelor. Perioada de pregătire a întâmpinării Sfintei Învieri este perioada pocăinţei şi a iertării. Acum să ne iertăm pe noi înşine, pe cei ce ne-au greşit nouă, pe toţi şi cu inimă înfrântă să cerem de la Dumnezeu iertare. *„Ziua Învierii, să ne luminăm, şi unul pe altul să ne îmbrăţişăm, să iertăm toate pentru Înviere"* **(Canonul Paştelui)**.

În calea păcii să umblăm prin înnoirea vieţii, razele Învierii Domnului să lumineze tuturor celor care caută şi doresc să trăiască în lumină. Din lumină, să dăruim lumină!

Pentru a cunoaşte bucuria iertării, să descoperim, în fiecare semen al nostru, chipul lui Dumnezeu, şi chiar în ciuda desfigurării, produsă de păcat, să-l călăuzim pe calea Bisericii, care este calea învierii şi a iertării.

De ziua Învierii, cu lumina sfântă luată din mormântul Domnului, să fim purtători de lumină, mesageri ai păcii şi iertării şi tuturor să aducem bucurie acolo unde este durere, mângâiere, acolo unde este suferinţă, curaj, acolo unde este deznădejde, pace, acolo unde este tulburare, să vizităm pe cel singur şi părăsit, să purtăm unul altuia greutăţile şi încercările, şi toţi să mărturisim puterea iertării prin marea şi unica veste adusă lumii întregi: Hristos a Înviat!

MORMÂNTUL LUI HRISTOS, IZVORUL ÎNVIERII NOASTRE

Taina Învierii Domnului din morţi ne întâmpină şi în acest an, după zile îndelungate de iarnă cu frig, multe dintre ele lipsite de soare şi lumină, să ne dea curajul întăririi în credinţă, care, mai mult ca niciodată, se cere mărturisită şi trăită *„spre dobândirea vieţii de acum şi a celei ce va să vină"* (**I Timotei 4, 8**).

Paştele cel nou, pe care-l trăim şi ne bucurăm de taina Învierii Domnului din morţi, ne adună pe toţi cei iubitori de Dumnezeu în bisericile Lui, unde ne întâmpină vestirea îngerului care a coborât din cer la mormântul cel dătător de viaţă şi, spunându-ne: *„Hristos a Înviat! Veniţi de vedeţi locul de îngropare, nu este aici, ci a înviat, precum a zis mai înainte, mergeţi şi vestiţi tuturor că a înviat din morţi!"* (**Matei 28, 6-7**).

După săptămâna cea mare, a Sfintelor Patimi, în care omenirea a trăit cea mai dramatică şi sângeroasă faptă pe care a săvârşit-o, trădând şi condamnând la moarte pe Dumnezeu-Omul, venit pentru mântuirea (salvarea) ei, ne-a răsărit, în ziua Învierii, bucuria cea mare, pentru că Domnul a înviat, biruind puterea răului şi a morţii.

În acest tainic şi unic eveniment minunat, să luăm, ca mărturie de netăgăduit a Învierii, mormântul lui Hristos cel plin de viaţă, care şi astăzi, ca şi atunci, în Ierusalim, mărturiseşte, prin lumină şi bucurie, Învierea lui Hristos şi viaţa cea veşnică a tuturor celor ce cred în El.

Din viaţa şi experienţa noastră zilnică, toţi ştim că mormântul este o mărturie inatacabilă despre plecarea unui semen dintre noi, o certitudine irevocabilă, legată de călătoria fiecărui om în această lume, dincolo de mormânt, credinţa şi speranţa deschid calea spre veşnicie, aceasta fiind posibilă numai prin Învierea lui Iisus Hristos.

Sfintele Evanghelii prezintă taina mormântului lui Hristos, ca mărturie evidentă, clară, palpabilă şi de nezdruncinat, a biruinţei Învierii Lui.

După moartea Sa pe cruce, Iosif şi Nicodim împlinesc ritualul aşezării Domnului într-un mormânt nou, care se afla aproape de Golgota, într-o grădină în afara Ierusalimului, martore ale îngropării Lui fiind sfintele femei, pătrunse de durerea morţii Celui nevinovat. Fapta lui Iosif şi Nicodim arată că niciun om nu este exclus de la înviere şi viaţă, pentru că unul era membru al Sinedriului, celălalt fariseu, însă în taină se ataşaseră de Domnul, săvârşind şi slujind taina mormântului, cu speranţa învierii.

Mormântul în care a fost aşezat Domnul se afla într-o grădină, era nou, acest fapt nu este lipsit de semnificaţie, deoarece, în grădina raiului a căzut primul om, neascultând de Dumnezeu, prin el venind în lume, suferinţa şi moartea; Iisus Mântuitorul înviind în grădina de pe Golgota, ne va dărui putinţa de a reintra în rai (paradis), pe care l-am pierdut.

După îngroparea lui, mormântul este păzit de cei ce voiau să-L dea uitării, crezând că totul s-a terminat cu moartea şi îngroparea Lui. De câte ori vor încerca duşmanii Lui, de-a lungul istoriei, să lupte împotriva Adevărului, să astupe gura

slujitorilor Lui, să nimicească lucrarea Bisericii, străduania lor va fi zadarnică, ca şi a celor care au pecetluit mormântul. Fapta lor s-a întors împotriva lor, ostaşii, care străjuiau mormântul au văzut Învierea, fiind primii care au mărturisit minunea, răsturnând şi ruşinând minciuna şi neadevărul.

În dimineaţa Învierii, mormântul cel purtător de viaţă, foarte aproape de cetate, era gol, împreună cu giulgiurile cu care fusese înfăşurat trupul Lui, care mărturiseau că Domnul a Înviat din morţi. Nimeni dintre duşmanii Lui n-au contestat că mormântul era gol, evidenţa era de netăgăduit.

Mormântul gol, prezent până astăzi, ne mărturiseşte despre Înviere, ca eveniment istoric petrecut, şi care, până la sfârşitul veacurilor, ne va chema să trăim noua realitate, aşa cum Hristos a înviat fiind începutul învierii celor adormiţi, lăsând în urma Sa un mormânt gol, în acelaşi fel vor învia şi cei adormiţi şi ei vor părăsi mormintele lor: *„Însuşi Domnul, întru poruncă, se va coborî din cer, şi cei morţi întru Hristos vor învia întâi"* (**I Tesaloniceni 4, 16**).

Învierea Mântuitorului Iisus Hristos o mărturiseşte mormântul Lui, aflat în Biserica Învierii din cetatea Ierusalimului, dar şi cei care L-au urmat şi crezut în El, şi L-au întâmpinat după Înviere. Prin mărturia lor credem şi noi în Înviere şi mărturisim, în aceste zile sfinte, că El a înviat din mormântul cel plin de lumină şi slavă, aducându-ne bucuria cea mare a vieţii veşnice. Sfântul Maxim Mărturisitorul (580-662) ne arată înţelesul tainic al mormântului, spunând că: *„mormântul şi Crucea Domnului sunt nedespărţite, fiindcă prin acestea cunoaştem pe Iisus (Cuvântul), căci fără acestea înţelegerea Lui mai presus de cuvinte, ne rămâne necuprinsă"* (**Filocalia, vol. 2**, pag.166, Bucureşti, 1993).

Sărbătoarea Sfintelor Paşti urmează unei perioade de pocăinţă a Postului Mare, prilej de cercetare a propriei vieţi, de cugetare şi problematizare a scopului vieţii noastre. Fiecare

este chemat astăzi să descopere puterea Învierii şi a iertării, să trăiască creştineşte, prin ascultare de Biserica Celui ce a Înviat din morţi şi prin împlinirea binelui, de care este mare nevoie.

În cei douăzeci de ani de libertate, nu ne-am descoperit ca slujitori ai binelui şi dreptăţii, ci, din nefericire constatăm mereu multă îndărătnicie la cuvântul şi chemarea Mântuitorului Hristos, nerecunoştinţă şi neimplicare în a împlini binele. Lipsa responsabilităţii şi asumării este mereu prezentă. Profitul, fără muncă cinstită, şi înşelăciunea, ne dezumanizează zilnic.

De aceea, sfânta zi a Învierii Domnului, care ne întâmpină astăzi, trebuie să ne dea puterea de a fi purtători de lumină şi de bucurii. *„Altădată eraţi întuneric, iar acum sunteţi lumină întru Domnul; umblaţi ca fii ai luminii!"* **(Efeseni 5, 8)**. Ori de câte ori ne împărtăşim cu Trupul şi Sângele lui Hristos, gustăm din izvorul cel de viaţă, spre viaţă, din lumina Lui devenim purtători de lumină, într-o lume în care întunericul, minciuna, calomnia, răutatea şi necredinţa sunt dominante.

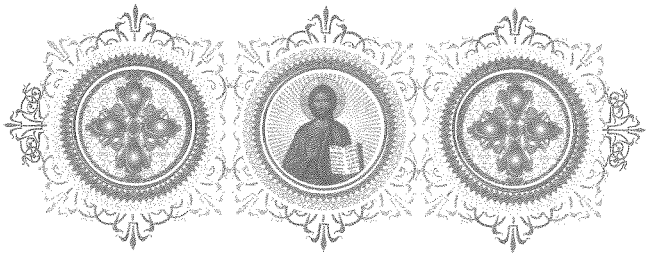
Întoarceţi-vă către viaţă, părăsiţi calea morţii, fiţi iubitori de cel în suferinţă, ajutaţi-l, încurajaţi-l, călăuziţi-l pe calea învierii şi a vieţii!

Învierea Domnului este sensul şi existenţa Bisericii. Fără Înviere totul este absurd şi fără sens. *„Împotriva adevărului nu avem nicio putere"* **(II Corinteni 13, 8)**, El biruieşte, şi cei ce mărturisesc adevărul şi Învierea, umblă în lumină, fiind biruitorii morţii şi întunericului. Cei care neagă Învierea, *„luptă împotriva Bisericii şi Crucii lui Hristos având ca sfârşit apropiat pieirea"* **(Filipeni 3, 20)**, noi, cei ce-L urmăm şi la taina Învierii Lui participăm *„aşteptăm să intrăm în cetatea cea din ceruri, noul Ierusalim, unde ne aşteaptă Cel ce a biruit moartea, fiind Domnul domnilor"* **(Apocalipsa 3, 12)**.

Ziua Învierii, este ziua biruinţei lui Hristos şi a noastră, a celor ce suntem chemaţi să mergem la mormântul Lui, cel purtător de viaţă, ca raiul înfrumuseţat, şi primind lumina, să

o dăruim celor din umbră şi întuneric, fiind purtători de lumină şi mare bucurie.

Încredinţaţi de puterea Învierii, să ne mângâiem, iertându-ne unul altuia, să mergem spre o viaţă nouă plină de lucrarea şi puterea Luminii, care a strălucit din mormânt. În aceste zile de bucurie a biruinţei, a curajului şi reînvierii în credinţă să ne mărturisim credinţa cu salutul nădejdii: Hristos a Înviat!

ÎNVIEREA DOMNULUI ŞI MÂNTUITORULUI NOSTRU IISUS HRISTOS, IZBĂVIREA DE ÎNTRISTARE

După cele mai triste momente, care s-au petrecut unul după altul, când Iisus Mântuitorul a fost părăsit, trădat, condamnat la moarte, gustând durerile suferinţelor ei, înviind din morţi, se arată celor care L-au urmat, suferind nedreptatea, mângâindu-i în tristeţea lor de care erau cuprinşi, întrebându-i: *„de ce plângeţi?“* **(Ioan 20, 15)**.

Plânsul este expresia profundei dureri, se manifestă şi nu poate fi controlat, dar el exprimă starea omului în situaţii diferite. Lacrimile sfintelor femei purtătoare de mir, lacrimile lui Petru cel căzut, tristeţea celor doi ucenici care mergeau spre Emaus **(Luca 24, 17)**, sunt mărturii ale durerii ce s-a consumat în cetatea Ierusalimului, locul unde neamul omenesc a fost mântuit (salvat) din marea tristeţe a păcatului şi a morţii. Cele mai cumplite evenimente din istoria omenirii s-au petrecut când Cel fără de păcat îşi asumă păcatele lumii, care, pe dealul

Golgotei, deasupra crucii, timp de trei ceasuri, vor apăsa în întunericul din mijlocul zilei vinerii celei mari.

„Săvârşitu-s-a!" **(Ioan 19, 30)** este glasul împlinirii misiunii pe care a primit-o venind în această lume! Neamul omenesc a fost mântuit prin Crucea suferinţelor şi a bucuriei, El, Cel nevinovat, devine victimă şi sacrificator pentru a reda omului fericirea şi viaţa cea veşnică.

Înviind Domnul şi Mântuitorul nostru, blestemul şi lacrimile cele de întristare au fost biruite.

Cât este de sfântă această noapte plină de strălucire şi de mântuire, deoarece ea vesteşte venirea zilei celei purtătoare de lumină a Învierii, a zilei fără înserare, a izbăvirii de întristare şi a gustării bucuriei cereşti! Astăzi prăznuim Paştile cele noi, biruinţa Învierii şi a vieţii, taina iertării păcatelor, începutul unei vieţi noi în care bucuria şi viaţa nu mai au sfârşit.

Învierea Domnului este singura şi fără sfârşit mângâiere. Învierea Mântuitorului ne dă sens vieţii şi curaj trecerii din această trecătoare viaţă spre cea veşnică. Învierea Celui răstignit pe cruce, pentru păcatele noastre ne cheamă la întâlnirea cu El în taina vieţii celei veşnice, ne invită la masa bucuriei Sfintei Împărtăşanii: *„gustaţi şi vedeţi cât de bun este Domnul!"*.

Omenirea de astăzi, aflată în disperarea şi apogeul tristeţii, caută căi de izbăvire. În tumultul şi oboseala stresantă a zilei, a provocărilor, a bolilor incurabile, a neputinţei, a limitelor şi slăbiciunilor, a lacrimilor fără sfârşit ce curg pe faţa ei tristă, din mormântul aflat în grădina evlaviosului şi cu frică de Dumnezeu, Iosif, biruitor a înviat Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Care a mângâiat pe cei ce plângeau, aducându-le curajul biruinţei şi bucuria izbăvirii de întristare.

Toate cele omeneşti îşi au rostul şi sensul lor. Cele văzute sunt într-o continuă şi nestatornică schimbare, clipele, zilele, anii, oamenii, frumuseţea şi parfumul florilor, iarba câmpului, toate se schimbă, urmându-şi misiunea lor. Noi, creştinii, care

mărturisim Învierea Domnului, ştim că ne îndreptăm, cu paşi repezi, spre taina mormântului şi începutul unei vieţi noi fără sfârşit: *„de credem că Iisus a murit şi a înviat, tot aşa credem că cei morţi, întru Hristos, vor învia"* **(I Tesaloniceni 4, 14-16)**.

În scurta noastră călătorie pământească vedem şi trăim starea de întristare şi neîmplinire; în spatele fiecărei uşi de la intrarea într-o casă se află multă durere şi suferinţă. Ne întristează neputinţa, lipsa de curaj, singurătatea, despărţirea de cei dragi, suferinţa sub toate aspectele ei, nedreptatea, nerecunoştinţa, neîmplinirea binelui, atrocitatea răului sub toate formele lui de manifestare, necredinţa, uşurătatea, dorinţa de a fi şi a deveni şi neputinţa de a împlini, neimplicarea şi nepăsarea, lipsa de problematizare a ceea ce suntem şi a ceea ce trebuie să devenim, indiferenţa la chemarea Mântuitorului Hristos şi a Bisericii Lui. Ne doare lipsa de milă şi compasiune, ajutor şi dorinţă de slujire a celor din nevoi. Ne tulbură zilele cu cele mai triste si de nedorit fapte, care distrug omul, sufletul lui, făcându-l de nerecunoscut.

La toate acestea, înviind Domnul din morţi ne întreabă pe toţi: *„De ce plângeţi?"* **(Ioan 20, 15)**, nu ştiţi oare că Eu am şters lacrima durerii de pe faţa tristă a acestei lumi **(Apocalipsa 21, 4)**, nu înţelegeţi că Învierea este adevărata şi singura cale care dă tuturor, prin Cruce, bucurie fără sfârşit, că toate s-au înnoit, şi cerul şi pământul şi cele de dedesubt, că cele vechi au trecut?

În taina Sfintelor Paşti, a biruinţei Învierii şi a vieţii, descoperim sensul celor ce există, se întâmplă şi împlinesc spre o nouă lume, a vieţii şi nemuririi. Înviind Domnul din mormânt, ne-a arătat puterea vieţii în moartea pe care a biruit-o. O mărturisesc toţi cei care L-au văzut, au vorbit cu El, s-au bucurat de El şi Învierea Lui, au primit taina Botezului şi a Sfântului Duh pe care şi noi am primit-o, mărturisind că

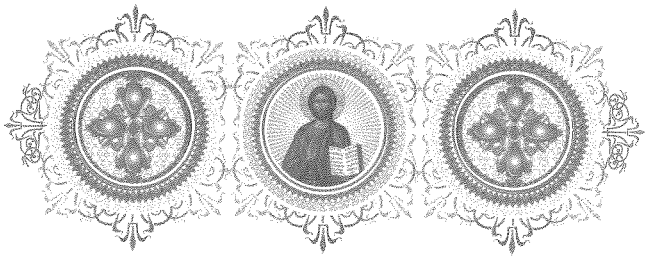
Hristos a înviat din morţi, fiind început al învierii celor adormiţi **(I Corinteni 15, 20)**.

Sfintele Paşti, care ne încredinţează de lumina şi viaţa cea veşnică, ne cheamă în acest an să comemorăm 300 de ani de când Sfântul Martir al lui Hristos, Constantin Basarab voievod Brâncoveanul, împreună cu cei patru fii ai săi, mărturisind cu preţul vieţii şi al sângelui credinţa în Învierea Domnului, s-au izbăvit pentru totdeauna de întristare. Martiriul lor este exemplul pe care suntem chemaţi să-l urmăm când timpul sau vremurile nu prea îndepărtate, o vor cere şi de la noi.

De Sfânta Înviere, nimeni nu trebuie să fie trist. Să ne ostenim făcând şi împlinind [illegible], vizitând pe cei singuri, [illegible], uitaţi, părăsiţi, bucuria şi izbăvirea de întristare să le trăim împreună în taina Bisericii şi în viaţa noastră.

Primăvara şi frumuseţea ei ne întâmpină, trezindu-ne pe toţi la asumarea şi mărturisirea Crucii şi Învierii Domnului. În zilele de post şi rugăciune am purtat crucea şi durerea cu gândul la biruinţa Învierii. Acum să ne iertăm, îmbrăţişându-ne unul pe celălalt, să imităm pe Mântuitorul Cel înviat, Care ne întâmpină pe toţi: *„Bucuraţi-vă!“*.

În această sfântă zi să redevenim purtători de lumină şi bucurie veşnică, mărturisind şi vestind tuturor: Hristos a înviat!

CREDINŢA ŞI ÎNDOIALA
Duminica a 2-a după Paşti

„Şi fiind seară, în ziua aceea, întâia a săptămânii (duminica), şi uşile fiind încuiate, unde erau adunaţi ucenicii de frica iudeilor, a venit Iisus şi a stat în mijloc şi le-a zis: Pace vouă! Şi zicând acestea, le-a arătat mâinile şi coasta Sa. Deci s-au bucurat ucenicii, văzând pe Domnul. Şi Iisus le-a zis iarăşi: Pace vouă! Precum M-a trimis pe Mine Tatăl, vă trimit şi Eu pe voi. Şi zicând acestea, a suflat asupra lor şi le-a zis: Luaţi Duh Sfânt; Cărora veţi ierta păcatele, le vor fi iertate şi cărora le veţi ţine, vor fi ţinute. Iar Toma, unul din cei doisprezece, cel numit Geamănul, nu era cu ei când a venit Iisus. Deci au zis lui ceilalţi ucenici: Am văzut pe Domnul! Dar el le-a zis: Dacă nu voi vedea, în mâinile Lui, semnul cuielor, şi dacă nu voi pune degetul meu în semnul cuielor, şi dacă nu voi pune mâna mea în coasta Lui, nu voi crede. Şi după opt zile, ucenicii Lui erau iarăşi înăuntru, şi Toma, împreună cu ei. Şi a venit Iisus, uşile fiind încuiate, şi a stat în mijloc şi a zis: Pace vouă! Apoi a zis lui Toma: Adu

degetul tău încoace şi vezi mâinile Mele şi adu mâna ta şi o pune în coasta Mea şi nu fi necredincios ci credincios. A răspuns Toma şi I-a zis: Domnul meu şi Dumnezeul meu! Iisus I-a zis: Pentru că M-ai văzut ai crezut. Fericiţi cei ce n-au văzut şi au crezut! Deci şi alte multe minuni a făcut Iisus înaintea ucenicilor Săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta. Iar acestea s-au scris, ca să credeţi că Iisus este Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, şi, crezând, să aveţi viaţă în numele Lui." (Ioan 20, 19-31)

Ziua de astăzi este menţionată ca fiind a doua duminică după Învierea Mântuitorului, şi poartă numele de Duminica Sfântului Apostol Toma, nu pentru că acest mare Apostol al Mântuitorului ar fi fost pomenit în această zi, ci pentru faptul că aminteşte de evenimentul petrecut la opt zile după Învierea Mântuitorului, când le-a apărut Apostolilor şi l-a chemat pe Toma, scoţându-l din întunericul îndoielii lui. Pentru că, aşa după cum spune Sfântul Evanghelist Ioan, în prima zi a Învierii, când S-a arătat Apostolilor şi le-a dat puterea iertării păcatelor, insituind Taina Sfintei Preoţii, Toma lipsea dintre ei. Şi atunci, când ceilalţi zece i-au spus că L-au văzut pe Domnul Înviat, acesta s-a îndoit, o îndoială pe care a mărturisit-o prin cuvintele: *„Dacă nu voi vedea semnele cuilor în mâinile Lui, şi în picioarele Lui, şi dacă nu voi pune mâna Mea în coasta Lui, nu voi crede"* **(Ioan 20, 25)**. Iar astăzi, Mântuitorul Iisus Hristos apare din nou şi se coboară, din iubire fără de margini, pentru a fi atins de mâna creaturii Sale, Apostolul Toma. Acesta, când a atins mâna Mântuitorului, a făcut o mărturisire, întocmai ca Sfântul Petru: *„Domnul meu si Dumnezeul meu!"* **(Ioan 20, 28)** Deci, trupul Mântuitorului, după Înviere, se lasă atins de mâna unui slujitor, şi cu toate acestea, mâna Lui nu a fost arsă, ci a exclamat credinţa că, într-adevăr, Domnul este Cel care a înviat din morţi, şi el s-a

convins acum, în întunericul îndoielii lui. Întunericul îndoielii lui s-a risipit în acest moment, când Domnul S-a lăsat să fie atins, cu mână de ţărână, de către un muritor.

În literatura noastră populară a apărut o sintagmă, *„Toma necredinciosul"*, *„eşti necredincios ca şi Toma"*. Iar dacă privim Sfânta Evanghelie, vom observa că şi ceilalţi Apostoli, nu prea au fost credincioşi, în momentul în care au primit vestea Învierii Domnului. Deci, dacă citim în Evanghelia Sfântului Apostol Marcu, ni se spun următoarele lucruri: că îngerul Domnului le-a vestit sfintelor femei că a înviat Mântuitorul. Apoi le-a trimis şi le-a zis: *„Mergeţi şi spuneţi ucenicilor Lui şi lui Petru că Îl veţi vedea în Galileea, aşa cum v-a spus El"* (**Marcu 16, 7**). Iar ele au plecat, bucurându-se, iar spusele lor au părut înaintea Apostolilor ca un cuvânt fără sens. În acelaşi timp, doi dintre ei, care mergeu spre drumul care duce către Emaus, erau trişti. Iar când Mântuitorul S-a apropiat de ei, ei I-au spus că: *„Tu eşti străin, nu ştii cele ce s-au petrecut în Ierusalim, cum Iisus Proorocul din Nazaret a fost omorât, şi este a treia zi de la moarte, şi noi aveam nădejde că El va izbăvi pe Israel, ba şi nişte femei dintr-ale noastre, ducându-se la mormânt, nu L-au văzut pe El, dar au văzut nişte îngeri, care le-au spus că este viu, dar pe El nu L-au văzut"* (**Luca 24, 18-22**). Deci, iată că şi aceştia doi erau îndoiţi de faptul Învierii Domnului. În afară de sfintele femei mironosiţe, care au primit vestea Învierii cu toată bucuria şi cu toată credinţa, şi ca rezultat al acestei credinţe, l-au întâlnit pe Mântuitorul înviat, şi s-au închinat şi s-au bucurat, atingând picioarele Lui, ceilalţi au avut îndoială, pentru că era un lucru greu de imaginat, că cineva după o moarte atât de violentă să învie din morţi.

Această Evanghelie de astăzi are mai multe înţelesuri, şi ne învaţă mai multe lucruri. În primul rând, ne învaţă faptul că Apostolul Toma este un exponent al îndoielii. Să fim sinceri cu noi înşine: de câte ori nu ne îndoim şi noi de multe lucruri,

pentru că îndoiala, prima dată, este strecurată de neputinţa noastră, pentru că suntem făpturi foarte limitate, în raţiune suntem nelimitaţi, în fapte suntem foarte limitaţi. Dorim mult şi realizăm puţin. Apoi, îndoiala apare şi în urma unei slabe credinţe, aşa cum s-a îndoit şi Sfântul Apostol Petru pe Marea Galileii: *„Doamne dacă eşti Tu, porunceşte-mi şi voi veni la Tine -Vino! i-a spus Domnul"*, şi când mergea pe apă, a început să se scufunde, iar Domnul i-a întins mâna: *„Puţin credinciosule! De ce te-ai îndoit?"* **(Matei 14, 31)**. Apoi, îndoiala mai intervine şi din influenţa nefastă din jur *„Oare aşa să fie?"*, în acel moment, când se pune o astfel de întrebare, îndoiala este prezentă în viaţa noastră. Pentru a nu-l lăsa pe Toma în îndoiala care să îl ducă la necredinţă, i-a venit Mântuitorul în ajutor şi i-a spus: *„Puţin credinciosule, adu mâna ta şi vezi că Eu sunt! Şi nu fi necredincios, ci credincios!"* Deci, El arată rănile Lui şi nu se ruşinează de ele, deşi trupul Mântuitorului era unul transfigurat, schimbat. Trup dumnezeiesc, purta semnele suferinţelor pe care I le-au provocat oamenii, dar nu mai putea fi cuprins de legile fizice, şi, cu toate acestea, a mâncat înaintea lor, pentru a le arăta că El este Cel care, cu adevărat, a înviat din morţi. Apoi, a mai spus un cuvânt acestui Apostol: *„Pentru că M-ai văzut, ai crezut. Fericiţi sunt cei care nu au văzut şi au crezut"*. Deci, această fericire o trăim noi care vedem Învierea Domnului, nu cu ochii aceştia de pământ, ci cu ochii sufletului. Deci noi, când vestim Învierea Mântuitorului, o vedem, când auzim ce se citeşte din Sfânta Evanghelie, pentru că trăim momentul. De aceea cântam, nu *„Învierea lui Hristos crezând"*, ci *„Învierea lui Hristos văzând, să ne închinăm Sfântului Domnului Iisus, Unuia Celui fără de păcat!"*.

Apoi, Sfântul Apostol Petru a scris următoarele cuvinte: *„Pe El, pe Hristos, fără să-L fi văzut Îl iubiţi. În El, deşi nu Îl vedeţi, credeţi şi vă bucuraţi. Răsplata credinţei voastre este mântuirea sufletului"* **(I Petru 1, 8-9)**. Ce înseamnă aceasta?

Înseamnă că orice discuţie legată de Taina Învierii, şi de credinţa noastră, nu face obiectul unei cercetări de laborator, acestea se fac cu lucrurile materiale din această lume. Şi, la un moment dat, s-a mers atât de departe încât atomul a putut fi divizat şi structura lui s-a dovedit a fi energie, şi, de acolo, toată cercetarea s-a oprit, pentru că în toate există o limită. Deci Învierea o vedem cu ochii sufletului, care este nemărginit, care este creat de Dumnezeu şi are dorinţa nemărginirii şi a vieţii. Sfântul Apostol Pavel a scris, în Epistola a II-a către Corinteni, următoarele: *„Noi umblăm nu prin vedere, ci prin credinţă"* (**II Corinteni 5, 7**). Şi ce este credinţa? A te încredinţa de cele nevăzute şi a nădăjdui întâlnirea cu El. Taina credinţei în Învierea Mântuitorului ne face, pe noi creştinii, să ne bucurăm şi să întărim credinţa noastră în viaţa şi în bucuria de după această viaţă. Pentru că, Domnul, înviind din morţi, nu ne-a lăsat doar o simplă istorie, ci S-a arătat în multe feluri şi în multe chipuri celor contemporani Lui. Şi noi urmăm credinţa lor, care a fost pecetluită cu propria viaţă, pentru că toţi au murit pentru Înviere, şi au crezut învierii şi vieţii fără de sfârşit.

Adesea întâlnim nefasta constatare - merg la biserică pentru a câştiga ceva - nimic mai fals. Noi venim la biserică pentru a ne întâlni cu Mântuitorul, Cel mort şi Înviat, şi a face ca, prin întâlnirea noastră cu El, să ne întărim în credinţă, şi având credinţă, biruim, dar fără credinţă suntem pierduţi. O credinţă tare şi puternică biruieşte munţii cei de piatră şi-i poate muta în inima mării. De aceea, a spus Mântuitorul Iisus Hristos: *„Fericiţi cei ce n-au văzut şi au crezut"*. În noaptea de Paşti, noi nu vestim Învierea în biserică, ci afară. De ce? Pentru că lumea toată este chemată la înviere. Toţi vor învia, întâi cei ai Mântuitorului şi după aceea ceilalţi, fiecare în ceata şi în neamul lui. Apoi, Sfântul Evanghelist Ioan continuă că Mântuitorul Hristos a făcut multe minuni, care nu s-au scris în Evanghelie, căci dacă s-ar fi scris, nu ar fi încăput toate

cărţile din această lume. Dar cele care s-au scris rezumativ, s-au scris cu un scop: *„ca voi să credeţi că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, şi crezând, să aveţi viaţă în numele Lui"*. Deci, aceste cuvinte arată scopul pentru care s-a scris în Evanghelie cele care s-au petrecut în timpul vieţii Mântuitorului. Şi ele s-au scris pentru ca să ne întărim în credinţă, şi rezultatul acestei credinţe să fie mântuirea sufletului, adică viaţa cea veşnică şi fără sfârşit.

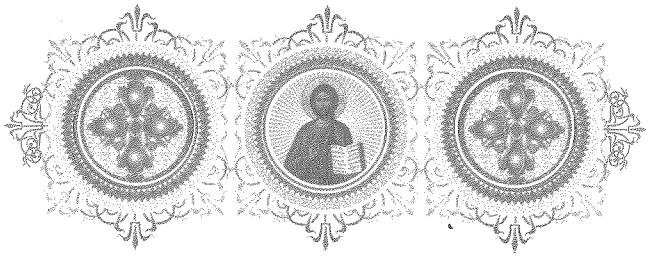
Apostolul Toma este cel care refuză să creadă în Înviere, plecând de la considerente ce ţin de lumea aceasta vizibilă, materială, supusă schimbărilor şi într-o continuă prefacere, dar ignoră faptul că, dincolo de cele vizibile, obişnuite, există altă lume, diferită de a noastră, trecătoare. Îndrăzneala lui Toma este aproape înfricoşătoare, ea a dus la adevărata convertire a lui, a făcut din el un mărturisitor curajos al Învierii, exprimând cu glas tare: *„Domnul meu şi Dumnezeul meu!"*. Acest strigăt, mărturisitor şi plin de credinţă sinceră, exprimă direct părerea de rău că s-a îndoit de Înviere, precum şi faptul că el se predă, total şi definitiv, lui Iisus Dumnezeu-Omul, care a biruit moartea prin moartea Lui, aducând în lume învierea şi viaţa veşnică. Atingându-se de izvorul vieţii, Toma a simţit taina şi puterea biruitoare a vieţii, a fost copleşit de veşnicia ei. Convingându-se, prin mijlocirea simţurilor lui, că Iisus se află prezent cu trupul Său real, prin care a gustat moartea, Toma se închină Lui, mărturisindu-L Dumnezeu şi Domn.

Întâlnirea dintre Iisus Cel Înviat şi Toma cel îndoielnic scoate, în memoria Bisericii, învăţătura că, în Persoana Mântuitorului, sunt unite cele două firi, dumnezeiască şi omenească, în aceeaşi Persoană istorică, care a mântuit neamul omenesc prin moarte şi Înviere.

În această zi, Biserica mărturiseşte faptul că Iisus Dumnezeu-Omul nu a părăsit, prin Întrupare, dumnezeirea Sa, ci că El s-a micşorat, prin stare de umilinţă, salvând lumea din moarte.

Îndoiala lui Toma a fost mântuitoare pentru multe generaţii, mai ales cele pozitiviste, care caută senzaţionalul. Această arătare a Domnului atestă, confirmă şi mărturiseşte inatacabil că Iisus, Cel Înviat, se află prezent în mijlocul ucenicilor în mod real, palpabil şi vizibil, cu trupul Său cel mult pătimitor pe Cruce, dar care aducea lumina şi bucuria Învierii. Toţi cei care credem şi mărturisim Învierea, ştim că adevărata credinţă nu se întemeiază pe lucruri senzaţionale, ci pe realităţi şi certitudini care-şi au originea în taina lucrării Duhului Sfânt, prezent în noi. Minunea nu precede credinţa, ci îi urmează acesteia, ca rod şi răspuns al Domnului în Care credem.

Deci ziua de astăzi, este ziua în care Dumnezeu ne cheamă să părăsim îndoiala, şi să exclamăm împreună cu Toma Apostolul, după ce am sărutat icoana Învierii, şi ne-am atins de Cel neatins, *„Domnul meu şi Dumnezeul meu“* şi să cunoaştem că, în Mântuitorul Hristos, găsim viaţa, şi că viaţa este darul lui Dumnezeu, care se descoperă prin credinţă, şi care capătă sens pentru fiecare dintre noi! Amin!

SFINTELE FEMEI MIRONOSIŢE PURTĂTOARE DE VIAŢĂ ŞI BUCURIE

Duminica a 3-a după Paşti

„În vremea aceea a venit Iosif cel din Arimateea, sfetnic cu bun nume, care aştepta şi el împărăţia lui Dumnezeu, şi, îndrăznind, a intrat la Pilat şi a cerut trupul lui Iisus. Iar Pilat s-a mirat că Iisus a murit aşa curând; şi chemând pe sutaş l-a întrebat dacă a murit de mult; şi aflând de la sutaş, Pilat a dăruit lui Iosif trupul mort. Atunci Iosif, cumpărând giulgiu de in şi pogorând pe Iisus de pe cruce, L-a înfăşurat în giulgiu şi L-a pus într-un mormânt care era săpat în stâncă. Apoi a prăvălit o piatră la uşa mormântului. Iar Maria Magdalena şi Maria lui Iosie priveau unde L-au pus. Iar după ce a trecut ziua sâmbetei, Maria Magdalena şi Maria mama lui Iacob şi Salomeea au cumpărat miresme, ca să meargă să ungă trupul lui Iisus. Şi dis-de-dimineaţă, în prima zi a săptămânii, pe când răsărea soarele, au venit la mormânt

zicând una către alta: cine ne va prăvăli nouă piatra de la uşa mormântului? Dar, ridicându-şi ochii, au văzut că piatra, care era foarte mare, fusese răsturnată. Şi intrând în mormânt au văzut un tânăr, şezând în partea dreaptă, îmbrăcat în veşmânt alb şi s-au spăimântat. El însă le-a zis: Nu vă spăimântaţi! Căutaţi pe Iisus Nazarineanul cel răstignit? A înviat; nu este aici; iată locul unde-L puseseră. Ci duceţi-vă de spuneţi ucenicilor Lui şi lui Petru, că El merge în Galileea mai înainte de voi. Acolo îl veţi vedea, după cum v-a spus vouă. Dar ele, ieşind din mormânt, au fugit de acolo, căci erau cuprinse de cutremur şi de spaimă, şi n-au spus nimănui nimic, căci se temeau." (Marcu 15, 43-47; 16, 1-8)

În această zi Biserica a rânduit să se facă amintire de sfintele purtătoare de mir şi de bucurie, primele care au auzit şi văzut taina Învierii şi care au demonstrat curaj, peste puterea omenească, înfruntând răutatea şi brutalitatea duşmanilor Mântuitorului Iisus Hristos, Cel mort şi înviat. Aceste sfinte devotate, care şi-au închinat viaţa Mântuitorului Iisus din Nazaret, sunt menţionate ca fiind: Maria din Magdala, Maria lui Cleopa, Salomeea, mama fiilor lui Zevedeu, Iacov şi Ioan, Ioana şi Suzana, pe care Domnul le întâlnise, vindecându-le de boli şi suferinţe, schimbându-le viaţa şi care, spre deosebire de alţii, ce au profitat de mila, ajutorul şi compasiunea Lui, acestea L-au urmat, slujindu-L până la uşa mormântului, în durerea lacrimilor, dar şi cu speranţa împlinirii cuvintelor prezise de El (**Luca 8, 1-3**).

După ce toţi ucenicii, de teamă şi multă laşitate, L-au părăsit, văzându-L pe cruce, mort, aceste minunate, sfinte femei, în durerea pierderii Învăţătorului lor, alături de suferinţa Preasfintei Sale Maici, L-au însoţit până la uşa mormântului, în miezul nopţii de vineri, privind îndurerate suferinţa nedreaptă

a morţii Celui nevinovat (**Luca 23, 55**). Ultima zi de odihnă iudaică au petrecut-o în tăcerea aşteptării zilei celei noi, a biruinţei morţii, a noului început, pregătind miresmele pentru a merge la mormântul care adăpostea viaţa. Pe drumul spre mormânt, în ciuda pazei armatei romane, gândul lor se îndrepta spre greutatea pietrei ce acoperea mormântul, a pietrei ce apăsa inimile lor, îndurerate, şi a neputinţei omeneşti de a ridica povara durerii şi a suferinţei. Aici, la mormânt, gândul lor devine o amintire, pentru că piatra mormântului era dată la o parte, mai mult, în locul gărzii romane, un înger al cerului le vorbeşte, în limbaj omenesc, vestindu-le Învierea, şi, pentru a le convinge, le arată mormântul gol: *„veniţi de vedeţi locul de îngropare, de ce căutaţi pe Cel viu între cei morţi, nu este aici, a înviat!"* (**Matei 28, 6**).

Aceste sfinte, iubitoare de Hristos, devin primele martore ale Învierii, prin descoperirea făcută de către îngerul Domnului. Tot îngerul le-a povăţuit pe mironosiţe să meargă, în grabă, şi să vestească ucenicilor Învierea şi biruinţa asupra morţii, dar şi faptul că, în curând, se vor întâlni cu El, aşa cum a prevestit înainte de moarte, în Galileea. Primii care aduc vestea cea mare a Învierii sunt îngerii, mesajul lor fiind, ca şi la Buna-Vestire, sau la Naşterea Domnului, mesajul cerului, care s-a milostivit către făptura umană, să o salveze din tragedia suferinţelor, păcatului şi a morţii. Prezenţa sfinţilor îngeri marchează reunirea cerului cu pământul, anularea hotarului despărţitor dintre lumea noastră, văzută şi cea nevăzută. După căderea omului în păcatul neascultării de Dumnezeu, heruvimii îl opresc pe om să se apropie de pomul vieţii, acum, după moartea Mântuitorului, îngerii vestesc biruinţa şi binecuvântarea vieţii asupra blestemului morţii. Ascultând de îndemnul îngerului, sfintele femei pleacă, în grabă, de la mormânt, *„cu frică şi cu bucurie mare"* (**Matei 28, 8**) să vestească ceea ce au văzut şi auzit.

Ori de câte ori mesagerii cerului pătrund în lumea văzută, aceasta trăieşte un fenomen care oscilează între spaimă şi bucurie.

Sfântul Evanghelist Marcu menţionează că sfintele mironosiţe *„au fugit de la mormânt, că erau cuprinse de frică şi de uimire"* (**Marcu 16, 8**). Pe când ele mergeau în grabă, spre a-i vesti pe Apostoli, sunt întâmpinate de Mântuitorul, Cel mort şi înviat, cu salutarea *„Bucuraţi-vă"* (**Matei 28, 9**), iar ele I s-au închinat, deşi pe chipurile lor se citea frica şi uimirea, iar pentru a le linişti, Domnul li se adresează din nou: *„Nu vă temeţi"* (**Matei 28, 10**).

Aceste îndemnuri ale Domnului, după Învierea din morţi, le-a auzit, prima dată, Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, în Nazaret. Cuvântul Sfintei Evanghelii se deschide şi se închide cu îndemnul bucuriei. De altfel, credinţa noastră, creştin-ortodoxă, este marcată de bucuria vieţii, biruinţei, iertării, pocăinţei şi nădejdii vieţii celei veşnice.

Mesajul învierii are menirea să bucure pe toţi pământenii, să alunge din sufletele lor teama durerii şi a suferinţei. Omenirea de astăzi, dominată de spectrul morţii şi al suferinţei, a uitat de îndemnul şi mesajul Mântuitorului, de aceea Ortodoxia, păstrătoare a adevărului, trăieşte intens Taina Învierii, în fiecare an vesteşte, până la Înălţare, taina înfrângerii definitive a morţii şi biruinţa vieţii, care a învins moartea, cu moartea Mântuitorului lumii.

La picioarele Celui înviat, sfintele femei aud, din nou, cuvintele: *„duceţi-vă şi vestiţi fraţilor Mei să meargă în Galileea, acolo Mă vor vedea"*. De menţionat faptul că, Cel înviat, îi numeşte pe Apostoli, fraţii Săi, având mare duioşie şi compătimire faţă de ei, după ce a trecut prin cumplita experienţă a morţii trupeşti, Hristos îi înţelege mai bine în limitele şi temerile lor, întorcându-Se către ei cu o dragoste compătimitoare, faţă de cei pe care îi va lăsa într-o lume vrăjmaşă şi opacă la adevăr.

Sfintele purtătoare de mir devin primii apostoli ai Învierii, care vor vesti că Cel mort a înviat, a vorbit cu ele, şi, mai presus de orice, se gândeşte la cei ce L-au părăsit, iar acum stau ascunşi,

de teama urii iudeilor. Dacă prima femeie, din pricina neascultării, a auzit cuvintele blestemului şi morţii, acum, tot femeia, a auzit mesajul bucuriei vieţii şi biruinţei. Aceste sfinte femei au fost mereu cu Apostolii, după Înălţarea Domnului stăruiau în rugăciune şi-i slujeau, ba mai mult, au devenit martire, dându-şi viaţa pentru adevărul Învierii, iar în ceruri, mijlocesc pentru noi, care le cinstim ca pe cele vrednice de laudă.

Duminica aceasta este închinată tuturor sfintelor femei creştine, care, prin credinţa lor, şi prin fapta lor cea bună, au schimbat lumea, devenind purtătoare de lumină şi adevăr. Mame sfinte, precum Antuza şi Monica, care s-a rugat cu lacrimi, timp de 18 ani, pentru fiul ei, Augustin, rodul lacrimilor ei fiind că acesta a devenit sfânt, schimbându-şi definitiv viaţa. O femeie sfântă, Nina, a convertit o ţară întreagă, Georgia, în veacul al IV-lea d. Hr..

Femeia şi mama creştină, pătrunsă de darul şi binecuvântarea credinţei, poartă în ea viaţa, la sânul ei ne-am oprit foamea şi durerea, căldura ei ne-a salvat şi ne-a ferit de orice întâmplare rea. Ea este cea care poartă bucuria şi lacrima, rugăciunile ei sunt ascultate şi primite pentru că ea este cea care aduce, în lume, viaţa, o apără, o salvează şi este capabilă, oricând, de sacrificiu, pentru proprii copii. Orice mamă creştină trebuie să aibă ca model pe Maica Domnului, prin sufletul căreia a trecut sabia durerilor când auzea, vedea şi simţea răutatea oamenilor asupra Celui ce a venit să salveze lumea. O mamă adevărată poate salva lumea de la pierzare educându-şi copiii cu răbdare, dăruire, atenţie şi perseverenţă pe calea binelui şi a Bisericii. O mamă este cea care rabdă, uită şi iartă, în tăcere îşi înnoieşte mereu speranţa că Dumnezeu, prin sfinţii Săi, ocroteşte şi-i păzeşte proprii copii.

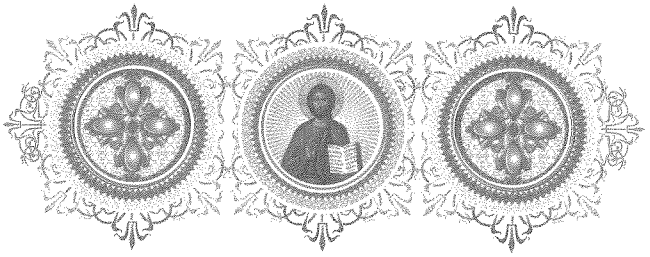
Demnă de menţionat este atitudinea mamei unuia dintre cei 40 de martiri, sărbătoriţi la 9 martie, pe care l-a purtat în spatele ei, spre a fi împreună cu cei care şi-au dat viaţa pentru Hristos. O întâmplare, mai nouă, petrecută acum câţiva ani

în Egipt, vorbeşte de la sine. În seara de Crăciun, musulmanii păgâni au aruncat bombe în câteva biserici, omorând, sau rănind grav, peste 60 de credincioşi. La câteva zile, cei răniţi, aflându-se în spital, un episcop s-a dus să-i viziteze. Un tânăr de 12 ani plângea împreună cu mama lui, iar episcopul i-a întrebat dacă au dureri mari, provocate de rănile exploziei. Răspunsul lor a fost uimitor, ei plângeau că nu se află printre cei morţi, pentru a fi număraţi cu ceilalţi martiri pentru Hristos şi credinţa în Înviere.

Mama creştină trebuie să fie lumină din care se împărtăşesc toţi ai casei, ea este prima ce ne învaţă rugăciunea, bunăcuviinţa, ne arată ce este bine şi ce este rău, este o lumânare de ceară, care, pe sine, se sacrifică, pentru ca toţi să primească lumină, căldură şi mângâiere, de la ea. Astăzi există multe mame, unele care şi-au uitat definitiv rolul lor, în loc de purtătoare de viaţă, sunt într-o confuzie totală, lipsite de sens şi credinţă, mereu în goană după bani şi plăceri, uită de sensul pentru care sunt şi există.

Duminica de astăzi este închinată lor, ca omagiu, respect şi preţuire. Astăzi, fiii şi fiicele lor, creştini, trebuie să-şi arate recunoştinţa pentru cele primite, şi, în rugăciune, să se bucure de propriile mamei ce şi-au sacrificat nopţile, zilele, anii, tinereţea, pentru ca ei să fie ceea ce sunt. Mama creştină adevărată a impresionat lumea veche, a schimbat percepţia asupra vieţii, a născut şi educat sfinţi, naşterea de prunci şi creşterea lor, în credinţă, fiind calea sigură a mântuirii sufletului. *„Femeia se va mântui prin naşterea de fii, dacă va stărui cu înţelepciune, în credinţă, în iubire şi în sfinţenie"* **(I Timotei 2, 15).**

Urmând poruncile Domnului, le închinăm tuturor sfintelor martire, cuvioase, mărturisitoare, mame iubitoare, recunoştinţa şi rugăciunea noastră! Amin!

SUFERINŢĂ ÎN RĂBDARE
Duminica a 4-a după Paşti

„În vremea aceea, fiind sărbătoare, s-a suit Iisus în Ierusalim. Iar în Ierusalim, lângă Poarta Oilor, era o scăldătoare, care se numea pe evreieşte Vitezda şi care avea cinci pridvoare. În aceste pridvoare zăceau mulţime multă de bolnavi: orbi, şchiopi, uscaţi, aşteptând mişcarea apei, căci un înger al Domnului se pogora din când în când în scăldătoare şi tulbura apa; şi cel care intra întâi după tulburarea apei se făcea sănătos, orice de ce boală era cuprins. Atunci era acolo un om, care era bolnav de treizeci şi opt de ani. Pe acesta, văzându-l zăcând şi ştiind că este aşa încă de multă vreme, l-a întrebat Iisus: voieşti să te faci sănătos? Răspuns-a Lui bolnavul: Doamne, nu am pe nimeni ca să mă bage în scăldătoare, când se tulbură apa; aşa că până când merg eu, altul se pogoară înaintea mea. Iisus a zis către el: scoală-te, ia-ţi patul tău şi umblă. Şi în clipa aceea s-a făcut omul sănătos şi şi-a luat patul său şi umbla. Dar în ziua aceea era sâmbătă. Deci ziceau iudeii către cel vindecat: este zi de sâmbătă şi nu-ţi este iertat

să iei patul. El le-a răspuns: Cel care m-a făcut sănătos, Acela mi-a zis: ia-ţi patul tău şi umblă. Ei l-au întrebat: cine este omul care ţi-a zis: ia-ţi patul tău şi umblă? Dar cel vindecat nu ştia cine este, căci Iisus se dăduse la o parte din mulţimea care era în acel loc. După aceea Iisus l-a găsit în templu şi i-a zis: iată că te-ai făcut sănătos; de acum să nu mai păcătuieşti, ca să nu ţi se întâmple şi mai rău. Atunci omul s-a dus şi a spus iudeilor că Iisus este cel care l-a făcut pe el sănătos." (Ioan 5, 1-15)

Toate suferinţele din această lume sunt grele. Le ştim, le cunoaştem, le observăm, le trăim şi le întâlnim peste tot. Aproape nu există loc, pe acest pământ, fără suferinţă. Ea are cauze multiple, diferite, şi, aproape toţi oamenii, iau contact direct, personal, şi se arată neputincioşi în faţa ei. Unii, cu darul credinţei, cultivat şi actualizat în viaţa lor, o poartă, cu resemnare şi creştinească nădejde, zile, luni, ani, aşteptând eliberarea din ea.

În capitolul cinci al Sfintei Evanghelii, scrisă de Sfântul Ioan, citim: *„În Ierusalim, lângă Poarta Oilor, era o scăldătoare, care se numeşte pe evreieşte Vitezda, având cinci pridvoare. În acestea zăceau mulţime de bolnavi, orbi, şchiopi, uscaţi, aşteptând mişcarea apei, căci un înger al Domnului se cobora, la vreme, în scăldătoare şi tulbura apa, şi cine intra întâi, după tulburarea apei, se făcea sănătos, de orice boală era ţinut"*. Şi era acolo un om, care era bolnav de treizeci şi opt de ani. Iisus, văzându-l pe acesta zăcând, şi ştiind că este de multă vreme bolnav, i-a zis: *„Voieşti să te faci sănătos?"* Bolnavul i-a răspuns: *„Doamne, nu am om, ca să mă arunce în scăldătoare, când se tulbură apa, căci până vin eu, altul se coboară înaintea mea"*. Iisus i-a zis: *„Scoală-te, ia-ţi patul tău şi umblă"*. Şi îndată, omul s-a făcut sănătos, şi şi-a luat patul şi umbla. Dar în ziua aceea era sâmbătă. Apoi, Iisus l-a aflat în

templu şi i-a zis: *„Iată că te-ai făcut sănătos! De acum să nu mai păcătuieşti, ca să nu-ţi fie ceva mai rău"*.

În partea de nord a zidurilor vechii cetăţi a Ierusalimului, aproape de Poarta leilor, era un spital, un loc de suferinţă şi mângâiere, de speranţă şi aşteptări. Acesta s-a ridicat şi modernizat datorită regelui Irod, care amenajează, pentru cei aflaţi în suferinţă, aproape corespondentul unei clinici de recuperare din zilele noastre. Lacul Vitezda, în urma descoperirilor arheologice, izvora dintr-o stâncă apă pură, dar cu puteri miraculoase, atribuite unui sfânt înger care tulbura apa, dându-i acesteia calităţi vindecătoare. Deoarece era un loc al suferinţei, al durerii, unde mulţime mare suferea şi aştepta minunea tulburării apei, un om, printre cei mulţi, atrage atenţia, aştepta acolo de treizeci şi opt de ani, fiind în imposibilitatea de a se deplasa. Suferinţa lui nu mai era prilej de a atrage atenţia cuiva, pentru mulţi era deja o obişnuinţă, o stare din care se credea că nu mai este nici o şansă de salvare. Dramatică şi greu de suportat sentinţă! Acesta se afla în posibilitatea vindecării, dar nu avea pe nimeni care să-l ajute, să-i acorde o mână de ajutor, un cuvânt de mângâiere. În cei treizeci şi opt de ani de aşteptare şi numeroase decepţii, nu i-a dispărut speranţa, puterea şi dorinţa de viaţă. În această stare l-a găsit Cel ce a venit în lume pentru a şterge lacrima de pe faţa tuturor, *„Cel care a luat asupra Lui toate păcatele şi suferinţele noastre"* **(Ioan 1, 29)**.

În aceste scurte cuvinte mai putem descifra: *„mai ai puterea credinţei de a dori să fii vindecat sau tu, cel care de 38 de ani aştepţi aici, crezi că poţi astăzi să fii vindecat?"*. Ne-am fi aşteptat, conform limbajului obişnuit în astfel de situaţii, ca bolnavul să fi spus: *„Da"*, dar el a dat un răspuns al celei mai chinuitoare suferinţe, care-l distrugea zilnic: *„Doamne, nu am om care să mă arunce în apă"*. Iisus, cunoscându-i neputinţa şi suferinţa, I-a poruncit: *„Scoală-te, ia-ţi patul tău şi umblă!"*. Omul, după treizeci şi opt de ani de aşteptare, suferinţă,

răbdare, s-a ridicat mult prea repede, ne-mai-întrebând cine este Cel care l-a făcut sănătos. Poate bucuria vindecării a făcut ca cel bolnav să plece mângâindu-se, ne-mai-ţinând seamă de anumite prescripţii care, între timp, au generat un conflict. Pe străzile Ierusalimului, fiind văzut de cei care îl priveau uimiţi, ducându-şi propriul pat al suferinţei, câţiva conaţionali i-au reproşat, de ce şi-a luat patul şi merge, fiind ziua sabatului? Ca răspuns la obiecţia lor, el s-a justificat: *„Omul care m-a vindecat, mi-a zis: ia-ţi patul tău şi umblă!"*.

Mai târziu, în templu, L-a întâlnit pe Iisus, Care I-a spus: *„Iată te-ai făcut sănătos, aranjează-ţi propria viaţă după voinţa lui Dumnezeu, ca să nu ţi se întâmple ceva mai rău"*. Deci, acest Om, care L-a vindecat, era Iisus Mântuitorul. Vindecarea omului a fost începutul conflictului, generat de cei care reproşau că a săvârşit vindecarea în ziua sâmbetei, deoarece ei vedeau, prin aceasta, o ştirbire şi o încălcare a cinstirii zilei de sâmbătă. Răspunsul Mântuitorului nu a întârziat: *„Tatăl Meu lucrează (şi în ziua sâmbetei), de aceea şi Eu lucrez"*. *„Odihna sabatului se poate să aibă la voi un sens. Pentru Dumnezeu, şi pentru ceea ce săvârşesc Eu, în numele Lui, nu are nici unul"*.

Care era sensul sabatului? Fariseii, cei de odinioară, din păcate, şi cei mai noi, de la sectanţi, până la părelnicii sfinţi contemporani, sunt rigorişti, cu aspectul şi forma exterioară, şi dezinteresaţi cu ceea ce este mult mai important, partea sufletească şi dispoziţia de apropiere spre Dumnezeu şi aproapele nostru. Dumnezeu poartă de grijă lumii, o iubeşte, o hrăneşte, fără această providenţă nu ar mai exista lumea, Iisus Domnul a vindecat chiar în ziua sâmbetei, a adus mântuirea lumii, spre mângâierea şi încurajarea ei. Problema timpului nostru nu este legată de ziua sabatului (poate la unele grupări sectante, eretice), ci ea se pune acolo, spre a descoperi sensul bolii, al suferinţei, al răbdării şi credinţei.

Dacă observăm, conştient, asupra propriei vieţi, aproape nu există clipă fără încercări, nu trece un an fără dureri, pierderi,

lacrimi, de la prima floare de primăvară, îngheţată de frigul neaşteptat, până la cei mai apropiaţi, care suferă boli incurabile, uitaţi, părăsiţi, chinuiţi de propriile păcate şi nedreptăţi. Credinţa, ce o avem, ne dă mângâiere, curaj, consolare, până la un oarecare grad de înţelegere. Dar ani întregi, cazul nostru – treizeci şi opt de ani - maltrataţi de dureri chinuitoare, părăsiţi de toţi cei dragi, care nu mai găsesc şi întâlnesc inima şi mâna caldă mângâietoare? Apoi apare întrebarea: *„Vrei să fii sănătos?"*. Cel bolnav nu deplânge durerile lui trupeşti, ci acuză suferinţa singurătăţii, a părăsirii de către toţi: *„Doamne, nu am om!"*. Cine ar fi putut sta alături de el treizeci şi opt de ani?

„Doamne, nu am om!". Oare câţi dintre noi nu pot exprima durerea şi neputinţa prin aceste cuvinte? Lumea noastră, egoistă, depărtată de Dumnezeu, concentrată asupra unei vieţi abundente, luxuriante, inumane, se mai apleacă asupra tristei constatări că fiecare nu are un om care să-l sprijine, ajute, consoleze, încurajeze, să-i arate calea vieţii, a binecuvântării, a Bisericii?

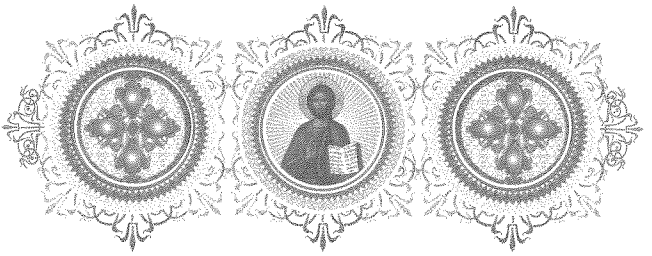
Iisus Domnul se apropie de cel bolnav, îl încurajează, vorbeşte către un om suferind, plin de putere, Îi porunceşte, şi cel bolnav se vindecă. Şi astăzi, în multe locuri de suferinţă, Iisus Mântuitorul vine, rămâne unde este chemat prin rugăciune, dorit, luminează şi înţelepţeşte medical, spre a alege cea mai bună terapie, cel mai sigur tratament, dând putere vindecătorului şi vindecatului. Niciun medic nu a dat viaţa cuiva, ci doar o întreţine, îi atenuează durerile, vindecă puterea sufletului celui suferind prin puterea lui Dumnezeu, Care dă puteri nebănuite şi dorinţa de viaţă.

Când nu ne mai bucurăm de sănătate, atunci o putem preţui şi chiar întreba ce înseamnă să fii sănătos? Înseamnă să ştii să preţuieşti viaţa aceasta şi cea veşnică, să fi cel care ai puterea de a lucra, fără să fi nemulţumit, să ai curajul de a birui şi căuta viaţa, alături de Dumnezeu şi de sfinţii Săi. A fi sănătos înseamnă a fi dinamic, curajos, bucuros, a oferi şi împărţi cu toţi, în numele Izvorului vieţii, Dumnezeu, ceea ce ai, mai mult

decât îţi este necesar. Cel bolnav, de treizeci şi opt de ani, aşteaptă clipa refacerii şi dobândirii acestui mare dar, sănătatea. Viaţa, pentru el, era nu simplă, nici uşoară, ci grea, chinuitoare, obositoare, în singurătate şi părăsire. Uitat de semenii săi, părăsit şi trecut cu vederea, el rămâne pentru noi chipul complet al răbdării, mai ales în lumea tot mai nerăbdătoare, tehnicizată, arogantă şi lipsită adesea de un discernământ firesc. În apropierea locului suferinţei exista Ierusalimul, cu frumuseţea, grijile şi frământările locuitorilor lui. Pe acestea le dorea bolnavul nostru, după treizeci şi opt de ani, să le revadă, să trăiască din plin, ca orice om, care se bucură de frumuseţea creaţiei lui Dumnezeu.

În Templul din Ierusalim, prefigurarea Bisericii noastre, Doctorul şi Vindecătorul lui îi descoperă cauza suferinţei, oferindu-I, spre a nu i se repeta mai rău, alternativa preventivă, care îl va feri de orice recădere şi durere. *„De acum să nu mai greşeşti, ca să nu ţi se întâmple ceva mai rău"* **(Ioan 5, 14)**. Acelaşi cuvânt mângâietor, plin de curaj, este adresat fiecăruia dintre noi, dintre cei mulţi, suferinzi, uitaţi, părăsiţi, aflaţi mereu pe calea lacrimilor şi a durerilor. Viaţa petrecută, adesea, nu are nici un sens, dacă este depărtată de Dumnezeu şi Biserica Lui, care este un spital duhovnicesc în care *„cine intră se face sănătos de orice boală ar fi cuprins"* **(Ioan 5, 4)**.

Suferinţa singurătăţii este uşor purtată de mângâierea Bisericii, care nu uită pe cel bolnav, trist, în nevoie. Mereu se roagă pentru ei, îi sprijină şi îi încurajează. O putem afla dacă suntem în Biserică, iar dacă suntem depărtaţi de ea, nu vom afla nicăieri în lume vindecarea, pacea şi liniştea sufletească. Bolnavul nostru a fost vindecat, pentru că a fost găsit în acel loc, imagine a tainei Bisericii, aşteptând venirea Mântuitorului. El ne învaţă răbdarea şi ne dă, prin prezenţa lui, curajul de a cere şi bucuria de a primi. Iisus Mântuitorul, plin de compasiune şi dăruire către toţi cei din suferinţă, cere şi porunceşte: *„Ridică-te şi fii sănătos de boala ta!"*. Amin.

DIALOG DE TAINĂ LA FÂNTÂNA PATRIARHULUI IACOV

Duminica a 5-a după Paşti

„În vremea aceea a venit Iisus în oraşul Samariei, ce se numea Sihar, aproape de câmpul pe care Iacob l-a dat lui Iosif, fiul său. Şi era acolo puţul lui Iacob. Iar Iisus, ostenit de călătorie, şedea lângă puţ; şi era cam pe la al şaselea ceas. Atunci a venit o femeie samarineancă să scoată apă. Iisus i-a zis: dă-Mi să beau; căci ucenicii Lui se duseseră în oraş ca să cumpere hrană. Femeia samarineancă I-a răspuns: Tu, care eşti iudeu, cum ceri să bei apă de la mine, care sunt femeie samarineancă? Pentru că iudeii nu au nici un amestec cu samarinenii! Iisus i-a răspuns şi i-a zis: dacă cunoşteai harul lui Dumnezeu şi cine este Cel care ţi-a zis, dă-Mi să beau, tu ai fi cerut de la El şi ţi-ar fi dat apă vie. L-a întrebat femeia: Doamne, nici nu ai cu ce să scoţi şi puţul este adânc; de unde, dar, ai apa cea vie? Nu cumva Tu eşti mai mare decât Iacob, părintele

nostru, care ne-a dat puțul acesta și a băut dintr-însul el însuși și fiii lui și turmele lui? Iisus i-a răspuns și a zis: oricine bea din apa aceasta va înseta din nou, dar cel ce va bea din apa pe care Eu o voi da lui nu va mai înseta în veci, căci apa pe care Eu o voi da lui se va face în el izvor de apă curgătoare pentru viața veșnică. Atunci femeia a grăit către Dânsul: Doamne, dă-mi această apă, ca să nu mai însetez, nici să mai vin aici să scot. Iisus i-a poruncit: mergi și cheamă pe bărbatul tău și vino aici. Dar femeia, răspunzând, I-a zis: n-am bărbat. Iisus i-a răspuns: bine ai zis că n-ai bărbat, căci cinci bărbați ai avut și cel pe care-l ai acum nu-ți este bărbat; aceasta adevărat ai spus. Doamne, a zis femeia către Dânsul: văd că Tu ești prooroc. Părinții noștri s-au închinat pe muntele acesta; iar voi ziceți că în Ierusalim este locul cuvenit pentru închinare. Dar Iisus i-a zis: femeie, crede-Mă că vine vremea, când nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim vă veți închina Tatălui. Voi vă închinați la ce nu știți; noi ne închinăm la ce știm, căci mântuirea este de la iudei. Dar vine vremea și acum a venit, când închinătorii cei adevărați se vor închina Tatălui în duh și în adevăr, căci Tatăl astfel voiește să fie cei ce se închină Lui. Duh este Dumnezeu; și cei ce se închină Lui trebuie să I se închine în duh și în adevăr. A zis femeia către Dânsul: știm că va veni Mesia, căruia I se zice Hristos; când va veni, Acela ne va spune nouă toate. Iisus i-a răspunss: Eu sunt, cel care vorbesc cu tine. Dar atunci au venit ucenicii Lui și se mirau că vorbea cu o femeie; însă nimeni nu I-a zis: ce o întrebi, sau despre ce vorbești cu dânsa? Atunci femeia și-a lăsat găleata s-a dus în oraș și a zis oamenilor: veniți de vedeți un om care mi-a spus toate câte am făcut. Nu cumva aceasta este Hristos? Deci au ieșit din oraș și veneau către Dânsul. În timpul acesta ucenicii Lui Îl rugau zicând: Învățătorule,

mănâncă. Dar El le-a zis: Eu am de mâncat o mâncare pe care nu-o ştiţi. Deci ucenicii se întrebau între ei: nu cumva I-a adus cineva să mănânce? Iisus însă le-a zis: mâncarea Mea este să fac voia Celui care M-a trimis pe Mine şi să săvârşesc lucrul Lui. Oare nu ziceţi voi că mai sunt patru luni şi vine secerişul? Iată, zic vouă: ridicaţi ochii voştri şi vedeţi holdele că sunt albe, gata pentru seceriş. Iar cel care seceră primeşte plată şi adună rod în viaţa de veci, ca împreună să se bucure şi cel ce seamănă şi cel ce seceră; căci aici se adevereşte zicerea că: altul este cel ce seamănă şi altul cel ce seceră. Eu v-am trimis să secerați ceea ce voi n-aţi muncit; alţii au muncit şi voi aţi intrat în munca lor. Iar din oraşul acela mulţi dintre samarineni au crezut într-Însul, pentru cuvântul femeii care mărturisea: mi-a spus mie toate câte am făcut. Deci după ce au venit la Dânsul, samarinenii L-au rugat să rămână la ei. Şi a rămas acolo două zile şi mult mai mulţi au crezut pentru cuvântul Lui, iar femeii îi ziceau: credem nu numai pentru vorbele tale, ci fiindcă noi înşine am auzit şi ştim că Acesta este cu adevărat Hristos, Mântuitorul lumii." (Ioan 4, 5-42)

Legăturile dintre noi oamenii, sistemul relaţional, exprimarea gândurilor şi a intenţiilor se realizează prin dialog, modul de comunicare dintre oameni fiind limbajul, prin care suntem înţeleşi, sau care ne ajută să ne înţelegem unii pe alţii. Când oameni nu-şi mai vorbesc, când gândurile devin povară, neputând fi exprimate prin cuvânt, atunci îşi face loc starea de izolare şi egoism, care, împreună, duc la anxietate şi fragilitate sufletească, tot mai evidentă, într-o lume a izolării şi autosuficienţei.

Textul Sfintei Evanghelii din a cincea duminică după Învierea Domnului ne oferă un dialog interesant, captivant şi surprinzător, care a avut ca protagonişti pe Iisus, Fiul lui

Dumnezeu, Omul, Care a venit în lume să aducă un mod nou de percepţie şi acţiune, având ca scop final dobândirea unei vieţi noi, marcată de bunătatea şi fericirea, după care năzuim toţi oamenii, şi o anonimă locuitoare a provinciei Samaria, care a devenit cunoscută, în toată lumea, şi care este şi al doilea personaj al discuţiei ce urmează.

Geografic, fântâna patriarhului Iacov, care s-a luptat cu îngerul Domnului, al cărui fiu Iosif, în diferite momente ale vieţii lui, a prefigurat pe Mântuitorul lumii, se afla în Samaria, provincie evitată de iudei, deoarece împrejurările istorice ale invaziei asiriene, reconstruirea templului lui Solomon, au creat ostilităţi, bariere mentale, care nu puteau fi depăşite. În ciuda acestor realităţi, Iisus Mântuitorul intră în Samaria, şi obosit fiind, în căutarea celui pierdut, în mijlocul zilei, se aşează la fântâna care, pe lângă încărcătura seculară istorică, avea să devină locul unui dialog care va schimba viaţa unei femei, precum şi a unei cetăţi întregi. Dacă apa fântânii lui Iacov a întreţinut secole întregi viaţa biologică a unui întreg trib, acum, această apă, va deveni un izvor de viaţă nouă, sub puterea harului, care va schimba lumea şi va apropia pe oameni, unindu-i prin taina Botezului, făcându-i fraţi între ei şi solidari, având scopul de mântuire (salvare) a propriilor suflete.

La această fântână, femeia locuitoare a Samariei, având o viaţă dezordonată şi goală de conţinut, vine să scoată apă, pentru a-şi întreţine viaţa. Cunoscându-i starea sufletească, dispoziţia şi dorinţa ce o frământa în aflarea adevărului, Mântuitorul Hristos intră, direct, în dialog cu ea, descoperindu-i lucruri pe care nu le-a arătat, nici încredinţat, cunoscătorilor Legii, apărătorilor ei, farisei fanatizaţi de prescripţiile ei formale.

Tot dialogul este străbătut de o dorinţă directă a Mântuitorului Hristos de a-i deschide ochii sufleteşti, întunecaţi, dar şi inima, obosită de încercări şi eşecuri, care deveniseră pricină de păcat şi înstrăinare de Dumnezeu, izvorul vieţii noastre.

Pentru a o face să fie directă, Domnul i se adresează în stare de umilinţă (chenoză) supremă: *„Dă-mi să beau"* **(Ioan 4, 7)**. Cel ce acoperă pământul cu nori, Cel ce cheamă apa mării şi o revarsă peste faţa întregului pământ, cere apă de la o muritoare, însă o cere pentru a-i oferi acesteia ceea ce-i lipsea. În comparaţie cu apa obişnuită, pe care o scotea din fântâna lui Iacov, care nu astâmpăra setea oamenilor, fiind nevoiţi să vină mereu, să se ostenească, pentru a o scoate din fântână, Iisus Mântuitorul vine cu o nouă alternativă la apa din fântână. *„Cel ce bea din apa pe care i-o voi da Eu, nu va mai înseta în veac, căci apa pe care i-o voi da Eu se va face în el izvor de apă curgătoare spre viaţa veşnică"* **(Ioan 4, 14)**.

Femeia, auzind aceste cuvinte, se învoieşte şi chiar cere această apă, care va potoli setea sufletească pentru totdeauna a celor ce vor crede în El. Iisus Domnul vorbeşte despre darul Duhului Sfânt, pe care-L va trimite în lume, Cel ce va schimba şi rodi în sufletele oamenilor, însă femeia, împovărată de greutăţile zilnice, aştepta o viaţă mai comodă. Această confuzie va stăpâni lumea, în toată istoria ei, oamenii vor dori o viaţă cu trai lipsit de griji şi eforturi personale, tentativa de a preface piatra în pâine nu va dispărea niciodată, însă Mântuitorul Hristos vine în lume pentru a dărui *„apă vie"* şi *„pâinea vieţii"*. Cei mântuiţi vor gusta din *„izvoarele vieţii"* **(Apocalipsa 7, 16-17)**, darul Sfântului Duh se va da prin taina Botezului, prefăcându-i în făpturi noi, iertându-le greşelile. Cu alt prilej, Domnul a spus: *„Cel ce crede în Mine, râuri de apă vie vor curge din el"* **(Ioan 7, 38)**, însă pentru a o primi, omul trebuie să o dorească şi să o ceară, de aceea, Mântuitorul s-a bucurat, văzând că femeia samarineancă Îl roagă să i-o dăruiască.

Trecând peste prejudecăţi, Domnul nu i se descoperă Cine este El, ci o provoacă spre o mărturisire a propriei vieţi: *„Cheamă pe bărbatul tău!"*. Ea nu se ascunde, nici justifică, ci mărturiseşte

că, Cel ce vorbeşte cu ea, este un prooroc (**Ioan 4, 19**), deoarece i-a cunoscut viaţa ei, fără să o fi întâlnit vreodată.

Dialogul devine mai captivant când îşi arată nedumerirea vieţii ei, *„unde trebuie să se închine şi cum?"*. Răspunsul Domnului este dat ei şi tuturor celor ce vor crede în El: în noua Împărăţie a harului - Biserica, închinarea trebuie să fie sinceră, curată, cu iertare şi bunătate, în Duh şi în adevăr, care are ca scop să ne aşeze, pe noi, oamenii, în relaţie vie şi directă cu Dumnezeu, având finalitate sfinţirea şi mântuirea noastră. Această sfinţire va fi posibilă datorită lucrării Duhului, care va curăţi sufletul nostru făcându-l capabil să primească *„apa cea vie"*, după cuvintele Sfântului Apostol Pavel: *„Dumnezeu a trimis pe Duhul Fiului Său în inimile noastre, care strigă Avva Părinte"* (**Galateni 4, 6**).

Odată cu întemeierea Bisericii, prin trimiterea Sfântului Duh în lume, cei care se fac părtaşi lucrării harului, vor intra, prin rugăciune, în mod direct, în Duh şi Adevăr, al cunoaşterii Celui care oferă Calea, Adevărul şi Viaţa (**Ioan 14, 6**), fără de Care nu există altă cale de mântuire (salvare) (**Faptele Apostolilor 4, 12**).

Vorbind altădată, Domnul Cel întrupat ne-a învăţat: *„Dacă veţi rămâne în cuvântul Meu, sunteţi cu adevărat ucenici ai Mei şi veţi cunoaşte adevărul"* (**Ioan 8, 31-32**), deci El este originea Adevărului, care-Şi doreşte închinători devotaţi şi sinceri, iar cunoaşterea Adevărului este dependentă de cunoaşterea lui Hristos Mântuitorul, Care se află prezent în Biserica Lui, aceasta nefiind altceva decât *„stâlp şi temelie a Adevărului"* (**I Timotei 3, 15**). Închinarea, în Duh şi Adevăr, ne conduce spre izvorul sfinţeniei, prin lucrările Duhului Sfânt în Biserică, cei ce sunt pe calea adevărului se împărtăşesc din taina sfinţeniei: *„pentru ei Eu mă sfinţesc, ca şi ei să fie sfinţiţi întru adevăr"* (**Ioan 17, 19**).

Cunoaşterea lui Hristos crează o stare de împlinire şi potolire a setei, ce năzuieşte spre veşnicie şi nemurire. Întâlnirea cu El schimbă radical viaţa tuturor, îi face făpturi noi, purtătoare de împlinire a vieţii şi dorire de sfinţenie. Femeia samarineancă era, pe calea cunoaşterii, la început, însă dialogul cu Cel ce este izvorul vieţii, au făcut-o să cunoască şi să dorească să descopere tainele dumnezeieşti. *„Ştim că va veni Mesia (Mântuitorul) care se cheamă Hristos; când va veni Acela, ne va vesti nouă toate"* **(Ioan 4, 25)**. Faţă de această mărturisire de credinţă, amestecată cu multă nădejde, Domnul descoperă taina Sa: *„Eu sunt, Cel ce vorbesc cu tine!"*

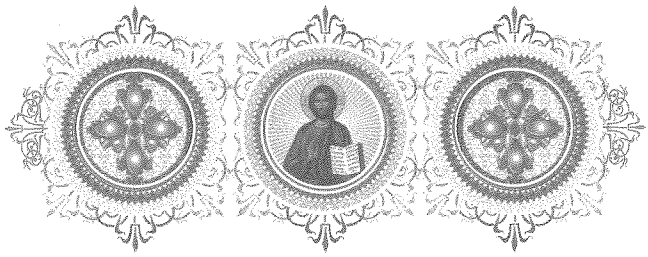
Spre deosebire de clasa arogantă, atotsuficientă, a conducătorilor spirituali iudei, care, mereu, îl vor provoca pe Domnul, nu pentru a crede în El, ci pentru a-L prinde într-un cuvânt prin care să-L acuze, Mântuitorul a ales această locuitoare a Samariei, pe nume Fotinia, pentru a primi asemenea descoperire, deoarece, în ciuda vieţii ei tumultoase, în ea se afla un suflet sincer, înclinat spre adevărata trăire, după voia lui Dumnezeu, dar şi pentru a confirma cuvintele spuse mai înainte *„vântul suflă unde voieşte"*, căci Dumnezeu poate ridica fii lui Avraam din pietre şi sfinţi din oameni păcătoşi, care-şi schimbă viaţa lor, mergând pe calea adevărului şi a vieţii.

Întâlnirea şi dialogul dintre Mântuitorul Iisus Hristos şi femeia samarineancă ne încredinţează de faptul că învăţătura Lui poate fi descoperită şi împărtăşită oricărui om care caută să depăşească surogatele şi nimicniciile vieţii. El nu respinge, ci primeşte, nu ceartă, ci mângâie, nu alungă, ci cheamă orice suflet, împovărat de greutăţile păcatului şi înfricoşat de spectrul morţii. Samarineanca a devenit un misionar al cetăţii Sihar, pentru că ea, întâlnindu-L pe Domnul, L-a mărturisit concetăţenilor ei: *„Acesta este Hristos, mi-a spus tainele vieţii mele"* **(Ioan 4, 29)**.

De câte ori L-am făcut şi noi cunoscut pe Domnul şi Mântuitorul nostru, Cel care ne-a primit să aparţinem Lui, prin Taina Sfântului Botez, a Pocăinţei, scoţându-ne din stăpânirea necunoaşterii şi întunericului? L-am făcut cunoscut prin viaţa noastră marcată de adevărata închinare, în Duh şi adevăr? Am devenit vreodată capabili să ascultăm ceea ce El ne vorbeşte, dialogând cu noi cuvintele vieţii veşnice? O cetate întreagă s-a bucurat de prezenţa Lui: *„credem nu numai pentru cuvântul tău, ci noi înşine am auzit şi ştim că Acesta este, cu adevărat, Hristos, Mântuitorul lumii"* (**Ioan 4, 42**). De câte ori ne-am ruşinat să mărturisim că aparţinem Lui, că am cunoscut o cale care este sigură, unică, ce duce la viaţă, iertare, unde toate neîmplinirile, greutăţile, neplăcerile, îşi găsesc rezolvare?

Dialogul cu Mântuitorul Hristos este mod de cunoaştere, schimbare profundă a vieţii şi o continuă înnoire a ei, în taina Învierii şi a vieţii, la care suntem chemaţi. Femeia samarineancă reprezintă omenirea, mereu însetată, căutătoare de sens vieţii, obosită şi suprasolicitată de provocări şi încercări, care, la izvorul apei celei vii, descoperă adevărata cale, ce duce spre împlinirea tuturor dorinţelor sincere şi responsabile. O clipă de dialog cu Mântuitorul nostru Iisus Hristos este posibilă printr-o tainică, sinceră şi plină de duh şi adevăr, rugăciune.

Un suflet însetat de adevăr, doritor de a-şi răspunde la multele, desele şi nesfârşitele întrebări ale propriei vieţi, găseşte, căutându-L pe Domnul, Care aşteaptă să fie invitat, pentru a linişti, echilibra şi îndruma pe calea ce duce la viaţă. Fără ajutorul, mila şi binecuvântarea Lui, omenirea se va afunda în starea nepăsării, indiferenţei şi lipsei de asumare, care o va îndrepta spre autodistrugere. Amin!

IISUS, LUMINA LUMII
Duminica a 6-a după Paşti

„Şi trecând Iisus, a văzut un om orb din naştere. Şi ucenicii Lui L-au întrebat, zicând: Învăţătorule, cine a păcătuit; acesta sau părinţii lui, de s-a născut orb? Iisus a răspuns: Nici el n-a păcătuit, nici părinţii lui, ci ca să se arate în el lucrările lui Dumnezeu. Trebuie să fac, până este ziuă, lucrările Celui ce M-a trimis pe Mine; că vine noaptea, când nimeni nu poate să lucreze. Atât cât sunt în lume, Lumină a lumii sunt. Acestea zicând, a scuipat jos şi a făcut tină din scuipat, şi a uns cu tină ochii orbului. Şi i-a zis: Mergi de te spală în scăldătoarea Siloamului (care se tâlcuieşte: trimis). Deci s-a dus şi s-a spălat şi a venit văzând. Iar vecinii şi cei ce-l văzuseră mai înainte că era orb ziceau: Nu este acesta cel ce şedea şi cerşea? Unii ziceau: El este. Alţii ziceau: Nu este el, ci seamănă cu el. Dar acela zicea: Eu sunt. Deci îi ziceau: Cum ţi s-au deschis ochii? Acela a răspuns: Omul care se numeşte Iisus a făcut tină şi a uns ochii mei; şi mi-a zis: Mergi la scăldătoarea Siloamului şi te spală. Deci, ducându-mă

şi spălându-mă, am văzut. Zis-au lui: Unde este Acela? Şi el a zis: Nu ştiu. L-au dus la farisei pe cel ce fusese oarecând orb. Şi era sâmbătă în ziua în care Iisus a făcut tină şi i-a deschis ochii. Deci iarăşi îl întrebau şi fariseii cum a văzut. Iar el le-a zis: Tină a pus pe ochii mei, şi m-am spălat şi văd. Deci ziceau unii dintre farisei: Acest om nu este de la Dumnezeu, fiindcă nu ţine sâmbăta. Iar alţii ziceau: Cum poate un om păcătos să facă asemenea minuni? Şi era dezbinare între ei. Au zis deci orbului iarăşi: Dar tu ce zici despre El, că ţi-a deschis ochii? Iar el a zis că prooroc este. Dar iudeii n-au crezut despre el că era orb şi a văzut, până ce n-au chemat pe părinţii celui ce vedea. Şi i-au întrebat, zicând: Acesta este fiul vostru, despre care ziceţi că s-a născut orb? Deci cum vede el acum? Au răspuns deci părinţii lui şi au zis: Ştim că acesta este fiul nostru şi că s-a născut orb. Dar cum vede el acum, noi nu ştim; sau cine i-a deschis ochii lui, noi nu ştim. Întrebaţi-l pe el; este în vârstă; va vorbi singur despre sine. Acestea le-au spus părinţii lui, pentru că se temeau de iudei. Căci iudeii puseseră acum la cale că, dacă cineva va mărturisi că El este Hristos, să fie dat afară din sinagogă. De aceea au zis părinţii lui: Este în vârstă; întrebaţi-l pe el. Deci au chemat a doua oară pe omul care fusese orb şi i-au zis: Dă slavă lui Dumnezeu. Noi ştim că Omul Acesta e păcătos. A răspuns deci acela: Dacă este păcătos, nu ştiu. Un lucru ştiu: că fiind orb, acum văd. Deci i-au zis: Ce ţi-a făcut? Cum ţi-a deschis ochii? Le-a răspuns: V-am spus acum şi n-aţi auzit? De ce voiţi să auziţi iarăşi? Nu cumva voiţi şi voi să vă faceţi ucenici ai Lui? Şi l-au ocărât şi i-au zis: Tu eşti ucenic al Aceluia, iar noi suntem ucenici ai lui Moise. Noi ştim că Dumnezeu a vorbit lui Moise, iar pe Acesta nu-L ştim de unde este. A răspuns omul şi le-a zis: Tocmai în aceasta stă minunea:

că voi nu ştiţi de unde este şi El mi-a deschis ochii. Şi noi ştim că Dumnezeu nu-i ascultă pe păcătoşi; dar de este cineva cinstitor de Dumnezeu şi face voia Lui, pe acesta îl ascultă. Din veac nu s-a auzit să fi deschis cineva ochii unui orb din naştere. De n-ar fi Acesta de la Dumnezeu n-ar putea să facă nimic. Au răspuns şi i-au zis: În păcate te-ai născut tot, şi tu ne înveţi pe noi? Şi l-au dat afară. Şi a auzit Iisus că l-au dat afară. Şi, găsindu-l, i-a zis: Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu? El a răspuns şi a zis: Dar cine este, Doamne, ca să cred în El? Şi a zis Iisus: L-ai şi văzut! Şi Cel ce vorbeşte cu tine, Acela este. Iar el a zis: Cred, Doamne. Şi s-a închinat Lui." (Ioan 9, 1-38)

Duminica a şasea după Paşti aminteşte despre vindecarea orbului din naştere, descrisă de întregul capitol 9 al Evangheliei Sfântului Ioan. Spre deosebire de vindecarea altor orbi, cărora Iisus Mântuitorul le-a redat lumina ochilor, această vindecare cuprinde mai multe etape, care arată că, pe lângă lumina fizică pe care o primeşte orbul, acesta se învredniceşte de lumina veşnică, care luminează pe tot omul, pe cel care caută frumuseţea şi veşnicia nepieritoare a acestei Lumini.

Capitolul 9 al Evangheliei ce istoriseşte această minune, precede o discuţie aprinsă între Iisus Domnul şi fariseii opaci şi orbiţi de orgoliul şi atotsuficienţa în care trăiau. Acest dialog, în care Domnul se prezintă ca fiind *„Lumina lumii"*, are scopul de a trezi conştiinţa celor deveniţi impasibili faţă de suferinţa celor din jur, precum şi aceea de a produce o răsturnare a mentalităţii curente, în care se caută explicaţia vinovăţiei pentru orice păcat şi suferinţă din lume.

Natura umană, fiind viciată de urmările păcatului neascultării, a îndepărtării omului de Dumnezeu, izvorul vieţii şi al luminii, făcea ca suferinţa să se manifeste sub toate formele, ajungând

până la limita suportabilităţii umane. Numai Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii va elibera pe om, prin moartea Sa mântuitoare, din păcatul ce mutilase făptura umană, pervertindu-o, dar, până la Judecata finală, urmările păcatului nu vor înceta a germina, atacând chiar şi pe cel renăscut prin har.

Cunoscând tragedia suferinţei orbului, Iisus are iniţiativa de a răspunde la întrebarea, specifică mentalităţii timpului, pe care I-o adresează ucenicii Lui, deschizând noi orizonturi în a soluţiona problema suferinţei, a sensului ei în viaţa fiecăruia dintre noi. *„Nici orbul, nici părinţii lui au păcătuit, ci să se arate în el lucrările lui Dumnezeu"* **(Ioan 9, 3)**. Tot ce se petrece în viaţa noastră, în planul realităţii imediate, are, în final, să descopere lucrurile lui Dumnezeu, pentru ochii ce nu-L cunosc, ignoră sau sunt potrivnici lucrărilor Lui.

Multe din cauzele şi efectele realităţilor din lumea în care trăim devin inteligibile în măsura în care le raportăm la lucrările lui Dumnezeu în lume. *„Tatăl Meu până acum lucrează, şi Eu lucrez"* **(Ioan 5, 17)**. În cazul orbului, realitatea că se născuse orb, fără vederea luminii create, a lumii în care era chemat la existenţă, suferinţa era cea care solicita o intervenţie a cuiva, care să poată reface ceea ce era infirm şi nefiresc. Înainte de a-L vindeca, Iisus spune: *„Trebuie să fac, până este ziuă, lucrările Celui care M-a trimis pe Mine, că vine noaptea, când nimeni nu poate să lucreze"* **(Ioan 9, 4)**. În comentariul său la Evanghelia Sfântului Ioan, Sfântul Chiril al Alexandriei, explică prin noţiunea de „zi", timpul vieţuirii în trup al lui Hristos, iar prin „noapte", iminenta Sa moarte, de trei zile, care se apropia. Misiunea Lui în lume consta în a aduce Lumina, care trezeşte conştiinţele adormite, le problematizează, le face roditoare, scoţându-le din starea de ariditate şi nelucrare, conducându-le spre împreună lucrare cu Dumnezeu, ca semn vizibil al prezenţei Lui în viaţa lor.

Prin vindecarea orbului, Domnul nostru va descoperi adevărul că El este lumina duhovnicească a oricărui suflet ce doreşte a-L întâlni. Minunea vindecării orbului din naştere nu se va întâmpla ca răspuns la credinţa sau rugămintea bolnavului (Luca 18, 35-42), ea se va realiza ca iniţiativă a Domnului, cu scopul salvării unui suflet, căruia i se va descoperi ca Dumnezeu întrupat, spre mântuirea lumii. Spre deosebire de alte minuni, pe care Le-a săvârşit Domnul, de această dată, nu recurge la puterea cuvântului Său, ci se foloseşte de propria creaţie (pământul), cu care atinge ochii cei nevăzători, şi lipsiţi de lumină. Se petrecea aceasta, deoarece ochiul, creat de Dumnezeu spre a privi cerul, se întunecase, coborându-se doar asupra pământului, fiind orbit de acesta din urmă. Prin Întruparea Sa, Domnul vindecă, rezidind întreaga făptură prin cuvânt, spălându-o şi curăţindu-o de toate infirmităţile ce o apăsau, coborându-o spre pieire. Apa, pământul şi cuvântul lui Hristos sunt elementele care devin vindecătoare pentru om. Acestea toate, împreună, întreţin viaţa aceasta, iar prin lucrările lui Hristos, devin purtătoare de vindecare spre o altă lume, o lume a Împărăţiei vieţii veşnice, fără sfârşit.

Minunea deschiderii ochilor orbului stârneşte atitudini controversate, într-o lume controversată, orbită sufleteşte, incapabilă de cunoaştere şi depăşire a propriei condiţii pământeşti. Preceptele sabatului, mereu adus în discuţie, în urma vindecărilor pe care Domnul le săvârşeşte, devin mijloc de ură a celor ce, mereu, se împotriveau Lui, de negare a realităţilor pe care le trăim. Aceasta era grava, demna de plâns orbire, o orbire mereu actualizată, prezentă de-a lungul veacurilor, şi astăzi mai mult ca altădată, cu virulenţă şi agresivitate, propagată şi favorizată în răstălmăcirea şi umbrirea adevărului.

La interogatoriul autorităţilor fariseice, fostul orb, cel purtător de lumină, în mod etapizat, sub influenţa binefăcătoare a Luminii, răspunde direct, liber şi fără echivoc: *„Un lucru ştiu,*

că fiind orb, acum văd" **(Ioan 9, 25)**. Evidenţa faptului ţine loc de orice argument, orbul opune ignoranţei prezumţioase şi pline de răutate a fariseilor, realitatea indiscutabilă a minunii. Ca în multe alte situaţii, se observă faptul că Iisus Mântuitorul aşteaptă de la om o convertire (schimbare a vieţii) conştientă, care să ducă la o viaţă nouă, capabilă de mărturisire a credinţei, până la martiriu.

Răspunsurile orbului vindecat ilustrează prefacerea lăuntrică sufletească, în decurs de doar câteva clipe. Orbul se foloseşte de o critică necruţătoare la adresa întregului sistem fariseic, deşi pretindeau că ei cunosc voia lui Dumnezeu, îl ignoră, prin faptul că sâmbăta odihnei lor le este încălcată. *„Tocmai în aceasta stă minunea, că voi nu ştiţi de unde este şi El mi-a deschis ochii"* **(Ioan 9, 30)**. Mergând mai departe cu raţionamentul său, care descoperă o gândire perfectă, orbul afirmă că Dumnezeu nu îi ascultă pe păcătoşi, ci numai pe cei care-L cunosc şi împlinesc voia Lui. Faptul că Iisus Mântuitorul i-a deschis ochii, vindecându-i de orbire, demonstrează că El este trimis de Dumnezeu în lume: *„de n-ar fi Acesta de la Dumnezeu, n-ar putea să facă nimic"* **(Ioan 9, 33)**. Deschiderea ochilor trupeşti ai orbului, anticipează mărturisirea credinţei, Domnul ridicând vălul care îi acoperea ochii sufletului.

Atitudinea fariseică este una intransigentă, brutală şi inumană. După dialogul cu cel orb, acesta este exclus (dat afară) din comunitatea sinagogii, ceea ce însemna repudierea definitivă din viaţa cotidiană, pentru că sinagoga era centrul vital al poporului iudaic, şi va rămâne până astăzi, la fel. Mai târziu, ştiind Mântuitorul Hristos că orbul înaintase suficient pe calea cunoaşterii celor nevăzute, dar sesizabile prin credinţă, întâlnindu-l, L-a întrebat: *„Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu?"* **(Ioan 9, 35)**. La această întrebare, care presupune şi un act de mărturisire a credinţei şi recunoştinţei faţă de Cel ce i-a arătat milă şi compasiune, vindecându-l, omul, acum văzând,

nu răspunde direct, până nu află izvorul cunoaşterii, de aceea întreabă: *„Cine este Doamne, ca să cred în El?"* **(Ioan 9, 36)** aşteptând răspunsul de la Iisus: *„L-ai şi văzut! Cel ce vorbeşte cu tine, Acela este!"* **(Ioan 9, 37)**. Nimănui din cei pe care i-a vindecat de bolile şi infirmităţile lor nu i-a făcut Domnul o astfel de destăinuire!

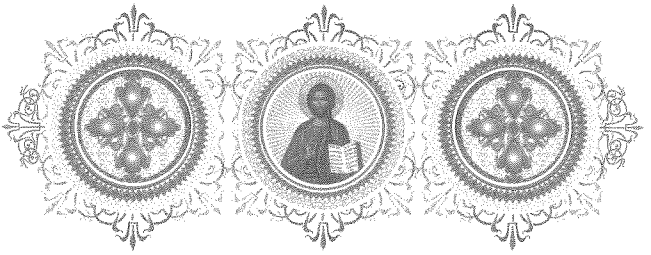
Auzind aceste cuvinte, orbul, plin de sinceritate, avându-şi asumat curajul mărturisirii, exclamă: *„Cred Doamne, şi I s-a închinat lui Iisus"*. Curajul mărturisirii, într-o lume ostilă, l-a făcut pe orb să devină lumină celor din întunericul orbirii sufleteşti în care trăiau. Astfel, el exprimă şi mărturiseşte convertirea sa, care, însoţită de gestul închinării, se preface într-un act de preamărire a lui Dumnezeu, Cel întrupat. În această clipă a mărturisirilor şi închinării, lucrarea minunii deschiderii ochilor săi sufleteşti se apropie de final.

Lumina lumii, Hristos, Care a venit în lume *„spre a da viaţă lumii din belşug"* **(Ioan 10, 10)** străbate întunericul necunoştinţei şi al necredinţei. Deschiderea ochilor orbului merge împreună cu trezirea lui la o viaţă nouă, scăldată de razele binefăcătoare ale Luminii celei veşnice. Hristos Mântuitorul coboară în lume ca să deschidă ochii multora, dar, printr-o dramatică şi greu de imaginat schimbare, mulţi dintre cei care îşi închipuiau că văd, că ştiu şi cunosc voia lui Dumnezeu, vor pierde, tocmai datorită refuzului de a-L primi şi crede în Hristos Iisus, Mântuitorul lumii. Este foarte uşor sesizabil, până astăzi, cum opacitatea lumii la chemarea lui Dumnezeu şi a Bisericii Lui, se manifestă, deseori virulent, prin refuz, necredinţă şi iresponsabilitate. O luptă permanentă, acerbă, inegală, între forţele întunericului, prezente în lume, şi Lumina, care luminează şi străbate starea de opacitate spirituală, se duce până la sfârşitul veacurilor.

Tristeţea şi neîmplinirile, stările convulsive, tensionate, teama şi incertitudinea mereu actuale, într-o lume bulversată şi

fără temeinic suport duhovnicesc, definesc starea ei de permanentă orbire. Ceea ce este indispensabil, netrecător, care aduce liniştea şi împlinirea vieţii, este îndepărtat, refuzat, chiar alungat. Surogatul, minciuna, calomnia, indiferenţa, au devenit obişnuinţă. Lumina este neglijată, se preferă întunericul şi obscuritatea, în care omul contemporan se complace. Aceste realităţi zilnice descoperă adevărata orbire, cea mai dureroasă, molipsitoare, şi perversă a lumii. Omul devine obiectul tuturor experimentelor mediatice, genetice, farmaceutice, alimentare, şi totuşi, se complace, pentru o viaţă comodă, lipsită de solicitare fizică. Biserica a devenit, pentru mulţi, obiectul dispreţului, urii, calomniei, defăimării, fără a se cunoaşte viaţa, puterea şi depozitul Luminii, care se oferă tuturor celor ce caută lumina şi adevărata bucurie nepieritoare.

Hristos străbate veacurile deschizând ochii celor care-L caută, dându-le puterea descoperirii a ceea ce sunt şi ce trebuie să devină. Lumina străluceşte pentru cei care umblă în lumină şi-i conduce spre izvoarele apei vieţii. În lumina Învierii Domnului descoperim viaţa! Amin!

UNITATEA BISERICII
Duminica a 7-a după Paşti
(a Sfinţilor Părinţi de la Sinodul I Ecumenic)

„Acestea a vorbit Iisus şi, ridicând ochii Săi la cer, a zis: Părinte, a venit ceasul! Preaslăveşte pe Fiul Tău, ca şi Fiul să Te preaslăvească. Precum I-ai dat stăpânire peste tot trupul, ca să dea viaţă veşnică tuturor acelora pe care Tu i-ai dat Lui. Şi aceasta este viaţa veşnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, şi pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis. Eu Te-am preaslăvit pe Tine pe pământ; lucrul pe care Mi l-ai dat să-l fac, l-am săvârşit. Şi acum, preaslăveşte-Mă Tu, Părinte, la Tine Însuţi, cu slava pe care am avut-o la Tine, mai înainte de a fi lumea. Arătat-am numele Tău oamenilor pe care Mi i-ai dat Mie din lume. Ai Tăi erau şi Mie Mi i-ai dat şi cuvântul Tău l-au păzit. Acum au cunoscut că toate câte Mi-ai dat sunt de la Tine; Pentru că cuvintele pe care Mi le-ai dat le-am dat lor, iar ei le-au primit şi au

cunoscut cu adevărat că de la Tine am ieşit, şi au crezut că Tu M-ai trimis. Eu pentru aceştia Mă rog; nu pentru lume Mă rog, ci pentru cei pe care Mi i-ai dat, că ai Tăi sunt. Şi toate ale Mele sunt ale Tale, şi ale Tale sunt ale Mele şi M-am preaslăvit întru ei. Şi Eu nu mai sunt în lume, iar ei în lume sunt şi Eu vin la Tine. Părinte Sfinte, păzeşte-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem şi Noi. Când eram cu ei în lume, Eu îi păzeam în numele Tău, pe cei ce Mi i-ai dat; şi i-am păzit şi n-a pierit nici unul dintre ei, decât fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura. Iar acum, vin la Tine şi acestea le grăiesc în lume, ca să fie deplină bucuria Mea în ei." (Ioan 17, 1-13)

Duminica aceasta, de după Înălţarea Mântuitorului Hristos cu Trupul la ceruri, este închinată celor 318 Sfinţi Părinţi, care au participat la Sinodul I Ecumenic, din localitatea Niceea, din anul 325, şi care s-au adunat acolo pentru a explica dreapta noastră credinţă şi a combate învăţătura eretică a lui Arie, personaj care nega dumnezeierea Mântuitorului Iisus Hristos, spunând, în afirmaţiile sale, că Persoana Mântuitorului este o Persoană creată şi nu este Dumnezeu adevărat, ci este o Persoană care nu poate fi de aceeaşi fiinţă cu Dumnezeu.

Dar această duminică, pe lângă amintirea acestui eveniment istoric, mai este numită şi duminica unităţii Bisericii, pentru că aşa, cum s-a observat, din Sfânta Evanghelie, se citeşte astăzi din rugăciunea arhierească pe care Mântuitorul Hristos a înălţat-o înainte de Patimile Sale, atunci când a prevăzut, peste veacuri, faptul că Biserica Lui, întemeiată în cetatea Ierusalimului, se va răspândi peste întreg pământul, la toate popoarele, iar, în Biserica Lui, se vor mântui sufletele, unde îşi vor găsi iertarea păcatelor şi viaţa cea veşnică.

În această rugăciune arhierească, El arată rolul pe care L-a avut atunci când a coborât în lume, şi spune că a renunţat de bunăvoie la mărirea dumnezeiască şi S-a făcut om, pentru ca pe toţi oamenii să-i câştige pentru împărăţia Sa. De aceea, Persoana Lui a constituit, de-a lungul istoriei, mereu momente în care cel rău, diavolul, şi-a ales diferiţi indivizi care au negat persoana Mântuitorului şi dumnezeirea Lui. De la fariseii temuţi, contemporanii Mântuitorului, până la ultimii eretici, care neagă Persoana Mântuitorului, care neagă Icoana Lui, care neagă Crucea Lui, care neagă Biserica Lui, care neagă Preoţia Lui, care neagă sfinţii Lui. De aceea a spus Mântuitorul către apostolii Săi că: *„nu voi M-aţi ales pe Mine, ci Eu v-am ales pe voi. Şi v-am rânduit ca să mergeţi în lume şi să aduceţi roadă“* **(Ioan 15, 16)**. Şi tot El a mai spus: *„Dacă aţi fi din lume, lumea ar iubi ce este al său, dar pentru că nu mai sunteţi din lume, de aceea lumea nu vă poate iubi pe voi. Dacă au păzit cuvântul Meu şi pe al vostru îl vor păzi“* **(Ioan 15, 19)**. În această rugăciune El a cerut, de la Dumnezeu Tatăl, ca, toţi cei care vor crede în El, să rămână în una, aceeaşi, sfântă Biserică, aşa după cum El, Unul este, împreună cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt.

Rugăciunea de dinainte de pătimirea Sa poartă numele de „rugăciunea arhierească“ pentru că Domnul priveşte cu bucurie puterea cu care Biserica Lui se va extinde în lume, învăţătura Lui nefiind doar pietate şi teamă, ci îndrăzneală, prin care va muta munţii din loc.

El se roagă pentru lume, ca Preot al Noului Legământ, dar se înfăţişează în stare de sacrificiu, pentru a ridica păcatele lumii. Astfel, îl descoperim ca Arhiereu şi Miel, care îşi dă viaţa, pentru ca lumea să aibă viaţă din belşug. Într-o privire atotcuprinzătoare, îmbrăţişează lucrarea de mântuire a omenirii, săvârşită şi desfăşurată în această istorie a noastră. Apoi, trecând de la hotarele vremelniciei, Îşi îndreaptă gândul asupra lumii în care merge, şi unde-i aşteaptă pe toţi, care-I urmează

şi cred în El. Cunoscând că lucrarea Sa se apropie de sfârşit, oferă viaţa Sa proprie pentru mântuirea lumii, vorbind despre suferinţele şi moartea Sa ca si cum acestea au avut loc: *„Eu Te-am preaslăvit pe Tine pe pământ, lucrul pe care Mi l-ai dat să-L fac, l-am săvârşit"* **(Ioan 17, 4)**. Esenţa misiunii Sale pe pământ a constat în a-L face cunoscut oamenilor pe Dumnezeu, Tatăl Cel veşnic, nevăzut, care acum, în Iisus Fiul, se face accesibil şi cunoscut: *„Aceasta este voia Tatălui Meu, ca oricine vede pe Fiul, şi crede în El, să aibă viaţă veşnică"* **(Ioan 6, 40)**, prin viaţa veşnică, înţelegându-se descoperirea lui Dumnezeu, Cel în Treime, şi redescoperirea Lui ca izvor al vieţii. *„Şi aceasta este viaţa veşnică, să te cunoască pe Tine singurul Dumnezeu adevărat şi pe Iisus Hristos pe care L-ai trimis"* **(Ioan 17, 3)**. Din dragoste fără margini faţă de apostolii Săi, Domnul se roagă profund pentru ei, deoarece îi va trimite într-o lume ostilă, o lume plină de vrăjmăşie, tributară mentalităţii timpului ei, iar ei aveau misiunea de a-i schimba, de a-i face făpturi noi, în unitatea credinţei, manifestată în Biserica, cea Una, care se va răspândi de la o margine până la cealaltă a lumii.

„Eu nu mai sunt în lume, dar ei în lume sunt, pe când eram cu ei în lume, Eu i-am păzit şi n-a pierit nici unul dintre ei, decât fiul pierzării, ca să se împlinească Scriptura" **(Ioan 17, 12)** – fiul pierzării asumându-şi singur tragedia căderii, aşa cum s-a proorocit, şi nicidecum s-a predestinat, deoarece alegerea i-a aparţinut exclusiv lui. Lucrarea Domnului pe pământ a constat şi în aceea că El ne-a descoperit pe Dumnezeu, care este Tată, Părinte, prin fire, nu doar Creator, Judecător, prin Iisus Hristos s-a apropiat de noi, iar noi, prin credinţa lucrătoare prin iubire, am deveni adevăraţi fraţi şi surori ai aceluiaşi Părinte ceresc.

„Părinte Sfinte, păzeşte-i în numele Tău, în care Mi i-ai dat, ca să fie una precum suntem şi Noi" **(Ioan 17, 11)**. Unitatea dintre Fiul şi Tatăl trebuie să fie trăită, simţită şi

văzută în unitatea credinţei. *„Un Domn, o credinţă, un Botez, un Dumnezeu peste toate"* **(Efeseni 4, 5)**.

În clipa aceasta, a despărţirii temporare, vizibile, Domnul se roagă ca ucenicii Lui, şi Biserica, pe care El o va întemeia, să fie apăraţi de lucrarea şi uneltirile răului. Relaţiile dintre lume şi Biserică vor fi extrem de complexe, bazate pe lupta, inegală, dintre bine şi rău, adevăr şi falsitate, Biserica va fi rodul jertfei Lui, de aceea ea este rodul iubirii Preasfintei Treimi, având originea în ceruri, dar acum, vizibil, pe acest pământ, în ea întâlnindu-se omenescul trecător, cu ceea ce este dumnezeiesc, veşnic.

Rugăciunea aceasta Domnul o rosteşte după ce a întemeiat Taina Sfintei Euharistii, ceea ce arată că izvorul mărturisirii credinţei creştine îl aflăm în taina Sfintei Liturghii, care cheamă, învaţă, sfinţeşte şi-i trimite pe creştini în lume, să vestească credinţa cea adevărată după ce au primit şi s-au împărtăşit din Duhul Cel ceresc.

Deci, astăzi descoperim că, în această rugăciune, pe care Domnul o înalţă la ceruri, El descoperă sfinţilor Săi apostoli, şi nouă, că imaginea Bisericii are chipul în Persoanele Preasfintei Treimi, aşa cum Dumnezeul nostru, Unul este în Fiinţă, dar Întreit în Persoane, aşa şi Biserica Lui, Una este, dar alcătuită din atâţia membri, din atâtea popoare şi naţiuni, care cred şi mărturisesc puterea iertării şi a iubirii Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Această unitate a Bisericii, pentru că unul este Hristos, a fost atacată şi sfâşiată de-a lungul timpului, astfel au apărut ereticii, cei care învaţă învăţături false, mincinoase, neadevărate, de la Arie şi până la ultimii eretici protestanţi, care protestează împotriva Bisericii Mântuitorului Iisus Hristos, şi care se schimbă, în învăţătura lor, după capul şi imaginaţia fiecăruia. De aceea, duminica de astăzi este închinată credinţei noastre, pentru că, la Niceea, cei 318 Sfinţi Părinţi au explicat şi au

alcătuit Simbolul de Credinţă, pe care îl mărturisim în fiecare duminică.

În ce credem noi? Într-un Dumnezeu unic în Fiinţă, Creatorul cerului şi al pământului, a celor văzute şi nevăzute, pentru că, în afară de lumea văzută, există o lume nevăzută, o lume a îngerilor, a sfinţilor, a celor drepţi, plecaţi dintre noi, care nu mai sunt legaţi de materie, de trup, de legile firii şi ale biologiei, ci sunt în altă stare, o stare în care lumea este veşnică, în care viaţa are puterea asupra morţii, în care necazurile şi lacrimile s-au sfârşit şi în care Dumnezeu domneşte peste toţi, cu puterea dragostei.

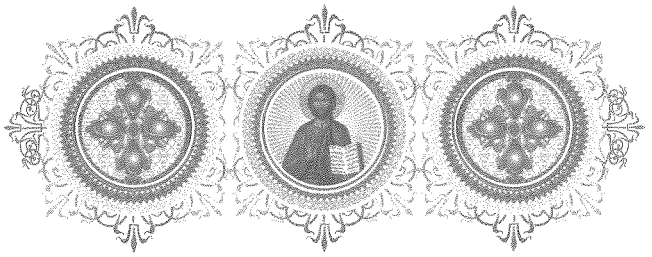
Şi într-Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, născut din Tatăl, mai înainte de veci, deci Persona Mântuitorului Hristos ni se face cunoscută prin Întruparea Lui din Pururea Fecioara Maria. Dar El se naşte din Dumnezeu Tatăl, aşa precum lumina iese din lumină, aşa după cum raza porneşte din soare. De o fiinţă cu Tatăl, deci fiind acelaşi Dumnezeu, dar care pentru noi, şi pentru a noastră mântuire, S-a întrupat, de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara şi S-a făcut Om. Deci astfel, credinţa noastră se concentrează în câteva cuvinte şi arată că sensul Întrupării Domnului a fost ca pe oameni să-i facă veşnici, nemuritori, să-i sfinţească. De aceea, în rugăciunea aceasta, arhierească, a spus: *„Eu pentru ei mă sfinţesc, ca şi ei să fie sfinţi, după cum Tu Părinte în Mine şi Eu în Tine. Ca lumea să creadă că Tu M-ai trimis“* **(Ioan 17, 19)**.

Această duminică este aşezată înaintea sărbătorii mari a trimiterii Duhului Sfânt în lume, Care vine să sfinţească lumea, şi fiecare creştin este chemat la sfinţenie: *„Fiţi sfinţi, căci şi Eu sunt sfânt“*, zice Domnul. Iar Sfântul Apostol Petru zice: *„Petreceţi viaţa voastră în sfinţenie, ca să vă faceţi părtaţi dumnezeieştii firi“* **(II Petru 1, 4)**, adică să depăşim condiţia aceasta umană şi să devenim nemuritori, să devenim purtători de sfinţenie şi de bucurie. Căci acolo unde este sfinţenia, se

citeşte pe faţa fiecăruia starea de bucurie, căci aceasta este sfinţenia, seninătate, mângâiere, bucurie, încurajare, şi, mai ales, tărie în credinţă.

Domnul şi Mântuitorul nostru a înălţat această rugăciune ridicându-se deasupra istoriei şi timpului, cuprinzând, într-o singură privire, întreaga perioadă de mântuire a lumii, începând cu Întruparea Lui şi sfârşind cu reîntoarcerea la Tatăl în veşnicie, când El va fi *„toate în toţi"* **(I Corinteni 15, 28)**.

Duminica aceasta este o duminică închinată credinţei noastre dreptmăritoare, ortodoxă. Aceasta este traducerea cuvântului ortodox: drept credincios, drept măritor, care înalţă pe om către Dumnezeu şi care îi dă sens vieţii lui. Credinţa este cel mai mare dar pe care îl posedăm noi oamenii, tot prin credinţă înţelegem cele nevăzute, şi prin credinţă, trăim cele care nu se pot exprima şi le simţim pe cele pe care nu le putem niciodată atinge. Căci, mai presus de toate, credinţa este un dar, care rodeşte în viaţa noastră, în măsura în care o înmulţim, prin rugăciune şi prin fapta cea bună. De aceea, Domnul ne cheamă astăzi pe toţi, ca să rămânem una în credinţă şi să mărturisim, împreună cu marele Apostol Pavel, că există un singur Domn Iisus Hristos, un singur Botez, şi o singură credinţă, în veci! Amin!

PREDICĂ LA POGORÂREA SFÂNTULUI DUH

„În ziua cea de pe urmă - ziua cea mare a praznicului – a şezut Iisus între ei şi a grăit cu glas mare, zicând: cui îi este sete, să vină la Mine şi să bea. Celui ce crede în Mine, precum a zis Scriptura: râuri de apă vie vor curge din pântecele lui. Iar aceasta a zis despre Duhul pe Care aveau să-l primească cei ce cred într-Însul. Pentru că până atunci Duhul nu fusese dat, căci Iisus încă nu se preamărise. Deci mulţimi din popor, auzind cuvintele acestea, ziceau: cu adevărat Acesta este Proorocul. Alţii ziceau: Acesta este Hristos. Iar alţii ziceau: oare, din Galileea va să vină Hristos? N-a zis, oare, Scriptura că Hristos are să vină din neamul lui David şi din oraşul Betleem, de unde a fost David? Şi astfel s-a făcut dezbinare în popor pentru El; iar unii dintr-înşii voiau să-L prindă, dar nimeni n-a pus mâina pe Dânsul. Deci servitorii templului au venit la căpeteniile preoţilor şi la farisei. Aceştia i-au întrebat: de ce nu L-aţi adus? Dar servitorii au răspuns: niciodată nu a grăit vreun om, ca Omul Acesta. Atunci fariseii

le-au zis: nu cumva şi voi aţi fost amăgiţi? Nu cumva a crezut în El cineva dintre căpetenii sau dintre farisei? Dar gloata aceasta, care nu ştie legea, este blestemată! Atunci Nicodim, cel care venise noaptea la Iisus şi care era unul dintre ei, le-a zis: oare legea noastră osândeşte pe om fără să-l asculte mai întâi şi fără să ştie ce a făcut? Dar ei au răspuns şi i-au zis: nu cumva şi tu eşti din Galileea? Cercetează şi vezi că prooroc din Galileea nu s-a ridicat. Şi s-a dus fiecare la casa sa. Deci iarăşi le-a vorbit lor Iisus, zicând: Eu sunt Lumina lumii; cel care-Mi urmează Mie nu va umbla în întuneric, ci va avea Lumina vieţii." (Ioan 7, 37-53; 8, 12)

Prin lucrările Sfintelor Taine, începând cu Botezul, care ne dă darul înfierii şi numele de creştini, Biserica, din ziua Cincizecimii, transmite, fără încetare, harul, celor vrednici a-l primi, astfel unindu-se mereu cu Hristos, în Duhul Sfânt. După mărturisirea Apostolului Petru: *„Tu eşti Hristos, Fiul lui Dumnezeu Cel viu"* **(Matei 16, 16)**, Mântuitorul descoperă taina Bisericii, care, spre deosebire de toate instituţiile efemere ale acestei lumi, biruieşte veacurile şi nu încetează de a mărturisi puterea iertării, pentru că *„orice veţi lega pe pământ va fi legat şi în ceruri, iar ce veţi dezlega pe pământ va fi dezlegat şi în ceruri"* **(Matei 16, 19)**, dar şi a puterii primite, de neînvins: *„nici porţile iadului nu o vor putea birui"* **(Matei 16, 18)**. *„Taina Bisericii este din veşnicie"* **(Coloseni 1, 26)**, dar, prin Întruparea Domnului, şi prin mântuirea adusă lumii, devine vizibilă, prin trimiterea Duhului Sfânt în lume.

Venirea Duhului Sfânt în lume are loc într-un mod progresiv: întâi vine suflarea de vânt, apoi, în mod vizibil, coboară limbile de foc peste Sfinţii Apostoli. Suflarea de vânt sugerează ideea de fluiditate spirituală, de însufleţire şi mişcare spre viaţă. Sfântul Duh pătrunde, ca o mireasmă, în suflete,

trezindu-le la o viaţă nouă, la viaţa încorporată în taina Bisericii, iar chipul limbilor de foc luminează şi arde. El aduce, în suflet, multă lumină, pe care îl curăţă de toată întinăciunea păcatului. Sfântul Duh coboară peste Apostoli atunci când toţi erau adunaţi, împreună, în acelaşi loc, în Ierusalim, întemeind Biserica în mod vizibil. Misiunea Duhului Sfânt este de a uni sufletele între ele, şi cu Hristos, de aceea S-a coborât în lume, pentru a întemeia Biserica, uşurând participarea oamenilor la viaţa Preasfintei Treimi.

Într-o clipă, s-a putut prevedea destinul final al persoanei umane, care constituie o valoare unică, dar care, spre a atinge plenitudinea, nu poate rămâne izolată, ci trebuie să tindă spre comuniune, în vederea mântuirii. Îndată după ce au primit darul Sfântului Duh, Apostolii încep să biruiască frica şi propovăduiesc, vestind pe Hristos şi Învierea Lui din morţi.

Nu intră referirea, în această prezentare, înscrisă în limite de timp, la mişcătoarea predică a Apostolului Petru, din ziua Rusaliilor. Ceea ce trebuie subliniat este că, din momentul primirii Sfântului Duh, Apostolii nu încetează de a mărturisi dumnezeirea Mântuitorului Hristos, adeverită *„prin puteri, minuni şi semne"* (**Faptele Apostolilor** 2, 22). Trebuie observat că Sfântul Petru insistă îndeosebi, subliniind Învierea şi Înălţarea Domnului la ceruri, precum şi trimiterea Duhului Sfânt în lume, de această minune fiind convinşi cei *„ce vedeau şi auzeau"* (**Faptele Apostolilor** 2, 33).

Prin coborârea Duhului Sfânt nu se vede prezenţa Lui, ci doar se simte lucrarea şi primirea Lui. Prin coborârea Duhului Sfânt, taina Bisericii devine vizibilă, prin lucrarea preoţiei. Coborârea Duhului Sfânt a evidenţiat dumnezeirea lui Hristos. Numai după ce au primit Duhul, Apostolii au devenit misionari, vestind pe Iisus şi Învierea. În momentul venirii Duhului Sfânt în lume, se naşte, istoric, Biserica, a cărei origine, din veac, se află în viaţa Treimii celei Una şi nedespărţită. Sfântul Duh,

despre care Iisus spune că *„va fi cu apostolii Săi, în veac"* (**Ioan 14, 16**), mărturiseşte prezenţa permanentă a Lui în Biserică, zidită pe temelie hristologică şi pnevmatologică, Biserica devenind trupul lui Hristos, în care orice credincios se uneşte cu El.

Biserica, ca entitate distinctă, alcătuită din ierarhie şi credincioşi, realizează unitatea pe care o dă lucrarea Duhului Sfânt, cu multiplicitatea, făcând ca această entitate să prezinte o stabilitate absolută, zidită de Hristos, dublată de un dinamism fără limite, propriu libertăţii Duhului. La Cincizecime, Biserica este întemeiată, deoarece, atunci, viaţa pătrunde în lume, închisă mai înainte în limitele înguste ale creatului. Limbile de foc, venite, în mod vizibil, asupra capetelor Apostolilor, arată că, între cer şi pământ, nu mai este un hotar de netrecut şi că, cei ce cred în Hristos, pot participa la o viaţă duhovnicească, ce-şi are rădăcinile în chiar viaţa divină. Biserica, din ziua Cincizecimii, se constituie, prin crearea unei stări de maximă comuniune între cei ce se împărtăşesc din izvorul credinţei, căci, prin definiţie, ea este o entitate comunitară, alcătuită din persoane conştiente, ce aderă liber şi conştient la credinţă.

Ziua întemeierii Bisericii adună popoarele, indiferent de naţiunea, starea socială, mentalitate, şi le aşază în lumea Învierii, căci centrul cuvântului, adresat de Apostolul Petru celor prezenţi, a avut ecoul unei schimbări a propriei vieţi, prin Taina Botezului.

Demult, în timpurile vechi testamentare, pe Muntele Sinai, Dumnezeu apăruse omului din depărtare, vorbind prin nor şi tunet. Acum, după moartea, Învierea şi Înălţarea Domnului la ceruri, Dumnezeu - Duhul Sfânt coboară peste firea umană, făcându-o purtătoare de sfinţenie. Dacă, prin căderea omului în păcat, Duhul Sfânt Se depărtase de el, prin întemeierea Bisericii, în ziua Cincizecimii, acelaşi Duh coboară şi lucrează, în Biserică, prin toate lucrările sfinte, ce, de atunci, până astăzi, sunt prezente, în mod activ, în activitatea şi misiunea ei. Biserica fiind dintru

început întemeiată într-o lume ostilă, nu încetează a rămâne o entitate sfântă, unde fiecare dintre noi se întâlneşte cu Hristos Mântuitorul prin lucrările Duhului Sfânt, în Sfintele ei Taine, adăpându-se continuu din izvorul inepuizabil al harului. *„Ieşiţi din mijlocul lor şi vă osebiţi, zice Domnul, şi de ce este necurat să nu vă atingeţi şi Eu vă voi primi pe voi şi voi fi vouă Tată şi veţi fi Mie fii şi fiice, zice Domnul Atotţiitorul"* **(II Corinteni 6, 17-18)**.

Prin lucrările Sfintelor Taine, începând cu Botezul, care ne dă darul înfierii şi numele de creştini, Biserica, din ziua Cincizecimii, transmite, fără încetare, harul, celor vrednici a-l primi, astfel unindu-se mereu cu Hristos, în Duhul Sfânt. Pentru toţi care participă la viaţa Bisericii, lucrarea Duhului Sfânt şterge păcatele din sufletele lor şi înnoieşte întreaga făptură, de aceea este şi foc care arde, dar şi acţiune de refacere a chipului lui Dumnezeu, odinioară întunecat şi de nerecunoscut în om. Din acest motiv, devenim fii ai lui Dumnezeu prin har, care, în Duhul Sfânt, ne simţim legaţi de El, căci *„iubirea lui Dumnezeu s-a vărsat în inimile noastre prin Duhul cel Sfânt dăruit nouă"* **(Romani 5, 5)**.

Faptul că toţi cei prezenţi la Ierusalim în ziua întemeierii Bisericii, deşi reprezentau diferite naţiuni, au avut posibilitatea ca, în limba lor, să înţeleagă lucrarea şi voia Duhului Sfânt, demonstrează că taina Bisericii lucrează în lume, adunând naţiunile, restabilind, prin credinţă, o nouă relaţie, de înrudire sufletească, între toţi care au primit taina Botezului, devenind *„pietre vii"* **(Petru 2, 5)**, membri activi, conştienţi, ai Bisericii. Aceasta, spre deosebire de momentul zidirii turnului Babel, când oamenii nu s-au mai putut înţelege şi comunica între ei, fiecare rămânând închis în propriul egoism, care luptă pentru supravieţuire, constituind semnul marcant, vizibil, al ruperii legăturii cu Dumnezeu.

Sentimentul izolării, însingurării, părăsirii, retrăit, întocmai ca odinioară, şi de omul contemporan nouă, se datorează faptului

că el s-a înstrăinat de lucrarea Bisericii şi de mângâierea Sfântului Duh, având consecinţă dramatică, îndepărtarea şi izolarea de proprii lui semeni.

Astăzi ne surprind ignoranţa (deşi posibilitatea catehizării, informării asupra tainei Bisericii şi lucrărilor ei în lume este extrem de uşoară şi la îndemâna oricui), ostilitatea şi duşmănia vizibilă, propagate prin falsitate, defăimare, calomnie, care abundă, ca subiecte scandaloase, ale unei mass-medii iresponsabile şi violente.

Ce este Biserica, sau care-i sensul ei în lume? Întrebări ce mereu sunt subiecte (evident ale ignoranţei), dar şi ale izolării omului modern, rămas captiv unui sistem de gândire bazat pe lupta de clasă, cu scopul de a distruge pe adversar, deşi Biserica nu este decât taina ce-i adună, iartă, şi oferă mângâiere tuturor, conducându-i spre viaţă şi nemurire.

Etapele istorice străbătute de Biserică au fost, cât se poate de evident, etape ale biruinţei şi lucrării Duhului Sfânt asupra celor purtaţi de puterea distructivă a răului. De la primii sfinţi martiri, până la cei contemporani, preţul slujirii şi al mărturisirii Adevărului, Hristos, nu încetează a se plăti. Persecuţii ideologice, sângeroase, brutale lupte şi erezii crâncene, setea de sânge şi pofta de stăpânire nu încetează a se arăta, chiar dacă, în zilele noastre, ascuns şi voalat, dar la fel de virulent ca în trecut. O luptă ce, până la sfârşitul veacului, nu va înceta, pentru că Biserica nu este din această lume, deşi activează şi există în ea; puterea ei vine de la Dumnezeu, Care, prin lucrarea Duhului Sfânt, biruieşte şi învinge veacurile, nedreptatea, erezia şi minciuna, din nefericire, astăzi ridicate la rangul predilect al subiectelor şi noutăţilor senzaţionale.

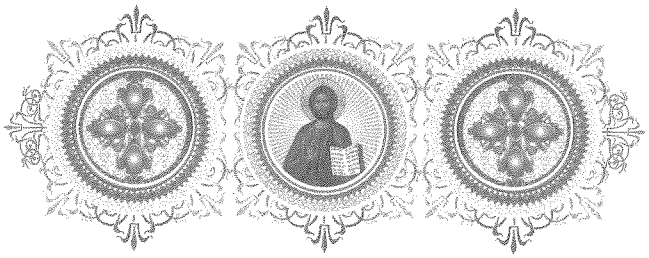
Conştiinţa apartenenţei la viaţa Bisericii crează siguranţa unei discipline a propriei vieţi, asaltată de izolarea bunăstării, a egoismului şi dezumanizării. În viaţa primilor creştini, taina Bisericii se trăia în *„învăţătura Apostolilor, în împărtăşire, în*

rugăciune şi în viaţa de obşte, fiecare luând după cum aveau nevoie" **(Faptele Apostolilor 2, 42, 45)**.

Sărbătoarea Rusaliilor, sau a Cincizecimii, ne aminteşte de faptul că noi toţi, în această Biserică, care astăzi ia fiinţă, în chip văzut, am primit baia naşterii celei de-a doua şi înnoirea cu Duhul cel Sfânt, prin sfintele Taine, ale Botezului şi a Sfântului Mir. În această Biserică aflăm izbăvirea de păcate şi iertarea, începem o viaţă nouă, suntem chemaţi la sfinţenie şi nemurire. În Biserică cunoaştem cine este Dumnezeu şi Sfinţii Lui. Taina Preasfintei Treimi se descoperă astăzi, prin coborârea şi lucrarea Sfântului Duh, care este Dumnezeu adevărat, Domnul de viaţă dătător, care a vorbit prin prooroci, vestind venirea Mântuitorului în lume, iar astăzi coboară, întemeind o nouă împărăţie, fără sfârşit, care pregăteşte lumea pentru viaţa cea veşnică. Duhul Sfânt coboară, sub chipul limbilor de foc, ca simbol al curăţiei şi al însufleţirii spre o viaţă nouă, viaţa în Hristos, spre sfinţire şi nemurire.

Una, sfântă, sobornicească, zidită pe temelia lucrării Apostolilor în lume, Biserica, astăzi în mod dumnezeiesc, biruieşte veacurile şi istoria, înfruntând toate obstacolele care-i împiedicau lucrarea *„un Domn, o credinţă, un botez"* **(Efeseni 4, 5)**, o singură Biserică, ortodoxă, dreptmăritoare, care astăzi adună, învăţându-ne pe toţi, taina iertării şi iubirii lui Dumnezeu. Să ne bucurăm preamărind pe Duhul cel Sfânt, care ne ocroteşte prin darurile Sale, chemându-ne pe toţi la viaţă şi sfinţenie!

Astăzi, minoritatea, care este însufleţită de viaţa Bisericii, resimte şi trăieşte mereu taina ei; majoritatea, marcată de egoism, ignoranţă, indiferenţă şi insensibilitate, trăieşte drama dezumanizării, uitării şi culturii morţii. Biserica Mântuitorului Hristos mereu va străbate marea cea sărată a acestei vieţi, va înfrunta furtunile, iar Cel ce o conduce, nu va înceta a vesti taina şi biruinţa ei. Amin!

URMAREA LUI HRISTOS
Duminica 1 după Rusalii

„Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, mărturisi-voi şi Eu pentru el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri. Iar de cel ce se va lepăda de Mine înaintea oamenilor şi Eu Mă voi lepăda de el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri. Cel ce iubeşte pe tată ori pe mamă mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine; cel ce iubeşte pe fiu ori pe fiică mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine. Şi cel ce nu-şi ia crucea şi nu-Mi urmează Mie nu este vrednic de Mine.

Atunci Petru, răspunzând, I-a zis: Iată noi am lăsat toate şi Ţi-am urmat Ţie. Cu noi oare ce va fi? Iar Iisus le-a zis: Adevărat zic vouă că voi cei ce Mi-aţi urmat Mie, la înnoirea lumii, când Fiul Omului va şedea pe tronul slavei Sale, veţi şedea şi voi pe douăsprezece tronuri, judecând cele douăsprezece seminţii ale lui Israel. Şi oricine a lăsat case sau fraţi, sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau copii, sau ţarine, pentru numele Meu, înmulţit va lua înapoi şi va moşteni viaţa veşnică.

Şi mulţi dintâi vor fi pe urmă, şi cei de pe urmă vor fi întâi.“ (Matei 10, 32-33 şi 37-38; 19, 27-30)

Duminica întâi după Pogorârea Sfântului Duh, sau a Rusaliilor, este închinată tuturor sfinţilor Bisericii, care, de-a lungul timpului, au dat mărturia cea bună despre credinţa lor şi care, prin viaţa lor bună, au mărturisit Învierea şi biruinţa Mântuitorului asupra morţii, precum şi puterea pe care Domnul ne-a dat-o tuturor celor care credem în El şi-L mărturisim, de a ne face părtaşi dumnezeieştii Lui firi, adică de a ne sfinţi precum El, Unul, Sfânt este.

Evanghelia care se citeşte astăzi ne arată cum Domnul a ales pe cei 12 Apostoli, pe care i-a pregătit pentru a merge în lume, pentru a pregăti şi, în acelaşi timp, pentru a chema lumea la sfinţenie. În acelaşi timp, El i-a avertizat de măreţia, sublimitatea şi frumuseţea slujirii lor, dar şi de încercările mari, de greutăţile, pe care nu le bănuiau şi examenele grele ale credinţei lor, pe care trebuiau să le treacă, şi prin care trebuiau să dovedească, mărturisind puterea iubirii lui Dumnezeu, în opoziţie cu răutatea şi răul din lume.

De aceea, El i-a învăţat că, atunci când ei s-au hotărât să-i urmeze Lui, şi să-şi dăruiască viaţa lor Lui, se vor bucura însutit din cele ale acestei lumi trecătoare. Dar ceea ce este mai presus decât acestea, vor câştiga viaţa cea veşnică, Împărăţia lui Dumnezeu, care, spre deosebire de împărăţiile lumii, acesteia este o Împărăţie veşnică, în care Dumnezeu domneşte cu puterea dragostei, dar şi cu măsura sfinţeniei, întru toţi sfinţii Lui. La chemarea Domnului nu au avut ezitări, ci I-au urmat pretutindeni, s-au dus şi lucrat între oameni, şi au avut bucuria de a vesti învăţătura Mântuitorului şi a răspândi în lume, Biserica Lui. Cuvântul şi fapta lor a umplut Ierusalimul de numele lui Iisus Hristos, dar şi de ură au umplut inimile cărturarilor, fariseilor, care gândeau planuri potrivnice lor: *„cu*

înfricoşare să-i înfricoşăm, ca să nu mai grăiască în numele lui Hristos niciunui om. Iar Petru şi Ioan răspunzând au zis: judecaţi dacă este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm mai mult de voi decât de Dumnezeu. Căci noi nu putem să nu grăim cele ce am văzut şi am auzit" **(Faptele Apostolilor 4, 17-20)**.

Fiind bătuţi, prigoniţi, dispreţuiţi, ameninţaţi, ei se bucurau că pentru numele lui Iisus Mântuitorul s-au învrednicit să sufere **(Faptele Apostolilor 5, 41)**.

Acesta a fost doar începutul. Au urmat prigoniri sângeroase, soldate cu victime ale credinţei, martiri ai Bisericii: Ştefan arhidiaconul, Iacov, fratele lui Ioan, sângele lor fiind semniţele aruncate în pământul cel bun, care a rodit însutit mii de sfinţi, ce au biruit răul şi puterea lui şi au urcat pe scara cerească, spre veşnica şi nesfârşita Împărăţie a lui Dumnezeu. Activitatea lor a mers în afara Ierusalimului, în toată împărăţia romană, în lumea iudaică şi păgână. În această propovăduire plină de obstacole, curse, greutăţi, lupte şi pericole, lucrarea şi vrednicia Sfinţilor Apostoli s-a desăvârşit.

Numele Mântuitorului Iisus Hristos, credinţa în El, a ajuns în întreaga lume, pe urmele unde ei au străbătut pământul s-au înălţat biserici, ucenicii lor câştigaţi pentru cuvântul lui Dumnezeu dintre iudei şi păgâni, episcopi şi preoţi, au continuat lucrarea lor, vrednicia lucrării şi misiunii lor străbătând timpurile, secolele şi până astăzi este prezentă în viaţa celor ce-L caută pe Dumnezeu şi doresc să se împărtăşească de sfinţenie. Ei ne arată cea mai mare slujire creştină, împletită cu cele mai mari virtuţi, cu cele mai mari gânduri şi puteri sufleteşti. De la Mântuitorul Iisus Hristos au primit porunca de a învăţa, Duhul Sfânt le-a dat har, putere şi lumină ca să-şi desăvârşească slujirea lor. Ei au dăruit Bisericii toată puterea, credinţa, râvna şi dragostea lor. Ei au slujit Cuvântul şi mântuirea noastră, vestind lumii taina Sfintei Evanghelii şi puterea iubitoare a Mântuitorului Hristos, care a schimbat lumea în fiinţa profundă a ei. Dacă urmărim şi

cercetăm istoria Bisericii, vom vedea că primii mărturisitori au fost Apostolii, care au cucerit lumea prin puterea credinţei lor, prin curajul şi prin neobosita lor activitate, dând mărturie despre Învierea Domnului dorind a cuceri sufletele aflate pe calea păcatului şi a morţii. Şi observăm că, după ei, urmează examene grele, botezul sângelui, prin care Biserica a fost adesea supusă unor grele încercări.

Deşi distrusă şi adesea aproape invizibilă după trecerea acestor examene, s-a îmbogăţit de sfinţi, de mărturisitori, de martiri, de cuvioşi, care strălucesc şi care cheamă toate popoarele ca să-i cunoască şi numele lor este purtat de mulţi, şi rămăşiţele lor sunt puse în odoare de aur, iar bisericile sunt închinate lor. Aşa s-au împlinit cuvintele Mântuitorului: *„Iar voi care mi-aţi urmat Mie, la înoirea lumii veţi şedea pe 12 tronuri judecând cele 12 triburi ale lui Israel"* (**Matei 19, 27**). Numele lor este scris în ceruri, şi numele lor rămâne scris în amintirea fiecărei generaţii care trece în această istorie şi pe acest pământ. Sfinţii sunt cei care L-au urmat pe Mântuitorul şi L-au mărturisit prin viaţa şi prin credinţa lor. Ei sunt cei care au suferit pentru numele Lui şi au dat mărturia cea bună în timpurile grele, când a trebuit ca fiecare creştin să mărturisească identitatea lui. Cine este, în ce crede şi pentru ce crede acestea.

La Înfricoşătoarea Judecată, alături de Dreptul Judecător vor sta şi Apostolii Săi, care vor fi părtaşi cu El la hotărârea irevocabilă care se va rosti cu privire la destinul final al tuturor oamenilor. Va fi o participare umană necesară, având scopul de a atenua greşelile şi vinovăţiile, căutând să explice greşeala de pe nişte poziţii omeneşti. Sfântul Apostol Pavel va stărui asupra acestei taine: *„au nu ştiţi că sfinţii vor judeca lumea?"* (**I Corinteni 6, 2**). Şi în cartea ultimă a Noului Testament participarea sfinţilor la judecata din urmă va constitui una dintre temele centrale ale descoperirii ce a avut-o Sfântul Ioan Teologul.

Toţi cei care au renunţat în această viaţă trecătoare, jertfindu-se şi răspunzând chemării Domnului, se vor bucura încă de aici de ocrotirea Sa, însă aceasta nu înseamnă că vor fi ocrotiţi de încercări şi suferinţe, de cele mai multe ori acestea având scop curăţirea de păcate şi izbăvirea. Prigonirile şi suferinţele au însoţit şi însoţesc mereu viaţa Bisericii. Ele sunt inseparabile de viaţa ucenicilor lui Hristos, dar ei le vor îndura şi birui, pentru că puterea Mântuitorului lucrează în ei, iar sfinţii, cu rugăciunile şi mijlocirile lor, îi ocrotesc.

Din vremea cea grea şi lungă a persecuţiilor, Biserica a suferit multe pierderi, răni, păgubită cu moartea multor slujitori, cu pierderea de vieţi, drepturi, cărţi, dar, în schimb, s-a îmbogăţit cu un număr mare de sfinţi martiri pentru credinţă, cu o mare biruinţă asupra păgânilor, cu cinstea incontestabilă de a fi luptat şi de a fi biruit.

Numele sfinţilor care şi-au dat viaţa pentru credinţă sunt numeroase, în parte cunoscute, în mare parte necunoscute de noi, dar ştiute şi încununaţi de Dumnezeu în ceruri. Au fost de toate vârstele, sunt cununa însângerată a Bisericii, dar sfântă şi cinstită, amintirea lor astăzi umple de dragoste şi admiraţie scrierile creştine, calendarele şi viaţa Bisericii.

Dar nu numai martirii, ci şi cei care au apărat dreapta credinţă împotriva ereziilor, a abuzurilor unor puternici ai timpului trecător, împotriva Bisericii, cuvioşii şi toţi dreptii care au vieţuit în sfinţenie şi dreptate, sunt cinstiţi şi pomeniţi. Avem cinstea mare de a face parte din Biserica sfinţilor, care ea însăşi se bucură şi-i cinsteşte în fiecare zi. Astăzi suntem chemaţi să le urmăm viaţa şi faptele lor. Scopul fiecărui creştin este de a deveni sfânt.

Veacurile istoriei s-au perindat unul după altul. Dar fiecare veac a avut sfinţii lui, mulţi ştiuţi, dar, mai mulţi, neştiuţi. Ei, de care lumea nu a fost vrednică, au pribegit şi s-au ascuns de furia celor mai răi, însă i-au biruit pentru că cei răi au pierit,

dar numele sfinţilor şi pomenirea lor a rămas an de an. Fiecare popor creştin, care crede în Învierea lui Hristos şi o mărturiseşte, are sfinţii lui, şi fiecare creştin este chemat să devină un sfânt. *„Fiţi sfinţi şi petreceţi viaţa voastră în sfinţenie"*, aşa scrie Sfântul Apostol Petru în întâia sa Epistolă **(1, 15)**. Iar în a doua sa Epistolă ne spune că: *„Iar voi sunteţi chemaţi să vă faceţi părtaşi dumnezeieştii firi ai lui Hristos"* **(II Petru 1, 4)**.

Prin Taina Botezului şi a ungerii cu Sfântul Mir suntem chemaţi să trăim viaţa în sfinţenie şi să devenim sfinţi. Dumnezeu a trimis pe Fiul Său în lume pentru ca pe toţi oamenii să-i sfinţească. Pentru aceştia *„Eu mă sfinţesc ca şi ei să fie sfinţi întru Mine aşa cum şi Eu sunt întru Tine Părinte"* **(Ioan 17, 19)**. Aşa s-a rugat Mântuitorul, ca toţi oamenii să fie sfinţi, să se sfinţească, iar sfinţenia este darul Duhului Sfânt, care este vizibilă prin credinţă, îndelungă răbdare, bunătate, facere de bine, îngăduinţă, umilinţă şi ceea ce este mai presus de toate, dragoste. Căci sfinţii, toţi, au iubit pe Dumnezeu mai mult decât orice pe lume şi ei, prin dragostea lor, au întâmpinat pe fiecare semen al lor cu puterea bunăvoinţei şi i-au ajutat pe cei din nevoi. De aceea, observăm adesea că, atunci când oameni sărmani cereau ajutorul unor apropiaţi de Dumnezeu, slujitorii aceştia pătimeau împreună cu ei. Nu puţini spuneau că *„şi după plecarea mea de aici mă voi ruga şi nu te voi uita"*. De aceea, noi îi cinstim şi ne rugăm să mijlocească la Dumnezeu pentru noi. Împărăţia lui Dumnezeu, Biserica Lui, este o Biserică ce cheamă lumea la sfinţenie, şi toţi suntem chemaţi să devenim sfinţi, aşa cum Mântuitorul nostru Unul este, Domnul Iisus Hristos, întru slava lui Dumnezeu.

Sfinţenia este lucrul cel mai scump, folosul, cinstea şi bucuria cea mai mare ce poate dobândi omul, iar Biserica este locaşul, şcoala, condiţia şi calea ei. Sfinţenia nu se vinde, nu se cumpără, nu se îmbracă şi nu se poartă ca o haină de sezon, nu este un obiect de artă, ci ea vine de sus şi ne conduce sus,

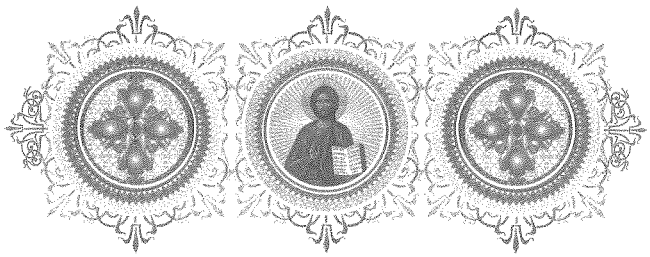
ea se cunoaşte, cunoscând pe Dumnezeu, şi se găseşte aflându-L pe Dumnezeu, izvorul sfinţeniei, gândind, crezând, ascultând şi împlinind ceea ce cere Dumnezeu. Sfinţenia a adus-o în lume Mântuitorul ei, Iisus Hristos, este a Lui şi a Bisericii Lui. De la El, prin Biserică, sfinţenia se dă oamenilor, este har şi bucurie pentru oamenii care se învrednicesc să o dorească şi să o dobândească. În Biserică o aflăm, cunoaştem şi o primim. Mântuitorul Hristos a coborât-o pe pământ pentru noi, oamenii, ne-a dăruit-o, prin Duhul Sfânt, în ziua Rusaliilor, prin Apostolii Săi, şi prin ei şi nouă tuturor celor ce dorim să devenim părtaşi la sfinţenie şi nemurire.

Sfinţenia o primim când ne împărtăşim din izvorul sfinţeniei, Trupul şi Sângele Mântuitorului, când ascultăm Sfânta Evanghelie şi o împlinim. Roadele sfinţeniei sunt vizibile în această viaţă: curăţia inimii, bunătatea, smerenia, blândeţea, dreptatea, cumpătarea, dragostea jertfelnică. Viaţa noastră este o luptă pentru sfinţire, şi numai în Biserică o aflăm ca izvor nesfârşit, ce adapă sufletul însetat până îşi va găsi odihna.

Astăzi, sfinţii ne cheamă la o viaţă sfântă, fără păcat, aşa cum trăiau primii creştini, care erau numiţi sfinţi (**Faptele Apostolilor 9, 13**), încât păgânii, cu toată ura lor, admirau viaţa de sfinţenie a primilor creştini.

Credinţa lucrătoare prin fapta cea bună, cercetarea Bisericii, cinstirea sfinţilor, păstrarea cugetului bun, toate acestea arată că nimeni nu este neputincios în a le împlini, decât dacă nu doreşte viaţa, ci preferă amara moarte, a despărţirii de Dumnezeu.

Ne-o cere Mântuitorul Hristos de la noi, fiindcă sfinţenia este datoria creştinului şi starea lui firească. El a sfinţit pe Apostolii Săi: *„sfinţeşte-i pe ei întru adevărul Tău, cuvântul Tău este adevărul. Pentru ei Eu mă sfinţesc pe Mine Însumi, ca şi ei să fie sfinţiţi întru adevăr“* (**Ioan 17, 17-19**), iar noi suntem chemaţi la viaţă veşnică şi la sfinţenie cu lucrarea, ajutorul şi mila lui Dumnezeu, prin rugăciunile sfinţilor Lui. Amin!

CHEMAREA APOSTOLILOR
Duminica a 2-a după Rusalii

„În vremea aceea, pe când umbla Iisus pe lângă marea Galileii, a văzut doi fraţi: pe Simon, care după aceea a fost numit Petru, şi pe Andrei, fratele acestuia, care aruncau mreaja în mare, căci erau pescari, şi le-a zis: veniţi după Mine şi vă voi face pescari de oameni. Iar ei, lăsându-şi mrejele în clipa aceea, au mers după Dânsul. De acolo, mergând El mai departe, a văzut alţi doi fraţi: pe Iacob al lui Zevedeu şi pe Ioan, fratele lui, în corabie cu Zevedeu, tatăl lor, cârpindu-şi mrejele, şi i-a chemat. Iar ei, îndată lăsând corabia şi pe Zevedeu, tatăl lor, au mers după Dânsul. Şi a străbătut Iisus toată Galileea, învăţând în sinagogile lor şi propovăduind Evanghelia împărăţiei şi tămăduind orice boală şi orice neputinţă în popor.“ (Matei 4, 18, 23)

Duminica a doua de după Rusalii ne aminteşte de momentul în care Mântuitorul Hristos, trecând pe lângă Marea Galileii, a întâlnit patru pescari care, împreună cu tatăl lor, îşi câştigau existenţa pescuind pe

această mare, urmând ca peştele pe care îl prindeau, a doua zi, să-l vândă în piaţa oraşului Capernaum.

Aceşti patru au fost Simon, fiul lui Iona, numit si Petru, Andrei, fratele lui, Iacov şi Ioan, fii lui Zevedeu, pe care Mântuitorul Hristos trecând, i-a chemat, invitându-i sa vină după El. Ei au părăsit toate şi L-au urmat, având înaintea ochilor lor pe Cel care a venit în lume să mântuiască lumea, să o ridice şi să o izbăvească din stricăciune şi din moarte. Cât au stat lângă Domnul, timp de trei ani şi jumătate, au învăţat ceea ce trebuiau să înveţe pe oameni şi, din pescari obişnuiţi, au devenit Apostoli, ca să meargă pe marea cea sărată a acestei vieţi, şi acolo să câştige, pescuind noi suflete, schimbându-le viaţa şi pregătindu-le pentru Împărăţia cea veşnică şi nesfârşită a lui Dumnezeu.

Observăm că, în viaţa lor, trei momente hotărâtoare au schimbat şi au prefăcut întreaga lor mentalitate, conceptie şi mod de acţiune. În primul rând, când i-a chemat Mântuitorul Hristos, ei nu s-au mai gândit la lucruri obişnuite oamenilor, la oamenii pe care îi părăsesc, la familiile lor, la modul lor în care erau obişnuiţi să trăiască, ci au părăsit toate şi l-au urmat pe Hristos.

Apoi, în cei trei ani şi jumătate cât au stat lângă El, au avut multe întrebări şi adesea, nu s-au sfiit să I le adreseze, au avut foarte multe nelămuriri, pentru că în cei trei ani şi jumătate cât Domnul a învăţat şi a vindecat toată neputinţa şi suferinţa din popor, multe întâmplări, la prima vedere, păreau a fi obişnuite, dar, în spatele lor, se ascundeau lucruri dumnezeieşti şi tainice, pe care ei nu le înţelegeau.

Când Domnul le-a vorbit despre Trupul şi Sângele Său, care se dă spre viaţă veşnică, spre iertarea păcatelor, promiţând că cine va mânca Trupul şi va bea Sângele Lui, va avea viaţă veşnică în El, unii au luat literal şi s-au scandalizat (**Ioan 6, 52**), alţii au văzut că, în spatele acestor cuvinte, se ascunde taina îndumnezeirii noastre. De aceea, Simon Petru a spus *„Doamne*

nu avem la cine să ne ducem, căci Tu ai cuvintele vieţii celei veşnice" **(Ioan 6, 68-69)**, apoi au mărturisit că: *„Tu eşti Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul lumii"*, apoi Ioan Evanghelistul a spus că, în Persoana Mântuitorului Cel văzut, se ascunde în chip nevăzut, dar văzut prin El, Dumnezeul Cel veşnic. De aceea, a scris că, cel ce a văzut pe Hristos, a văzut pe Tatăl, Dumnezeul cel nevăzut **(Ioan 14, 9)**. Apoi, când au plecat în lume, să câştige sufletele oamenilor, au plecat cu puterea Duhului Sfânt, dar au plecat în limitele slăbiciunii omeneşti.

Şi de aceea îi vedem adeseori, alungaţi din cetăţi, băgaţi în închisoare şi totuşi, mereu, biruind încercările. Mai târziu, vor scrie că s-au luptat adesea cu fiarele **(I Corinteni 15, 32)**, dar toate le-au făcut pentru că, în lumea aceasta, au o singură menire, de a câştiga pe oameni în Împărăţia lui Dumnezeu.

În final, în chemarea Sfinţilor Apostoli, noi oamenii, observăm dorinţa lui Dumnezeu de a chema fiecare suflet către El, şi de aceea, darurile Sfântului Duh sunt împărţite, fiecare om având o harismă specială, pe care o dăruieşte Dumnezeu. Ceea ce este greu de înţeles, este cum mulţi îşi pierd acest dar prin viaţa lor, marcată de întuneric şi de răutate, când Mântuitorul Hristos ne cheamă şi trimite darurile Sfântului Duh peste noi, în fiecare dintre noi străluceşte o lumină mică, care trebuie aprinsă şi făcută să strălucească în viaţa noastră, fiecare fiind chemat să devină stâlp de lumină.

De aceea, în Biserică avem multe slujiri, şi fiecare creştin are o chemare a lui pe acest pământ. Depinde dacă răspundem chemării Domnului, sau dacă rămânem în continuare cu lumina ascunsă, de care nu se poate împărtăşi nimeni, şi care nu aduce nicio roadă.

Chemarea directă, cu misiunea de a fi pescari de oameni, indică misiunea care-i aştepta pe viitorii Apostoli. Aceasta reprezintă momentul tainic al deschiderii sufletelor către Dumnezeu. Fiecare dintre ei este chemat în mod direct, personal,

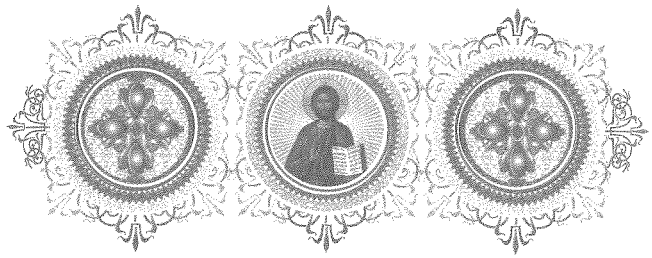
experienţa lor fiind mărturia pe care au dat-o despre cele ce le-au trăit alături de Dumnezeu-Omul Hristos: *„ceea ce am auzit, ceea ce am văzut cu ochii nostri, ce am privit şi mâinile noastre au pipăit ceea ce vestim"* **(I Ioan 1, 1)**. La Marea Galileii, Domnul li s-a descoperit direct, chemându-i la apostolat. Atitudinea lor a fost spontană, directă, au părăsit totul, urmându-I Lui.

Întâlnirea cu Mântuitorul lumii le-a schimbat viaţa; când ne-am întâlnit şi noi cu El, şi ce s-a petrecut din acel moment cu noi înşine? Oare am gândit că El cere ceva de la noi, dar am uitat prea repede? Am fost cu luare aminte la noi înşine, la sufletele noastre, mereu în căutare, şi neodihnite, până nu-şi găsesc bucuria cea veşnică?

Întrebări la care trebuie să medităm, să gândim şi, în fond, să concluzionăm, fiecare pentru sine. Ce vom răspunde Domnului, când de atâtea ori ne-a chemat către El, iar noi nu i-am răspuns niciodată Lui? De câte ori nu ne-am mulţumit cu cele efemere, trecătoare şi fără valoare autentică?

La Marea Galileii, Domnul, după Înviere, când a învins moartea pentru totdeauna, va apărea, arătându-Se din nou Apostolilor Săi, biruitor, şi va călăuzi pe Apostoli şi Biserica Sa spre calea Împărăţiei Sale veşnice.

Viaţa noastră pe acest pământ este o chemare spre împlinire. Căci împlinirile şi chemările Duhului Sfânt din viaţa noastră sunt reale şi vizibile, în măsura în care facem ca şi noi să conlucrăm cu ele, şi conlucrând, să dăm mărturie de puterea iubirii lui Dumnezeu. Sfinţii Apostoli au devenit cunoscuţi în toată lumea, şi până la sfârşitul veacurilor, puterea Crucii Mântuitorului făcând din pescari galileeni, Apostoli ai neamurilor, din păgâni, martiri, care se roagă pentru noi, şi puterea Crucii lui Hristos lucrează în lume, ca toţi cei care Îl caută, să-L găsească, şi găsindu-L, să primească iubirea şi iertarea Lui. Amin!

PREDICA DE PE MUNTE
Duminica a 3-a după Rusalii

„Luminătorul trupului este ochiul; de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă lumina care e în tine este întuneric, dar întunericul cu cât mai mult! Nimeni nu poate să slujească la doi domni, căci sau pe unul îl va urî şi pe celălalt îl va iubi, sau de unul se va lipi şi pe celălalt îl va dispreţui; nu puteţi să slujiţi lui Dumnezeu şi lui mamona. De aceea zic vouă: Nu vă îngrijiţi pentru sufletul vostru ce veţi mânca, nici pentru trupul vostru cu ce vă veţi îmbrăca; au nu este sufletul mai mult decât hrana şi trupul decât îmbrăcămintea? Priviţi la păsările cerului, că nu seamănă, nici nu seceră, nici nu adună în jitniţe, şi Tatăl vostru Cel ceresc le hrăneşte. Oare nu sunteţi voi cu mult mai presus decât ele? Şi cine dintre voi, îngrijindu-se poate să adauge staturii sale un cot? Iar de îmbrăcăminte de ce vă îngrijiţi? Luaţi seama la crinii câmpului cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc. Şi vă spun vouă că nici Solomon, în toată mărirea lui, nu s-a

îmbrăcat ca unul dintre aceştia. Iar dacă iarba câmpului, care astăzi este şi mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu astfel o îmbracă, oare nu cu mult mai mult pe voi, puţin credincioşilor? Deci, nu duceţi grijă, spunând: Ce vom mânca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca? Că după toate acestea se străduiesc neamurile; ştie doar Tatăl vostru Cel ceresc că aveţi nevoie de ele. Căutaţi mai întâi împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui şi toate acestea se vor adăuga vouă." (Matei 6, 22-33)

Sfânta Evanghelie de astăzi este un fragment din predica pe care Mântuitorul nostru a rostit-o pe Muntele Fericirilor, care geografic, acest munte, nu este altceva decât o înălţime aproape de Marea Galileii, acolo unde, mulţimi multe din Iudeea, din Decapole, din Siria, s-au adunat ca să-I asculte învăţătura Lui. Şi El i-a învăţat pe oameni care este calea cea mai sigură, şi unică de altfel, care îi scoate din moarte la viaţă, şi care este calea care îi duce spre Împărăţia cerurilor.

Pe lângă primii săi ucenici, care Îl ascultau, erau oameni de diferite vârste şi categorii sociale, cu diferite mentalităţi, dar care aşteptau un cuvânt de mângâiere, pentru că viaţa lor era destul de agitată şi greutăţile zilnice îşi făceau mereu simţită prezenţa.

La vederea unei mulţimi mari de oameni, care s-au adunat să-L asculte, sau să se vindece de bolile lor, Iisus s-a urcat în munte şi aici, înconjurat de Apostoli şi ucenicii Săi, a început să le vorbească, descoperindu-le vestea cea bună pe care El o aducea omenirii. Înainte de a descoperi oamenilor taina Persoanei Sale, Mântuitorul Hristos, prin Predica de pe munte, descoperea celor ce-L ascultau, relaţiile noi dintre Dumnezeu şi oameni, taina Împărăţiei Sale, care erau condiţiile ce se cereau pentru intrarea în noua Împărăţie. Această Predică de pe munte

rezumă învăţătura pe care Mântuitorul Hristos a adus-o lumii şi pe care o va detalia în întreaga Sa activitate pământească. În această cuvântare, Mântuitorul Hristos va scoate în evidenţă anularea distanţei dintre Dumnezeu şi om, orice acţiune a omului care crede şi urmează Mântuitorului Hristos va găsi ecou în iubirea şi iertarea atotînţelegătoare a Părintelui ceresc.

Predica de pe munte este remarcabilă prin rostirea celor nouă Fericiri, El arătând celor care-L ascultă că fericirea adevărată, nepieritoare şi netrecătoare, devine accesibilă, la îndemâna oricui, întregul mesaj evanghelic fiind aducător de bucurie. Ceea ce propun Fericirile pentru a duce la adevărata bucurie, este total contradictoriu cu mentalitatea şi raţiunea umană, care priveşte şi trăieşte doar clipa, mărginindu-se la cele vizibile, pieritoare. Fericirile proclamă o schimbare definitivă a omului, care prin renunţare, suferinţă, sunt generatoare de bucurie veşnică. Ceea ce este suferinţă, durere, lipsuri şi privaţiuni, devine binefăcătoare celui care trăieşte, aşteptând noua Împărăţie a lui Dumnezeu, fără sfârşit. Învăţătura Domnului, dacă este urmată, crează echilibru interior, pace şi mângâiere sufletului, putere de a birui şi capacitate de a înţelege taina Împărăţiei cerurilor. La întrebarea pusă de fariseii, ce mereu se împotriveau lui Hristos Domnul cu privire la momentul instaurării împărăţiei Sale, El le va răspunde: *„Împărăţia lui Dumnezeu nu va veni în chip văzut şi nici nu va zice: iată aici sau acolo. Căci, iată, împărăţia lui Dumnezeu este înlăuntrul vostru“* **(Luca 17, 20-21)**. Din această afirmaţie reiese faptul că această realitate tainică, pe care El o vesteşte în Predica de pe munte, începe în această perioadă istorică, fiind sesizabilă şi accesibilă pentru cei care rămân la cele efemere şi trecătoare.

Învăţătura Sa, adusă lumii, crează realităţi noi, omul devine, prin har, fiu al Părintelui ceresc, chemat fiind la desăvârşire, asumându-şi calea cea strâmtă, plină de chinuri, viaţa cea nouă a celui care urmează lui Hristos, constă în

imitarea Lui până la sacrificiu suprem. Omul este chemat nu numai să nu săvârşească păcatul, ci să-şi păstreze sufletul ca locaş şi slavă a dumnezeirii.

Viaţa personală a creştinului se desfăşoară în formele cele mai profunde luminată de prezenţa lucrărilor harului Duhului Sfânt. Însă, în această învăţătură, o notă aparte o constituie taina libertăţii umane responsabile. Omul este chemat la o viaţă de sfinţenie, dacă doreşte şi îşi asumă aceasta: *„căutaţi Împărăţia lui Dumnezeu şi dreptatea Lui şi toate se vor adăuga vouă"* **(Matei 6, 33)**.

Asumarea luptei împotriva răului şi păcatului din propria sa fiinţă, duc la schimbarea şi prefacerea radicală a celui ce urmează Mântuitorului, care devine un om luminat să înţeleagă puterea iubirii şi a iertării lui Dumnezeu.

De aceea, El se adresează către cei care cunoşteau Legea cea Veche, dar şi către cei care nu cunoşteau această Lege, şi îi învaţă, pornind de la lucruri obişnuite, cu care oamenii erau încredinţaţi şi cu care trăiau în fiecare zi. Şi foloseşte, în această cuvântare, alegorii şi exemple luate din viaţa de zi cu zi a oamenilor. Şi astfel, vorbeşte despre rolul pe care ochiul trupesc îl are în viaţa noastră. Ochiul este cel prin care noi sesizăm imaginile şi frumuseţea lumii, ochiul este cel care aduce lumină trupului, şi ochiul este cel care aduce bucurie sufletului, pentru că, privind creaţia lui Dumnezeu, ne bucurăm, şi întâlnirea noastră cu ceilalţi este prilej de bucurie, dar dacă nu am avea ochi, nu am putea sesiza nici frumuseţea, nici blândeţea, şi nici bucuria întâlnirii noastre, a unuia cu celălalt. De aceea, El a spus că, dacă ochiul este curat, adică sănătos, tot trupul se bucură. Iar dacă este întunecat, adică bolnav, tot trupul omului suferă.

Apoi, a vorbit de faptul că omul, şi noi toţi, în fiecare zi suntem asaltaţi de tot felul de griji, griji care nu ne dau liniştea, ci din contră, ne fac să fim agitaţi, neliniştiti, ne fac să fim neîncrezători, să ne gândim la propriile noastre puteri şi să ne

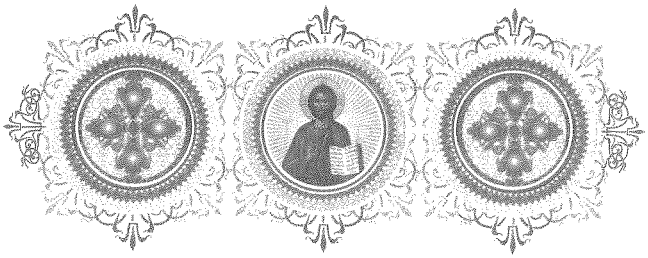
gândim că totuşi, sunt foarte limitate, să dorim mult şi să realizăm puţin, să vrem mult şi să primim şi mai puţin. De aceea, El a spus: *„Nu vă îngrijoraţi!"* pentru că viaţa noastră este cel mai mare dar pe care îl avem. Şi Cel care ne-a dăruit viaţa, izvorul vieţii, care este Dumnezeu, poartă grijă ca noi să fim purtători de viaţă şi nu de moarte. Şi, din nou, s-a folosit de o imagine atât de obişnuită spunând: *„Priviţi la păsările cerului care nu au depozite, hambare şi nici una nu suferă de foame, căci Dumnezeu le hrăneşte"* **(Matei 6, 26)**. Dar, priviţi şi la crinii câmpului, mai ales că acum este timpul când crinii au înflorit, şi cu mirosul lor atât de îmbietor arată că, dacă Dumnezeu i-a creat pentru a ne bucura pe noi, ei nefăcând nimic pentru aceasta, cu atât mai mult viaţa noastră, care este un dar a lui Dumnezeu, şi care se cere a fi întreţinută. Însă, văzând cum oamenii făceau din grijile vieţii zilnice scopul vieţii lor, Mântuitorul i-a învăţat, şi ne învaţă şi pe noi, că există valori mai înalte, şi că există lucruri mult mai preţioase decât acelea de a ne frământa sufleteşte şi de a ne nelinişti. Altă dată a spus că toate firele de păr din capul nostru sunt numărate de Dumnezeu şi nici un fir de păr nu cade fără voia Lui. Dar de fiecare dintre noi, care merge pe calea lui Dumnezeu, pe care ne-a chemat, El poartă grijă şi nu ne părăseşte, şi nu ne uită şi nu ne lasă să fim copleşiţi de atâtea greutăţi, pe care le întâmpinăm. De altfel, au fost epoci istorice foarte grele, când omenirea a fost foarte încercată de persecuţii, de epidemii, de războaie, de morţi năprasnice. Şi totuşi, cine şi-a pus încrederea în Dumnezeu, le-a biruit şi-a devenit o stâncă tare în faţa furtunilor.

Nu a putut să fie învingător un laş, un necredincios, un om depărtat de Dumnezeu, care s-a bazat pe propriile puteri limitate şi foarte slabe. De aceea Domnul ne încredinţează că lucrând cu gândul la El şi împlinind cele care El ni le cere nouă nu vom duce lipsa de nimic. Dar uitând acestea, şi aşezând priorităţile noastre, grijile noastre, adesea încep să ne lipsească

cele necesare vieţii. *„Nu te teme, turmă mică, pentru că Tatăl a binevoit să vă dea vouă Împărăţia cerurilor"* (**Luca 12, 32**), şi apoi tot El ne-a spus că: *„mai degrabă uită tatăl şi mama pe fiu şi pe fiică decât te voi uita Eu pe tine"*, şi tot El ne-a spus că: *„oricâte veţi cere în numele Meu, veţi primi şi de veţi avea credinţă cât un grăunte de muştar veţi spune muntelui: Mută-te! nimic nu vă va fi vouă cu neputinţă"* (**Matei 21, 21**).

Cele vestite lumii de Hristos au creat o impresie nemaiîntâlnită celor care L-au ascultat. Mulţimile erau uimite de învăţătura Lui, căci îi învăţa ca unul care are putere (**Matei 7, 28-29**). Această mulţime mare de oameni, veniţi de pretutindeni, cu mentalităţi diferite, au intuit sensul noii învăţături pe care Domnul le-a descoperit-o pe Muntele Fericirilor. Învăţăturile Sale au deşteptat, în sufletele celor prezenţi, dorinţa de a depăşi finitul, credinţa lor pământească trecătoare, dorindu-şi absolutul, taina Împărăţiei cerurilor, întărindu-le nădejdea că dacă se vor îndepărta de păcat, care-i despărţea de Dumnezeu şi se vor dărui cu toată fiinţa lor, vor dobândi viaţa şi bucuria veşnică. Noua Lege a harului, care se descoperă în Muntele Fericirilor incită, cheamă şi responsabilizează spre nemurire.

Deci, învăţătura Mântuitorului este una care ne arată şi ne oferă, ne aduce şi ne învaţă că siguranţa vieţii noastre şi biruinţa vieţii noastre este credinţa în El. Şi crezând în El, prin rugăciune sinceră, primim ceea ce cerem, pentru că El este bun şi pentru că aşteaptă să îi cerem ca El să vină în viaţa noastră şi căutând să aflăm Împărăţia lui Dumnezeu şi aflându-o, toate celelalte ni se vor adăuga nouă. Amin!

CREDINŢA, SCARĂ CĂTRE CERURI
Duminica a 4-a după Rusalii

„În vremea aceea, când a intrat Iisus în Capernaum, iată că s-a apropiat de Dânsul un sutaş, rugându-L şi grăind: Doamne, servitorul meu zace în casă bolnav, cumplit chinuindu-se. Iisus i-a zis: voi veni şi-l voi tămădui. Dar sutaşul, răspunzând, a zis: Doamne, eu nu sunt vrednic să intri sub acoperişul meu, ci zi numai cu cuvântul şi se va tămădui servitorul meu; căci şi eu sunt om sub stăpânirea altora şi am sub mine ostaşi şi-i zic acestuia: du-te, şi se duce; şi celuilalt: vino, şi vine; şi servitorul meu zic: fă aceasta, şi face. Auzind acestea, Iisus S-a minunat şi a zis celor care veneau după Dânsul: adevărat vă spun vouă: nici în Israel n-am găsit atâta credinţă. Drept aceea vă spun că mulţi de la răsărit şi de la apus vor veni şi se vor odihni cu Avraam, cu Isaac şi cu Iacob, în împărăţia cerurilor; iar fiii împărăţiei vor fi izgoniţi în întunericul cel mai din afară, acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. Şi a zis Iisus sutaşului:

du-te, şi, după ce ai crezut, fie ţie! Şi s-a tămăduit servitorul lui în ceasul acela.“ (Matei 8, 5-13)

Evanghelia de astăzi ne vorbeşte despre multe realităţi ale vieţii noastre, care, cu fiecare dintre noi, cu fiecare generaţie, se repetă, şi ele se întâmplă pentru a învăţa ceva din ele şi pentru a ne orândui propria viaţă, în aşa fel încât, aceste nefericite întâmplări să nu vină şi peste noi.

Este vorba de oraşul Capernaum, din Galileea, unde, în timpul Mântuitorului, acum două mii de ani, staţiona o unitate militară romană, de ocupaţie, şi această armată era organizată în aşa fel încât, aproape nici un popor nu putea să o cucerească. Unul din acest mare număr de ostaşi, un ofiţer, avea un slujitor, dar în înţelesul timpului de atunci, un slujitor însemna un sclav. Ce era un sclav? Era un om cumpărat de la vânzătorii de sclavi. De unde proveneau aceştia? În primul rând proveneau dintre popoarele pe care-i ocupau romanii; pe cei mai puternici, mai buni de muncă, îi vindeau ca sclavi în pieţele de sclavi, iar stăpânii lor, după ce-i cumpărau, puteau să dispună de propria viaţă, cum voiau. Tratamentul sclaviei, în Imperiul Roman, era unul dintre cele mai inumane sau neomenoase. Şi evreii aveau sclavi, dar după şapte ani de zile, îi eliberau, şi când îi eliberau, aceştia deveneau oameni cu aceleaşi drepturi ca şi ceilalţi, însă dacă sclavii evrei doreau să rămână în continuare, rămâneau la stăpânii lor cu învoiala proprie. *„De vei cumpăra rob evreu, el să-ţi lucreze şase ani, iar în anul al şaptelea să fie lăsat liber, în dar“* **(Ieşire 21, 2)**. Nu aşa se întâmpla în lumea păgână, însă, în ciuda tratamentului inuman la care erau supuşi aceşti oameni, sclavi, existau şi anumiţi stăpâni care erau umani cu ei, adică îi iubeau ca pe propria lor familie, pentru că se foloseau de ei. Ne aducem aminte că starea sclaviei a fost atât de greu de suportat, încât

o răscoală puternică a cuprins Imperiul Roman şi cu greu a putut fi oprită. A trebuit ca Senatul Romei să ia măsuri dramatice ca să potolească răscoala, fapt care arăta tratamentul insuportabil al sclavilor.

Însă ofiţerul din Evanghelia pe care am ascultat-o astăzi, văzând suferinţa sclavului său, pentru că se îmbolnăvise, şi boala l-a pus în pat, încât nu se putea mişca, a auzit că un prooroc mare are puterea de a vindeca bolile, pentru că, spune Sfântul Evanghelist Matei, după ce a vindecat pe soacra lui Petru, pe slăbănogul adus de patru prieteni ai lui şi mulţime mare de bolnavi, vestea despre Iisus s-a răspândit repede, mai ales că şi atunci, ca şi astăzi, existau boli la care medicina le făcea doar constatarea şi le dădea numele, dar nu putea face nimic pentru a le vindeca; atunci a alergat la Iisus şi L-a rugat mult: *„Doamne, servitorul meu zace în casă bolnav, cumplit chinuindu-se"* **(Matei 8, 6)**, însă şi-a dat seama că locuinţa lui nu era vrednică de a-L primi pe Iisus Mântuitorul, şi a spus că doreşte doar să spună un cuvânt şi prin acel cuvânt el crede că slujitorul lui va primi vindecare: *„Doamne, eu nu sunt vrednic să intri sub acoperişul meu, ci zi numai cu cuvântul şi se va tămădui servitorul meu"* **(Matei 8, 8)**.

Deci un ofiţer roman, păgân, a văzut în Iisus pe Dumnezeul Cel veşnic şi nu i-a trebuit mai mult, decât doar un singur cuvânt, şi, prin cuvântul Lui, el credea că minunea se va petrece. De altfel, cuvântul este mijlocul de comunicare dintre noi, oamenii, prin cuvânt ne facem înţeleşi unul pe celălalt, prin cuvânt ne putem explica dorinţele, durerile, neplăcerile, imperfecţiunile, prin cuvânt ne exprimăm cele mai ascunse gânduri şi tot prin cuvânt, înaintea lui Dumnezeu, cerem ca El să aibă grijă şi să ne dăruiască după dorinţa inimii. Cuvântul, de altfel, este creat de Dumnezeu ca să servească la întărirea relaţiilor dintre noi; şi crearea lumii s-a făcut tot prin cuvânt, când Dumnezeu a spus: *„să fie!"* şi toate s-au făcut şi toate,

prin cuvânt, au luat cunoştinţă unele de celelalte: *„Cuvântul era la Dumnezeu şi Dumnezeu era Cuvântul,... toate prin El s-au făcut; şi fără El nimic nu s-a făcut din ce s-a făcut"* **(Ioan 1, 1-3)**.

Mântuitorul Iisus Hristos este Cuvântul lui Dumnezeu, El ne-a descoperit nouă pe Tatăl, El ne-a vorbit despre Cel veşnic şi El ne-a adus nouă cuvântul vieţii veşnice. De aceea, Simon Petru a mărturisit: *„Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieţii celei veşnice!"* **(Ioan 6, 68)**.

Cuvântul leagă relaţiile dintre oameni, salvează, mângâie, încurajează, dă putere celui ce a pierdut-o, încununează şi întăreşte, are rolul de a mobiliza, de a schimba, de aceea îl folosim şi avem nevoie de el. Spiritualitatea Părinţilor Sfinţi ai pustiului ne învaţă că adesea ucenicii cereau cuvânt de la părintele lor: *„Avva, spune-ne nouă un cuvânt!"*, şi Domnul îi descoperea şi părintele le vorbea, încurajându-i pe calea vieţii. Alteori, când nu împlineau cuvântul, ci îl uitau, Dumnezeu nu le mai vorbea şi erau nemângâiaţi, până nu împlineau cele descoperite.

Desigur există şi cuvinte care sunt grele, cuvinte de plumb, care rănesc, care ofensează, care provoacă, care îndepărtează oamenii unul de celălalt, care-i fac să se urască, să nu se ierte, să nu uite răul niciodată. De aceea, Sfântul Apostol Pavel a spus: *„cuvântul vostru să fie bun!"* **(Coloseni 3, 6)**, precum o mâncare este îndulcită cu sare. Toate alimentele au nevoie de sare pentru a fi gustoase şi bune de mâncat. O mâncare nesărată este neapetisantă, se mănâncă cu greu, de aceea Sfântul Pavel zice să trăim în aşa fel, răscumpărând vremea, căci zilele sunt rele. Deci, cuvântul, care leagă oamenii, poate să-i şi despartă. Astăzi se spun cuvinte care au devenit ofense, sunt de multe ori rostite fără discernământ, rănesc, ucid, despart oamenii, distrug prieteniile, calomniază, profesează minciuna, care tinde să asalteze şi să înlocuiască adevărul. Nu zadarnic ne învaţă, avertizându-ne, Domnul: *„vă spun vouă că pentru orice cuvânt deşert pe care îl vor rosti oamenii, vor da seama în faţa judecăţii,*

când din cuvintele tale vei fi găsit drept, şi din cuvintele tale vei fi osândit" **(Matei 12, 36-37).**

Acest ofiţer roman a cerut de la Hristos doar un cuvânt: să spună ca slujitorul lui să fie vindecat. La această nemaiîntâlnită rugăciune şi rugăminte, Iisus Mântuitorul a spus că: *„adevărat grăiesc, în Israel nu am găsit atâta credinţă!"*. La prima vedere s-ar părea că este o antinomie, o contradicţie. Nu se afla Domnul în Israel? Geografic, El era în Israel. Galileea, provincia de nord, este parte componentă a statului iudaic, dar El s-a referit la populaţia israeliană pe care o pregătise Dumnezeu, secole întregi, să-L primească pe Hristos, n-a găsit un om care să-I spună: *„Doamne, spune un cuvânt şi se va vindeca suferinţa sufletului meu"*, ci a găsit credinţă tocmai unde nu se aştepta, la un păgân, la un roman, care a contemplat, văzând chipul lui Hristos, pe Dumnezeul Cel veşnic şi a ştiut că doar El poate, prin cuvânt, să realizeze ceea ce nu pot face oamenii. Poporul care era cercetat de profeţi, căuta semne şi minuni, era arogant şi atotsuficient în cele ale credinţei. Descendenţa din patriarhul Avraam le era mândrie naţională, prezenţa Domnului Iisus în mijlocul lor nu-i mai mişca.

Spre deosebire de ei, sutaşul roman a mai spus un lucru: că şi el este sub stăpânire; deci a arătat că, deşi avea o putere militară, romanii, dealtfel, când ocupau o ţară, nimiceau populaţiile care se opuneau lor şi aveau dreptul de viaţă şi de moarte asupra lor, acest ostaş a arătat că este un om limitat, în ciuda dreptului cu care guvernau lumea. Adică credinţa lui, pe care a arătat-o, s-a împletit cu fragilitatea firii umane: şi eu sunt un om, adică am multe limite, nu pot face nimic mai mult decât să mă rog Ţie pentru slujitorul meu. Deci acest om, plin de credinţă, arată cine suntem noi oamenii, cât de mărginită, limitată, efemeră, fragilă, slabă, este puterea noastră. Suntem făpturi foarte limitate trupeşte şi fizic, dar nelimitate sufleteşte, pentru că prin suflet, prin gând, prin

sentimente, prin voinţă, cucerim lumea, dar trupeşte, arătăm că suntem limitaţi.

Şi noi suntem oameni şi ştim că, fiind oameni şi având cele omeneşti ale noastre specifice, apelăm la Cel ce este nemărginit, la Cel ce a creat toate şi poartă grijă de toţi, la Dumnezeu. De aceea, a venit acest ofiţer roman şi L-a rugat pe Mântuitorul, prin cuvântul Lui să-i vindece slujitorul, şi rugăciunea lui a fost ascultată, şi i-a spus să-i fie aşa cum a crezut el, adică să i se împlinească dorinţa inimii lui, şi s-a vindecat slujitorul în ceasul acela. Acest episod ne dă curaj nouă, oamenilor, şi ne arată că, ori de câte ori venim înaintea Mântuitorului Hristos şi-I cerem ajutorul, cu credinţă, pentru noi, pentru semenii noştri, pentru cei care ne-au rugat să ne rugăm pentru ei, pentru cei care nu ştiu să se roage, nu ştiu cum să iasă din foarte multe, nefericite întâmplări, noi, când venim şi ne rugăm, primim aşa după cum am crezut. De aceea, rugăciunea, prin credinţă, mută munţii din loc, nu munţii geografici, ci munţii necazurilor din viaţa noastră. *„De aceea, vă zic vouă: Toate câte cereţi, rugându-vă, să credeţi că le-aţi primit şi le veţi avea"* **(Marcu 11, 24)**.

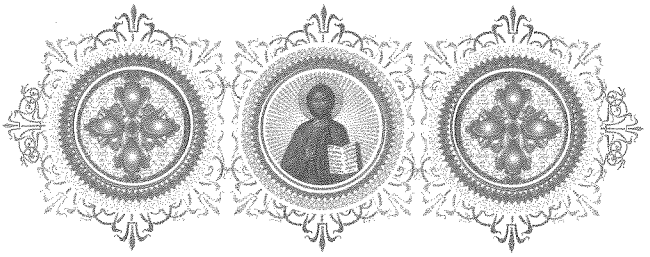
De multe ori, cele omeneşti sunt foarte relative, ca să nu spun înşelătoare. În suferinţă, practica medicală spune: mai este puţin timp şi, conform experimentelor noastre, trebuie să plece din această lume; dar credinţa celor care se roagă pentru bolnavi face minuni, şi în ciuda prognosticurilor medicale, de multe ori bolnavii trăiesc mult mai mult şi se vindecă de propriile boli. Care este calea ce duce la aceasta? Credinţa şi rugăciunea.

Lumea contemporană, aflată mai mult ca oricând pe calea singurătăţii suferinţei, dependentă de propriile puteri limitate, de egoism, de necredinţă, a uitat să se roage. Uită că este muritoare, supusă suferinţelor, tot mai mari şi mai fără vindecare. A uitat să fie plină de compasiune şi de sacrificiu.

Sutaşul ne reaminteşte cine suntem. Exemplul lui ne oferă calea spre a afla soluţia sigură a izbăvirii din nevoi. Un spital ne arată mereu limita puterii şi a vanităţii omeneşti. Sfânta Evanghelie a vindecării slugii sutaşului demonstrează că totuşi, credinţa şi rugăciunea către izvorul vieţii, Hristos Dumnezeu, oferă viaţa şi biruinţa ei asupra suferinţei şi morţii. Cât de mult ne-am rugat pentru cei în suferinţe, şi dacă am făcut-o odată, am stăruit mereu, până am fost ascultaţi şi cele cerute s-au împlinit? Să răspundem fiecare pentru noi, în faţa propriei conştiinţe!

Apoi, Mântuitorul a mai spus un cuvânt, că mulţi vor veni de la răsărit, de la apus, de la miazănoapte şi miazăzi, în Împărăţia Lui. Prin enumerarea acestor puncte cardinale, a arătat că tot pământul, toţi locuitorii de pe el, care vin la Hristos, sunt chemaţi şi primiţi în Împărăţia Lui, şi nu neapărat doar evreii vor fi cei ce vor avea parte de viaţa veşnică, ba, din contră, ei vor fi, poate, ultimii, ci ceilalţi care nu se aşteaptă, care se socotesc nevrednici pentru acest mare dar, viaţa, aceştia se vor învrednici de a vedea faţa lui Dumnezeu şi a fi veşnici împreună cu El. Aceste cuvinte arată că, de multe ori, judecăţile noastre sunt foarte relative şi false.

Ceea ce face ca viaţa să fie dăruită este credinţa, rugăciunea şi puterea celor două, care mută munţii din loc, care mângâie suflete triste, care vindecă boli nevindecabile, care învie morţii şi care dă tuturor sens vieţii! Amin!

GADARA, BIRUINŢĂ ŞI LUMINĂ
Duminica a 5-a după Rusalii

„Şi trecând El dincolo, în ţinutul Gadarenilor, L-au întâmpinat doi demonizaţi, care ieşeau din morminte, foarte cumpliţi, încât nimeni nu putea să treacă pe calea aceea. Şi iată, au început să strige şi să zică: Ce ai Tu cu noi, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit aici mai înainte de vreme ca să ne chinuieşti? Departe de ei era o turmă mare de porci, păscând. Iar demonii Îl rugau, zicând: Dacă ne scoţi afară, trimite-ne în turma de porci. Şi El le-a zis: Duceţi-vă. Iar ei, ieşind, s-au dus în turma de porci. Şi iată, toată turma s-a aruncat de pe ţărm în mare şi a pierit în apă. Iar păzitorii au fugit şi, ducându-se în cetate, au spus toate cele întâmplate cu demonizaţii. Şi iată toată cetatea a ieşit în întâmpinarea lui Iisus şi, văzându-L, L-au rugat să treacă din hotarele lor. Intrând în corabie, Iisus a trecut şi a venit în cetatea Sa.“ (Matei 8, 28-34; 9,1)

Evanghelia din duminica aceasta, a cincea după Rusalii, ne-a relatat despre vindecarea a doi oameni posedaţi de demoni, care locuiau în ţinutul Gherghesenilor, în apropiere de cetatea Gadarei, acest teritoriu aflându-se dincolo de Marea Galileii.

După ce Mântuitorul Iisus Hristos a potolit furtuna de pe mare, care ameninţa corabia apostolilor Săi, a ajuns pe acest teren arid sufleteşte, pentru că l-au întâmpinat doi oameni bolnavi, posedaţi de duhuri necurate, care au vorbit prin gura lor când L-au văzut pe Mântuitorul, reproşându-I ce caută acolo: *„Ce ai venit Iisus aici, Fiul lui Dumnezeu. De ce ne chinuieşti? Dacă ne scoţi din oameni dă-ne voie să intrăm în turma de porci"* (cf. **Matei 8, 29-31**), pentru că, în apropiere, unde l-au întâmpinat aceşti doi oameni pe Mântuitorul Iisus Hristos, se afla o mare turmă de porci, care păştea iarba. Iar El a îngăduit ca duhurile necurate să intre în porci, iar turma de porci s-a aruncat şi s-a înecat în Marea Galileii.

Văzând locuitorii oraşului cele întâmplate, au ieşit toţi în întâmpinarea Mântuitorului şi L-au rugat să plece de la ei, iar El, luând corabia, s-a întors din nou în ţinutul din care a plecat. Aceasta este istorisirea Sfintei Evanghelii de astăzi, din duminica aceasta. Ce învăţăm noi din această minune pe care a săvârşit-o Mântuitorul, vindecând doi oameni bolnavi, posedaţi de duhuri necurate?

Învăţăm, în primul rând, faptul că El a venit în lume pentru a elibera neamul omenesc de tirania diavolului şi de stăpânirea lui. Într-una din cântările Bisericii se spune că, văzând neamul omenesc, cum era chinuit de demoni, L-a trimis pe Fiul Său în lume, ca să-l elibereze pe acesta. Observăm din Sfânta Evanghelie că prezenţa Mântuitorului Iisus Hristos face ca diavolii să se cutremure. Şi ei mărturisesc, prin gura celor doi oameni bolnavi, cine era Acesta, Iisus, Fiul lui Dumnezeu. Apoi ei, ca îngeri căzuţi din ceruri, cunoşteau şi cunosc care

este sfârşitul lor. *„Ai venit mai înainte de vreme ca să ne chinui"*, adică el ştie că în ziua judecăţii va fi pentru totdeauna învins si aruncat în locul osândei. De aceea i-a reproşat Mântuitorului, ce caută mai înainte de a veni ziua aceea.

Un element deosebit, propriu acestui episod, este cererea demonilor, adresată lui Iisus, de a nu-i trimite departe de acel ţinut al Gherghesenilor. Se pare că în acel ţinut îşi găseau împlinirea lor, erau acceptaţi, ascultaţi, nimeni nu li se împotrivea. Forţele răului primejduiesc existenţa tuturor făpturilor. Ele produc dezechilibre în om, cât şi în întreaga creaţie. În urma episodului petrecut, rezultă clar că scopul ultim al activităţii răului este compromiterea omului şi aruncarea lui în haos.

Faptul că demonii tind spre un alt nivel al existenţei, demonstrează că prezenţa, în această lume a întunericului, rezervată lor, este resimţită ca o durere fără margini. Nu putem trece cu vederea un element ce trebuie reţinut. Demonii au cerut de la Iisus să li se îngăduie să intre în porci şi li s-a permis. Este foarte probabil că niciodată nu le-ar fi permis să intre în miei sau oi. Totuşi, şi pentru porci au avut nevoie de îngăduinţa şi permisiunea lui Iisus de a intra în ei, acest lucru subliniind caracterul grotesc, trivial şi derizoriu, al acestor duhuri aflate în slujba întunericului şi morţii. De aceea, apare tot mai evidentă neputinţa lor, îmbrăcată în cele mai înspăimântătoare forme.

Apoi observăm că puterea răului în lume se manifestă diferit. Astfel, aceşti doi oameni nefericiţi, care erau posedaţi, locuiau în morminte, acolo unde sunt oamenii morţi, şi care produceau teamă. În Evanghelia Sfântului Marcu spune că erau legaţi şi rupeau lanţurile, pentru că puterea răului îi muta şi îi făcea să fie inumani. O posedare din aceasta, medicina o catalogheză ca fiind o boală sufletească epileptică, când oamenii îşi pierd mintea şi când sunt iraţionali, şi oricât de mult i-am iubi, ne produc teamă, şi îi vedem adesea cum sunt ieşiţi din minţi şi cum reacţionează într-un mod involuntar, aşa

precum aceşti doi oameni, care erau locuitorii cetăţii Gadara, dar care, pentru cetăţenii de acolo, nu mai reprezentau nimic uman în ei.

Însă Hristos, Mântuitorul nostru, a venit pentru a-i elibera, şi de aceea a îngăduit demonilor, dacă ies din ei, să se ducă în turma de porci. Într-o totală contradicţie cu imaginea înspăimântătoare a porcilor care se aruncă în mare înecându-se, apare chipul luminos al omului vindecat de Iisus. Sfânta Evanghelie prezintă aceasta sub formă rezumativă, prin faptul că: *„cel vindecat şedea jos, îmbrăcat şi întreg la minte"*, devenind raţional, firesc, normal, stăpân pe sine. Foarte interesantă este trecerea acestuia de la starea de fiinţă iraţională, la aceea de om responsabil, conştient, capabil să gândească şi să se conducă singur.

Aici învăţăm că există o pedagogie divină. Locuitorii oraşului Gadara erau foarte lacomi, pentru că lor le-a părut rău că turma de porci s-a aruncat în mare, şi nu s-au bucurat că cei doi conaţionali de-ai lor s-au vindecat. Din oameni iraţionali, au devenit oameni normali, oameni fireşti, cu care poţi lucra, cu care te poţi înţelege, care nu mai aduc teama şi teroarea, ci aduc blândeţea, îngăduinţa, răbdarea. Şi, de aceea, l-au rugat pe Mântuitorul să plece de la ei, şi El nu a mai rămas, le-a respectat dorinţa, a plecat. Astăzi, în acel loc, se mai află doar mormintele celor doi, care au fost bolnavi şi s-au vindecat, în rest totul e ruină, amintirea unui trecut. Aşa se întâmplă cu cei care nu doresc ca Mântuitorul să fie în viaţa lor şi îi spun să plece de la ei. Şi El pleacă, dar îi lasă aşa cum îşi doresc ei, să fie departe de Dumnezeu şi în scurt timp nu li se mai face nici amintirea existenţei lor pe acel pământ.

Cererea lor ca Domnul să plece de la ei parcă ar fi fost făcută în zilele noastre. Prezenţa Mântuitorului Hristos deranjează, imaginea Bisericii îi revoltă pe mulţi care preferă întunericul, neadevărul, orbirea, răutatea, viclenia şi perfidia.

Tot mai mult, puterea răului se manifestă în lume constant: *„Toată lumea zace sub puterea celui rău"* **(I Ioan 5, 19)**. Diavolul provoacă, înşeală, caută să limiteze puterea Bisericii lui Hristos, pe care nici porţile iadului nu o vor putea birui **(Matei 16, 16)**, ştie că timpul lui este scurt **(Apocalipsa 12, 12)**, de aceea lucrează prin tot cel ce se opune lucrării Bisericii, care aduce eliberarea din tirania morţii şi a păcatului.

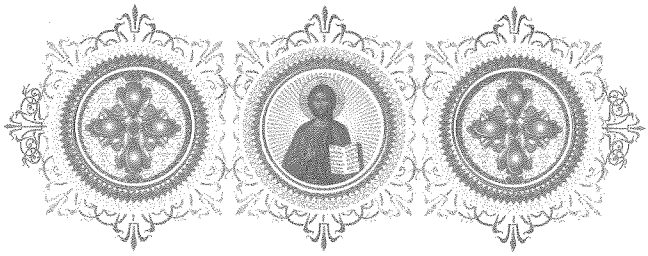
Mai învăţăm că răul în lume este prezent, şi adesea ne explicăm de ce atâtea rele se întâmplă, de ce atâtea nedreptăţi, de ce atâtea fărădelegi. Pentru că oamenii se lasă să fie cuprinşi de rău. *„Staţi împotriva diavolului şi el va fugi de voi"* **(Iacov 4, 7)**, aşa spune Sfânta Scriptură, şi *„Doamne, armă asupra diavolului ai dat Crucea Ta nouă. De se cutremură şi se îngrozesc, nesuferind puterea ei. Căci pe morţi îi înviază"*.

Deci, diavolul nu suportă Crucea lui Hristos căci prin Crucea Lui a fost sfărâmată puterea răului. El vine şi ne ispiteşte, ne încearcă, dar, dacă credem în Mântuitorul Hristos, el nu are putere asupra noastră. Fuge, fiind biruit, aşa cum Mântuitorul a biruit pe Muntele Carantaniei, când l-a respins şi i-a spus: *„Mergi înapoi satan, căci numai Domnului Dumnezeului tău să te închini şi Lui singur să îi slujeşti"* **(Matei 4, 10)**. Şi l-a învins pe Crucea de pe Golgota, când a suferit El pentru noi şi cu sângele Lui s-au curăţit păcatele lumii. De aceea, noi cerem de la Dumnezeu ca El să vină în viaţa noastră şi să ne dea puterea de a birui răul, iar cine este credincios, şi crede şi mărturiseşte pe Mântuitorul Iisus Hristos, acela are putere asupra răului, indiferent în ce formă s-ar arăta.

Minunea a avut un caracter cutremurător, care a aşezat în lumină înfruntarea dintre puterea dumnezeiască a lui Iisus şi forţele oculte ale întunericului. Acei oameni neştiutori nu puteau înţelege toată măreţia lucrării săvârşite de Hristos, dar întâlnim în acest episod prezenţa puterilor ostile, cu care se fereau de a mai avea vreo legătură directă. Vindecarea

demonizaţilor din pământul Gherghesenilor constituie una din vindecările cele mai bogate în semnificaţii: ea face dezvăluiri asupra lumii întunericului şi a legilor acestuia, precum si a modului în care va fi nimicită puterea celui rău. Instaurarea Împărăţiei lui Dumnezeu prin Biserică în această lume devine forţa prin care diavolul şi puterile lui au fost limitate şi biruite.

Cine îşi încredinţează toată viaţa lui Hristos Dumnezeu - Biruitorul, va birui, ajutat fiind de El şi sfinţii Lui. Amin!

IISUS MÂNTUITORUL, ADEVĂRAT DOCTOR ŞI VINDECĂTOR

Duminica a 7-a după Rusalii

„Plecând Iisus de acolo, doi orbi se ţineau după El strigând şi zicând: Miluieşte-ne pe noi, Fiule al lui David. După ce a intrat în casă, au venit la El orbii şi Iisus i-a întrebat: Credeţi că pot să fac Eu aceasta? Zis-au Lui: Da, Doamne! Atunci S-a atins de ochii lor, zicând: După credinţa voastră, fie vouă! Şi s-au deschis ochii lor. Iar Iisus le-a poruncit cu asprime, zicând: Vedeţi, nimeni să nu ştie. Iar ei, ieşind, L-au vestit în tot ţinutul acela. Şi plecând ei, iată au adus la El un om mut, având demon. Şi fiind scos demonul, mutul a grăit. Iar mulţimile se minunau zicând: Niciodată nu s-a arătat aşa în Israel. Dar fariseii ziceau: Cu domnul demonilor scoate pe demoni. Şi Iisus străbătea toate cetăţile şi satele, învăţând în sinagogile lor, propovăduind Evanghelia împărăţiei şi vindecând toată boala şi toată neputinţa în popor.“ (Matei 9, 27-35)

Sfânta Evanghelie de astăzi ne istoriseşte despre trei minuni pe care Mântuitorul le-a săvârşit asupra oamenilor bolnavi: doi orbi şi unul care nu putea să vorbească, fiind mut. Deci, atunci când a înviat pe fiica lui Iair din morţi, un copil de 12 ani, doi orbi s-au apropiat de El şi I-au cerut să-i vindece. Domnul i-a intrebat: *„Credeti voi ca Eu pot face acestea?"*. Şi au răspuns că ei cred, şi atunci i-a vindecat. Apoi, a vindecat un om care era mut şi nu putea să vorbească, fiind chinuit de un demon, şi când a scos demonul din acest om, el a revenit la starea firească, şi a început din nou să vorbească.

Sfântul Evanghelist Matei continuă, spunând că Domnul străbătea satele şi oraşele Galileei, predicând şi învăţând cele despre Împărăţia lui Dumnezeu, dar în acelaşi timp, vindecând orice boală şi orice suferinţă din popor. În Sfânta Evanghelie ni se arată că Mântuitorul Iisus Hristos a venit în lume ca să vindece toată boala şi toată neputinţa din popor, dar în acelaşi timp, să-i încredinţeze pe cei care Îl urmau şi-L ascultau despre Împărăţia lui Dumnezeu, cea veşnică şi netrecătoare. Nici o minune pe care a săvârşit-o Mântuitorul nu a fost în afara legilor fireşti ale creaţiei şi ale lumii. Minunile săvârşite de El restabilesc starea firească a lucrurilor, astfel, El redă lumina ochilor orbi, care nu au văzut-o niciodată, le dăruieşte graiul celor care nu au vorbit, învia pe cei care au murit şi vindecă mulţi alţi bolnavi, de toate bolile şi de toate neputinţele lor. De aceea, cei care Îl urmau, erau minunaţi de puterea cu care El vindeca şi făcea minuni, dar mulţi alţii, care nu credeau în El, de exemplu, fariseii spuneau că El face acestea cu puterea celui rău. Deci observăm două reacţii diferite şi deosebite.

Toate problemele omului se pun de către om şi pentru om. Omul este problema noastră cea de toate zilele, problema pentru care se pun toate celelalte probleme, cheia tuturor celorlalte probleme, a înţelegerii lor. Ele se pun prin om şi pentru om,

omul fiind o problemă şi un mare mister. Omul este mărginit, slab, trecător, marcat de multe suferinţe, boli, infirmităţi, cu multe din ele vine în această lume, cu altele are de luptat o viaţă întreagă, altele şi le provoacă singur, conştient fiind, şi totuşi îşi încordează curiozitatea şi privirea în infinit şi veşnicie, care sunt necuprinse de gândul şi simţirile lui. Într-o făptură mică, mărginită fizic şi intelectual, este o întreagă culme de adânc, gânduri, dorinţe şi instincte. Omul este cel mai aproape de sine, şi totuşi cel mai puţin cunoscut sieşi. Omul, de-a lungul timpului, a fost confiscat şi abuzat de tirani, depreciat de unii legislatori, filosofi, sacrificat de viu, aruncat la fiare, ars pe rug, purtat în triumf, încoronat şi adorat ca zeitate. Exaltat în epoca Renaşterii, a liberalismului, redus la număr, fără valoare în doctrinele naziste şi comuniste, valoarea omului a variat în chip surprinzător, de la simpla pradă de război, până la obiectul tuturor experimentelor alimentare, medicamentoase, şi mai nou, modificărilor genetice ale căror consecinţe sunt dezastroase.

Nici o fiinţă de pe pământ nu se diferenţiază mai mult, în manifestări şi stări, ca omul; nici una nu realizează mai mult sau mai puţin decât omul. Omul prezintă o mare diversitate de tipuri, încât fiecare om este o fiinţă unică, irepetabilă, aparte, este numai el ca el însuşi. Omul, în sine, este fiecare om pentru sine, omul este o individualitate, o umanitate nerepetabilă şi inimitabilă.

Fiecare dintre noi are faţă văzută de ceilalţi, are gânduri, sentimente, aptitudini, calităţi, defecte, virtuţi şi păcate, dar are, în acelaşi timp, un chip nevăzut, cu gânduri ascunse, sentimente nemanifestate, dorinţe nemărturisite niciodată, o plăcere sau durere neexprimate, un vis care este numai al lui, ceea ce nu vrea, nu ştie sau nu poate să spună altora, omul cel interior, cel nevăzut, necunoscut, omul cel tainic.

Dacă s-ar cunoaşte omul pe sine, aşa cum este şi dacă, recunoscându-se, s-ar comporta aşa cum se cere, ar cunoaşte

mai bine pe ceilalţi, s-ar purta cum se cuvine, s-ar înţelege mai bine pe sine şi pe ceilalţi. Dar fiecare se crede, sau se vrea, ceea ce nu este şi ce nu poate fi.

Fiecare îşi atribuie un avantaj asupra celorlalţi, îşi găseşte o calitate, inovându-o, pe care nu o au ceilalţi, descoperă defecţiunile altora, dar nu le vede pe ale lui proprii, mult mai grave şi demne de condamnat şi îndreptat, fiecare se laudă şi se îndreptăţeşte pe sine însuşi. Nu vin de aici toată ura, vrajba, invidia, dezbinarea, luptele şi nenumăratele tulburări dintre oameni?

Între timp ştim, cunoaştem şi evocăm multe realităţi ale acestei vieţi, dar puţin ştim de ce oamenii sunt atât de diferiţi, deşi toţi au acelaşi chip omenesc, aceeaşi origine, se deosebesc aşa de mult, se cunosc, înţeleg şi iubesc aşa de puţin. De unde vine pornirea, bestială şi feroce, a criminalului care ucide, sugrumă, cu voluptate de fiară? Ce duh demonic desfigurează chipul lui Dumnezeu din om? De unde vine brutalitatea, violenţa, coruptibilitatea, nerecunoştinţa, necredinţa?

Acest mare necunoscut a fost descoperit de Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos. El l-a recuperat şi valorificat pe om, l-a ridicat la cinstea de frate al Său, l-a înnobilat şi i-a redat lumina cunoştinţei, şi puterea de neînvins a credinţei, care a făcut din om sfânt, drept şi neînfricat următor al lui Dumnezeu. Singurul care l-a privit cu ochii compasiunii, dragostei şi iertării a fost, şi este, Iisus Hristos, Domnul. Prin El, omul se cunoaşte fără să se vadă, se uneşte cu celălalt, şi cu ceilalţi oameni, prin puterea credinţei, se înfrăţeşte, se adună în Biserică, trupul lui Hristos, şi acolo experiază tainele cele cereşti, care-l ridică deasupra a tot ceea ce este trecător şi înşelător din această lume.

Marile probleme ale omului îşi găsesc rezolvare în Iisus Hristos. Necunoscutul se cunoaşte în Iisus Hristos, omul este câştigat, salvat, vindecat şi recuperat numai în Iisus Hristos.

Doar El, Dumnezeu-Omul a căutat, salvat şi mântuit pe păcătoşi, dăruindu-le viaţă, în locul morţii. Doar El s-a apropiat de neputinţele, suferinţele, durerile şi întrebările lui, cărora nimeni nu le oferea nici un răspuns. Doar El, singur, a întrebat pe cel bolnav: *„voieşti să te faci sănătos"* (**Ioan 5, 6**); *„crezi că pot să-ţi deschid Eu ochii?"* (**Matei 9, 28**); *„Nu mai plânge"* (**Luca 7, 13**).

De aceea, reacţiile tuturor celor care L-au întâlnit pe El, au fost dintre cele mai diferite şi diverse. În primul rând, reacţia celor care se bucurau de bunătatea Mântuitorului, fiind vindecaţi, iertaţi, înţeleşi, ascultaţi, mângâiaţi, şi, pe de altă parte, răutatea celor care, şi ei aveau nevoie de iertare, dar nu o recunoşteau. Şi atunci Îl acuzau, pentru că necredinţa lor îi orbise atât de mult încât nu puteau sesiza uşor dumnezeirea Lui şi faptul că, ceea ce El săvârşea, erau lucruri mai presus decât puterea unui om simplu. De aceea El, de multe ori, cere să vadă dacă cei care au nevoie de El au puţină credinţă: *„Credeţi voi că Eu pot face acestea?"*: Iar ei au răspuns afirmativ, şi Domnul le-a dat după credinţa lor.

Observăm că minunea săvârşită de Mântuitorul are anumite etape, sau trepte, până în momentul în care este săvârşită. În primul rând, este dorinţa celui care era în suferinţă de a fi vindecat. De aceea, mulţimi multe veneau la El, cerându-I ajutorul, apoi credinţa că El poate să îi vindece, şi în final, la foarte puţini, recunoştinţa pentru darurile primite. Deci, în Persoana Domnului nostru Iisus Hristos se descoperă toată învăţătura trimisă de Dumnezeu omenirii şi, în afară de El, nu mai este posibilă o nouă revelaţie. De ce? Pentru că Dumnezeu s-a întrupat şi cu oamenii a vieţuit. Şi El S-a făcut ca unul dintre noi, ca să cunoască direct slăbiciunile, aspiraţiile, credinţele, neîmplinirile şi durerile noastre, ale tuturor, şi ale lumii întregi. De aceea, El este soluţia pe care o propune la toate aceste încercări, fiind, în acelaşi timp, doctor şi duhovnic,

Unul care vindecă şi iartă, Unul care primeşte şi nu reproşează, Unul care este îngăduitor şi mult milostiv, dar nu judecă pe nimeni. De aceea, chipul Lui, în Sfintele Scripturi, este prezentat ca fiind Mielul lui Dumnezeu (**Ioan 1, 29**), un miel este nevinovat, aşa cum Mântuitorul s-a arătat, iar Sfântul Apostol Petru spune că: *„în gura Lui nu s-a aflat vicleşug şi de aceea El a suferit, Cel drept pentru cei nedrepţi şi cu rănile Lui noi toţi ne-am vindecat"* (**II Petru 3, 18**).

După cum observaţi, această ţară, a noastră, este din nou încercată de multe suferinţe. Dacă în anii din urmă o secetă biciuia pământul şi-l făcea neroditor, anul acesta revărsarea apelor a făcut ca mulţi semenii de-ai noştri să-şi piardă casele, să-şi piardă pe cei dragi, există şi morţi, şi-au pierdut agoniseala lor de o viaţă. Şi desigur, omul aflat într-o suferinţă foarte mare, se întreabă, de ce i se întâmplă tocmai lui, şi noi ne întrebăm de ce se întâmplă acestea.

Se întâmplă din trei motive: în primul rând se întâmplă datorită nouă. Dumnezeu nu vrea răul niciodată, căci Dumnezeu nu suferă răul, pentru că El este izvorul binelui şi vrea ca toţi oamenii să umble în bunătate, şi să-L imite în bunătate pe El. Dar omenirea s-a îndepărtat de Dumnezeu, şi din credincioasă, a devenit necredincioasă, şi din omenire chemată la a împlini binele, a devenit omenire care săvârşeşte răul şi exagerează în rău, încât, datorită lăcomiei şi a egoismului, a distrus legile pe care Dumnezeu le-a lăsat creaţiei. Pădurea şi vegetaţia servesc omului şi celorlalte creaturi, dar oameni lacomi, iresponsabili, egoişti, stricaţi, fără Dumnezeu, au distrus pădurile, vânzându-le şi îmbogăţindu-se. Prima dată sunt vinovaţi cei care au abuzat de funcţiile lor, făcând aceasta. Apoi, sunt vinovaţi ceilalţi mulţi, care şi ei au furat, tăind şi lăsând în urma lor dezastru. Şi iată cum se răzbună cele care Dumnezeu le-a lăsat ca să ne slujească nouă şi noi să ne bucurăm de ele. Astfel au dispărut dealuri întregi, munţii dispar, pentru că oamenii le distrug. Şi cu ce

scop? De a cheltui iraţional banii. Şi nimeni nu mai sădeşte în locul a ceea ce a distrus.

Apoi, se mai întâmplă aceste nenorociri pentru că noi nu mai credem că Dumnezeu poate să intervină şi să schimbe răul în bine. Nu mai credem, pentru că ne-am obrăznicit şi ne aşezăm noi în locul Lui. Dar observaţi, că toată tehnica şi toată, aşa-zisă avansată ştiinţă, uşor este perturbată şi omenirea arată cât de slabă şi de neputincioasă este. Aceştia suntem noi oamenii, mândri, egoişti, capabili de a face rău unul altuia, dar când vin peste noi astfel de încercări, atunci descoperim cine suntem. *„Şi ce este omul?"* a întrebat regele David, *„că îţi aminteşti de el?"*. Şi el a spus că: *„omul este ca iarba, zilele lui sunt ca floarea câmpului, doar un vânt a trecut prin el şi nu va mai fi, şi nu se va mai cunoaşte încă locul său"* **(Psalmul 102, 15)**.

Deci, toate nenorocirile care vin peste noi se datorează, în primul rând, nouă oamenilor, nu au venit alţii să ne distrugă pădurile. Noi le-am distrus. Nu au venit alţii să înveţe destrăbălarea pe fiicele şi pe fiii noştri, ci ei aveau răul în ei, pentru că nu s-au întors la Dumnezeu şi pentru că nu se întorc. Şi din nenorociri vom merge în noi nenorociri, şi nu ne aşteaptă timpuri prea bune, pentru că soluţia, la îndemâna oricui, este întoarcerea la Dumnezeu prin credinţă şi prin pocăinţă şi prin împlinirea faptei celei bune. Atâta vreme, cât nu vom face acestea, atâta vreme cât vom fi depărtaţi de Dumnezeu şi El se va depărta de noi şi tot ce este rău va veni asupra noastră. Şi în faţa răului suntem la fel de neputincioşi, pentru că răul are mai multe şi nesfârşite forme de manifestare. Ne pare rău pentru cei care suferă, dar din aceasta trebuie să culegem înţelepciunea, înţelepciunea cea adevărată, care are început frica de Dumnezeu. Un om cu frică de Dumnezeu nu îşi permite să trăiască oricum, să ia dreptul altuia, bunul altuia, munca altuia şi să se comporte ca şi cum nu ar muri. Adevărata filosofie a vieţii aceasta este: să trăim în fiecare zi ca şi cum seara am pleca din această lume! Amin!

IISUS, PÂINEA VIEŢII
Duminica a 8-a după Rusalii

„În vremea aceea Iisus a văzut mulţimea de oameni şi I s-a făcut milă de dânşii şi a tămăduit pe toţi bolnavii lor. Iar când s-a făcut seară, s-au apropiat de Dânsul ucenicii Săi şi I-au zis: locul acesta este pustiu şi iată e târziu; deci dă drumul mulţimilor, ca să se ducă în sate să-şi cumpere de mâncare. Iisus însă le-a răspuns: nu trebuie să se ducă; daţi-le voi să mănânce. Dar ei I-au spus: nu avem aici decât numai cinci pâini şi doi peşti. Atunci El a zis: aduceţi-le aici la Mine. După aceea a poruncit oamenilor să şadă pe iarbă şi, luând cele cinci pâini şi cei doi peşti, şi-a ridicat ochii spre cer, a binecuvântat şi, frângând, a dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii mulţimilor. Şi au mâncat toţi şi s-au săturat; şi au strâns rămăşiţele de fărâmituri, douăsprezece coşuri pline. Iar cei care mâncaseră erau ca la cinci mii de bărbaţi, afară de femei şi de copii. Îndată după aceea, Iisus a silit pe ucenici Săi să intre în corabie şi să treacă înaintea Lui, pe ţărmul celălalt, până ce El va da drumul mulţimilor.“ (Matei 14, 14-22)

Toată omenirea, care există pe acest pământ, nu poate suporta două lucruri: foamea şi suferinţa. Sunt două realităţi care, mereu sunt prezente în viaţa omului, de când este omul pe acest pământ; fiecare dintre noi, când ne-am trezit dimineaţa, constatăm că ne este foame şi căutăm să ne hrănim cu ceva, ca să putem începe lucrul de zi cu zi.

Sfânta Evanghelie de astăzi ne-a istorisit despre prezenţa Mântuitorului Iisus Hristos, dincolo de Marea Galileii, într-un ţinut deşertic, fără vegetaţie şi fără viaţă. Aşa era şi atunci, acum două mii de ani, aşa este şi astăzi. Dincoace de Marea Galileii, pentru că Iordanul străbate ţară în două, de-a lungul şi de-a latul acestui fluviu, există cîmpii întinse, pline de roadă, dar trecând Marea Galileii, dincolo există pustietate, loc arid, fără vegetaţie, unde viaţa este ameninţată de lipsa de apă şi de hrană. Prezenţa Domnului acolo s-a întâmplat după ce a auzit că regele Irod Antipa l-a ucis pe Înaintemergătorul şi Botezătorul Său, Ioan, tăindu-i capul, şi aflând despre această crimă, a plecat într-un loc pustiu, departe de lume şi de frământările ei, dar acolo n-a rămas singur, pentru că mulţimi mari de oameni Îl căutau, iar El i-a primit pe toţi, şi I s-a făcut milă de ei şi le-a vindecat toţi bolnavii pe care îi aveau cu ei, şi le vorbea cuvântul învăţăturii Sale.

Domnul a căutat să evite un conflict cu tetrarhul Galileii şi totodată, dorea să ofere, ucenicilor Lui, un prilej de reculegere, departe de zgomotul mulţimilor de oameni care-L solicitau mereu. Aproape de cetatea Betsaida, cetatea unde se născuseră Andrei, Petru şi Filip (**Ioan 1, 44**), a dorit să rămână singur, să găsească liniştea, departe de răutatea răzbunătoare a celor ce hotărau asupra vieţii sau morţii supuşilor lor. Văzând poporul, venit să-L întâmpine, şi mişcat de purtarea sinceră a acestor oameni, care-L căutau cu speranţa de a găsi milă şi ajutor în necazurile lor, a început să-i înveţe şi să le vorbească

despre Împărăţia lui Dumnezeu **(Luca 9, 11)**, iar apoi să le vindece pe cei bolnavi, redându-le starea normală, firească de sănătate. Nu ni s-a păstrat ceea ce Domnul îi învăţase, ci doar tema centrală a cuvântului Său, însă minunea care va urma, va întări şi convinge pe cei cărora le vorbise.

Să ne oprim câteva clipe asupra expresiei: *„I s-a făcut milă de ei"* **(Matei 14, 14)**. Mila este un sentiment specific tuturor fiinţelor. Ne exprimăm mila faţă de cei în suferinţă, luăm parte la suferinţa lor şi încercăm, din milă, să-i ajutăm, să-i mângâiem, să-i încurajăm, să fim solidari cu ei. Venind în această lume, Hristos a văzut că lumea este plină de suferinţă şi I s-a făcut milă de ea. De aceea a spus: *„Milă îmi este de mulţime...I s-a făcut milă de ei , căci erau ca nişte oi fără păstor"* **(Marcu 6, 34)**. Altădată, când a văzut o văduvă care-şi ducea la mormânt pe unicul ei fiu, Domnului I s-a făcut milă şi a înviat acest tânăr **(Luca 7, 13)**. Apoi a spus că Îi este milă de cetatea Ierusalimului **(Luca 19, 41)**, care era opacă, şi adesea foarte aridă, la cuvântul şi chemarea lui Dumnezeu. I s-a făcut milă de mulţime şi i-a vindecat pe toţi care erau bolnavi.

Mulţimea Îl căuta pe Mântuitorul nostru pentru că era fascinată de cuvântul Lui. Cuvântul Lui era un cuvânt mângâietor, care dădea curaj, care schimba viaţa omului, care îl făcea să iasă din realitatea durerilor şi-l făcea încrezător, îi dădea sens vieţii, îl mângâia, ştia, după ce se întâlnea cu Hristos, de ce trăieşte pe acest pământ, de aceea Îl ascultau mulţi, şi erau uimiţi de învăţătura Lui, şi exclamau că Acesta (Hristos) învaţă mai mult decît învăţau rabinii lor. Apropiindu-se seara, Apostolii au început să-şi facă gânduri. Un om care nu mănâncă o zi întreagă, începe să-i fie foame, şi au intervenit (Apostolii) la Hristos, cerându-I să dea drumul mulţimilor, să plece prin satele Galileii, să-şi caute de hrană. Dar Domnul, ca şi în alte dăţi, nu le-a răspuns direct la temerea lor, ci le-a răspuns printr-o provocare: *„daţi-le voi să mănânce!"* **(Matei 14, 16)**. Într-un

loc pustiu, să hrăneşti peste cinci mii de oameni, este cam greu, aproape imposibil. Şi ei au răspuns că: *„nu avem aici decât cinci pâini şi doi peşti"* **(Matei 14, 17)**, atât, iar Domnul a spus: *„spuneţi-le la oameni să se aşeze jos"* şi s-au aşezat şi, primind pâinile şi peştii, a privit la ceruri, apoi le-a binecuvântat şi le-a dat Apostolilor, iar ei au împărţit mulţimilor, şi s-au săturat cinci mii de bărbaţi, la care, dacă adăugăm că, alături de ei, mai erau şi femei şi copii, o mare mulţime de oameni s-au săturat din aceste pâini şi din cei doi peşti, care s-au înmulţit în mâinile Apostolilor şi mulţimile le-au primit, hrănindu-se din ele.

După ce toţi s-au aşezat cete pe iarbă, Domnul privind la cer, a binecuvântat şi a frânt pâinile şi le-a dat ucenicilor, ca să le pună înainte, asemenea şi cei doi peşti, i-a împărţit tuturor **(Marcu 6, 41)**. Acest gest are o reală semnificaţie liturgică, pentru că a anticipat Cina pascală a jertfei euharistice. Momentul în care s-au înmulţit pâinile a fost acela când Domnul, privind la cer, le-a binecuvântat, apoi le-a împărţit. Că această minune avea sens prefigurativ o va arăta Domnul când, a doua zi, va rosti celebra cuvântare euharistică în Capernaum **(Ioan 6, 31-60)**, în care va vorbi despre instituirea Tainei Sfintei Euharistii.

Ceea ce s-a întâmplat pe câmpiile din Betsaida ne uimeşte, fiind o minune asemănătoare cu aceea pe care I-o ceruse diavolul pe muntele Carantaniei a o săvârşi **(Matei 4, 3)**. Acolo, diavolul îi cerea să prefacă piatra în pâine pentru a da satisfacţie poftelor trupeşti, spre a-Şi astâmpăra foamea; aici, mişcat de avântul acestor oameni, care au venit să-L asculte, luând cu ei femeile şi copiii, îi satură trupeşte, după ce sufleteşte, îi pregătise pentru noua şi veşnica Împărăţie a Sa.

Domnul a ales acest moment, corelându-l cu ceea ce va învăţa în Capernaum, îndemnând oamenii să se străduiască: *„nu pentru mâncarea cea pieritoare, ci pentru mâncarea ce rămâne spre viaţă veşnică pe care El o va da omenirii, căci Trupul Meu*

este adevărată mâncare şi Sângele Meu adevărată băutură" (**Ioan 6, 27 şi 55**).

În acest sens, Domnul a înlăturat confuzia ce exista în concepţia contemporanilor Săi, aceea că El a venit în această lume pentru a întemeia o epocă de bunăstare şi belşug, rezervată celor aleşi. Pâinea care se coboară din cer, şi dă viaţă lumii (**Ioan 6, 33**), va avea rolul de a astâmpăra foamea sufletească a omenirii, mult mai chinuitoare decât cea trupească, precum vinul prefăcut din apă în Cana Galileii (**Ioan 2, 1-12**), va prefigura Sângele Său, vărsat pe Crucea răstignirii, ambele, pâinea şi vinul, fiind preludiul Cinei celei de taină în care El se va dărui spre iertarea păcatelor şi spre viaţa cea veşnică (**Matei 26, 26-48**).

Aceasta este o minune! Minunea nu anulează legile creaţiei lui Dumnezeu, dar le îndreptează, le aşează în hotarul lor firesc, acolo unde se întâmplă atâtea dezarmonii. Cum s-au înmulţit pâinile? S-au înmulţit prin binecuvântarea lui Dumnezeu, şi mulţimile s-au săturat. Noi, adesea, mâncăm diferite feluri de hrană, astăzi foarte variate, şi uneori ne săturăm cu foarte puţin, iar alteori nu ne săturăm deloc şi căutăm mai mult. Mulţimea s-a săturat din această pâine, şi au adunat rămăşiţele, ca la douăsprezece coşuri de fărâmituri. De ce credeţi că s-a menţionat în Sfânta Evanghelie aceasta?

Pentru a arăta că minunea petrecută nu a fost o iluzie, nu a fost un lucru de basm, ci a fost o realitate, pentru că fărâmiturile rămase demonstrau, din cinci pâini nu poţi niciodată scoate douăsprezece coşuri de fărâmituri, ci ele au preîntâmpinat îndoiala, pozitivistă sau negativistă, a celor fără de Dumnezeu care, mai târziu, ar fi spus că minunea a fost, de fapt, o iluzie. Dar să gândim raţional, omeneşte, cât putem. În fiecare an, toamna se seamănă grâul şi cerealele păioase, iar primăvara celelalte şi, dintr-o cantitate mică, vara, se recoltează cantităţi mari, tone de cereale, care sunt spre hrana omenirii

întregi. Dintr-un bob răsare o tulpină care poartă cu ea alte multe boabe şi care, adunate, asigură pâinea noastră cea de toate zilele. Cine le înmulţeşte şi cum? Noi asistăm şi constatăm cele petrecute, dar cum se întâmplă, Cel care le-a creat ştie, şi multe legi, pe care fizica şi fizicienii le-au cercetat, au dus la concluzia că ele există, că respectă cele pe care le-a creat Dumnezeu şi că-şi urmează cursul lor firesc. Cursul lor firesc este acela, al seminţelor, că hrănesc omenirea întreagă. Şapte miliarde de oameni există acum pe acest pământ şi, spre deosebire de secolele trecute, pământul rodeşte mai mult ca niciodată, dar, din nefericire, ca niciodată, mai multă lume suferă de foame şi de lipsuri. De ce? Pentru că împărţirea se face în mod inegal. Cei puţini iau foarte mult, şi celor mulţi nu le ajunge nici cel mai puţin pentru a-şi astâmpăra foamea.

Există popoare care suferă de foame, şi chiar în Europa noastră, în sudul Italiei, mi-a spus cineva că, atunci când se rugau, cu rugăciunea „Tatăl Nostru" şi ajungeau la cererea: *„Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi"* (**Matei 6, 11**), ei nu ştiau ce înseamnă, în fiecare zi, să ai pâinea pe masă. Deci, Stăpânul cel ceresc, care binecuvintează hrana noastră, suferă, când vede nedreptatea şi foamea, lipsurile şi inegalitatea pe care le creează oamenii.

Astăzi, mai mult ca niciodată, omenirea caută să trăiască foarte luxos şi în risipă. Ce este mai important? A trăi în risipă şi a avea un corp măcinat de boli şi suferinţe, sau a trăi şi a fi mulţumit cu ceea ce îţi este necesar, şi a avea un trup şi o minte sănătoasă, echilibrată, capabilă să discearnă între bine şi rău, capabilă să-şi câştige hrana şi s-o împartă şi cu cei din nevoi, bolnavi, lipsiţi, uitaţi, singuri, părăsiţi, trişti, bătrâni, copii fără părinţi, care suferă şi aşteaptă hrana cea de toate zilele?

Priviţi, atâtea păsări care ne încântă atunci când, cu glasul lor, străbat pădurile şi creaţia lui Dumnezeu. Niciuna din ele nu are un depozit, dar Dumnezeu le hrăneşte, şi fiecare îşi

urmează calea şi legea ei de împlinire a misiunii pentru care a fost creată.

Minunea înmulţirii pâinilor ne învaţă trei lucruri. Ne învaţă, în primul rând, că toate în această lume, fără binecuvântarea şi ajutorul lui Dumnezeu, sunt un eşec, plin de suferinţă. Omenirea, care se desparte de Creatorul şi de izvorul vieţii, merge pe calea morţii, pe calea suferinţelor, a lipsurilor de toate felurile. Situaţia tragică a omului contemporan, care respinge credinţa în Dumnezeu, este asemănătoare cu cea care trăia înainte de venirea Mântuitorului nostru pe acest pământ. În ciuda progresului material, el se simte apăsat de griji, şi trăieşte cu cea mai mare intensitate, fenomenul însingurării şi a părăsirii, ca rezultat al ruperii de Creatorul său. Omul a ajuns din nou singur în propria lume, care-i apare tot mai străină şi de neînţeles. Pe câmpiile deşertice din apropierea cetăţii Betsaida, Domnul le arată tuturor că, toţi cei care vor crede în El, nu vor mai fi apăsaţi de griji şi izolaţi în singurătatea lor, mesaj uitat de cei mai mulţi din contemporanii noştri.

De asemenea, nu putem trece cu vederea faptul că, niciun evanghelist nu a consemnat rugămintea cuiva dintre cei peste cinci mii de oameni, care la venirea serii, să-şi fi exprimat dorinţa de a-şi potoli foamea. Mântuitorul nostru a venit înaintea dorinţelor lor, fiecare primind cât i-a trebuit pentru a se sătura, fără ca prin aceasta să nedreptăţească pe cineva, luându-i partea. Nimeni nu a cerut, dar absolut toţi au primit, nimeni nu a acuzat ca ar fi primit mai puţin decât avea nevoie. Aici, Domnul nostru a demonstrat unei lumi sfâşiată de dezbinări, lupte şi contradicţii, situaţia fiind şi astăzi aceeaşi, că singura comunitate întemeiată pe dragoste, izvorâtă din credinţa în Dumnezeu, are corespondent în Biserica Lui, care oferă starea de fraternitate care are menirea de a scoate omul din izolarea în care se afundă zilnic.

Al doilea lucru, ne învaţă că, atunci când Hristos priveşte spre ceruri, El cheamă binecuvântarea cerului asupra

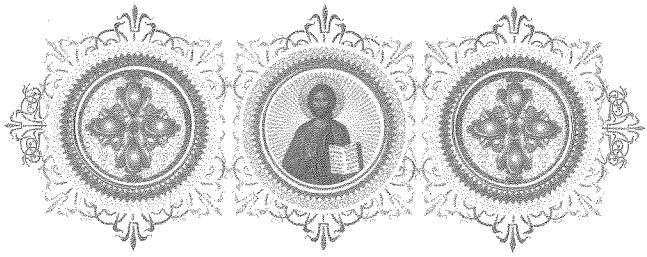
pământului. Atunci când a înviat pe Lazăr din morţi, care era mort de patru zile, şi intrase în descompunere, a privit la ceruri şi a mulţumit lui Dumnezeu Tatăl pentru faptul că a sosit clipa ca El să arate că este stăpân peste viaţă şi peste moarte şi l-a chemat pe Lazăr afară din mormânt şi l-a înviat (**Ioan 11, 1-57**). Apoi, ne mai învaţă faptul că omul nu este numai trup, ci este şi suflet. Cu trupul suntem limitaţi, dar cu sufletul suntem nemuritori şi niciodată, nicio graniţă din lume, nu ne poate opri, în gândire, în sentimente, în voinţă.

Atunci când participăm la sfintele slujbe, la Sfânta Liturghie, participăm postind, post negru, pentru că această pregătire, de post, ne face capabili să înţelegem puterea lui Dumnezeu şi limita noastră, apoi, împărtăşindu-ne cu Trupul şi Sângele lui Hristos, devenim purtători de lumină şi de mângâiere mare, aşa cum cei cinci mii de bărbaţi s-au săturat şi şi-au umplut sufletele de hrana cea duhovnicească, şi noi împărtăşindu-ne, primim toate spre iertarea păcatelor şi spre viaţa cea fără sfârşit.

Un ultim aspect, şi acesta scurt: de ce au fost doar cinci pâini, din care s-au săturat atâta mulţime de oameni? Pentru că noi avem cinci simţuri care ne ajută să percepem realitatea lumii văzute şi nevăzute. Pentru că, pe lângă ochii trupeşti, avem şi ochii sufleteşti. Pe lângă faptul că percepem realitatea, prin imaginaţie şi prin vederea sufletului, ne dăm seama de o altă lume, o lume veşnică, ne dăm seama de lumea sufletului, o lume la care suntem chemaţi să fim moştenitori a unei vieţi fără sfârşit.

Minunea înmulţirii pâinilor se repetă în fiecare an, cu generaţii întregi şi trăim toţi, în fiecare zi câte o minune. Ce este răsăritul soarelui şi apusul lui? Ce este strălucirea stelelor? Ce este cursul unui pârâiaş cu apă limpede? Ce este ploaia la timp? Ce este căldura şi frumuseţea verii? Ce este prima zapadă, care cade şi face alb totul? Ce este gerul şi grindina şi

ploaia roditoare? Nu sunt toate minuni? Ce poate omul stăpâni din acestea? Nimic. Constată doar, cel mult cu o previziune de câteva ore, şi de multe ori previziunile acestea nu se prea împlinesc, pentru că arată că suntem limitaţi şi că toată darea şi tot darul, de sus din ceruri, de la Dumnezeu se coboară peste toţi, şi peste cei buni şi peste cei răi, şi El trimite, în bunătatea Sa, mila şi binecuvântarea Sa, tuturor! Amin!

ÎNDOIALA ŞI PERICOLELE EI
Duminica a 9-a după Rusalii

„În vremea aceea a silit Iisus pe ucenicii Săi ca să intre în corabie şi să treacă înaintea Lui, pe ţărmul celălalt, până ce El va da drumul mulţimilor. După ce a dat drumul mulţimilor, Iisus s-a suit în munte să se roage, în singurătate; şi când s-a înserat, era singur acolo. În vremea aceea, corabia era în mijlocul mării învăluindu-se de valuri, căci vântul era împotrivă. Iar la a patra strajă din noapte, a venit la ei Iisus, umblând pe mare. Ucenicii însă, văzându-L umblând pe mare, s-au înspăimântat, zicând că este o nălucă, şi de frică au strigat. Dar Iisus le-a vorbit îndată, zicându-le: îndrăzniţi, Eu sunt; nu vă temeţi. Atunci Petru, răspunzând, a zis: Doamne, dacă eşti Tu, porunceşte-mi să viu la Tine pe apă. Iar El i-a zis: vino. Şi, coborându-se din corabie, Petru a pornit pe apă, ca să meargă la Iisus. Dar, văzând că vântul este puternic, s-a înfricoşat şi, începând să se scufunde în mare, a strigat şi a zis: Doamne, scapă-mă. Iar Iisus, întinzându-i grabnic mâna, l-a apucat şi i-a zis: puţin credinciosule, pentru ce

te-ai îndoit? Şi intrând ei în corabie, s-a potolit furtuna. Iar cei care erau în corabie I s-au închinat, zicând: cu adevărat, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu. Şi, trecând marea, au venit în pământul Ghenizaretului." (Matei 14, 22-34)

S-a citit astăzi din Sfânta Evanghelie, pe care a scris-o Sfântul Matei, din capitolul al paisprezecelea, şi care este o continuare la ceea ce s-a petrecut în pustietatea de dincolo de Marea Galileii, când Mântuitorul Iisus Hristos a săturat, cu cinci pâini şi doi peşti, o mulţime mare de oameni. Pentru a înţelege minunea care s-a petrecut astăzi, trebuie să rememorăm, în câteva cuvinte, care a fost impactul asupra mulţimii, când, într-un loc fără vegetaţie, s-a săturat din cele cinci pâini şi doi peşti, iar ca semn vizibil al minunii au strâns douăsprezece coşuri de fărâmituri.

Sfântul Evanghelist Ioan spune că, în acel moment, mulţimea a dorit să-L facă rege pe Iisus, pentru că au văzut că le poate fi uşor împlinită orice dorinţă, dar mai ales dorinţa fiecărui om, în fiecare zi, aceea de a se sătura, şi de aceea, au hotărât să-L facă rege, dar El, văzând aceasta, S-a retras în pustietate ca să se roage şi a obligat pe Apostolii Săi să urce într-o corabie şi să treacă din nou Marea Galileii în părţile Ghenizaretului.

De ce a refuzat Iisus să fie rege? Pentru că mulţi, care nu cunosc, se întreabă, de ce nu a coborât de pe cruce, că era Dumnezeu? A refuzat să fie rege pentru că El n-a venit în lume ca să guverneze lumea, ci să o elibereze din moarte şi din suferinţe. A refuzat onoruri omeneşti pentru că ştia că sunt trecătoare, nesincere. De obicei, oamenii adulează pe cei care au funcţii înalte, cu scopuri meschine.

El a spus că Împărăţia Lui este o împărăţie care nu are nimic comun cu împărăţiile acestei lumi, care se bazează pe corupţie, pe nedreptate şi, mai ales în timpul acela, ca şi astăzi

sub alte forme, pe multă exploatare, pentru că împărăţiile lumii din timpul Mântuitorului se centrau pe o puternică împărăţie, cea a Imperiului Romei. Ceilalţi, care guvernau, erau şi o făceau în numele împăratului de la Roma. El a refuzat să fie rege pentru că El este Stăpânul istoriei şi nu putea accepta o funcţie trecătoare, aşa cum sunt regii şi stăpânii acestei lumi.

De aceea, nici Apostolii nu prea au înţeles minunea înmulţirii pâinilor şi, din acest motiv, El i-a silit să se urce într-o corabie şi să străbată Marea Galileii până dincolo, în pământul Ghenizaretului. Sfântul Evanghelist Marcu arată care a fost impactul minunii înmulţirii pâinilor asupra Apostolilor: *„ei nu pricepuseră nimic pentru că inima lor era învârtoşată"* (Marcu 6, 52). Deci, ochii lor erau închişi faţă de această minune, şi se pare că nici ei nu se deosebeau faţă de conaţionalii lor în ceea ce priveşte dorinţa de a se bucura de onoruri într-o împărăţie pământească. Ştiind că, nu pentru multă vreme va fi alături de ei, Domnul a voit să le arate taina misiunii Sale pe pământ, şi suferea când vedea că inima lor încă nu era pregătită pentru a o înţelege.

În timpul nopţii, pe mare, s-a produs o furtună. Nimic nou, toate mările sunt mişcate de vânturi şi de furtuni, şi corăbiile de atunci, şi vapoarele de astăzi, cu toată tehnica, când furtuna este prea mare, eşuează. Acuma câţiva ani, pe Marea Nordului, o corabie, un vapor cu trei mii de oameni, s-a scufundat, şi au murit toţi. Atunci corăbiile erau conduse de forţa umană şi a vântului. Şi pe Marea Galileii s-a iscat această furtună, şi mai era şi noapte, şi Apostolii se chinuiau împotriva vântului, ca să facă în aşa fel încât corabia lor să nu se scufunde, şi ei să scape cu viaţă. Şi de departe, văzându-i Domnul, I s-a făcut milă de ei, pentru că vedea că, de multe ori, lupta lor era inegală şi puterile lor erau foarte limitate, de aceea a luat iniţiativa şi a venit la ei, pe mare mergând ca pe uscat. Şi în mijlocul nopţii, a furtunii, a fricii care se naşte în astfel de

situaţii, Apostolii văzându-L, au strigat, crezând că este o arătare, o fantomă, dar El le-a răspuns: *„Eu sunt, îndrăzniţi, nu vă temeţi!"* **(Marcu 6, 50)**. Hristos nu aşteaptă ca ei să-L cheme, atunci când îi ştie în mare primejdie, vine în ajutorul lor. Acest prilej era binevenit pentru că El va întări credinţa Apostolilor, care vor descoperi chipul veşnic şi netrecător al dumnezeirii Sale. Apele învolburate, purtate de furtună, oglindesc criza spirituală prin care treceau ei. Singuri, osteneala şi lupta lor este fără sens. Sfinţii Matei şi Marcu notează că Iisus a venit la ei în mijlocul nopţii, umblând pe mare, *„la a patra strajă"*, toţi văzându-L, s-au tulburat; deci pentru a-i linişti, Iisus, în acest moment hotărâtor le-a grăit: *„Îndrăzniţi, Eu sunt, nu vă temeţi!"* **(Marcu 6, 50)**.

Cuvintele Domnului răspund la întrebarea, cine este Hristos? A spus că: *„Eu sunt, Eu exist din veşnicie"*. Aşa cum s-a arătat pe Muntele Sinai, Dumnezeu lui Moise, trimiţându-l în Egipt, ca să elibereze poporul din sclavia egipteană, iar când Moise L-a întrebat spunând: *„dar când mă vor întreba, cine este Cel ce te-a trimis la noi? Eu ce să le spun?"*, iar Dumnezeu i-a spus: *„tu aşa să le spui, Eu sunt Cel ce sunt"* **(Ieşirea 3, 14)**, *„Cel ce este m-a trimis la voi"*, adică Dumnezeu există din veşnicie, nu este condiţionat de nimeni, El crează lumea, spaţiul, timpul, dar rămâne în afara lor, ca Cel ce este veşnic. O mie de ani înaintea Lui Dumnezeu sunt ca o zi, pentru că timpul şi oamenii sunt cei care trec, de aceea Dumnezeu este neschimbabil, veşnic, la El timpul este veşnicie. De aceea, şi Mântuitorul a spus: *„Eu sunt, nu vă temeţi!"* şi, recunoscându-I glasul Petru, a spus: *„dacă eşti Tu, spune-mi să vin pe mare"*, şi Domnul i-a poruncit: *„vino!"* şi a început şi Petru Apostolul să meargă pe această mare, ca pe uscat. După o bucată de vreme, şi-a dat seama că este imposibil ca o făptură să meargă pe mare ca pe uscat şi s-a îndoit. Iar când s-a îndoit, a început să se scufunde, fiind ameninţat de înec, dar Domnul întinzându-i mâna, l-a mustrat, plin de dragoste: *„puţin*

credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?" (**Matei 14, 31**) şi astfel l-a salvat de la moarte.

În cererea lui Petru recunoaştem uşor impetuozitatea marelui Apostol, care, în orice împrejurare, se oferă să înfrunte primejdiile. Dragostea lui pentru Mântuitorul Hristos îl făcea să-L întâmpine primul, aşa cum o va face după Înviere, când, tot pe malul acestei mări a Ghenizaretului sau a Galileii, se va arunca în apă, spre a veni primul la El (**Ioan 21, 7**). Elanul său, de multe ori, este cel care-i supraevaluează puterile proprii, aşa se va întâmpla şi acum, ca de altfel, şi în noaptea prinderii lui Iisus, când se va lepăda de El. El a arătat mereu spirit de iniţiativă, de aceea, Domnul îl iubea, însăşi ideea de a-i cere lui Iisus să-l cheme, pentru a merge pe apă, constituie dovada unei încrederi nelimitate în puterea lui Hristos, dublate de capacitatea de a se desprinde de pământ, eliberându-se de povara legilor fizice. Semnul cerut de Petru va avea darul să descopere multe semnificaţii tainice, care se vor descoperi treptat. Atâta vreme cât Petru a privit spre Iisus, mergând spre El, nu s-a aflat în primejdie, dar îndată ce şi-a amintit de pericolele ce-l asaltau, a fost pe punctul de a se prăbuşi. Pricina scufundării lui a fost momentul îndoielii lui, izvorât din necredinţă. Apoi, a urcat în corabie şi a certat vântul, şi marea s-a potolit, şi s-a făcut linişte deplină, încât au ajuns în partea cealaltă a mării.

Marea Galileii este o mare cu apă dulce şi în ea s-au petrecut multe minuni. Din Marea Galileii, şezând în corabie, Domnul a rostit cele şapte pilde, având ca temă centrală Împărăţia Lui Dumnezeu, pe care a asemănat-o cu un semănător care îşi aruncă sămânţa, şi aşa cum puţine seminţe, când cad în pământ, aduc rod mare, tot aşa şi Împărăţia Lui, simbolizată prin Biserică, se va răspândi în toată lumea, şi cei care vor intra în Biserica Lui, vor dobândi rodul iertării păcatelor şi a mântuirii sufletului. A rostit pilda neghinei, a grăuntelui de muştar, a năvodului aruncat în mare, a comorii

ascunsă în pământ (**Matei 13, 1-58**). Pe Marea Galileii a mai potolit odată furtuna când mergea în ţinutul Gadarei, să vindece doi demonizaţi (**Matei 8, 23-27**). Pe Marea Galileii, Domnul şi-a arătat slava şi dumnezeirea Sa. Pentru că această corabie cu care ne-am întâlnit astăzi, este simbolul Bisericii.

Biserica, aşa cum arată Constituţiile Apostolice, scrise în veacul al III-lea, se zideşte în forma unei corabii, sub formă de cruce, dar centrată cu altarul spre Răsărit. De ce? Pentru că de acolo vine lumina cunoştinţei. Răsăritul cel de sus, Hristos soarele dreptăţii, de la Răsărit a venit şi S-a arătat în lume, ca să mântuiască lumea. De aceea, Biserica Ortodoxă, drept credincioasă şi adevărată, este Biserica Răsăritului pentru că din Răsărit au venit magii, care I-au adus daruri, din Răsărit a strălucit steaua, şi din Răsărit a venit lumina cea veşnică.

Corabia Bisericii este asaltată de multe valuri şi furtuni. De două mii de ani, Biserica străbate istoria şi furtunile pe care le biruieşte. De ce? Pentru că însuşi Mântuitorul, Care este Capul Bisericii, şi Cel ce o conduce, mereu potoleşte marea şi furtunile. Atâţia persecutori, care şi-au pus în gând să distrugă Biserica, n-au reuşit, pentru că Biserica este întemeiată de Hristos şi în ea găsim iertarea păcatelor. Şi tot în Biserică găsim eliberarea de încercările vieţii.

El a spus că: *„pe această piatră voi zidi Biserica Mea şi porţile iadului nu o vor birui"* (**Matei 16, 16**), şi: *„aici ce se va lega, va fi legat şi ce se va dezlega va fi dezlegat şi în ceruri"*. Apoi, corabia Bisericii este mereu în mişcare, nu este statică, de aceea, cu fiecare generaţie, Biserica primeşte omul şi-l însemnează cu numele lui Hristos, prin Taina Botezului, apoi îl învaţă. Ce? Taina dreptei credinţei: *„cu adevărat mare este taina dreptei credinţei, Dumnezeu S-a arătat în trup, S-a îndreptat în duh, a fost văzut de îngeri şi S-a înălţat întru slavă"* (**I Timotei 3, 16**).

Dar cei care sunt în corabie, adică noi, avem de înfruntat aceleaşi valuri şi furtuni, dar mai ales în timpul nopţii, pentru

că noaptea omul nu vede, este limitat, şi noaptea este simbolul luptei inegale, a răului. Teama de întuneric, frica, limita omului în faţa întunericului, face mereu să caute lumina, ca în lumină să poată lucra, să se poată apăra, să-şi poată conserva viaţa. De aceea a spus Mântuitorul că: *„cel ce crede în Mine (în Hristos) va umbla în lumină"* **(Ioan 8, 12)**, pentru că El este *„Lumina lumii"*, pentru că atunci când vine întunericul, nimeni nu mai poate să lucreze.

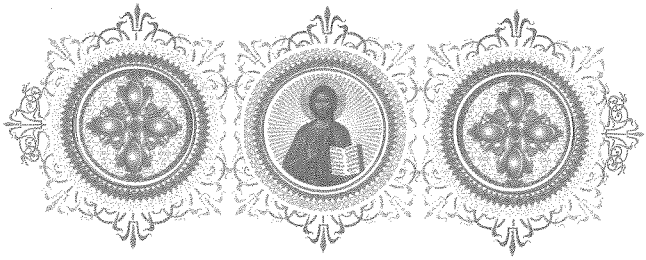
Viaţa omului, a noastră, a tuturor pe pământ, este o călătorie, o călătorie pe mare. La slujba de înmormântare ne rugăm şi cântăm astfel: *„marea vieţii văzându-o înălţându-se de viforul ispitelor"*, sau încercărilor. Nimeni dintre noi, dintre oameni, nu este lipsit de încercări şi, să ne gândim logic, cei care nu au copii se întristează, cei care au copii nu sunt prea fericiţi, şi ei au întristările lor, cei bogaţi nu sunt mulţumiţi, cei săraci nici ei, cei sănătoşi, de multe ori nu preţuiesc sănătatea, şi de aceea uită să mulţumească lui Dumnezeu, cei bolnavi sunt trişti şi caută izbăvirea. Cu alte cuvinte, viaţa noastră este o călătorie plină de primejdii. Sfântul Ioan Gură de Aur a spus că: *„numai Hristos, care conduce Biserica, poate oferi adevărata bucurie şi doar El, singur, ne poate elibera din atâtea încercări şi din atâtea valuri amare şi sărate şi pline de tristeţe"*.

După cum aţi văzut, când a urcat în corabie, vântul puternic, furtuna, ce au făcut? S-au potolit. Pentru că vânturile şi ploile, şi toate cele văzute şi nevăzute, ascultă de glasul lui Dumnezeu şi împlinesc întocmai ceea ce porunceşte El. Din nefericire, oamenii nu prea ascultă de glasul Lui, şi face fiecare după capul lui, de aceea Sfântul Apostol Pavel a spus: *„şi precum n-au vrut să aibă pe Dumnezeu în inima lor, i-a lăsat Dumnezeu la nebunia minţii, să facă cele ce nu se cuvin"* **(Romani 1, 28)**. Apostolii, văzând această minune, au mărturisit dumnezeirea lui Hristos: *„cu adevărat, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu Celui viu"*, şi s-au închinat Lui.

Deci minunea mergerii Domnului pe apă le-a arătat Apostolilor cine este El. Pentru că şi ei credeau, la început, că este un prooroc, cu care erau obişnuiţi ei, evreii, să aibă prooroci, trimişii lui Dumnezeu, dar când au văzut că El înmulţeşte pâinile, că merge pe mare ca pe uscat, că potoleşte furtuna, că vindecă bolnavii prin cuvânt, că dă mângâiere şi încurajare celor aflaţi în pragul deznădejdii, că primeşte orice suflet şi-l învaţă să-şi schimbe viaţa, să devină o făptură nouă, să meargă pe calea vieţii, atunci au mărturisit dumnezeirea Lui, convinşi de aceasta, şi pentru aceasta, vor muri, mărturisind dumnezeirea lui Hristos. Mergerea pe mare ca pe uscat a avut darul de a descoperi dumnezeirea Mântuitorului, dar şi limitele omeneşti ale lui Petru, şi prin exemplul lui, ale noastre, ale tuturor. Este un moment fără seamăn, în care Iisus se descoperă ca Dumnezeu, iar Petru dezvăluie măreţia, forţa, entuziasmul, dar şi limitele firii omeneşti, capabilă de îndrăzneală nebunească, dar expusă la căderi neaşteptate. Pe apele învolburate ale lacului Ghenizaret, Petru l-a privit pe Mântuitorul Iisus Hristos sub chipul dumnezeirii Sale, iar Iisus va arăta cât de mare nevoie are Petru, şi noi, de ajutorul Său. Poate, fără această minune, Petru nu ar fi mărturisit pe drumul Cezareii lui Filip cine este Iisus (**Matei 16, 16**). Umblarea pe mare a fost minunea hotărâtoare, care a întărit credinţa marelui Apostol.

Corabia Bisericii a fost închipuită de corabia lui Noe, în care, cine a intrat, a scăpat de moartea prin potopul apelor, cine a stat în afară, a pierit. De aceea, Biserica este calea vieţii, cine intră în ea şi cine este familiar cu Biserica, acela descoperă viaţa şi aici îşi găseşte mângâierea adevărată, sănătatea trupului şi a sufletului, puterea de a discerne şi iertarea păcatelor.

„Îndrăzniţi nu vă temeţi, Eu sunt!" - sunt cuvintele Domnului şi, cu fiecare generaţie, El ne încurajează şi, în faţa încercărilor, ne dă puterea şi, atunci când Îl chemăm în rugăciune: *„Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă"*, El răspunde: *„după credinţa voastră, fie vouă"*. Amin!

CREDINŢA CARE VINDECĂ ORICE SUFERINŢĂ
Duminica a 10-a după Rusalii

„În vremea aceea, iată s-a apropiat de Iisus un om, îngenunchind înaintea Lui şi zicând: Doamne, miluieşte pe fiul meu, că este lunatec şi pătimeşte rău: de multe ori cade în foc şi de multe ori în apă. Şi l-am adus la ucenicii Tăi, dar n-au putut să-l vindece. Iar Iisus, răspunzând, a zis: o, neam necredincios şi îndărătnic! Până când voi fi cu voi? Până când vă voi răbda pe voi? Aduceţi-l aici la Mine. Şi l-a certat Iisus şi diavolul a ieşit din el, şi copilul s-a tămăduit chiar în ceasul acela. Atunci, apropiindu-se de Iisus când era singur, ucenicii I-au zis: de ce noi n-am putut să-l scoatem? Iar Iisus le-a răspuns: din pricina necredinţei voastre; căci adevărat vă spun vouă că: de veţi avea credinţă cât un grăunte de muştar, veţi zice muntelui acestuia, mută-te de aici dincolo, şi se va muta; şi nimic nu va fi cu neputinţă pentru voi. Dar acest neam de diavoli nu iese decât numai cu rugăciune şi cu post. Pe când străbăteau ei Galileea, Iisus le-a spus:

Fiul Omului are să fie dat în mâinile oamenilor şi-L vor omorî, dar a treia zi va învia. Iar ucenicii s-au întristat foarte.“ (Matei 17, 14-23)

De Mântuitorul Iisus Hristos s-au apropiat foarte mulţi oameni, mereu, unii cu diferite gânduri, dar cei mai mulţi, cu dorinţe neîmplinite şi cu rugăminţi fierbinţi de a-i vindeca, de a-i ierta, de a le oferi pacea şi liniştea sufletească, de a-i primi şi de a le da posibilitatea ca ei să fie mereu cu El.

De această dată, s-a apropiat de Iisus un tată, care avea un copil grav bolnav. Această luptă cu suferinţa o purta, nu numai cel în suferinţă, ci şi tatăl lui care, din copilărie, constata că suferinţa fiului său n-o mai poate vindeca nimeni.

De când e suferinţa pe pământ, oamenii au căutat un remediu şi au alergat la cei care promiteau să elibereze de suferinţă, la vindecători (fiecare timp are medicii şi vindecătorii lui). Dar şi atunci, şi astăzi, sunt multe suferinţe trupeşti, şi mai ales sufleteşti, pe care niciun medic, niciun vindecător, nu le poate alina sau vindeca. De aceea, apropiindu-se către Mântuitorul Iisus Hristos, a venit cu un gând: *„doar El mai putea face ceva pentru copilul lui“*. Şi i-a spus Mântuitorului, întocmai ca la un medic, cum se manifestă suferinţa acestui tânăr. Din pruncie este cuprins de o putere care-l aruncă-n foc şi-n apă, şi spasmele durerii sunt atât de mari, încât înţepeneşte, ca şi cum ar fi mort, dar nu moare; şi mai spune că l-a adus şi la Apostolii Lui, să-l vindece, dar n-au putut nimic. Adică suferinţa lui era atât de mare, încât puterea Apostolilor s-a arătat a fi extrem de neputincioasă, deşi Mântuitorul le dăduse puterea de a vindeca bolile şi de a alunga demonii care chinuiau lumea.

Apoi, Domnul face o remarcă care străbate istoria şi care este valabilă şi pentru noi: *„O neam necredincios şi îndărătnic, până când voi fi cu voi, până când vă voi răbda pe voi?“* (Matei

17, 17). De ce a spus aceasta? A spus pentru că a întrevăzut, în mulţimea de faţă, senzaţia şi starea de curiozitate. Ce face Iisus? Îl vindecă sau nu? Are putere asupra răului ce intrase în copil sau nu? Sau este şi El ca şi ceilalţi, care au fost cercetaţi şi s-au arătat a fi extrem de slabi şi neputincioşi? De aceea: *„o neam necredincios şi îndărătnic"*. Necredincios, pentru că voia senzaţii, ca şi noi. Voia lucruri ieşite din comun. Nu se mulţumeau cu realitatea, ci voiau să trăiască deasupra ei. Realitatea era Hristos, Care se Întrupase şi care purta cu El suferinţele lor, şi mai ales, fărădelegile şi nedreptăţile lor.

Apoi a poruncit să îl aducă pe copil în faţa Lui, şi cel care-l stăpânea pe copil, un demon, s-a manifestat foarte violent, copilul a răcnit, încât mulţimea credea că a murit. De ce? Diavolul nu suportă prezenţa lui Hristos şi a Bisericii Lui. Îl deranjează. Crucea lui Hristos îl arde pe demon, pentru că demonul este orgolios, este încrezător în sine, crede că doar el poate stăpâni lumea aceasta. De aceea, prezenţa Mântuitorului l-a deranjat cumplit şi s-a manifestat violent, căutând să-l omoare pe copil, dar n-a putut.

Înainte de a-l vindeca, Mântuitorul îl întreabă pe tatăl copilului, dacă a venit la El, are credinţa că El poate să-l vindece? De ce l-a întrebat? Pentru că pe mulţi alţii nu i-a mai întrebat, ci i-a vindecat, văzându-le suferinţa. L-a întrebat pentru că acest om începuse să fie foarte nestatornic în credinţa lui. De ce? Apelase la foarte mulţi care-l puteau ajuta şi credinţa lui, văzând că ei sunt neputincioşi, începuse să scadă. Era o credinţă mai mult formală, şi de aceea Domnul i-a spus: *„de poţi crede, toate sunt cu putinţă celui ce crede"* (**Marcu 9, 23**), şi atunci, cu lacrimi în ochi, plini de durerea neputinţei, cu lacrimile limitelor umane, cu lacrimile unei suferinţe adunate de ani de zile, cu lacrimi izvorâte dintr-o inimă plină de durere, a strigat şi a mărturisit: *„cred, Doamne, ajută-mi necredinţei mele!"* (**Marcu 9, 24**). O mărturisire care a izvorât dintr-o inimă plină de durere, dar şi

de speranţă – doar Hristos mai putea să-l vindece! Admirabil strigăt izvorât dintr-o adâncă durere, împletită cu smerenie, cu sentimentul unei covârşitoare neputinţe, care nu poate fi depăşită decât cu ajutorul lui Hristos. Oricât de slab ar fi omul, lăsat în seama propriilor sale puteri, harul îl preschimbă într-o fiinţă nouă, capabilă să mute şi munţii din locurile lor.

A fi resimţit atât de intens propriile slăbiciuni şi limite omeneşti şi nevoia continuă de a primi ajutor de la Dumnezeu, izvorul vieţii noastre, spre a fi vrednic de mila Lui, constituie marele merit al acestui tată îndurerat, el înălţând înaintea Mântuitorului Iisus Hristos, adevăratul Doctor şi Vindecător, una dintre cele mai mişcătoare şi adânci rugăciuni, rugăciune care ar putea fi rostită mereu şi de noi, şi de semenii noştri, sfâşiaţi de îndoieli, dar mereu în căutarea unor soluţii rapide, salvatoare, menite să-i ridice din impasul şi provocările în care trăiesc. Şi atunci, Domnul a alungat duhul cel rău: *„Îţi poruncesc să ieşi din el şi să nu mai intri în el niciodată!“* **(Marcu 9, 25)**. Şi diavolul L-a ascultat şi a plecat din copil, iar copilul s-a vindecat. Este semnificativă această subliniere a pronumelui personal, de această dată Domnul îşi descoperă direct puterea Sa, alungând duhul cel rău, care chinuia pe sărmanul şi neajutoratul copil.

Simptomele bolilor se manifestă diferit, şi, după simptome, se dau diagnostice: unele grele, grave, nevindecabile, altele false, că sunt şi medici care nu-şi dau seama de boală şi dau un diagnostic fals, şi adesea sunt trataţi oamenii pentru alte boli, pe care nu le au. Ce arată aceasta? Arată că un medic, care nu are credinţă în Dumnezeu, care nu recunoaşte că adevăratul vindecător Dumnezeu este, acela, când dă un diagnostic, fără de Dumnezeu, exprimă latura lui umană, limitată. De aceea, mulţi oameni sunt trataţi greşit în zilele noastre, cu toată tehnica medicală, şi iau tratamente, deşi nu au acele boli, şi mulţi alţii, cărora li s-a dat un diagnostic, se vindecă prin credinţă şi prin

rugăciune. Şi constată medicii, adesea, că boala s-a vindecat şi întreabă: ce s-a întâmplat, că nu mai ai nimic din ceea ce am constatat eu altă dată. În Evanghelia aceasta descoperim că adevăratul vindecător al suferinţelor este Mântuitorul Iisus Hristos, doctorul celor bolnavi, care s-a arătat în lume ca să vindece orice neputinţă şi orice suferinţă omenească.

În faţa Lui, bolile se vindecă, şi cei care stăpânesc pe oameni se pleacă şi ascultă de El. Apoi, observăm că Domnul este foarte sensibil la suferinţa umană, şi se apropie de cei în suferinţă şi-i vindecă. Pe câţi nu a vindecat Hristos? Le-a dat vederea, i-a vindecat de boli pe care medicii nu puteau să le vindece, le-a vindecat sufletele pline de suferinţă şi amărăciune, dar, ceea ce este foarte interesant, este o întrebare în această Sfântă Evanghelie, a Apostolilor: *„de ce noi n-am putut să facem nimic?"* **(Marcu 9, 28)**. I-a frământat şi pe ei gândul neputinţei în faţa suferinţei: *„pentru ce n-am putut să facem nimic?"* Şi noi ne întrebăm: *„de ce noi nu putem aceasta?"* Pentru că dorim mult, dar putem foarte puţin. Şi Domnul le-a răspuns: *„pentru puţina voastră credinţă"* **(Matei 17, 20)**. Cu acest prilej, El stăruie din nou, ca şi în alte împrejurări, asupra puterii credinţei, căreia nu-i poate sta nimic împotrivă. Credinţa este calea sigură a vindecărilor şi a iertării, a echilibrului în lumea în care, dezechilibrele, spasmele, confuziile şi părerile personale irelevante, stăpânesc pe sărmanul om al zilelor noastre. De aceea, Sfântul Apostol Pavel a definit virtutea credinţei, ca lucrare şi rod al Sfântului Duh în viaţa noastră, astfel: *„credinţa este încredinţarea celor nădăjduite, adeverirea celor nevăzute"* **(Evrei 11, 1)**. Deci, credem în ceea ce vedem cu ochii sufletului şi simţim mângâierea şi încurajarea prin puterea rugăciunii.

Biruinţa asupra răului presupune rugăciune smerită şi credinţă puternică, împletite cu înfrânare şi renunţare, pentru a birui şi învinge, aşa cum însuşi Domnul, pe muntele Carantaniei, a biruit diavolul: *„Mergi înapoia Mea, satan, căci scris este:*

Domnului Dumnezeului Tău să i te închini şi Lui să-I slujeşti... iar diavolul s-a depărtat până la o vreme" **(Luca 4; 8, 13)**. Deci, cheia neputinţei noastre şi răspunsul la întrebarea pe care ne-o punem: *„de ce noi nu putem?"*, nu putem pentru că n-avem credinţă! Ce înseamnă credinţa? Înseamnă puterea care ne dă nouă sensul de a vedea cele ce nu se văd şi de a simţi cele care niciodată nu pot fi atinse. Ce înseamnă a avea credinţă? Înseamnă a te încrede în izvorul vieţii, care este Dumnezeu, care apără viaţa şi-o întreţine, şi a-ţi lăsa toată grija ta în seama Lui. Mântuitorul a spus că: *„priviţi la păsările cerului, care niciuna nu are un hambar şi nu adună şi Dumnezeu le hrăneşte pe toate"* **(Matei 6, 26)**, cu atât mai mult pe noi, puţin credincioşii. Adică viaţa noastră trebuie să fie determinată de puterea credinţei, o credinţă care poate muta şi munţii cei înalţi şi care poate alunga toate durerile şi suferinţele din viaţa noastră.

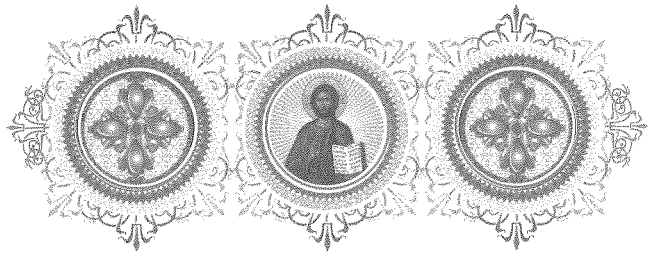
Un om credincios este un om împăcat cu sine şi cu cei din jur. Un om credincios este un om care ştie că nimic rău din ce apare în viaţa lui nu este fără final, ci prin credinţa lui biruieşte. De aceea a spus Mântuitorul: *„cel ce va crede se va mântui, iar cel ce nu va crede se va osândi şi celor ce vor crede le vor urma aceste semne minunate: în numele Meu demoni vor izgoni şi chiar ceva dătător de moarte de vor bea, nu-i va vătăma"* **(Marcu 16, 16-18)**.

Deci răul nu are putere asupra unui om credincios, dar are putere asupra unui om care are credinţă formală, o credinţă a lui, care este o credulitate. Pentru că întâlnim foarte multe remarci ale semenilor noştri: eu am credinţa mea! Ce este credinţa ta? O formă de credulitate, amestecată cu foarte multă vrăjitorie şi superstiţii. Un om credincios este un om care se încrede în puterea Mântuitorului Hristos şi care ştie că doar Cel ce vindecă şi izgoneşte răul are loc în viaţa lui, şi doar Acela îl poate izbăvi şi din moarte. Aşa cum au fost sfinţii, au biruit lumea prin puterea lui Hristos care a lucrat în ei.

Minunea aceasta s-a petrecut după momentul Schimbării la Faţă a Domnului pe Muntele Taborului, şi vindecarea tânărului lunatic s-a petrecut la baza muntelui Tabor, într-o localitate săracă, care este şi astăzi. De aceea, Apostolii, când s-au aflat în munte, n-au vrut să coboare jos, şi-au exprimat dorinţa de a rămâne mereu acolo: *„Doamne, bine este să rămânem aici!"* (**Matei 17, 4**). Pentru că jos îi aştepta suferinţa şi viaţa obişnuită a noastră, a oamenilor, însă Domnul a coborât pentru a îndrepta cele ce lipsesc şi a vindeca suferinţele tuturor oamenilor.

Un om credincios este un om care biruieşte, nu este un fricos, ci este un curajos, pentru că ştie că puterea Mântuitorului Hristos, putere care biruieşte toate cele rele, îi dă sensul de a lupta, şi Sfânta Evanghelie ne învaţă că, atunci când credinţa este împletită cu rugăciunea, are mare împlinire, pentru că tatăl copilului s-a rugat pentru fiul lui. De aceea, noi ne rugăm unii pentru alţii, chiar şi pentru cei care sunt necredincioşi, îndărătnici, stricaţi, oameni care au chipul de om alterat, ca Dumnezeu, în bunătatea lui, să îngăduie ca ei să-şi schimbe viaţa, căci aceasta doreşte El, *„ca toţi oamenii să se mântuiască"* (**I Timotei 2, 5**), indiferent cât de răi sunt, şi să vină la Adevăr şi să cunoască puterea iertării şi a iubirii Lui.

Sfânta Evanghelie ne încurajează pe toţi creştinii, să ne întărim credinţa şi, prin fapta cea bună, împletită cu rugăciunea, să câştigăm cele împlinite. Toate sunt cu putinţă celui ce crede, şi oricâte veţi cere, rugându-vă, prin credinţă, le veţi avea (**Matei 21, 22**)! Amin!

DREPTATEA ŞI IERTAREA
Duminica a 11-a după Rusalii

„Asemănatu-s-a împărăţia cerurilor omului împărat care a voit să se socotească cu slugile sale. Şi, începând să se socotească cu ele, i s-a adus un datornic cu zece mii de talanţi. Dar neavând el cu ce să plătească, stăpânul său a poruncit să fie vândut el şi femeia şi copii şi pe toate câte le are, ca să se plătească. Deci, căzându-i în genunchi, sluga aceea i se închina, zicând: Doamne, îngăduieşte-mă şi-ţi voi plăti ţie tot. Iar stăpânul slugii aceleia, milostivindu-se de el, i-a dat drumul şi i-a iertat şi datoria. Dar, ieşind, sluga aceea a găsit pe unul dintre cei ce slujeau cu el şi care-i datora o sută de dinari. Şi punând mâna pe el, îl sugruma zicând: Plăteşte-mi ce eşti dator. Deci, căzând cel ce era slugă ca şi el, îl ruga zicând: Îngăduieşte-mă şi îţi voi plăti. Iar el nu voia, ci, mergând, l-a aruncat în închisoare, până ce va plăti datoria. Iar celelalte slugi, văzând deci cele petrecute, s-au întristat foarte şi, venind, au spus stăpânului toate cele întâmplate. Atunci, chemându-l stăpânul său îi zise: Slugă vicleană,

toată datoria aceea ţi-am iertat-o, fiindcă m-ai rugat. Nu se cădea, oare, ca şi tu să ai milă de cel împreună slugă cu tine, precum şi eu am avut milă de tine? Şi mâniindu-se stăpânul lui, l-a dat pe mâna chinuitorilor, până ce-i va plăti toată datoria. Tot aşa şi Tatăl Meu cel ceresc vă va face vouă, dacă nu veţi ierta - fiecare fratelui său - din inimile voastre." (Matei 18, 23-35)

Noi oamenii, dorim să obţinem multe lucruri în această viaţă, de cele mai multe ori, nefolositoare şi foarte înşelătoare. Însă, o mică parte din lumea aceasta mare, chemată de Dumnezeu să moştenească viaţa cea veşnică, Împărăţia Cerurilor, aşteaptă cu nerăbdare clipa plecării ei de aici, când Dumnezeu, Dreptul Judecător, va face dreptate pentru fiecare, şi va da fiecăruia după faptele lui. Viaţa cea veşnică, sau mântuirea sufletului, înseamnă eliberarea de stricăciunea morţii şi a păcatului şi câştigarea unei vieţi în care nu mai sunt lacrimi şi dureri şi unde, vederea feţei lui Dumnezeu, aduce bucuria de nespus, de negândit şi de negrăit vreodată omului.

Pentru a câştiga viaţa cea veşnică şi fără de moarte, Mântuitorul Iisus Hristos ne-a învăţat pe noi mai multe căi, sau posibilităţi, prin care, nouă tuturor, nu ni se cere mult, ci doar foarte puţin, pentru a câştiga ceea ce este cel mai scump omului pe acest pământ, viaţa şi mântuirea sufletului. Pilda de astăzi ne arată că Împărăţia cerurilor, Împărăţia cea veşnică a lui Dumnezeu, este o împărăţie total diferită de ceea ce noi cunoaştem şi trăim în istoria lumii. Împărăţiile oamenilor se bazează pe nedreptate, pe asuprire, pe brutalitate, pe războaie, pe cuceriri, Împărăţia lui Dumnezeu se bazează pe iertare, pe bunătate, pe dragoste, pe pace şi pe multă şi nesfârşită bucurie. Pentru a ne face să înţelegem aceasta Mântuitorul nostru Iisus Hristos a rostit următoarea pildă sau învăţătură.

Un oarecare stăpân avea un datornic, care îi datora o sumă imensă de bani, zece mii de talanţi, adică, în valoarea de astăzi, 460 de kg de aur. Atât era el dator, pentru că moneda de schimb, talantul, se obţinea, se valorifica în aur. Era o monedă foarte scumpă, şi a venit ziua când trebuia să plătească, dar nu a avut 460 de kg de aur, o sumă imensă, imposibil de plătit. Căzând în genunchi, a cerut să-i îngăduie, că-i va plăti mai târziu. Stăpânul său a fost un om plin de milă, înţelegător, a ştiut că nu poate plăti niciodată, de aceea l-a iertat definitiv, adică nu mai era dator cu nicio sumă de bani. Ce mult s-a bucurat acest om, când a văzut că i-a fost iertată datoria atât de mare! Până acum, este totul foarte îmbucurător, dar de acum urmează dramatismul. Pentru că cel căruia i-a fost iertată datoria a întâlnit un alt semen de-al lui, care era dator cu o sută de dinari, adică 45 de gr. de argint, o sumă mică. Văzându-l, s-a purtat cu el foarte dur, a cerut să i se vândă familia ca sclavi, casa, ca să-i plătească. Cel de-al doilea, a cerut la fel, îndurare, deoarece nici el nu avea cu ce-i plăti. Dar nu l-a înţeles, şi a făcut totul ca să fie aruncat în temniţă. Slujitorii ceilalţi s-au întristat, văzând neomenia celui dintâi, căruia i-a fost iertată o aşa de mare datorie, şi care nu a înţeles să-şi imite stăpânul în bunătate. S-au întristat deci, şi i-au spus stăpânului cum slujitorul nedrept, nedreptate a arătat. Apoi stăpânul a făcut dreptate, adică i-a dat după faptele lui. L-a aruncat şi pe el în temniţă, în închisoare, ca să-i plătească datoria imensă pe care o avea.

Aceasta este pilda sau exemplul prin care Domnul şi Mântuitorul nostru ne-a învăţat pe noi cum să câştigăm Împărăţia cerurilor. Ce înseamnă aceasta? Stăpânul cel veşnic este Dumnezeu, El, care ne-a creat pe noi, a creat această lume, dealurile, munţii, câmpiile, ne-a făcut pe noi oamenii inteligenţi, înţelepţi, capabili, sentimentali, raţionali, vrednici de numele de om, ne-a chemat la mântuire prin Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos, prin Taina Botezului ne-a făcut creştini,

pe unii dintre noi ne-a făcut preoţi, episcopi, pe alţii i-a pus în Biserică, fiecare să slujească după puterea şi vrednicia lui. Cu toate acestea, toţi suntem datori înaintea Lui, pentru că greşim înaintea lui Dumnezeu, cu gândul, cu cuvântul, cu fapta, cu lucrul, cu ştiinţă şi cu neştiinţă. Ce este mai grav, este atunci când greşim cu ştiinţă, când suntem nedrepţi şi luăm dreptul altuia, când suntem ticăloşi, omorâm copiii nenăscuţi, când suntem oameni care nu mai merită numele de a fi om, când înşelăm şi oprim plata celor care lucrează pentru noi.

Acestea sunt doar o parte din datoriile pe care le avem înaintea lui Dumnezeu. Dar când cerem iertare de la El, El este mult iertător, ne iartă. De aceea, ne-a şi învăţat Mântuitorul să ne rugăm ca El să ne ierte greşelile, aşa cum şi noi, nu prea iertăm altora, greşiţilor noştri. Nu prea iertăm, pentru că tribunalele României, corupte şi nedrepte, sunt pline de tot felul de reclamaţii şi de acuzaţii din partea multor semeni de-ai noştri. Românii se bat pentru lucruri de nimic şi uită că totul sfârşeşte în faţa mormântului. *„Nebunule, cele strânse cui au rămas?"*. Pentru că unul s-a gândit ca hambarele lui să le facă mai mari, şi să spună că de acum are mulţi ani de mâncat şi de băut. Dar, în noaptea aceea, sufletul lui i s-a luat. Cui au rămas celelalte? Altora, care şi-au bătut joc de ele.

Deci, învăţăm că suntem chemaţi să le iertăm celor care ne-au greşit nouă, din inimă. Aceasta este calea iertării. Dumnezeu ne iartă în măsura în care şi noi iertăm celor care ne greşesc. Cât poate un om greşi faţă de noi? Mult. Dar cât putem noi ierta faţă de el? Mai mult. De aceea suntem creştini, pentru a imita pe Hristos Mântuitorul, Care omorât fiind de nişte ticăloşi, S-a rugat: *„Iartă-i pe ei pentru că nu ştiu ce fac"*. Iar Sfântul Ştefan, primul martir al Bisericii, când în afara cetăţii Ierusalimului era lovit cu piatra, ca să-şi dea sufletul, a îngenunchiat şi s-a rugat: *„Părinte, iartă-le lor păcatul acesta!"* **(Faptele Apostolilor 7, 60)**.

Câţi dintre creştini suntem capabili să facem aceasta? Suntem capabili, dar nu o facem, pentru că suntem răi, şi pe cei răi, cu răul îi va pierde. Dreptatea lui Dumnezeu în aceasta constă, în a-i da fiecăruia după faptele lui. Ai iertat, vei fi iertat, nu ai iertat, nu vei fi iertat, ci vei fi trimis la locul osândei, unde este cumplit, pentru că greu mai ieşi de acolo, şi se întâmplă să nu mai ieşi niciodată.

De aceea, Evanghelia de astăzi, se adresează tuturor. Să nu mai purtăm în inimă, în suflet, şi în viaţa noastră răzbunarea. Aparţine lui Dumnezeu, nu nouă: *„a Mea este răzbunarea"* **(Deuteronom 32, 35)**, *„Eu voi răsplăti, spune Domnul!"* **(Romani 12, 20)**. Lăsaţi-i Lui să facă dreptate, nu vă faceţi dreptate singuri, căci dreptatea oamenilor este un nimic înaintea lui Dumnezeu. De ce? Pentru că suntem şi noi la fel de păcătoşi ca şi cei care ne greşesc nouă. De aceea, nimeni să nu se apropie de Sfintele Taine dacă ştie că cineva are ceva împotriva lui. Mântuitorul Iisus Hristos ne-a învăţat, când venim la Biserică, să aducem darul nostru şi, dacă ştim că cineva are ceva împotriva noastră, să lăsăm darul, să ne ducem să ne împăcăm, şi apoi să venim să-I mulţumim lui Dumnezeu. Aşa este învăţătura Bisericii, pe care ne-a arătat-o şi ne-a descoperit-o Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Această pildă mai poate fi numită şi pilda iertării, deoarece ea oferă soluţia simplă, tuturor, dacă vrem să fim iertaţi, trebuie să iertăm mult, uitând răul. Şi Apostolii au problematizat sensul iertării, de aceea au întrebat pe Domnul: *„Doamne, de câte ori va greşi faţă de mine fratele meu şi-i voi ierta lui? Oare până de şapte ori?"* **(Matei 18, 21)**. O întrebare care evidenţiază problema iertării, a faptului că avem nevoie de ea, dar, la rândul nostru, oare iertăm aşa cum cere Domnul de la noi? *„Nu zic ţie până de şapte ori, ci până de şaptezeci de ori câte şapte"* **(Matei 18, 22)**. Concluzionând cuvintele Domnului şi Mântuitorului nostru, iertarea trebuie să fie nelimitată, ca fraţi, care suntem veniţi prin

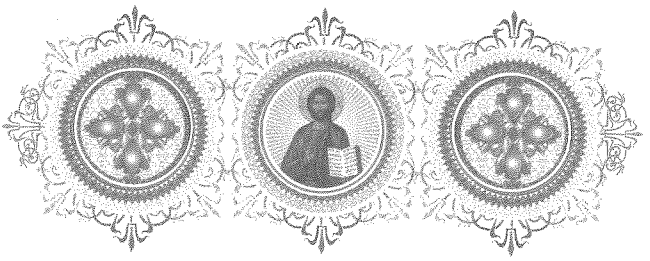
Taina Botezului, a Sfintei Euharistii, înaintea căreia ne cerem unul altuia iertare. Sărutarea păcii din cadrul Sfintei Liturghii din primele veacuri, evidenţia acest lucru, ne iertăm ca să fim iertaţi. Întrebarea lui Petru se referă la faptele săvârşite unul împotriva celuilalt, Apostolul accentuând *„de câte ori va greşi faţă de mine"*. Fiind responsabili de mântuirea celor încredinţaţi, avem discernământ în a apela la Biserică, iar dacă nici faţă de ea nu este disponibilitate, cei ce nu vor să se îndrepte devin păgâni şi vameşi (**Matei 18, 17**). Această pildă a iertării înfăţişează realitatea vieţii noastre, plină de datorii faţă de Cerescul Părinte. Niciodată nu le vom putea plăti. Toţi vom fi striviţi de povara şi greutatea propriilor păcate.

Singurul lucru pe care îl învăţăm din această întâmplare este acela că, dacă aşteptăm şi dorim să fim iertaţi, trebuie să ne rugăm şi să cerem iertare, iertând din toată inima tuturor celor ce ne-au greşit nouă.

Primul datornic nu a meritat să fie iertat, iertarea s-a datorat milostivirii stăpânului său. Din păcate, el nu a înţeles nimic din gestul celui care i-a iertat toate. Spre a ne uşura situaţia şi a ne învrednici de mila şi iertarea cerească, este nevoie să o cerem prin rugăciune. Dacă suntem capabili să urmăm mila şi dragostea stăpânului din pilda pe care am ascultat-o, vom fi şi noi iertaţi. Aici nu este o situaţie formală, de moment, care atrage după sine automat iertarea, ci ceea ce ni se cere, este să lepădăm asprimea şi lipsa de înţelegere faţă de greşelile oamenilor, pentru că, nefăcând aceasta, ne închidem sufletul, făcându-l incapabil şi neputincios de a primi iertarea. Pentru ca Dumnezeu să ne ierte păcatele, trebuie ca iertarea să găsească rezonanţă în sufletele noastre. Altfel totul este nonsens.

„Toţi oamenii sunt păcătoşi. Nu este drept niciunul. Toţi împreună netrebnici s-au făcut, dar Dumnezeu este iertător, bun, milostiv. Întoarceţi-vă la Mine, şi de vor fi păcatele voastre cum este purpura, albe le voi face" (**Isaia 1, 18**). Şi păcatele noastre

sunt multe pentru că ne despart pe noi de Dumezeu. Dar, întorcându-ne către El, şi iertând celor care ne-au greşit din inimă, şi El ne va ierta, căci iertarea este mare bucurie. Ce poate fi, pentru o conştiinţă, ştiind că ai iertat şi aştepţi iertarea. Ce poate fi mai mare bucurie pentru o inimă, care trece cu vederea multe infirmităţi şi multe scăpări, pentru că tot omul pe acest pământ este deşertăciune şi supus păcatului şi căderilor! Dar Dumnezeu pe toate le-a biruit, căci de aceea a murit pentru păcatele noastre, ca prin sângele Său să ne ierte şi să ne curăţe de orice răutate. Iubirea lui Dumnezeu şi iertarea Lui sunt cele mai mari daruri! Amin!

SE VA LUA DE LA VOI ŞI SE VA DA ALTORA
Duminica a 13-a după Rusalii

„Ascultaţi altă pildă: Era un om oarecare stăpân al casei sale, care a sădit vie. A împrejmuit-o cu gard, a săpat în ea teasc, a clădit un turn şi a dat-o lucrătorilor, iar el s-a dus departe. Când a sosit timpul roadelor, a trimis pe slugile sale la lucrători, ca să-i ia roadele. Dar lucrătorii, punând mâna pe slugi, pe una au bătut-o, pe alta au omorât-o, iar pe alta au ucis-o cu pietre. Din nou a trimis alte slugi, mai multe decât cele dintâi, şi au făcut cu ele tot aşa. La urmă, a trimis la ei pe fiul său zicând: Se vor ruşina de fiul meu. Iar lucrătorii viei, văzând pe fiul, au zis între ei: Acesta este moştenitorul; veniţi să-l omorâm şi să avem noi moştenirea lui. Şi, punând mâna pe el, l-au scos afară din vie şi l-au ucis. Deci, când va veni stăpânul viei, ce va face acelor lucrători? I-au răspuns: Pe aceşti răi, cu rău îi va pierde, iar via o va da altor lucrători, care vor da roadele la timpul lor. Zis-a lor Iisus: Au n-aţi citit niciodată în Scripturi: „Piatra pe care au nesocotit-o

ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului. De la Domnul a fost aceasta şi este lucru minunat în ochii noştri"? De aceea vă spun că împărăţia lui Dumnezeu se va lua de la voi şi se va da neamului care va face roadele ei. Cine va cădea pe piatra aceasta se va sfărâma, iar pe cine va cădea îl va strivi." (Matei 21, 33-44)

Evanghelia de astăzi, din Duminica a 13-a după Rusalii, cuprinde o pildă, sau o parabolă, pe care Mântuitorul a rostit-o după ce a intrat în Ierusalim, şi în care a recapitulat, rememorând etapele istoriei omenirii, dar în mod special a poporului evreu, în mijlocul căruia El S-a născut, şi în mijlocul căruia El a activat, chemându-l la mântuire şi la viaţă veşnică. Această pildă este uşor de înţeles, pentru că, spre deosebire de altele, nu a mai fost solicitată să fie explicată de El, aseamănând poporul acesta ales cu o vie, o vie care este sădită spre a aduce roade. De altfel, în Cartea Psalmilor se spune şi se cere ca Dumnezeu să caute şi *„să cerceteze via aceasta, pe care a sădit-o dreapta Lui"*. Deci, stăpânul a sădit, pe o coastă de deal, o vie. Întrucât Ţara Sfântă are, în marea ei parte, teritoriul plin de piatră, a trebuit ca via care a fost sădită, terenul, să fie curăţat de pietre. Apoi, a fost sădită via şi a fost dată lucrătorilor, dar înainte de a o da, în jurul viei s-a zidit un zid, apoi s-a făcut un turn, şi stăpânul, după ce a făcut acestea, a plecat departe, via lăsându-o în seama lucrătorilor ei. Din când în când a trimis slujitori, ca să ia o parte din roada viei. Dar lucrătorii, pe unii i-au bătut, şi pe alţii i-au omorât. Stăpânul a aşteptat, şi avea un fiu iubit, şi l-a trimis şi pe el, zicând: *„de fiul meu acestia se vor ruşina"* (Matei 21, 39). Dar ei, văzând pe fiul lui, l-au scos afară din vie şi l-au omorât. Acum, Domnul îi întreabă: *„ce va face stăpânul acestor răi lucrători ai viei?"*. Iar cei care ascultau, au răspuns drept: *„Pe cei răi, cu rău îi va pierde, iar via o va da altora, care vor aduce roada viei"* (Matei 21, 41).

Deci foarte simplu de înţeles, cuvântul Mântuitorului se referă la faptul că, în momentul în care Dumnezeu a chemat acest popor din Mesopotania, l-a adus într-o ţară pe care i-a pregătit-o. Când se spune că a curăţat pământul de piatră, se referă la faptul că pe toţi duşmanii lor i-a alungat, i-a îndepărtat, dăruindu-le timpuri de pace. Apoi le-a făcut un zid. Ce înseamnă aceasta? Adică i-a înconjurat cu bunătatea şi binecuvântarea Lui, pentru că Ţara Sfântă rămâne o ţară binecuvântată de Dumnezeu. Când Dumnezeu binecuvintează, nu mai ia înapoi binecuvântarea Lui, aşa spune Sfântul Apostol Pavel în Epistola către Romani, în capitolul al 11-lea: *„Căci darul şi binecuvântarea nu se mai pot lua înapoi"*. Apoi, a zidit un turn. De obicei, când se înalţă un turn, acesta are rolul de a păzi, ca nici un rău să nu intre în ţara sau în oraşul, în cetatea aceea. Dar turnul zidit era Legea, pe care Dumnezeu le-a dat-o, ferindu-i de a cădea în idolatrie, adică de a se închina la zeităţi păgâne.

Apoi a plecat departe. Această expresie, că a plecat departe, explică două lucruri. În primul rând, Dumnezeu nu lasă, uitându-l, pe om, sau părăsindu-l, ci îi respectă libertatea, în aşa fel încât nu vrea să-l influenţeze. De aceea, a plecat departe. Al doilea aspect este acela că, din când în când, nu l-a lăsat în nepăsare şi în lenevire, ci a trimis slujitori ca să ceară parte din roada viei. Cine au fost aceşti slujitori? Au fost profeţii Vechiului Testament, care i-au avertizat: *„Ascultă, Israele! Este un singur Dumnezeu, Lui să i te închini, şi numai Lui să îi slujeşti. Ascultă, Israele! Dacă vrei să ai viaţa, alege viaţa"*. Dar ei nu au ascultat, pe unii i-au bătut, pe alţii i-au alungat, şi pe unii i-au omorât. Proorocul Ieremia este ucis cu pietre de către ei, pe Isaia l-au tăiat cu un fierăstrău în două; şi atunci Stăpânul, îndelung răbdător şi mult iubitor, a mai încercat o dată, cerşind dragostea lor. L-a trimis pe Mântuitorul Iisus Hristos, Fiul Său, spunând se vor ruşina de El. Dar ei nu s-au

ruşinat, ci L-au scos afară din Ierusalim, care era înconjurat de ziduri, şi L-au omorât.

După cum uşor se observă, Domnul face referire la greşelile de neiertat din istoria zbuciumată a fiilor lui Israel. Cu cât îi chema către El, cu atât mai mult ei fugeau şi-L părăseau, uitând binefacerile şi binecuvântările Lui. Prezenţa profeţilor, trimişi de Dumnezeu, aceasta arată, o tensiune şi o luptă între dragostea, bunătatea şi îndelunga răbdare a lui Dumnezeu şi indiferenţa, necredinţa, uitarea şi părăsirea Lui de către acest popor. De aceea, El nu încetează, prin glasul profeţilor, de a-i mustra, înfricoşa, cu dorinţa că ei se vor întoarce către El pentru a aduce roada: *„Înţelege şi vezi cât e de rău şi de amar de a părăsi pe Domnul Dumnezeul tău, lepădarea de credinţă te va pedepsi şi răutatea ta te va mustra"* **(Ieremia 2, 19)**. *„Când Israel era tânăr, Eu îl iubeam, cu cât Eu îl chemam, cu atât fugeau de dinaintea Mea... îi iubeam cu dragoste părintească, cu iubire fără margini. Am fost pentru ei ca unul care le ridică jugul, şi mă plecam către ei şi-i hrăneam... dar poporul este hotărât să se despartă de Mine. Îl strig, dar el nici nu ridică ochii spre Mine"* **(Osea 11, 1-7)**. Iar prin glasul Sfântului Prooroc Ieremia, unul dintre cei trimişi, şi ucis cu pietre de lucrătorii viei, Domnul îi mustră, arătându-le răutăţile şi fărădelegile lor: *„Ce nedreptate au găsit în Mine părinţii voştri, de s-au depărtat de Mine şi s-au dus după deşertăciuni şi au devenit ei înşişi deşertăciune?"* **(Ieremia 2, 5)**, iar printr-o imagine reală, proorocul Isaia, într-o pildă veritabilă, ce are ca temă centrală tot via neroditoare a casei lui Israel, deplânge necredinţa şi indiferenţa lor astfel: *„Prietenul meu avea o vie pe o coastă mănoasă. El a săpat-o, a curăţit-o de pietre, a ridicat în mijlocul ei turn, a săpat şi teasc, şi avea nădejde că va face şi struguri, dar ea a făcut aguridă. Ce se putea face pentru via mea şi nu am făcut eu? Pentru ce atunci când nădăjduiam să rodească struguri mi-a rodit aguridă? Acum voi face ca să ştiţi cum mă voi purta cu via aceasta. Strica-voi gardul ei şi ea va fi pustiită,*

dărâma-voi zidul ei şi ea va fi călcată în picioare. Dar via Domnului Savaot este casa lui Israel, iar oamenii din Iuda sunt sădirea Sa dragă" (**Isaia 5, 1-7**).

În planul de răscumpărare sau mântuire a omului căzut, via trebuia să aducă roadă, ca popoarele să se îndulcească din roadele ei. Principala greşeală a fost aceea de a refuza să rodească, aici, din nou, în sens simbolic, se face referire la închinarea, prin roadele credinţei, de la dreptul Abel şi până în zilele noastre. Şi astăzi, greşelile de neiertat ale omului contemporan constau în refuzul acestuia de a aduce roadă după chemarea şi darurile primite de la Dumnezeu, pe care le iroseşte într-o lume risipită şi fără responsabilitate, uitată şi egoistă, prin lipsa de închinare lui Dumnezeu din roadele credinţei lui. De aceea, şi astăzi asistăm mereu la o împotrivire, opacitate, refuz la chemarea Bisericii, care nu încetează să avertizeze că toate sunt deşertăciune, în afară de credinţa în Dumnezeu şi păzirea poruncilor Lui (**Ecclesiast 1, 2**).

Este prima dată când Domnul vorbeşte direct, înaintea duşmanilor Lui, despre moartea Sa pe cruce, în afara viei, adică afară de zidurile cetăţii Ierusalimului. Pilda lucrătorilor răi ai viei reprezintă un ecou, care anticipa moartea martirică a Fiului lui Dumnezeu, implicându-i pe cei ce-L ascultau în responsabilitatea ce le revenea, de la care s-au sustras, iar atunci când profeţii le reaminteau, i-au persecutat, ucigându-i. În acest sens, este grăitor mesajul adresat Sfântului Prooroc Iezechiel, chemat să-i încurajeze pe cei din exilul babilonic, trezindu-le dorinţa de revenire şi reclădire a propriei ţări, precum şi dificultăţile la care va fi supus, inerente chemării profetice: *„Fiul omului, am să te trimit la fiii lui Israel, la aceşti oameni neascultători, care s-au răzvrătit împotriva Mea, ca şi părinţii lor, păcătuiesc împotriva Mea până în ziua de astăzi. Aceşti fii sunt neruşinaţi şi cu inima împietrită, la ei te trimit Eu ca să le zici: Aşa grăieşte Domnul! Ori te-ar asculta, ori nu te-ar asculta, căci sunt un neam*

îndărătnic. Dar tu, fiul omului să nu te temi de ei şi de cuvintele lor să nu te sperii, deşi ei vor fi pentru tine spini şi ciulini, şi ai să trăieşti între ei ca între scorpioni, să nu te temi de cuvintele lor şi de faţa lor să nu te sperii, căci sunt un neam de răzvrătiţi, ci să le spui cuvintele Mele, ori te-or asculta, ori nu te-or asculta, căci sunt un neam îndărătnic" **(Iezechiel 2, 3-7).**

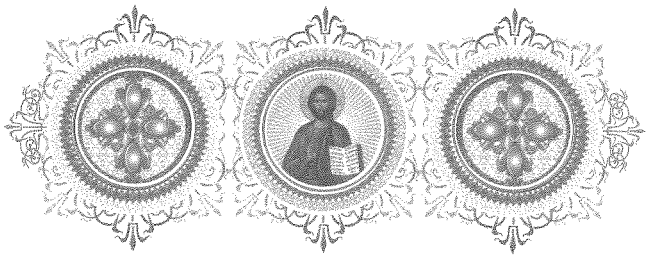
Această pildă are şi un caracter profetic, pentru că a fost rostită de Mântuitorul după ce a intrat în Ierusalim şi urma ca, în curând, să fie scos afară din cetate şi omorât. Şi i-a întrebat, ce va face stăpânul când va veni El la lucrători? Iar ei au răspuns că: *„pe cei rău cu rău îi va pierde, iar via o va da altora"*. Şi Mântuitorul a continuat: *„Împărăţia lui Dumnezeu se va lua de la voi şi se va da altora, care vor aduce roadele ei"* **(Matei 21, 43).**

Pentru atitudinea lor şovăielnică, mereu marcată de îndoială, pentru refuzul lor la chemarea lui Dumnezeu, vor plăti cel mai scump în istoria lumii, dintre toate popoarele. Neascultarea de Dumnezeu i-a condus pe calea morţii, a unei morţi cumplite, a unui destin tragic, încât din anul 70 d. Hr., aşa cum a profeţit Domnul, au fost risipiţi între toate naţiunile lumii.

Aceasta s-a întâmplat curând după moartea şi Învierea Mântuitorului, după ce S-a Înălţat la ceruri, cetatea Ierusalimului a fost distrusă de împăratul roman Titus, în anul 70, când nu a mai rămas piatră pe piatră. Iar ei, toţi, au fost risipiţi în toată lumea, fiind batjocura neamurilor. Şi aceasta a durat 1900 de ani, căci abia în anul 1948 s-au reîntors în ţara lor. Dar Împărăţia lui Dumnezeu s-a luat de la ei. Cuvântul Sfintei Evanghelii, mântuirea, s-a dat popoarelor, nouă, care eram păgâni, iar acum suntem chemaţi, fiecare popor, să aducem roada viei.

Mântuitorul a ales acest subiect, al viţei de vie, pentru că viţa de vie are nevoie de foarte multă atenţie şi îngrijire. Spre deosebire de alte plante, alţi arbori ea trebuie curăţată, trebuie îngrijită şi aproape un an de zile se lucrează la ea. Deci

atât de mult a lucrat Dumnezeu pentru acest popor şi totuşi s-a arătat nedemn de chemarea Lui. Şi a lucrat şi mai mult pentru popoarele celelalte, pentru că a pregătit mântuirea prin Întruparea Mântuitorului Hristos şi i-a mântuit prin moartea şi Învierea Lui şi totuşi, bunătatea lui Dumnezeu este tratată cu indiferenţă, cu necredinţă, cu nepăsare şi cu multă, foarte multă, indiferenţă. De aceea El, prin acest popor, ne avertizează şi pe noi, că se va lua de la voi dacă nu vom aduce roada viei. Şi roada viei este roada credinţei noastre, care se înfăptuieşte prin ceea ce este bine. *„Alege binele ca să trăieşti"*. Noi suntem Israelul cel nou, născut prin apa Botezului, Biserica cea vie, pe care Dumnezeu a întemeiat-o prin sângele Crucii Sale, Biserica aleasă dintre neamuri, în care toţi suntem chemaţi, să fim mărturisitori şi slujitori ai bunătăţii lui Dumnezeu. Pentru că orice timp pe care îl trăim, orice zi, orice oră şi orice moment al vieţii noastre este o binecuvântare, pentru că Dumnezeu doreşte ca noi să trăim, dar să trăim, aducând rod de dreptate, rodul credinţei noastre, care se materializează prin fapta cea bună, prin împlinirea poruncilor Lui. Iar poruncile Lui nu sunt grele: *„Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău şi pe aproapele tău ca pe tine însuţi. Căci făcând aceasta, te vei mântui!"* **(Luca 10, 28)** Mântuirea este eliberarea din stricăciune şi din moarte. Dumnezeu vrea să trăim, şi să trăim în pace şi în armonie, făcând roada credinţei noastre! Amin!

LEGEA ŞI DREPTATEA LUI DUMNEZEU
Duminica a 15-a după Rusalii

„Unul dintre ei, învăţător de Lege, ispitindu-L pe Iisus, L-a întrebat: Învăţătorule, care poruncă este mai mare în Lege? El i-a răspuns: Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău şi cu tot cugetul tău. Aceasta este marea şi întâia poruncă. Iar a doua, la fel ca aceasta: Să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi. În aceste două porunci se cuprind toată Legea şi proorocii. Şi fiind adunaţi fariseii, i-a întrebat Iisus, zicând: Ce vi se pare despre Hristos? Al cui Fiu este? Zis-au Lui: Al lui David. Zis-a lor: Cum deci David, în duh, Îl numeşte pe El Domn? - zicând: «Zis-a Domnul Domnului meu: Şezi de-a dreapta Mea, până ce voi pune pe vrăjmaşii Tăi aşternut picioarelor Tale». Deci dacă David Îl numeşte pe El domn, cum este fiu al lui? Şi nimeni nu putea să-I răspundă cuvânt şi nici n-a mai îndrăznit cineva, din ziua aceea, să-L mai întrebe.“ (Matei 22, 35-46)

Sfânta Evanghelie de astăzi ne-a aşezat înaintea ochilor noştri imaginea unui om care avea o funcţie foarte importantă în sânul societăţii iudaice şi care se bucura, pe lângă faptul că era un învăţat, şi de o cinste şi de o stimă deosebită. El se numea învăţător de lege sau rabin. Aceştia se ocupau cu explicarea Legii lui Moise, ceea ce este permis şi ceea ce este admis. Şi adesea, erau întrebaţi de conaţionalii lor, ce să facă, ca să fie bine-plăcuţi lui Dumnezeu. Însă acest învăţător se pare că, deşi el învăţa, nu era mulţumit şi deplin încredinţat de ceea ce el învăţa pe alţii. De aceea, a venit la Mântuitorul Iisus Hristos şi L-a întrebat, adresându-I-se astfel: *„Învăţătorule!"*. Deci, prin acest cuvânt, rabinul a văzut în Mântuitorul pe un rabin mai mare, pe un învăţător. *„Care este cea mai mare, respectiv cea mai importantă, poruncă a Legii?"*. Pentru că Legea cuprindea 613 porunci, dintre care 365 cu caracter de interdicţie, care se pedepsea de multe ori cu moartea. Iar Mântuitorul Hristos, ca Cel care este Dumnezeu veşnic, le-a rezumat în două. Şi i-a spus: *„Ascultă Israele, Domnul Dumnezeul nostru este singurul Domn, să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din toată puterea ta, din tot cugetul tău, din toată fiinţa ta, iar pe aproapele tău, ca pe tine însuţi. Aceasta este cea dintâi şi cea mai importantă poruncă a Legii"* **(Deuteronom 6, 4-5)**.

Dragostea de Dumnezeu nu este despărţită de cea de aproapele, ci legată de ea, într-o relaţie ce depinde una de cealaltă. Calea spre cunoaşterea şi descoperirea lui Dumnezeu trece prin aproapele, omul de lângă noi, semenul nostru, cel care poartă în el, ca şi noi, chipul şi asemănarea Celui care ne-a creat pe toţi, a Părintelui nostru ceresc, noi fiind fraţi unul cu celălalt, pe toţi unindu-ne umanitatea şi felul nostru inconfundabil de a fi diferiţi oameni. Specific oamenilor este măreţia, dar şi limitele lor. Cu sufletul nemuritori, cu trupul limitaţi, supuşi stricăciunii, durerilor, neîmplinirilor, eşecurilor,

păcatului, morţii. Ca oameni, purtăm în noi dorinţa de viaţă, de bine şi de mult mai mult bine, în noi se află dorinţa de veşnicie, şi, cum spunea un mare părinte cu viaţă sfântă: *„pentru Tine ne-ai făcut Doamne, şi neliniştit este sufletul nostru până ce nu se va întoarce către Tine, găsindu-şi odihna veşnică"* **(Fericitul Augustin 354-430)**.

A-L iubi pe Dumnezeu pe Care nu-L vedem, este rodul şi împlinirea credinţei, care are ca obiect central Persoana lui Dumnezeu, întreit în Persoane. În aceasta constă viaţa creştinului, într-o continuă dorinţă de a-L avea pe Dumnezeu prezent, aproape, ajutor, mângâiere, curaj, putere în noi înşine.

Dragostea faţă de Dumnezeu constă în împlinirea poruncilor Lui. *„Cel ce zice: L-am cunoscut pe Dumnezeu, dar poruncile Lui nu le păzeşte, mincinos este şi adevărul nu se află întru el. Iar cine păzeşte cuvântul Lui, pentru acela cu adevărat dragostea lui Dumnezeu este desăvârşită"* **(I Ioan, 2 4-5)**, iar Sfântul Maxim Mărturisitorul (580-662) a scris, arătând în ce constă dragostea lui Dumnezeu: *„De vom iubi pe Dumnezeu cu adevărat, vom lepăda patimile prin însăşi această iubire. Iar iubirea faţă de El constă în a-L preţui mai mult decât lumea, şi sufletul mai mult decât trupul, şi în a dispreţui (nebăga în seamă) lucrurile lumii şi a ne îndeletnici prin înfrânare, dragoste, rugăciune, cântare de psalmi şi cele asemenea... Mântuitorul Iisus Hristos nu vrea ca tu să porţi vreunui om ură sau supărare, sau mânie, sau să ţii minte răul, în nici un chip şi pentru nici un lucru vremelnic şi trecător. Aceasta o strigă permanent cele patru Evanghelii... Să iubim pe tot omul din suflet, dar să ne punem nădejdea în Dumnezeu şi Lui să-I slujim din toată puterea. Câtă vreme ne susţine El, toţi duşmanii noştri n-au nici o putere împotriva noastră. Când însă ne părăseşte El, ne ocolesc prietenii, iar duşmanii capătă puteri asupra noastră. Prietenii lui Hristos iubesc din inimă pe toţi, dar nu sunt iubiţi de toţi. Prietenii lumii nici nu iubesc pe toţi, nici nu sunt iubiţi de toţi. Prietenii lui Hristos păstrează dragostea neîntreruptă până la*

sfârşitul lumii... mulţi au spus multe despre dragoste, dar numai căutându-o între ucenicii lui Hristos o vei afla... Iubindu-l pe Dumnezeu, suntem cunoscuţi de către El" (**Filocalia, vol. 2**, ed. Harisma, 1993, p. 141-143).

Mântuitorul Hristos ne-a arătat adevărata dragoste, nepieritoare, dătătoare de viaţă, în care este viaţa şi izvorul vieţii: *„Cel ce are poruncile Mele şi le împlineşte (păzeşte) acela este care Mă iubeşte, iar cel ce Mă iubeşte pe Mine, va fi iubit de Tatăl Meu şi-l voi iubi şi Eu şi Mă voi arăta lui... dacă Mă iubeşte cineva, va păzi cuvântul Meu, şi Tatăl Meu îl va iubi, şi vom veni la el şi vom locui la el..."* (**Ioan 14, 21-23**).

Acesta, care a venit să-L întrebe pe Hristos, nu era un necunoscător, ci era unul care ştia, dar interpreta într-un mod simplist şi foarte personal. El ştia că datoria fiecărui om este de a-L iubi pe Dumnezeu, de a-i împlini poruncile Lui, de a-şi pune încrederea numai în El, de a fi, în orice moment al vieţii, împreună şi alături de Dumnezeu, izvorul vieţii oamenilor. Dar partea a doua a poruncii era greu de înţeles, şi mai greu de aplicat. Pentru că aproapele era, în imaginaţia lui, numai cel care era iudeu de neam, ceilalţi oameni nu erau consideraţi aproape. De aceea observăm în Sfânta Evanghelie că, atunci când Domnul era împreună cu vameşii şi cu oamenii obişnuiţi, era aspru criticat: *„De ce mănâncă împreună cu vameşii şi păcătoşii?"* (**Matei 9, 11**). Apoi, după Înălţarea Lui la ceruri şi după întemeierea Bisericii în lume, când Sfântul Petru a botezat primii păgâni, credincioşii creştini proveniţi dintre iudei, îl renegau, spunând că a intrat la cei păgâni, dar el le-a spus că Dumnezeu i-a chemat şi pe ei la mântuire, şi Dumnezeu i-a curăţit prin Taina Botezului, şi abia atunci au înţeles, spunând: *„aşadar Dumnezeu i-a chemat şi pe păgâni la pocăinţă"* (**Faptele Apostolilor 11, 18**).

Deci, în întrebarea acestui învăţător de lege, noi creştinii observăm că iubirea lui Dumnezeu înseamnă, de fapt, şi implică,

şi iubirea aproapelui. Pentru că, spune Sfântul Apostol Iacob, pe Dumnezeu nu îl vedem, pentru că nu pot ochii noştri, şi noi, să rămânem vii dacă vedem dumnezeirea. Dar îl iubim pentru că-L simţim, nu prin vedere, ci prin trăirea rugăciunii. Pentru că El este aproape, şi în inima fiecăruia, şi în sufletul nostru, iar aproapele este tot omul care este creat după chipul şi asemănarea cu Dumnezeu. Pentru că, atunci când l-a creat Dumnezeu pe om, i-a dat puterea de a fi raţional, de a avea sentimente, de a avea voinţă, de a avea puteri inimaginabile. În acestea se oglindeşte chipul lui Dumnezeu în om. Întruparea Mântuitorului Hristos s-a făcut ca pe Cel nevăzut să-L vedem, pentru că El a luat chip, sau icoană, a omului, afară de păcat.

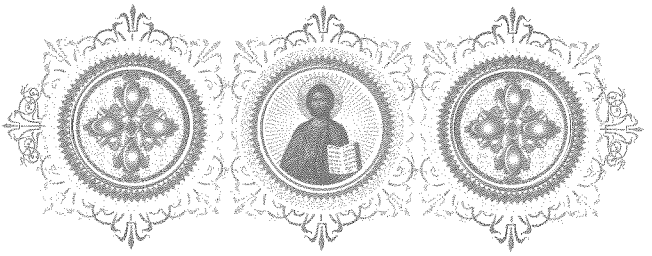
De aceea, El s-a făcut ca unul dintre noi, înălţând firea omului căzută. De aceea, cel ce L-a văzut pe Hristos, L-a văzut pe Dumnezeul cel veşnic. Iar El a spus că cel care păzeşte poruncile Lui, acela este cel care Îl iubeşte. Şi Sfântul Maxim Mărturisitorul, care a trăit în veacul al VI-lea, a răspuns la următoarea întrebare: în ce constă iubirea lui Dumnezeu? şi el a spus că: *„Iubirea lui Dumnezeu este o stare în care noi, iubindu-L nu preţuim nimic din această lume mai mult decât obiectul iubirii noastre, care este Dumnezeu. Şi din iubirea Lui, îl iubim pe tot omul de lângă noi. Şi iubindu-L pe El, descoperim în chipul lui, chipul lui Dumnezeu, care se află prezent în fiecare om.* Aşa înţelegem de ce, aceia care au ajuns la cunoaşterea şi iubirea lui Dumnezeu, şi-au iubit proprii duşmani. Pentru că, atunci când Biserica era persecutată iar creştinii omorâţi, mulţi se rugau pentru asupritorii şi călăii lor şi prin rugăciunea lor, şi aceia deveneau creştini, murind împreună cu ei şi luând cununa martiriului. Nu mai târziu de veacul trecut, când oameni fără suflet, brute, în bătăi cumplite omorau deţinuţii anticomunişti, dar unii au supravieţuit, iar când întâlneau foştii călăi, lăcrimau pentru ei, deplângând starea jalnică în care se aflau sufletele lor.

Dumnezeu cere de la noi să-L imităm în dragoste. El face să răsară soarele peste cei buni şi peste cei răi, şi trimite ploaie peste toţi (**Matei 5, 4-5**). Iubirea faţă de aproapele ne defineşte pe noi, cine suntem, creştini care urmăm Mântuitorului Iisus Hristos, sau surogate, credincioşi de moment şi de circumstanţe. A-L urma pe El înseamnă a-L imita. Dacă ne iubim unii pe alţii vom fi iubiţi de Dumnezeu, *„care aşteaptă ca toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vină"* (**I Timotei 2, 4**). El, ca un Părinte iubitor, nu poate suporta ura, dezbinarea, ci aşteaptă dragostea cea plină de roade. Să fim cu îndelungă răbdare faţă de toţi, şi va fi şi El cu îndelungă răbdare faţă de păcatele noastre, să nu ne răzbunăm singuri, răsplătind răul cu rău, şi nu vom primi după păcatele noastre! Iertarea greşelilor proprii o aflăm în iertarea celor ce ne greşesc nouă. Mila şi iertarea de la Dumnezeu stau ascunse în mila noastră faţă de tot omul, semenul nostru aflat în mare dificultate şi nevoie.

În lumea de astăzi, tot mai egoistă, în care dragostea de sine atinge apogeul ameţitor al individualismului, noi creştinii avem datoria de a ne arăta altfel prin comportamentul nostru faţă de cei ce nu doresc să-L aibă pe Dumnezeu prezent în viaţa lor. În voinţa noastră stă taina mântuirii noastre. Făptura cea nouă este cea în care se descoperă chipul Mântuitorului nostru, Care lucrează spre aflarea căii care duce spre viaţa cea veşnică.

Este greu a recunoaşte puterea iubirii care se revarsă şi asupra duşmanilor, dar este dumnezeieşte în a-i iubi pe toţi şi în a-i lăsa la dreapta judecată a Lui, pentru că nu a noastră este răzbunarea, ci a lui Dumnezeu, şi El va da fiecăruia, după faptele proprii. Deci, învăţătorul de lege a cunoscut, din cele spune de Mântuitorul, că voinţa lui Dumnezeu se întemeiază pe crucea sacrificiului. Crucea este formată din două părţi, una orizontală şi una verticală. Cea verticală reprezintă datoria noastră faţă de El, iar cea orizontală datoria noastră unul faţă

de celălalt, pentru că, prin mâinile noastre ajutăm pe cei din nevoie, şi prin mâinile noastre, săvârşim binele sau răul. Evanghelia de astăzi este o Evanghelie care ne încurajează să batem la uşa iubirii lui Dumnezeu, căci El este îndelung răbdător şi mult iubitor şi, în acelaşi timp, este Cel care aşteaptă iubirea noastră, ca El să ne iubească şi mai mult, şi din iubirea Lui să-L putem imita toţi, în iubire şi în iertare! Amin!

PILDA TALANŢILOR
Duminica a 16-a după Rusalii

„Zis-a Domnul pilda aceasta: un om oarecare, plecând departe, şi-a chemat slugile şi le-a dat pe mână avuţia sa. Unuia i-a dat cinci talanţi, altuia doi, iar altuia unul, fiecăruia după puterea lui, şi a plecat. Îndată mergând, cel ce luase cinci talanţi a lucrat cu ei şi a câştigat alţi cinci talanţi. De asemenea, şi cel cu doi a câştigat alţi doi. Iar cel ce luase un talant s-a dus, a săpat o groapă în pământ şi a ascuns argintul stăpânului său. După multă vreme a venit şi stăpânul acelor slugi şi a făcut socoteala cu ele. Şi, apropiindu-se cel care luase cinci talanţi, a adus alţi cinci talanţi, zicând: Doamne, cinci talanţi mi-ai dat, iată alţi cinci talanţi am câştigat cu ei. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău. Apropiindu-se şi cel cu doi talanţi, a zis: Doamne, doi talanţi mi-ai dat, iată alţi doi talanţi am câştigat cu ei. Zis-a lui stăpânul: Bine, slugă bună şi credincioasă, peste puţine ai fost credincioasă, peste multe te voi pune;

intră întru bucuria domnului tău. Apropiindu-se apoi şi cel care primise un talant, a zis: Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat şi, temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată, ai ce este al tău. Şi răspunzând, stăpânul său i-a zis: Slugă vicleană şi leneşă, ştiai că secer unde n-am semănat şi adun de unde n-am împrăştiat? Se cuvenea, deci, ca tu să dai banii Mei schimbătorilor de bani, şi eu, venind, aş fi luat ce este al meu cu dobândă. Luaţi, deci, de la el talantul şi daţi-l celui care are zece talanţi. Căci tot celui ce are i se va da şi-i va prisosi, iar de la cel ce n-are şi ce are i se va lua. Iar pe sluga netrebnică aruncaţi-o în întunericul cel mai din afară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor. Acestea zicând, a strigat: Cel ce are urechi de auzit, să audă!" (Matei 25, 14-30)

Fiecare dintre noi a primit de la Dumnezeu multe şi nesfârşite daruri. Cel mai mare dar, pentru care trebuie neîncetat să-I mulţumim, este darul vieţii, ce am făcut noi înşine pentru a ne naşte în această lume? Apoi darul că suntem sănătoşi, că vedem frumuseţea lumii, că mergem, muncim, gândim, şi nu depindem de alţii.

Pe lângă aceste daruri multe, Sfânta Evanghelie ne istoriseşte pilda talanţilor. În timpul Mântuitorului Hristos, talantul era o unitate financiară cu ajutorul căruia se efectuau plăţi. Valoarea unui talant era de 49,7 kg. aur, deci era o monedă foarte valoroasă, pe care puţini oameni o puteau folosi şi avea.

Pilda talanţilor vorbeşte despre faptul că un om, stăpân, chemându-şi slujitorii, le încredinţează, în funcţie de capacitatea lor, un număr diferit de talanţi, adică o avere imensă. Unuia cinci, altuia doi şi ultimului, unul. Plecarea departe a stăpânului presupune timpul pe care îl dă omenirii spre a-şi fructifica

darurile primite, timpul de aşteptare al stăpânului fiind pe măsura depărtării.

După multă vreme, cu mare întârziere, şi îndelungată aşteptare, Stăpânul revine, începând să ceară slujitorilor săi justificarea pentru darurile ce le-au primit şi ce s-a întâmplat cu ele. Primii doi, conştienţi de faptul că cele primite trebuiau înmulţite, au lucrat intens, asiduu, şi şi-au înmulţit darurile primite, încât Stăpânul lor i-a lăudat, bucurându-se şi evidenţiindu-i ca oameni responsabili: *„Bine, slujitor bun şi credincios, peste puţine ai fost credincios, peste multe te voi pune; intră întru bucuria Domnului tău"* (**Matei 25, 23**). Al treilea slujitor se înfăţişează înaintea Stăpânului şi îi spune: *„Doamne, te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri unde n-ai semănat şi aduni de unde n-ai împrăştiat. Şi temându-mă, m-am dus de am ascuns talantul tău în pământ; iată ce este al tău"* (**Matei 25, 24-25**). Auzind aceste cuvinte, Stăpânul se mânie, îl ceartă, subliniind că s-ar fi cuvenit, ca la întoarcerea lui, să primească ceea ce este al său cu dobândă. Apoi, el porunceşte să i se ia slujitorului leneş talantul, care va fi dat celui cu zece talanţi, adăugând: *„iar pe sluga netrebnică, aruncaţi-o în întunericul cel mai dinafară. Acolo va fi plângerea şi scrâşnirea dinţilor"* (**Matei 25, 30**).

Prin talant, Mântuitorul a vrut să enumere toate darurile primite de noi oamenii, care urmează să fie înmulţite, fructificate, prin efortul nostru susţinut, zilnic, cu ajutorul harului, deoarece, nici un talent nu poate fi evidenţiat fără ajutorul constant, direct şi permanent al harului ceresc. Talantul nu aparţine oamenilor, ci Stăpânului ceresc, care îl încredinţează temporar, şi cu scop precis. De aceea, fiecare dintre noi are chemarea şi darul său. La plecarea noastră din această lume, adică în momentul în care vom trebui să dăm răspuns de ceea ce am făcut noi pe acest pământ, Stăpânul va cere justificare de darul încredinţat, şi va fi exigent faţă de omul care a primit mult. Cu acest prilej, Mântuitorul ne avertizează: *„oricui i s-a*

dat mult, mult i se va cere, şi cui i s-a încredinţat mult, mai mult i se va cere" **(Luca 12, 48)**.

Faptul că talantul ni s-a încredinţat, demonstrează că nimic nu ne aparţine nouă, ci este doar primit, în totală dependenţă de Dumnezeu fiind, pentru a împlini cele cerute. Darul primit de la Dumnezeu este în totală armonie cu puterile şi capacitatea fiecăruia dintre noi, însă observăm că primim după puterile noastre. Rodirea şi înmulţirea darurilor are grade deosebite, diferite, fiecare desăvârşindu-se la nivelul ce corespunde puterilor lui. În primul rând, fiecare este dator să lucreze ca sufletul său să fie cultivat, chipul lui Dumnezeu aflat în el să se facă vizibil prin viaţa, atitudinile şi, mai ales, virtuţile, ce trebuiesc înmulţite zilnic. Toate acestea presupun credinţă şi o luptă permanentă, încununată cu biruinţă, asistată mereu de puterea lui Dumnezeu. Dacă omul se desparte de Stăpânul său, evoluând autonom, fără responsabilitate, cel ce îşi este lui atotsuficient, talantul primit devine neroditor, iar acest om se află în mare primejdie.

Sluga cea leneşă şi vicleană dezvăluie o nepăsare şi o rea intenţie în comportamentul ei, nu şi-a asumat şi nici nu s-a preocupat de momentul în care trebuia să dea răspuns de felul cum şi-a fructificat darul primit. Ea nu a pierdut talantul, nu l-a risipit, a refuzat să-l multiplice, l-a îngropat. Din această pildă vedem că Dumnezeu ne cere socoteală pentru tot ceea ce puteam face, dar nu am făcut, pentru timpul care s-a scurs atât de repede şi, la final, nu avem cu ce ne prezenta înaintea Dreptului judecător.

Timpul vieţii este foarte trecător, mai mult ca niciodată, trece cu o aşa rapiditate, încât ziua a devenit foarte scurtă, luna şi anul abia pot fi observate. În acest scurt timp avem darul de a ne pregăti pentru veşnicie, pentru răspunsul cel bun, pentru clipa în care *„fiecare, din faptele sale, sau se va preamări, sau se va ruşina"*.

Ceea ce a îndemnat-o pe slugă să ascundă darul primit a fost neîncrederea faţă de Stăpânul ei. *„Te-am ştiut că eşti om aspru, care seceri de unde n-ai semănat, şi aduni de unde n-ai împrăştiat"* (**Matei 25, 24**). Această teamă, frică, neîncredere, demonstrează că ea, sluga, nu avea o relaţie cu Stăpânul ei bazată pe încredere, pe faptul că ceea ce nu poate împlini ea prin forţe proprii, Stăpânul oricând îi vine în ajutor, dacă este chemat, solicitat, prin rugăciune.

Aşa se realizează lucruri mari, pornind, în primul rând, pe încrederea că ajutorul lui Dumnezeu este mereu prezent şi activ.

Ridicarea unei biserici este un mare dar şi o mare şansă, ea nu presupune neapărat cunoştinţe tehnice, ci începutul lucrării, continuarea şi desăvârşirea ei îi aparţin lui Dumnezeu, care lucrează prin oameni: *„Noi toţi suntem ogorul lui Dumnezeu, zidirea Lui, împreună lucrători cu El"* (**I Corinteni 3, 9**). Cel ce este departe de Dumnezeu, de ajutorul Lui, nu are niciodată iniţiativă, ci mereu se lamentează, într-o continuă neputinţă şi veşnică acuzare. Realizarea presupune îndrăzneală, luptă, încercare, cu toată puterea credinţei.

Acest slujitor inactiv, leneş, atotsuficient, se aseamănă, în mare parte, cu mulţi semeni de-ai noştri care, fără perspectiva viitorului, adoptă o poziţie comodă, pasivă, inactivă, lipsită de sens, cu aplecare mare spre disperare şi criză sufletească. Pesimismul, sub orice formă s-ar manifesta, este o mare piedică în înmulţirea talanţilor.

Credinţa în Mântuitorul Iisus Hristos va dărui oamenilor optimism, deoarec în centrul ei, se află crucea, sminteală pentru neamuri, mântuire pentru noi (**I Corinteni 1, 18**). Refuzul de a lucra, chiar de a greşi, de a ascunde talantul în mod deliberat, este specific unui negativism propriu spiritului demonic, care incită la nelucrare. Spiritualitatea monastică a concluzionat aceasta prin cuvintele, care au devenit sintagmă: *„mintea care*

nu este în lucrare continuă, are de luptat cu puterea răului, deoarece acesta îi va da mereu de lucru". Slujitorul nepăsător nu are nici o iniţiativă, se complace într-o viaţă lipsită de roade şi fără folos. Ba chiar manifestă ostilitate faţă de stăpânul lui.

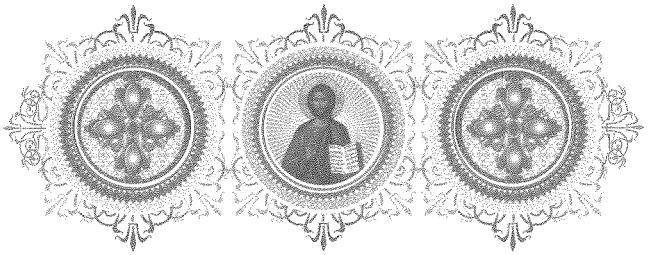
Ceea ce Dumnezeu ne cere nouă este faptul că darurile pe care le-am primit trebuie să le înmulţim, ele având rolul de a preface viaţa noastră într-o adevărată lucrare vizibilă a prezenţei darului dumnezeiesc. Roadele Duhului Sfânt, care sunt: *„dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credinţa, blândeţea, curăţia, înfrânarea"* (**Galateni 5, 22-23**), trebuie cultivate şi făcute vizibile în viaţa noastră, ca ceilalţi văzându-le, *„să preamărească pe Tatăl nostru cel din ceruri"* (Matei 5, 16).

La originea multor nedreptăţi, fapte rele, pe care le auzim, trăim, experimentăm, nu se află şi vădita indiferenţă de a nu ne implica atunci când putem face binele, iar noi îl evităm? Să rămânem cu atenţia asupra cuvintelor Domnului: *„căci tot celui ce are i se va da, şi-i va prisosi, iar de la cel ce nu are, şi ce are i se va lua"* (**Matei 25, 29**). Aceste cuvinte se aplică la lumea duhovnicească, care este guvernată de alte legi, pentru că cel ce s-a străduit, lucrând cu timp şi fără timp, acceptând să îşi pună în lucrare cu multă responsabilitate şi dăruire, darurile primite, consacrându-le lui Dumnezeu, nu există posibilitatea limitată a înmulţirii lor, ele vor spori pe măsura ostenelii proprii, dar şi prin eficacitatea darului cel mare al credinţei.

Astăzi, mai mult ca altădată, ni se cere să devenim oameni activi în împlinirea faptei celei bune. Este nevoie mare de împlinirea binelui, în locul a atâta rău promovat, mediatizat, glorificat, este nevoie de cercetarea proprie şi de asumarea împlinirii binelui, a cultivării lui.

Cine este lipsit de daruri primite de la Dumnezeu? Nimeni. Câţi am conştientizat aceasta, că trebuie să lucrăm pentru a le multiplica şi spori, lucruri mici care devin mari? Un sfat bun

la un timp nefavorabil, poate fi o şansă în salvarea unui suflet pierdut, care se afundă pe calea răului. Către câţi oameni ne-am îndreptat, ajutându-i să se salveze de pe calea necredinţei? Sfântul Apostol Iacov ne învaţă următoarele: *„cel ce a întors pe păcătos de la rătăcirea lui, îşi va mântui sufletul din moarte şi va acoperi mulţime de păcate"* **(Iacov 5, 20)**. Având lumina credinţei, să o facem să strălucească tuturor, lucrând cu cutremur la mântuirea şi salvarea atâtor suflete! Amin!

RUGĂCIUNEA ÎMPLINITĂ
Duminica a 17-a după Rusalii

„În vremea aceea s-a dus Iisus prin părţile Tirului şi ale Sidonului şi iată că o femeie hananeiancă, din acele ţinuturi, ieşind în calea Lui, striga către Dânsul şi zicea: miluieşte-mă, Doamne, Fiul lui David, fiica mea este rău chinuită de un diavol. El însă nu i-a răspuns nici un cuvânt. Dar, apropiindu-se, ucenicii Săi îl rugau, zicând: dă-i drumul, că strigă în urma noastră. Iar El, răspunzând, le-a zis: nu sunt trimis decât numai către oile cele pierdute ale casei lui Israel. Dar ea, venind, s-a închinat Lui, zicând: Doamne, ajută-mă! El însă, răspunzând, i-a zis: nu este bine să iei pâinea fiilor şi s-o arunci câinilor. Dar ea a zis Lui: adevărat, Doamne, însă şi câinii mănâncă din fărâmiturile ce cad de la masa stăpânilor lor. Atunci, răspunzându-i, Iisus i-a zis: o, femeie, mare este credinţa ta; fie ţie cum voieşti! Şi s-a tămăduit fiica ei în ceasul acela.“ (Matei 15, 21-28)

Foate nicăieri în lume nu este omul în stare să-şi cunoască propria lui putere, decât atunci când este bolnav, sau când, în familia şi în viaţa lui are prieteni apropiaţi pe care nu-i poate ajuta, şi care sunt măcinaţi de diferite suferinţe, care fac viaţa să fie foarte grea şi, în acelaşi timp, zilele să fie foarte dificile.

În faţa suferinţelor trupeşti, oamenii îşi dau seama că, de fapt, puterea lor şi poziţia lor, de care adesea abuzează, sunt o mare înşelare. Şi atunci când suferinţele, cărora istoria medicinii le-a dat câte un nume, la fiecare după simptome şi manifestări, vin în viaţa omului, acesta cunoaşte că, de fapt, ceea ce pentru el înainte era mijloc de a privi spre alţii cu dispreţ, de a-i trata cu indiferenţă, de a abuza de ei şi de drepturile lor, a fost o mare înşelare, iar acum revine la starea firească, la cea reală, care ne demonstrează cine suntem noi de fapt.

Ei bine, în faţa suferinţei, o mamă feniciană privea în fiecare zi cum fiica ei era chinuită cumplit, şi stătea în pat, iar mama, în durerea ei, nu putea face nimic pentru ea. Ea era de origine feniciană, pentru că a existat, pe malul Mării Mediterane, la nordul Ţării Sfinte, un popor numit fenicieni, care erau mari piraţi ai mărilor dar, în acelaşi timp, mari comercianţi de stofe foarte fine, ei au descoperit cerneala dintr-un peşte marin, şi aşa au început oamenii să scrie, folosind substanţe extrase din acel peşte, pe care au numit-o cerneală.

Aflându-se în nordul Ţării Sfinte, a părăsit Galileea, şi a intrat, în afara graniţelor ei, în ţinutul fenician. Acolo, Mântuitorul a voit să fie în linişte, dar n-a putut, căci această femeie, care avea strămoşi canaanei, a auzit că este acolo şi a început să strige în urma lui: *„Doamne, Fiul lui David, miluieşte pe fiica mea, căci rău se chinuieşte"* (**Matei 15, 22**). La rugăciunea, şi la rugămintea ei, atitudinea Mântuitorului Hristos pare puţin de neînţeles; nu i-a răspuns nici un cuvânt, iar ea mai tare se ruga, şi mai tare striga, dar nici de această

dată n-a spus nici un cuvânt. Atunci, Apostolii, văzând tăcerea Lui îndelungată, s-au rugat ei pentru ea: *„Doamne, ajut-o că strigă în urma noastră, fie-ţi milă de ea!"* **(Matei 15, 23)**, iar El a spus următorul cuvânt: *„Nu sunt trimis decât către oile pierdute ale casei lui Israel"*. Şi, cu toate acestea femeia, mama aceasta îndurerată, nu şi-a pierdut curajul şi nici puterea rugăciunii ei. Venind aproape, s-a închinat Lui zicând: *„Doamne, fie-ţi milă, de mine! Ajută-mă!"* **(Matei 15, 25)**. Iar Domnul i-a răspuns: *„Nu este bine să iei pâinea copiilor şi să o arunci câinilor"*. Nu este firesc ca proprii copii să moară de foame, iar câinii să mănânce pâinea lor. Ea, când a auzit aceste cuvinte, pentru că erau inatacabile, nu L-a contrazis. *„Aşa este, Doamne"*, adevărat ai spus. *„Dar şi câinii mănâncă firmiturile de la masa stăpânilor lor"*. Aşa este în această lume, oamenii, după ce se satură, rămăşiţele le dau câinilor; astăzi este cam nefiresc, pentru că sunt oameni care iubesc mai mult câinii decât copiii şi acordă mai multă atenţie unor necuvântătoare, mai mult decât unor semeni, care au nevoie de ajutorul, de mila şi de compasiunea noastră. Ce este mai dureros când un copil este alungat din propria familie?

Ce a vrut Mântuitorul să spună prin aceste cuvinte? Tăcerea Lui este o pedagogie; de două ori a părăsit teritoriul Ţării Sfinte, o dată când a intrat în oraşul său, în părţile Cezareii, care era condusă de fratele lui Irod, Filip, şi care era o provincie păgână. Când a întrebat pe Apostoli: *„Cine spun oamenii că sunt Eu?"*, iar Apostolul Petru a spus: *„Tu eşti Hristos, Dumnezeul cel veşnic"*. El a răspuns că, pe seama acestei mărturisiri a lui Petru, va zidi Biserica Lui, pe care porţile iadului nu o vor birui, şi va da putere de a lega şi dezlega păcatele oamenilor **(Matei 16, 17-18)**.

Acum, a doua oară a venit în acest ţinut vechi, locuit odinioară de canaanei, apoi siro-fenicieni, şi a întâlnit această femeie, şi i-a spus că El, de fapt, a venit prima dată pentru a mântui oile pierdute ale casei lui Israel. Iar pâinea care a adus-o

El pentru viaţa lumii, este Trupul Său, din care, cei care îl vor gusta, se vor învrednici de iertarea păcatelor şi de viaţa cea veşnică. Şi a spus că lor, întâi, li se cuvine aceasta, pentru că sunt poporul ales (**Romani 3, 2**), întâi lor, iudeilor li s-au încredinţat cuvintele lui Dumnezeu. Dar femeia nu s-a descurajat şi a spus: *„Da, dar şi câinii, adică păgânii, mănâncă şi ei câte o firimitură ce cade de la masa tainei cele sfinte"*. Pentru acest cuvânt a vindecat pe fiica ei, şi ea a obţinut bucuria eliberării de suferinţă.

Ce învăţăm noi din întâlnirea Mântuitorului cu femeia canaaneiancă? Învăţăm trei lucruri! În primul rând, faptul că Mântuitorul Iisus Hristos a intrat într-un ţinut păgân, în care locuitorii nu cunoşteau pe adevăratul Dumnezeu şi practicau idolatria, se închinau zeului Baal, pe care îl considerau zeul fertilităţii; acolo s-a născut şi soţia regelui Ahab, Izabela, în acel ţinut din patria cedrilor; astăzi nu mai există fenicieni, pentru că, în secolul al VII-lea, au năvălit, din stepele arabe, poporul arab, musulman, şi a desfiinţat civilizaţiile lumii vechi, aducând întunericul şi dezordinea. În acele ţinuturi astăzi se află Libanul, care jumătate este creştin şi jumătate păgân, musulman. Dar Domnul, ieşind din Ţara Sfântă, a voit ca, cei care erau în afara poporului ales, să se bucure de lumina învăţăturii Sale. Şi faptul că n-a răspuns prima dată la rugămintea acestei femei arată că El a venit în mijlocul păgânilor doar tăcând, şi nimic zicând, pentru ca ei văzându-I doar faţa, să-L cunoască şi să se întoarcă către El. Că este aşa, o arată atitudinea acestei mame, care s-a rugat mult şi a crezut că numai El îi mai poate vindeca fiica.

În al doilea rând, învăţăm faptul că, adesea ni se pare că Dumnezeu tace atunci când îi cerem ajutorul. Dar tăcerea Lui este o pedagogie; aici sunt mulţi părinţi ai multor copii şi ştim că adesea copiii cer multe lucruri nefolositoare, care le sunt dăunătoare. Şi atunci când cer, părinţii ori tac, ori nu le împlinesc cererile. Pentru că ştiu că, de nenumărate ori, ceea ce cer, şi-şi doresc foarte mulţi copii, dorinţele lor sunt inutile,

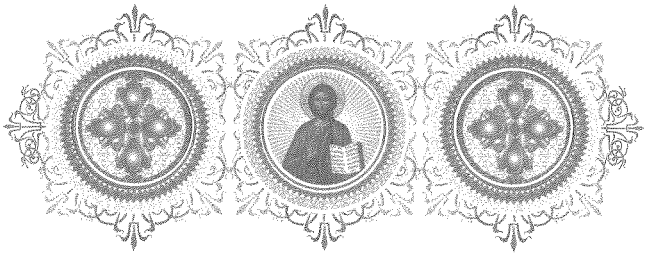
primejduindu-le propria viaţă. De aceea, când Apostolii au cerut să stea unul de-a dreapta şi altul de-a stânga Mântuitorului, El le-a spus: *„Nu ştiţi ce cereţi!"* (**Matei 20, 22**). Adesea, oamenii cer lucruri de la Dumnezeu pe care El nu le vrea. De exemplu: cer moartea duşmanilor lor, Dumnezeu nu vrea moartea omului păcătos (**Iezechiel 18, 23**), ci doreşte întoarcerea lui şi mântuirea lui; căci de aceea a venit în lume, ca să mântuiască pe cel pierdut (**Luca 19, 10**). De aceea a venit şi a intrat şi în ţinuturile păgânilor, pentru că şi aceştia erau creaţia mâinilor Lui.

În al treilea rând, învăţăm că, atunci când cerem şi ne rugăm stăruind, Dumnezeu împlineşte ceea ce cerem de la El, în măsura credinţei şi a intensităţii rugăciunii noastre. El ne încredinţează că *„oricâte veţi cere de la Mine cu credinţă, le veţi avea"* (**Matei 21, 22**). Deci, această mamă se roagă pentru fiica ei, şi Domnul ascultă rugăciunea ei la rugămintea Apostolilor; deci mai învăţăm că sfinţii mijlocesc pentru noi şi se roagă ca Dumnezeu să ne împlinească cererile. Ce bucurie mai mare poate fi pentru un părinte când vede copilul sănătos, sau pentru o mamă care îşi vede proprii fii şi fiice, scăpaţi din încercările vieţii!

Astăzi lumea, în ansamblul ei, a uitat de puterea şi bucuria rugăciunii. Totul se reduce la cele obişnuite, trecătoare, multe dintre ele fiind o mare înşelare. Un om, cu ochii în lacrimi, vede pe Dumnezeu şi puterea Lui, iar curajul rugăciunii sincere devine faptă dăruită şi împlinită. Ca şi creştini, avem suprema datorie de a ne ruga mult şi intens. Rugându-ne şi concentrându-ne mintea spre izvorul vieţii, vom dobândi viaţa. Nu putem primi, dacă nu cerem! Pierdem foarte mult timp fără sens, ce ar fi dacă timpul pierdut ar fi câştigat prin dulceaţa rugăciunii. Când ne rugăm vorbim, dialogăm cu Dumnezeu. Lui îi sunt cunoscute gândurile şi faptele noastre, neîmplinirile, durerile, lipsurile, toate acestea, prin rugăciune, le vom birui.

Sfinţii, prin rugăciunile unii pentru alţii, au biruit împărăţii ce erau împotriva lor, au sfărâmat puterea răului, au înviat morţii, au făcut dreptate (**Evrei 11, 33-38**). Avem datoria de a ne ruga pentru toţi oamenii, ca Dumnezeu să-i cheme pe toţi pe calea adevărului şi a mântuirii. *„Faceţi rugăciuni pentru toţi oamenii, că acesta este lucru bun şi primit înaintea lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, care voieşte ca toţi oamenii să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vină"* (**I Timotei 2, 2-5**).

În fiecare dimineaţă, să nu uităm, să mulţumim pentru o nouă zi, pe care Dumnezeu ne-o dăruieşte, şi în care trebuie să lucrăm pentru câştigarea sufletelor noastre pentru Împărăţia cea veşnică la care suntem chemaţi. Seara să cerem iertarea păcatelor, iertându-ne unii altora, lăsând puterea nopţii şi odihna somnului spre grija lui Dumnezeu. De aceea, întâlnirea Domnului cu femeia canaaneiancă ne dă curaj şi, în acelaşi timp, ne mângâie, arătându-ne că nu suntem singuri şi că El este prezent, chiar atunci când tace, şi când noi cerem de la El, El ne priveşte şi ne laudă când rugăciunea noastră este însoţită de o credinţă puternică. Mare este credinţa ta, fie după cum mi-ai cerut! Amin!

PESCARII DEVIN APOSTOLI
Duminica a 18-a după Rusalii

„În vremea aceea şedea Iisus lângă lacul Ghenizaretului şi a văzut două corăbii oprite lângă ţărm, iar pescarii ieşiseră din ele şi-şi spălau mrejele. Intrând în corabia care era a lui Simon, l-a rugat s-o depărteze puţin de la uscat; apoi, şezând în corabie, învăţa din ea mulţimile. Iar când a terminat de vorbit, i-a zis lui Simon: depărteaz-o la adânc şi aruncaţi mrejele voastre, ca să pescuiţi. Atunci, răspunzând Simon, I-a zis: Învăţătorule, toată noaptea ne-am ostenit şi nimic n-am prins; dar, la porunca Ta, voi arunca mreaja. Şi, făcând ei aşa, au prins mulţime mare de peşte, încât li se rupeau mrejele. Deci au făcut semn tovarăşilor, care erau în cealaltă corabie, ca să vină să le ajute. Şi au venit şi au umplut amândouă corăbiile, de erau gata să se scufunde. Iar Simon Petru, văzând aceasta, a căzut la picioarele lui Iisus şi I-a zis: du-Te de la mine, Doamne, căci sunt om păcătos; pentru că îl cuprinsese spaimă pe el şi pe toţi cei care erau cu el, din pricina pescuitului atâtor peşti pe care îi prinseseră;

tot aşa şi pe Iacob şi pe Ioan, fiii lui Zevedeu, care erau tovarăşii lui Simon. Atunci Iisus a zis către Simon: nu-ţi fie frică; de acum înainte vei fi pescar de oameni. Şi, trăgând corăbiile la uscat, au lăsat totul şi au mers după Dânsul." (Luca 5, 1-11)

Sfânta Evanghelie din Duminica a 18-a după Rusalii ne aminteşte de unul dintre cele mai sublime momente ale vieţii Mântuitorului, petrecut pe lacul Ghenizaretului, sau pe Marea Galileii, într-o liniştе profundă, datorită faptului că această mare este aşezată şi înconjurată de dealurile provinciei Galileea, la nord aflându-se Siria şi Libanul, de unde izvorăşte râul Iordan, care străbate Mareea Galileii, şi, de acolo, se revarsă către Marea Moartă. Deci, pe această mare a întâlnit Domnul patru pescari, care se trudeau din greu, căutând să-şi asigure pâinea cea de toate zilele din pescuitul peştilor, aceasta făcându-o adeseori noaptea, pentru că, în meşteşugul de a pescui, se pare că noaptea este momentul cel mai propice pentru a avea succes la mulţime mare de peşte.

Cei patru erau locuitori ai provinciei Galileea şi cunoşteau de la Ioan Botezătorul pe Cel care a venit în lume, pe Hristos, să mântuiască lumea din stricăciune şi din moarte. Aceştia erau Simon Petru şi Andrei, fratele lui, Iacob şi Ioan, la fel, fraţi, care îşi câştigau viaţa pescuind peşte, iar a doua zi, îl vindeau în pieţele din oraşul Capernaum. Apropiindu-se Mântuitorul Hristos, s-a urcat într-una dintre corăbiile care erau acolo, şi învăţa din ea mulţimile, în liniştea mării, în faţa a mulţime de oameni. Sfânta Evanghelie ne spune că erau atât de mulţi, încât unii se călcau în picioare, iar altă dată, spune că erau cinci mii, afară de femei şi de copii.

După ce a încetat a le vesti Împărăţia cea veşnică a lui Dumnezeu, S-a adresat proprietarului corăbiei, Simon Petru, şi i-a spus să arunce mreaja ca să pescuiască. Dar acesta i-a

replicat: *„Învăţătorule, toată noaptea ne-am străduit şi nu am prins nimic, dar după cuvântul Tău aşa voi face. Şi aruncând mreaja, o mulţime mare de peşti s-a prins în ea, încât aceasta a început să se rupă“* **(Luca 5, 5)**. Datorită mulţimii mare de peşti, a făcut semn celorlalţi doi să vină să ajute, şi aşa au umplut ambele corăbii de peşti. Văzând această minune, Simon Petru a căzut la picioarele Domnului şi i-a spus: *„Pleacă de la mine, Doamne, că sunt un om păcătos“*. Dar El l-a încurajat: *„Nu te teme, de acum înainte vei fi pescar de oameni. Şi lăsând totul, au mers după El“*. Aceasta este relatarea din Sfânta Evanghelie scrisă de Sfântul Evanghelist Luca în capitolul al 5-lea, şi are mai multe înţelesuri şi mai multe învăţături, pe care suntem chemaţi astăzi a le descoperi şi a le primi în viaţa noastră.

Săvârşirea acestei minuni, în clipa când Mântuitorul cheamă solemn pe primii Săi ucenici, să-L urmeze, cerându-le să părăsească cele trecătoare, investindu-i prin cuvintele: *„Veniţi după Mine şi vă voi face pescari de oameni“* **(Matei 4, 19; Marcu 1, 17)** este menită să evidenţieze sensul grelei misiuni apostolice care-i aştepta. Munca apostolilor, din timpul nopţii, fusese zadarnică. În momentul când Mântuitorul a urcat în corabia lui Petru, năvodul aruncat a prins mulţime mare de peşti. Aceşti peşti semnifică mulţimea mare de suflete care sunt chemate la Împărăţia cerurilor. Abundenţa lor prefigurează toate popoarele pământului, care, prin misiunea sfinţilor Apostoli, vor cunoaşte taina credinţei în Hristos şi puterea iertării în Biserica Lui. Înainte ca ei să-şi înceapă lucrarea lor în lume, li s-a înfăţişat simbolic puterea şi lucrarea lor în lume. Trăsătura dominantă, în toate parabolele Mântuitorului, având ca temă Împărăţia cerurilor, o reprezintă abundenţa, belşugul, prin care se sugerează inepuizabila lucrare a Duhului Sfânt. În primele veacuri, cuvântul grecesc „peşte“ era prescurtarea numelui lui Iisus Hristos Mântuitorul. În parabola din capitolul 13 (vs. 47, 48), a Evangheliei după Sfântul Matei, se menţionează că, printre

peştii buni, vor fi şi peşti nefolositori, pe care pescarii îi vor alege şi exclude din mijlocul celor folositori. În corabia mereu lovită de valuri şi vânturi, dar mereu biruitoare, simbol al Bisericii, vor intra multe suflete, care se vor sfinţi, găsind salvarea din marea cea amară a acestei vieţi.

Corăbiile pe care pescuiau cei patru Apostoli erau simbolul Bisericii. Din acest motiv, Biserica se zideşte totdeauna spre răsărit, pentru că din Răsărit a venit Mântuitorul, din Răsărit a apărut steaua, din Răsărit au venit cei trei magi, din Răsărit va veni, a doua oară, ca să judece lumea cu dreptate. Aceste două corăbii erau pe mare, simbol al faptului că Biserica străbate valurile istoriei şi furtunile timpului. Toată noaptea s-au străduit şi munca lor a fost zadarnică, dar dimineaţa, când a apărut Mântuitorul, li s-au umplut corăbiile de peşti. De ce? Pentru că atâta timp cât El, Dumnezeu, a fost departe de ei, munca lor a fost fără succes, dar când s-a apropiat de ei, şi când le-a făcut îndemnul: *„Aruncaţi mreaja în partea dreaptă şi veţi descoperi mulţime mare de peşti"*, ei au ascultat şi au făcut aşa, atunci munca lor nu a mai fost zadarnică, adică fără sens.

De multe ori vedem cum oameni, care nu îl au pe Dumnezeu prezent în viaţa lor, se străduiesc şi nu au succes. Ceea ce reuşesc într-o zi, pierd a doua zi, şi mai mult decât au câştigat, pentru că le lipseşte harul prezenţei lui Dumnezeu în viaţa lor. De aceea, Sfântul Petru a spus că a fost un om păcătos, pentru că a recunoscut că a fost moment de noapte, de întuneric, în care el s-a bizuit doar pe propria putere, dar când a venit lumina Mântuitorului Hristos, care luminează pe tot omul care crede în El, i s-a descoperit conştiinţa şi a mărturisit: *„Nu sunt vrednic, du-Te de la mine că sunt om păcătos"*. Dar Domnul l-a mângâiat, şi i-a spus să nu se teamă. Atunci când Maica Domnului a primit de la îngerul Gavriil vestea că va naşte pe Mântuitorul, acesta a spus: *„Nu te teme!"*, deoarece prezenţa unei fiinţe cereşti ne înfricoşează pe noi

oamenii, pentru că suntem păcătoşi, şi suntem pământeni, căutăm mai mult cele de jos decât cele de sus. Şi Dumnezeu ştie aceasta şi, de aceea, a spus să nu se teamă, căci va fi pescar de oameni.

Teama este prezentă într-o lume tot mai egoistă şi lipsită de sens. Ea nu poate fi controlată şi stăpânită, mai ales atunci când păcatul neascultării, al laşităţii, al lipsei de asumare a vieţii creştine, devine tot mai evident. Sentimentul acesta al fricii demonstrează lipsa de încredere în ajutorul şi puterea lui Dumnezeu. După căderea omului, acesta a cunoscut teama: *„Unde eşti, Adame?"*, iar acesta a răspuns: *„Am auzit glasul Tău şi m-am temut, căci sunt gol şi m-am ascuns"* (**Facere 3, 9-10**). Pe Marea Galileii, în mijlocul valurilor, Iisus, Cel ce a venit să aducă binecuvântare în locul fricii, încredere în locul incertitudinii, a mângâiat pe cei patru pescari, aducându-le bucuria împlinirii muncii lor, ba mai mult, i-a chemat la misiunea cea mai înaltă, de a câştiga şi salva sufletele din marea cea sărată a acestei vieţi, făcându-i pescari de oameni. Prin cuvântul, demn de încredere, al lor, prin viaţa şi activitatea lor, Împărăţia lui Dumnezeu s-a răspândit în lume, iar cei care au gustat din puterea şi binecuvântarea ei, au depăşit teama şi nesiguranţa. Biserica lui Hristos este singura care salvează, vindecă şi dă putere celor puţini credincioşi, celor îndoielnici, nepăsători, asaltaţi de valurile agitate ale necredinţei, indiferenţei, stării de egoism şi lipsă de umanitate.

După Înviere, din nou, la Marea Galileii S-a arătat Mântuitorul Hristos, înaintea a şapte dintre apostolii Săi. Dar ei nu L-au mai cunoscut şi tot aşa s-au străduit, dar nu au mai prins nimic toată noaptea. Şi când le-a spus să arunce mreaja sau năvodul, Sfântul Evanghelist Ioan spune că s-au prins 153 de peşti mari şi, deşi erau aşa de mulţi, mreaja nu s-a mai rupt. De ce? Pentru că, după Înviere, când toate vor fi restaurate, când va fi *„un cer nou şi un pământ nou"*, (**Apocalipsă 21, 1**),

când va fi biruită minciuna, nedreptatea, impostura, răutatea, lipsa de dragoste, atunci puterea diavolului şi a răului va fi totdeauna nimicită. Când s-au rupt mrejele s-a arătat că din trupul Bisericii, mulţi se vor depărta de ea, şi mulţi nu vor mai fi fiii Bisericii, ci se vor rupe de ea, şi vor cădea în adânc. După Înviere nu s-a mai întâmplat aşa, deşi erau 153 de peşti mari, mreaja nu s-a mai rupt. Şi acolo, Domnul i-a arătat lui Petru, spunându-i că va avea de muncă multă vreme, iar când va îmbătrâni, bătrâneţea lui va fi grea şi-L va preamări pe Dumnezeu prin moartea lui. Adică el va fi chemat să moară martir, şi va sfârşi această viaţă trecătoare, mărturisind iubirea şi iertarea Mântuitorului Hristos. De ce? Pentru că el, în timpul Patimilor s-a lepădat de Domnul, şi după Înviere, Domnul l-a iertat, pentru că a plâns cu amar faptul că L-a negat şi a spus că nu-L cunoaşte. De aceea, a arătat cu cel fel de moarte Petru Îl va preamări pe Dumnezeu. Puţin invidios, a întrebat: *„Dar cu ucenicul acesta (Ioan Evanghelistul), ce va fi? Domnul a spus: dacă voi vrea să rămână până la venirea Mea ce vrei tu? Tu vino după Mine!"*. Acesta este singurul Apostol al Domnului care nu a murit ca martir, ci a murit la o vârstă de peste 103 ani. Şi el a scris a patra Evanghelie, trei Epistole şi ultima carte a Noului Testament, Apocalipsa. Lui i s-a descoperit cele ce urmează să se întâmple către sfârşitul istoriei şi a lumii de pe acest pământ. De aceea, Domnul a spus: *„Dacă voi vrea să rămână până ce voi veni Eu, ce vrei tu?"*

Minunea chemării, relatată astăzi, prefigurează întemeierea Bisericii pământeşti, care străbate veacurile şi istoria, timpurile şi stăpânirile potrivnice, pe când, cea după Înviere, se referă la Biserica biruitoare, cea de la sfârşitul veacurilor, care coincide cu Împărăţia veşnică a lui Dumnezeu. Noaptea în care nu s-a prins niciun peşte simbolizează încercările şi dificultăţile prin care vor activa Biserica şi slujitorii ei, marcaţi de diferite curente istorice, iar ultima minune, după Înviere, de la Marea Galileii,

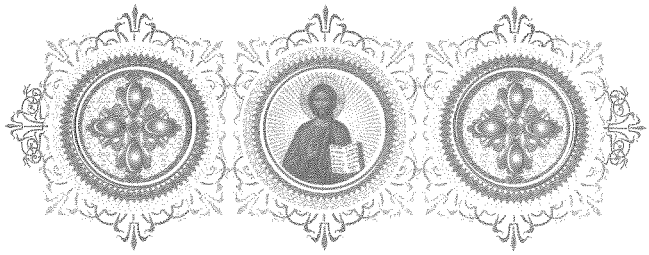
pune în lumină caracteristicile Bisericii triumfătoare. În pacea biruinţei, prin credinţă, spre sfârşitul veacurilor, nu va mai fi loc pentru nicio imperfecţiune, pentru nicio pierdere. Astfel, Biserica ne apare ca vremelnică în timp, şi veşnică, deasupra timpului, prima minune anticipează misiunea istorică, cea de-a doua biruinţa definitivă.

Deci, această Evanghelie ne învaţă că, în Biserică, găsim salvarea sau mântuirea sufletelor noastre. Pentru că ea este uşa care ne duce către ceruri, şi prin ea găsim iertarea pentru că Cel care conduce Biserica este Mântuitorul şi Întemeietorul ei. Capul Bisericii este Hristos, iar noi suntem parte din trupul Lui, aşa a scris Sfântul Apostol Pavel în Epistola către Efeseni: *„După cum bărbatul este cap femeii, aşa şi Mântuitorul este cap Bisericii, al cărui şi Mântuitor este"* **(Efeseni 5, 23)**. Iar noi suntem parte din trupul Lui. Deci, această Biserică, pe care Mântuitorul a întemeiat-o *„în sângele Crucii Sale"* **(Faptele Apostolilor 20, 28)**, a străbătut istoria şi timpurile. Şi mereu este cea care biruieşte, căci iat-o înălţată, iar deasupra ei, semnul biruinţei, Crucea lui Hristos: *„Pentru cei ce pier nebunie, pentru noi, cei ce ne mântuim, puterea lui Dumnezeu"* **(I Corinteni 1, 18)**.

Deci, în această Biserică, una, pentru că Hristos este Unul, nu există mai multe biserici, ci este Una, Sfântă, pentru că Hristos este Sfânt, se află izvorul sfinţeniei, aceasta ne sfinţeşte, şi, numai în Biserică, câştigăm sfinţenia, pentru că Dumnezeu pe toţi ne cheamă să fim sfinţi, pentru că şi El este Sfânt. De aceea, orice lucrare în Biserică este sfântă, binecuvântarea este sfântă, Botezul este sfânt, frângerea pâinii este sfântă, toate Tainele Bisericii sunt sfinte, plecarea noastră din această lume, şi aceasta este sfântă, şi tot ceea ce Biserica lucrează este sfânt. Noaptea, omul se înfricoşează, când vine lumina se bucură. Biserica este lumina lui Hristos şi ea ne învaţă să umblăm în lumină. Un creştin adevărat este cel care trăieşte în lumina Evangheliei. Iar glasul Mântuitorului ne

încurajează pe toţi astăzi: *„Nu vă temeţi, veniţi după Mine, şi Eu vă voi odihni pe voi. Luaţi jugul meu asupra voastră, căci jugul şi povara Mea sunt uşoare şi veţi găsi odihnă sufletelor voastre"* **(Matei 11, 28-29)**, în ciuda dificultăţilor vieţii. Numai Domnul şi Mântuitorul Iisus Hristos ne mângâie prin sfinţii Săi, ne încurajează, ne dă putere, ne vindecă, ne iartă şi ne primeşte în Împărăţia Lui.

Nu trebuie să uităm că taina Bisericii presupune, continuu, existenţa a două dimensiuni a ei, pământească şi cerească, şi implică mereu trecerea din istoric trecător, în ceresc şi veşnic. Orice descoperire a tainei Bisericii reprezintă o deschidere asupra realităţilor deasupra istoriei. Glasul Lui este Cel care mereu se adresează tuturor celor care Îl cheamă în ajutorul lor: *„Nu vă temeţi!"*. Având mângâierea şi încurajarea cuvintelor Lui, mărturisim tuturor, şi celor Care nu-L cunosc: *„Veniţi şi vă bucuraţi, căci am aflat Lumina cea adevărată!"*. Amin!

CALEA DE AUR, SOLUŢIA TUTUROR PROBLEMELOR VIEŢII

Duminica a 19-a după Rusalii

„Şi precum voiţi să vă facă vouă oamenii, faceţi-le şi voi asemenea; Şi dacă iubiţi pe cei ce vă iubesc, ce răsplată puteţi avea? Căci şi păcătoşii iubesc pe cei ce îi iubesc pe ei. Şi dacă faceţi bine celor ce vă fac vouă bine, ce mulţumire puteţi avea? Că şi păcătoşii acelaşi lucru fac. Şi dacă daţi împrumut celor de la care nădăjduiţi să luaţi înapoi, ce mulţumire puteţi avea? Că şi păcătoşii dau cu împrumut păcătoşilor, ca să primească înapoi întocmai. Ci iubiţi pe vrăjmaşii voştri şi faceţi bine şi daţi cu împrumut, fără să nădăjduiţi nimic în schimb, şi răsplata voastră va fi multă şi veţi fi fiii Celui Preaînalt, că El este bun cu cei nemulţumitori şi răi. Fiţi milostivi, precum şi Tatăl vostru este milostiv.“ (Luca 6, 31-36)

Evanghelia aceasta este un fragment pe care Sfântul Evanghelist Luca l-a scris în capitolul şase al Evangheliei sale, şi care este o concentrare a învăţăturii pe care, Mântuitorul Iisus Hristos, a adus-o întregii lumi, şi care se adresează fiecărui om, în parte, pentru că fiecare făptură umană poartă în ea chipul lui Dumnezeu, şi este lucrul mâinilor Lui.

Prin ce ne asemănăm noi cu Dumnezeu? Ne asemănăm prin faptul că avem suflet nemuritor, şi pentru că, atunci când L-a creat pe om, deşi a făcut trupul din ţărână, din pământ, a suflat şi omul s-a făcut suflet viu, fiinţă. Şi acest suflet nemuritor dă, în fiecare fiinţă umană, dorinţa de viaţă. Şi, cu acest suflet, oamenii au sentimente, voinţă, putere şi raţiune. Adică omul gândeşte şi ştie care este binele şi care este răul şi are puterea de a discerne asupra lucrurilor şi realităţilor acestei lumi. Pentru om, şi pentru noi, a venit Mântuitorul Hristos în lume şi S-a adresat prin învăţătura Sa, care este cuprinsă în Sfânta Evanghelie, întregii făpturi umane. Adesori, cuvântul Lui era atât de uşor de înţeles, iar alte ori se folosea de pilde sau parabole, care aveau ca temă centrală, cum poate omul să-şi mântuiască sufletul lui, adică să-l salveze de moartea cea veşnică şi de stricăciune.

Şi în această Evanghelie de astăzi, El, Hristos-Dumnezeul nostru, ne învaţă, prin sentinţe scurte, cum trebuie să ne comportăm noi, şi care este modul nostru de viaţă, pentru a trăi în armonie şi în pace cu Dumnezeu, cu semenii noştri, dar şi cu noi înşine. Pentru că, atâta vreme cât suntem depărtaţi de Dumnezeu, suntem şi cu semenii noştri în duşmănie. Iar noi suntem nişte biete fiinţe chinuite, niciodată găsind liniştea şi pacea şi armonia cu noi înşine. Şi El a spus astfel: *„Precum voiţi să vă facă vouă oamenii, aşa faceţi-le şi voi lor"* (**Luca 6, 31**). Ce este greu de înţeles de aici? Nimic. Ci totul este aşa de simplu de a înţelege. Dar ce greu este de a împlini! Pentru

că, într-o lume marcată de păcat, de nedreptate, de răutate, într-o lume în care oamenii au devenit fiare sălbatice, şi în care nu îşi mai văd chipul de om, fiecare doreşte să fie cel dintâi, călcând pe ceilalţi, când fiecare ia dreptul celuilalt şi când alţii, în nedreptate, îşi sporesc proprietăţile şi averile, este greu pentru aceştia de a mai împlini cuvântul Mântuitorului Hristos.

Viaţa creştină se desfăşoară în cele mai profunde zone ale sufletului nostru, luminate de prezenţa harului, care lucrează atâta timp cât noi conlucrăm cu el. Cel ce aparţine lui Dumnezeu îşi concentrează întreaga sa viaţă pe credinţa că Tatăl Cel ceresc, care poartă grijă de păsările cerului, nu va uita pe cel care îşi pune nădejdea în El.

Nimeni nu-şi doreşte vreodată să fie bolnav, dispreţuit, discriminat, urât, nedreptăţit, vorbit de rău. Pentru a nu întâmpina şi trăi acestea, Mântuitorul vine cu o soluţie sigură, şi la mâna oricui, nu costă nimic, nu este greu de găsit, ci ea este la noi înşine, la atitudinea noastră, şi la felul nostru de a ne comporta. Nu-ţi doreşti răul, nu-l fă nici tu, nu doreşti să întâmpini nimic din cele ce-ţi pot dăuna propriei vieţi, nu fă nici tu altora! Aceasta este calea cea mai sigură, nu pofti şi dori altuia răul, ca să nu se întoarcă la tine.

Când noi oamenii suntem mereu în legătură cu Dumnezeu prin rugăciune, viaţă plină de fapte bune, cunoaştem, şi vedem că niciodată El nu ne uită, nici nu ne părăseşte. Ceea ce ne deosebeşte pe noi de ceilalţi oameni, care nu au credinţă, este faptul că niciodată noi nu suntem singuri în faţa tuturor încercărilor din viaţa noastră. Atunci când apar îndoielile, grijile fără număr, când ne privim şi ne limităm la propriile puteri, atunci arătăm că legătura noastră cu Dumnezeu este extrem de fragilă şi bazată doar pe interes de moment.

Adeseori, atâta rău pe care îl trăim şi auzim zilnic, care din păcate, este mediatizat cu scop şi interes diabolic, are origine şi în atitudinile şi faptele noastre, ale tuturor. Domnul ne învaţă

să evităm răul prin bunătate, chiar să îl biruim, dar şi vrăjmaşii noştri trebuie să constate ei înşişi, în răutatea lor, că noi, prin faptele noastre, suntem mai buni decât ei, că imităm pe Domnul şi Mântuitorul nostru, Care, ocărât fiind, nu răspundea cu ocară, suferind, nu ameninţa, ci Se lăsa în grija Celui ce judecă cu dreptate (**I Petru 2, 23**).

Şi noi, adesea uităm că, neîmplinind ceea ce cere El de la noi, faptele noastre rele, pe care le facem, se întorc asupra noastră în rău. Proorocul Avdie a scris următorul cuvânt: *„Fapta pe care ai făcut-o tu se va întoarce la tine înapoi"* (**Avdie 1, 15**). Aşa ne explicăm de ce foarte mulţi semeni de-ai noştri suferă foarte mult rău, pentru că au făcut şi ei rău. De aceea, li se întoarce înapoi, după faptele inimii lor.

Apoi, Mântuitorul ne învaţă că, trăind în această lume, şi fiind supuşi încercărilor şi războiului care se duce cu noi din pricina diavolului, din pricina păcatelor noastre, pentru a fi iertaţi, este nevoie să iertăm noi înşine. Prima dată să iertăm pe cei care ne-au greşit şi să-i iubim. Apoi, să ne iertăm pe noi înşine, şi apoi să cerem de la Dumnezeu, ca El să ne ierte păcatele. Pentru că El este bun cu cei răi şi cu cei drepţi, cu cei sfinţi şi cu cei păcătoşi. Pentru că Dumnezeu este izvorul vieţii şi dă viaţă şi o întreţine, şi trimite ploaie, şi soare, şi roadele pământului hrănesc inimile noastre. De aceea, noi suntem chemaţi să-L imităm în iubire şi în iertare. Dumnezeu iartă mult, şi El este mai mult iertător decât drept. Pentru că, dacă ar fi după dreptatea lui Dumnezeu, la răutăţile la care asistăm zilnic, în acest popor şi în această lume, ar trebui demult să pierim. Dar El îndelung rabdă, aştepând întoarcerea noastră. *„O mie de ani înaintea lui Dumnezeu sunt ca o zi"*, iar Sfântul Apostol Petru, în a doua sa Epistolă spune că: *„Unii batjocoritori în vremea de apoi vor spune: nu mai vine Hristos. Că, de când s-au întemeiat cerurile şi pământurile toate rămân la fel. Dar aceştia uită că Dumnezeu îndelung rabdă, nevoind ca*

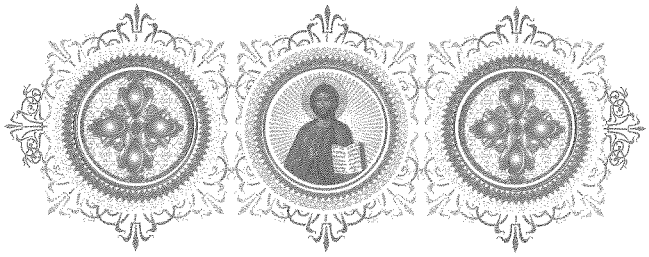
cineva să se piardă, ci aşteaptă să se întoarcă către El, ca să fie iertat şi primit în Împărăţia Lui" **(II Petru 3, 7)**.

Împărăţia lui Dumnezeu este veşnică, şi de nimic nu se bucură mai mult Dumnezeu decât atunci când un suflet depărtat de El se întoarce, şi-L descoperă şi îi dăruieşte viaţa Lui: *„Toată viaţa noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm!"*. Deci, sensul pentru care trăim pe acest pământ este, în primul rând, de a ne pregăti întâlnirea noastră cu Dumnezeu, când ne va privi faţă în faţă, şi când ne va întreba, pe fiecare dintre noi, dacă am împlinit ceea ce aveam să împlinim. Grea răspundere apasă pe umerii noştri, a celor care suntem chemaţi să învăţăm şi să întoarcem lumea către Dumnezeu. Dar grea răspundere apasă şi pe umerii fiecărui om, care este chemat să asculte şi să împlinească. Nu oricine va spune „Doamne!" va intra în Împărăţia lui Dumnezeu, ci cel ce va face şi va împlini. Iar poruncile Lui nu sunt grele, ci se reduc în acestea: să-L iubim pe El mai presus decât orice pe lume. Şi, în această iubire, să-l descoperim pe fiecare om, ca semen al nostru, şi să-l iertăm, pentru că şi noi avem nevoie de iertare multă.

Dacă, noi creştinii, am trăi cu adevărat după cuvântul Mântuitorului Hristos, nu ar mai fi atâtea nedreptăţi, nu ar mai fi atâta răutate în lume, şi nu ar mai fi atâta suferinţă. Pentru că suferinţele din lume au mai multe cauze, dar în primul rând neascultarea. Neascultarea de Dumnezeu, Care ne învaţă să fim iubitori, generoşi, oameni cu inimă milostivă. Neascultarea de părinţi, neascultare de cuvântul Bisericii, şi atunci neascultarea aduce în lume răul, sub toate formele lui. Dar, dacă ascultăm şi învăţăm şi pe alţii să facă la fel, ne vom chema mari în Împărăţia lui Dumnezeu. Omenirea se află într-o derivă spirituală ieşită din comun, nemaiîntâlnită în istoria lumii, se află la grea încercare. Şi, dacă nu ne întoarcem la Dumnezeu cu toată inima şi cu toată viaţa noastră, grele timpuri vor veni peste noi, şi nimeni nu ne poate salva, decât Dumnezeu.

Cuvintele Domnului sunt programul vieţii noastre. Câţi din poporul acesta sunt conştienţi de rolul şi sensul vieţii lor? De ce oare trăim pe acest pământ? Pentru ce avem suflet, de ce avem sentimente? Oare totul se reduce la plăceri egoiste, la indiferenţă, nepăsare, dezordine şi haos sufletesc? Cât de mult acordăm dintr-o zi sufletului nostru? Ne-am întrebat cât timp pierdem fără niciun sens? Ne-am răspuns conştiinţei noastre sincer, că de foarte multe ori, trupul trecător ne-a fost preocupare zilnică?

Răul din lume este în mare parte generat de atitudinile noastre, de necredinţa, tot mai evidentă, şi de lipsa de dragoste, tot mai simţită. Suferinţele din lume s-ar putea uşor purta, dacă am asculta şi împlini cele ce cere Domnul de la noi, dar nu este aşa, din nefericire. Nu vedeţi că, în întreaga lume, omenirea se află într-o luptă continuă, într-o nemulţumire continuă, marcată de suferinţă, de boli, de moarte, de nedreptate multă? Cine să mai salveze această lume, depărtată de Dumnezeu, neiubitoare şi necredincioasă? Crucea Mântuitorului o salvează, dacă se întoarce către ea: *„Cuvântul Cruce, pentru cei ce pier, nebunie este, dar pentru noi, care ne mântuim, puterea lui Dumnezeu, spre dreptate tuturor celor ce cred în El"* (**I Corinteni 1, 18**). Deci, ceea ce Hristos, Dumnezeul nostru, ne învaţă este aceea de a urma calea care ne duce către El, şi calea care ne duce către El este viaţă şi adevăr, şi cine L-a descoperit şi a gustat din învăţătura Lui, din bucuria întâlnirii cu El în rugăciune, acela şi-a găsit pacea cu el însuşi şi ştie că, de acum, trebuie să trăiască în credinţa în Domnul şi Mântuitorul nostru, Care ne-a iubit şi S-a dat pentru păcatele noastre. Şi El ne cheamă să-L descoperim şi să-L facem cunoscut tuturor, căci Bun şi Drept este! Amin!

MOARTEA CARE DEVINE VIAŢĂ
Duminica a 20-a după Rusalii

„Şi după aceea, S-a dus într-o cetate numită Nain şi cu El împreună mergeau ucenicii Lui şi multă mulţime. Iar când S-a apropiat de poarta cetăţii, iată scoteau un mort, singurul copil al mamei sale, şi ea era văduvă, şi mulţime mare din cetate era cu ea. Şi, văzând-o Domnul, I s-a făcut milă de ea şi i-a zis: Nu plânge! Şi apropiindu-Se, S-a atins de sicriu, iar cei ce-l duceau s-au oprit. Şi a zis: Tinere, ţie îţi zic, scoală-te. Şi s-a ridicat mortul şi a început să vorbească, şi l-a dat mamei lui. Şi frică i-a cuprins pe toţi şi slăveau pe Dumnezeu, zicând: Prooroc mare s-a ridicat între noi şi Dumnezeu a cercetat pe poporul Său." (Luca 7, 11-16)

Evanghelia de astăzi ne prezintă o realitate, atât de prezentă în viaţa omului, şi care, din nefericire, noi oamenii nu vrem niciodată să o aşezăm înaintea ochilor noştri, şi să facem din ea un prezent al vieţii noastre, pentru că ea, această realitate, va veni pentru toţi, şi

pentru tineri şi pentru bătrâni, şi această realitate se numeşte despărţirea sufletului de trup sau moarte. Astăzi ne întâlnim cu realitatea morţii care este prezentă peste tot în lume. Regele David, cel care a cârmuit 40 de ani peste Israel, a scris următoarele cuvinte: *„Adusu-şi-a aminte că ţărână suntem, omul ca iarba, zilele lui ca floarea câmpului, că vânt a trecut peste el, că nu va mai fi, că nu se va mai cunoaşte locul său"* (**Psalmul 101, 14-15**). Iată, în câteva cuvinte, câtă realitate şi cât realism. Pentru că, oare Dumnezeu, nu ştie şi nu îşi aduce aminte că ţărână suntem? Dar a spus aceste lucruri într-o stare de tristeţe, că, deşi rege, ştia că va muri şi el, ca toţi muritorii de pe acest pământ.

Deci, mergând spre Ierusalim, Domnul ajunge într-un oraş, numit Nain, din Galileea. Iar la porţile oraşului, pentru că oraşele erau, în vechime, înconjurate de ziduri, care aveau rolul de a apăra oraşul de invadatori, s-a întâlnit cu o mamă îndurerată, văduvă, care îşi duce la mormânt pe unicul ei fiu, un tânăr care murise. Împreună cu ea, o mulţime mare, din cetate, care participa la tristeţea şi la durerea ei. Văzându-o că plânge, Domnului i s-a făcut milă. De altfel, Domnul, venind în această lume, adesea i-a fost milă de popor. I-a fost milă, pentru că i-a văzut că erau străini şi că, de multe ori, suferinţele îi frângeau, şi lacrimile din ochii lor nu se mai uscau. De aceea, a spus de mai multe ori: *„Îmi este milă de popor"* (**Matei 14, 14**). Şi milă i-a fost şi de această mamă tristă, singură rămasă pe lume, care îşi ducea pe unicul său fiu în mormântul cel rece şi întunecat. I-a fost milă de moartea prietenului Său, Lazăr, şi a plâns pentru el Domnul, vărsând lacrimi (**Ioan 11, 35**). Acum nu a mai aşteptat să fie rugat şi s-a oprit şi a mângâiat-o pe nefericita mamă: *„Nu mai plânge!"*. Aşa şi noi oamenii, când vedem pe ceilalţi suferind, spunem cuvinte de mângâiere, nu mai plânge, nu mai fi trist. Dar în acele clipe, nici cuvintele, de mângâiere fiind, nu mai au putere, ca să aducă mângâierea.

Mâhnirea şi zbuciumul Mântuitorului Iisus Hristos descoperă mila fără margini a lui Dumnezeu, care percepe cu intensitate maximă durerea şi suferinţa morţii, prezentă pretutindeni în lume. Durerea morţii este o realitate atât de evidentă, ne marchează pe toţi, o trăim direct sau indirect, o vedem zilnic, şi mai ales astăzi, aceasta a devenit subiectul preferabil al unei mass-medii care cultivă cultura suferinţei şi a morţii, spre anihilarea puterilor sufleteşti, care încălzite şi însufleţite de credinţă, dau curaj, biruinţă şi mângâierea revederii în lumea de dincolo, unde nu va mai fi nici durere, întristare sau suspin, ci viaţă fără de sfârşit.

Oraşul Nain îşi trăia drama neputinţei în faţa morţii, tăcuţi şi cu lacrimi, concetăţenii acestei mame urmau, cu durere, pe cel tânăr, ce urma să fie dus în mormântul său. Drama mamei sale era şi drama lor, moartea fiecăruia dintre noi este un mic capitol ce ne reaminteşte că fiecare trebuie să guste acest pahar al despărţirii, prin moarte, a sufletului de trup. Trist este când tinerii, copiii în floarea vârstei, pleacă dintre noi, lăsând în urma lor drama durerii şi a lacrimilor provocate de despărţire. Aşa, de la păcatul lui Adam, toate cele omeneşti sunt deşertăciuni, într-o clipă moartea le pierde pe toate. Ca plată a păcatului, acest lucru, prea real şi trist, încearcă pe oameni, provocându-le dureri şi lacrimi care nu mai contenesc. Ceea ce era în inima acestei mame văduve, care prin moartea fiului ei, pierduse nădejdea bătrâneţilor ei, ne putem uşor imagina.

Cel ce cunoaşte cuvintele şi gândurile oamenilor a ştiut aceasta. De aceea, S-a oprit şi S-a atins de sicriu şi i-a poruncit celui mort: *„Tinere, ţie Îţi zic: ridică-te!"*. Şi a înviat mortul, şi o bucurie mare, în locul întristării, a venit. Pentru că i l-a dat mamei lui ca să aibă grijă de ea, căci acesta este unul din rolurile sau îndatoririle copiilor faţă de părinţi, de a avea grijă de ei, de a le arăta recunoştinţa, pentru că i-au născut şi i-au crescut greu. Pentru că oamenii se nasc greu şi se cresc greu, şi se educă

foarte greu. De aceea, Sfântul Apostol Pavel a scris, în Epistola către Efeseni: *„Copii, ascultaţi de părinţii voştri, căci porunca cu făgăduinţă aceasta este: cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta, ca să trăieşti ani mulţi pe pământul acesta!“*.

Observăm că Mântuitorul Iisus Hristos S-a atins de cel mort, deşi în Legea lui Moise, care era încă în putere în Israel, era interzis ca cineva, un profet, un preot, să se atingă de cei morţi. Însă El s-a atins de acest trup fără viaţă. De ce? S-a atins ca să arate că El, Dumnezeul Cel veşnic, nu dispreţuieşte ceea ce a creat, trupul, şi chiar mort fiind, fără viaţă, el este imagine a lui Dumnezeu, care a suferit din pricina păcatului şi a morţii. Deci moartea desfigurează, dar nu distruge, pentru că vedem că trupurile sfinţilor nu mai putrezesc, apoi vedem că învinge legile descompunerii şi au miros plăcut, demonstrând lucrarea Duhului Sfânt în viaţa lor. Apoi, El s-a atins pentru a arăta că are putere asupra morţii, fiind Domnul vieţii. De aceea a scris Sfântul Evanghelist Ioan cuvintele Domnului: *„Eu am venit în lume ca lumea să aibă viaţă, şi să aibă viaţă din plin, din belşug“* **(Ioan 10, 10)**, fiind Domnul vieţii, se întristează când vede moartea. Această realitate vine pentru toţi ca urmare a neascultării. De aceea, cum *„printr-un om a intrat păcatul în lume şi prin păcat moartea, încât moartea a trecut la toţi“* **(Romani 5, 12)**.

Toţi cei născuţi din primul om gustă paharul morţii. Tineri foarte mulţi, pe care îi macină suferinţele, bolile, dar şi neascultarea, de multe ori, pentru că ei înşişi îşi provoacă moartea, sau când, într-un mod iresponsabil, proprii părinţi le cumpără moartea, prin diferite lucruri nefolositoare. De multe ori suntem şi noi asaltaţi de părinţi disperaţi care nu au nimic comun cu Biserica, dar care, în urma unor astfel de tragedii, trăiesc, la maxim, durerea şi spectrul morţii. Dar când propriul fiu, la o vârstă tânără, se urcă în maşini luxoase şi, în mod iresponsabil, moare şi el şi omoară şi pe alţii, atunci apar doi

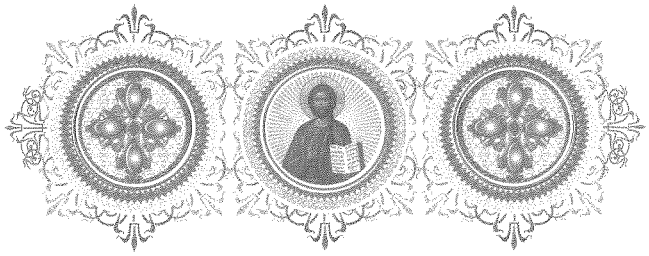
părinţi neputincioşi marcaţi de suferinţa morţii, şi întreabă ce să facem. Să faceţi ceea ce nu aţi făcut, să ascultaţi de Dumnezeu şi de Biserică şi de învăţătura Lui!

Apoi, observăm că destinaţia omului este trecerea, prin moarte, la viaţă. De unde ştim aceasta? O ştim din faptul că Mântuitorul Hristos a gustat paharul morţii pentru noi, şi a Înviat, şi a adus în lume viaţa. De aceea, la slujba înmormântării, cântăm şi preamărim pe Dumnezeu, pentru că cel plecat dintre noi se mută de pe pământ la cer, şi prin moarte, trece la viaţa cea veşnică.

Apoi, mai învăţăm că puterea Mântuitorului Hristos este vizibilă în lume, aşa cum poporul, care era de faţă, a recunoscut pe Dumnezeu, spunând: *„Prooroc mare s-a ridicat între noi şi Dumnezeu a cercetat poporul Lui"*. Cu greu înviază cineva din morţi. Medicii constată moartea şi nu pot face nimic în faţa ei, pentru că şi ei mor, chiar dacă învaţă cum să lupte pentru a prelungi viaţa, şi ei, adesea, sunt răpuşi de moarte, cum şi noi vom muri toţi. Dar ce este interesant, şi în acelaşi timp, cu totul ieşit din comun, creştinii ştiu că dacă mor, se mută din moarte la viaţă, şi călătoria lor pe acest pământ se sfârşeşte cu un nou început, care este viaţa împreună cu Dumnezeu şi cu sfinţii Săi. De aceea, Evanghelia de astăzi ne avertizează că tinerii, copiii acestui neam, sunt chemaţi să trăiască creştineşte, sunt chemaţi la viaţă, şi nu la moarte, şi sunt chemaţi să îşi aducă aminte de părinţii, care i-au născut şi i-au crescut, şi să le fie recunoscători, ajutându-i. Văd adesea mulţimi de bătrâni, singuri şi trişti, părăsiţi şi uitaţi, aruncaţi în stradă de proprii copiii, şi mă întreb ce neam este acesta, care nu îşi poartă grijă de proprii părinţi? Sau, ce neam este acesta, care nu îşi poartă grijă de proprii copii? Aşteptăm ca alţii să vină şi să-i îngrijească! Apoi, mai învăţăm că viaţa este un dar, care ni s-a dat, şi suntem chemaţi să-l păstrăm. *„Alege viaţa ca să trăieşti şi vei trăi dacă vei fi credincios până la moarte"*.

Învierea tânărului din Nain este strigăt de durere şi de biruinţă. Tineri, ridicaţi-vă din umbra morţii, căutaţi pe Mântuitorul Iisus Hristos, izvorul vieţii noastre, iubiţi viaţa, fiţi mărturisitori şi apărători ai vieţii! De la biruinţa morţii, prin Crucea şi Învierea Domnului, ştim că suntem fiii vieţii şi ai luminii. Umblaţi în lumină ca să nu vă prindă întunericul! Taina vieţii este dar şi bucurie de la Dumnezeu. Să descoperim izvoarele vieţii în Sfânta Biserică, care mereu ne încurajează spre viaţă! Zâmbetul, bucuria, împlinirea sunt netrecătoare, dacă au binecuvântarea şi mângâierea Mântuitorului nostru!

Tinere, ţie îţi zic, ridică-te, şi te va lumina Cel ce a biruit moartea, ca să poţi cunoaşte taina vieţii şi a nemuririi! Amin!

PILDA SEMĂNĂTORULUI
Duminica a 21-a după Rusalii

„Zis-a Domnul: ascultaţi pilda aceasta: a ieşit semănătorul să semene sămânţa sa. Şi, semănând el, o parte a căzut lângă drum şi a fost călcată cu picioarele şi păsările cerului au mâncat-o. Altă parte a căzut pe piatră şi, dacă a răsărit, s-a uscat pentru că nu avea umezeală. Altă parte a căzut în mijlocul spinilor şi spinii, crescând o dată cu ea, au înăbuşit-o. Iar altă parte a căzut în pământul cel bun şi, crescând, a făcut rod însutit. După ce a spus acestea, a strigat: cine are urechi de auzit să audă! Dar ucenicii Lui L-au întrebat: ce înseamnă pilda aceasta? Atunci El a răspuns: vouă vă este dat să cunoaşteţi tainele împărăţiei lui Dumnezeu, dar celorlalţi în pilde, pentru ca, văzând, să nu vadă, şi auzind, să nu înţeleagă. Iar pilda aceasta înseamnă: sămânţa este cuvântul lui Dumnezeu. Iar cele de lângă drum sunt cei care aud cuvântul lui Dumnezeu, dar vine diavolul şi ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva, crezând, să se mântuiască. Cele din loc pietros sunt aceia care, auzind cuvântul, îl primesc

cu bucurie; dar aceştia nu au rădăcină, ci cred până la o vreme, iar în vreme de ispită se leapădă. Cea căzută între spini, aceştia sunt cei care aud cuvântul, dar umblând sub povara grijilor, a bogăţiilor şi a plăcerilor vieţii acesteia, se înăbuşă şi nu rodesc desăvârşit. Iar cele de pe pământ bun, aceştia sunt cei care, cu inimă curată şi bună, auzind cuvântul, îl păstrează şi fac rod prin răbdare. După ce a spus acestea, a strigat: cine are urechi de auzit să audă!". (Luca 8, 5-15)

Cuvintele Mântuitorului Iisus Hristos sunt mângâiere şi încurajare pentru toţi cei care L-au găsit, s-au apropiat de El, L-au descoperit şi L-au luat pe El, şi învăţătura Lui, ca sens şi mângâiere în această viaţă. Aceste încurajatoare cuvinte au fost spuse după ce, în faţa unei mulţimi impresionante şi a Apostolilor Săi, a rostit pilda (parabola) semănătorului. Una dintre multe altele pe care El le-a rostit spre învăţătură, luând exemple din viaţa cotidiană a concitadinilor galileeni, care aveau, de regulă, ca temă centrală, Împărăţia veşnică a lui Dumnezeu, dar şi condiţiile (modul) de a intra în ea.

Înţelegerea acestor pilde era, adesea, un lucru care se cerea a fi explicat, pentru că, pe cât de simple păreau, la prima vedere, pe atât de pline de învăţături adânci sunt. Mereu iubitor de oameni şi doritor ca toţi oamenii să se mântuiască, Iisus Mântuitorul dimensiona totdeauna cuvintele şi lucrările Sale pe măsura celor aflaţi în preajma Lui. Vorbirea Domnului în parabole este un mod de exprimare de esenţă simbolică, ce-şi are temeiuri ontologice. Atunci când El nu vorbeşte în parabole, se va folosi de simboluri şi metafore, pentru a transmite, mai direct, mesajul învăţăturii Lui. Deşi în Evanghelia scrisă de Sfântul Ioan nu se găsesc obişnuitele parabole, întâlnite la sinoptici, Domnul Iisus vorbeşte despre *„Păstorul cel bun"*, *„Lumina lumii"*.

„Acestea vi le-am grăit în pilde, dar vine ceasul când nu vă voi mai vorbi în pilde, ci pe faţă vă voi vesti despre Tatăl" **(Ioan 16, 25)**. Deci, Mântuitorul S-a folosit de parabole nu numai faţă de cei ce se arătau a fi neînţelegători, dar chiar şi pentru instruirea apostolilor Săi. Adoptarea, de către Hristos, a vorbirii în pilde, se înscrie pe linia concepţiei, potrivit căreia, toate elementele lumii create pot deveni purtătoare de semnificaţii tainice şi aducătoare de mântuire.

Parabolele sunt un dar acordat oamenilor de Dumnezeu, însă pentru a le pătrunde înţelesul, va trebui să fii aproape de Mântuitorul Hristos. De aceea, numai adevăraţii ucenici, credincioşi, se vor învrednici de acest dar, nu şi ceilalţi, rămaşi străini de credinţa cea mântuitoare în Domnul, biruitorul morţii şi Cel care ne dăruieşte viaţa.

Sfântul Evanghelist Matei consemnează şapte parabole având ca temă centrală Împărăţia cerurilor, pe care le-a rostit în aceeaşi zi, pe ţărmul lacului Ghenizaret sau al Mării Galileii.

Noutatea adusă lumii şi aşezată în centrul învăţăturii Sale este Împărăţia cerurilor, pe care Iisus, prin aceste parabole semnificative, o conturează mai precis, insistând asupra modului în care omul, chemat la viaţa veşnică, aderă la ea şi asupra procesului misterios al creşterii şi dezvoltării ei, încă din cuprinsul actualei perioade istorice.

Parabola semănătorului, de care ne ocupăm în cele ce urmează, prezentă în toate Evangheliile sinoptice, constituie un preludiu la toate celelalte parabole; ea analizează sistematic modul în care cel chemat devine fiul Împărăţiei lui Dumnezeu, dar în acelaşi timp, vorbeşte de primejdiile care îl asaltează şi tind să-l depărteze de la misiunea sa. La cererea apostolilor Săi, Domnul le explică direct pilda semănătorului: Iisus îl înfăţişează pe Veşnicul Semănător, care munceşte mult, pregătind terenul pentru a arunca seminţele, ca să aducă rod spre întreţinerea vieţii. Sub chipul Semănătorului, Iisus coboară de la Dumnezeu,

în lume, spre a-L descoperi pe Cel nevăzut, oglindind chipul veşnic al lui Dumnezeu, Cel veşnic în Persoana Sa, spre a ridica întreaga lume spre veşnica şi netrecătoare Împărăţie a lui Dumnezeu.

Hristos adesea a privit cum ţăranii galileeni pregăteau pământurile pentru a le însămânţa, iar ascultătorilor săi imaginea semănătorului era binecunoscută. Cel care a venit pentru noi şi a noastră mântuire în această lume, Iisus, înfăţişează pe semănătorul care seamănă cuvântul împărăţiei, căci aşa cum El explică, sămânţa înseamnă *„cuvântul împărăţiei"* **(Matei 13, 19)**.

Din păcate, nu toate seminţele vor da rodul cel mult aşteptat, deoarece unele vor cădea lângă drum şi vor fi mâncate de păsări. Altele vor cădea pe loc pietros şi, îndată ce vor încolţi, din pricina lipsei de apă, soarele puternic le va usca, rădăcina lor fiind scurtă. Seminţele ce vor ajunge în mijlocul spinilor, aceştia crescând, le vor sufoca. Tâlcuirea pildei semănătorului, pe care Mântuitorul Hristos o face, vine în ajutorul Apostolilor, spre a-i face să înţeleagă taina Împărăţiei, simbolizată prin semănătorul cel harnic şi iubitor. Seminţele căzute lângă drum, pe care păsările cerului le mănâncă, sunt toţi cei care, auzind cuvântul lui Dumnezeu, nu şi-l fac roditor în viaţa lor, ci-l tratează cu nepăsare, uşurinţă şi indiferenţă.

Trăim astăzi, în timpuri de libertate şi libertinaj, drama indiferenţei şi a necredinţei, care devin tot mai evidente şi des întâlnite, şi care a pus stăpânire pe mulţi dintre semenii noştri. Cuvântul Sfintei Evanghelii este astăzi transmis prin mijloace moderne, prin misionari, prin lecţiile catehetilor şi profesorilor de religie, însă, din nefericire, prea puţin rodeşte. Uşor cade pe stâncă, pe piatră fără viaţă, în inimi şi suflete uscate, aride, caracterizate prin indiferenţă şi necredinţă. Diavolul vine, prin amăgire, şi înşeală, inoculând falsitatea în locul adevărului, răul în locul binelui. Cele căzute pe piatră sunt cei care ajung să condiţioneze şi să negocieze chiar pe cele sfinte. La încercări,

uită de puterea şi dimensiunea bucuriei ascunsă în taina crucii. Cu aceştia se împlinesc uşor cuvintele: *„Ochi au şi nu văd, urechi au şi nu aud"*. Credinţa creştină înseamnă luptă şi biruinţă, urcare şi împlinire, nicidecum comoditate şi iresponsabilitate. În acest sens, Mântuitorul este clar: *„Cel ce iubeşte pe tată sau pe mamă, pe fiu sau pe fiică mai mult decât pe Mine nu este vrednic de Mine"* **(Matei 10, 37)**; *„Şi cel ce pune mâna pe plug şi se uită înapoi nu este potrivit pentru Împărăţia lui Dumnezeu"* **(Luca 9, 62)**.

Cele căzute printre spini sunt cei care sunt neroditori. Grijile vieţii, egoismul, setea de a poseda mai mult decât firescul fac ca toate să fie zadarnice. Bogăţia este piedică de a intra în Împărăţia lui Dumnezeu. Adesea, Mântuitorul a deplâns nedreptatea bogăţiei: *„Cât de greu vor intra în Împărăţia lui Dumnezeu cei ce au averi"* **(Marcu 10, 23)**, iar Sfântul Apostol Iacov este foarte categoric: *„Veniţi voi, bogaţilor, plângeţi şi vă tânguiţi de necazurile care vor să vină asupra voastră"* **(Iacov 5, 1)**.

Prin stilul de viaţă care s-a modificat considerabil, mare parte dintre noi am devenit posesivi şi avizi după înavuţire. Mai mult ca altădată, fiecare cultivă imitând ficţiunea regizorală a filmelor cu stil de viaţă risipitor şi distrugător. Cu greu ar mai accepta unul dintre aceştia să trăiască mulţumind lui Dumnezeu pentru fiecare zi, ca dar al Lui, în care să cultive, împlinind de dimineaţă până seara măcar o singură faptă bună. Dacă a trecut o zi din viaţa noastră în care n-am făcut şi împlinit nimic bun, aceea este o zi pierdută definitiv, şi câte zile nu le pierdem astfel?

Grijile vieţii devin tot mai intense, cele veşnice au deseori importanţă minimalizată, o mass-medie agresivă profită de multe elemente lacunare ale educaţiei din această ţară şi subtil, oferă surogate ieftine, care aduc noi griji şi noi provocări. S-a ajuns la o lipsă cronică de timp liber, de odihnă sufletească, de concentrare şi privire adâncă asupra propriei existenţe. Cât şi de ce trăim pe acest pământ, încotro ne îndreptăm, ce răspuns

dăm pentru faptele noastre, pentru semenii noştri. Într-una din strofele Canonului cel mare, care se citeşte în Postul Mare, se spune: *„Grija vieţii ne-a scos din rai"*, şi această constatare, ca şi o mărturisire a începutului grijilor vieţii, devine o realitate zilnică, care ne face să repetăm drama căderii primilor oameni.

În Predica de pe munte, ştiind zbuciumul vieţii umane, Mântuitorul ne linişteşte, îndemnându-ne: *„Nu vă îngrijiţi pentru ziua de mâine, căci ziua de mâine se va îngriji de ale sale. Ajunge zilei răutatea ei"* (**Matei 6, 34**). Seminţele între spini sunt faptele trupului, cunoscute: adulter, desfrânare, necurăţie, destrăbălare, fermecătorii, certuri, mânii, gâlcevi, dezbinări, eresuri, pizmuiri, ucideri, beţii - *„Cei ce fac unele ca acestea nu vor moşteni Împărăţia lui Dumnezeu"* (**Galateni 5, 19-21**). Câtă tristeţe aduce bunului semănător o astfel de lucrare, într-un pământ în care, spinii nefolositori devin majoritari, şi înăbuşă tot ce-i roditor! Fiecare medic are satisfacţie când pacientul lui recapătă sănătatea, fiecare profesor se împlineşte pe sine, când proprii studenţi învaţă, fiecare preot îşi găseşte împlinirea misiunii lui când cuvântul ce-l vesteşte, devine roditor, vizibil, în viaţa noastră. Ce tristeţe, în schimb, când toate eforturile se arată adesea a fi zadarnice, în ciuda atenţiei şi lucrării oferite şi împlinite! Câtă durere în inima sângerândă a Mântuitorului nostru, când tot mai mulţi dintre noi suntem indiferenţi la chemarea Lui!

În final, unele seminţe cad pe pământul cel bun şi vor da rod însutit. Aceştia sunt cei statornici, răbdători, care rodesc faptele cele bune, în credinţă sinceră, discretă, care mărturiseşte şi împlineşte ceea ce Mântuitorul Hristos cere de la noi: *„Cel ce va face voia Tatălui Meu Celui din ceruri, acela mare se va chema în Împărăţia cerurilor"* (**Matei 7, 21**).

Parabola semănătorului are rolul de a arăta însuşirile cuvântului dumnezeiesc şi rolul de a zidi suflete şi de a face, pe fiecare dintre noi, să adere, conştient şi liber, la Împărăţia lui Dumnezeu. Dar pentru ca împărăţia să ia fiinţă într-un

suflet, trebuie, în primul rând, ca acesta să se deschidă faţă de cuvântul lui Dumnezeu şi să-l împlinească, făcându-şi-l normativ pentru existenţa sa. Pe cei care nu cred, şi-L refuză, Mântuitorul îi mustră: *„Cuvântul Meu nu încape în voi"* **(Ioan 8, 37)**, iar tuturor acelora care se arată receptivi şi cred în El, le spune: *„Dacă veţi rămâne în cuvântul Meu, sunteţi cu adevărat ucenicii Mei"* **(Ioan 8, 31)**. Una dintre trăsăturile distinctive, proprii ucenicilor, este de a primi cuvântul, de a-l păstra şi de a-l face roditor. Mântuitorul arată adevărata fericire, ce decurge din împlinirea lui: *„Fericiţi sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc"* **(Luca 11, 28)**.

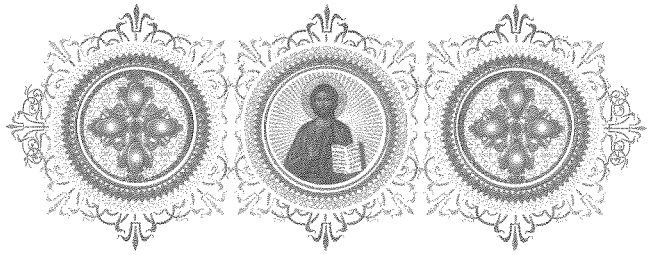
Prima treaptă pentru intrarea în Împărăţia cerurilor este marcată de primirea cuvântului dumnezeiesc, dătător de viaţă: *„Cuvintele pe care vi le-am spus sunt duh şi viaţă"* **(Ioan 6, 63)**. După tâlcuirea parabolei, cuvântul semănat în inimă integrează, cuprinzând în el, toate facultăţile umane. Primirea lui nu implică doar un proces intelectual, ci o adeziune totală, care presupune o adâncă prefacere lăuntrică, o schimbare a propriei vieţi. Asimilarea lucidă a cuvântului este o condiţie esenţială pentru ca acesta să încolţească în inimă. În parabolă ni se spune că vine cel viclean şi răpeşte cuvântul. De aceea. Mântuitorul cere: *„Luaţi seama deci cum auziţi!"* **(Luca 8, 18)**, iar alteori, avertizându-i pe iudei, le spune: *„De ce nu înţelegeţi vorbirea Mea? Fiindcă nu daţi ascultare Cuvântului Meu"* **(Ioan 8, 43)**. Cuvântul trebuie primit, adică înţeles, în adânca sa semnificaţie, şi numai cel care este în comuniune cu Mântuitorul Hristos şi cu Biserica Lui primeşte cuvântul, îl înţelege, iar înţelegerea acestuia îl preface în ucenic adevărat.

Din cauza libertinajului şi iresponsabilităţii, omul de astăzi are tristul privilegiu de a putea înăbuşi creşterea seminţei în inima lui. Printre cauzele enumerate de Mântuitorul Hristos, care contribuie la uscarea şi nerodirea seminţei, este şi aceea a sensului unei adevărate chemări. Ea duce, de la scandalizare,

în caz de persecuţie şi încercare, la forme variate de negare a cuvântului: *„Cei cu inimă curată şi bună care aud cuvântul îl păstrează şi rodesc întru răbdare"* (**Luca 8, 15**). Inima în care a fost semănat cuvântul trebuie să posede anumite însuşiri pentru ca el să poată da roade. Rodirea lui merge simultan cu îndurarea şi răbdarea încercărilor şi presupune renunţări, care fac posibilă deplina încorporare în Împărăţia lui Dumnezeu, căci aceasta este, în ultima instanţă, prefacerea omului muritor într-un fiu al împărăţiei.

Domnul va stărui, în repetate rânduri, asupra obligaţiei de a rodi, rodirea fiind una dintre condiţiile esenţiale ale vieţii creştine. Împărăţia cerurilor se caracterizează prin abundenţă, de aceea, Mântuitorul va spune: *„Împărăţia lui Dumnezeu se va lua de la voi şi se va da neamului care va face roadele ei"* (**Matei 21, 43**). Spre a intra în Împărăţia lui Dumnezeu, omul trebuie să aducă rodul faptelor bune, izvorâte din credinţă vie şi lucrătoare. Creştinismul este religia rodirii maxime a tuturor potenţelor sufleteşti din om, a bucuriei izvorâte din plinătatea lucrării Duhului Sfânt în viaţa noastră. În ultima cuvântare, adresată ucenicilor, înainte de Patimile Sale, Domnul va reveni deseori asupra datoriei lor de a aduce roadă, arătând că aceştia nu vor putea rodi decât rămânând în comuniune cu El: *„Cel ce rămâne în Mine şi Eu în el, acesta aduce roadă multă, căci fără Mine nu puteţi face nimic"* (**Ioan 15, 5**).

După cum darurile sunt diferite, tot astfel şi capacitatea de rodire este diferită de la om la om, de aceea sămânţa face o sută de boabe la unul, la altul şaizeci şi la altul treizeci. Cine are urechi de auzit să audă!

RAIUL ŞI IADUL, REALITĂŢI ALE VIEŢII
Duminica a 22-a după Rusalii

„Era un om bogat care se îmbrăca în porfiră şi în vison, veselindu-se în toate zilele în chip strălucit. Iar un sărac, anume Lazăr, zăcea înaintea porţii lui, plin de bube, poftind să se sature din cele ce cădeau de la masa bogatului; dar şi câinii venind, lingeau bubele lui. Şi a murit săracul şi a fost dus de către îngeri în sânul lui Avraam. A murit şi bogatul şi a fost înmormântat. Şi în iad, ridicându-şi ochii, fiind în chinuri, el a văzut de departe pe Avraam şi pe Lazăr în sânul lui. Şi el, strigând, a zis: Părinte Avraame, fie-ţi milă de mine şi trimite pe Lazăr să-şi ude vârful degetului în apă şi să-mi răcorească limba, căci mă chinuiesc în această văpaie. Dar Avraam a zis: Fiule, adu-ţi aminte că ai primit cele bune ale tale în viaţa ta, şi Lazăr, asemenea, pe cele rele; iar acum aici el se mângâie, iar tu te chinuieşti. Şi peste toate acestea, între noi şi voi s-a întărit prăpastie mare, ca cei care voiesc să treacă de aici la voi să nu poată, nici cei de acolo să

treacă la noi. Iar el a zis: Rogu-te, dar, părinte, să-l trimiţi în casa tatălui meu, căci am cinci fraţi, să le spună lor acestea, ca să nu vină şi ei în acest loc de chin. Şi i-a zis Avraam: Au pe Moise şi pe prooroci; să asculte de ei. Iar el a zis: Nu, părinte Avraam, ci, dacă cineva dintre morţi se va duce la ei, se vor pocăi. Şi i-a zis Avraam: Dacă nu ascultă de Moise şi de prooroci, nu vor crede nici dacă ar învia cineva dintre morţi." (Luca 16, 19-31)

De când ne naştem pe acest pământ, noi oamenii, observăm că mulţi, care ne-au fost apropiaţi, prieteni, cunoscuţi, adesea pleacă dintre noi, pe un drum de pe care nu se mai întorc niciodată. Şi, atunci, se ridică întrebarea, firească, pentru fiecare dintre noi: unde se duc cei care pleacă de aici şi ce se întâmplă cu ei? Pentru că despărţirea aceasta pe care o numim moarte este o realitate atât de prezentă încât ştirile despre morţi, atât de des, aproape în fiecare zi, ne înfricoşează şi pe noi, şi ne provoacă, pentru că toţi dorim viaţa, să trăim, şi niciodată să nu gustăm paharul morţii.

Evanghelia ne vorbeşte despre două personaje, atât de bine cunoscute, aproape de fiecare dintre noi. Ne vorbeşte despre un om foarte bogat, care, aproape toată viaţa lui, o petrecea într-o veselie continuă. Se îmbrăca în cele mai scumpe haine, pe care şi le comanda din ţări îndepărtate, iar fiecare zi, pentru el, era un prilej de fericire şi de desfătare. În contradicţie cu acesta, la poarta lui, era un sărac, pe nume Lazăr, bolnav, plin de răni, în foame şi în frig. Şi nu îşi dorea decât ca, cele care cădeau de la masa bogatului, firimiturile, să ajungă la el. Dar nici acelea nu veneau la acest sărman, lipsit şi tratat cu indiferenţă de cel bogat. Nu după mult timp, a intervenit dreptatea lui Dumnezeu şi a murit săracul Lazăr. Dar după despărţirea sufletului de trup, sfinţii îngeri i-au dus sufletul în sânul părintelui ceresc Avraam, şi, cum este firesc în această

lume, pentru ca răutatea să nu fie fără de moarte, şi cel bogat a plătit preţul vieţii, adică a murit, şi probabil i s-a făcut o înmormântare foarte fastuoasă, dar nu l-a ajutat cu nimic, pentru că a ajuns în iad.

Şi acolo, în altă viaţă, lucrurile s-au schimbat într-un mod neobişnuit. Cum cel bogat şi puternic, nu avea ochi şi inimă şi milă şi suflet şi compasiune pentru Lazăr, acum el, în iad, devine un cerşetor către Lazăr şi îşi revine, şi, în chip cumplit, se roagă ca, măcar Lazăr să-şi ude vârful degetului şi picătura de apă, care cade de pe el, să-i răcorească limba, căci mult se chinuia. Deci, observăm că starea de lucruri, nefirească şi nedemnă, nu a durat până la infinit ci, şi bogatul şi săracul Lazăr au trebuit să plece de pe acest pământ.

Aceasta ne învaţă pe noi, care ascultăm această Sfântă Evanghelie, şi pe care ar trebui să o citim mereu, şi să o avem înaintea ochilor noştri, care este destinul nostru pe acest pământ. Observăm deci că omul, şi viaţa lui pe acest pământ, este foarte scurtă. Regele David a scris, în Cartea Psalmilor, următorul cuvânt: *„Anii noştri s-au socotit ca pânza unui păianjen, zilele anilor noştri sunt 70, iar de vor fi în putere, 80, şi ce este mai mult decât aceştia, osteneală şi durere"* **(Psalmul 89, 10-11)**. Apoi, tot el a spus: *„Omul este ca iarba şi zilele lui ca floarea câmpului, că un vânt trece peste el şi nu va mai fi"*.

Iar Sfântul Ioan din Damasc, sau Damaschin, care a trăit în secolul al VIII-lea, într-o peşteră de la mănăstirea Sfântul Sava din Israel, din Ţara Sfântă, a compus rânduiala Înmormântării, şi a rememorat, scriind, care este destinul nostru final. Şi astfel, el a spus următorul lucru: *„Care desfătare lumească rămâne fără întristare? Care mărire stă pe pământ neschimbată? Toate sunt mai neputincioase ca umbra, toate sunt mai înşelătoare decât visurile. Căci vine moartea şi toate acestea pier"*. Tot el a spus: *„Cu adevărat deşertăciuni sunt toate şi viaţa aceasta este umbră şi vis. Că în deşert se tulbură tot pământeanul,*

precum scrie în Scripturi, când credem că am dobândit lumea, atunci în groapă ne coborâm sau ne sălăşluim". Aşa s-a întâmplat şi cu cel bogat, el nu a crezut că poate muri. S-a încrezut în imensitatea proprietăţilor lui. Dar, în faţa morţii, a fost la fel, egal, ca şi Lazăr.

Numai că, după moarte, a intervenit judecata lui Dumnezeu şi dreptatea Lui, când Lazăr s-a dus în Împărăţia lui Dumnezeu, în viaţa fără de sfârşit şi plină de bucurie, căci expresia *„a stat în sânul lui Avraam"* a arătat intimitatea şi apropierea acestui suflet de sfinţi, căci Avraam a fost unul din drepţii şi sfinţii Legii celei Vechi.

Dar, observăm că bogatul este fără nume, răul nu are nume niciodată, pentru că este rău, Dumnezeu vorbeşte cu drepţii şi cu sfinţii Săi numindu-i, pe cei răi nu îi mai numeşte, pentru că sunt răi. Deci, bogatul a ajuns într-un loc de suferinţă mare, o suferinţă pe care nu a mai putut-o suporta, şi a uitat de condiţia lui de pe pământ, că era puternic, dispreţuia pe alţii, nu îi mai băga în seamă, îi trata cu indiferenţă, cum fac mulţi bogaţi, care au obţinut bogăţiile prin furt, ca şi în zilele noastre. Şi ei vor avea aceeşi soartă ca acest nefericit din Evanghelie. Deci, el a uitat cine era, şi a devenit un cerşetor la Lazăr şi l-a rugat mult să-i răcorească limba, căci mult se chinuia.

Dintru început, s-ar putea întreba oricine, în ce a constat păcatul, atât de grav, al bogatului, care l-a dus în iad?

În primul rând, bogatul a avut, ca scop central al vieţii sale, obţinerea de plăceri, pentru că trăia zilnic în desfătări, veselindu-se într-un mod extravagant. Nu faptul că era posesorul unei mari şi impresionante averi a fost cauza condamnării lui în iad, ci felul cum a folosit el această avere, pentru satisfacerea dorinţelor lui egoiste. De multe ori, averile mari crează premise de abuz şi un climat favorabil cultivării plăcerilor, efemere şi înşelătoare, care-l înstrăinează pe om de Dumnezeu. Faptul că Lazăr suferea de foame, boală şi afecţiune compătimitoare, la

poarta bogatului, iar prezenţa lui nu era observată de acesta, descoperă egoismul şi atenţia lui, care erau concentrate asupra propriei persoane, şi totuşi, cu foarte puţin, el ar fi curmat suferinţele lui Lazăr, dar nu a voit.

Bogatul era centrul propriei atenţii, viaţa sa devenise obsesivă şi mereu căutătoare de plăceri. Greşeala gravă, care l-a condamnat definitiv, a fost aceea că s-a arătat indiferent, egoist, lipsit de omenie, nemilostiv, trăind doar pentru sine, neştiind să împartă nimic cu Lazăr, aflat în grea suferinţă. Obsesia vieţii lui a fost aceea de a se îngriji doar de el însuşi, de un trup trecător, supus schimbărilor şi stricăciunii, dar a neglijat ceea ce este veşnic şi nepieritor, sufletul său.

Nici o altă pildă nu descoperă atât de direct şi amănunţit, dând răspuns la întrebarea chinuitoare, ce se întâmplă după moartea noastră, după ce sufletul părăseşte trupul, plecând spre viaţa şi lumea cea veşnică. Observăm că după moarte, îngerii însoţesc sufletul spre Dreptul Judecător, care se face răsplătitor fiecărui om, după faptele lui. Răbdarea suferinţelor lui Lazăr, gândul la ziua dreptăţii, se împlinesc. Îndelunga lui răbdare i-a fost drept mântuire, altfel, fără acestea, sărăcia şi lipsurile nu i-ar fi folosit la nimic.

În viaţa de dincolo, sufletele sunt conştiente, ba chiar se îngrijesc de cei de pe pământ, fiind preocupaţi de mântuirea lor. Între cei din rai şi cei din iad există o despărţire, prăpastie mare **(Luca 16, 26)**, pentru că, cei din urmă, au trăit, încă de pe pământ, drama însingurării şi a înstrăinării, nefiind solidari, generoşi şi milostivi cu cei din nevoi.

Bogatul îl recunoaşte pe Lazăr, şi, în momentul de maximă luciditate, cerşeşte de la acesta milă, o picătură de apă, căci chinul era cumplit. Toţi care au uitat să facă bine, neglijându-l, au trăit indiferenţi la durerea semenilor lor, vor rămâne izolaţi, închişi şi vor experimenta drama însingurării iadului plin de suferinţă, de unde nu vor mai putea fi eliberaţi. Uneori, între

noi, se crează prăpastii, din pricina neînţelegerilor, a confuziilor, a dezbinărilor, dacă nu le biruim, încă din această viaţă, prin capacitatea de a ierta şi uita răul ce ni-l provoacă alţii, sufletele vor fi despărţite mereu.

Refuzul conştient de a răspunde la strigătul de ajutor, se va preface într-o mare prăpastie, imposibil de trecut. Bogatul nu suferă în iad pentru că pe pământ a avut o viaţă mai uşoară, ci pentru faptul că şi-a închis ochii, inima şi sufletul la suferinţele din jur, materializate prin foamea şi durerile lui Lazăr. În aceeaşi situaţie se află toţi cei care se bucură, fără rezerve, de plăcerile vieţii, fiind indiferenţi la suferinţa din jurul lor, tot mai evidentă, mai multă şi mai prezentă, ca niciodată, în viaţa lumii. Chinurile iadului nu pot fi niciodată exprimate în cuvinte, dar ele există, şi nu puţini, dintre cei lipsiţi de greutăţi, ajung să le cunoască direct.

Deci, iadul este o stare de suferinţă şi, de multe ori, şi noi experimentăm iadul, pe pământ. Chinuri cumplite care ne macină, bolile, despărţirile şi durerile sufleteşti, pe care, adesea, ştiinţa medicală, nu le poate vindeca, sunt dureri sufleteşti atât de mari încât oamenii spun: *„Am trecut prin iad"*. Deci iadul, a scris un mare scriitor ortodox, din secolul al XIX-lea, este neputinţa de a mai fi iubit şi locul în care nu îţi găseşti mângâiere. Bogatul s-a rugat ca Lazăr să-l ajute. Dar Dumnezeu i-a spus că nu mai poate, pentru că între cei din împărăţia lui Dumnezeu şi cei de dincolo, este o prăpastie mare, şi nu mai pot trece, unii de la alţii. Sfântul Grigore de Nyssa, care a trăit în veacul al IV-lea, în lucrarea *„Despre nemurirea sufletului"* a scris că prăpastia de care vorbeşte Sfânta Evanghelie este definiţia prin care înţelegem că cele două stări, starea de fericire, sau de osândă veşnică, nu mai pot fi niciodată depăşite. Aici, în iad, bogatul trăieşte drama fraţilor săi, care erau încă în viaţă, pe pământ, şi intervine, în mod surprinzător, cu o rugăminte: *„Părinte, trimite-l pe Lazăr pe pământ să le spună*

celor cinci fraţi ca să se comporte altfel, să nu vină şi ei în acest loc de osândă" **(Luca 16, 27-28)**. Dar Dumnezeu i-a spus că au Scripturile şi proorocii, dacă nu ascultă, chiar de va învia cineva din morţi nu-l va asculta.

Adevărat este lucrul acesta, pentru că Mântuitorul Iisus Hristos a înviat mai mulţi morţi şi au povestit, dar nu i-au crezut. Ba, pe Lazăr, cel înviat după patru zile, vroiau să-l omoare, pentru că mulţi credeau în Domnul Iisus şi Îl urmau. Şi astăzi, un autor a scris o carte, *„Viaţă după moarte"*, în care, mai multe persoane descriu, în urma unor morţi clinice, stările prin care au trecut şi apoi au revenit la viaţă. Câţi însă cred? Foarte puţini. De aceea, Lazăr nu a mai venit pe pământ, pentru că foarte puţini sunt dispuşi să mai creadă. Însă, de ceea ce niciodată nu pot avea în faţa ochilor, în mintea şi în sufletul lor, de aceea nu pot scăpa, de plecarea de aici, şi de răspunsul dat înaintea lui Dumnezeu pentru faptele lor.

În aceasta constă dreptatea lui Dumnezeu, în a da fiecăruia după faptele lui. Deci, în iad, acest om, plin de suferinţă, a trăit drama consecinţei faptelor lui. Sfântul Apostol Pavel, în Epistola a II-a către Tesaloniceni, a spus că cei *„care nu cred în Evanghelia Domnului şi nu se supun voii Lui vor fi aruncaţi în foc, în văpaie de foc"* **(II Tesaloniceni 11, 8)**. Focul este văpaia a ceea ce arde şi curăţă, deci sufletele, în iad, sunt cele care sunt arse de mustrările conştiinţei lor. În cazul de faţă, acest bogat nu a avut milă de sărmanul Lazăr, şi nu i-a oferit nimic, ci l-a tratat cu indiferenţă, într-un egoism exagerat, pentru că s-a iubit numai pe el, şi nu a mai avut puterea să iubească pe cel în nevoi. Deci, judecata lui Dumnezeu este foarte aspră cu cei care, niciodată nu au inimă pentru cel aflat în nevoie: *„Flămând am fost şi nu Mi-aţi dat să mănânc, însetat am fost şi nu Mi-aţi dat să beau, străin şi nu M-aţi primit, gol şi nu M-aţi îmbrăcat, bolnav şi nu M-aţi cercetat"* **(Matei 25, 31-46)**.

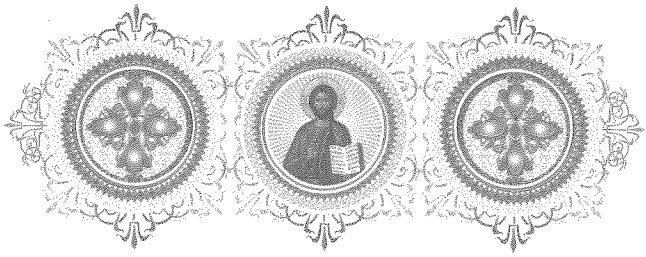
Iată, aceasta este legea după care vom fi judecaţi noi, creştinii, în ce măsură am făcut binele şi în ce măsură nu am făcut binele. Sfântul Vasile cel Mare, care a ridicat un spital, primul spital din istoria lumii, pentru cei bolnavi, a spus că orice suflet creştin, care nu împlineşte binele, care nu ajută după puterea lui, degeaba se numeşte creştin, pentru că nimic nu îl poate salva de la osândă, ci doar mila care a arătat-o faţă de cel aflat în nevoi. De când este lumea, există foarte multe nedreptăţi, unii bogaţi sunt prea bogaţi, pentru că fură pe cei săraci, prin înşelăciune se devalorizează şi se falimentează bănci, prin înşelăciune sunt asuprite popoare şi neîndreptăţite şi chinuite, pentru că se fac pe seama lor experimente financiare.

Aceasta se întâmplă în zilele noastre, şi aceasta se petrece pentru că nu suntem creştini buni, ci suntem formalişti, pentru că nu trăim învăţătura Mântuitorului, pentru că nu credem cu adevărat. De aceea, Dumnezeu îngăduie să fim chinuiţi. Învăţăm, din Evanghelia de astăzi, că Mântuitorul Iisus Hristos ne avertizează pe toţi, şi, în acelaşi timp, ne îndeamnă să ne întoarcem către El şi să cugetăm la ziua morţii noastre proprii. Ce răspuns vom da înaintea Dreptului Judecător când vom fi întrebaţi cât de mult am împlinit binele? Sfântul Apostol Iacob, primul episcop al cetăţii Ierusalimului a scris următoarele cuvinte: *„Judecata este fără milă pentru cel ce nu a făcut milă, dar mila biruieşte în faţa judecăţii"* (**Iacov 2, 13**). Iar Sfântul Ioan Gură de Aur a spus următoarele: *„Nu ai bani mulţi ca să ajuţi pe cei săraci, dar cât te costă să le oferi un pahar de apă? Nu ai nici aceasta, cât te costă să deschizi uşa unui bolnav şi să-l mângâi prin cuvintele tale?"*, pentru că drama bolnavului are nevoie de mila şi compasiunea fratelui. Dacă ar fi aşa, în spitalele noastre nu ar fi indiferenţă faţă de suferinţa celui bolnav. Dacă ar fi, cei care lucrează acolo, creştini, i-ar mângâia şi i-ar încuraja şi i-ar ajuta mai mult decât terapiile medicamentoase. Dar nu este aşa, pentru că nu

este credinţă. De aceea, Domnul, a fost foarte categoric. Dacă nu ascultă de lege, de prooroci, nici chiar de va învia cineva din morţi, tot nu vor crede.

Deci, timpurile pe care le trăim, sunt timpuri de pregătire, şi noi, toţi, suntem chemaţi să fim imitatorii lui Dumnezeu, în dragoste şi în bunătate. Căci Dumnezeu este bun şi ne hrăneşte pe toţi, ne dă mai mult decât avem nevoie, ne iartă nedreptăţile şi fărădelegile noastre şi aşteaptă îndelung, ca să ne întoarcem spre El, prin schimbarea vieţii, prin adevărata pocăinţă, care înseamă schimbarea vieţii şi întoarcerea la Dumnezeu cu toată puterea şi cu toată fiinţa noastră. Lazăr s-a mântuit, pentru că a răbdat suferinţa, bogatul s-a osândit, pentru că s-a purtat inuman, nedrept, egoist, necredincios, şi, ceea ce niciodată nu a gândit că va trăi, după moarte a venit, răspunsul cel mare, pe care nu l-a putut da, pentru că a fost un om lipsit de bunătate. În măsura în care facem binele, îl vom afla, şi în măsura în care suntem generoşi, îngăduitori, buni, vom afla cele ce am oferit.

Toţi care acum am citit, sau auzit, pilda bogatului nemilostiv şi l-am cunoscut pe săracul Lazăr, suntem chemaţi să sprijinim pe toţi cei asemenea lui. Sunt mulţi ca Lazăr şi mai mulţi bogaţi, ca cel din Evanghelie, cuvântul se adresează către ei, şi acesta este să câştige cerul, viaţa şi bunătatea, arătând bunătate, milă şi compasiune! Amin!

ŢINUTUL GHERGHESENILOR ŞI LUMINA LUMII

Duminica a 23-a după Rusalii

„Şi au ajuns cu corabia în ţinutul Gerghesenilor, care este în faţa Galileii. Şi ieşind pe uscat, L-a întâmpinat un bărbat din cetate, care avea demon şi care de multă vreme nu mai punea haină pe el şi în casă nu mai locuia, ci prin morminte. Şi văzând pe Iisus, strigând, a căzut înaintea Lui şi cu glas mare a zis: Ce ai cu mine, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu Celui Preaînalt? Rogu-Te, nu mă chinui. Căci poruncea duhului necurat să iasă din om, pentru că de mulţi ani îl stăpânea, şi era legat în lanţuri şi în obezi, păzindu-l, dar el, sfărâmând legăturile, era mânat de demon, în pustie. Şi l-a întrebat Iisus, zicând: Care-ţi este numele? Iar el a zis: Legiune. Căci demoni mulţi intraseră în el. Şi-L rugau pe El să nu le poruncească să meargă în adânc. Şi era acolo o turmă mare de porci, care păşteau pe munte. Şi L-au rugat să le îngăduie să intre în ei; şi le-a îngăduit. Şi, ieşind demonii din om, au intrat în porci, iar turma s-a aruncat de pe ţărm în lac şi

s-a înecat. Iar păzitorii văzând ce s-a întâmplat, au fugit şi au vestit în cetate şi prin sate. Şi au ieşit să vadă ce s-a întâmplat şi au venit la Iisus şi au găsit pe omul din care ieşiseră demonii, îmbrăcat şi întreg la minte, şezând jos, la picioarele lui Iisus şi s-au înfricoşat. Şi cei ce văzuseră le-au spus cum a fost izbăvit demonizatul. Şi L-a rugat pe El toată mulţimea din ţinutul Gerghesenilor să plece de la ei, căci erau cuprinşi de frică mare. Iar El, intrând în corabie, S-a înapoiat. Iar bărbatul din care ieşiseră demonii Îl ruga să rămână cu El. Iisus însă i-a dat drumul zicând: Întoarce-te în casa ta şi spune cât bine ţi-a făcut ţie Dumnezeu. Şi a plecat, vestind în toată cetatea câte îi făcuse Iisus." (Luca 8, 26-39)

Lumea aceasta este foarte bulversată, asemeni unei mări foarte agitate, care niciodată nu mai are linişte, şi care, din nefericire, nu se bucură de pace şi de seninătate, ci mereu este într-o stare de agitaţie continuă, că, aproape nicăieri nu mai găsim un loc liniştit în care să ne aflăm pacea şi liniştea noastră.

Evanghelia de astăzi tocmai confirmă cele spuse mai înainte, şi cele ce s-au petrecut pe Marea Galileii, când o furtună puternică era pe cale de a scufunda corabia în care se aflau Apostolii, împreună cu Mântuitorul nostru. Parcurgând deci acest obstacol, valuri ale mării agitate, care ameninţau să scufunde corabia, ajungând pe uscat, dincolo deci, de marea aceasta, o altă mare agitată şi foarte puternică, care aducea frică şi multă nelinişte locuitorilor acestor ţinuturi, îi întâmpină, pe Mântuitorul Hristos şi pe apostolii Săi. Este vorba despre ţinutul Gadarenilor sau a Gherghesenilor, cu cetăţi mai multe, cetăţi care făceau parte din cele 10 cetăţi sau Decapole, unde exista populaţie amestecată de canaaneni, sirieni, romani, greci, fenicieni, dar şi puţini evrei.

Deci, venind în acel teritoriu Mântuitorul Hristos, L-a întâmpinat o altă mare puternică, agitată, cumplita suferinţă, care aducea teama. Un om chinuit de diavoli, care se manifesta faţă de conaţionalii săi foarte violent, de teamă pentru că îi rănea, l-au legat în lanţuri, dar el rupea lanţurile, şi astfel, devenea un om foarte periculos pentru cei normali, fireşti. El era nefiresc. Când a intrat Domnul în acest ţinut, nefericitul om a alergat înaintea Lui şi a început să vorbească: *„Ce ai cu mine Iisuse, Fiul lui Dumnezeu? Ai venit ca să mă chinui mai înainte de vreme"* **(Luca 8, 28)**. Deci, omul respectiv suferea în două moduri. În primul rând, suferea pentru că nu se putea controla şi vorbea ceea ce nu gândea, sau, ceea ce gândea vorbea mai mult decât ar fi gândit. Apoi, era chinuit trupeşte, pentru că era lovit, şi lovea şi el pe alţii. Deci, acest dialog dintre un om bolnav şi Mântuitorul Hristos a arătat că, în mod ascuns, diavolul vorbea prin gura lui. Dar Domnul l-a întrebat pe diavol: *„Care este numele tău?"*. Diavolul nu şi-a dezvăluit identitatea, cine este el. Ci a dat un răspuns mincinos, pentru că este tatăl minciunii, a spus *„Legiune"*. Ce înseamnă acest substantiv? Legiunea era o unitare militară romană, care aduna 1000 de soldaţi. Într-o legiune intrau mai multe cohorte romane, aşa cum astăzi, în organizarea militară, există un regiment militar sau unitate militară. Deci, diavolul nu şi-a dezvăluit identitatea, pentru că nu o face niciodată, pentru că este mincinos şi niciodată nu îşi arată adevărata identitate, ci se duce şi amăgeşte pe om, pe noi pe toţi. Nu vine în toată răutatea lui, ci vine viclean, şi amăgeşte mult. De aceea, la întrebarea Mântuitorului, nu a răspuns, spunând adevărul, ci a spus o minciună, că numele lui este „legiune". Dar Sfântul Evanghelist Luca spune că s-a numit „legiune", pentru că mulţi demoni intraseră în acel om.

Apoi diavolul, în faţa strălucirii lui Dumnezeu, a început să-L roage. Dacă îl scoate din om să-i dea voie să intre în turma de porci, care păştea pe malul Mării Galileii. Domnul i-a

îngăduit, iar diavolul părăsind pe om, a intrat în turmă, care a intrat în mare şi s-a înecat. Apoi, cel care a fost vindecat a devenit un om firesc, normal şi sănătos, şi şedea la picioarele Mântuitorului, ca gest de recunoştinţă, pentru că îl salvase din cea mai grea suferinţă pe care o poate suporta un om pe acest pământ. Această agitaţie a făcut ca, lumea din oraş, să alerge către Domnul, să vadă ce se întâmplă, şi, spre uimirea lor, au văzut un om normal, firesc, întreg la minte, şi s-au spăimântat cumplit, pentru că, din cel care provoca şi aducea suferinţa, teroarea şi spaima, deodată, un om normal stătea jos, epuizat, dar vindecat de propriul Mântuitor, care venise şi acolo să aducă lumina, în locul întunericului, şi bucuria, în locul întristării.

Reîntoarcerea în iad constituie pentru îngerii căzuţi un plus de suferinţă, până la Judecata finală, ieşirea din abisul în care se află este îngăduită, de aceea, ei vor să îşi prelungească cât pot rămânerea pe pământ, revenirea în iad fiindu-le stare insuportabilă şi pentru ei, de chin. Aşa se explică şi faptul că Mântuitorul Iisus Hristos le ascultă rugămintea, permiţându-le să intre în turma de porci. Oare aici Domnul a arătat, încă o dată, milă nesfârşită, chiar şi faţă de îngerii căzuţi? Bunătatea Lui se arată faţă de toate făpturile, chiar şi celor căzute, pentru că El este din fire Bun, şi la El, nu poate exista decât izvor de bunătate pentru toată făpturile. Diavolul, abia ieşit din om, produce o nouă suferinţă, scopul lui fiind de a prăbuşi omul, şi lumea lui, în suferinţă şi haos. Astfel explicăm de unde atâta ură, luptă, suferinţe provocate de războaie, popoarele se ridică unele împotriva altora, în familii fără credinţă şi fără participare la viaţa Bisericii există numai conflicte, lupte şi mari neînţelegeri, nimeni nu voieşte să cedeze în favoarea biruinţei binelui asupra răului.

Observăm că există în lume o luptă permanentă între bine şi rău, şi acest rău este diavolul, înger căzut, nu este trupesc, cum suntem noi oamenii, ci este o fiinţă fără trup, el este

principiul răului, şi aduce numai răul, dar nu îl aduce în toată desfigurarea lui, ci îl aduce într-un mod mascat. Diavolul a căzut din cer pentru că a vrut să ajungă ca Dumnezeu, şi atunci a căzut, din înger de lumină, s-a făcut înger al întunericului. De aceea, Mântuitorul face amintire: *„Am văzut pe satana căzând ca un fulger din cer"* **(Luca 10, 18)**. Iar Sfântul Prooroc Isaia deplânge căderea diavolului: *„Cum ai căzut tu din ceruri, înger strălucitor, stea luminoasă? Iadul şi-a deschis gura, viermii vor fi aşternutul şi acoperişul tău"* **(Isaia 14, 12-16)**. De la început s-a ridicat împotriva lui Dumnezeu şi împotriva Împărăţiei Sale, şi, astfel, a amăgit şi pe om. Prin amăgirea diavolului a venit în lume moartea, şi, prin amăgirea lui, a venit în lume separarea, despărţirea, pentru că diavolul nu uneşte, ci separă.

Etimologic, „diavol" înseamnă cel care dezbină, el adună popoarele la războaie, el face ca în familie să domnească răul, şi nu binele, pentru cei care îl urmează. El face ca lumea aceasta să fie o lume aşa de agitată, atât de doritoare de rău, iar diavolul este cel care luptă împotriva Bisericii, prin oameni, dar nu poate să o biruiască, pentru că el a fost biruit prin Crucea Mântuitorului Hristos. Pentru că Crucea a fost biruinţa diavolului, de aceea a fost şi El ispitit, înainte de moarte L-a înfricoşat, de aceea S-a rugat să nu bea paharul morţii: *„Părinte, de voieşti, treacă de la Mine acest pahar"* **(Luca 22, 42)**. Însă, cu moartea Lui, a omorât puterea diavolului.

Timpul acesta este un timp al luptei noastre, şi diavolul nu are o putere prea mare asupra noastră, a creştinilor. Pentru că avem puterea lui Hristos, din apa Botezului şi până în momentul plecării noastre de aici. Ne însemnăm cu semnul Crucii şi, din Taina Sfintei Euharistii, ne împărtăşim spre iertarea păcatelor şi spre viaţa cea de veci. El are putere asupra noastră când ne învoim cu el, şi când îl acceptăm, să fie prezent în viaţa noastră. De altfel, când a venit Mântuitorul Hristos în lume, diavolul n-a încetat a-L urmări. De cum S-a născut,

prin regele Irod, a căutat să-L omoare. Apoi, prin fariseii şi saducheii timpului Său, a căutat să-i zădărnicească planurile Lui, dar El ştia că în spatele lor se află diavolul, şi, de aceea, nu i-a condamnat, ci i-a deplâns, ca pe nişte fiinţe demne de plâns, purtătoare de duh rău.

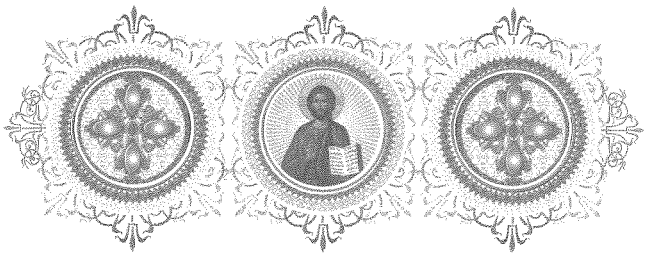
Sfântul Maxim Mărturisitorul a spus că acest război a fost un război minunat pentru că Cel care era urât, iubea pe cei care Îl urau, şi îi deplângea, răspunzând cu binecuvântare în locul urii. Îl ardea pe cel care ura, nesuportând bunătatea, fiind răul întruchipat. Apoi, mai observăm că atitudinea celor din Gadara, sau Gherghesa, a fost foarte specifică şi zilelor noastre. Când au văzut că un conaţional al lor s-a vindecat, nu s-au prea bucurat, ci le-a fost teamă şi L-au rugat pe Mântuitorul Hristos să plece de la ei. Iar Domnul a plecat, pentru că respectă libertatea omului, în schimb o libertate responsabilă. A plecat trist pentru că lor le părea oarecum rău după porcii lor, şi nu se bucurau că un om a fost izbăvit de rău şi de suferinţă. Iar cei care nu-L doresc pe Dumnezeu în viaţa lor, devin locaşul răului, a diavolului, pentru că nu există alternativă, decât binele sau răul. Cine vizitează Ţara Sfântă vede că, în locul cetăţilor Gadarei, nu există decât pustietate, totul s-a distrus, a fost nimicit, şi nimeni nu a mai locuit acolo, pentru că nu a mai fost prezent Dumnzeu, pentru că au dorit să rămână mai departe, departe şi fără El.

Aşa trăim şi noi în zilele noastre, oameni fără Dumnezeu, care nu-L doresc în viaţa lor, sunt şi devin inumani, egoişti, ticăloşi care nu îşi merită numele de oameni. Aşa este şi lumea în care trăim noi astăzi. O lume fără Dumnezeu, o lume purtată de rău, care se războieşte, fără a avea niciodată putere de izbândă. Însă omul posedat şi-a revenit, devenind un om normal şi L-a rugat pe Domnul să-L ia cu El, însă Domnul nu l-a luat. De ce? Pentru că a făcut din el un apostol al Său în ţinutul Gadarei. *„Mergi şi spune şi tu cât bine ţi-a făcut ţie Dumnezeu. Şi astfel el*

a plecat din cetate şi a povestit cum a fost vindecat de Domnul" **(Luca 8, 39)**.

O luptă continuă este viaţa creştinului şi a Bisericii. Niciodată nu putem birui, decât dacă luptăm. Sfântul Apostol Petru ne-a învăţat că: *„Fiţi treji, privegheaţi. Potrivnicul vostru, diavolul, umblă, răcnind ca un leu, pe cine să înghită, căruia staţi împotrivă, tari în credinţă, ştiind că aceleaşi suferinţe îndură şi fraţii voştri din lume"* **(I Petru 5, 8-9)**.

În ultima carte a Noului Testament, Apocalipsa, se descrie cum a căzut diavolul. Se spune că, în ceruri s-a făcut un război mare, şi s-a războit Arhanghelul Mihail împreună cu îngerii lui Lucifer, şi se războia, diavolul însă a fost biruit, şi nu se mai găsea loc pentru ei în ceruri. Fiindcă a fost aruncat pe pământ, şi ştie că timpul său este scurt, de aceea are mânie mare **(Apocalipsa 12, 7-12)**. Aici observăm şi noi, oameni posedaţi de diavoli, răi, ieşiţi din minte, care sunt atât de dezumanizaţi, încât nu mai găsim nimic uman în ei, şi sunt aşa pentru că vor aceasta, şi nu vor să găsească izvorul binelui. Învăţăm că Sfântul Evanghelist Luca a descris, cu amănunt, dialogul dintre Mântuitorul Hristos şi diavol, şi cum acesta se teme de Dumnezeu şi îi este frică, pentru că ştie că nu are putere mare, are putere asupra omului atâta timp cât acesta se lasă cuprins, sedus şi condus, de diavol. Dar nu are putere când omul, cu puterea Crucii, cu ajutorul Domnului şi a sfinţilor Săi, biruieşte. Şi cei care biruiesc sunt chemaţi să devină o mărturie a biruinţei: *„Mergi şi spune cât de bine ţi-a făcut ţie Domnul!"*. Amin!

VINDECARE PRIN CREDINŢĂ
Duminica a 24-a după Rusalii

„Şi iată a venit un bărbat, al cărui nume era Iair şi care era mai-marele sinagogii. Şi căzând la picioarele lui Iisus, Îl ruga să intre în casa Lui, căci avea numai o fiică, ca de doisprezece ani, şi ea era pe moarte. Şi, pe când se ducea El, mulţimile Îl împresurau. Şi o femeie, care de doisprezece ani avea scurgere de sânge şi cheltuise cu doctorii toată averea ei, şi de nici unul nu putuse să fie vindecată, apropiindu-se pe la spate, s-a atins de poala hainei Lui şi îndată s-a oprit curgerea sângelui ei. Şi a zis Iisus: Cine este cel ce s-a atins de Mine? Dar toţi tăgăduind, Petru şi ceilalţi care erau cu El, au zis: Învăţătorule, mulţimile Te îmbulzesc şi Te strâmtorează şi Tu zici: Cine este cel ce s-a atins de mine? Iar Iisus a zis: S-a atins de Mine cineva. Căci am simţit o putere care a ieşit din Mine. Şi, femeia, văzându-se vădită, a venit tremurând şi, căzând înaintea Lui, a spus de faţă cu tot poporul din ce cauză s-a atins de El şi cum s-a tămăduit îndată. Iar El i-a zis: Îndrăzneşte, fiică, credinţa ta te-a

mântuit. Mergi în pace. Şi încă vorbind El, a venit cineva de la mai-marele sinagogii, zicând: A murit fiica ta. Nu mai supăra pe Învăţătorul. Dar Iisus, auzind, i-a răspuns: Nu te teme; crede numai şi se va izbăvi. Şi venind în casă n-a lăsat pe nimeni să intre cu El, decât numai pe Petru şi pe Ioan şi pe Iacov şi pe tatăl copilei şi pe mamă. Şi toţi plângeau şi se tânguiau pentru ea. Iar El a zis: Nu plângeţi; n-a murit, ci doarme. Şi râdeau de El, ştiind că a murit. Iar El, scoţând pe toţi afară şi apucând-o de mână, a strigat, zicând: Copilă, scoală-te! Şi duhul ei s-a întors şi a înviat îndată; şi a poruncit El să i se dea să mănânce. Şi au rămas uimiţi părinţii ei. Iar El le-a poruncit să nu spună nimănui ce s-a întâmplat." (Luca 8, 41-56)

Evanghelia de astăzi este o pagină din istoria vieţii noastre, trecută şi prezentă, a oamenilor. Pentru că ea istoriseşte despre suferinţă, despre boală, despre moarte şi despre mângâiere, prin prezenţa Mântuitorului Iisus Hristos în faţa atâtor dureri şi suferinţe ale oamenilor. Sfânta Evanghelie ne povesteşte despre faptul că, în momentul în care a venit din ţinutul Gadarei, Domnul a ajuns în oraşul Capernaum, de pe malul Mării Galileii, şi acolo, L-a întâmpinat rabinul sinagogii, pe nume Iair, care era un om respectat, cum şi astăzi, în Israel, rabinii sunt nişte oameni foarte respectaţi. Cine sunt ei? Sunt cei care învaţă poporul Legea Vechiului Testament, cei care mijlocesc pentru popor înaintea lui Dumnezeu, cei care, în sinagogă, adresează cuvântul şi mângâierea poporului care îi ascultă. Etimologic, cuvântul rabin, înseamnă învăţător.

Acesta avea o fiică de 12 ani, şi era cuprinsă de o boală gravă, fiind pe moarte. De aceea, a auzit că, din Nazaretul Galileii, s-a ridicat un mare prooroc, care are puterea vindecării şi salvării sufletului omenesc. Şi, de aceea, a venit la El cu credinţă, cerându-i mila şi ajutorul. *„Fiica mea este pe moarte,*

vino şi pune mâinile peste ea ca să fie vie". Domnul, ca Cel ce a luat asupra Lui toate durerile lumii, a pornit spre casa acestui om, pentru a-i vindeca copilul. Suferinţa lui Iair era atât de mare pentru că acest copil era unicul în familia lui, nu mai avea alţii, şi, de 12 ani fiind, deja se afla în pragul morţii. O mulţime mare de oameni Îl înconjura pe Mântuitorul şi-L urma, iar alături de El, apostolii Săi, care erau mai peste tot prezenţi, urmându-L, ascultându-L şi deseori, văzând minunile care le făcea, se întrebau cine este El.

Iair, rabinul, suferea alături de un copil aflat pe moarte, şi acum venea către Iisus Mântuitorul, neîndoindu-se nici o clipă de puterea Lui, el fiind sigur că, venind Domnul la el, va putea să-i vindece copilul. Iair îl roagă pe Domnul să-Şi pună mâinile peste fiica lui, gestul era obişnuit, fiind un rit tradiţionalist care se practica în Israel.

Mişcat profund de suferinţa acestui om, Domnul porni spre casa unde copila suferea. Mulţimile de oameni nu încetau să-L împresoare, pierdută printre cei ce se îngrămădeau în jurul lui Iisus, era o femeie, care suferea de o boală cumplită, şi care, în ciuda multor încercări de vindecare, nu se vindecase.

Auzind despre Mântuitorul şi Domnul, şi apropiindu-se de El, şi-a zis în gând: *„De mă voi atinge măcar de haina Lui şi mă voi vindeca!"* **(Luca 5, 28)**. Această bolnavă ne arată o adevărată smerenie, şi o credinţă pe măsură. În primul rând, nu are curajul, nici îndrăzneala, de a se înfăţişa înaintea Mântuitorului Hristos, aşa cum au făcut-o mulţi alţii, socotindu-se nevrednică de a vorbi direct cu El, dar având credinţă că, numai El, o poate vindeca, se hotărăşte să se atingă de marginea hainei Lui. Ca în multe alte împrejurări, îndată izvorul sângelui ei a încetat, şi ea a simţit în trup că s-a vindecat de boală **(Marcu 5, 29)**.

Deşi nimeni nu-L avertizase, Domnul întreabă direct: cine s-a atins de El? Petru, mereu pregătit să riposteze, nerăbdător,

îi răspunde că această întrebare nu-şi prea are sensul, deoarece mulţimile Îl împresoară şi este aproape imposibil să nu fie atins de cineva. Dar Domnul, prin întrebarea pusă, a urmărit ca femeia bolnavă să-şi mărturisească fapta şi, mai ales, să înţeleagă că nu numai simpla atingere de haina Lui a vindecat-o, cât, mai ales, credinţa care a dus-o către El, adevăratul Doctor şi vindecător, Care a luat asupra Lui toate suferinţele şi infirmităţile noastre. El nu vindeca suferinţele pentru a uimi oamenii, ci pentru a-i mântui şi salva din trupul bolnav şi sufletele lor. Cuvintele Lui, după mărturisirea femeii ce s-a vindecat, au avut urmarea aşteptată: *„Îndrăzneşte fiică, credinţa ta te-a mântuit"* **(Luca 8, 48)**. Credinţa ei a fost răsplătită deplin, vindecarea datorându-se credinţei, ce i-a adus îndrăznire.

Acelaşi lucru se cere nouă tuturor, mai ales lumii de astăzi, să creadă, să se roage şi să îndrăznească. În Persoana Mântuitorului Hristos, după Întrupare, sunt două firi, cea dumnezeiască şi cea omenească, atât firea umană, cât şi cea divină, îşi păstrează individualitatea proprie, consecinţa acestei uniri fiind aceea că lucrările şi minunile Domnului sunt dumnezeieşti şi omeneşti. De aceea, o singură atingere de marginea hainelor Lui, a făcut ca femeia bolnavă să fie vindecată. El a cunoscut cine s-a atins de El şi a primit vindecarea, dar nu a voit ca aceasta să fie tăinuită, ci mărturisită, pentru a ne întări pe noi în credinţă şi în multă răbdare. După 12 ani de durere, credinţa acestei femei nu a fost zadarnică, ci a fost răsplătită cu ceea ce şi-a dorit mai mult, vindecarea.

Înainte de a ajunge la casa lui Iair, pe drum, acesta a primit o veste foarte tragică, fiica lui deja murise. Şi l-au rugat să nu mai supere pe Mântuitorul, pentru că deja murise. Dar El l-a încurajat, spunându-i: *„Îndrăzneşte, nu te teme, crede numai!"* **(Luca 8, 50)**. Când a ajuns acolo, vă închipuiţi ce putea fi în casa unui om care îşi pierde un copil de 12 ani, şi care era un om respectat, centrul vieţii Capernaumului era legat de persoana

rabinilor, şi mulţimea plângea, striga de durere, însă Domnul le-a spus că ea doarme. Dar ei au râs de El, pentru că ştiau, prea bine, că copila deja murise. Intrând în casă, luând cu Sine pe trei dintre apostolii Săi, atingându-se de copil, acesta a înviat.

Din această istorisire observăm că, mai multe etape, până la săvârşirea minunii, s-au succedat, una după alta. În primul rând, Iair vine la Mântuitorul, rugându-se pentru copilul lui, să-L vindece. Apoi pleacă spre casă, dar este întâmpinat pe drum de tragica ştire că această fiică, a lui, a murit. Sfinţii evanghelişti, care au notat această minune, nu s-au sfiit să relateze aşa cum s-au întâmplat lucrurile. Pentru că, mai târziu, cei care erau împotriva Mântuitorului, puteau să-L acuze că acest copil nu era mort, ci, de fapt, dormea. Însă alţii au mărturisit despre moartea lui, anume cei care erau în jurul casei lui Iair. Dar, de ce Mântuitorul totuşi i-a spus lui Iair să nu se teamă? Ci doar să creadă?

Pentru că rodul credinţei este vindecarea şi mântuirea sufletului. Dar ce este credinţa? Este încredinţarea a ceea ce nu vedem şi dobândirea a ceea ce nădăjduim, aşa o defineşte Sfântul Apostol Pavel. Credinţa este încredinţarea celor nevăzute şi dobândirea celor care le nădăjduim. Deci Iair a fost mângâiat pentru că a venit la Mântuitorul cu o credinţă puternică, ştiind că doar El Îl mai poate ajuta în durerea pierderii singurului lui copil, de 12 ani, nevinovat. Apoi, mai vedem că, în faţa morţii, Mântuitorul Iisus Hristos adresează cuvântul de îmbărbătare: *„Copila nu a murit, ci doarme"*. De ce a spus aceasta? Pentru a arăta că moartea, prezentă în lume, este un somn adânc. Atunci când a trebuit să învieze pe Lazăr, care era mort de patru zile, a spus că Lazăr a adormit. Moartea noastră este somnul din care ne vom trezi la înviere. Şi în faţa morţii, Domnul a arătat putere asupra ei, pentru că a ridicat acest copil cu cuvântul: *„Fiică, ţie îţi zic, scoală-te!"* **(Marcu 5, 14)**, şi sufletul s-a întors, şi ea a înviat din morţi. Pentru a-i convinge pe părinţii ei că

acest copil, cu adevărat, a înviat, le-a poruncit să-i dea să mănânce. Morţii nu mănâncă, ci doar cei vii, cei care trăiesc.

Apoi, femeia bolnavă de 12 ani, este, pentru noi, povăţuitorul şi exemplul credinţei celei care se face răsplătită, celor care fac roada ei. Ea vine ca la ultima speranţă, pentru că alta nu mai exista, şi cere de la Mântuitorul, în gând, să se atingă şi se va vindeca, iar credinţa ei s-a făcut lucrătoare, căci s-a vindecat.

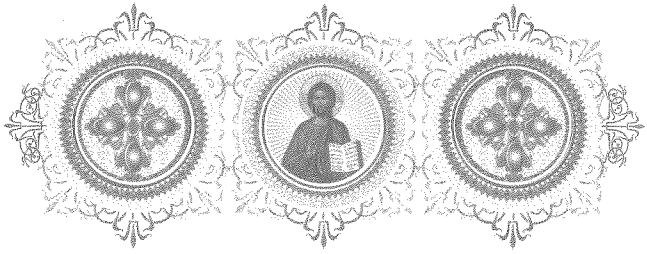
Şi astăzi, trăim atâtea timpuri grele, când atâtea boli macină fiinţa umană, de la naştere până la moarte, când oamenii suferă atât de mult, când ştiinţa medicală este neputincioasă, şi doar constată boala, neştiind cauza ei. Multe din boli sunt necunoscute, căci dacă s-ar cunoaşte s-ar căuta un remediu contra lor. Şi, de aceea, mor şi medici, mor şi oameni puternici, care ar da totul să trăiască veşnic pe acest pământ. Dar nu pot, pentru că răutatea omului nu ar mai cunoaşte limite. De aceea, a intervenit moartea, ca plată a răutăţii şi ca răsplată a dreptăţii. Pentru că moartea pe toţi ne face egali, şi, în faţa morţii, toţi suntem neputincioşi. Şi oricât de mult ne credem noi puternici, nimic nu este mai înşelător decât falsa iluzie că putem fi veşnici pe acest pământ.

Deci cei doi, Iair din Capernaum şi femeia bolnavă, sunt pentru noi prilej de adevărată credinţă şi stăruinţă în rugăciune. Şi astăzi, cine se apropie de Mântuitorul cu credinţă, primeşte vindecare. Sunt atâtea cazuri când oamenii s-au vindecat atunci când au întors cursul vieţii lor, care era rău, către Dumnezeu, şi au bătut la uşa Bisericii Lui şi s-au atins de El. El nu a încetat să-i vindece. De aceea, ne încurajează pe toţi: *„De veţi avea credinţă cât un grăunte de muştar şi veţi spune muntelui acesta mută-te şi nu vă veţi îndoi, aşa va fi, după cum veţi spune voi"* **(Matei 17, 20)**.

Deci, Sfânta Evanghelie ne învaţă că roada credinţei noastre în Domnul şi Mântuitorul Iisus Hristos este, în primul

rând salvarea şi vindecarea, mângâierea şi iertarea, de care avem nevoie toţi. El este Cel care a venit în lume şi ne-a arătat nouă că există o singură cale, aceea care duce la viaţă şi calea vieţii o aflăm numai prin El: *„Eu sunt uşa, de va intra cineva prin Mine se va mântui şi păşune va afla. Eu sunt Păstorul cel bun, care îmi dau viaţa pentru oile Mele. Eu sunt Calea, Adevărul şi Viaţa, pe cel ce vine la Mine, nu-l voi da afară"* **(Ioan 10, 9)**. Deci, noi învăţăm că, în ciuda încercărilor şi a greutăţilor prin care trecem, în ciuda bolilor şi a necazurilor, Mântuitorul Iisus Hristos, Dumnezeul cel veşnic, ne aşteptă în Biserica Sa, pentru ca, atingându-ne de El, împărtăşindu-ne cu Trupul şi Sângele Lui, primim iertarea, învierea şi vindecarea.

Pentru toţi care cred, şi-L mărturisesc pe Domnul şi Mântuitorul nostru, vindecarea şi izbăvirea din greutăţi este sigură. Acolo unde credinţa este îndoielnică, formalistă, fără convingere, ezitarea de a primi şi îndrăzni sunt rezultatul lipsei de putere a credinţei. Mântuitorul Hristos, ca stăpân al vieţii şi al morţii, are puterea de a vindeca, are puterea de a salva, şi doar El, primeşte pe tot cel care vine către El, cu credinţa şi nădejdea că *„numai să mă ating de El şi voi primi"*. Să-L întâmpinăm în viaţa noastră, prin credinţă şi rugăciune, şi toate câte avem nevoie, se vor da nouă! Amin!

SAMARINEANUL IUBITOR DE OAMENI
Duminica a 25-a după Rusalii

„În vremea aceea a venit la Iisus un învăţător de lege, ispitindu-L şi întrebându-L: Învăţătorule, ce să fac eu ca să moştenesc viaţa de veci? Dar Iisus l-a întrebat: ce este scris în Lege? Cum citeşti? Iar el, răspunzând, a zis: să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta şi din tot sufletul tău şi din toată vârtutea ta şi din tot cugetul tău; iar pe aproapele tău, ca pe tine însuţi. Atunci Iisus i-a spus: drept ai răspuns, fă aceasta şi vei fi viu. Dar el, voind să se îndreptăţească pe sine, a zis către Iisus: şi cine este aproapele meu? Iar Iisus, răspunzând, a zis: un om oarecare se cobora din Ierusalim în Ierihon şi a căzut între tâlhari, care, după ce l-au dezbrăcat şi l-au rănit, s-au dus, lăsându-l abia viu. Din întâmplare un preot cobora pe calea aceea, dar, văzându-l, a trecut pe alături. Tot aşa şi un levit, sosind la acel loc, a venit, a văzut şi a trecut pe alături. Dar un samarinean care era călător, ajungând lângă el şi văzându-l, i s-a făcut lui milă

de el şi, apropiindu-se, i-a legat rănile turnând peste ele untdelemn şi vin; apoi, punându-l pe dobitocul său, l-a dus la o casă de oaspeţi şi a avut grijă de el. Iar a doua zi, la plecare, scoţând doi dinari, i-a dat gazdei şi i-a zis: ai grijă de el şi ce vei mai cheltui, când mă voi întoarce, eu îţi voi da înapoi. Deci care din aceşti trei ţi se pare că a fost aproapele celui care căzuse în mâinile tâlharilor? Iar el a răspuns: cel care a făcut milă cu el. Atunci Iisus a zis către el: de-te de fă şi tu asemenea". (Luca 10, 25-37)

Pilda samarineanului milostiv reprezintă una din paginile Sfintei Evanghelii de o rară şi adâncă frumuseţe descrisă în cuvinte, care răspunde la întrebarea, care şi astăzi, ca şi atunci, o întâlnim, şi dorim să găsim un răspuns, care să ne dea curaj şi mângâiere. Cine este aproapele nostru? Cine mai are astăzi o inimă plină de compasiune? Cine este capabil de sacrificiu pentru cel aflat în nevoie, la limită cu propria existenţă? Cine poate oferi, fără a aştepta onoruri omeneşti, nesincere şi pline de dorinţe ascunse? Cine priveşte cu mare compasiune durerile, lipsurile, neîmplinirile, rătăcirile, falsitatea, minciuna, peste care se apleacă cu dorinţa de a le îndrepta? Unde mai există un samarinean, un om plin de milă şi compasiune? Pilda samarineanului reprezintă o problemă a vieţii noastre, o realitate pe care o întâmpinăm cu toţii, mai ales în zilele şi timpul nostru, marcat de crize şi provocări.

Un iudeu, care se îndeletnicea cu tâlcuirea scrierilor sfinte, îl opri pe Iisus, întrebându-L: *„Învăţătorule, ce să fac eu să moştenesc viaţa de veci?"* **(Luca 10, 25)**. Acesta, care adresase întrebarea, înţelesese că numai Iisus putea să-i arate calea spre mântuire, spre viaţă veşnică, de aceea s-a apropiat, cu dorinţa de a afla răspunsul la întrebarea ce-l neliniştea. Răspunsul pe care-L dă Mântuitorul este tot o întrebare: *„Ce este scris în Lege? Cum citeşti?"*. Fără întârziere, cel care a întrebat, răspunde,

citând două fragmente din cărţile Levitic şi Deuteronom, care constituiau parte centrală a rugăciunii evreilor pioşi: *„Să iubeşti pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta, din tot sufletul tău, din toată puterea ta şi din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuţi"* **(Levitic 19, 18)**. *„Drept ai răspuns, fă aceasta şi vei trăi"* **(Luca 10, 28)** astfel dându-i Iisus învăţătorului de Lege să înţeleagă că aşa va câştiga viaţa veşnică.

În Legea lui Moise, unde apare prima dată acest termen, aproapele unui adept al Torei nu putea fi decât un conaţional, un israelit. Pentru a sublinia diferenţa de optică dintre cele două etape istorice, Mântuitorul va privi direct şi atent, luând ca exemplu de compasiune, dragoste şi milă, un samarinean. Întrebarea nouă şi neaşteptată a învăţătorului de Lege este: *„Cine este aproapele?"*. Poporul alcătuia o comunitate solidară, în care fiecare purta şi răspundea de cerinţele celuilalt. Cei străini care aparţineau altor popoare puteau fi socotiţi cei de aproape? Limitarea noţiunii de aproape, conform interpretării rabinilor era evidentă, ereticii, cei căzuţi sau excluşi, de la viaţa sinagogii nu puteau fi consideraţi „aproapele".

Pilda este situată într-un cadru familiar, pe drumul care cobora de la Ierusalim la Ierihon. În timp ce a rostit această pildă, Iisus se afla, cu mare probabilitate, chiar pe aceste meleaguri. Un om călătorea de la Ierusalim spre Ierihon, a fost prins de tâlhari, jefuit, dezbrăcat, părăsit, cu răni sângerânde, pe marginea drumului arid şi lipsit de vegetaţie. Pe lângă el trecu, din întâmplare, un preot şi un ajutor al lui, care se numea levit. Niciunul dintre aceştia nu oferi ajutorul celui căzut. După ei, un samarinean, se opri, i se făcu milă, îi îngriji rănile, oferindu-i primul ajutor, apoi l-a dus la o casă de oaspeţi, lăsându-l în custodia gazdei. Ca o concluzie, ce se cerea scoasă în evidenţă, Domnul intervine, întrebând: *„Care dintre aceşti trei ţi se pare că a fost aproapele celui căzut între tâlhari?"* **(Luca 10, 36)**. Răspunsul firesc, logic, sosi fără întârziere: *„Cel care a făcut milă*

cu el", iar Domnul, auzindu-l că a dat răspunsul cel bun, îl încurajează: „*Mergi şi tu şi fă asemenea!*".

Personajele, mai sus întâlnite, reprezintă diferite mentalităţi. Cel căzut şi aflat în suferinţă mare, avea nevoie de ajutor. În virtutea logicii umane, a responsabilităţii comune de a oferi ajutor celui căzut, orice om este chemat să devină un samarinean, un om stăpânit de milă şi compasiune. Spre a-l face să înţeleagă cine este aproapele, Iisus Domnul înfăţişează interlocutorului Său, care se adresează cu întrebarea sinceră, o situaţie concretă. Evitând, din nou, generalizările cu un caracter abstract, El dă să înţeleagă învăţătorului de Lege că aproapele este omul din imediata vecinătate. Chipul samarineanului reprezintă adevărata salvare, oferită prin bunătate şi compasiune. Căderea în mâinile tâlharului reprezintă stare de nesiguranţă a vieţii, fragilitatea şi efemeritatea ei, precum şi decăderea spirituală, asaltată de patimi şi încercări. Drama coborârii este întotdeauna urmată de suferinţă.

Calea, de la Ierusalim spre Ierihon, este o dramă pe care omenirea nu încetează a o experimenta. De veacuri, această cale a adus numai durere şi regres, cu toate acestea, din experienţa amară, tristă, întunecată mai nimeni nu a învăţat nimic, ci continuă să meargă pe această cale largă, care duce, cu paşi repezi, spre pieire. Luptele pentru supremaţie, pofta de a stăpâni, dorinţa de înavuţire fără efort, prin exploatare şi furt, necredinţa, depărtarea de Dumnezeu, indiferenţa, nepăsarea, lenea, răstălmăcirea intenţionată a binelui şi adevărului, acomodarea cu falsitatea, pentru o viaţă comodă, fără responsabilitate, toate acestea conduc spre Ierihonul cel plin de suferinţă, sfârşită de multe ori cu moartea.

Pe această cale a venit samarineanul, în Persoana Mântuitorului Hristos întrupat, Care, văzându-L pe cel căzut şi fără ajutor, L-a ridicat vindecându-i rănile cu ajutorul Sfintelor Taine, ducându-L, în siguranţă, în Biserica Sa. Răspunsul dat întregii omeniri la întrebarea generată de căderea şi suferinţa ei,

este unul singur - salvarea numai în casa de oaspeţi, care este Biserica - spital duhovnicesc, în care, cine intră găseşte vindecare şi alinare durerilor sale. Cu cât suntem mai îndepărtaţi de Biserică, cu atât calea de coborâre spre Ierihon este mai periculoasă, tristă, plină de încercări şi nesfârşite suferinţe. Efortul samarineanului milostiv a constat în a trece peste prejudecăţi şi limite de gândire, raportate la graniţe etnice. Deschiderea lui faţă de cel căzut şi suferind, însoţită de compătimire pentru suferinţele acestuia, se află la originea procesului de prefacere adâncă a unui străin, eventual chiar a unui duşman, într-un om care să ne fie apropiat şi care să găsească sprijin la noi, într-o clipă de grea încercare a propriei vieţi.

Actul de sacrificiu al samarineanului a fost generat de milă, aşa cum direct îl subliniază Mântuitorul Hristos, scoţându-l în evidenţă: *„Şi văzându-l, i s-a făcut milă de el"* **(Luca 10, 33)**. El se mai caracterizează printr-o dezinteresare totală, căci samarineanul nu poate aştepta nimic în schimb de la cel pe care l-a ajutat, de aceea, nici Domnul Hristos nu menţionează niciun cuvânt de mulţumire rostit de către cel salvat şi adresat binefăcătorului său. Omenirea, astăzi, plăteşte, în marea ei parte, prin drama uitării de Dumnezeu şi a necredinţei, în care, în secolul trecut, s-a tot afundat, plata păcatului, care este foarte amară.

Întregul tablou al crizelor, al autodistrugerii, al atentării la propria viaţă, al bolilor tot mai frecvente şi tot mai incurabile, reprezintă calea căderii, a haosului şi încercărilor. Aşa cum menţionează Sfânta Evanghelie, există Unul care ne poate salva, există semeni chemaţi să-L urmeze pentru a fi pricină de mângâiere, dar pentru aceasta este nevoie de rugăciune multă, profundă, adâncă, spre a primi de la Dumnezeu pe omul de care avem nevoie.

Actualitatea parabolei poate fi extinsă la întreaga lume, care în dimensiunea ei plurietnică, are nevoie de multă

solidaritate. Cu cinism, nici astăzi, nu au încetat exploatările, înşelăciunea, perfidia financiară, interesul egoist, care au dus la crize, în care omenirea se zbate şi suferă. Toate acestea s-au petrecut în aşa-zisă deplină libertate iresponsabilă, bazată de interes josnic, meschin şi extrem de periculos. Printr-o mass-medie finanţată din bani câştigaţi prin suferinţele altora, s-a indus omului, dependent de ecran, ideea autosuficienţei şi a lipsei de compasiune faţă de cel aflat în nevoi. Exploatarea nu a încetat niciodată, cu atât mai mult astăzi când, prin inginerii financiare, sunt înşelate în „mod democratic şi legal", naţiuni întregi, care apoi sunt reduse, tot prin măsuri de austeritate, cu caracter de revigorare economică, la forme de sărăcie provocată, de lipsuri, încât suferinţele nu încetează, iar nevoia de samarinean milostiv devine cronică. Preotul şi levitul care au trecut pe lângă cel căzut reprezintă o mică minoritate dintre noi, care trăieşte pentru sine, pentru propriile interese, indiferentă şi necredincioasă. Şi necredinţa este o altă realitate a zilelor noastre, un fapt care ne demonstrează cât de uman poate fi un om în raport cu suferinţa celuilalt. Dorinţa de a împlini binele, aplicarea ei ca o prezenţă vie a faptelor credinţei noastre în Iisus Domnul, izvorul vieţii şi al binelui, ne definesc cine suntem.

De un samarinean plin de compasiune este nevoie spre a deschide uşa şi aduce zâmbetul bătrânilor trişti, singuri, părăsiţi, uitaţi de proprii copii, bolnavi şi lipsiţi de mijloace de existenţă. Samarineanul milostiv este căutat să mângâie pe cel singur şi trist, atacat şi lovit, oprimat şi nedreptăţit. De samarinean este nevoie pentru a căuta şi îndrepta tinerii dezorientaţi, plini de convulsii, neînţeleşi, asaltaţi de provocări, drogaţi şi fără personalitate. Samarineanul este aşteptat în spitale unde suferinţele şi bolile incurabile sunt la ordinea zilei, unde copiii sunt părăsiţi de propriile mame, subnutriţi, condamnaţi la lipsă de afecţiune, la imposibilitatea de a creşte, a fi educaţi în mijlocul unei familii creştine. Samarineanul este cerut să caute

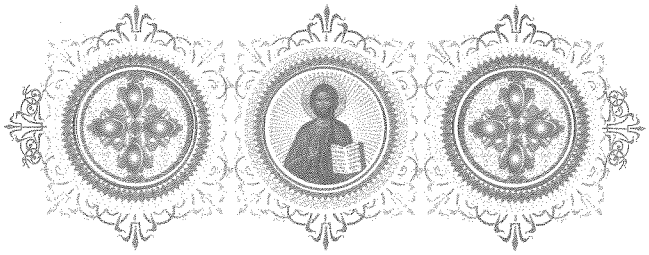
pe cel rătăcit, fără perspectivă, fără niciun scop, care trăieşte doar biologic. El se cere, mai mult ca oricând, să vină şi la cei îndoielnici, cu mentalitate şi gândire limitate la concepţii şi structuri care au lăsat amprente distrugătoare pentru omenire. Samarineanul este cerut a fi prezent peste tot acolo unde se suferă, se înşeală, se calomniază, unde *„binelui i se spune rău şi răului bine; adevărului minciună şi minciunii adevăr; luminii întuneric şi întunericului lumină"* **(Isaia 5, 20)**.

Un samarinean milostiv este aşteptat de cei care nu simt dragostea nimănui, ci doar indiferenţa, ura, invidia, răutatea, tot ceea ce este distrugător şi contraproductiv vieţii. Samarineanul este căutat în toată lumea unde domneşte frica zilei de mâine, teama, foamea, războiul, lipsa de apă şi pâine, de libertate şi drept la viaţă. Acolo, el este aşteptat să aducă cuvântul credinţei, vestea mântuirii, frumuseţea şi armonia, pacea şi binecuvântarea. El este dorit de cei înşelaţi, furaţi, ameninţaţi, străini şi călători, obosiţi şi neîmpliniţi, de cei care nu au cunoscut niciodată iertarea şi bunăvoinţa, îndelunga răbdare şi răsplata ei.

Sfinţii Părinţi ai Bisericii au interpretat pilda, dându-i un caracter hristologic şi eclesiologic. Interpretarea lor corespunde întru totul ideii centrale, care a şi generat această parabolă, ce este viaţa cea veşnică şi dobândirea (câştigarea) ei. Omul căzut, aproape viu, este omenirea ce poartă în ea chipul primului om căzut şi depărtat de Dumnezeu. Istoria lui este o depărtare şi înstrăinare de Dumnezeu, care s-a lăsat lovit de propriile patimi, exploatat de rău şi transformat adesea în unealta răului. Calea de la Ierusalim spre Ierihon este calea popoarelor, a omenirii, care, şi astăzi, în ciuda harului iertării şi mântuirii, izvorâte din Crucea şi Învierea Domnului, este mai mult moartă decât vie, părelnic fericită, dar, în realitate, foarte zbuciumată, în mod înşelător stăpână pe sine, dar mereu lovită de spectrul suferinţelor şi al morţii. *„Fiindcă tu zici: sunt bogat şi m-am*

îmbogăţit şi de nimic nu am nevoie! Şi nu ştii că tu eşti cel ticălos şi vrednic de plâns, şi sărac şi orb şi gol" (**Apocalipsa 3, 17**).

Astăzi este nevoie de mulţi samarineni! Calea spre Ierihon este largă, plină de suferinţă, de uitare şi însingurare. Drama singurătăţii şi părăsirii stăpâneşte lumea tot mai egoistă. Blândul samarinean poate fi oricare dintre noi, de aceea ascultăm Sfânta Evanghelie, pentru a împlini cele cerute de Iisus, Mântuitorul nostru. Fiţi umani şi iubitori, milostivi şi plini de compasiune! Imperativul puternic şi direct al pildei este un program de viaţă al tuturor: *„Mergi şi fă şi tu la fel!"*, urmează prin fapte pe blândul samarinean, alătură-te lui, fii următor lui: *„Fă aceasta şi vei fi viu!"*. Amin!

BOGĂŢIA NEDREAPTĂ, CAUZA TUTUROR CĂDERILOR
Duminica a 26-a după Rusalii

„Şi le-a spus lor această pildă, zicând: Unui om bogat i-a rodit din belşug ţarina. Şi el cugeta în sine, zicând: Ce voi face, că n-am unde să adun roadele mele? Şi a zis: Aceasta voi face: Voi strica jitniţele mele şi mai mari le voi zidi şi voi strânge acolo tot grâul şi bunătăţile mele; Şi voi zice sufletului meu: Suflete, ai multe bunătăţi strânse pentru mulţi ani; odihneşte-te, mănâncă, bea, veseleşte-te. Iar Dumnezeu i-a zis: Nebune! În această noapte vor cere de la tine sufletul tău. Şi cele ce ai pregătit ale cui vor fi? Aşa se întâmplă cu cel ce-şi adună comori sieşi şi nu se îmbogăţeşte în Dumnezeu.“ (Luca 12, 16-21)

Am aflat astăzi, în Evanghelia care s-a citit la Sfânta Liturghie, o pildă, pe care a rostit-o Mântuitorul atunci când cineva, dintr-o mare mulţime de oameni, L-a rugat să fie judecător peste împărţirea averii lui. Iar El a spus: *„Omule, cine m-a pus pe Mine judecător*

peste voi? Vedeţi că viaţa cuiva nu stă în deplinătatea bogăţiei" **(Luca 10, 14)**. Deci El a refuzat, Dreptul Judecător, să judece pricini legate de moşteniri şi de avere, pentru că a ştiut că acestea, de obicei, se clădesc pe nedreptate, se ţin cu înşelăciune, şi se pierd foarte uşor. Dar ele strică relaţiile dintre familii, dintre prieteni, încât oamenii se urăsc până la moarte pentru cele trecătoare, pentru pământ, case, bani, lucruri înşelătoare, care, temporar, aparţin nouă.

Astfel a rostit pilda aceasta: un om bogat avea multe ţarini şi i-au rodit ţarinile mult, din belşug, încât, venind toamna, s-a întrebat: ce voi face cu cele adunate? Voi strica hambarele mele şi le voi înmulţi. Apoi, îi voi spune sufletului meu: suflete ai multe bunătăţi pentru mulţi ani, mănâncă, bea şi te veseleşte. Dar în acel moment, noaptea, a intervenit un lucru pe care el nu îl avea niciodată înaintea ochilor: despărţirea sufletului său de trup. Îngerii i-au luat sufletul, şi cele strânse cui au rămas? Deci, la prima vedere, această pildă este simplă, uşor de înţeles. Noi nu avem bogaţii noştri? Peste tot în această lume există o inegalitate, o minoritate a lumii, extrem de bogată, în abundenţă trăieşte, şi au averi extrem de mari. Apoi, vedem că aceştia sunt doritori de profit mai mult şi, cu cât câştigă mai mult, cu atât doresc şi mai mult.

Din întreaga omenire de 6 miliarde de oameni, 700 de milioane trăiesc în foame în fiecare zi, sunt înfometaţi, nu au ce mânca. Cealaltă parte mănâncă insuficient şi nesănătos, şi o mică parte, mănâncă din abundenţă. Iar aceştia din urmă doresc profituri mai mari, iar concernele lor industriale înghit şi anihilează pe cele mici, care abia supravieţuiesc. Posedând bani mulţi, plătesc totul la televiziunile mincinoase care, prin reclamă, amăgesc oamenii, până la industrii întregi care dau faliment, iar oamenii rămân fără pâinea cea de toate zilele.

Deci asemeni lor era acest bogat pe care îl aminteşte Mântuitorul, pe care nu-l interesa de alţii. I-a rodit ţarina

pentru că, şi atunci, şi acum şi mereu, atunci când este hrană pe masă oamenii sunt mulţumiţi, dar când aceasta începe să lipsească oamenii devin furioşi, îşi caută hrana, pentru că o cere corpul nostru uman, pâinea cea de toate zilele. Însă abundenţa lui, pe care a câştigat-o, a făcut să fie un şi mai mare doritor de profit. Văzând imensitatea bogăţiei, a găsit o soluţie foarte egoistă: ce am voi mări şi voi umple, iar după aceea voi spune: de acum stai liniştit, veseleşte pentru mulţi ani! În acel moment, când nu a gândit că i se poate ceva rău întâmpla, în acel moment Dumnezeu a intervenit şi i-a spus: *„Nebunule!"*. Un cuvânt foarte urât. În Evanghelie mai aflăm că Dumnezeu a numit „nebune" pe fecioarele neînţelepte, care nu au luat untdelemn, ca să-şi umple candelele lor. Cinci erau înţelepte şi cinci erau nebune. A mai numit pe farisei: *„Nebunilor, voi curăţiţi partea de dinafară a vasului, dar înăuntru este plin de nedreptate şi de lăcomie"* **(Matei 23, 25)**. Ce înseamnă nebun? Înseamnă că nu este bun, este de aruncat, în cazul de faţă o gândire prea egoistă, la el însuşi, şi o lipsă de recunoştinţă şi mulţumire. Nu a mulţumit pentru ceea ce a primit. Nu a fost recunoscător, ca să vadă şi ca să ştie că, cele primite, sunt un dar. Pentru că ţarina a rodit pentru că a avut soare, a avut ploaie la timp şi a avut binecuvântarea lui Dumnezeu. El nu s-a gândit la aceasta. Când nu se gândea, atunci s-a împlinit ceea ce el niciodată nu a avut înaintea ochilor. A trebuit să părăsească această lume, şi cele strânse cui au rămas?

Aşa observăm şi noi astăzi, oameni bogaţi care nu gândesc că trebuie să plece din această lume. Mor de morţi năprasnice, multe cazuri le întâlnim şi le cunoaştem chiar recent. Au plecat în chip năprasnic, morţi violente, şi ce s-a întâmplat cu ei şi cu sufletul lor? De aceea, a spus Mântuitorul în acelaşi capitol al Evangheliei: *„Vedeţi, păziţi-vă de bogăţie şi de lăcomie, că viaţa cuiva nu stă în prisosul lăcomiei"*, şi a spus că: *„Priviţi la păsările cerurilor, nu au hambare, nu seceră, nu*

seamănă şi totuşi Tatăl vostru le hrăneşte" (**Matei 6, 26**). De altfel, vedem că Mântuitorul nu a spus: fericită este sărăcia, trăiţi şi rămâneţi în ea. Nu, nu a spus aceasta. Ci a spus: *„Vai vouă bogaţilor, care vă luaţi în această lume mângâierea voastră"* (**Ioan 5, 1**). Pentru că a ştiut că bogăţia multă arată şi anunţă multă nedreptate. Nu poţi, câştigând un salariu, să aduni bani mai mulţi decât alţii. Poţi dacă faci multă înşelăciune.

Apoi, mai observăm că, în momentul când el a plecat din această lume, gândirea lui şi planurile lui s-au risipit. Cele strânse cui au rămas? Au rămas altora care gândesc şi ei la fel. Observăm oameni care, prin viclenie şi prin înşelăciune, îşi doresc profitul, fără a munci. Iar atunci intervine Dumnezeu, ori mor de morţi cumplite, ori nişte boli cumplite le distrug nişte idealuri mincinoase. Şi atunci, dacă mai au credinţă, pot să se ridice. Dar, dacă nu mai au credinţă, se duc în prăpastie, de unde nu mai pot ieşi.

Atitudinea Mântuitorului, de a fi judecător peste lucruri care ţin de proprietăţi, moşteniri, nu corespundea misiunii Lui. El nu a venit în lume pentru a duce echitate socială, de aceea, niciodată nu S-a pronunţat asupra relaţiilor ce priveau politica oficială a Imperiului Roman, sau asupra nedreptăţilor, generate de sclavia ce îngreuna libertatea umană. El a venit în lume pentru aschimba pe om, pentru a-l sfinţi, pentru a-l face fiul noii Împărăţii. O repartiţie echitabilă a bunurilor acestei lumi aproape este imposibilă. De ce? Pentru că în firea coruptă a omului se află tendinţa de a lua ceea ce-i dă mai multă satisfacţie. Mântuitorul Iisus Hristos ne va avertiza mereu, arătând că fericirea nu este dependentă sau legată de posesia bunurilor trecătoare, ci de schimbarea gândirii şi a acţiunii omului atunci când posedă mai mult decât necesar. De aceea. El ne avertizează: *„Păziţi-vă de toată lăcomia!"* (**Luca 12, 15**). Atunci când, şi cei săraci şi cei bogaţi, se vor afla pe poziţii asemănătoare asupra bunurilor, având aceeaşi atitudine faţă de bunurile materiale, se

va putea depăşi nedreptatea. Din nefericire, astăzi, şi în această ţară, mentalitatea s-a schimbat în rău, toţi urmăresc să deţină multe avuţii, fără efort sau muncă, şi sunt amăgiţi de speranţa iluzorie într-o îmbogăţire continuă.

Mai observăm cum nedreptatea din această lume face ca relaţia dintre părinţi şi copii, dintre fraţi care au trăit vreme îndelungată sub acelaşi acoperământ, din pofta de a moşteni şi de a lua, să se distrugă, încât nu se mai cunosc între ei. Se urăsc şi chiar îşi doresc moartea, pentru că patima lăcomiei este o patimă atât de vicleană, iar în momentul când ai mai mult decât ai nevoie, diavolul îţi dă în gând o justificare pentru fiecare ban pe care l-ai câştigat pe nedrept. Şi atunci sufletul devine un obiect al suferinţei propriei plăceri.

Apoi, mai observăm, în omul din Evanghelie, un egoism exagerat, pentru că s-a gândit numai la el însuşi, nu s-a gândit şi la alţii, care nu au ce mânca, care nu au cu ce se îmbrăca, care au nevoie de mila lui. Nici astăzi lucrurile nu s-au schimbat, oameni puternici se laudă cu slăbiciunile şi cu propria lor răutate. Oameni inconştienţi, când li se oferă binele preferă răul, şi îi zic binelui rău şi răului bine, când schimbă realitatea valorii şi când, dintr-o perfidie umană, strivesc pe ceilalţi, fără să se gândească la ei înşişi, pentru ca răutatea să nu fie fără de moarte, Dumnezeu intervine şi moartea face dreptate.

Bogatul din Sfânta Evanghelie nu a călcat nici o poruncă, el a greşit atunci când a uitat de Dumnezeu, izvorul a toată bunătatea. El devine un „nebun" pentru că se îngrijeşte exclusiv de bunăstare, de plăcere şi de sporirea averii. De nenumărate ori Mântuitorul Hristos a prevenit pe ucenicii Săi şi pe noi toţi: *„Ce-i va folosi omului dacă va câştiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va pierde?"* **(Matei 16, 26)**.

Bogatul din Evanghelie şi-a neglijat ceea ce avea mai sfânt în sufletul său, chipul lui Dumnezeu. Din cuvintele sale observăm că el trăia doar pentru această viaţă trecătoare, nu

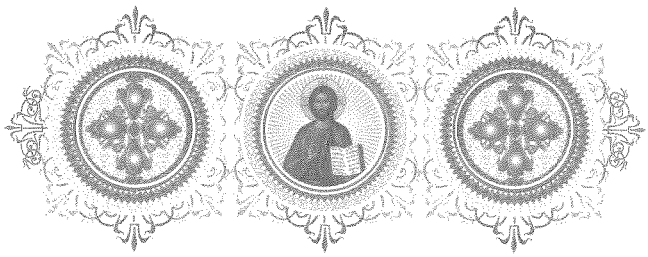
s-a gândit niciodată că vine clipa în care va părăsi ceea ce este trecător şi va pleca spre veşnicie. Astfel, mai observăm din această întâmplare cât de prezentă şi reală este clipa morţii pentru toţi. Toate sunt mai înşelătoare decât visurile, toate sunt mai trecătoare decât umbra, într-o clipă, moartea pe toate le cuprinde. În orice clipă Dumnezeu ne poate cere înapoi viaţa pe care tot El ne-a dăruit-o, de aceea existenţa noastră evoluează sub semnul necunoscutului: *„Omul ca iarba, zilele lui ca floarea câmpului, că vânt a trecut peste el şi nu va mai fi şi nu se va mai cunoaşte nici locul lui"* **(Psalmul 102, 15)**.

Pentru că murim toţi şi suntem egali în faţa ei, fie bogaţi, fie săraci, fie drepţi, fie nedrepţi. Când părăseşte sufletul trupul, ceea ce rămâne în urmă sunt faptele bune sau rele, pe care le-am săvârşit. De aceea, Sfântul Apostol Pavel a condamnat această stare de părelnică linişte, aşa cum s-a întâmplat cu bogatul din Evanghelie: *„Suflete ai mulţi ani, veseleşte-te, bea mănâncă"*, şi a spus astfel: *„Atunci când vor zice pace şi linişte, atunci va veni peste ei pieirea şi scăpare nu vor mai avea"* **(I Tesaloniceni 5, 1)**. Adică atunci când omenirea va trăi într-o seducere falsă, spunând că ceea ce au nevoie, au definitiv, ce le lipseşte au aflat, că o siguranţă puternică a vieţii le călăuzeşte ziua, atunci va veni peste ei pieirea şi suferinţa.

Deci, învăţăm din Evanghelie că darurile pe care le primim de la Dumnezeu sunt o binecuvântare şi un gest de bunătate. Pentru că, atunci când primim, ni se descoperă dragostea celuilalt, dar când uităm să recunoaştem aceasta, suntem nişte nedrepţi, şi, în acelaşi timp, suntem nişte perverşi, pentru că aruncăm cu piatra în mâna care ne-a ocrotit. Cum se simte Dumnezeu care, în fiecare an, ne hrăneşte şi când foarte rar ştim să-I mulţumim? Cum se simte Dumnezeu când ne-a dat lumina, puterea, dragostea, bunătatea şi niciodată nu ştim să-I mulţumim? Şi cum ne simţim şi noi când, oferind bunătate, primim rău, şi oferind înţelegere, primim ofensă, şi când, oferind

iertare, primim din nou lovituri? Iar când oferim multă şi îndelungă răbdare, primim nedreptate? Dar vedeţi că toate acestea au un final moartea, şi toţi trebuie să ne înfăţişăm înaintea Dreptului Judecător, ca să primim cele ce am făcut în viaţă. Tot ceea ce făptuim în cadrul vieţii pământeşti nu are valoare şi semnificaţie decât în măsura în care ajută la mântuire. Ceea ce nu ajută la mântuire este factor care duce la pierzare.

Din această nefericită întâmplare, care a găsit loc în paginile Sfintei Evanghelii, învăţăm că trebuie să fim atenţi la propria noastră viaţă. Să ascultăm de cuvintele Domnului şi Mântuitorului nostru: *„Vindeţi averile voastre şi daţi milostenie, comoară nesfârşită în ceruri, căci acolo unde este comoara voastră, acolo va fi şi inima voastră"* **(Luca 12, 33-35)**. Pentru orice dar primit, să mulţumim lui Dumnezeu, iar când ni se oferă, să nu uităm să ne rugăm pentru cel ce-şi arată bunătatea faţă de noi! Amin!

JUDECATĂ PRIPITĂ ŞI NEDREAPTĂ
Duminica a 27-a după Rusalii

„Şi învăţa Iisus într-una din sinagogi sâmbăta. Şi iată o femeie care avea de optsprezece ani un duh de neputinţă şi care era gârbovă, de nu putea să se ridice în sus nicidecum. Iar Iisus, văzând-o, a chemat-o şi i-a zis: Femeie, eşti dezlegată de neputinţa ta. Şi Şi-a pus mâinile asupra ei, şi ea îndată s-a îndreptat şi slăvea pe Dumnezeu. Iar mai-marele sinagogii, mâniindu-se că Iisus a vindecat-o sâmbăta, răspunzând, zicea mulţimii: Şase zile sunt în care trebuie să se lucreze; venind deci într-acestea, vindecaţi-vă, dar nu în ziua sâmbetei! Iar Domnul i-a răspuns şi a zis: Făţarnicilor! Fiecare dintre voi nu dezleagă, oare, sâmbăta boul său, sau asinul de la iesle, şi nu-l duce să-l adape? Dar aceasta, fiică a lui Avraam fiind, pe care a legat-o satana, iată de optsprezece ani, nu se cuvenea, oare, să fie dezlegată de legătura aceasta, în ziua sâmbetei? Şi zicând El acestea, s-au ruşinat toţi care erau împotriva Lui, şi

toată mulţimea se bucura de faptele strălucite săvârşite de El.“ (Luca 13, 10-17)

Sfânta Evanghelie de astăzi ne-a istorisit minunea pe care Mântuitorul Iisus Hristos a săvârşit-o într-o sinagogă, locul unde iudeii se adunau pentru a se închina lui Dumnezeu şi a asculta Legea, pe care rabinii sau învăţătorii de Lege, îi învăţau şi o interpretau. Sinagoga este locul unde toţi iudeii, în ziua de odihnă, se adunau şi îi mulţumeau lui Dumnezeu pentru săptămâna ce tocmai a trecut, dar, în acelaşi timp, era şi locul unde Mântuitorul intra, pentru că erau adunaţi toţi, şi lor li se adresa cuvântul Evangheliei, acelaşi exemplu urmându-l Sfinţii Apostoli, mai ales Sfântul Apostol Pavel, când a plecat în cele trei călătorii misionare, prima dată intra în sinagogă pentru că era mult mai simplu să li se adreseze iudeilor, vestind pe Mântuitorul cel prezis de prooroci, decât păgânilor care nu cunoşteau Legea pe care Dumnezeu i-a dat-o lui Moise, şi care pregătea poporul pentru venirea Domnului.

Aici, în sinagogă, evreii discutau nu numai cele legate despre sufletul lor, ci, în sinagogă, discutau adesea cum să scape de stăpânirea străină şi aici, cei prezenţi, deseori adreseau întrebări şi cereau lămuriri de la rabinii lor. În mulţimea adunată acolo, o femeie îi atrage atenţia, în mod deosebit, Mântuitorului, prin faptul că nu îşi putea ridica ochii de la pământ, fiind aplecată şi bolnavă. Nemaiaşteptând Domnul să fie rugat, a vindecat-o. Un lucru cu care contemporanii Lui deja se obişnuiseră, adică faptul că Domnul a venit în lume ca să vindece suferinţele oamenilor, să vindece şi să deschidă ochii orbilor, să întoarcă suflete bolnave, trupuri măcinate de diferite suferinţe. Dar acum, spre deosebire de altă dată, mai marele sinagogii, în loc să mulţumească pentru darul făcut de Dumnezeu, a început să ridice reproşuri: *„Şase zile este timp de*

vindecare, sâmbăta nu mai veniţi să vă vindecaţi aici" (**Luca 13, 14**). Şi desigur, acest reproş, adus Mântuitorului, cuprinde în el puterea urii şi a necredinţei. Nu suportau ca Domnul să facă vindecări în ziua odihnei lor. Însă El, ca Cel ce era Dumnezeu, le răspundea în aşa fel încât erau fără cuvânt de apărare. Şi astfel, dintr-un exemplu, luat din viaţa de zi cu zi, şi i-a întrebat: *„Oare voi, în ziua sâmbetei nu dezlegaţi dobitoacele voastre şi le duceţi şi le adăpaţi? Dar această femeie, care era de 18 ani chinuită, nu se cuvenea să o vindecăm astăzi?"* (**Luca 13, 15**) Şi, la aceste întrebări, desigur nu au avut nici un răspuns.

Interogaţia are o rezonanţă mult mai profundă şi mult mai directă decât afirmaţia, ea cheamă la răspundere, provoacă răspunsul şi indirect, îi acuză pe farisei, care respectau practici rigide, uitau sau neglijau omul sau suferinţa lui. Cu altă ocazie, când a vindecat un om, tot în zi de sâmbătă, Sfântul Evanghelist Marcu consemnează că Domnul i-a privit cu mânie, întristându-se de învârtoşarea inimii lor (**Marcu 3, 5**). El S-a mâniat şi S-a întristat, aceste stări diferite fiind provocate de opacitatea şi refuzul multora de a primi cuvântul lui Dumnezeu. Sentimentul neputinţei de a dărâma zidul care despărţea un suflet închistat, de glasul Celui ce mereu strigă: *„Iată stau la uşă şi bat: de va auzi cineva glasul Meu şi va deschide uşa, voi intra la el şi voi cina cu el şi el cu Mine"* (**Apocalipsa 3, 20**).

Aceasta este durerea cea mare a Mântuitorului, privind atitudinea marii părţi a omenirii, care rămâne, pe mai departe, pe calea întunericului, a îndepărtării de viaţă şi alegerea răului, deşi se întoarce împotriva ei. Datorită privilegiului libertăţii, greşit trăită şi asumată, iresponsabilă şi indiferentă, uşa sufletelor rămâne adânc închisă, în atotsuficienţă înşelătoare şi distrugătoare. Hristos Domnul vine să aline durerile oamenilor şi să vestească eliberarea de sub dominaţia înrobitoare a Legii şi a păcatului, precum şi marea bucurie a instaurării împărăţiei harului, ce este mai presus de orice poruncă înrobitoare a literei.

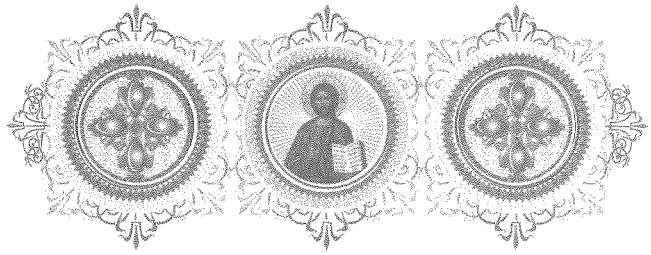
Ce învăţăm noi din această întâmplare, relatată de Sfântul Evanghelist Luca, în capitolul al 13-lea? Învăţăm faptul că rigiditatea Legii lui Moise a fost abuzată şi interpretată greşit. Ziua de odihnă, pe care Dumnezeu a lăsat-o neamului omenesc, nu este o zi în care omul este chemat să trândăvească. În aceeaşi Lege se spune aşa: *„Să nu faci nimic în ziua de odihnă, fără numai cele pentru sufletul tău"*. Deci iată că, şi în ziua de odihnă, trebuie să lucrăm, dar nu pentru trup, ci pentru suflet. De aceea, în zi de Duminică, care este ziua de odihnă a creştinilor, în care Mântuitorul a Înviat din morţi, suntem chemaţi să lucrăm cele pentru sufletul nostru. Cum? În primul rând, participând la dumnezeiasca Liturghie, ascultând cuvântul Sfintei Evanghelii, împărtăşindu-ne cu Trupul şi Sângele Mântuitorului, împăcându-ne cu toţi şi arătând compasiune faţă de cei în suferinţă, plecând de aici, ducând binecuvântarea lui Dumnezeu şi în casele unde nu există aceasta. Cele pentru sufletul nostru sunt multe de făcut. După amiaza, deschizând o carte sfântă, şi citind din ea, pentru a ne cunoaşte propria credinţă, în ce credem, cum credem şi de ce credem. Apoi, deschizând uşa unui om bolnav, a unui om singur, a unui om părăsit, a unui om aflat în nevoie, a unui om aflat în pragul disperării, a unui bătrân care nu se mai poate mişca, a unui copil care nu are părinţi, care l-au părăsit şi l-au aruncat pe stradă. Se întâmplă adesea în poporul nostru aceasta!

Acestea trebuie să le facem noi în ziua de odihnă, cele pentru sufletul nostru. Cei din vechime interpretau ziua odihnei ca fiind lucrul atât de adânc în fiinţa umană, încât acesteia i se stabileau câţi paşi trebuie să facă în ziua odihnei. Mântuitorul a venit în lume şi a arătat că ziua de odihnă este de fapt zi de activitate pentru sufletul nostru, atât doar. Pentru că 6 zile lucrăm foarte mult, numai pentru lucru trecător şi foarte slab, trupul nostru. De dimineaţă până seara ne gândim, ce să mâncăm, cât să mâncăm, cât de uşor să mai trăim, şi foarte puţin pentru sufletul nostru, care este şi nemuritor şi netrecător.

Adesea observăm că, prin televiziuni, oamenii sunt uşor, foarte uşor, induşi în eroare. Creştinii nu se deosebesc de ceilalţi oameni, un singur lucru îi deosebeşte: patria lor nu este aici, ci este în cer. Noi suntem călători, ori, privind viaţa a diferiţi oameni, a unor, aşa-zise, celebrităţi mediatizate, a unei lumi decadente, încercăm şi noi s-o imităm, dar viaţa lor este marcată de multă dezordine, de aceea îşi permit un lux exorbitant, lux care are preţul prin care, celor mulţi, li se ia şi partea lor de a exista. De aceea, de aici provine suferinţa noastră, pentru că dorim o viaţă luxoasă şi nu o putem totuşi avea, pentru că nu este voită de Dumnezeu. Omul care trăieşte în desfătări, nu preţuieşte niciodată banul, pe care nu l-a muncit, şi nu mai are inima de a fi plin de compasiune faţă de cel din nevoi. De aici suferinţa, neîmplinirea şi o goană neîncetată de a avea mai mult decât ne este de folos. Această patimă, numită lăcomie, este distrugătoare, şi mulţi oameni pier din această lume, pentru că sunt nedrepţi şi lacomi şi vor o viaţă luxoasă, prin multă nedreptate.

Rabinul, care l-a acuzat pe Mântuitorul, era un om care avea o gândire foarte limitată. Interpreta Legea cam singular, după propria-i părere, însă Domnul vine şi îi arată că aparenţele nu sunt chiar aşa cum ni se par nouă, ci realităţile sunt mult mai dure. A face bine este cerut de Dumnezeu totdeauna, în orice zi. Şi, de aceea, noi nu sutem robii literei, pentru că litera adesea ucide. Cel care dă viaţă este Duhul. De aceea, noi nu interpretăm Evanghelia Bisericii ca sectanţii. Sectanţii s-au rupt de Biserică pentru că interpretează cum vor ei, noi interpretăm Evanghelia în duhul Bisericii, pentru că ea a fost scrisă în Biserică şi pentru Biserică, nu în afara ei. De aceea au apărut din protestantism atâtea grupări sectare, care fiecare, la rândul lor, îşi au doctrinele lor, interpretarea lor şi modul lor de a fi. Biserica, de 2000 de ani s-a confruntat cu astfel de tendinţe. Însă a rămas aceeaşi, pentru că nu este o Biserică a

extremelor, ci este înţelegătoare. Şi, cum spune Sfântul Ioan Gură de Aur, în cuvântul de la Paşti: Biserica primeşte şi pe cei din ceasul I, şi pe cei din ceasul al III-lea, şi pe cei din ceasul al VI-lea, şi pe cei din ceasul al IX-lea. Şi este înţelegătoare faţă de om şi nu judecă pe nimeni, ci vindecă. De aceea este numită „spital duhovnicesc", unde sufletele îşi găsesc liniştea şi vindecarea. De aceea, noi venim la Biserică, tocmai în ziua Domnului, să ne vindecăm, pentru că ajunge zilelor răutatea lor, şi, de aceea, plecăm de aici schimbaţi. Pentru că însuşi Domnul ne învaţă că puterea credinţei poate să mute şi munţii din loc şi, având credinţă, biruim, şi având credinţă, viaţa noastră are sens, şi având credinţă, devenim fii ai credinţei. Pentru că credinţa în toate este de folos, în veacul de acum, iar în veacul ce va să fie, ne aduce viaţa cea veşnică! Amin!

MULŢI CHEMAŢI, PUŢINI ALEŞI
Duminica a 28-a după Rusalii

„Zis-a Domnul pilda aceasta: un om oarecare a făcut cină mare şi a poftit pe mulţi; şi a trimis el la ceasul cinei pe slujitorul său să zică celor poftiţi: veniţi, căci totul este acum gata. Dar toţi au început să-şi ceară iertăciune, ca şi cum ar fi fost înţeleşi. Cel dintâi a zis: am cumpărat un ogor şi trebuie să mă duc să-l văd; te rog să mă ierţi. Un altul a zis: am cumpărat cinci perechi de boi şi mă duc să-i încerc; te rog să mă ierţi. Al treilea a zis: mi-am luat femeie, şi pentru aceasta nu pot veni. Şi, întorcându-se, slujitorul a spus stăpânului său acestea. Atunci, mâniindu-se, stăpânul casei a zis slujitorului său: ieşi degrabă în pieţele şi uliţele oraşului: şi săracii, şi betegii, şi orbii, şi şchiopii adu-i aici. Şi, întorcându-se, slujitorul a zis: stăpâne, s-a făcut cum ai poruncit şi tot mai este loc. Atunci stăpânul a zis către slujitor: ieşi la drumuri şi la garduri şi sileşte-i pe toţi să intre, ca să se umple casa mea. Căci vă spun: nici unul din oamenii aceia care au fost poftiţi nu va gusta din cina mea.“ (Luca 14, 16-24)

Foarte multe dezamăgiri le trăim noi oamenii, dar una din cele multe este atunci când te pregăteşti să întâmpini oaspeţii dragi, şi te sileşti, multe să aduni, pentru a le crea o ambianţă plăcută, dar în scurt timp, ei nu mai vin sau refuză invitaţia primită.

Această dezamăgire o trăieşte Dumnezeu în fiecare zi, în fiecare duminică, în fiecare sărbătoare, când cheamă oamenii, de pretutindeni, de toate vârstele, de toate condiţiile sociale, să vină în Biserica Lui, să se împărtăşească din cuvântul Lui, din bunătatea Lui, şi aceştia, de multe ori refuză, sunt indiferenţi, umplându-şi timpul cu lucruri mici şi extrem de înşelătoare. Aceasta ne-a arătat-o Domnul Iisus Hristos când a rostit pilda celor invitaţi la cină: un om a făcut o cină mare şi s-a pregătit, şi la ceasul cinei a invitat pe mulţi, dar aceştia au refuzat, argumentând, de cele mai multe ori, cu lucruri foarte ieftine.

Unul şi-a cumpărat o ţarină mare şi acum trebuia să meargă să o vadă, unul a cumpărat cinci perechi de boi şi trebuia să meargă să-i vadă cât sunt de puternici, ca să-i exploateze, altul se însurase si nu a mai putut veni. Dar stăpânul s-a mâniat foarte tare, şi a spus că nici unul din aceştia, care au fost invitaţi, nu vor mai gusta din cină, de aceea a trimis slujitorii, ca să invite în casa lui, şi la cina lui, pe oricine va întâlni la colţurile drumurilor.

Această pildă, a refuzului invitaţiei la cină, reprezintă şi o privire retrospectivă asupra istoriei neamurilor sau popoarelor lumii. Cei dintâi chemaţi la cină au fost poporul ales. De numele lui se leagă Ţara Canaanului, când Dumnezeu i-a chemat şi le-a dat această ţară, dar ei au refuzat adesea iubirea lui Dumnezeu şi chemarea Lui, si şi-au întors inima spre alte zeităţi. L-au părăsit, de aceea, proorocii Vechiului Testament, care au prevăzut venirea Mântuitorului Hristos în lume, adesea au rezumat păcatele poporului ales, şi astfel proorocul Ieremia a spus: *„Două lucruri rele au făcut poporul Meu: pe Mine M-au*

părăsit şi au alergat după alte zeităţi şi şi-au săpat fântâni fără apă" **(Ieremia 2, 13).**

Deci, într-o zonă în care plouă foarte puţin, apa este simbolul curăţiei, dar şi al vieţii. Şi patria noastră se află într-un câmp de deşertificare foarte puternic, pentru că lăcomia noastră, a oamenilor, nu a mai ţinut seama de cele create de Dumnezeu pentru a fi în echilibru. Pădurea şi arborii sunt lăsaţi de Dumnezeu pentru a întreţine viaţa, pentru a purifica aerul şi a atrage ploaia, dar lăcomia după bani nemunciţi a făcut ca, mare parte, din cele şase milioane de hectare de pădure pe care le avea România în 1990, să ajungă astăzi un milion două sute de hectare, restul toate le-au tăiat, le-au furat, de aceea, observaţi ce timp fără precipitaţii avem acum!

Revenind la parabola noastră, observăm că aceştia, care au refuzat chemarea lui Dumnezeu, erau legaţi prea mult de bunuri, de bogăţie, de aceea argumentul lor a fost că ne-am cumpărat o ţarină şi mergem să o vedem. Cei din categoria a doua şi-au achiziţionat animale de exploatare, dar Sfinţii Părinţi au văzut în aceasta cele cinci simţuri ale noastre. De ce nu au fost decât cinci perechi de boi? Pentru că era un simbol ale celor cinci simţuri ale noastre, care erau robite de pofta de a stăpâni şi de a poseda. Aceştia s-au dus să încerce puterea animalelor de exploatare, cu alte cuvinte, şi-au pus cele cinci simţuri în dorinţa de a aduna avere, pe care o vor pierde, şi va rămâne fără valoare. Cei din categoria a treia au spus că şi-au luat soţii şi nu pot veni, adică şi-au făcut din familie un idol. Şi astăzi, sunt oameni care fac din copiii lor nişte idoli, ei cresc fără a fi educaţi, şi le oferă mai mult decât ştiu să preţuiască, iar aceştia dispreţuiesc ceea ce primesc, pentru că nu muncesc pentru aceasta. În final, stăpânul a trimis pe toate străzile şi a invitat, pe oricine a întâlnit, la cina lui.

Cina este o masă la care oamenii nu numai că se bucură de cele puse pe masă, ci se bucură să nu fie singuri, să împartă

bucuria lor cu alţii. De aceea, Mântuitorul, la Cina cea de taină, înainte de Patimi, a spus: *„Cu dor am dorit să mănânc cu voi şi să beau din acest pahar, căci nu voi mai bea din el decât în împărăţia Tatălui Meu, şi iată Eu v-am rânduit Împărăţie nouă"* **(Luca 22, 15)**.

Deci, Împărăţia lui Dumnezeu este adesea imaginea Cinei celei de taină, când ne vom bucura să fim în prezenţa Lui, şi sub ochii Lui plini de dragoste şi de compasiune. Deci, Cina Domnului este Taina Sfintei Euharistii, care ne invită pe toţi: *„Veniţi, căci toate sunt gata, iată am pregătit vouă un ospăţ mare, să mănânce toţi şi să se bucure"*, căci rodul bucuriei este dragostea de a fi unul împreună cu celălalt, de a birui singurătatea şi tristeţea, de a birui răutatea, de a birui tot ce este suferinţă în această lume: *„Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi, şi Eu vă voi odihni pe voi"* **(Matei 11, 28)**.

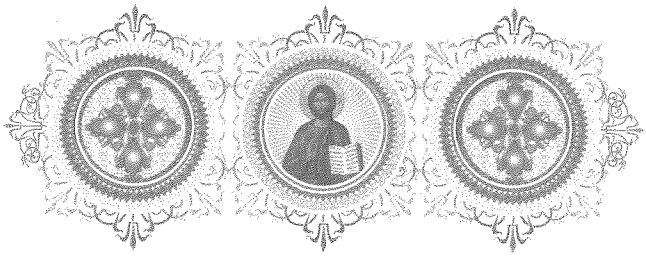
La invitaţia făcută, de a veni la cină, omenirea, în marea ei parte, îşi arată indisponibilitatea şi refuzul, tot mai categoric. De două mii de ani este invitată omenirea în fiecare zi, dar răspunsul ei este un refuz categoric. Astăzi, toţi cei care au primit Botezul, cei ce au auzit cuvântul Sfintei Evanghelii, sunt chemaţi să intre în Biserică. Mulţi refuză conştient chemarea, invitaţia, nu se găsesc oare în rândul nostru mare, al creştinilor, mulţi oameni nepăsători de mântuirea sufletelor lor, nerecunoscători şi neîmplinitori ai poruncilor lui Dumnezeu? Nu sunt între noi oameni care îşi zic creştini dar înşeală, fură, bârfesc, care se îmbată, săvârşind atâtea nedreptăţi, sunt necinstiţi cu ei înşişi şi cu propria viaţă? Nu sunt oare între noi creştinii, oameni care nesocotesc şi încalcă legea sfântă a Bisericii cu purtarea şi faptele lor? Nu sunt oare mulţi creştini care nu s-au spovedit niciodată, nu se împărtăşesc, nu respectă şi nu ţin regulile Bisericii? Nu sunt atât de mulţi creştini care caută doar grija pentru plăcerile trupului lor, a traiului zilnic, fără a purta grijă de propriul suflet? Nu sunt oare mulţi dintre

creştini care nu iubesc pe Dumnezeu, nici pe aproapele lor, aşa cum ne-a învăţat şi cere de la noi Mântuitorul Iisus Hristos? Nu sunt creştini care nu gândesc la fapta cea bună, la ajutorarea celor din nevoi, nu sunt creştini care se ceartă, se urăsc, merg în tribunal, unii împotriva altora? Toţi aceştia sunt chemaţi, dar nu sunt aleşi. Până în cea din urmă zi se mai poate nădăjdui mântuirea, dacă este căinţă şi îndreptare.

În această zi să gândim la starea şi datoriile noastre. La obligaţiile şi răspunderea noastră de creştini, la pocăinţă, la îndreptare, la schimbarea şi înnoirea vieţii. Cuvântul Mântuitorului Hristos se adresează şi astăzi, cu două săptămâni înainte de prăznuirea venirii Sale în lume, când ne pregătim să-L întâmpinăm în sufletele şi în inimile noastre. Dorinţa Lui este de a fi împreună cu El, şi dorinţa lumii, deşi adesea o justifică în mod mincinos, El totuşi nu încetează de a bate la inima şi la uşa fiecărui suflet: *„Iată Eu stau la uşă şi bat, de va auzi cineva glasul Meu şi va deschide uşa, Eu voi intra la El şi voi rămâne la El“* **(Apocalipsa 3, 20)**.

Cu inima şi sufletul deschise, să aşteptăm venirea Lui, să-L acceptăm să intre în viaţa noastră. El este singura lumină ce poate lumina în întunericul necunoştinţei şi al nepriceperii. Omenirea, în mare parte a ei tributară păcatului şi urmărilor lui, are şansa, în aceste zile, să se schimbe, să accepte invitaţia, chemarea şi dorinţa Domnului de a fi alături de ea, de a-i oferi soluţii simple şi sigure la dificultăţile ei.

Creştinilor, treziţi-vă, a venit ceasul să dăm răspuns, de acest răspuns depinde viitorul nostru! Viaţa este dar, binecuvântare, împlinire, este nevoie să o păstrăm cu deplină responsabilitate. Vino Doamne Iisuse, Mântuitorul nostru, şi fii alături de noi! Intră în inimile noastre căci sunt obosite de multe, încercări, şi vino Tu şi ne iartă pe toţi şi ne primeşte! Amin.

RECUNOŞTINŢA, PORUNCĂ DUMNEZEIASCĂ, FLOARE TOT MAI GREU DE GĂSIT

Duminica a 29-a după Rusalii

„În vremea aceea când a intrat Iisus într-un sat, L-au întâmpinat zece bărbaţi leproşi care stăteau departe şi care au ridicat glasul şi au zis: Iisuse, Învăţătorule, fie-ţi milă de noi! Iar El, văzându-i, le-a zis lor: duceţi-vă şi vă arătaţi preoţilor. Dar, pe când ei se duceau, s-au curăţit de lepră. Iar unul dintre ei, văzând că s-a vindecat, s-a întors şi cu glas mare slăvea pe Dumnezeu; şi a căzut cu faţa la pământ lângă picioarele lui Iisus şi I-a mulţumit. Şi acela era samarinean. Iisus însă, răspunzând, a zis: oare, nu toţi cei zece s-au curăţit? Dar cei nouă unde sunt? Nu s-a găsit să se întoarcă să dea slavă lui Dumnezeu, decât numai acesta care este de alt neam? Apoi a zis către acela: scoală-te şi du-te; credinţa ta te-a mântuit.“ (Luca 17, 12-19)

Sfânta Evanghelie de astăzi reprezintă pentru noi, pentru crestini, un lucru care ne dă să meditǎm asupra propriei vieţi. În ea este vorba despre zece oameni bolnavi, cuprinşi de o boală care nu avea vindecare, lepra, şi care, în Evul mediu, a fost un flagel care a chinuit şi a omorât sute de mii de oameni, secole întregi. Manifestările bolii erau înfiorătoare, iar când cineva se îmbolnăvea, părţi din corpul lui îşi încetau funcţiile vitale, începând cu mâinile şi picioarele, care se uscau şi cădeau, încât omul era o fantomă, care îngrozea privirile. Nici astăzi, lepra nu se vindecă, şi astăzi, oamenii leproşi, sunt izolaţi, pentru a nu răspândi boala. Dar câte boli nu există şi astăzi care nu se vindecă? Nici astăzi nu se ştie cauza ei, a leprei, dar efectele se văd, şi există astăzi, în lume, ţări, unde lepra este foarte multă, India spre exemplu, unde leproşi, fără mâini, fără picioare, cu miile te întâmpină, cerşind pe stradă.

Aşa era şi în timpul Mântuitorului Hristos, acum două mii de ani. Venind din Galileea în Iudeea, în apropierea unui sat, L-au întâmpinat 10 oameni bolnavi de lepră, şi, de departe, şi-au ridicat glasul către El: *„Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-ne!"*. În această scurtă rugăciune a lor, ei i-au adresat Lui dorinţa cea mare, de a câştiga mila lui Dumnezeu, de a se vindeca de o boală incurabilă. Iar Domnul le-a spus: *„Duceţi-vă şi vă arătaţi preoţilor"* **(Levitic 13, 2-23)**. De ce? Pentru că preotul era singurul care putea constata că boala s-a vindecat, iar după constatare, cel vindecat trebuia să aducă dar de mulţumire lui Dumnezeu, la Templul din Ierusalim. Pe când mergeau să se arate preoţilor, s-au vindecat, dar unul dintre ei s-a reîntors, şi, de această dată, cânta de bucurie şi îi mulţumea lui Dumnezeu, căzând la picioarele lui Iisus, mulţumindu-I în public, iar Domnul i-a adresat o întrebare: *„Oare nu zece erau, care s-au vindecat, ceilalţi nouă unde sunt?"*. Numai unul s-a gândit că mai trebuie să mulţumească pentru darul primit? Apoi a zis: *„Scoală-te, credinţa ta te-a mântuit"*.

Deci, din această întâmplare, din această minune, relatată de Sfântul Evanghelist Luca, observăm o atitudine foarte reală, şi prezentă, în viaţa noastră. Câţi oameni bolnavi de boli incurabile, suferă cumplit, dar câţi dintre ei ştiu să strige: *„Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, ai milă de mine!"*. Foarte puţini. Această dorinţă a celor zece leproşi a făcut ca să fie alcătuită rugăciunea numită Acatistul Mântuitorului Hristos, în care ne rugăm: *„Iisuse, care ai vindecat pe cei zece leproşi, vindecă şi sufletul meu care e plin de păcate"*. Iar Domnul, plin de milă faţă de suferinţa omului, i-a vindecat prin cuvânt: *„Duceţi-vă şi vă arătaţi preoţilor"*.

Deci El, Dumnezeul Cel veşnic, a recunoscut autoritatea preotului şi rolul lui în vindecarea bolii. Samarineanul, deci cel care nu era iudeu, văzând vindecarea trupului său, n-a uitat, ci s-a întors, cu mulţumire şi cu recunoştinţă, înaintea Mântuitorului Hristos. Recunoştinţa lui este o mărturisire că ceea ce s-a întâmplat cu el este darul lui Dumnezeu, pentru care el n-a făcut nimic, ci doar l-a primit, şi cel mai mare dar pentru fiecare dintre noi oamenii, este sănătatea. Iar Mântuitorul s-a bucurat, văzând recunoştinţa acestui om, dar s-a întristat, văzând uitarea, nerecunoştinţa, celorlalţi nouă. Samarineanul recunoscător a dobândit, nu numai videcarea de această boală cumplită, dar şi mântuirea propriului suflet, pe când ceilalţi, au rămas indiferenţi, orbi şi nerecunoscători faţă de Cel ce le arătase atâta bunătate.

Dumnezeu aşteaptă ca omul să-şi arate recunoştinţa pentru tot ceea ce i s-a dăruit, deşi El nu are nevoie de noi şi de atitudinile noastre. Recunoştinţa este o virtute sufletească prin care cunoaştem că ceea ce primim nu ni se cuvine, ci este un dar, pe care îl primim din bunătatea şi generozitatea altora. Prezenţa, în suflet, a unui sentiment de recunoştinţă faţă de dragostea lui Dumnezeu, arătată nouă încă din pruncie până astăzi, şi în fiecare clipă a vieţii, este semnul cel mai evident,

inatacabil, al unei stări harice, ca rod al lucrării Duhului Sfânt, de aceea se bucură tot la fel de mult ca atunci când un păcătos se întoarce de la calea lui cea rea. Recunoscător s-a arătat Mântuitorul faţă de Părintele Său ceresc, atunci când cei 72 de ucenici ai Săi se întorc, plini de bucurie, din prima lor misiune. De aceea, Domnul, cu glas mare, a zis: *„Te slăvesc pe Tine, Părinte, Doamne al cerului şi al pământului, că ai ascuns acestea de cei înţelepţi şi de cei pricepuţi, şi le-ai descoperit pruncilor. Aşa Părinte, căci aşa a fost înaintea ta bunăvoinţa Ta"* **(Luca 10, 21)**.

Sfântul Apostol Pavel, stâlpul Bisericii, ne învaţă: *„Mulţumiţi totdeauna pentru toate întru numele Domnului nostru Iisus Hristos"* **(Efeseni 5, 20)**, iar el nu înceta să-şi arate recunoştinţa faţă de îndelunga răbdare a Mântuitorului care s-a arătat faţă de El: *„Mulţumesc cu bucurie Tatălui, Celui ce ne-a învrednicit pe noi să luăm parte la moştenirea sfinţilor întru lumină"* **(Coloseni 1, 12)**; *„Mulţumesc Celui ce m-a întărit, lui Hristos Iisus, Domnul nostru, că m-a socotit credincios şi m-a pus să-I slujesc, pe mine care mai înainte huleam, prigoneam şi batjocoream. Totuşi am fost miluit, căci în necredinţa mea, am lucrat din neştiinţă"* **(I Timotei 1, 12-13)**.

După cum observăm, până şi Mântuitorul Hristos, precum şi sfinţii Lui, au simţit nevoia de a-şi arăta recunoştinţa, rugăciunea de mulţumire fiind cea mai înălţătoare şi mai curată formă de rugăciune.

Şi noi, în viaţa de zi cu zi, primim multe daruri de la Dumnezeu, pe care le uităm uşor, şi, în acelaşi timp, suntem nerecunoscători şi răi, pentru că nu mulţumim lui Dumnezeu pentru daruri. Anul trecut a fost un an binecuvântat, în care pământul a dat roade bogate, câţi au mulţumit lui Dumnezeu pentru aceasta? Şi, darul care a fost, se va lua de la ei, pentru că nu au fost în stare să mulţumească.

Şi noi uităm să mulţumim pentru atâtea daruri pe care le-am primit, pentru părinţii care ne-au născut şi crescut. În cimitirele noastre se arată darul recunoştinţei, inexistent, pentru că mormintele celor ce ne-au născut sunt în paragină, ca să nu mai spunem că lăcomia şi egoismul din noi ne face să fim inumani, şi uităm să-i pomenim la rugăciune şi să împlinim cele rânduite pentru cei plecaţi. Nu aşa era în trecut, aşa este astăzi! Apoi, uităm pe cei care ne fac bine, şi pe cei care, adesea, şi-au arătat faţa, plină de bunătate, către noi. De ce? Pentru că ne iubim foarte mult şi căutăm plăcerea, mai mult decât este firesc, şi mai mult decât este normal.

În istoria omenirii, au fost oameni sfinţi care au făcut mult bine, iar Biserica îi pomeneşte mereu, de la Sfântul Vasile cel Mare, care a făcut spitale şi a adunat în ele pe cei bolnavi şi leproşi, îngrijindu-se de ei, până la sfinţii zilelor noastre, care şi-au închinat viaţa slujirii suferinţei şi a durerii. Nu este mai mare sacrificiu ca atunci când deschizi uşa unui bolnav şi suferi alături de el, şi îi aduci un zâmbet şi o mână caldă, care îl încurajează, dându-i putere de a depăşi încercare. Ba mai mult, când ai puterea de a te ruga pentru el şi a cere lui Dumnezeu, adevăratul Doctor, vindecare pentru el.

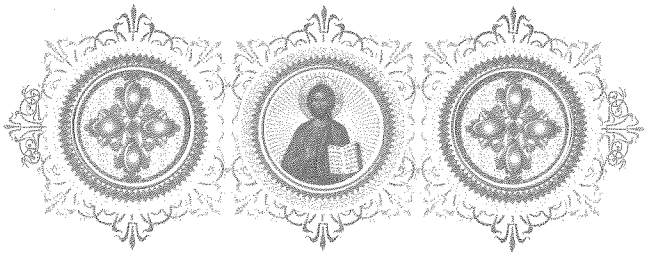
Mântuitorul Hristos S-a arătat în lume ca să vindece toată neputinţa şi bolile noastre, dar se întristează când noi uităm să-I mulţumim. În Taina Sfântului Maslu, descoperim, în Evanghelia Domnului, că mâna Lui cea vindecătoare vine asupra noastră şi ne miluieşte, ne vindecă, iar minuni se întâmplă mereu în viaţa bolnavilor credincioşi, cu frică de Dumnezeu, dar nu se întâmplă nici o minune în viaţa celor necredincioşi, depărtaţi de Dumnezeu, care nu au nimic în comun cu El, şi care trăiesc doar biologic, ca şi alte vieţuitoare. În această categorie sunt şi cei nerecunoscători, care uită să mulţumească, care nu vor să ştie că ceea ce au primit este un dar, şi orice dar se înmulţeşte, dacă ştim să fim mulţumitori. Proorocul David se întreba mereu: *„Ce voi răsplăti*

Domnului pentru toate câte mi-a dat mie?" (**Psalmul 115, 2**). Ce vom răsplăti noi Domnului pentru toate câte ne-a dat nouă, pentru aerul pe care îl respirăm, pentru sănătatea trupului şi inteligenţa sufletului, pentru toate pe care le avem, şi pentru cine suntem?

Astăzi asistăm la tragedii greu de imaginat altădată. Câţi părinţi bătrâni, bolnavi, înfometaţi, nu cunosc recunoştinţa din partea propriilor copii? Ba, mai grav, sunt aruncaţi în azile, anticamere ale morţii, de foarte multe ori neavând pe nimeni, din proprii copii, la plecarea din această lume. Îndepărtarea omului de binefăcătorul său este un grav păcat, negarea binelui primit este un păcat strigător la cer!

La câţi nu trebuie să fim recunoscători? Învăţători, preoţi, medici, la toţi cei care au aşezat o cărămidă la zidirea turnului devenirii noastre! Cele necuvântătoare sunt, de multe ori, mai recunoscătoare, devotate şi fidele omului, decât omul însuşi. Sfântul Gherasim de la Iordan a găsit un leu rănit, pe care l-a vindecat. Ca mulţumire, leul îl slujea, nedepărtându-se de el. Îmbolnăvindu-se Gherasim, leul nu a mai plecat, cum avea obiceiul. După ce a murit, a privit îndurerat, cum a fost aşezat trupul sfântului în mormânt. A doua zi, când s-au trezit, monahii au găsit leul mort la mormântul sfântului, deci, o fiară, nu şi-a putut imagina să trăiască fără binefăcătorul său. Cum este aceasta la noi oamenii? Putem răspunde, fiecare pentru sine!

Să nu uităm să mulţumim Domnului, şi, în fiecare duminică, să ne prezentăm în faţa Lui, mulţumindu-I pentru toate. Aşa ne învaţă Sfântul Apostol Pavel: *„Mulţumiţi lui Dumnezeu în cântări şi în laude"*, iar El va înmulţi harul peste noi! Amin!

BOGĂŢIA NEDREAPTĂ
Duminica a 30-a după Rusalii

„În vremea aceea un om oarecare s-a apropiat de Iisus şi L-a întrebat, zicând: Învăţătorule bune, ce să fac ca să moştenesc viaţa veşnică? Iar Iisus i-a zis: pentru ce Mă numeşti bun? Nimeni nu este bun, decât numai singur Dumnezeu. Ştii poruncile: să nu faci desfrânare, să nu ucizi, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă; cinsteşte pe tatăl tău şi pe mama ta. Iar el I-a răspuns: toate acestea le-am păzit din tinereţile mele. Auzind acestea, Iisus i-a zis: încă una îţi mai lipseşte: vinde toate câte ai şi le împarte săracilor şi vei avea comoară în ceruri; apoi vino şi urmează Mie. Dar el, auzind acestea, s-a întristat, căci era foarte bogat. Văzându-l că s-a întristat, Iisus a zis: cât de greu vor intra în împărăţia lui Dumnezeu cei ce au averi! Căci mai lesne este pentru cămilă să treacă prin urechile acului, decât pentru bogat să intre în împărăţia lui Dumnezeu. Iar cei care au auzit acestea, au zis: atunci cine poate să se mântuiască? Iar Dânsul a răspuns: cele ce nu sunt cu putinţă la oameni sunt cu putinţă la Dumnezeu.“ (Luca 18, 18-27)

Sfânta Evanghelie de astăzi ne-a aşezat înaintea ochilor nostri un om care-şi punea întrebări şi care era nemulţumit de starea lui; iar Sfântul Evanghelist Luca spune că avea o funcţie publică, era un dregător, lucra în administraţie, şi era foarte bogat, avea proprietăţi imense, dar aceste lucruri nu l-au mulţumit, nu i-au adus pacea şi liniştea sufletească, de aceea, a venit la Mântuitorul Hristos şi L-a întrebat: *„Învăţătorule bun, ce să fac ca să trăiesc veşnic?"*.

Sigur, şi noi ne punem întrebarea: ce să facem, să nu murim? Iar atunci când suntem în suferinţă, alergăm, căutând toate posibilităţile, să împiedicăm plecarea noastră din această lume. Dar el nu a venit cu întrebarea doar de ar trăi pe acest pământ, ci de a trăi veşnic, în viaţa cea fără de sfârşit, în lumea de dincolo, în lumea cea mare, care cuprinde generaţii de oameni, de secole întregi, şi, de aceea, L-a întrebat ce să facă pentru a trăi veşnic. Dar Mântuitorul i-a răspuns cu o întrebare, şi, în acelaşi timp, printr-o mărturisire: *„De ce îmi zici bun? Nimeni nu este bun decât singurul Dumnezeu"*. Nu era Mântuitorul Hristos bun, nu era Cel care a venit în lume să aducă bine, să vindece pe cei bolnavi, să învieze pe cei morţi, să şteargă lacrimile triste ale lumii? Era bun, pentru că era Dumnezeu, dar i-a răspuns acestea pentru că dregătorul, care era şi foarte tînăr, L-a întrebat pe Mântuitorul Hristos, socotindu-L un rabin deosebit de ceilalţi. De aceea i-a spus: *„Învăţătorule bun"* **(Luca 18, 18)**.

Ce înseamnă să fii bun? Care este criteriul valorii binelui? Desigur este unul pur omenesc, mărginit, interesat, păcătos, pentru că, de obicei, în accepţiunea cuvântului bun, atunci când i se atribuie unui om, afirmându-se despre el că este bun, în sensul că lasă pe fiecare să facă ce vrea, acela nu este bun, este un om indiferent, un insensibil, iresponsabil, bun este doar Dumnezeu, pentru că, în bunătatea Lui, ne rabdă pe toţi. Şi adesea spunem că nu este drept, ci este prea bun cu noi,

nerecunoscători şi răi, mincinoşi şi ipocriţi, de aceea, doar Dumnezeu este bun. Pentru că oamenii îşi arată bunătatea lor interesaţi, profitori, de aceea şi Mântuitorul a spus că doar Dumnezeu este bun. Pentru că El nu aşteaptă decât o schimbare a vieţii noastre, atât, iar pentru a fi şi noi buni, suntem chemaţi de a-L urma în bunătate, adică de a-L imita pe El. Apoi i-a spus: *„Tu ştii poruncile"* şi i le-a repetat, iar tânărul dregător i-a spus că din tinereţea lui le-a împlinit. Deci era un om virtuos, un om cu frică de Dumnezeu, care mărturisea credinţa prin faptele lui.

Apoi i-a mai spus că una îi lipseşte, atât, care-l desparte de veşnicie, să vândă averea lui şi să o dea săracilor, apoi să-L urmeze pe Domnul. Aici a fost fisura vieţii lui, nu s-a lepădat uşor de bogaţia lui şi a plecat trist, nu indiferent, trist, iar Mântuitorul, văzându-l că pleacă, a spus: *„Cu mare anevoie, cu greutate va intra un bogat în împărăţia Lui. Mai uşor va trece o cămilă prin urechile acului* - din punct de vedere fizic este imposibil ca o cămilă să treacă prin urechile acului - *decât să intre un bogat în Împărăţia lui Dumnezeu"* **(Luca 18, 25)**.

Deci a arătat că bogaţia este o mare piedică în a trăi veşnic. Deci această atitudine a omului, legat prea mult de cele trecătoare, a făcut ca el să nu fie de acord cu ceea ce a solicitat Mântuitorul Iisus Hristos de la el. Adică el s-a legat atât de mult de cele trecătoare încât a fost orbit când Domnul i-a cerut, dacă vrea să vină la viaţă, să renunţe la cele agonisite. Nu că cele agonisite ar fi fost pentru el un lucru ce l-ar fi putut împiedica să intre în Împărăţia lui Dumnezeu, ba dimpotrivă, l-ar fi ajutat, dacă le împărţea celor din nevoi, celor lipsiţi, celor flămânzi, celor bolnavi, celor trişti, singuri, părăsiţi, fără casă, fără un pat, fără hrană, celor uitaţi de toţi, care sufereau lipsurile şi nedreptatea. Tristeţea acestui om a făcut ca, mai târziu, să revină, şi să-şi schimbe definitiv viaţa, pentru că, mai târziu, a

devenit ucenicul Mântuitorului, şi a ajuns episcop în Asia Mică, murind ca martir.

Aceste întrebări şi această atitudine, pe care o prezintă Sfânta Evanghelie, sunt o realitate a istoriei şi a vieţii noastre de zi cu zi. Ce sens şi ce valoare a avut bogăţia acelui om în zilele noastre? Niciuna. Pentru că valoarea banului de atunci nu are nici o valoare azi. Moneda care era în circulaţie atunci, astăzi este un obiect de muzeu, fără valoare. Ce valoare au avut proprietăţile lui? Niciuna. Acum au rămas nişte ruine. Aşa se întâmplă şi cu cele ale noastre, la care ţinem mult, şi suntem legaţi de ele.

Sfântul Apostol Pavel a spus, în Epistola întâi către Timotei, următoarele cuvinte: *„Celor bogaţi spune-le să nu se semeţească, pentru că iubirea de argint este rădăcina a tot răul, pentru că noi n-am adus nimic în lume, nici nu putem să scoatem ceva"* **(I Timotei 6, 7-10)**. Ceea ce luăm cu noi sunt faptele, bune sau rele, restul rămân prilej de ceartă pentru urmaşii noştri, care, şi ei, vor păţi la fel, dar se înşeală cu gândul că nu mai pleacă de aici.

Apoi, Apostolii, văzând această întâmplare, care i-a luat prin surprindere, au adresat şi ei o întrebare firească: *„Iată, noi am părăsit toate şi Ţi-am urmat Ţie, cu noi ce va mai fi?"*. Dar, Domnul a spus că: *„Voi care aţi părăsit toate în veacul acesta de prigoniri veţi avea însutit, iar în cel ce va să vină veţi avea viaţă veşnică"*; adică, cine urmează Mântuitorului Iisus Hristos pe calea aceasta strâmtă, îngustă, plină de chinuri, se va bucura, ca urmare a ostenelilor lui şi va avea viaţa cea veşnică, dar nici aici, de cele trebuitoare, nu va duce lipsă.

Tânărul nu a fost capabil să răspundă la chemarea Mântuitorului Hristos pentru că nu îl iubea destul, nici nu putea renunţa la toate pentru El. În om, din pricina căderii, se află mereu tendinţa şi dorinţa de a se îngriji, mai mult decât este necesar, pentru cele trecătoare. Bogat nu este cel care posedă imensitate de avuţii, cât, mai ales, cel pentru care averea

constituie preocuparea predominantă, axa sa în viaţă, după care se orientează, cel care, încrezându-se peste măsură în aceste bunuri, ajunge propriul lor sclav. Nu bogăţia este rea, ci felul prin care ne folosim de ea.

Bogăţia moştenită de la proprii părinţi au făcut din ei adevărate pilde de sfinţenie pentru că au ştiut să o folosească, împărţindu-o la cei din nevoi, de la Sfântul Antonie, până la marii capadocieni, Vasile cel Mare, Grigorie Teologul, Grigorie de Nyssa. Toţi care-şi închină viaţa Mântuitorului Iisus Hristos vor face din ei pilde de răbdare şi biruinţă a tuturor suferinţelor.

Inseparabile de condiţia de slujitor al lui Hristos sunt încercările, însă ele vor fi biruite prin puterea credinţei şi a rugăciunii. Cel pe care-L slujim lucrează în noi până la sfârşitul veacurilor, dându-ne curajul mărturisirii şi puterea de a demonstra că lumina biruieşte totdeauna întunericul; bunătatea, răutatea; iertarea, căderile şi infirmităţile sufleteşti.

Deci adevărata bogăţie este aceea că Dumnezeu este prezent în viaţa noastră. El, care hrăneşte păsările cerului, care, în fiecare dimineaţă, îşi aşteaptă hrana lor, El care hrăneşte puii leilor care cer mâncare, nu ne părăseşte, mai dificil şi de neînţeles este că noi Îl părăsim şi Îl înlocuim cu lucruri trecătoare şi înşelătoare, care ne amăgesc şi ne dau o luptă continuă în noi înşine, cum să obţinem mai mult şi să câştigăm mai mult. Capitalul nostru trebuie să fie patria din ceruri, unde ne aşteaptă sfinţii şi Mântuitorul, cu ei, ca să ne dăruiască viaţa, la care suntem chemaţi toţi! Amin!

CREDINŢĂ ŞI RĂBDARE
Duminica a 31-a după Rusalii

„În vremea aceea, pe când se apropia Iisus de Ierihon, un orb şedea la marginea drumului şi cerşea. Şi, auzind mulţimea trecând, el a întrebat: ce este aceasta? Şi i-au spus lui că trece Iisus din Nazaret. Atunci el a strigat, zicând: Iisuse, Fiul lui David, fie-ţi milă de mine. Iar cei care mergeau înainte îl certau, ca să tacă; el însă şi mai tare striga: Fiul lui David, fie-ţi milă de mine! Iar Iisus s-a oprit şi a poruncit să-l aducă la Dânsul; şi, când s-a apropiat, l-a întrebat, zicând: ce vrei să-ţi fac? Iar el a spus: Doamne, să văd. Şi Iisus i-a zis: vezi! Credinţa ta te-a mântuit. Şi îndată a văzut şi a mers după Iisus slăvind pe Dumnezeu, şi tot poporul, văzând aceasta, a dat laudă lui Dumnezeu". (Luca 18, 35-43)

Sfânta Evanghelie ne istoriseşte despre minunea vindecării orbului care se afla la marginea cetăţii Ierihonului, şi care cerşea milă şi îndurare de la trecătorii care intrau şi ieşeau din acea cetate. Această minune

s-a întâmplat în momentul când Domnul urca din Galileea spre Ierusalim şi, pentru o scurtă vreme, s-a oprit în cetatea Ierihonului, pentru că aici avea de vindecat doi orbi, unul trupeşte, iar altul sufleteşte.

Cel dintâi, l-am întâlnit astăzi în Sfânta Evanghelie, pe cel de-al doilea îl vom întâlni în altă duminică, acesta se numea Zaheu, care era mai marele vameşilor, şi care se afla într-o orbire sufletească, dar, întâlnindu-L pe Mântuitorul, s-a vindecat şi el de această infirmitate a fiinţei lui.

Ierihonul este cel mai vechi oraş al lumii care s-a păstrat până astăzi, cetate în care Dumnezeu şi-a arătat puterea Sa când, sub conducerea lui Iosua, cetatea a căzut singură, şi de acolo, au scăpat foarte puţini oameni, Rahav desfrânata şi toată familia ei, ceilalti au fost nimiciţi. Ierihonul se află în şesul Moabului, înconjurat de dealuri înalte, iar căldurile din Ierihon sunt sufocante, pentru că foarte mulţi curenţi de aer deşertic, amestecat adesea cu furtuni violente de nisip, aerul devenind irespirabil, pătrund în acel oraş. Ierihonul avea izvoare de apă sulfuroasă şi, de aceea, apa nu era bună de băut, până când Sfântul Prooroc Elisei a făcut minunea, presărând sare în apă, şi cea mai pură apă din punct de vedere microbiologic din lume se află în Ierihon, de altfel până astăzi, întreg oraşul bea din acele izvoare, pe care Sfântul Prooroc Elisei, ucenicul Sfântului Ilie, l-a vindecat de amărăciune (**IV Regi 2, 19-22**).

Dar, în Ierihon, se afla acest om, suferind, care nu vedea lumina zilei, nici frumuseţea lumii, şi nici chipul oamenilor. Hristos, Mântuitorul nostru, era înconjurat de mulţime mare de oameni şi, auzind că trece pe acolo cineva, a întrebat: *„Cine este?"*. Şi i-a spus că este Iisus, Proorocul, care vine din Nazaretul Galileii, şi auzind, n-a încetat a-I cere mila: *„Iisuse, Fiul lui David, miluieşte-mă!"*.

Mulţi s-au întrebat: cine este Hristos; cine este Acesta, că vânturile şi marea ascultă de El, au întrebat Apostolii, când

a potolit furtuna de pe Marea Galileii (**Matei 8, 27**)? Cine este Acesta, Care are putere să învieze morţii? Au întrebat cei care au fost de faţă la învierea lui Lazăr. *„Cine zic oamenii că sunt Eu?"* (**Matei 16, 13**), a întrebat însuşi Mânt uitorul. Şi apoi a adăugat: *„Dar voi cine ziceţi - către Apostoli- şi i-au răspuns: Tu eşti Hristos, Dumnezeul cel veşnic!"* Şi orbul s-a întrebat: *„Cine este Cel care trece?"*. Iar când a aflat cine este, deşi era orb, deşi n-a văzut faţa Lui, n-a încetat a-I cere mila: *„Milueşte-mă, ai milă de mine!"* (**Luca 18, 39**).

Mila este un sentiment uman, dar nu numai, chiar şi cele iraţionale au sentimentul milei, sunt solidare în suferinţă şi sunt foarte pline de grijă în a-şi păstra specia lor. Şi noi, oamenii, avem nevoie de milă, de aceea, toate rugăciunile Bisericii sunt adresate lui Dumnezeu, prin care se cere mila: *„Doamne miluieşte-mă! Iisuse, Fiul lui David, miluieşte-mă, ai milă de mine!"*. Slujba sau rugăciunea Acatistului nu este altceva decât o rugăciune, prin care se cere mila: *„Iisuse, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă!"*.

Domnul S-a oprit în loc şi l-a chemat pe cel orb, pentru că l-a ascultat şi i-a fost milă de el. *„Ce vrei să-ţi fac?"*. *„Să văd iarăşi. Vezi! Credinţa ta te-a mântuit"*. Iar acesta a început să laude pe Dumnezeu, pentru că şi-a recăpătat lumina ochilor.

Există foarte multe suferinţe şi foarte multe boli, fiecare dintre ele purtând un nume; unele mai grele decât altele, dar o suferinţă foarte mare este lipsa vederii, mai ales pentru cei care au avut o parte din viaţă în care au văzut, şi apoi au pierdut vederea. Pentru ei înseamnă întuneric, însingurare, părăsire, uitare, şi, ceea ce este foarte grav, dependenţă de alţii. În ciuda progresului omenirii, a tehnicizării ei, nu se pot vindeca, orbii au nevoie de alţii pentru a fi duşi, conduşi, instruiţi, pentru a fi învăţaţi unde şi ce se află atunci când caută. Orbirea este o suferinţă cumplită, frumuseţea lumii, a creaţiei lui Dumnezeu, deodată devine întuneric. Lipsa vederii conduce la incapacitate de muncă, la privaţiuni şi la multe dureri.

Dar Mântuitorul Hristos a vindecat ochii multor orbi: Bartimeu, fiul lui Timeu (**Marcu 9, 46-50**), pe orbul din naştere (**Ioan 9, 1-40**), altor doi orbi, care strigau după El, le-a redat vederea trupească, însă, o dată cu vindecarea trupească, le-a venit şi vindecarea ochilor sufleteşti; pentru că există şi orbire a sufletului, când oamenii, deşi au ochi trupeşti, sufleteşte sunt morţi, sau sunt arizi, fără roadă. Văd adevărul ca şi cum nu l-ar vedea, văd minunea şi, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat, văd darul şi iubirea lui Dumnezeu, şi nu sunt sensibili la cele primite.

Aşa era şi Saul din Tars, pentru că a văzut cum Sfântul Ştefan este omorât cu pietre, şi el, în durerile morţii, mărturiseşte: *„Iată, văd cerurile deschise şi pe Iisus stând de-a dreapta lui Dumnezeu – Tatăl"* (**Faptele Apostolilor 7, 56**). Iar apoi, în durerile morţii, s-a rugat: *„Doamne, nu le socoti păcatul acesta!"*. Saul a văzut cu ochii trupeşti, dar cu ochii sufleteşti era orb. Şi a pornit prigoana împotriva Bisericii, a celor ce cheamă numele Domnului Iisus, de aceea a orbit trupeşte, pentru că, mergând spre Damasc, l-a întâlnit pe Domnul şi a orbit (**Faptele Apostolilor 8, 1-4**). A orbit pentru că vedea rău, de aceea a trebuit să rămână, trei zile, orb, să nu vadă, ca, după trei zile, să fie botezat şi de pe ochii lui trupeşti să cadă întunericul, ca să vadă cu adevărat. El a devenit cel mai mare Apostol al Mântuitorului, şi mărturiseşte că Hristos Dumnezeu şi-a arătat în el îndelunga Sa răbdare, pentru că atunci când prigonea Biserica lucra din neştiinţă, dar apoi a devenit prigonit pentru Biserică, pentru că a fost prigonit pentru credinţa în lumina cea veşnică a Învierii Domnului.

Orbirea sufletească este o mare tragedie, mai cumplită decât cea trupească. Astăzi, acest flagel este foarte extins, pretutindeni, şi peste tot. A fi împotriva adevărului, a Bisericii, a lui Dumnezeu, a promova neadevărul, erezia, falsitatea, a lupta împotriva

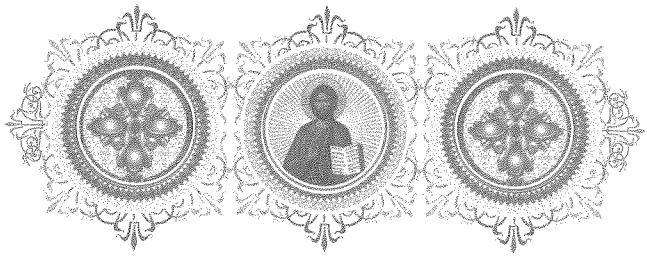
binelui, este rezultatul orbirii sufleteşti. Degeaba şi fără valoare sunt ochii trupeşti, dacă cei ai sufletului sunt întunecaţi.

Nonvaloarea şi mediocritatea devin realităţi zilnice, din păcate fiind mediatizate cu ostentaţie şi virulenţă, cu scopul înlocuirii adevăratelor valori. Peste tot, cu fiecare zi ce trece, se cultivă flagrant şi brutal răul, sub toate aspectele şi formele lui de manifestare.

Odată cu vindecarea orbului din Ierihon ar trebui să ne cercetăm pe noi înşine în a deosebi binele de răul pervers şi viclean, ce este adulat şi mediatizat de cei ai răului. Adevărata şi nepieritoarea lumină a ochilor ne-o dă izvorul lumii, Cel ce este Lumina lumii **(Ioan 8, 12)**, Care a venit în lume să lumineze pe fiecare dintre noi.

Prin credinţă, descoperindu-L pe El, putem şi noi să devenim purtători de lumină în această lume a întunericului, care se afundă în necredinţă şi uitare de sine.

Orbul din naştere, vindecat, ne arată că Dumnezeu este aproape de suferinţele oamenilor şi este sensibil la chemarea lor, atunci când ei Îl cheamă, şi este milostiv când I se cere milă şi îndurare. Orbul s-a vindecat, dar nu a uitat să mulţumească lui Dumnezeu, pentru că a început să-L laude, şi credinţa lui a făcut ca ochii să recapete puterea de a primi harul lui Dumnezeu şi iertarea. De aceea, suntem îndemnaţi să cerem mila Mântuitorului şi căpătându-o, sau primindu-o, să nu încetăm a-I mulţumi, iar El să ne dechidă ochii ca să cunoaştem puterea iertării şi a iubirii Lui! Amin!

MÂNTUIREA SUFLETULUI ÎNSETAT DE VIAŢĂ
Duminica a 32-a după Rusalii

„În vremea aceea trecea Iisus prin Ierihon şi iată un om bogat cu numele Zaheu, care era mai mare peste vameşi, căuta să vadă cine este Iisus; dar nu putea de mulţime, pentru că era mic de statură. Atunci, alergând înainte, s-a suit într-un dud, ca să-L vadă, căci pe acolo avea să treacă. Dar când a sosit la locul acela, Iisus, privind în sus, l-a văzut şi a zis către el: Zaheu, grăbeşte-te şi dă-te jos, căci astăzi trebuie să rămân în casa ta. Şi el, grăbindu-se, s-a coborât şi L-a primit cu bucurie. Când au văzut aceasta, toţi cârteau şi ziceau: a intrat să găzduiască la un păcătos. Dar Zaheu, stând în faţa Domnului, I-a spus: iată jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor şi, dacă am nedreptăţit pe cineva cu ceva, întorc împătrit. Iar Iisus a grăit către el: astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, pentru că şi el este fiul lui Avraam. Fiindcă Fiul Omului a venit să caute şi să mântuiască pe cel pierdut.“ (Luca 19, 1-10)

Într-una din scrierile sale, Sfântul Apostol Pavel, atunci când i-a trimis ucenicului său iubit, Timotei, una din cele două Epistole, i-a scris următorul cuvânt: *„Vrednic de crezare este acest cuvânt, că Iisus Hristos a venit să mântuiască pe cei păcătoşi, dintre care cel dintâi sunt eu“* **(I Timotei 1, 15)**. Deci, printr-un scurt rezumat, alcătuit doar din câteva cuvinte, Apostolul neamurilor, Saul din Tars, a arătat care a fost sensul, sau scopul venirii Mântuitorului Iisus Hristos şi a Întrupării Sale în această lume.

Mai desluşit o arată textul Sfintei Evanghelii de astăzi, care ne-a adus, din nou, în vechiul oraş Ierihon, unde am fost şi duminica trecută, de această dată urmând să deschidă nu ochii unui om orb, ci ochii sufleteşti ai unui om, care era departe de Dumnezeu, şi care trăia într-o viaţă foarte decadentă. Acest om se numea Zaheu şi era de profesie vameş, mai mare peste vameşi, aşa ni-l prezintă Sfânta Evanghelie. Şi, pe lângă faptul că se ocupa cu cele care ţin de această îndeletnicire, el era colaboratorul stăpânirii romane, adesea strângea impozite, şi făcea abuzuri mari.

Având să treacă Mântuitorul Iisus Hristos prin Ierihon, în Zaheu s-a trezit o dorinţă şi o curiozitate, cărora nu le-a mai putut face faţă. În primul rând, el a dorit să vadă cine este Iisus, de care a auzit că tocmai trece prin oraş, dar nu putea, pentru că Mântuitorul Hristos era înconjurat de mare mulţime de oameni, şi, de aceea, curiozitatea lui a trezit dorinţa, mai mare, de a-L vedea şi de a-L privi, a urcat într-un sicomor, un arbore, căci Mântuitorul avea drumul Său, în cetatea Ierihonului, pe lângă acel copac. Ajungând, Domnul a privit spre Zaheu şi, ca Cel care cunoaşte gândurile ascunse ale noastre, şi inimile şi dorinţele şi sentimentele, l-a chemat pe nume: *„Zaheu, coboară-te, căci astăzi în casa ta doresc să rămân“*. Iar Zaheu a coborât, bucurându-se, nespus de mult, că Mântuitorul lumii intră în casa sa; altădată a fost rugat de către un ostaş roman să meargă şi să-i vindece slujitorul, iar acesta şi-a revenit, şi a

spus: *„Nu sunt vrednic, Doamne să intri în casa mea, ci spune doar un cuvânt şi se va vindeca slujitorul meu"* **(Matei 9, 8)**.

De această dată, Domnul a intrat în casa unui om păcătos, a unui om care, în concepţia contemporanilor lui, era discriminat, dispreţuit, era tratat cu indiferenţă, şi, a fi împreună cu vameşii, în limbajul biblic, înseamnă a fi un om depărtat de Dumnezeu, unul care a uitat care este destinaţia lui, pentru ce s-a născut în mijlocul acestui neam iudaic, dar Mântuitorul nu a ţinut seama de aceste prejudecăţi, şi a intrat în casa lui Zaheu, nimic zicând mai mult.

Faptul că Domnul intră în casa lui Zaheu a stârnit două reacţii. În primul rând, reacţia celui care l-a găzduit, a lui Zaheu, care a făcut o mărturisire publică, directă şi nemijlocită. *„Doamne, dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit. Şi iată, jumătate din averea mea o dau săracilor"* **(Luca 19, 8)**; deci, un om care doar L-a privit pe Mântuitorul Hristos, şi a revenit asupra propriei sale stări firești. Pentru că trăise în nedreptate şi pentru că luase partea celor mulţi şi îşi făcuse averi fabuloase, acestea nu l-au mulţumit, dar când a venit Izvorul vieţii, Cel care a venit în lume să mântuiască şi să caute pe cel pierdut, Zaheu şi-a revenit la starea firească a lui şi a mărturisit că a făcut nedreptate şi că vrea să îşi ispăşească această nedreptate. Cum? Dăruind celor nedreptăţiţi mai mult decât au fost ei înşişi nedreptăţiţi, iar săracilor, jumătate din averea sa. Deci gestul lui Zaheu descoperă dorinţa de întoarcere către Dumnezeu a unui suflet chinuit, a unui neîmplinit, a unui suflet zbuciumat şi aflat mereu în căutare de a fi mulţumit. Auzind această mărturisire publică, plină de pocăinţă şi dorinţă, Domnul s-a bucurat şi a zis că *„Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia căci şi el este fiul lui Avraam. Căci Fiul Omului a venit să caute si să mântuiască pe cel pierdut"* **(Luca 19, 10)**.

În Sfânta Evanghelie Mântuitorul s-a întâlnit cu foarte mulţi oameni înstăriţi sau bogaţi; mulţi au venit la El cu

dorinţa de a-L urma. Iar când le-a cerut să renunţe la abundenţa prea mare de averi în care trăiau, au plecat trişti, şi nu şi-au mai dorit să fie alături de El. Alţii, doar L-au privit, L-au ascultat şi, la fel au făcut, ca cei dintâi. Iar alţi, bogaţi, au constituit subiectul multor pilde pe care Domnul le-a rostit pentru a înţelege că bogaţia nedreaptă este un mare obstacol de a intra în Împărăţia Lui. *„Vai vouă bogaţilor, că vă luaţi pe pământ mângâierea"*; şi tot El a dat exemplul omului nefericit, care nu a avut milă de sărmanul Lazăr şi care a intrat în iad, pentru că a fost nemilos şi lipsit de dragoste (**Luca 16, 19-31**).

Acum, Zaheu, în contradicţie cu alţi bogaţi, dar asemeni multor vameşi, desconsideraţi şi trataţi ca păcătoşi de conaţionalii lor, nu s-a ruşinat de propriile nedreptăţi, ci le-a mărturisit, însă a dorit să se îndreptăţească, să scape de ele, şi, de aceea, a compensat nedreptatea cu mila lui: *„Jumătate din averea mea o dau săracilor lipsiţi"*.

Toată viaţa noastră pe pământ, pentru că suntem oameni, se duce într-o tensiune puternică, mai ales acum, când suntem înşelaţi, că având mai mult decât ne trebuie, putem fi fericiţi. Nimic mai fals, nimic mai seducător, decât această ispită a diavolului. Nimeni dintre cei înavuţiţi peste măsură nu este fericit, pentru că îşi uită de scopul final al vieţii lor. De aceea, Mântuitorul ne-a avertizat: *„Vedeţi că viaţa cuiva nu stă în prisosul avuţiei lui"* (**Luca 12, 15**); şi observăm cum, mulţi semeni ai noştri, care îşi adună averi pe nedreptate, şi care iau partea celor mulţi şi sărmani, sfârşesc cumplit, iar averile lor rămân prilej nesfârşit de ceartă şi multă tulburare pentru cei rămaşi moştenitori.

De aceea, Mântuitorul Hristos a evitat să intre adesea în casa celor bogaţi, pentru că ştia că bogăţia lor este semnul nedreptăţii. Dar când aceştia au venit către El sincer, şi şi-au dorit să-şi schimbe viaţa, i-a primit cu toată bunătatea şi cu toată îndelunga răbdare, *„căci El a venit în lume să caute şi să mântuiască pe cei pierduţi"*. Şi astăzi, priveşte îndelung şi suferă, văzând

nedreptatea care a venit şi în această ţară şi în această lume, când popoare întregi sunt asuprite de legi, aşa-zise economice, care terorizează viaţa multora; dar, mai mult, priveşte cu durere cum semeni ai noştri, care îşi zic creştini, trăiesc în nedreptate şi iau partea celor mulţi şi sunt robii propriilor avuţii, de care nu scapă, dacă nu pot să urmeze exemplul vameşului nedrept, care astăzi s-a mântuit, pe nume Zaheu.

Până la momentul schimbării propriei lui vieţi, Zaheu a trăit o viaţă specifică celor nedrepţi, care, în abuz şi abundenţă, uită de misiunea lor pe acest pământ. Dorinţa de a-L privi pe Iisus a fost începutul schimbării propriei vieţi. Cel doritor a fost chemat pe nume de Cel dorit şi găsit, Care şi L-a făcut ucenic al Său.

Înainte de patimile Sale, după ce a intrat în Ierusalim, Domnul a fost dorit să fie din nou văzut de nişte elini (greci) care se aflau pe acolo. Această dorinţă de a privi pe Domnul reprezenta starea nemărturisită a popoarelor păgâne, care-şi doreau schimbarea propriei vieţi.

De câte ori am dorit oare să-L vedem şi noi pe Mântuitorul Iisus Hristos? Nu ne întâmpină cu chipul Său, plin de compasiune şi bunătate, în sfintele biserici, atunci când intrăm în ele şi dorim să ne întâlnim cu El? Nu ne vorbeşte El oare, mereu încurajându-ne: *„Veniţi la Mine, toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi"* **(Matei 11, 28)**. Zaheu purta greutatea şi povara păcatelor, a nedreptăţilor, a neîmplinirilor, a suferinţelor sufleteşti, multe şi apăsătoare. Întâlnirea cu Domnul i-a schimbat profund şi definitiv viaţa. Casa lui a devenit un loc al înnoirii omului, un exemplu de urmat pentru toţi cei aflaţi pe calea disperării şi a neîmplinirilor. Dorinţei lui i s-a răspuns cu promisiunea de a fi salvat din păcat şi moarte. Şi el era o făptură a lui Dumnezeu, pentru care venise în lume Mântuitorul ei, spre a o câştiga pentru Împărăţia Sa cea veşnică şi fără sfârşit.

Mare parte a semenilor nostri trăiesc drama înstrăinării de Dumnezeu, datorită lipsei dorinţei de a se întâlni cu El. Refuzul conştient la chemarea Lui, mereu prezent într-o lume

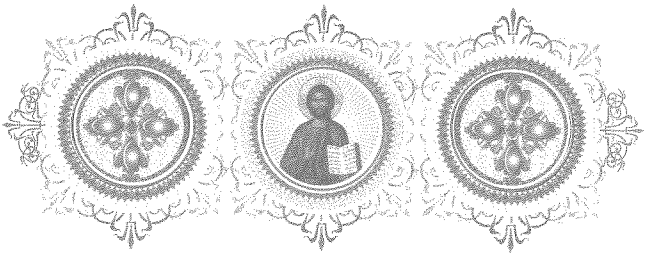
aflată în ariditate sufletească, reprezintă rezultatul dramatic al necredinţei, mereu prezente în viaţa obişnuită. Zaheu, vameşul, este modelul fidel al obiectului bunătăţii lui Dumnezeu şi a îndelungatei Sale răbdări. Din cer S-a coborât, pentru a-l găsi pe omul pierdut, părăsit, uitat, fără perspectivă, şi a-i reda starea firească, aceea de om nou, luminat prin cuvântul credinţei, prin baia lacrimilor Sfintei Pocăinţe ca început al unei vieţi noi, plină de sens şi nădejde.

În casa lui Zaheu, Dumnezeu şi omul se împacă prin bunătatea şi iertarea celui dintâi şi prin pocăinţa sinceră şi dorinţa de îndreptare a celui de al doilea. Casa lui Zaheu este Biserica Domnului, care aşteaptă pe toţi să se întâlnească cu Mântuitorul Hristos. Lacrima pocăinţei şi dorinţa de schimbare a vieţii sunt determinante pentru tot sufletul cel necăjit şi întristat de povara suferinţelor care-l despart de Dumnezeu.

„Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia!" **(Luca 19, 9)**, veşnicia intră în timp şi-l înveşniceşte, dându-i valoare şi sens vieţii.

Zaheu, vameşul, a devenit fiul lui Avraam, care-şi onorează numele prin schimbarea propriei vieţi. Aici vedem taina sfintei credinţe, dreptmăritoare şi mântuitoare, Dumnezeu se face Om, ca pe om să-l facă nemuritor. Astăzi, devine prezent continuu, care nu mai are sfârşit.

Toţi avem nevoie să-l urmăm pe Zaheu, el este modelul omului care se întoarce la Dumnezeu, făcând bucurie mare îngerilor Lui în ceruri **(Luca 15, 10)**, pentru un suflet salvat şi câştigat pentru veşnicie. Taina veşniciei începe cu fiecare dintre noi, în momentul în care ne-am schimbat viaţa şi ne-am dăruit-o Mântuitorului Iisus Hristos, aşa cum astăzi, în oraşul Ierihon, a făcut-o Zaheu. Din înălţimea cerului, Domnul ne aşteaptă, coborând pe masa sfintelor altare şi se dăruieşte nouă, încurajându-ne: *„Fiul Omului a venit să caute şi să mântuiască (salveze) pe cel căzut!"* **(Luca 19, 10)**. Amin!

DREPTUL MÂNDRU ŞI VAMEŞUL SMERIT
Duminica a 33-a după Rusalii

„Zis-a Domnul pilda aceasta: doi oameni s-au dus în templu ca să se roage: unul era fariseu şi altul vameş. Fariseul, stând drept, se ruga în sine astfel: Dumnezeule, îţi mulţumesc pentru că nu sunt ca ceilalţi oameni, răpitori, nedrepţi şi desfrânaţi, sau ca acest vameş. Postesc de două ori pe săptămână şi dau zeciuială din toate câte câştig. Iar vameşul, stând mai departe, nu îndrăznea nici ochii să-şi ridice spre cer, ci îşi bătea pieptul său şi zicea: Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosului. Vă spun vouă că acesta s-a pogorât mai îndreptat la casa sa, decât acela; pentru că oricine se înalţă pe sine se va smeri; iar cel care se smereşte pe sine se va înălţa." (Luca 18, 10-14)

Începând de duminica aceasta, Biserica a rânduit ca noi să fim pregătiţi să parcurgem timpul de urcuş duhovnicesc spre Învierea Mântuitorului, şi acest timp este un timp pregătitor şi premergător, care ne

învaţă pe toţi calea spre viaţa cea veşnică, pe care a adus-o Mântuitorul, prin Învierea Sa din morţi.

Duminica de astăzi se numeşte a vameşului şi a fariseului, nu pentru că aceste două categorii sociale au avut un merit, pentru a li se dedica lor o duminică, ci pentru că, la Sfânta Liturghie s-a citit din Evanghelia care istoriseşte despre două persoane, ce întruchipau în ele două funcţii, care erau contrare şi diametral opuse, în timpul Mântuitorului, vameşii şi fariseii.

Cu vameşii ne-am întâlnit şi duminica trecută, şi am spus atunci că vameşii reprezentau, în concepţia contemporanilor Mântuitorului, starea de păcătoşenie şi decadenţă a făpturii umane. Dar cine erau fariseii? Aceştia erau un partid religios, care urmărea împlinirea Legii în toată puterea şi în toată litera ei. Erau fanatici pentru Legea lui Moise şi intoleranţi cu alţii. O interpretau, şi, pe lângă preceptele ei, Legea aceasta mai avea şi un sir nesfârşit de interpretări, şi în acelasi timp, de foarte multe prescripţii, care nu aveau nimic comun cu Legea pe care a dat-o Dumnezeu. Şi una din aceste prescripţii ciudate era aceea conform căreia, dacă un iudeu întâlnea un străin, pentru faptul că îl vedea, se considera om întinat, şi pentru aceasta, când ajungea acasă, trebuia să se spele pentru a se curăţi. Şi astăzi există în Israel un partid religios ai cărui membrii, dacă întâlnesc un creştin, se consideră întinaţi, şi scuipă în urma lui, sau aruncă cu pietre.

Deci, aceşti farisei erau oameni intoleranţi, răi, dar se considerau buni şi dispreţuiau pe alţii. De aceea, a rostit Mântuitorul pilda vameşului şi a fariseului, pentru că unii, care erau de faţă şi-L ascultau, se considerau mai buni decât alţii. Şi El le-a spus următoarele: doi oameni s-au urcat la templul din Ierusalim ca să se roage, unul dintre ei era fariseu, iar celălalt vameş. Fariseul, ajungând în templu s-a rugat astfel: *„Dumnezeule, îţi mulţumesc pentru că nu sunt ca ceilalţi oameni, eu postesc de două ori pe săptămână, dau a zecea parte din ce câştig, şi nu sunt*

nici ca acest vameş". Iar vameşul, nu îndrăznea nici ochii să-şi ridice spre cer, ci a privit jos şi striga: *„Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosului!"*.

Deci două feluri de rugăciune, şi una şi cealaltă având scop bun, dar modul cum au fost făcute, au făcut ca unul să fie îndreptat, să-i fie primită rugăciunea, iar celălalt să fie osândit. Concluzia acestei pilde a rostit-o Mântuitorul: *„Oricine se înalţă se va smeri, iar oricine se smereşte, se va înălţa"*. Deci, cele două personaje din Evanghelia de astăzi, diametral opuse unul celuilalt, au venit înaintea lui Dumnezeu, cerând ajutorul Lui, dar primul, fariseul, în rugăciunea lui, nu vedem un gând curat şi o inimă sinceră, ci observăm un mod de a se justifica, de a osândi şi de a dispreţui pe ceilalţi. Deci el a venit în faţa lui Dumnezeu pentru a-şi justifica existenţa, pentru a se arăta mai bun, mai drept, mai îndreptăţit de a trăi decât alţii, şi mai grav, s-a uitat cu dispreţ la un biet om, care era de profesie vameş. Vameşul, era un om păcătos, obişnuit, dar şi-a cunoscut identitatea lui, şi a cerut lui Dumnezeu milă şi ajutor, iar Dumnezeu a primit rugăciunea lui şi l-a îndreptat, adică s-a întors la casa sa împăcat sufleteşte. El a venit cu un gând curat şi sincer, pentru că Dumnezeu cunoaşte cele ascunse ale noastre, şi gândurile şi faptele.

Calea umilinţei, sau a smereniei, este calea care înalţă pe om. De ce? În primul rând, pentru că noi suntem persoane care avem trup şi suflet, cu sufletul suntem nemuritori, cu sufletul nimeni nu ne poate opri să fim pretutindeni, la marginile pământului, cu sufletul suntem inteligenţi, capabili de bine, dar şi de mult rău, cu sufletul putem câştiga lumea, dar şi o pierde, în acelaşi timp. Cu trupul suntem însă limitaţi, pentru că trupul nostru are comun pământul, din care suntem zidiţi, şi trupul este limitat şi încercat de multe suferinţe, si adeseori, foarte fragil la încercări. De aceea, Mântuitorul a venit, acceptând calea umilinţei, a smereniei: *„Învăţaţi-vă de la Mine că sunt blând şi smerit cu inima şi veţi afla odihnă sufletelor voastre"* (**Matei 11,**

29). Şi El, Dumnezeul Cel veşnic, a spălat picioarele Apostolilor, pentru a arăta că slujirea este mai presus de funcţii, şi dragostea arătată celui din nevoi şi înţelegerea faţă de el este mai presus decât numele pe care îl avem.

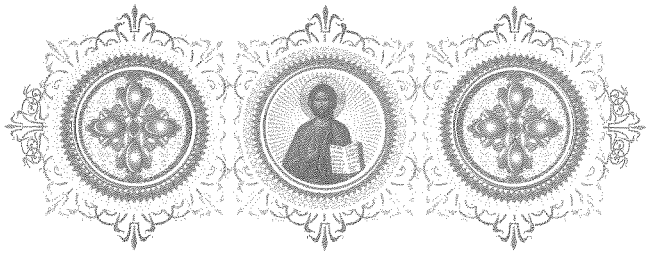
Vameşul din Evanghelie a înţeles aceasta şi a ştiut că el datorează lui Dumnezeu totul, viaţa, ziua pe care o trăia, clipa, bucuria de a fi om, şi, de aceea, a cerut mai multă milă şi ajutor. Celălalt nu a recunoscut că ceea ce era el, era un dar, şi ceea ce avea, era un gest de mare iubire de la Dumnezeu, şi, de aceea, el s-a justificat, că ceea ce este şi ceea ce trăieşte se datorează exclusiv lui, nu este ca alţii, desfrânat, mincinos, păcătos, sau ca acel vameş. La acuzaţiile fariseului, vameşul nu s-a scuzat, nici nu s-a apărat. Le-a primit, le-a consimţit, însă a ştiut că doar Dreptul Judecător, care cunoaşte cele ascunse ale inimilor oamenilor, va putea să-l primească, ierte şi să-l reabiliteze la starea cea dintâi.

Fariseul îşi arogase dreptul pe care nu-l avea. De multe ori, şi noi, oamenii, arogăm drepturi pe care nu le posedăm. Cine ne-a făcut judecători asupra faptelor altora? *„Nu vă grăiţi de rău unul pe altul, cel ce grăieşte de rău pe frate, ori judecă pe fratele său, grăieşte de rău legea şi judecă legea, iar dacă judeci legea, nu eşti împlinitor, ci judecător. Unul este Dătătorul legii şi judecătorul: Cel ce poate să mântuiască şi să piardă. Iar tu cine eşti, care judeci pe aproapele?“* **(Iacov 4, 11-12)**.

Cuvintele acestea trebuie să le avem permanent ca un far luminos al vieţii noastre. Nu este al nostru a răpi Dreptului Judecător adevărata judecată. Astăzi, fariseul plin de sine se face pe sine Dumnezeu, şi, din nebunia minţii lui, nu-şi poate cunoaşte limitele sale. Vameşul este cel ce se înalţă prin pocăinţă, fariseul cade prin mândrie luciferică. Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har. Uşile pocăinţei le deschide Biserica sufletelor care, în robia babilonică a păcatului, caută iertare. Iertare sfântă dobândim de la Cel ce este mult iubitor de oameni, care-i aşteaptă mereu să se întoarcă la El:

„Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi şi Eu vă voi odihni pe voi“ **(Matei 11, 28)**; şi altă dată a spus: *„Femeie, unde sunt pârâşii tăi, nu te-au osândit nici unul? Iar ea a zis: nici unul Doamne. Şi Iisus i-a zis: Nici Eu nu te osândesc. Mergi, de acum să nu mai greşeşti!“* **(Ioan 8, 10-11)**.

Evanghelia de astăzi ne învaţă că Dumnezeu preţuieşte foarte mult o rugăciune smerită, dar sinceră şi curată, pentru că El se face răsplătitor celor ce-L caută şi-L cheamă cu toată inima lor. Sfântul Apostol Pavel a spus, în Epistola către Evrei că *„aproape este cuvântul tău de inima ta şi de sufletul tău“*, şi acest cuvânt este cel al credinţei. Prin credinţă biruim împărăţii, şi tot prin ea, biruim veacurile. Deci, duminica de astăzi este o duminică care ne învaţă că, pentru a ajunge la Dumnezeu, este nevoie de a ne cerceta pe noi înşine, şi a ne defini cine suntem, şi cunoscându-ne cu adevărat cine suntem, atunci putem să ne vedem limitele noastre, să vedem că *„toată darea şi tot darul ce-l avem, de la Dumnezeu este!“*. Amin!

DRAMA LIBERTĂŢII IRESPONSABILE
Duminica a 34-a după Rusalii

„Zis-a Domnul pilda aceasta: un om avea doi fii. Şi a zis cel mai tânăr dintre ei tatălui său: tată, dă-mi partea care mi se cuvine din avere; atunci el le-a împărţit averea. Dar, nu după multe zile, feciorul cel mai tânăr, strângându-şi toate, s-a dus într-o ţară depărtată; şi acolo şi-a risipit toată averea, vieţuind în desmierdări. Şi, după ce a cheltuit totul, a venit o foamete mare în ţara aceea şi el a început să fie în lipsă. Şi, ducându-se, s-a lipit el de unul din locuitorii acelei ţări şi acesta l-a trimis la ţarinile sale să pască porcii. Şi dorea să-şi sature pântecele din roşcovele ce mâncau porcii, însă nimeni nu-i da. Dar, venindu-şi în fire, a zis: câţi argaţi ai tatălui meu sunt îndestulaţi de pâine, iar eu pier de foame! Mă voi scula şi mă voi duce la tatăl meu şi-i voi spune: tată, am greşit la cer şi înaintea ta şi nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Fă-mă ca pe unul din argaţii tăi. Şi, sculându-se, a venit la tatăl său. Iar pe când era încă departe, l-a

văzut tatăl său şi i s-a făcut milă; şi, alergând, a căzut pe grumajii lui şi l-a sărutat. Atunci i-a zis feciorul: tată, am greşit la cer şi înaintea ta şi nu mai sunt vrednic să mă numesc fiul tău. Iar tatăl a zis către slujitorii săi: aduceţi haina cea mai bună şi-l îmbrăcaţi; puneţi inel în mâna lui şi încălţăminte în picioarele lui; apoi aducând viţelul cel îngrăşat îl junghiaţi. Să mâncăm şi să ne veselim; căci acest fiu al meu mort era şi a înviat, pierdut era şi s-a aflat. Şi au început să se veselească. Iar feciorul lui cel mare era la ţarină; când s-a întors şi s-a apropiat de casă, el a auzit cântece şi jocuri. Atunci, chemând pe unul dintre slujitori, l-a întrebat: ce înseamnă acestea? Iar acela i-a răspuns: fratele tău a venit şi tatăl tău a junghiat viţelul cel îngrăşat, pentru că l-a primit sănătos. Şi s-a mâniat şi nu voia să intre; dar tatăl lui, ieşind, îl ruga. Însă el, răspunzând, a zis tatălui său: iată de atâţia ani îţi slujesc şi niciodată n-am călcat porunca ta; şi mie tu niciodată nu mi-ai dat un ied, să mă veselesc cu prietenii mei. Dar când a venit acest fiu al tău, care a mâncat averea ta cu desfrânatele, ai junghiat pentru el viţelul cel îngrăşat. Însă tatăl i-a zis: fiule, tu în toată vremea eşti cu mine şi toate ale mele, ale tale sunt; se cuvenea însă să ne veselim şi să ne bucurăm, căci fratele tău acesta mort era şi a înviat, pierdut era şi s-a aflat." (Luca 15, 11-32)

Evanghelia aceasta poartă numele personajului principal, care trăieşte drama libertăţii greşit înţelese, şi foarte greşit trăită. Acest fiu l-a menţionat teologia biblică şi exegeza Noului Testament cu numele de fiu risipitor. Şi această pildă, a fiului risipitor, este, poate, cea mai dramatică, care cu greu poate fi urmărită de fiecare dintre noi, pentru că, mai mult, sau mai puţin, în imaginea acestui om, ne regăsim şi noi înşine, de-a lungul vieţii noastre.

Pilda aceasta a rostit-o Mântuitorul Iisus Hristos pentru a arăta de ce El a venit în această lume şi care este scopul Întrupării Lui, sau a coborârii Lui către noi. De altfel, finalul ei este o concluzie, care ne dă curaj tuturor: că aşa de mult se bucură Dumnezeu, în cer, pentru un păcătos care se pocăieşte, decât pentru 99 de drepţi, care nu au nevoie de întoarcere către El, sau de pocăinţă (**Luca 15, 10**).

Un tată avea doi fii, un lucru atât de obişnuit în toată lumea aceasta, iar aici ne întâlnim cu două atitudini diferite. Unul dintre fii, cel mai mare, reprezintă pe credinciosul ascultător de Dumnezeu, şi împlinitor fidel al voinţei Lui. Cel de-al doilea, mai tânăr, când a împlinit vârsta în care se credea că este stăpân pe el însuşi, şi că tot ceea ce gândeşte, poate deveni realitate, într-o zi, şi-a renegat părintele şi a cerut să-i împartă averea, iar după câteva zile l-a părăsit, plecând cu toate cele primite. Şi s-a dus departe, risipind tot ceea ce primise în dar, de aici şi numele de risipitor. Însă ceea ce el gândea că este apogeul fericirii lui, a devenit, contrar voinţei lui, şi foarte împotriva gândirii lui, un lucru care l-a adus, din stăpân, în stare de sclav. Pentru că, în ţara respectivă, s-a întâmplat o foamete puternică, şi el a început să sufere de foame. Însă nimeni din cei care, altădată îi erau prieteni, nu-i dădea, ci erau necunoscuţi pentru el. Unul singur l-a trimis să-i păzească porcii, pentru că, probabil, era un mare latifundiar; însă acolo a ajuns să mănânce din hrana porcilor, şi în starea aceasta şi-a adus aminte de bunăstarea Părintelui ceresc şi şi-a zis: mă voi întoarce la casa tatălui meu şi îi voi spune să mă facă ca pe unul dintre slujitorii săi, pentru că nu mai sunt vrednic să fiu numit fiul lui. Tatăl, de departe văzându-l, a alergat şi l-a îmbrăţişat, sărutându-l, pentru că s-a bucurat de întoarcerea fiului său la casa părintească.

Deci, în cele relatate, observăm mai multe etape prin care un suflet omenesc devine chinuit şi trăieşte drame, greu de imaginat. Din ce cauză?

În primul rând din cauza revoltei împotriva lui, fără să îşi dea seama, şi împotriva legilor fireşti care stăpânesc lumea, de când este ea creată de Dumnezeu. Greşeala cea dintâi şi originea căderii acestui tânăr constă în faptul că el s-a ridicat împotriva iubirii familiale şi şi-a renegat tatăl; a dorit să trăiască într-o autonomie şi într-o, aşa-zisă libertate, care uşor s-a transformat într-un libertinaj, pentru că tatăl i-a dăruit ceea ce, prin lege, i se cuvenea să primească, dreptul de moştenitor, deşi nu făcuse nimic pentru aceasta, ci doar se născuse în acea familie, şi era fiul acestui părinte suferind şi iubitor, iubirea lui fiindu-i răsplătită cu indiferenţă şi cu multă răutate.

Apoi, el a plecat, pentru că nu dorea să fie privit de ochii calzi, iertători şi înţelegători ai părintelui său. Şi, în acea ţară îndepărtată, şi-a risipit totul, pentru că nu muncise nimic pentru ele, iar apoi nu s-a gândit că vreodată mai pot veni şi zile de lipsă şi de tristeţe. Dar aceasta s-a întâmplat nu după mult timp, s-a întâmplat pentru că Dumnezeu, în pedagogia Lui, nu intervine în libertatea noastră. Dar ne avertizează: *„Iată! Am pus în faţa voastră viaţa şi moartea, binele şi răul, urmaţi şi alegeţi!"* **(Deuteronom 30, 9-20)**. Acest fiu a ales moartea şi răul şi s-a întâlnit cu el. Ei bine, în pedagogia lui Dumnezeu, perioadele istorice ale omenirii au suferinţele şi greutăţile lor. Şi astfel auzim de războaie interminabile, de epidemii care ucid mii de oameni, de catastrofe naturale, cutremure, inundaţii, foamete şi lipsă. De ce? Pentru ca să ne amintească nouă că nu noi suntem principiul vieţii noastre, ci El. Şi să ne mai aducă aminte că El este Izvorul vieţii noastre şi că viaţa noastră este un dar al Lui pentru noi. Apoi, acestea sunt îngăduite pentru a ne întoarce către El cu inima, cu sufletul şi cu întreaga noastră viaţă. În a doua sa Epistolă, Sfântul Petru a spus următoarele: *„Vor veni zile în care batjocoritorii vor spune: când mai vine El? Pentru că toate rămân aşa cum au fost de la început, însă ei uită că Dumnezeu*

întârzie nevrând ca nici un suflet să se piardă, ci toţi să se mântuiască şi la cunoştinţa adevărului să vină" **(II Petru 3, 1-5)**.

Apoi, în drama foamei biologice, când îi era ameninţată viaţa trupească cu moartea prin înfometare, fiul risipitor a găsit o salvare şi şi-a depăşit starea de ruşine şi şi-a zis: *„Câţi slujitori are tatăl meu şi sunt îndestulaţi, iar eu aici mor de foame. Mă voi duce la tatăl şi-i voi cere ca să mă primească ca pe unul dintre slujitorii săi* - în textul grec este scris ca pe unul dintre sclavii săi sau robii săi" **(Luca 15, 18-19)**.

Observăm că expresia biblică *„slujitorii tatălui meu sunt îndestulaţi"* arată că cei care sunt mereu în legătură cu Dumnezeu şi care sunt chemaţi să moştenească viaţa, Împărăţia cea veşnică, sunt mereu într-o stare de împliniri, nu duc lipsuri, nici nu poartă grijă de ziua de mâine, starea lor presupune multă abundenţă. De aceea, a zis Mântuitorul: *„Mă duc la Tatăl Meu ca să vă gătesc vouă împărăţie şi să staţi în Împărăţia mea la masă cu Mine"* **(Luca 22, 15-16)**. Căci a sta la masă înseamnă o intimitate şi în acelaşi timp o stare de bucurie greu de descris.

Tocmai la Cina cea de Taină, Domnul ne-a lăsat darul cel mare al Bisericii, Trupul şi Sângele Său, spre iertarea păcatelor şi spre viaţa cea veşnică.

Plecând din starea în care era, tatăl, obosit de aşteptare, cu ochii căutând, l-a văzut de departe şi l-a cuprins sentimentul compasiunii şi al milei. Şi a alergat el, deci tatăl către fiul cel rătăcit, şi l-a îmbrăţişat, şi i-a dat o haină nouă şi a înjunghiat un viţel şi a pregătiti un mare ospăţ, pentru că cel rătăcit şi-a revenit, cel risipitor s-a întors, cel părăsit şi uitat, a revenit la casa de unde a plecat şi unde îl aştepta bucuria şi dragostea părintească. Ei bine, proorocul sfânt, Iezechiel, în capitolul al 18 - lea, a transmis ce vrea Dumnezeu de la noi: *„Nu voiesc moartea păcătosului, ci să se întoarcă şi sa fie viu"* **(Iezechiel 18, 23)**. Deci, iată care este mesajul pe care acest fiu risipitor din Evanghelie îl transmite nouă astăzi!

O atitudine, puţin contrariată, o prezintă fiul cel mare, care nu l-a iubit pe fratele său niciodată, de aceea nici nu l-a numit *„fratele meu"*, ci a spus *„fiul tău s-a întors şi tu ai pregătit pentru el, dar mie nu mi-ai dat nimic"* (**Luca 15, 30**). Însă tatăl, cu o inimă plină de iubire, a încercat să-l împace şi pe acesta. *„Toate ale mele sunt ale tale"*, dar să ne bucurăm că un suflet a fost câştigat pentru viaţa cea veşnică, în Împărăţia lui Dumnezeu.

Pilda fiului risipitor ne descoperă nouă imaginea unei lumi aflate într-o stare de neascultare şi neîmplinire a voii lui Dumnezeu; câţi fii risipitori nu există şi astăzi? Mulţi! Câţi fii risipitori nu-şi trădează proprii părinţi, şi le răspund la dragostea lor cu o indiferenţă greu de imaginat? Mai mulţi ca niciodată în istoria lumii!

Câţi fii risipitori doresc moartea propriilor părinţi pentru a-i moşteni şi a risipi agoniseala vieţii lor, şi câţi fii risipitori se mai întorc astăzi din calea cea rea, în care se află?

După deschiderea frontierelor, mare parte a poporului nostru s-a pervertit, pentru că a apucat-o pe căi şi către ţări străine, şi, de acolo, au luat ce este rău, nu ce este bun; iar unii s-au întors fără viaţă de acolo, pentru că au ajuns sclavii altora şi, în foamea şi în lipsurile pe care le-au întâmpinat, au ales cele mai cumplite căi, care le-au adus, de multe ori moartea, peste ei aşternându-se uitarea şi tristeţea.

Fiul risipitor ne mângâie şi ne învaţă pe toţi că Dumnezeu este Cel care îndelung rabdă şi ne aşteaptă pe fiecare dintre noi ca, prin Taina Pocăinţei şi prin întoarcerea către El, să primim veşmântul cel nou, alb şi luminat ca zăpada, din apă şi din duh. Căci El nu-şi doreşte mai mult decât ca fiecare dintre noi să-L găsim şi să ne întoarcem cu toată inima şi cu toată viaţa noastră către El. Atunci când fiul risipitor s-a întors către tatăl său, acesta nu i-a facut reproşuri, spunându-i că i-a cheltuit averea, că i-a irosit agoniseala de o viaţă, ci l-a iertat. Iertarea presupune uitarea răului şi nepomenirea lui şi, în acelaşi timp, iertarea

presupune multă compasiune şi înţelegere faţă de unul căzut, care s-a ridicat şi aşteaptă calda îmbrăţişare şi iubirea părintească.

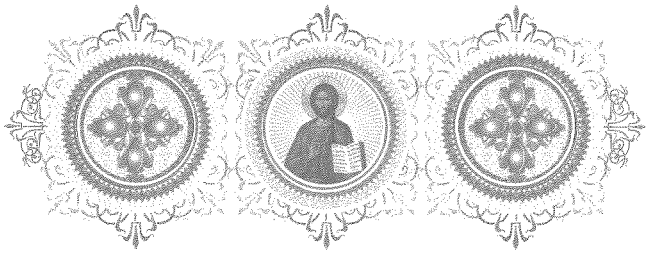
Biserica este cea care iartă, pentru că Hristos lucrează în ea, şi mâinile Părintelui ceresc sunt mâinile iubitoare ale Mântuitorului. De aceea, a scris Sfântul Evanghelist Ioan: *„Că aşa de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât pe unicul Său Fiu L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţa veşnică"* **(Ioan 3, 16)**.

Fiul risipitor este imaginea lumii tot mai căzute, afundată într-o prăpastie greu de depăşit. Iluziile şi înşelăciunea sunt cele care denaturează omul lipsit de sens, iar viaţa ce o trăieşte încetează a fi bucurie, ci se reduce la stare de tensiune, amăgire, neîmplinire şi adâncă decădere. Ochii aşteptători şi plini de compasiune ai Tatălui ceresc ne obligă să ne întoarcem spre El, aşa cum, exemplar, ne arată fiul cel risipitor. Hotărârea lui de a rupe cu trecutul dezordonat şi iresponsabil, cu starea de suferinţă şi plăcere pătimaşă, ne provoacă şi pe noi, în a ne cerceta unde suntem şi încotro se îndreaptă propria noastră viaţă.

Câţi dintre noi nu ne-am risipit gândurile, puterea, sănătatea, înţelepciunea, sufletul, alergând după lucruri înşelătoare? Acum este timpul pocăinţei, a întoarcerii, a revenirii în sine, adică a revenirii la starea firească, prin descoperirea căii ce duce la Împărăţia luminii, bunătăţii şi a iertării. Această cale este cea a Bisericii, unde există înţelegere, iertare, bucurie, dar şi responsabilitate. După cădere, intervine mustrarea conştiinţei, Taina pocăinţei, a iertării, dar apoi a unei vieţi noi, schimbate şi aproape de Dumnezeu, pe calea Bisericii Lui. De aceea a rostit Mântuitorul această pildă, pentru a ne arăta modul ridicării şi revenirii noastre la cele fireşti.

În acest moment de pregătire, Dumnezeu ne cheamă să devenim ai Lui. Şi ne aşteaptă, ca să ne ierte pentru că este un Părinte iubitor şi iertător şi nu ţine seama de răutăţile noastre. De aceea a murit Hristos, pentru ca, prin rănile şi sângele Lui,

să cureţe toate păcatele şi fărădelegile noastre. Fiul risipitor este acela care ne învaţă că iertarea, iubirea şi bunătatea lui Dumnezeu întrec orice răutate a noastră şi nu este niciun păcat pe care Domnul să nu-l poată ierta, dacă ne întoarcem către El, cerându-I iertare, de care toţi avem nevoie! Amin!

SENTINŢELE DREPTEI JUDECĂŢI

Duminica Înfricoşătoarei Judecăţi

„Zis-a Domnul: când va veni Fiul Omului în slava Sa şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe scaunul slavei Sale. Şi se vor aduna înaintea Sa toate neamurile şi-i va despărţi pe unii de alţii, cum desparte păstorul oile de capre; şi va pune oile de-a dreapta Sa, iar caprele de-a stânga. Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Sa: veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit; gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi căutat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine. Atunci drepţii îi vor răspunde, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând şi Te-am hrănit, sau însetat şi Ţi-am dat să bei? Sau când Te-am văzut străin şi Te-am primit, sau gol şi Te-am îmbrăcat? Sau când Te-am văzut bolnav sau în temniţă şi am venit la Tine? Iar Împăratul, răspunzând, va zice către ei:

adevărat vă spun că, întrucât aţi făcut unuia dintre aceşti fraţi ai Mei prea mici, Mie Mi-aţi făcut. Atunci va zice şi celor de-a stânga Sa: duceţi-vă de la Mine, blestemaţilor, în focul cel veşnic care este pregătit diavolului şi îngerilor lui. Căci flămând am fost şi nu Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi nu Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi nu M-aţi primit; gol, şi nu M-aţi îmbrăcat; bolnav şi în temniţă, şi nu M-aţi cercetat. Atunci vor răspunde şi ei, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniţă şi nu Ţi-am slujit Ţie? El însă le va răspunde şi le va zice: adevărat vă spun că, întrucât nu aţi făcut unuia dintre aceşti prea mici, nici Mie nu Mi-aţi făcut. Şi vor merge aceştia la chinuri veşnice, iar drepţii la viaţă veşnică." (Matei 25, 31-46)

După vindecarea minunată a slăbănogului de la scăldătoarea Vitezda, cu un an înainte de ultima sa călătorie spre Ierusalim, Mântuitorul Hristos face următoarea afirmaţie: *„Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului... căci precum Tatăl are viaţă în Sine, aşa I-a dat şi Fiului să aibă viaţă în Sine, şi I-a dat putere să facă judecată, pentru că este Fiul Omului..."* **(Ioan 5, 22-27)**. În aceste câteva cuvinte se accentuează cum va fi judecata, în opoziţie cu practica juridică a acestei lumi; judecata din urmă va fi dreaptă, corectă, va fi un acord perfect între Fiul şi Tatăl, fiecare făptură umană, sau se va preamări, sau se va ruşina: *„Căci toţi trebuie să ne înfăţişăm înaintea scaunului de judecată al lui Hristos, ca să ia fiecare după cele ce a făcut prin trup, ori bine ori rău"* **(II Corinteni 5, 10)**.

Cu puţin timp înaintea începerii Postului celui mare, sau a perioadei de pocăinţă, Sfânta Evanghelie, ne aşează înainte ultima parte a capitolului 25, versetele 31-46, scris de Sfântul Matei, ca mângâiere, încurajare, dar şi avertizare, în ciuda

optimismului, indus de o părelnică stare de acalmie, generată de o lipsă de credinţă profundă, trăită şi manifestată prin împlinirea faptei celei bune, de care este mare nevoie, mai ales în aceste timpuri, marcate de crize şi convulsii sociale, relaţionale şi umane. Că judecata lumii se va face, este o realitate prea evidentă, inatacabilă, contestată de cei cu o viaţă biologică efemeră, *„precum este rânduit oamenilor o singură dată să moară, iar după aceea să fie judecata"* (**Evrei 9, 27**), de plecarea noastră de aici nimeni nu se îndoieşte, tot aşa, judecata vine ca o consecinţă firească, care are ca scop instaurarea dreptăţii.

Această zi ne reaminteşte, mereu, că existenţa noastră pe pământ este o scurtă călătorie, care se îndreaptă spre viaţa veşnică. Cele înşelătoare ale lumii acesteia se vor arăta efemere şi vor fi mereu pagubă pentru suflet. Sfântul Ioan din Damasc, care a trăit în veacul al VIII-lea, a sintetizat şi rezumat, prin următoarele cuvinte, drama vieţii umane şi lucrurile cele înşelătoare, care o fac mereu prezentă în noi, şi, de la care, putem învăţa că, fără credinţă, fapta cea bună şi răbdare îndelungă, totul este doar înşelăciune: *„Care desfătare lumească este lipsită de întristare? Care mărire stă pe pământ neschimbată? Toate sunt mai neputincioase ca umbra, toate sunt mai înşelătoare decât visurile, o clipă numai şi pe toate acestea moartea le primeşte"*. Şi tot acest mare sfânt, care a explicat taina dreptei credinţe ortodoxe, a scris, mai departe, următoarele: *„Deşertăciuni sunt toate cele omeneşti. Câte nu rămân după moarte? Nu merge cu noi bogăţia, nu ne însoţeşte mărirea, căci venind moartea, toate acestea pier"*. *„Ce este viaţa noastră? Cu adevărat floare şi abur şi rouă de dimineaţă. Veniţi să vedem în morminte: unde este frumuseţea trupului, unde sunt tinereţile, acum, toată mărirea cea înşelătoare a deşertăciunii vieţii, se desface; pentru că sufletul a părăsit locaşul său, vasul s-a spart, lutul s-a făcut negru, fără glas, fără simţire, mort, nemişcat"* (**Rânduiala înmormântării**).

Referitor la etapele care preced finalul istoriei şi al omenirii, Domnul a stăruit, mai mult cu scop pedagogic, asupra momentului propriu-zis al judecăţii. Lăsând la o parte elementele ce depăşesc posibilităţile noastre actuale de înţelegere, El acordă, în desfăşurarea solemnă a Judecăţii finale şi drepte o atenţie deosebită, chiar frapantă, răspunsului pe care-l vom avea de dat toţi la întrebarea: cât de mult bine am arătat celui din nevoi. Venirea Lui, pe norii cerului, va fi un moment în care toţi cei care L-au iubit şi au trăit, slujindu-L, se vor bucura; înconjurat de sfinţii îngeri, va despărţi omenirea în două tabere distincte, analogia pe care o arată Sfânta Evanghelie este deplin de sesizat şi uşor de imaginat, aşa precum desparte păstorul oile de capre. De remarcat că El foloseşte, din nou, simbolul păstorului şi al oilor: *„Eu sunt Păstorul cel bun, Păstorul cel bun îşi pune viaţa pentru oile Sale"* **(Ioan 10, 11)**. Oile aparţin Păstorului prin vocaţie, de aceea, El se identifică cu ele, îşi dăruieşte viaţa Lui lor, ele vor rămâne, pentru veşnicie, împreună cu El. De aceea le aşează de-a dreapta Sa, adresându-li-se lor, mai întâi, în calitatea de Împărat, pe care o primeşte de la Tatăl, în virtutea jertfei Sale de pe Cruce.

Pe cei drepţi, aşezaţi de-a dreapta Sa, Îi va întâmpina Dreptul Judecător cu următoarele cuvinte: *„Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi Împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc, însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit; gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine"* **(Matei 25, 34-36)**. Din aceste cuvinte, într-o măreţie greu de descris în cuvinte omeneşti, Judecata cea dreaptă şi universală, la care va participa fiecare om, în calitate de acuzat, sau acuzator, faptele fiind criteriul acestei judecăţi, remarcăm că cei din dreapta, după care au fost rânduiţi să stea acolo, au arătat mila şi

compasiunea faţă de tot cel din nevoie, în care, tainic, S-a aflat prezent Mântuitorul Hristos.

Adevărata credinţă în Mântuitorul Iisus Hristos, Cel mort şi Înviat, nu este o mărturisire a unui fapt istoric, petrecut cândva, sau adeziune la o ideologie, fie ea şi de principii morale înalte, ci ea se manifestă, prin ajutorarea celui aflat în nevoi. În pilda Samarineanului milostiv, la întrebarea: *„Cine este aproapele meu?"* **(Luca 10, 29)**, Mântuitorul a arătat, exemplificând concret, că aproapele fiecărui om este cel care, într-un anumit moment de criză a propriei vieţi, are nevoie de ajutorul său. De această dată, El subliniază că orice om care suferă, demn de reţinut sunt înfăţişările unei situaţii extreme ale vieţii omului, lipsurile de tot felul, privaţiunile, nedreptăţile, foamea, setea, boala şi suferinţele provocate de ea, are nevoie de ajutorul şi compasiunea propriilor semeni.

În aceşti oameni, suferinzi, pe care-i întâlnim mereu, peste tot, lipsiţi de orice ajutor, se află Mântuitorul Hristos, Care este frate cu orice om care suferă, chiar dacă suferinţa este o urmare, adesea, a propriilor păcate, chiar şi a celor aflaţi în temniţă. El nu se mulţumeşte doar să-i numească „fraţi" pe prigoniţii şi suferinzii tuturor veacurilor, ci chiar se substituie lor: *„Întrucât nu aţi făcut unuia dintre aceştia prea mici, nici Mie nu Mi-aţi făcut"* **(Matei 25, 45)**. Între aceşti nefericiţi, care beau ultima picătură din cupa amară a durerilor, şi Mântuitorul Hristos, se află o legătură trainică, întrucât El este Cel ce Şi-a asumat, asupra Sa, durerile şi nefericirile tuturor oamenilor, aşa cum L-a prevăzut, cu veacuri înainte, proorocul Isaia, atunci când a vorbit despre un om al durerilor, rob al Domnului: *„Dar El a luat asupră-Şi durerile noastre şi cu suferinţele noastre S-a împovărat. El fusese străpuns pentru păcatele noastre şi zdrobit pentru fărădelegile noastre, prin rănile Lui noi toţi ne-am vindecat"* **(Isaia 53, 4-5)**.

Iisus, Mântuitorul nostru, a preluat, după Întrupare, toată durerea universală, pentru ca astfel, contopindu-se cu ea, să o nimicească pe vecie, resimţind, cu maximă intensitate suferinţa îndurată de fiecare om în parte, aflându-se într-o relaţie tainică cu toţi suferinzii acestei lumi. Ajutându-i pe cei ce suferă, fiindu-le aproape, cu fapta şi cuvântul, orice om împlinitor al binelui se apropie de Mântuitorul Hristos, intrând în comuniune cu El. Dacă contribuie, într-o măsură mică, la micşorarea suferinţei din lume, din spitale, din case singure şi uitate, fiecare devine împreună lucrător cu Mântuitorul Hristos, grăbind instaurarea unei noi Împărăţii, unde domneşte dragostea, bunătatea, iertarea, compasiunea şi înţelegerea.

Toţi cei care au contribuit la alinarea unor suferinţe, fizice sau sufleteşti, ale semenilor lor, sunt invitaţi să se bucure de intrarea în Împărăţia *„pregătită lor de la întemeierea lumii"*, întrucât au contribuit, prin faptele lor, la oprirea şi manifestarea răului în lume. Din invitaţia Mântuitorului observăm că întemeierea Împărăţiei cerurilor a fost realizată şi prevăzută odată cu crearea lumii, acesta fiind stadiul final şi desăvârşit spre care trebuia să tindă omul, caracterizat prin *„armonie, dreptate, pace şi bucurie în Duhul Sfânt"* (**Romani 14, 17**). Apariţia răului şi a păcatului s-au interpus între om şi scopul final al existenţei sale, care i-a devenit astfel greu accesibil. Numai prin asumarea suferinţei, liber consimţită, a Mântuitorului Iisus Hristos, omul va putea, din nou, să facă parte din Împărăţia cea pregătită lui din veşnicie, care însă, nu va fi deplin realizată, decât după Judecata din urmă.

Din întrebările adresate de Dreptul Judecător rezultă că, criteriul supreme, în vederea aprecierii unei vieţi, va fi practicarea sau nepracticarea milei. Din alte afirmaţii ale Mântuitorului, rezultă, pe lângă aceasta, că nouă ni se va cere să răspundem dacă în timpul vieţii noastre am mărturisit credinţa în Mântuitorul Iisus Hristos: *„Căci de cel ce se va ruşina de Mine şi de cuvintele*

Mele, de acesta se va ruşina şi Fiul Omului, când va veni întru slava Sa" **(Luca 9, 26)**, iar altădată a spus: *„Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor şi Fiul Omului va mărturisi pentru el înaintea îngerilor lui Dumnezeu"* **(Luca 12, 8)**. Cele spuse de Mântuitorul Hristos sunt clare şi categorice, ele neputând fi ignorate, sau răstălmăcite. Rezultă clar, că celor care, într-o formă sau alta, L-au cunoscut şi mărturisit pe Hristos şi învăţătura Sa, li se va ţine seama dacă L-au urmat în viaţa lor, sau L-au respins, prin atitudinea şi faptele lor.

La Judecata finală, sau universală, la care vor participa toate popoarele (etniile), Mântuitorul Hristos va stărui asupra acestor întrebări, la care vor putea răspunde oameni din toate vremurile şi seminţiile, chiar şi aceia care nu au cunoscut învăţătura Sfintei Evanghelii, dar pe care, sufletul lor i-a îndemnat, în virtutea umanităţii ce o purtau în ei de la creaţie, să fie cu faţa şi sufletul uman, plin de dăruire şi bunătate. La Înfricoşătoarea Judecată se va avea în vedere şi atitudinea noastră în timpul vieţii, dar şi o multiplicitate de aspecte, despre care nu trebuie să trecem cu vederea cuvintele Mântuitorului, rostite cu alt prilej: *„Vă spun că pentru orice cuvânt, pe care-l vor rosti, oamenii vor da seamă în ziua Judecăţii. Căci, din cuvintele tale, vei fi găsit drept, şi din cuvintele tale vei fi osândit"* **(Matei 12, 36-37)**.

Judecata din urmă va fi mai complexă decât apare, rezumativ, în textul Evangheliei, la capitolul 25, scrisă de Sfântul Matei, dacă se iau în considerare şi alte paragrafe din Sfintele Evanghelii. În paginile scrise de Sfinţii Apostoli descoperim multe elemente, care au darul să contureze învăţătura despre Înfricoşătoarea Judecată. Sfântul Apostol Iuda scrie că: *„Îngerii care nu şi-au păzit vrednicia, ci au părăsit locaşul lor, i-a pus la păstrare sub întuneric, în lanţuri veşnice spre judecata zilei celei mari"* **(Iuda 1, 6)**. Atunci când a vindecat slăbănogul din Ierusalim, de la scăldătoarea Vitezda, Domnul a spus: *„Cel ce ascultă cuvântul Meu şi crede în Cel ce M-a trimis, are viaţă veşnică*

şi la judecată nu va veni, ci se va muta din moarte la viaţă" (**Ioan 5, 24**). Din această afirmaţie rezultă că aceia care vor fi găsiţi drepţi la judecata particulară, după părăsirea trupului de către suflet, vor fi cruţaţi de teama şi asprimea ce-i va cuprinde pe toţi în ziua Înfricoşatei Judecăţi. Aflându-se în comuniune de credinţă cu Mântuitorul Hristos, ei vor întâmpina cu bucurie ziua aceea, datorită faptului că, pentru ei, va veni şi ziua dreptăţii, când vor privi pe proprii ucigaşi, sau ei înşişi vor participa ca judecători, fiind pilde de biruinţă asupra răului în viaţa lor pământească: *„Oare nu ştiţi că sfinţii vor judeca lumea? Nu ştiţi oare că noi vom judeca pe îngeri?"* (**I Corinteni 6, 2-3**).

La Judecata universală, spre deosebire de cea particulară, vor putea fi îmbrăţişate deopotrivă, într-o perspectivă unică, înzestrată cu amplitudine maximă, toate faptele săvârşite de oameni în decursul istoriei, împreună cu multiplele lor consecinţe. Va fi, în acest fel, exclusă orice apreciere unilaterală, punându-se în evidenţă interdependenţa tuturor actelor noastre, la scară individuală şi universală. Din acest motiv putem vorbi de judecata neamurilor, care vor răspunde solidar înaintea Dreptului Judecător.

Astăzi, mai mult ca niciodată, mulţimi de oameni îşi caută dreptatea, fiecare din gândire şi perspectivă proprie, la toate instanţele omeneşti, care nu mai găsesc soluţii la provocările, pline de revendicări, a multora dintre noi. Unde se mai află duhul apostolic, care îndemna creştinii să sufere, mai bine decât să caute dreptatea înaintea necredincioşilor? *„Pentru ce nu suferiţi mai bine strâmbătatea, pentru ce nu răbdaţi mai bine paguba?"* (**I Corinteni 6, 7**). Pervertirea sufletului omenesc demască egoismul plăcerii exacerbate, şi fiecare gândeşte în perspectiva propriei satisfaceri, a unei vieţi lipsită de responsabilităţi. Acest lucru este o amăgire şi un ideal inexistent în această lume. Indiferenţa şi necredinţa, precum şi gândul unei părelnice siguranţe, sunt iluzorii. Înaintea viitorului nostru se află Dreptul Judecător, Care se face răsplătitor tuturor celor Care L-au urmat şi I-au rămas credincioşi în toate

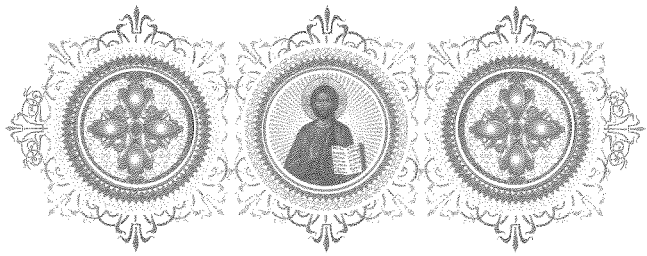
împrejurările vieţii. Judecata cea înfricoşătoare va înfăţişa interdependenţa tuturor actelor noastre, la scară individuală şi universală. De aceea se poate vorbi de judecata tuturor neamurilor care vor răspunde pentru faptele lor înaintea Dreptului Judecător.

La acest ultim moment al istoriei, alături de Mântuitorul Hristos, va participa, tainic, şi Duhul Sfânt. El va apăra pe cei drepţi în virtutea lucrării Lui de Mângâietor, astfel înţelegând şi noi cuvintele Domnului: *„El va vădi lumea de păcat, de dreptate şi de judecată"* **(Ioan 16, 8)**, ceea ce înseamnă că va contribui la demascarea tuturor rătăcirilor, a ereziilor, descoperindu-i pe cei fără credinţă, apostaţi, hulitori de Dumnezeu, şi la înfrângerea răului din lume, grăbind instaurarea unui cer şi a unui pământ nou.

Sfântul Ioan Gură de Aur ne avertizează prin următoarele cuvinte: *„Gândindu-ne la ziua cea înfricoşătoare a Judecăţii, la focul iadului şi la muncile cele veşnice, să ne întoarcem de pe calea noastră cea rătăcită. Atunci nu ne mai putem lupta, după ce s-a închis stadionul, nu mai putem fi încununaţi. Timpul de acum e timp de pocăinţă, acela de judecată! Timpul de acum e timpul luptelor, acela al cununilor. Timpul de acum e timp de osteneală, acela de odihnă. Timpul de acum e timp de muncă, acela de răsplată! Pentru ce te mândreşti omule? Pentru ce te făleşti? Ce nădăjduieşti de la slava lumii şi de la bogăţie? Să ne ducem la morminte, vă rog,* şi să vedem taina acolo. Să vedem pe om descompus, oase roase, trupuri putrezite. Dacă eşti înţelept, priveşte! Dacă eşti priceput, spune-mi: cine este împăratul, cine este ostaşul? Cine este stăpânul? Cine este sclavul? Unde-i frumuseţea tinereţii? Nu-s toate praf? Nu-s toate cenuşă? Gândindu-ne la acestea, aducându-ne aminte de ziua cea din urmă, să ne întoarcem cât mai avem timp, de pe calea noastră cea rătăcită. Am fost cumpăraţi cu Sânge scump. Pentru aceasta, Dumnezeu pe pământ S-a arătat şi nu avea unde să-Şi plece capul. Vai, ce minune! Judecătorul vine să fie judecat de cei vinovaţi. Viaţa gustă moarte! Creatorul este

pălmuit de creatură! Cel ce nu poate fi privit de serafimi, este scuipat de rob, gustă oţet, fiere, este pus în mormânt. Şi tu, spune-mi, te trândăveşti, dormi, dai din umeri cu dispreţ, omule? Pocăieşte-te şi întoarce-te înainte de ieşirea sufletului, ca nu cumva să vină moartea, şi tot leacul pocăinţei să fie fără de folos! Căci aici, pe pământ, şi *numai aici este timpul pocăinţei. Să căutăm pe Domnul cât avem timp! Să facem binele, ca să scăpăm de iadul cel fără de sfârşit ce va să fie şi să ne învrednicim de Împărăţia cerurilor!"* (**Cuvânt la ziua cea înfricoşătoare a Judecăţii, în Proloage**, Bucureşti, ed. Institutului Biblic şi de Misiune a B.O.R.)

Sfârşit creştinesc, neînfruntat, şi răspuns bun la înfricoşătoarea Judecată, a lui Hristos, să cerem! Amin!

ÎNCEPUTUL TIMPULUI POCĂINŢEI

Duminica izgonirii lui Adam din Rai

„Zis-a Domnul: dacă veţi ierta oamenilor greşelile lor, şi vouă Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greşelile voastre. Iar dacă nu veţi ierta oamenilor greşelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greşelile voastre. Când postiţi, nu fiţi trişti ca făţarnicii, căci ei îşi întunecă feţele lor, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun vouă că îşi iau răsplata lor. Iar tu, când posteşti, unge-ţi capul tău şi faţa ta o spală, ca să nu te arăţi oamenilor că posteşti, ci Tatălui tău care este în ascuns; şi Tatăl tău care vede cele ascunse îţi va răsplăti ţie. Nu vă adunaţi comori pe pământ, unde moliile şi rugina le strică, şi unde furii le sapă şi le fură. Ci vă adunaţi comori în cer, unde nici moliile, nici rugina nu le strică, şi unde furii nu le sapă, nici le fură. Că unde este comoara voastră, acolo va fi şi inima voastră.“ (Matei 6,14-21)

Duminica de astăzi este o zi care ne aminteşte despre cea mai tristă zi din viaţa şi istoria lumii. Această zi se numeşte ziua alungării lui Adam din rai, a căderii omului.

Pentru că, de mâine, începe Postul cel mare, perioada care ne pregăteşte pentru Învierea Domnului Hristos, Biserica a rânduit să se facă astăzi amintire de această zi tristă, când coroana creaţiei, omul, a greşit, neascultând de Dumnezeu, plata păcatului fiind moartea. Deci căderea omului, din starea în care se afla, a adus cu sine un şir nesfârşit de suferinţe. Pentru prima dată în istoria lumii, omul a cunoscut că este gol, că este lipsit, a cunoscut teama, a cunoscut ruşinea, şi, ca să se hrănească şi să trăiască, a cunoscut greutatea muncii, şi, de atunci până astăzi, de când este lumea, fiecare om, pentru a trăi, trebuie să lupte şi să muncească din greu, pământul si-a schimbat faţa, şi, dacă înainte de căderea în păcat, omul se bucura de munca lui, după cădere, pământul s-a pervertit, căci, pe lângă roadele folositoare omului, a început să rodească spini; apoi omul s-a depărtat de Dumnezeu, şi a cunoscut păcatul uciderii, a vărsării sângelui nevinovat, şi aşa au apărut războaiele în lume, care nu se mai sfârşesc până astăzi.

De aceea, căderea omului a însemnat pervertirea creaţiei, deoarece, odată cu căderea lui Adam, a căzut întreaga creaţie şi, dacă privim realitatea vieţii, vedem că tot ceea ce înseamnă făptură care se mişcă, se află în dureri, în dureri se naşte, în dureri adesea trăieşte, şi, în dureri, părăseşte această lume.

Pentru a opri cursul acesta al suferinţei a venit Hristos, şi, dacă primul şi vechiul Adam nu a ascultat, Hristos Mântuitorul a ascultat şi a părăsit Slava cerească şi s-a făcut Om, pentru ca pe oameni să-i ridice acolo de unde au căzut. Şi El venind, ne-a învăţat Evanghelia Sa, care este mesajul Lui către oameni, nu unul care forţează, ci unul care invită, nu unul care impune, ci unul care cheamă. Astăzi se citeşte

un fragment din Predica de pe Muntele Fericirilor, pe care Domnul le-a rostit în faţa multor oameni. Şi El ne învaţă că, atunci când vrem să postim cu adevărat, să o facem cu mare discreţie, pentru ca Dumnezeu să ne răsplătească osteneala sufletului, în contradicţie cu alţii, din timpul Său, care posteau luându-şi plata, fiind lăudaţi de oameni. Apoi, El accentuează foarte mult un lucru de care trebuie să ţinem seama noi creştinii, şi anume, a vorbit despre iertare.

Cine nu are nevoie de iertare? Toţi oamenii. Toţi suntem păcătoşi înaintea lui Dumnezeu. Regele David a spus că, dacă o zi ar fi viaţa noastră, şi aceea poartă păcatul în ea. Dar, pentru a fi iertaţi de Dumnezeu, trebuie să iertăm noi, mai întâi. Ce anume? Să iertăm căderile altora, care sunt prin lucrarea celui rău. Şi iertarea noastră trebuie să fie făcută în aşa fel încât să simţim iertarea lui Dumnezeu în viaţa noastră.

Biserica a rânduit ca, patruzeci de zile, să ne pregătim pentru întâmpinarea Învierii. Desigur, există o parte de lume care trăieşte foarte depărtată de Dumnezeu şi foarte biologic, numai pentru mâncare şi plăceri. Există un segment printre oameni, care se numesc creştini, care sunt botezaţi şi care sunt chemaţi, în aceste zile, să fie aproape de Dumnezeu. Dar şi dintre aceştia, există mulţi care trăiesc foarte indiferenţi faţă de suflet, faţă de trup, faţă de semenii lor şi faţă de Biserică. Există şi alţii care au argumente pentru postul alimentar, pentru că sunt bolnavi, neputincioşi, foarte săraci, nu pot să se hrănească numai cu legume, dar nu au niciodată iertare, nici justificare, dacă stăruie în păcat şi în răutate. Biserica noastră nu este extremistă, care să impună cu forţa, cum fac alţii, care nu sunt Biserică, ci sunt grupări sectare, desprinse din protestantism. Aceia impun cu forţa, Biserica este fidelă Mântuitorului, şi aşa cum Hristos a invitat, nu a forţat, pentru că a lăsat libertatea omului, responsabilă, de a alege binele şi răul. Deci Biserica noastră nu impune tuturor oamenilor ca Postul acesta mare să

fie păstrat doar sub forma renunţării la alimentaţie, dar cere ca toţi să se comporte ca şi creştini, adică tot ceea ce a cerut Mântuitorul Hristos, aceea să împlinească.

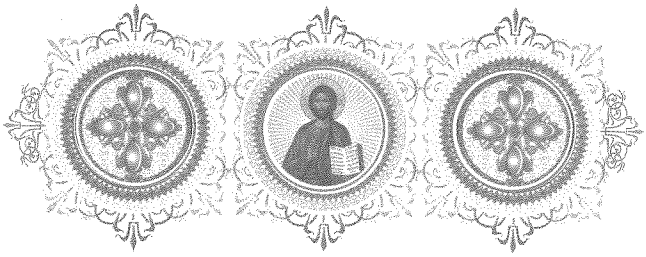
Pentru că există multă suferinţă în lume, în perioada Postului se cere să fim milostivi, şi, chiar dacă nu avem prea mult să oferim, putem, printr-un cuvânt bun, printr-o mână caldă, să aducem mângâiere şi încurajare atâtor suflete triste, aflate într-o mare încercare. Apoi suntem chemaţi ca să sensibilizăm pe alţii, care trăiesc departe de Biserica lui Dumnezeu.

În perioada aceasta de post suntem chemaţi să ne rugăm mai mult, pentru că aceasta nu costă nimic. Cât costă să uităm răul, cât costă să ne împăcăm cu cei care ne-au greşit şi ne-au ofensat? Ce trebuie să dăm din cele materiale pentru a fi cu adevărat ucenicii Mântuitorului Hristos? De aceea: Sfântul Prooroc Isaia în capitolul 58 al cărţii sale, a spus următoarele: *„Este oare acesta un post care Îmi place, o zi în care omul îşi smereşte sufletul său? Să-şi plece capul ca o trestie, să se culce pe sac şi în cenuşă, oare acesta se cheamă post, zi plăcută Domnului? Nu ştiţi voi postul care Îmi place? - zice Domnul. Rupeţi lanţurile nedreptăţii, dezlegaţi legăturile jugului, daţi drumul celor asupriţi şi sfărâmaţi jugul lor. Împarte pâinea ta cu cel flămând, adăposteşte în casă pe cel sărman, pe cel gol îmbracă-l şi nu te ascunde de cel de un neam cu tine. Atunci lumina ta va răsări ca zorile şi tămăduirea ta se va grăbi. Dreptatea ta va merge înaintea ta, iar în urma ta slava lui Dumnezeu. Atunci vei striga şi Domnul te va auzi; la strigătul tău El va zice: Iată-mă!"* **(Isaia 58, 5-9)**.

Iar Sfântul Ioan Gură de Aur ne îndeamnă: *„Dacă te-ai săturat de bucate, să-ţi aduci aminte de cel flămând. Dacă ai băut, să-ţi aduci aminte de cel însetat. Dacă te-ai încălzit, încălzeşte şi tu pe cel ce tremură de frig. Te-ai veselit la masă, veseleşte şi tu pe cel amărât. Să cunoaşteţi fraţilor, tulburările lumii acesteia şi deşertăciunea vieţii omeneşti. Se tulbură omul şi sfârşitul lui degrab vine. Se tulbură, înălţându-se pe sine, şi totuşi, necunoscut rămâne.*

Ca un nor se risipeşte, ca iarba se usucă şi ca o scânteie se stinge. Se tulbură căutând a aduna bogăţie şi se duce, nimic luând cu sine. Ale lui numai păcatele sunt, iar bogăţia rămâne altora. A lui întristarea şi răpirea, pentru el lacrimile, iar averea pentru alţii. Astăzi este în bogăţie, iar mâine se duce în mormânt. Cel ce acum înfricoşează, mâine e tânguit. Cel ce este, prin fire, muritor, prin trufie, se crede veşnic". Acestea ştiindu-le, să ne pregătim pentru ceasul acela, îngrijindu-ne sufletele prin pocăinţă, post adevărat, plecarea genunchilor, schimbarea vieţii, răbdarea încercărilor, căci Dumnezeu caută la toate acestea şi se face milostiv celor ce-i împlinesc voia Sa cea sfântă. Deci aşa înţelegem noi postul creştin, ca schimbare a vieţii, ca înnoire, ca o treaptă care ne înalţă spre Dumnezeu, prin rugăciune, căci Mântuitorul Hristos a postit cu adevărat timp de 40 de zile, nemâncând nimic, dar a postit pentru a arăta că firea umană are puteri foarte mari dacă vrea, dar dacă nu vrea, atunci este biruită.

În fiecare an întâmpinăm această duminică, care este numită şi duminica iertării, pentru că este cerut de Dumnezeu să ne iertăm unii pe alţii şi să iertăm unii altora. De aceea, în Biserică nu cei care fac minuni sunt sfinţi, ci cei care îşi văd propriile păcate, şi nu mai pot să judece şi să osândească pe alţii. În acest sens a spus Mântuitorul: *„Ca să nu judecaţi ceva înainte de vreme, căci Unul este Judecătorul, şi tot El este Cel care a dat Legea"*, dar noi, oamenii, uităm aceasta şi vedem pe alţii, acuzându-i, dar greu privim asupra vieţii şi sufletului nostru. Începând de mâine, să ne dea Dumnezeu ca perioada sfântă de post să ne apropie mai mult de El, slujind unul altuia, prin iertare şi prin multă dragoste! Amin!

ORTODOXIA, CALEA ADEVĂRULUI ŞI VIEŢII
Duminica 1-a din Post

„A doua zi voia să plece în Galileea şi a găsit pe Filip. Şi i-a zis Iisus: Urmează-Mi. Iar Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei şi a lui Petru. Filip a găsit pe Natanael şi i-a zis: Am aflat pe Acela despre Care au scris Moise în Lege şi proorocii, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret. Şi i-a zis Natanael: Din Nazaret poate fi ceva bun? Filip i-a zis: Vino şi vezi. Iisus a văzut pe Natanael venind către El şi a zis despre el: Iată, cu adevărat, israelit în care nu este vicleşug. Natanael I-a zis: De unde mă cunoşti? A răspuns Iisus şi i-a zis: Mai înainte de a te chema Filip, te-am văzut când erai sub smochin. Răspunsu-I-a Natanael: Rabi, Tu eşti Fiul lui Dumnezeu, Tu eşti regele lui Israel. Răspuns-a Iisus şi i-a zis: Pentru că ţi-am spus că te-am văzut sub smochin, crezi? Mai mari decât acestea vei vedea. Şi i-a zis: Adevărat, adevărat zic vouă, de acum veţi vedea cerul deschizându-se şi pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi coborându-se peste Fiul Omului.“ (Ioan 1, 43-51)

Prima duminică din Postul Mare poartă denumirea de Duminica Ortodoxiei pentru că ea aminteşte un eveniment istoric, şi, în acelaşi timp, o mare biruinţă asupra ereziilor, care au lovit viaţa Bisericii de-a lungul veacurilor, după Înălţarea Mântuitorului la ceruri. Acest eveniment istoric s-a desfăşurat în anul 843, când a fost restabilită şi explicată, odată pentru totdeauna, învăţătura despre cinstirea sfintelor icoane care, începând cu veacul al 8-lea, au fost, adesea, atacate de erezii, care negau icoana lui Hristos şi, implicit, Întruparea Mântuitorului. De aceea, această duminică a fost închinată evenimentului biruinţei asupra ereziilor, sau învăţăturilor false, ce au atentat la doctrina şi la viaţa Bisericii noastre dreptmăritoare.

Evanghelia de astăzi este un fragment din capitolul I scris de Apostolul şi Evanghelistul Ioan, şi ea ne aminteşte despre chemarea primilor ucenici şi apostoli ai Mântuitorului. În momentul când El a dorit să meargă în Galileea, Sfântul Ioan Botezătorul L-a prezentat ca fiind *„Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii"* **(Ioan 1, 29)**. Şi atunci primii Săi ucenici sau apostoli, s-au apropiat de El, aceştia fiind Andrei şi Petru, precum şi Iacob şi Ioan, care, la rândul lor, i-au invitat şi pe ceilalţi: pe Filip, care era din Betsaida Galileii, oraşul lui Petru şi a lui Andrei, care dezvăluie, în întrebările puse, o personalitate şi un temperament foarte profund, religios. Pentru că Filip, înainte de Patimile Mântuitorului, a fost cel care a introdus nişte elini la Hristos, care vroiau să vadă chipul Lui: *„Doamne, dorim să vedem pe Iisus"*, şi Filip a venit şi i-a spus lui Andrei, şi aceştia au venit şi i-au spus Mântuitorului. Şi, tot înainte de Patimi, Filip l-a întrebat pe Mântuitorul, zicându-i: *„Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl şi ne este de ajuns"* **(Ioan 14, 8)**. Şi atunci Mântuitorul i-a descoperit o taină: *„Cel ce M-a văzut pe Mine, L-a văzut pe Tatăl Meu"* **(Ioan 14, 9)**. Deci vederea, sau privirea, sau contemplarea, chipului Mântuitorului ne descoperă chipul cel nevăzut şi veşnic al lui Dumnezeu, Creatorul lumii.

De aceea avem icoana în Biserică, pentru că Hristos s-a Întrupat, asemenea nouă, afară de păcat, dar, în ea, cinstim pe Dumnezeu Omul, care ne descoperă chipul veşnic şi nevăzut al lui Dumnezeu.

Filip, după ce L-a întâlnit pe Iisus Hristos, Cel întrupat, el a simţit nevoia de a împărtăşi experienţa sa şi altora şi de a-i aduce la Domnul, ca şi Andrei, cel ce cheamă pe fratele său Petru, el îşi ia în serios misiunea de Apostol, deşi încă nu era investit cu ea. Decisivă pentru schimbarea vieţii lui a fost mărturia Sfântului Ioan Botezătorul, ea a constituit semnalul ce avea rolul să atragă atenţia viitorilor ucenici asupra chipului Celui făcut Om pentru noi. Tot ceea ce Filip, mai târziu, va experimenta, demonstrează dorinţa nesfârşită a acestuia de a vedea pe Cel nevăzut. Preocupat de cele înalte, înclinat spre cele veşnice şi doritor de viaţă de sfinţenie, Filip demonstrează zel apostolic prin mărturisirea: *„Am găsit (aflat) pe Mesia, Mântuitorul"*, prin care el a simţit şi a trăit, în Persoana Celui întâlnit, pe trimisul lui Dumnezeu pentru salvarea lumii.

Un alt personaj, din Evanghelie, care ne atrage, în mod deosebit, atenţia este Natanael, sau Bartolomeu, care era originar din oraşul Cana Galileii, unde Mântuitorul avea să săvârşească minunea prefacerii apei în vin la nunta din acel oraş. Apropiindu-se Natanael de Domnul, Acesta i-a spus: *„Iată un evreu în care nu este vicleşug"*. Probabil că mulţi erau vicleni, şi, dacă vom citi Sfintele Evanghelii, vom observa că aşa este. Îi adresau întrebări Mântuitorului cu vicleşug, pentru a-L prinde în cuvânt. E bine, sau nu e bine, să dăm impozit Cezarului la Roma? Iar Domnul le-a cunoscut vicleşugul inimii lor, şi le-a răspuns: *„Daţi cele ce sunt ale cezarului, cezarului, şi cele ce sunt ale lui Dumnezeu lui Dumnezeu"*, făcând o distincţie clară între stăpânirile ce sunt ale acestei lumi, trecătoare şi corupte, şi stăpânirea cea veşnică a lui Dumnezeu, în care domneşte dreptatea, pacea şi bucuria, în Duhul Sfânt.

Deci, apropiindu-se Natanel, Domnul le-a descoperit un lucru tainic, pe care îl ştia doar el şi mama lui, din copilărie. Aceasta a făcut ca Natanael să mărturisească public: *„Învăţătorule, Tu eşti Împăratul lui Israel, Tu eşti Mântuitorul lumii!"* (**Ioan 1, 49**). Trei mărturisiri mari sunt amintite de Sfintele Evanghelii. Este această mărturisire, a unui ucenic, care Îl vede pentru prima dată pe Mântuitorul, şi văzându-I faţa Lui, şi auzind cuvintele Lui, mărturiseşte dumnezeirea Lui. A doua, este aceea pe care Sfântul Petru o face când ajunge în oraşul Cezareea lui Filip: *„Tu eşti Hristos, Fiul lui Dumnezeu Cel viu"* (**Marcu 8, 29**), şi, a treia, este când un păgân ostaş roman, care îl păzea pe Domnul pe Cruce, văzând cutremurul de la moartea Lui, şi cum s-a sfărâmat catapeteasma templului iudaic, a mărturisit: *„Cu adevărat, Acesta a fost Fiul lui Dumnezeu"* (**Marcu 15, 39**).

Deoarece Natanael, sau Bartolomeu, cum se mai numea, a răspuns la chemare, dincolo de aşteptările Sale, Domnul îi face o descoperire, unică în cuprinsul Sfintelor Evanghelii: *„De acum veţi vedea cerul deschizându-se şi îngerii lui Dumnezeu suindu-se şi coborându-se peste Fiul Omului"* (**Ioan 1, 51**). Prin aceste cuvinte, Domnul doreşte să descopere, viitorilor apostoli, taina cea de necuprins a venirii Sale în mijlocul oamenilor, taină întrevăzută, odinioară, în visul patriarhului Iacov, cu scara ce lega cerul de pământ (**Facere 28, 12**). Deschiderea cerurilor, consecinţă a Întrupării Domnului şi Mântuitorului nostru, a avut loc în momentul Botezului, îngerii, care urcă şi coboară, demonstrează legătura permanentă dintre cer şi pământ. Din clipa când Domnul şi-a ales primii ucenici, înainte de începutul activităţii Lui publice, El se descoperă ca chip şi icoană veşnică a Tatălui ceresc. Credinţa lor a fost cea care a dat roade, din pescari galileeni, devenind pescari de suflete omeneşti, care aşteptau izbăvire din marea cea sărată a acestei vieţi, asaltată de valuri şi numeroase încercări.

Observăm din aceasta că, cei în care domneşte credinţa, sunt capabili să dea mărturia cea bună. Şi această duminică este închinată dreptei credinţe, căci aşa se traduce cuvântul ortodox, a crede drept, a crede corect. Fără dreaptă credinţă nu este posibilă mântuirea sufletului. De aceea, Sfântul Apostol Pavel închină un imn dreptei credinţe, în Scrisoarea adresată Bisericii provenită dintre evrei, dând definiţia, la întrebarea, ce este credinţa: *„Iar credinţa este încredinţarea celor nădăjduite şi dovedirea lucrurilor nevăzute"* **(Evrei 1, 1)**.

Deci, prin credinţă, depăşim condiţia materială trupească a noastră şi, prin credinţă, privim şi ne încredinţăm de cele care nu se văd. Aceasta este credinţa! Cea care ne încredinţează de lumea cea nevăzută, de lumea în care Dumnezeu domneşte cu sfinţii Săi, prin puterea dragostei şi a binecuvântării Lui. Şi, tot El, aminteşte de pilde de adevărată credinţă. De bătrâna Sarra, care a născut un fiu, în ciuda legilor biologice, la bătrâneţile ei. De Avraam Patriarhul, care, prin credinţă, a dobândit o patrie care nu era a lui. Apoi aminteşte de Iosif care, prin credinţă, a prevăzut că fiii lui Israel vor ieşi din robia Egiptului şi, de aceea, a dat poruncă cu privire la rămăşiţele sale pământeşti, să se întoarcă înapoi, în patria lui. Credinţa a întărit sufletul de-a lungul timpului, dându-i puterea biruinţei. Şi credinţa ne dă, şi nouă, sens, pentru ce trăim şi existăm, pe acest pământ. Prin credinţă ne deosebim de celelalte vieţuitoare, pentru că privim spre ceruri, de aceea Dumnezeu ne-a creat, să privim spre lumea de dincolo de unde am căzut şi pe care am pierdut-o. Dar dreapta credinţă presupune şi credinţă falsă sau erezie.

Acestea au apărut datorită lucrării diavolului în lume. El s-a ridicat împotriva Mântuitorului direct, şi apoi, prin fariseii şi prin mai-marii poporului iudeu. Văzând că nu îl poate birui, s-a ridicat împotriva Bisericii Sale cu tot felul de învăţături false. De la gnosticism, dochetism, arianism şi până la ultimele erezii şi secte care atacă şi astăzi Biserica Mântuitorului. Dar ei nu

ştiu că, cu cât Biserica este mai atacată, cu atât credinţa ei devine mai puternică. Aşa a spus Sfântul Ioan Gură de Aur, că un râu care curge şi nu întâlneşte în calea lui pietre, are apa plină de nisip, dar, cu cât întâlneşte mai multe pietre, apa devine mai cristalină şi mai bună de băut.

Aşa şi dreapta noastră credinţă. Atacată de eretici, persecutată de împăraţii păgâni şi de unii împăraţi creştini, atacată de sabia islamului arab şi turc, care au distrus o mare parte din teritoriul creştin, atacată de guverne comuniste, atee şi fără de Dumnezeu, ea a biruit, pentru că Crucea lui Hristos presupune biruinţa, şi, fără Cruce, nu există Înviere. Dar bucuria nu poate fi gustată dacă nu există examen şi luptă.

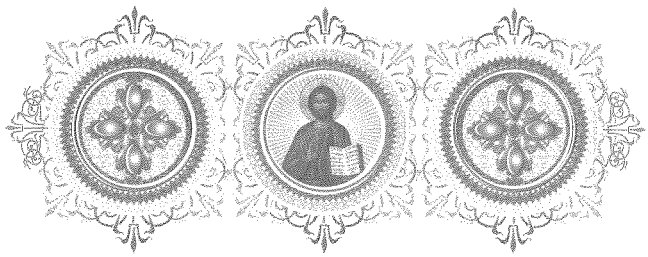
Ceea ce proorocii au proorocit, dreptii au dorit să vadă, Apostolii au văzut şi auzit, noi, prin lucrarea Duhului Sfânt, am crezut, aceasta este calea credinţei, care ne mântuieşte pe noi. Am aflat credinţa cea adevărată şi am primit Duhul cel ceresc, această credinţă mântuitoare o trăim şi o experimentăm în timpul Sfintei Liturghii, când, mărturisindu-o împreună, ne cheamă la împărtăşire din acelaşi Trup şi Sânge al Domnului, spre iertarea păcatelor şi viaţa cea veşnică. Credinţa noastră sfântă, udată cu sânge de martiri şi sfinţi, cultivată cu răbdare şi cu multă îngăduinţă, păstrată cu sfinţenie şi transmisă încă de la sânul mamei noastre, este calea ce ne duce pe toţi la viaţă în Împărăţia cerurilor.

În această duminică, prima din Postul cel mare, trăim bucuria biruinţei dreptei credinţe, descoperită de Domnul şi Mântuitorul nostru, odată pentru totdeauna (**Iuda 1, 3**), şi ne împărtăşim din izvorul vieţii, cu frică de Dumnezeu, cu credinţă şi cu dragoste.

Astăzi suntem chemaţi să fim purtători şi vestitori ai dreptei credinţe, care este spre mântuirea noastră: *„Cu adevărat mare este taina dreptei credinţe (ortodoxe), Dumnezeu s-a arătat în trup, S-a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri, s-a propovăduit*

întru neamuri, a fost crezut în lume" (**I Timotei 3, 16**). Această credinţă avându-o, suntem cei mai fericiţi dintre toate făpturile, bine ştiind că Mântuitorul nostru ne iubeşte pe noi, iertându-ne şi dăruindu-ne răsplată credinţei noastre, mântuirea sufletelor şi viaţă veşnică.

Această duminică este o duminică a biruinţei şi Dumnezeu ne cheamă să-L cunoaştem şi să-L descoperim, aşa cum a fost chemat Filip: *„Vino şi vezi!"*, aşa şi Dumnezeu, prin glasul Evangheliei Sale, ne cheamă pe toţi, să venim şi să vedem, să descoperim şi să aflăm credinţa cea adevărată şi să primim Duhul cel ceresc, Nedespărţitei, Preasfintei Treimi, închinându-ne, că Aceasta ne-a mântuit pe noi! Amin!

RUGĂCIUNEA UNUIA PENTRU CELĂLALT
Duminica a 2-a din Post

„Şi intrând iarăşi în Capernaum, după câteva zile s-a auzit că este în casă. Şi îndată s-au adunat mulţi, încât nu mai era loc, nici înaintea uşii, şi le grăia lor cuvântul. Şi au venit la El, aducând un slăbănog, pe care-l purtau patru inşi. Şi neputând ei, din pricina mulţimii, să se apropie de El, au desfăcut acoperişul casei unde era Iisus şi, prin spărtură, au lăsat în jos patul în care zăcea slăbănogul. Şi văzând Iisus credinţa lor, i-a zis slăbănogului: Fiule, iertate îţi sunt păcatele tale! Şi erau acolo unii dintre cărturari, care şedeau şi cugetau în inimile lor: Pentru ce vorbeşte Acesta astfel? El huleşte. Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu? Şi îndată cunoscând Iisus, cu duhul Lui, că aşa cugetau ei în sine, le-a zis lor: De ce cugetaţi acestea în inimile voastre? Ce este mai uşor a zice slăbănogului: Iertate îţi sunt păcatele, sau a zice: Scoală-te, ia-ţi patul tău şi umblă? Dar, ca să ştiţi că putere are Fiul Omului a ierta păcatele pe pământ, a zis slăbănogului:

Zic ţie: Scoală-te, ia-ţi patul tău şi mergi la casa ta. Şi s-a sculat îndată şi, luându-şi patul, a ieşit înaintea tuturor, încât erau toţi uimiţi şi slăveau pe Dumnezeu, zicând: Asemenea lucruri n-am văzut niciodată." (Marcu 2, 1-12)

Duminica aceasta, a doua din Postul Mare, este închinată amintirii unui mare sfânt al Bisericii, care a trăit în veacul al XIV-lea, Sfântul Grigorie, Arhiepiscopul Tesalonicului, care a scris şi a experimentat lumina cea necreată, care vine în lume, şi care descoperă întunericul inimilor şi al sufletelor noastre, şi îl risipeşte. Dar, în acelaşi timp, în această zi, se citeşte din Evanghelia Sfântului Marcu, din capitolul al II-lea, care relatează vindecarea unui paralitic, sau slăbănog, care nu se putea ridica pe picioarele lui şi care, pentru a se mişca, avea nevoie a fi purtat de alţii. De aceea şi Sfântul Evanghelist Marcu arată că cei care l-au adus la Mântuitorul, l-au adus cu o credinţă că El, singurul, îl mai poate ridica.

Şi această minune s-a petrecut în oraşul Capernaum, oraş care se afla la vestul Mării Galileii şi, în acelaşi timp, era un punct vamal, pentru că era un oraş prin care treceau drumurile comerciale, oraş în care a locuit şi Mântuitorul aproape doi ani de zile. Şi, în Capernaum, a săvârşit mai multe minuni, a vindecat pe soacra lui Petru, a vindecat pe cel cuprins de demoni în sinagogă, şi, tot în sinagogă, a rostit cuvântarea euharistică, în care a vorbit despre Trupul şi Sângele Său, şi în care a arătat că cel care mănâncă şi bea Trupul şi Sângele Său, are viaţă veşnică. Tot în Capernaum, Mântuitorul a vindecat-o pe Maria Magdalena, care fusese cuprinsă de şapte duhuri necurate.

Dar acest oraş s-a arătat a fi un oraş nu prea sensibil la chemarea Mântuitorului. Foarte puţini L-au urmat: Matei vameşul, pe care Domnul l-a întors de la calea lui cea rea, Maria Magdalena şi alţi câţiva. De aceea, într-una din cuvântările Sale,

El a deplâns soarta acestui oraş: *„Şi tu, Capernaum, nu ai fost înălţat până la cer? Până la iad te vei coborî, căci dacă s-ar fi făcut minuni în Sodoma, ar fi rămas în picioare până astăzi. Dar zic ţie, mai uşor vor fi acelor cetăţi decât ţie în ziua judecăţii"* (**Matei 11, 23**). Deci, în Capernaum, şedea în casă şi învăţa mulţimile, după ce a rostit, în sinagoga din Capernaum, cuvântarea Lui, iar deodată, patru inşi, au adus un om bolnav grav, care nu se ridica şi care nu putea umbla pe picioarele Lui. Şi spune Sfânta Evanghelie că Domnul, văzând credinţa lor, a vindecat pe cel bolnav, şi i-a zis *„Scoală-te, ia-ţi patul tău şi umblă!"*. Această minune nu a fost suficientă pentru adversarii Mântuitorului Hristos, pentru a-i încredinţa că El are puterea de a vindeca orice infirmitate sufletească şi trupească. Ci au început să-L acuze pe El: *„Cine este El care iartă păcatele?"*. Iar El, cunoscând gândurile ascunse le-a spus: *„Ca să ştiţi că Fiul Omului are putere, i-a spus slăbănogului scoală-te şi mergi şi du-te la casa ta. Şi acela a făcut întocmai cum i s-a poruncit"*.

Deci, Evanghelia de astăzi ne descoperă trei învăţături fundamentale. În primul rând, aceea că, Mântuitorul Iisus Hristos, deşi purta trup omenesc, afară de păcat, nu înceta de a fi Dumnezeu, în acelaşi timp. De aceea, noi mărturisim că în Persoana Lui s-au unit cele două firi: firea dumnezeiască şi cea omenească, pe care a luat-o din trupul Preasfintei Sale Maici. Căci cu trupul a pătimit ca un om, dar ca Dumnezeu nu putea să fie cuprins de suferinţă şi de moarte. Aşa înţelegem de ce a plâns, S-a întristat, S-a mâniat, şi tot aşa, înţelegem de ce S-a lăsat prins de cei fără de lege, răstignit şi omorât.

Apoi, noi observăm că El, deodată, deplânge viitorul unui oraş, indiferent şi necredincios, Capernaum. Iar, în acelaşi timp, are puterea iertării păcatelor şi a vindecării bolilor incurabile. Astăzi oraşul Capernaum este o ruină, nu a mai rămas nimic din el, ci ruinele unui trecut care, adesea, este amintit în Sfintele Evanghelii. De ce s-a ruinat oraşul? S-a ruinat pentru că era

necredincios. Nu a primit cuvântul lui Dumnezeu şi nu L-a urmat. Alte oraşe au rămas până astăzi, Betleemul, Nazaretul, Ierusalimul. Acesta a dispărut, pentru că acest oraş este un exemplu a celor care resping pe Dumnezeu din viaţa lor şi nu doresc să-L aibă prezent, ajutor, întărire, mângâiere şi putere. Se lasă cuprinşi de forţa răului, care nu doreşte ca noi să avem sprijin şi putere în Dumnezeu. Aşa se întâmplă şi cu cei care nu doresc ca Dumnezeu să intre în sufletul şi în viaţa lor. Se pierd în uitare totală.

A doua învăţătută din Evanghelia de astăzi este aceea că omenirea toată, de la căderea lui Adam şi până astăzi, doreşte să fie iertată de păcatele ei. O zi dacă ar fi viaţa noastră şi aceea are păcat, pentru că purtăm, în noi, consecinţele păcatului celui dintâi om. Aşa cum purtăm genetic multe din trăsăturile părinţilor noştri, tot aşa, duhovniceşte, sau spiritual, purtăm înclinaţia spre rău. De aceea, Mântuitorul a spus: *„Nimeni dintre oameni nu este bun, decât singur Dumnezeu"*. Pentru că a ştiut că firea umană este pornită spre rău. Omul, din tinereţile lui este aplecat spre rău. Ei bine, deşi omenirea întreagă, în istoria biblică a Vechiului Testament, a încercat, prin sacrificii sângeroase, să obţină iertarea păcatelor, religiile păgâne, prin tot felul de acte exterioare, doresc iertarea păcatelor, Evanghelia, prin Întruparea Mântuitorului, vine şi ne învaţă că, pentru a fi iertaţi de păcate, trebuie să avem credinţă, că numai El singur, Hristos, poate ierta păcatele şi infirmităţile noastre. Cum? Dacă noi cerem de la El, şi ne oprim în săvârşirea răului, El ne iartă păcatele noastre. De aceea a murit pentru noi, pentru a ne ierta şi a uita răul nostru, aşa cum, acestui om bolnav, i-a iertat păcatele şi l-a vindecat.

Această boală, suferită în urma unui atac cerebral, nici astăzi nu se vindecă. Sunt oameni care stau în pat de ani de zile, în suferinţe şi în mari dureri. În primul rând, dureri sufleteşti şi, în al doilea rând, dureri fizice, pentru că nu se pot mişca, şi sunt dependenţi de alţii, şi îşi doresc să vadă o zi însorită şi nu

pot, şi îşi doresc să vadă o floare şi un zâmbet şi un copac, dar nu pot. De aceea, vindecarea slăbănogului arată că Doctorul, care vindecă cu adevărat, este Mântuitorul nostru Iisus Hristos.

Impresionat de gestul celor care-l purtau pe slăbănog şi l-au adus cu credinţa că singur Hristos îl poate vindeca, Domnul rosti către acesta: *„Fiule, iertate îţi sunt păcatele tale"* (**Marcu 2, 5**). Asemenea cuvânt a trezit reacţia adversă a fariseilor, în sfera gândirii lor, încă neexprimate. Domnul însă, care le cunoştea gândurile şi intenţiile, li se adresează cu asprime, întrebându-i, ce este mai uşor, să ierţi păcatele sau să vindeci un om suferind, aflat în boală şi suferinţă de ani îndelungaţi? Poruncindu-i paraliticului să se ridice, acesta, în văzul tuturor, se vindecă şi pleacă. În cazul acestui paralitic, cauza suferinţei era păcatul. Vindecarea lui a precedat iertarea păcatelor, care a adus şi vindecarea.

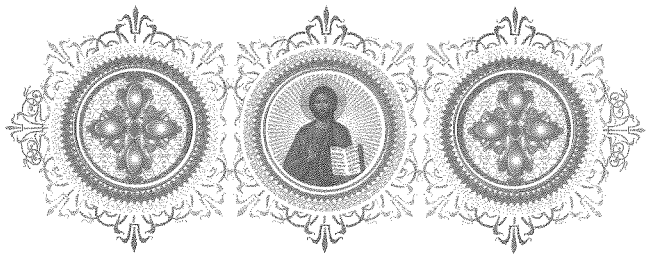
Nimeni dintre pământeni nu are puterea de a ierta păcatele, ci doar Mântuitorul Hristos, Care a venit în lume pentru a aduce iertarea. Prin această minune, Iisus se descoperă pe Sine, ca Cel ce are putere de a-l elibera pe om din legătura păcatelor lui. În Taina Pocăinţei sau Spovedaniei, auzim, prin glasul preotului: *„Domnul şi Dumnezeul nostru Iisus Hristos... să te ierte"*, iertare de care avem toţi nevoie, pentru a ne ridica din suferinţe şi încercări, care, mereu, ne asaltează. Aproape nu există nici o zi în care să nu aflăm de atâtea suferinţe, care chinuie şi provoacă dureri în făptura umană. Singura cale de izbăvire este întoarcerea, prin credinţă, către Mântuitorul, Fiul Omului, Iisus Domnul, Care singur ne primeşte, iertându-ne greşelile şi infirmităţile noastre. Credinţa în El este act de curaj şi de îndrăzneală, este aderare la învăţătura Sa, este cale spre viaţă, dă sens vieţii noastre, ne aduce la starea normală a vieţii.

Locul fricii şi a incertitudinii, în care lumea se afundă zilnic, prin credinţă şi rugăciune, este luat de roada credinţei, care este împlinire, vindecare şi iertare. În Postul Sfintelor Paşti

suntem chemaţi la înnoirea vieţii, prin credinţă, rugăciune, împlinirea faptei celei bune, aşa cum, cei patru semeni, s-au milostivit şi l-au purtat, pe cel astăzi vindecat, cu credinţa puternică că doar adevăratul Doctor, Care este Mântuitorul lumii, îl vindecă, redându-i viaţa firească.

În final, mai învăţăm că Mântuitorul Iisus Hristos primeşte rugăciunile şi credinţa noastră, pentru noi şi pentru cei din jurul nostru. Aşa cum aceşti patru oameni au venit, cu credinţă, aducând un om în suferinţă, şi văzând credinţa lor, l-a vindecat pe el, pentru că el nu putea vorbi, de aceea a fost nevoie să fie ajutat de alţii, alţii să mijlocească pentru el. De aceea noi ne rugăm pentru semenii noştri şi-i pomenim, şi orice rugăciune făcută cu credinţă, pentru noi şi pentru ei, este primită şi împlinită de Dumnezeu.

Astfel observăm cum mame, prin rugăciunile lor curate şi cu lacrimi, au schimbat viaţa fiilor lor, dezordonaţi şi necredincioşi, sau observăm cum, femei adevărate, au schimbat viaţa soţilor lor, şi invers, sau vedem cum, prieteni adevăraţi, intervin şi mijlocesc la Dumnezeu pentru cei care îi poartă în inima şi în sufletele lor. Deci, Evanghelia de astăzi, ne învaţă că generozitatea este apreciată de Dumnezeu şi răsplătită ca atare, în măsura credinţei şi a cererii, prin rugăciune, a noastră. Deci, o viaţă pământească scurtă este un mare dar, şi o mare şansă, un dar pentru că noi am primit-o, nefăcând nimic pentru ea, şi o şansă, pentru că, prin această viaţă pământească, câştigăm pe cea cerească, dar nu singuri, ci unii cu alţii, pentru că, numai atunci când săvârşim păcatele, le săvârşim singuri. Când suntem chemaţi la vindecare, la iertare, şi la viaţa cea veşnică, ne aşteaptă Dumnezeu, în Împărăţia Sa, nu singuri ci împreună, pentru că El doreşte ca toţi oamenii să fie mântuiţi şi la cunoştinţa adevărului să vină! Amin!

LOCUL DE ÎNTÂIETATE, PRILEJ DE INVIDIE
Duminica a 5-a din Post

„În vremea aceea, luând pe cei doisprezece ucenici ai Săi, Iisus a început să le spună cele ce aveau să I se întâmple, zicând: iată ducem sus în Ierusalim şi Fiul Omului va fi dat căpeteniilor preoţilor şi cărturarilor; şi-L vor osândi la moarte şi-L vor da în mâna păgânilor, care-L vor batjocori; şi-L vor bate şi-L vor scuipa şi-L vor omorî, dar a treia zi va învia. Atunci au venit la Dânsul Iacob şi Ioan, fiii lui Zevedeu şi i-a zis: Învăţătorule, voim să ne faci ceea ce vom cere de la Tine. Şi Iisus i-a întrebat: ce voiţi să vă fac? Iar ei I-au spus: dă-ne nouă să şedem unul de-a dreapta Ta şi altul de-a stânga Ta, în slava Ta. Dar Iisus le-a răspuns: nu ştiţi ce cereţi. Puteţi să beţi paharul pe care îl beau Eu şi să vă botezaţi cu botezul cu care Mă botez Eu? Iar ei au zis: putem. Iisus le-a zis atunci: Paharul pe care Eu îl beau, cu adevărat îl veţi bea, şi cu botezul cu care Eu Mă botez, vă veţi boteza; dar a şedea de-a dreapta şi de-a stânga Mea, nu-Mi este îngăduit să

dau decât acelora pentru care s-a rânduit. Când au auzit ceilalţi zece, au început să fie mânioşi pe Iacob şi pe Ioan; iar Iisus, chemându-i la Sine, le-a zis: ştiţi că cei ce se socotesc cârmuitori ai neamurilor domnesc peste ele şi cei mai mari ai lor le stăpânesc; dar între voi nu trebuie să fie aşa, ci care dintre voi va vrea să fie mai mare să fie slujitorul vostru; şi care va vrea să fie cel dintâi între voi să fie slujitorul tuturor, pentru că şi Fiul Omului n-a venit să I se slujească, ci ca El să slujească şi să-Şi dea viaţa preţ de răscumpărare pentru mulţi." (Marcu 10, 32-45)

Adesea, viaţa noastră, fiind umbrită de multe încercări, provocări, suferinţe şi neplăceri, cel ce trece prin astfel de situaţii, doreşte să scape de ele. Cu orice preţ, şi cât se poate de repede, mai ales acum, în secolul tehnicizat, când, tot mai des, se inoculează ideea de a primi totul, fără multă dăruire şi sacrificiu. Când totul se pare a fi realizat, chiar şi cele mai imposibil de înfăptuit, omul contemporan zilelor noastre, se amăgeşte cu gândul că puterea şi poziţia, bunăstarea şi surplusul, îi pot satisface toate dezideratele, de cele mai multe ori iluzorii şi fără dăinuire. Uneori, şi în viaţa duhovnicească, trăită şi simţită ca fiind mereu plină de împlinire şi bucurie netrecătoare, există tendinţa, bazată pe propria putere, înţelepciune, capacitate, statură şi poziţie, de a cere de la Dumnezeu lucruri ce nu sunt folositoare, şi chiar inutile.

Credinţa, împletită cu fapta cea bună, nu este un contract cu clauze şi profituri, ci este găsirea şi întoarcerea la statura omului firesc, de a fi, mereu, în legătură cu Izvorul vieţii, spre viaţă, de a împlini binele şi fapta cea bună, spre mai bine, de a oferi altora, spre a primi, de a aduce partea inimii sale spre a organiza în jurul lui pacea, armonia, bucuria, în locul atâtor minciuni, calomnieri, interese josnice, bazate pe profit fără efort. Pentru că suntem în Sfântul şi marele Post al Sfintelor

Paşti, propun spre meditaţie episodul derulat în ultima călătorie (urcuş) a Mântuitorului Iisus Hristos spre cetatea aşezată pe muntele Sionului, Ierusalimul.

Pe această ultimă cale, Domnul le profeţeşte, încă odată, apostolilor Săi, tragismul sfârşitului Său în Ierusalim, cu detalii de o precizie uimitoare: *„Fiul Omului va fi osândit la moarte şi va fi predat în mâinile păgânilor. Aceştia Îl vor batjocori, scuipa, biciui, şi omorî, dar după trei zile va învia"* (**Marcu 10, 33-34**). Această afirmaţie tragică a produs nedumerirea Apostolilor, uimirea şi teama: *„Ei n-au înţeles nimic din acestea, căci cuvântul acesta era ascuns şi ei nu înţelegeau cele spuse"* (**Luca 18, 34**).

Cât de departe erau ei, în a înţelege cuvintele Domnului, o prezintă atitudinea mamei fiilor lui Zevedeu, Salomeea, care vine, împreună cu fiii ei, Iacov şi Ioan, la Mântuitorul Hristos, cerându-I un favor (**Matei 20, 20**). Această femeie, mamă a celor doi Apostoli, foarte devotaţi şi apropiaţi Mântuitorului Hristos, era parte integrantă a grupului de femei pioase şi evlavioase, care-L urmau pe Domnul Hristos, Îl slujeau, din Galileea până în Ierusalim, iar aici vor rămâne la picioarele Crucii, urmându-L până la uşa rece şi grea a mormântului. Demersul acestei mame era unul firesc, aşa cum, din natura ei firească, orice mamă se gândeşte la proprii copii, pentru viitorul lor, fiind capabilă de sacrificii mari.

Drumul Său, calea ultimă a Domnului spre Ierusalim, de această dată, crea un fenomen de exaltare şi dorinţă de împlinire a timpului mesianic. Aşa cum, şi între ceilalţi există ideea apropiatei Împărăţii mesianice, la întrebarea Domnului, provocată de prezenţa Salomeii, şi a celor doi fii ai ei: *„Ce voieşti?"* (**Matei 20, 21**), ea răspunde, fără echivoc, direct şi bine gândit: *„Zi ca aceşti doi fii ai mei să stea unul de-a dreapta şi altul de-a stânga Ta, în împărăţia Ta"* (**Matei 20, 21**).

La prima lectură a acestei întâmplări, adaptându-o la mentalitatea timpului pe care-l trăim, cererea lor devine un lucru firesc.

De ce să nu aibă un loc de cinste, care cere respect, favoruri, bunăstare, lipsă a grijii zilei de mâine, cei care L-au urmat pe Domnul peste trei ani de zile şi I-au fost alături? De ce să nu-şi asigure viitorul? Unii, pentru acestea, plătesc preţ mare, fac sacrificii pentru o viaţă comodă şi părelnic fără responsabilităţi. Însă cele omeneşti, adesea, sunt foarte înşelătoare, amăgitoare, amestecate cu gânduri iluzorii, ca şi în precedenta întâmplare. Gânduri deşarte, amăgeau pe cei trei, erau departe de realitatea, cumplit de amară, pe care o vor trăi, pentru că era realitatea morţii, a unei morţi amestecate cu ura, răzbunarea, în care se plătea binele cu răul, minciuna lua locul adevărului, răzbunarea nu mai cunoştea limita. Cu toate acestea, Salomeea, şi cei doi fii ai ei, erau siguri de puterea biruinţei Mântuitorului şi nu se sfiesc să pretindă întâietatea în posibila nouă Împărăţie.

Cererea acestei femei mai exprimă şi o credinţă puternică, altoită pe o ambiţie fără limite. Ioan şi Iacov, care adesea au fost prezenţi în cele mai importante momente ale vieţii Domnului, spre surprinderea celorlalţi, demonstrează, încă o dată, caracterul lor tineresc, plin de zel, dorinţa de a nu fi întrecuţi de ceilalţi confraţi ai lor. Pentru ei, apropiata Împărăţie încununa, ca şi pentru ceilalţi, instaurarea unei împărăţi pline de înflorire şi dominaţie a vechiului vis iudaic.

La această cerere, Mântuitorul Hristos, răspunde direct şi categoric: *„Nu ştiţi ce cereţi!"*. Aceste cuvinte dumnezeieşti, rămân actuale până la sfârşitul istoriei, deoarece ele se adresează tuturor celor care cer lucruri nefolositoare, care, la prima vedere, par a fi de trebuinţă, dar care ascund în ele otrava amăgirii şi înşelării. Spre a fi mai clar, Domnul adaugă: *„Puteţi să beţi oare, paharul pe care-l voi bea Eu şi cu botezul cu care Eu Mă botez să vă botezaţi?"*. Paharul simbolizează, frecvent, în Sfânta Scriptură, suferinţa acceptată cu resemnare. În grădina Ghetsimani, Domnul va folosi acest termen în acelaşi sens, referindu-se la suferinţele şi moartea Sa. Botezul, de asemenea, este sinonim cu

moartea Sa, care se apropia curând. Această întrebare, adresată celor doi fraţi are un caracter care arată că ei nu au înţeles ce aştepta Mântuitorul Hristos de la ei. Răspunsul lor direct, fără prea multă chibzuire - *„Putem!"* - demască o îndrăzneală şi încredere, prea mare, în propriile puteri. Prin această afirmaţie, ei şi-au asumat o răspundere imensă, ulterior nedezminţindu-o.

Aceste legăminte, asumate şi de nedezlegat, sunt foarte primejdioase, făcute de acei care vor ignora mereu semnificaţia propriei lor existenţe şi vocaţii. Strigătul, spontan, plin de entuziasm, al celor doi fii ai Salomeii, „putem", descoperă şi latura dorinţei lor sincere de a fi alături de Învăţătorul şi Mântuitorul lor. Nu doar întâietatea, cinstea şi poziţia lor faţă de ceilalţi pot fi discutabile, ci şi dorinţa lor de a fi mereu cu Domnul. Acest cuvânt al lor, dat şi asumat public, prin ajutorul Sfântului Duh, va fi împlinit pentru mai târziu. Apostolul Petru va promite, la Cina cea de Taină, că îşi va sacrifica propria viaţă pentru Hristos, însă, doar peste câteva ore, Îl va nega şi se va lepăda de El. Astfel de promisiuni spontane, fără prea mult discernământ, sunt expresia unei prea mari încrederi în propriile puteri, în consecinţă fiind pline de tot felul de ispite şi provocări.

Iisus Mântuitorul cunoştea cu exactitate viitorul şi martiriul celor doi, de aceea confirmă că ei vor lua paharul Lui şi se vor boteza cu botezul Lui, adăugând: *„Dar a şedea de-a dreapta şi de-a stânga Mea nu este al Meu a da, ci se vor da celor pentru care s-a pregătit de Tatăl Meu"* **(Matei 20, 23)**. La prima lectură, cuvintele acestea produc nedumeriri, însă ele privesc stadiul final al Împărăţiei, ajunsă în etapa ultimă a revenirii, şi refacerii întregii creaţii, la Dumnezeu. Hristos vine în lume să împlinească voia lui Dumnezeu, pentru a mântui lumea, în acest context înţelegem textul şi cuvintele Lui, pentru că Împărăţia lui Dumnezeu îşi are începutul în El, Căruia îi aparţine hotărârea finală.

„Orice veţi cere de la Tatăl, în numele Meu vă va da" **(Ioan 16, 23)**. Celor doi fii ai lui Zevedeu li se dă o lecţie finală de

umilinţă, pentru că se arătaseră trufaşi şi stăpâni pe propriile puteri omeneşti. Să nu trecem cu vederea promisiunea Domnului, pe Cruce, făcută tâlharului: *„Astăzi vei fi cu Mine în rai"* (**Luca 23, 43**), însă celor doi, care-L întâmpinaseră cu o asemenea cerere surprinzătoare, bazată pe gânduri şi dorinţe omeneşti, le răspunde, accentuând supunerea totală faţă de voinţa Tatălui.

Reacţia celorlalţi Apostoli, firească şi de aşteptat, L-au determinat pe Mântuitorul Hristos, să insiste, din nou, asupra virtuţii mari, binefăcătoare şi aducătoare de pace şi armonie între oameni - umilinţa, virtute aflată în centrul vieţii pământeşti a Domnului, de la Întrupare până la moarte. Supărarea şi mânia celorlalţi zece Apostoli a fost pricinuită de atitudinea ambiţioasă, copilăroasă a celor doi. Odinioară, în Galileea, Iisus stăruise asupra obligaţiei ce revenea Apostolilor de a sluji unul altuia, de această dată subliniază, la fel de mult, spre a scoate în evidenţă faptul care-i va deosebi pe Apostoli de ceilalţi semeni ai lor. În lumea bazată pe profit, interes, dorinţă de posedare şi stăpânire, totul nefiresc, a devenit firesc, exploatarea, deşi interzisă oficial, se practică, în virtutea „dezvoltării economice", în defavoarea altora, minciuna şi neadevărul sunt subiecte şi realităţi zilnice ale mijloacelor de informaţii, licitaţiile legale şi transparente sunt forme părelnice de legalitate, însă ascund interese pecuniare, trucări şi înşelătorii vizibile.

Situaţia zilnică prezintă tabloul unei nedreptăţi accentuate, care are originea în pofta, nestăpânită, a omului contemporan, biciuit şi neliniştit din pricina propriilor fapte, care nu cunosc virtutea umilinţei şi a îngăduinţei. În Biserica întemeiată de Domnul, are loc o răsturnare de situaţii: *„Dar între voi să nu fie aşa, ci cel ce voieşte să fie întâi între voi, să fie tuturor slujitor"* (**Marcu 20, 43-44**). Această concepţie a slujirii diferă fundamental de lumea veche, cât şi de cea contemporană, care, cu foarte puţin, se deosebeşte de cea dintâi. Există mereu pericolul de a uita aceste

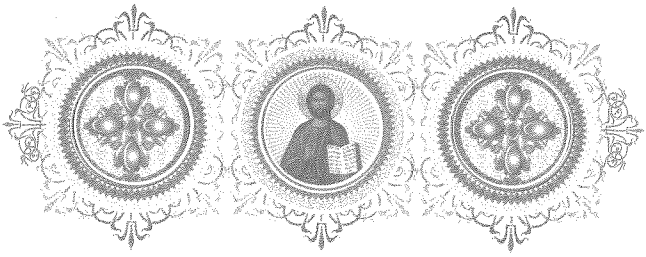
cuvinte, de a le adapta la modul cum ne convine nouă a trăi, sau mai grav, chiar de a le neglija.

Slujirea este calea Bisericii, asumarea crucii şi suferinţei, a răbdării şi aşteptării unui *„cer şi pământ nou, în care locuieşte dreptatea"*. Întâietatea a creat animozităţi, a provocat schisme, a separat Biserica cea una, sfântă, a dus la mari confuzii, a dat exemplu negative, de neiubire, şi crează şi astăzi aceeaşi stare, de agonie a dorinţei, de popularitate relativă, susţinută formal.

„Fiul Omului n-a venit ca să I se slujească, ci ca El să slujească şi să-Şi dea sufletul răscumpărare pentru mulţi" (**Marcu 10, 45**). La temelia vieţii veşnice, sacrificiul suprem al Mântuitorului Hristos îl reprezintă slujirea Lui, încununată cu moartea şi biruinţa ei. În mod progresiv şi anticipat, El descoperă, ucenicilor Săi, semnificaţia morţii Lui, care era apropiată, spre finalul călătoriei spre Ierusalim.

Pentru că ne aflăm şi noi pe această cale, prin taina Sfântului Post, înainte ne stau, ori calea lui Hristos, care cere slujire, compasiune şi multă dăruire, ori cea a pierzării, spre care tinde cea mai mare parte a omenirii. Rugăciunea, făcută cu inima curată, sinceră, umilă, este cea care ne uneşte cu Dumnezeu. În viaţa noastră pătrunde darul Sfântului Duh, ne dă puterea biruinţei, neîmplinirea unor rugăciuni este sensul unei cereri nefolositoare, ba chiar dăunătoare. Ioan şi Iacov sunt exemplele ce ne vorbesc despre cele dorite şi neîmplinite.

Calea spre Ierusalim este calea răbdării, a aşteptării dreptăţii Lui Dumnezeu, Care va răsplăti tuturor după atitudinile şi faptele lor. Fără slujire asumată, umilinţă şi îndelungă răbdare, totul este zadarnic, cu un tragic şi negândit final! Amin!

DOMNUL SE ÎNTRISTEAZĂ PRIVIND ÎN TIMP

Intrarea Domnului în Ierusalim

„Înainte de Paşti cu şase zile, a venit Iisus în Betania, unde era Lazăr, cel care fusese mort şi pe care îl înviase din morţi. Acolo I-au făcut cină şi Marta slujea, iar Lazăr era unul dintre cei ce şedeau împreună cu Dânsul la masă. Atunci Maria, luând o litră cu mir de nard curat, de mult preţ, a uns picioarele lui Iisus şi le-a şters apoi cu părul ei, iar casa s-a umplut de mirosul mirului. Deci unul dintre ucenicii Săi, Iuda al lui Simon Iscarioteanul, care avea să-L vândă pe Dânsul, a zis: de ce nu s-a vândut acest mir cu trei sute de dinari şi să se fi dat săracilor? Dar el a zis aceasta, nu pentru că îi era grijă lui de săraci, ci pentru că era fur şi, având punga la el, lua din ce se punea în ea. Iisus însă a zis: lăsaţi-o, căci pentru ziua îngropării Mele l-a păstrat. Pe săraci pururea îi aveţi cu voi, dar pe Mine nu Mă aveţi pururea. Şi din iudei, mulţime multă a aflat că este acolo şi au venit nu numai pentru Iisus, ci ca să-l vadă şi pe Lazăr pe care-l înviase din morţi. Atunci s-au

sfătuit căpeteniile preoţilor, ca şi pe Lazăr să-l omoare, fiindcă din pricina lui mulţi dintre iudei plecau de la ei şi credeau în Iisus. Iar a doua zi, mulţimea de popor care venise la praznic, auzind că vine Iisus în Ierusalim, au luat ramuri de finic şi au ieşit în întâmpinarea Lui şi strigau: Osana, bine este cuvântat Cel ce vine în numele Domnului, împăratul lui Israel! Iar Iisus, aflând un asin tânăr, a şezut pe el, precum este scris: nu te teme, fiica Sionului; iată împăratul tău vine la tine, şezând pe mânzul asinei. Dar acestea nu le-au înţeles ucenicii Săi la început; ci după ce s-a preamărit Iisus, atunci şi-au adus aminte că acestea erau scrise pentru Dânsul şi că ei I le-au împlinit. Deci mulţimea care fusese cu El mărturisea cum l-a strigat pe Lazăr din mormânt şi l-a înviat din morţi. De aceea a ieşit poporul înaintea Lui, pentru că auzise că a făcut această minune." (Ioan 12, 1-18)

Ultima săptămână a Postului Sfintelor Paşti se încheie cu sărbătoarea triumfală a Intrării, pentru ultima dată, a Domnului şi Mântuitorului nostru, în cetatea Ierusalim, cetate cu trecut plin de istorie, dar şi cu un tragism, plin de semnificaţie.

După ungerea cu mir de nard de către Maria, sora lui Lazăr, pe care-l înviase din morţi, şi care acum era o puternică mărturie de biruinţă asupra morţii, pe care Mântuitorul o arătase, *„ca lumea să creadă că de la Dumnezeu a venit"* **(Ioan 11, 42)**, şi că, în curând, se va întoarce acolo, mulţimile, venite pentru sărbătoarea Paştelui iudaic, aflând că Iisus urma să vină în cetate, erau doritori să-L vadă pe El, dar şi pe Lazăr, pe care-l înviase din morţi. O mare nelinişte tulbura pelerinii, în centrul acestei nedumeriri fiind Persoana Mântuitorului Iisus Hristos, de care nu erau siguri, dacă va veni sau nu, la această apropiată sărbătoare **(Ioan 11, 56)**.

Această stare de spirit era stăpânită de adversarii lui Hristos, fariseii şi arhiereii dând porunci ca Domnul să fie arestat, oriunde S-ar afla (**Ioan 11, 57**). Aceste uneltiri ascunse, pline de ură, ale clasei politico-religioase, dar şi freamătul mulţimii, se manifestau în lumina soarelui de aprilie, ce strălucea frumuseţea vechiului templu, locul unde se adunau iudeii din întreg imperiul, ce stăpânea mare parte a lumii. Ungerea Sa, cu mir, a prefaţat săptămâna cea mare a Sfintelor Sale Patimi, anticipând moartea şi îngroparea Lui.

În localitatea Betfaghe, Domnul are o ultimă dorinţă, aceea de a-I fi pus la îndemână un asin, pe care n-a şezut nici un om (**Marcu 11, 27**). Urcându-Se pe asin, după ce Apostolii au aşezat hainele lor pe el, Domnul porni spre Ierusalim, urmat fiind de mulţimea ce-L înconjura. Asinul se supune întru totul Lui, aceasta simbolizând popoarele, care, prin misiunea apostolică, vor crede în El, schimbându-şi traiectoria istorică şi menirea lor. Niciun împărat lumesc nu a intrat triumfător, după o cucerire, pe un asin, smerit şi tăcut, aşa cum o făcea acum Iisus. Înconjurat de mulţimea ucenicilor, a mulţimilor prezente în cetate, Iisus privea, cu durere şi compasiune, această stare de spirit entuziastă, dar, din nefericire, doar de moment. Extaziată, mulţimea aclama pe Cel ce venise în lume pentru a o mântui, iar acum, pentru ultima dată intra în această cetate.

Ierusalimul are o istorie a sa, care nu este altceva decât o istorie a lumii întregi. Este un oraş sfânt, este locul lui Dumnezeu, cetate a păcii, singurul oraş al lumii, pământesc şi, în acelaşi timp, ceresc. Oraş al profeţilor, care nu încetau a chema poporul de a împlini Legea şi a se pregăti pentru venirea Mântuitorului. Zaharia profetul a arătat momentele care astăzi s-au împlinit, vorbind despre această intrare triumfală a Domnului, Care vine blând, spre izbăvirea neamului omenesc: *„Nu te teme fiica Sionului, iată Împăratul tău vine către tine şezând pe asin"* (**Zaharia 9, 9**). În acest oraş, Dumnezeu S-a arătat şi S-a descoperit oamenilor,

aici vine Iisus să guste moartea, cetatea s-a arătat plină de slavă, dar şi extrem de setoasă de sânge nevinovat. Aici a început istoria lumii şi aici va fi judecata ei. Ierusalimul, cu templul acoperit cu aur, sub strălucirile soarelui, mereu prezent în cultura şi civilizaţia lumii, a atras şi fascinat lumea. Toţi evreii se întâlneau de Paşti la Ierusalim, care-i chema, dându-le conştiinţa identităţii, a originii şi a stării de spirit, locul unde Dumnezeu vorbeşte către oameni şi îi ascultă. Punct de întâlnire între Dumnezeu şi om, Ierusalimul este locul de atracţie care nu se epuizează, odată văzut, mereu este animat de dorinţa sinceră, necontrolată, de a-l revedea. Mântuitorul a fost în el de mai multe ori, L-a admirat, a folosit prilejul de a-Şi arăta dumnezeirea Sa, de la vârsta de 12 ani (**Luca 2, 41-50**), până când astăzi, în mod triumfal, pentru ultima dată, intră în el.

Moartea a însoţit mereu omenirea, peste tot, şi acest oraş, mereu, a fost martorul morţii, a neascultării de Dumnezeu, iar acum, Stăpânul vieţii, vine să moară, gustându-o pe cruce, pentru a elibera lumea din tragedia şi durerea ei. Tristeţea Lui era vizibilă, zgomotul, strigătele, erau, pentru El, ecouri ale unor tragedii viitoare, pe care cetatea le va trăi. *„Şi când S-a apropiat, văzând cetatea, a plâns pentru ea zicând: Dacă ai fi cunoscut şi tu în ziua aceasta, cele ce sunt spre pacea ta! Dar acum sunt ascunse ochilor tăi. Căci vor veni zile peste tine când duşmanii tăi vor săpa şanţ în jurul tău, şi te vor face una cu pământul, şi pe fiii tăi, care sunt cu tine"* (**Luca 19, 41-44**).

Era măcinat de instabilitatea mulţimii şi de puterea de a nu fi fidelă până la moarte. Ajunsă la Muntele Măslinilor, începe să-L aclameze: *„Osana, Fiul lui David"* (**Matei 21, 9**) şi *„Binecuvântat este Împăratul, Care vine întru numele Domnului! Pace în cer şi slavă întru cei de sus!"* (**Luca 19, 38**). Mulţi Îl lăudau pentru minunile Lui (**Luca 19, 37**), iar Ioan Evanghelistul adaugă că mulţi mărturiseau despre învierea lui Lazăr, la care asistaseră şi o văzuseră cu ochii lor (**Ioan 12, 17**). Pentru că

înviase un om, trecut în lumea veşnică, supus, cu trupul, legilor creaţiei, de descompunere, mulţimea, ca niciodată, se arată atât de binevoitoare şi entuziastă faţă de Iisus, aşa cum nu a făcut-o niciodată. Strigătele lor erau mărturia recunoaşterii, în Persoana lui Iisus, a Mântuitorului aşteptat şi dorit de veacuri.

Intrând în cetatea lui David, Ierusalimul (oraşul păcii), toată mulţimea s-a cutremurat explodând de bucurie, dând mărturie că proorocul din Nazaretul Galileii (**Matei 21, 11**) vine să-i cerceteze, altfel de cum au făcut-o alţii, înainte de El. Dezamăgirea fariseilor este fără margini, planurile lor se pare că nu mai au nicio şansă de izbândă, de aceea iau atitudine duşmănoasă, cerându-I: *„Învăţătorule, ceartă-Ţi ucenicii!"* (**Luca 19, 39**), la care Domnul, plin de compasiune pentru răutatea lor, le răspunde: *„Dacă vor tăcea aceştia, pietrele vor striga"* (**Luca 19, 40**).

El, Care cunoştea gândurile şi inimile oamenilor, rămânea distant şi trist la această mare manifestare, prin care poporul Îi cerea salvarea, mântuirea, Osana! Trăia o clipă de mare durere, pentru cetatea ucigaşă şi setoasă de sânge de prooroci şi drepţi, pentru care, nu peste puţin timp, va plăti un preţ al suferinţei, de neimaginat. În ciuda bucuriei mulţimii ce-L înconjura, El începu să plângă, spunând şi anticipând: *„Dacă ai fi cunoscut în ziua aceasta cele spre pacea ta! Vor veni zile peste tine când duşmanii te vor împresura, te vor face una cu pământul, şi pe fiii tăi, care sunt în tine, pentru că n-ai cunoscut vremea cercetării tale"* (**Luca 19, 42-44**).

Această dureroasă anticipare şi proorocie a distrugerii Ierusalimului, se va petrece în anul 70 d.H., când sângele celor ce n-au ascultat, nici n-au crezut cuvântul Lui, va curge pe toate străzile cetăţii, când templul va fi distrus pentru totdeauna, când cetatea va primi numele de „blestemată" pentru necredinţa ei, pentru lipsa de schimbare a vieţii, la cuvintele Domnului. Deşi, în acel moment, toţi Îl întâmpinau cu strigăte de bucurie, El ştia că nu rămâneau decât entuziaşti de moment, că inimile lor

rămâneau închise la chemarea Lui, ignorând dimensiunea misiunii Lui, de a împăca pe oameni cu Dumnezeu, neputând de a dezlega taina lui Dumnezeu, Cel făcut Om. Cu toate acestea au existat câţiva dintre ei ce s-au dăruit Domnului, Apostolii, ucenicii lor, pentru care Dumnezeu nu Şi-a luat darurile şi binecuvântarea Lui înapoi **(Rom. 11, 29)** şi care vor fi primii ce vor alcătui Biserica Ierusalimului, iar de acolo, vor pleca până la marginile lumii, ducând vestea nouă a împăcării omului cu Dumnezeu, a începutului unei vieţi noi, prin taina Sfântului Botez.

„Acum sunt ascunse de ochii tăi pentru că n-ai cunoscut vremea cercetării tale" **(Luca 19, 44)**, aceste cuvinte dumnezeieşti deplâng starea de îndărătnicie a acestei cetăţi necredincioase, neprimitoare, şi martoră la cea mai mare nedreptate săvârşită pe acest pământ. Dacă cetatea ar fi gândit la cuvintele proorocului Zaharia: *„Nu te teme fiica Sionului, iată Împăratul tău vine la tine blând şezând pe asină"* **(Zaharia 9, 9)**, s-ar fi putut ca desfăşurarea cursului ei istoric să fi avut altă semnificaţie. Dar apostazia în masă a lui Israel, care-L respingea, va frânge inima Lui de durere. El întrevedea destinul acestui popor, care-I dăruise o mamă, o patrie, şi un curs istoric, al propriei vieţi pământeşti, care acum Îl primea entuziast, dar Se tulbura adânc la gândul încercărilor ce aşteptau cetatea.

Cu toate că misiunea Sa trebuia să fie încununată cu drumul crucii, nu era necesar ca aceasta să fie însoţită de apostazia colectivă: *„Întru ale Sale a venit, dar ai Săi nu L-au primit"* **(Ioan 1, 11)**. La începutul misiunii Sale, Iisus Mântuitorul urma să trezească poporul din starea de întuneric şi amorţire sufletească **(Matei 4, 16)**, în care acesta se afla. Acum, pentru ultima dată, Se manifestă ca Stăpân şi Mântuitor, încercând să-i sensibilizeze asupra apropiatei Împărăţii a cerurilor, de la care vor fi excluşi cei care nu cred, care rămân la starea lor de indiferenţă şi îndărătnicie.

Tristeţea îi stăpânea fiinţa şi inima Lui, plină de compasiune, pentru că această mulţime, plină de entuziasm, urma, doar peste câteva zile, să devină setoasă de sânge nevinovat, pe care îl vor cere de la El. Cuvintele adresate, altă dată, apostolilor Săi: *„Feriţi-vă de oameni!"*, erau mai actuale şi mai reale decât oricând. Triumful ultimei intrări a Lui în acest Ierusalim pământesc era amestecat cu părere de rău, cu durerea puternică, care-L făcea să gândească la acea lume coruptă de păcat, instabilă şi profitoare, cu gânduri ascunse şi laşitate, mereu prezentă în viaţa lor: *„Ierusalime, Ierusalime, de câte ori am voit să adun pe fiii tăi, aşa precum pasărea adună puii ei sub aripi, dar nu aţi voit, iată casa voastră se va pustii"* (Matei 23, 37).

Oare, privind fiecare dintre noi acest triumf de moment, al recunoaşterii, în Iisus, pe Dumnezeul Cel veşnic, cum am reacţiona la aceste cuvinte ale Lui? O mică parte din Ierusalim se află în inimile şi sufletele noastre. Ce ar zice Domnul atunci când, privindu-ne, ar constata că nu suntem diferiţi prea mult de cei ce atunci strigau triumfător, iar, doar peste câteva zile, strigătele lor biruiau intervenţia procuratorului, asumându-şi sângele Lui, nevinovat: *„Sângele Lui asupra noastră şi asupra copiilor noştri"* (Matei 27, 25)? Din mulţimea mare de creştini, câţi vin cu inima deschisă pentru a intra alături, împreună cu Iisus, în Ierusalimul cel ceresc, unde, cu dor, să mănânce Paştele, să primească hrana nemuririi, ca apoi să vestească cât de mult bine le-a făcut Domnul, lor?

Drept judecând, credinţa, fără roade, a multora dintre noi este, adesea, asemeni smochinului cu frunze, dar fără nicio roadă. Altfel, cu Intrarea Domnului în Ierusalim, am intra şi noi, odată cu El, şi am părăsi gloata ce trăieşte doar biologic, în lumea beţiei şi nepăsării, ne-am asuma crucea şi bucuria ei, fiindcă, fără această Cale, nu există viaţa cea veşnică, nici bucurie şi nici binecuvântarea cerului.

Un alt episod, legat de ultima Intrare a Domnului în Ierusalim, este acela al dorinţei unor elini (greci), care se adresează Apostolului Filip, originar din cetatea Betsaida, cu dorinţa de *„a-L vedea pe Iisus"* (**Ioan 12, 21**). Filip este astfel mijlocitorul acestei naţiuni cu rădăcini puternic înfipte în gândirea filosofică, a dorinţei cunoaşterii, a toleranţei şi tendinţei *„de a asculta ceva nou"* (**Faptele Apostolilor 17, 21**); Filip, împreună cu Andrei, ambii concetăţeni, vin către Iisus şi-I înfăţişează această rugăminte. Ca şi în alte situaţii, Domnul răspunde tainic, vorbind despre preamărirea Sa: *„Acum a sosit ceasul ca Fiul Omului să fie preamărit. Dacă bobul de grâu, căzând în pământ, nu moare, nu aduce roadă"* (**Ioan 12, 23**).

Dorinţei grecilor răspunde Iisus tot tainic, îndreptându-Se spre moarte, pe care o consideră aducătoare de viaţă şi rod, aşa precum bobul de grâu. Prin moartea Lui va avea loc o altă întâlnire cu elinii, prin Crucea şi Învierea Lui, vor cunoaşte elinii pe adevăratul Dumnezeu, pe care-L căutau în mitologia şi filosofia lor. În El vor găsi ajutorul şi Calea, ce-i va conduce spre cunoaşterea luminii şi a vieţii, prin glasul macedoneanului, din viziunea Sfântului Apostol Pavel, vor mărturisi aceasta: *„Vino în Macedonia şi ne ajută"* (**Faptele Apostolilor 16, 9**).

Întâlnirea cu aceşti elini a fost încă un prilej prin care Dumnezeul Cel veşnic, nevăzut, vorbeşte direct, pentru a treia oară, în Sfintele Evanghelii, confirmând dumnezeirea lui Iisus: *„Părinte, preamăreşte-Ţi numele! Atunci a venit glas din cer: Şi L-am preaslăvit şi iarăşi Îl voi preaslăvi"* (**Ioan 12, 28**). Deci, pentru cei de atunci, pentru noi cei de astăzi, Cel veşnic Se adresează în grai omenesc, mărturisind deofiinţimea şi veşnicia Lui cu Fiul, Iisus Domnul, Cel întrupat, Care acum vine spre moarte, pentru a ridica lumea din tirania suferinţei şi morţii.

Contraste evidente, surprinzătoare, tulburătoare, greu de înţeles, vor străbate, începând din acest moment, toată săptămâna sfântă, cea mare, a patimilor, a durerilor, trădării, părăsirii,

lacrimilor, sângelui, crucii, întunericului, cutremurului şi a morţii ce a cuprins această cetate. *„Poporul Meu, ce ţi-am făcut Eu ţie? Dacă poporul ar fi ascultat, l-aş fi făcut stâncă de granit în faţa duşmanilor lui. Dar poporul Meu nu vrea să Mă asculte".*

În săptămâna sângelui suntem chemaţi să fim creştini, doritori a vedea pe Iisus, cum însetează pentru mântuirea noastră, să-L întâmpinăm cu nădejdea învierii şi a vieţii, în pace, iertare şi curăţire, prin taina pocăinţei şi a sfintei însoţiri cu Trupul şi Sângele Lui. *„Încă puţină vreme Lumina este cu voi. Umblaţi cât aveţi Lumină, ca să nu vă cuprindă întunericul; cel ce umblă în întuneric nu ştie unde merge. Cât aveţi Lumina, credeţi în Lumină, ca să fiţi fiii Luminii!"* **(Ioan 12, 35-36).**

Sărbătoarea Floriilor este sărbătoarea biruinţei asupra iernii şi a frigului. Este ziua care ne cheamă la cercetarea conştiinţei, a sufletului. Este ziua când începem să urcăm în cea mai tristă săptămână, a Patimilor Domnului, a purificării sufleteşti de păcat, a trăirii durerii Celui părăsit de oameni, Care vine, de bunăvoie, spre a se jertfi. Este momentul de pregătire pentru purtarea Crucii, a cununii de spini, a lacrimilor şi sângelui. Este chemare la o înnoire a vieţii, este îndemn la o viaţă conştientă de tragismul Săptămânii celei Mari, a Crucii, a spinilor, morţii, însingurării, dar şi a aşteptării Sfintei Învieri. Să începem să parcurgem sfânta săptămână cu dorinţa de curăţire, înnoire, deşteptare a sufletului, căci El, Mântuitorul, stă la uşa inimilor şi sufletelor noastre, aşteptând răspunsul nostru! Amin!

TAINA CEA DIN VECI ASCUNSĂ
Duminica dinaintea Naşterii Domnului

„Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam. Avraam a născut pe Isaac; Isaac a născut pe Iacov; Iacov a născut pe Iuda şi pe fraţii lui; Iuda a născut pe Fares şi pe Zara, din Tamar; Fares a născut pe Esrom; Esrom a născut pe Aram; Aram a născut pe Aminadav; Aminadav a născut pe Naason; Naason a născut pe Salmon; Salmon a născut pe Booz, din Rahav; Booz a născut pe Iobed, din Rut; Iobed a născut pe Iesei; Iesei a născut pe David regele; David a născut pe Solomon din femeia lui Urie; Solomon a născut pe Roboam; Roboam a născut pe Abia; Abia a născut pe Asa; Asa a născut pe Iosafat; Iosafat a născut pe Ioram; Ioram a născut pe Ozia; Ozia a născut pe Ioatam; Ioatam a născut pe Ahaz; Ahaz a născut pe Iezechia; Iezechia a născut pe Manase; Manase a născut pe Amon; Amon a născut pe Iosia; Iosia a născut pe Iehonia şi pe fraţii lui, la strămutarea în Babilon. După strămutarea în Babilon, Iehonia a născut pe Salatiel;

Salatiel a născut pe Zorobabel; Zorobabel a născut pe Abiud; Abiud a născut pe Eliachim; Eliachim a născut pe Azor; Azor a născut pe Sadoc; Sadoc a născut pe Achim; Achim a născut pe Eliud; Eliud a născut pe Eleazar; Eleazar a născut pe Matan; Matan a născut pe Iacov; Iacov a născut pe Iosif, logodnicul Mariei, din care S-a născut Iisus, Care se cheamă Hristos. Aşadar, toate neamurile de la Avraam până la David sunt paisprezece; şi de la David până la strămutarea în Babilon sunt paisprezece; şi de la strămutarea în Babilon până la Hristos sunt paisprezece neamuri. Iar naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: Maria, mama Lui, fiind logodită cu Iosif, fără să fi fost ei înainte împreună, s-a aflat având în pântece de la Duhul Sfânt. Iosif, logodnicul ei, drept fiind şi nevrând s-o vădească, a voit s-o lase în ascuns. Şi cugetând el acestea, iată îngerul Domnului i s-a arătat în vis, grăind: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, logodnica ta, că ce s-a zămislit într-însa este de la Duhul Sfânt. Ea va naşte Fiu şi vei chema numele Lui: Iisus, căci El va mântui poporul Său de păcatele lor. Acestea toate s-au făcut ca să se împlinească ceea ce s-a zis de Domnul prin proorocul care zice: „Iată, Fecioara va avea în pântece şi va naşte Fiu şi vor chema numele Lui Emanuel, care se tâlcuieşte: Cu noi este Dumnezeu". Şi deşteptându-se din somn, Iosif a făcut aşa precum i-a poruncit îngerul Domnului şi a luat la el pe logodnica sa. Şi fără să fi cunoscut-o pe ea Iosif, Maria a născut pe Fiul său Cel Unul-Născut, Căruia I-a pus numele Iisus." (Matei 1, 1-25)

Duminica de astăzi se numeşte Duminica de dinaintea Naşterii Domnului, dar ea mai poartă un nume, Duminica neamurilor Mântuitorului Iisus Hristos, pentru că astăzi se citeşte din Sfânta Evanghelie după Matei capitolul I, în care

se aminteşte de istoria poporului ales, pe care Sfântul Matei o aşează la începutul Evanghelie sale, rezumând-o la triburile care s-au succedat, de-a lungul istoriei de câteva mii de ani, în pământul Israelului. Iar această Evanghelie, care istoriseşte multe nume de triburi, ne dă răspunsul la întrebarea cine este Iisus Hristos Mântuitorul, şi de ce S-a născut El în această lume şi pe acest pământ?

Înainte de a ne da răspunsul la cele două întrebări, Sfânta Evanghelie ne prezintă începutul istoriei poporului în mijlocul căruia avea să se nască Hristos. Dumnezeu cheamă pe patriarhul Avraam din Mesopotania şi îi dăruieşte această ţară, vechiul Canaan, în care locuiau canaaneii, şi îi spune că, de la Marea cea mare, de la Marea Mediterană, până la Munţii Libanului, aceasta este ţara lor. Apoi, aminteşte că Avraam a născut pe Iacov, care, la rândul lui, a născut pe Iosif şi cei 12 patriarhi. Şirul descendent din Avraam continuă până la Iosif, logodnicul, bătrân şi drept, al Sfintei Fecioare. Dar în această listă genealogică Sfântul Evanghelist Matei aminteşte de gloria poporului, când regele David, care era născut tot în Betleem, a unificat toate triburile, iar Solomon, fiul lui, a zidit casă lui Dumnezeu, templul din Ierusalim. În acelaşi timp vorbeşte că, de la Avraam până la David, sunt 14 generaţii sau neamuri, apoi, după domnia glorioasă a lui Solomon, au urmat 70 de ani de robie, când poporul a fost dus în Babilon, iar de acolo s-au întors, după 70 de ani, tribul lui Iuda. Din acel moment, Israelul s-a numit Iudeea, şi iudeii sunt cei care L-au primit pe Mântuitorul Hristos. Apoi, aminteşte de faptul că, în această înşiruire genealogică, sunt menţionate şi numele unor femei păgâne: Rut moabiteanca, Tamara şi Batşeba, soţia lui Urie Heteul.

Aceasta a arătat că Mântuitorul avea să se nască nu numai pentru iudei, ci pentru toate popoarele Lui, pentru că aceste trei femei reprezintă naţiunile acestui pământ. Şi el arată această înşiruire de nume pentru că Cel care a venit în lume, nu a fost

străin lumii, ci S-a născut, după mama Lui, din neam regesc, din David. Iar, în această listă genealogică, observăm că cele aparente ascund cele ce aveau să se întâmple în viaţa Mântuitorului. Iosif este vândut, de fraţii lui, egiptenilor, pe 30 de arginţi. Aşa va fi vândut şi Mântuitorul, păgânilor, pe 30 de arginţi. Vorbeşte de regele David, pe care Dumnezeu l-a luat de la turma de oi, cum a fost prigonit de regele Saul şi căutat să fie omorât, aşa va fi prigonit şi Mântuitorul şi căutat să fie omorât de regele Irod, de fariseii şi de cărturarii timpului Lui.

Apoi, aminteşte descrierile profeţilor, pe care Dumnezeu îi ridica, din când în când, pentru a arăta că poporul ales trăia drama uitării de Dumnezeu. Şi în Israel, descoperim o lume care avea două tendinţe, de de o parte, dorul după Dumenzeu, iar pe de altă parte, era prea legat de pământ şi de cele ale pământului. Profeţii se ridicau şi îi aminteau să nu uite pe Dumnezeul lor, Care i-a scos din două robii, şi care le-a promis că le va ridica un Mântuitor. De aceea fiecare iudeu avea în concepţia lui că din neamul lui s-ar putea naşte Mântuitorul.

Toată epoca istorică, care a fost anterioară Întrupării Mântuitorului, este dominată de sentimentul tragic al distanţei şi prăpastiei, de netrecut, dintre Dumnezeu şi om. Căderea omului a avut consecinţa profundă a întunecării chipului lui Dumnezeu în om. Istoria triburilor lui Israel, contactul lor cu alte popoare, pribegia lor în trei robii, ce au fost îngăduite de Dumnezeu, exprimă, în mod direct, această tragedie a căderii omului. Omenirea a rămas izolată în păcatul şi neputinţa ei, incapabilă să devină purtătoare de sfinţenie. Istoria lui Israel este o istorie a ridicării şi decăderii, a binecuvântării şi blestemului. Destinul poporului ales a fost învăluit într-o taină care va determina întreaga sa istorie.

Dumnezeu l-a ales dintre toate popoarele lumii printr-o pregătire progresivă, alcătuită din generaţii, pe care Sfântul Evanghelist Matei le grupează în număr de câte patrusprezece,

făcând posibilă coborârea în trup a Fiului Său, care vine să mântuiască întreaga omenire. Sfântul Apostol Pavel a spus că Israelul cel vechi este asemeni unei rădăcini de măslin sălbatic, pe ramurile căruia vor fi altoite mlădiţele, care vor dobândi taina mântuirii şi a eliberării din tragedia înstrăinării de Dumnezeu (**Romani 11, 17-19**).

Lista genealogică a Sfântului Matei nu numai că prezintă, inatacabil, identificarea Mântuitorului Iisus Hristos cu poporul în mijlocul căruia a venit, ci şi faptul că acest popor supravieţuieşte atâtor robii, persecuţii, vicisitudini, mereu reînviind la o viaţă nouă, confirmând ceea ce Sfântul Apostol Pavel, în aceeaşi Epistolă către Romani, afirma că *„darurile şi chemarea lui Dumnezeu nu se pot lua înapoi"* (**Romani 11, 29**).

Această linie genealogică, pătrunsă de dorul neobosit al reîntâlnirii cu Dumnezeu, cu dorinţa, mereu prezentă, de izbăvire şi eliberare, confirmă şi prezintă faptul că neamul acesta constituie pivotul deservirii istorice a setei de absolut, împletită cu încăpăţânarea, care merge până la revoltă. Poporul este personificat de strămoşul lor Iacov, care s-a luptat cu îngerul Domnului, smulgându-i binecuvântarea (**Facere 32, 29**). Personalitatea puternică a acestui popor a făcut ca, de multe ori, să se opună planului şi lucrării lui Dumnezeu, lucru care l-a costat libertatea, şi a cunoscut robia altor popoare, care l-au asuprit şi făcut să cunoască dorul de patrie şi salvare. Cerul şi pământul s-au luptat în inima acestui popor, de aici dorinţa sa de absolut, dar şi intensa trăire pământească. Toată istoria poporului ales, rezumată şi condensată prin menţionarea celor înscrişi în lista genealogică, va avea un caracter figurativ, profund simbolic, anticipând iconomia mântuirii, învăluită în taină, pe care doar Mântuitorul Iisus Hristos o va dezvălui după Întruparea Sa. Chemarea lui Israel şi deosebirea sa faţă de celelalte neamuri, a avut loc direct, dar etapizat, ea a început cu patriarhul Avraam, relaţiile dintre popor şi Dumnezeu se definesc în alianţe sau

legăminte. Nu numai evenimentele istorice parcurse până la venirea Mântuitorului Iisus Hristos au caracter simbolic, ci şi majoritatea întâmplărilor personale, îl prefigurează pe Domnul, Cel ce vine în lume. Astfel, Iosif este vândut de fraţii săi, unde va păstra semnul salvării lor din pieire, Moise primeşte misiunea de a-l elibera din robia Egiptului, Abel ucis de fratele său, regele David, profeţii, toate au pregătit, prefigurând, venirea în lume a Celui de mult promis şi aşteptat, pentru mântuirea lumii.

Incapabil să depăşească sensul simbolic şi figurat al profeţiilor, după revenirea din exilul babilonic, care a durat 70 de ani, ei vor denatura sensul aşteptării unui Mântuitor şi vor accentua, în imagini contradictorii, chipul unui rege războinic, biruitor, ce-i va reda gloria regatului lui David, distrus. De aceea, Israel devine o vie sălbatică fără rod: *„Ce se putea face pentru via Mea şi nu am făcut Eu?"* (**Isaia 5, 4**). După ce Mântuitorul va veni în această lume, El se va identifica cu via, ale cărei mlădiţe simbolizează pe cei ce vor crede în El. Astfel, cele petrecute în istoria Vechiului Testament se vor continua, sub o altă formă şi percepţie, în Noul Testament. Pregătirea omenirii pentru venirea Lui se apropie de final. Cerurile picură roua harului bunăvoinţei lui Dumnezeu, Care doreşte să cerceteze lumea prin trimiterea Fiului Său Cel veşnic în ea, spre împlinirea promisiunilor Sale: *„După ce Dumnezeu odinioară a grăit părinţilor noştri prin prooroci, în zilele cele mai de pe urmă ne-a grăit nouă prin Fiul Său"* (**Evrei 1, 1-2**).

Dar Domnul vine în această lume altfel decât au gândit oamenii. Şi de aceea, Sfântul Matei scrie, în continuare, următoarele: iar Naşterea lui Iisus Hristos aşa a fost: Maria, mama Lui, era logodită cu un bărbat drept şi sfânt, Iosif. Dar ea s-a aflat că are în pântece, însă Iosif nu ştia şi, deoarece era un om drept şi sfânt, s-a gândit să o părăsească. Însă îngerul Domnului i-a venit în ajutor, spunându-i că ceea ce s-a întâmplat cu Preasfânta Fecioară este mai presus de gândirea omenească.

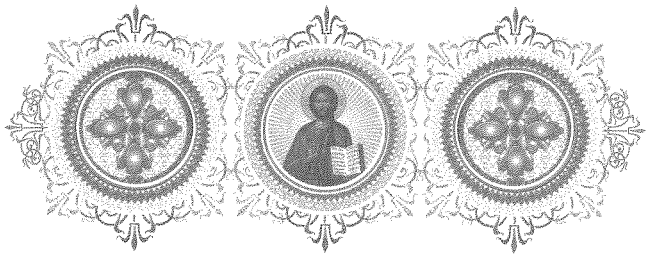
Ea va naşte lumii pe Mântuitorul, Care coboară, prin Duhul Sfânt, de aceea El este Sfântul lui Israel. Şi Iosif aşa a făcut.

Deci, cele ce proorocii, de mult, au vestit, acum se împlineşte. Dumnezeu se coboară pe pământ, să vieţuiască cu noi. Aceasta este marea taină care s-a descoperit în Betleemul Iudeei, când cerul s-a deschis şi Dumnezeu coboară pe pământ. Iar îngerii au slujit această coborâre, această stare de umilinţă. Deşi era de neam regesc, El vine în lume foarte smerit. Îngerii vestesc Naşterea Lui, păstorii din Betleem I se închină, şi magii Îi aduc daruri. Însă poporul în mijlocul căruia El a venit, doarme în necunoştinţă şi în tragismul indiferenţei faţă de Dumnezeu. De aceea, Sfântul Matei vine şi arată, dând răspuns la prima întrebare Cine este Iisus Hristos? Este Fiul lui Dumnezeu Celui veşnic, mai înainte de timpuri, prin Care a creat Dumnezeu lumea şi Care vine pe acest pământ şi se naşte, în timp, din Fecioara Maria, prin lucrarea Duhului Sfânt, şi El vine pentru a câştiga lumea pentru Împărăţia Sa.

Scopul Întrupării, sau venirii Lui, a fost acela ca toţi, care cred în El, şi urmează învăţăturii Lui, să devină nemuritori, veşnici. De aceea gustă El moartea pentru noi, pentru ca să biruie moartea noastră a tuturor. Secole şi milenii întregi s-a aşteptat cu dor, astăzi se apropie de sfârşit, Mântuitorul lumii coboară pe pământ şi înalţă pământul către cer. De aceea, în Sfânta Evanghelie, ni se arată, pe de o parte, că Domnul este prigonit, refuzat, este adesea privit cu ură, iar pe de altă parte, ni se arată că biruieşte suferinţele oamenilor, moartea, că Trupul Lui este plin de lumină şi hainele Lui albe ca zăpada, că are putere asupra mării şi asupra vânturilor şi asupra morţii oamenilor. De ce? Pentru că, în Persoana Mântuitorului, s-au unit două firi - firea noastră a oamenilor, pe care a luat-o din trupul Preasfânt al Maicii Sale, şi firea dumnezeiască, cu care a biruit moartea. De aceea, în El, într-o Persoană, sunt unite două firi, firea dumnezeiască şi firea omenească. Ca Dumnezeu

a făcut minuni, a înmulţit pâinile şi a săturat popoarele, ca Om s-a lăsat răstignit şi a murit. De aceea, în sfânta icoană vedem pe Dumnezeu, ca Dumnezeu priveşte, şi ca om vorbeşte. Ca Dumnezeu biruieşte, şi ca om suferă, ca Dumnezeu învaţă, şi ca om ascultă, ca Dumnezeu este Cel ce guvernează, şi ca om, se supune legilor acestei lumi, ca Dumnezeu este Cel ce a adus viaţa lumii, iar ca om, a gustat moartea în locul ei.

Aşa dăm răspunsul la întrebarea cine este Hristos. Şi aşa credem că se naşte din neam regesc, dar nu face niciodată, din aceasta, amintire. Pentru că Naşterea Lui, din afara timpului, este mai presus decât cea din timp, dar fără cea din timp nu am fi cunoscut-o pe cea dintâi, fără cea dintâi nu am fi cunoscut niciodată cine este Cel ce se naşte în Betleemul Iudeei. Din el s-a născut Mântuitorul, Care ne-a mântuit pe noi, din păcatele noastre! Amin!

„ÎNTRU ALE SALE A VENIT, DAR AI SĂI NU L-AU PRIMIT“ (IOAN 1, 11)
Predică la Duminica după Naşterea Domnului

„După plecarea magilor, iată îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif, zicând: Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama Lui şi fugi în Egipt şi stai acolo până ce-ţi voi spune, fiindcă Irod are să caute Pruncul ca să-L ucidă. Şi sculându-se, a luat, noaptea, Pruncul şi pe mama Lui şi a plecat în Egipt. Şi au stat acolo până la moartea lui Irod, ca să se împlinească cuvântul spus de Domnul, prin proorocul: „Din Egipt am chemat pe Fiul Meu“. Iar când Irod a văzut că a fost amăgit de magi, s-a mâniat foarte şi, trimiţând a ucis pe toţi pruncii care erau în Betleem şi în toate hotarele lui, de doi ani şi mai jos, după timpul pe care îl aflase de la magi. Atunci s-a împlinit ceea ce se spusese prin Ieremia proorocul: „Glas în Rama s-a auzit, plângere şi tânguire multă; Rahela îşi plânge copiii şi nu

voieşte să fie mângâiată pentru că nu sunt". După moartea lui Irod, iată că îngerul Domnului s-a arătat în vis lui Iosif în Egipt, Şi i-a zis: Scoală-te, ia Pruncul şi pe mama Lui şi mergi în pământul lui Israel, căci au murit cei ce căutau să ia sufletul Pruncului. Iosif, sculându-se, a luat Pruncul şi pe mama Lui şi a venit în pământul lui Israel. Şi auzind că domneşte Arhelau în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s-a temut să meargă acolo şi, luând poruncă, în vis, s-a dus în părţile Galileii. Şi venind a locuit în oraşul numit Nazaret, ca să se împlinească ceea ce s-a spus prin prooroci, că Nazarinean Se va chema." (Matei 2, 13-23)

Taina întrupării Mântuitorului lumii descoperă dragostea, fără limite, a lui Dumnezeu faţă de noi, iar momentul istoric al venirii Lui în lumea pământenilor ne cheamă, în fiecare an, să cugetăm, ridicându-ne inima şi mintea la îndelunga răbdare a lui Dumnezeu, pentru mântuirea noastră din tragedia însingurării, a izolării şi morţii. Cel nevăzut şi veşnic se naşte în noaptea în care omenirea se afla cu ale ei lucruri trecătoare; în taina nopţii sfinte se derulează, pe de o parte lumina care străbate întunericul, prin Naşterea Celui ce vine să ne salveze, prin prezenţa sfinţilor îngeri, care aduc mesajul de pace şi armonie între oameni (**Luca 2, 14**), de prezenţa păstorilor din Betleem, care şi ei vin, închinându-se noului Prunc, a magilor care vin din Persia, aducând daruri şi închinându-I-se Unului născut, ca unui Profet, Împărat şi Arhiereu, a Cărui stăpânire este veşnică şi netrecătoare.

Pe de altă parte, în acest timp, care urmează să devină un timp nou, sub semnul stelei şi a cerului deschis, drama omenirii, iubitoare de întuneric şi indiferenţă, nu cunoaşte limită. Pe tronul regatului Israel domnea un rege uzurpator, linguşitor faţă de puterea romană de ocupaţie, care nu a ţinut seama de propriul popor, ci s-a remarcat în timpul domniei lui, începând cu anul

63 î. Hr., prin crime şi condamnări monstruoase, încât chiar împăratul Romei era uimit de brutalitatea, cruzimea şi neomenia acestui rege tiran, Irod, cel al cărui nume, istoria l-a reţinut ca fiind un nume vrednic de uitare şi dispreţ. Acesta nu a avut sentimente nici faţă de proprii copii, pe care, bănuindu-i că vor uzurpa tronul lui, i-a ucis pe loc. La aflarea veştii celei unice, că s-a născut un nou Împărat, Irod s-a tulburat, împreună cu întreg Ierusalimul, tulburarea lui arătând cât de fragilă, efemeră şi trecătoare îi era domnia, pe care şi-o dorea veşnică. Fiind omul întunericului şi minciunii, a chemat preoţii Templului, întrebându-i despre relatările vechilor profeţii, care prevăzuseră momentul venirii în lume a Mântuitorului ei. Aceştia, citând pe proorocul Miheia, i-au adus la cunoştinţă faptul că noul Prunc se va naşte în Betleem, dar Naşterea Lui, mai presus de timp, este în începuturile cele veşnice: *„Şi tu, Betleeme Efrata, deşi eşti mic între miile lui Iuda, din tine va ieşi stăpânitor peste Israel, iar începuturile Lui, din zilele veşniciei"* **(Miheia 5, 1)**. În urma celor aflate, regele Irod cheamă pe străinii magi, în ascuns, dorind să afle timpul apariţiei stelei ce vestea Naşterea, în timpul istoric, al Celui ce are începuturile în veşnicie. Acest lucru demonstrează faptul că, de la Naşterea Domnului, până la venirea magilor, a trecut timp îndelungat, în care s-au consumat aducerea la Templu şi cele legate de acest eveniment. Gândul lui Irod era împletit cu viclenia caracteristică, cu teama pentru propriul tron, dar şi cu dorinţa de a-L omorî pe Cel venit întru ale Sale. Regele criminal este unealta răului, care nu suportă binele, de multe ori, în istoria omenirii, oamenii, uneltele răului, contribuie indirect, şi fără voia lor, la îndeplinirea planurilor divine, demonstrând cât de nepătrunse, de mintea omenească, sunt căile pe care Dumnezeu pregăteşte şi împlineşte mântuirea lumii.

Magii călători sunt cei dintâi oameni neevrei, care se închină Dumnezeului Celui întrupat; fiind păgâni, ei au văzut, în Pruncul din braţele mamei Lui, pe Cel ce a venit să-i

mântuiască şi pe ei, călăuziţi de steaua ce le-a condus călătoria, L-au căutat, venind din depărtare, îndurând oboseala şi primejdiile unei călătorii lungi, dar care au avut o singură dorinţă, să se închine Celui venit în lume în chipul unui Prunc. Prin lucrarea lor, prin tăcere şi răbdare, cu bucurie mare, magii, călăuziţi de stea, ocolind Ierusalimul, au plecat în ţara lor. Imediat după plecarea lor, îngerul Domnului se arată dreptului şi sfântului Iosif şi îl îndeamnă să plece împreună cu Pruncul şi cu mama Lui (**Matei 2, 13**), nu soţia lui, ci mama Pruncului, în Egipt, deoarece regele Irod va căuta să-L omoare.

Acela care a venit să mântuiască lumea, este căutat să fie omorât din pruncie. Drama respingerii lui Dumnezeu de către omenire, se consumă la puterea absolută a răului, înverşunarea şi actul criminal al lui Irod sunt lucrarea diavolului, care dorea să împiedice planul de mântuire a omenirii, aflată sub stăpânirea sa. Diavolul s-a folosit de acest criminal, care avea afinităţi şi lucruri multe în comun cu puterea răului. Ca şi altă dată, acest tiran dorea ca, prin crima lui, să-şi întărească domnia. Dumnezeu nu îngăduia ca trimiterea Fiului Său în lume să nu dea roadele aşteptate, sacrificiul Fiului Său trebuia să aibă loc la *„plinirea vremii"* (**Galateni 4, 4**), de aceea, Pruncul trebuia salvat şi apărat, Iosif, cel drept şi sfânt, avea această misiune, de a-L ocroti şi veghea asupra Lui şi a mamei Lui.

Venirea Lui în lume, steaua, prezenţa păstorilor, a magilor, plecarea şi fuga spre Egipt, se petrec toate noaptea, frecvenţa întunericului plin de evenimente, sporeşte caracterul tainic al începutului mântuirii neamului omenesc, spre deosebire de cele petrecute şi consemnate după Înviere, care se petrec dimineaţa, când răsare soarele, evidenţiind intrarea într-o nouă epocă, cea a harului, caracterizată de lumină, iertare şi înseninare a vieţii.

Fuga şi călătoria spre Egipt arată că, deşi a venit în mijlocul poporului, pe care l-a cercetat veacuri întregi, pregătindu-l prin profeţi direct, aceştia nu L-au primit, mai mult, caută să-I ia

viaţa. De aceea, pleacă spre Egipt, ţara faraonilor, care avea credinţa în nemurire şi viaţă veşnică, şi care l-a salvat pe Iosif, vândut de proprii fraţi, acesta fiind cel ce a prefigurat, anticipând, pe însuşi Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Egiptul izbăveşte pe Israel de la moarte, Iacov, tatăl lui Iosif, este salvat de această ţară ospitalieră, emblemă a culturii, civilizaţiei demult apuse, după venirea barbarilor arabi musulmani, care au adus întunericul şi distrugerea acestei comori, ce a uimit veacuri întregi lumea. În Egipt se naşte Moise, care va primi Legea, ce avea scopul să pregătească poporul pentru venirea Mântuitorului Iisus Hristos. Străbătând pustiul Iudeii, a lanţului muntos al Munţilor Sinai, ajunge în Egipt, unde va rămâne timp de doi ani. Egiptul trăia intens speranţa în înviere, de aceea, Cel ce avea să aducă, prin moartea Lui, Învierea şi viaţa, vine în această ţară, pentru a întări şi confirma că El a venit în lume pentru a oferi persoanei umane viaţa dincolo de hotarul acestei lumi, şi pentru a elibera definitiv pe om de spectrul morţii. În mijlocul poporului Său, din păcate, a găsit refuz, în contradicţie cu ei, Egiptul vechilor faraoni Îl primeşte, Îi oferă găzduire, Îl ascunde de mâna regelui Irod, aşa cum odinioară îl salva pe Iosif, de ura şi mânia fraţilor săi.

După părăsirea ţării şi fuga în Egipt, regele Irod va săvârşi, pe lângă crimele sale, cea mai odioasă, josnică şi demnă de dispreţ ucidere. A ordonat uciderea copiilor din Betleem, începând cu vârsta de doi ani: *„Iar când Irod a văzut că a fost amăgit de magi, s-a mâniat foarte, şi trimiţând, a ucis pe toţi pruncii, care erau în Betleem şi hotarele lui, de doi ani mai jos, după timpul pe care îl aflase de la magi“* **(Matei 2, 16)**. Răspunsul omului la chemarea lui Dumnezeu, din păcate, a fost şi a rămas, în mare parte, un refuz total, manifestat prin ură, violenţă şi chiar crimă. Puterile demonice vor da război continuu lucrării Domnului, dar şi tuturor celor care-L urmează. Plânsul mamelor, ţipătul copiilor, sângele vărsat, sunt doar preludiul unei teribile tragedii, care se va perinda până la sfârşitul veacurilor, caracterizată prin

prigonirea, urmărirea, defăimarea, şi chiar suprimarea aleşilor Mântuitorului Iisus Hristos, care-L slujesc şi şi-au închinat întreaga lor viaţă Lui.

Pruncii nevinovaţi ai Betleemului, ucişi din porunca unui rege criminal, au putut sta împotriva forţelor întunericului, dezlănţuite prin puterea întunericului, concentrată în omul muritor Irod, cel care a fost originea crimelor şi a răului însuşi. Copiii nevinovaţi, ucişi, au pregustat botezul ce i-a mântuit, fiind primii deschizători ai căilor spre ceruri, simbolul şi nevinovăţia copilăriei, fiind starea care se cere oricărui creştin pentru a dobândi Împărăţia cerurilor: *„Cine va primi un prunc ca acesta în numele Meu, pe Mine Mă primeşte"* **(Matei 18, 5)**; *„Lăsaţi copiii să vină la Mine şi nu-i opriţi, căci Împărăţia lui Dumnezeu este a unora ca aceştia"* **(Luca 18, 16)**. Doar pruncii nevinovaţi, pârgă a omenirii viitoare, îşi puteau da viaţa pentru Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos, făcând posibilă lucrarea Lui de salvare şi mântuire a lumii.

Crima uciderii pruncilor din Betleem a fost profeţită de către proorocul Ieremia: *„Glas în Rama s-a auzit, plângere amară. Rahila îşi plânge copiii şi nu vrea să se mângâie de copiii ei, că nu mai sunt"* **(Ieremia 31, 15)**. În ţinutul Betleemului se află mormântul Rahilei, mama lui Iosif, care moare în timp ce năştea pe Veniamin, fiul durerii, şi tot aici, se va întâmpla tragedia crimei uciderii copiilor, a căror străMoaşă, Rahila, strigă de durerea nedreaptă pe care o suferă fiii ei, locuitori ai acestei cetăţi.

Dreptatea lui Dumnezeu se arată curând, şi regele Irod moare în chinuri, cumplit, viermii îl devorau de viu, iar trupul lui răspândea miros greu de suportat. După moartea lui, îngerul Domnului îi apare din nou Sfântului Iosif, îndemnându-l să se întoarcă în ţara lui, pentru că primejdia a trecut.

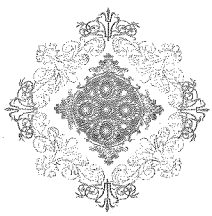
De nenumărate ori, moartea este eliberare, pentru cei ce suportă nedreptatea şi răutatea celor ce devin fiii întunericului.

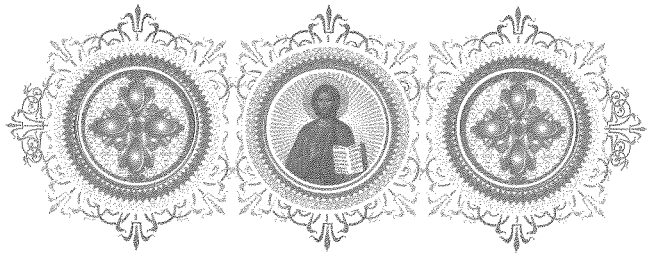
Ascultător, Iosif cel drept, părăseşte, împreună cu Preasfânta Fecioară, mama Pruncului, Egiptul, care-i ocrotise şi le oferise adăpost în vremuri cumplit de grele, şi se reîntoarce, pe aceeaşi cale, în Ţara Sfântă. Din motive de precauţie, nu se vor îndrepta spre Iudeea, deoarece aici domnea un fiu al lui Irod, ci se îndreaptă spre Nazaret, în Galileea, ca să se împlinească ceea ce proorocii au prevestit, că: *„Nazarinean se va chema"* (**Matei 2, 23**). În Nazaret, va aştepta până în momentul în care timpul mântuirii şi Evangheliа împărăţiei cerurilor va fi vestită, întărită fiind de minunile şi învăţăturile ce se vor adresa direct celor ce doresc viaţa şi veşnicia.

Cele petrecute şi legate de taina Întrupării Domnului ne învaţă faptul că Mântuitorul Iisus Hristos a fost şi rămâne un veşnic şi neobosit Pelerin pe acest pământ, aşa cum o va mărturisi mai târziu: *„Vulpile au vizuini şi păsările cerului cuiburi, Fiul Omului nu are unde să-şi plece capul"* (**Matei 8, 20**). El, mereu veşnic călător către fiecare suflet, se adresează: *„Veniţi la Mine toţi cei osteniţi şi împovăraţi, şi Eu vă voi odihni pe voi!"* (**Matei 11, 28**). *„Iată Eu stau la uşă şi bat, de va auzi cineva glasul meu şi va deschide, Eu voi intra la el şi voi rămâne cu El"* (**Apocalipsa 3, 20**).

Mai învăţăm faptul că Dumnezeu, Cel ce s-a născut, făcându-Se Om, pentru noi şi pentru mântuirea noastră, iubeşte mult şi binecuvintează familia şi copiii. Rostul şi scopul familiei este de a naşte şi educa copiii în învăţătura şi cunoaşterea căii spre Biserică. Orice zâmbet de copil este precum o rază de soare în timpul unei zile plină de nori şi întuneric. Mama este cea care are de la Dumnezeu menirea de a fi purtătoare şi ocrotitoare de viaţă. O familie care nu naşte şi educă copii, este o mare pierdere pentru lume şi pentru neamul în care trăieşte. Uciderea pruncilor este păcat grav, strigător la cer, sângele nevinovat cere răzbunare încă din această viaţă.

Viaţa noastră este un dar ce trebuie dăruit mai departe, înmulţit şi apărat. Peste câteva zile, ne vom despărţi de anul acesta. Suntem chemaţi să mulţumim Domnului, cu recunoştinţă, pentru viaţa noastră, să facem un bilanţ al sufletului nostru, şi să cerem de la Dumnezeu să ne dăruiască, ca timpul ce ne stă înainte, să ne fie spre câştigarea Împărăţiei cerurilor şi a vieţii veşnice! Amin!

CALEA POCĂINŢEI SPRE SCHIMBAREA VIEŢII
Duminica dinaintea Botezului Domnului

„Începutul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Precum este scris în proorocie (la Maleahi) şi Isaia: „Iată Eu trimit îngerul Meu înaintea feţei Tale, care va pregăti calea Ta. Glasul celui ce strigă în pustie: Gătiţi calea Domnului, drepte faceţi cărările Lui". Ioan boteza în pustie, propovăduind botezul pocăinţei întru iertarea păcatelor. Şi ieşeau la el tot ţinutul Iudeii şi toţi cei din Ierusalim şi se botezau de către el, în râul Iordan, mărturisindu-şi păcatele. Şi Ioan era îmbrăcat în haină de păr de cămilă, avea cingătoare de piele împrejurul mijlocului şi mânca lăcuste şi miere sălbatică. Şi propovăduia, zicând: Vine în urma mea Cel ce este mai tare decât mine, Căruia nu sunt vrednic, plecându-mă, să-I dezleg cureaua încălţămintelor. Eu v-am botezat pe voi cu apă, El însă vă va boteza cu Duh Sfânt." (Marcu 1, 1-8)

Duminica de astăzi este închinată, şi face amintire, de marele eveniment, şi anume Arătarea Domnului, sau Botezul Lui, în râul Iordan. Astfel, s-a rânduit să se citească din Evanghelia Sfântului Apostol Marcu, din primul capitol, în care, acesta, arată că a fost un început, când Mântuitorul a venit şi a început să vestească Evanghelia Sa.

Ce înseamnă Evanghelie? Înseamnă o Veste nouă şi bună, pe care El o aduce întregii lumi. Dar înainte de venirea Lui, Sfântul Apostol Marcu arată o altă personalitate, care a pregătit calea venirii Domnului. Şi acesta este Sfântul Ioan Botezătorul. Foarte sumar, Sfântul Marcu spune că Sfântul Ioan a venit, din pustietatea Iudeii, în apropiere de Ierusalim, pe malul râului Iordan, unde învăţa poporul, aducându-i un mesaj nou, un mesaj pe care l-a primit de la Dumnezeu, prin care avea misiunea de a pregăti calea venirii Mântuitorului Hristos, şi de a-L prezenta pe El lumii - cine este Hristos.

În continuare, spune Sfântul Marcu, că în Ioan Botezătorul se împlinesc promisiunile, făcute cu multe veacuri în urmă, că El va trimite un înger înainte-mergător, care va pregăti calea Domnului şi care va învăţa adevărata pocăinţă. Apoi, ni se relatează că Sfântul Ioan era un bărbat tânăr, plin de putere şi de Duh Sfânt, iar viaţa lui se rezuma la ceea ce oferea asprimea pustiului Iudeii. Era împreună cu fiarele şi avea îmbrăcămintea din păr de cămilă, şi înfăţişare foarte aspră. El vine, având mesajul de a trezi conştiinţa adormită a poporului, care uitase de promisiunea făcută de Dumnezeu, că le va trimite un Mântuitor. Şi învăţătura lui este una nu prea plăcută, pentru că se adresează lor cu cuvinte foarte aspre: *„pui de viperă"*.

Pentru a-i trezi pe fiii lui Israel din starea de amorţire spirituală în care se aflau, şi, mai ales, pentru a le îndepărta părerea, atotsuficientă şi falsă, că sunt un popor superior altora, posedând certitudinea mântuirii, Sfântul Ioan, profetul al cărui glas strigă cu putere, le adresează cuvinte greu de auzit. Comparaţia,

pe care o face marele prooroc, este că viperele, ca şerpi veninoşi, aducători de moarte, nu pot să producă decât repulsie şi oroare. Epitetul se adresează fariseilor şi saducheilor, ce alcătuiau partide religioase, în luptă unii contra altora, dar care profitau de naivitatea poporului. Lor le spune, marele prooroc, că Dumnezeu nu ia în seamă descendenţa istorică, provenienţa, starea socială, ci caută la inima, sufletul şi puterea credinţei. Astfel, cuvântul Sfântului Ioan, răstoarnă o concepţie, de mult împământenită, osificată, justificată prin prescripţii şi legi favorabile, proclamând adevărul, conform căruia Dumnezeu ridică închinători vrednici din fiii tuturor popoarelor.

Deci era un popor care primise de la Dumnezeu Legea şi care, deşi o idolatriza, o încălca foarte adesea. De aceea, Sfântul Ioan spune că Dumnezeu poate ridica şi alţi sfinţi, şi că, cei cărora li s-a dat Legea şi promisiunile, le vor pierde, dacă nu ştiu să le păstreze şi să le împlinească.

Deci, în Sfântul Ioan Botezătorul, noi vedem chipul pocăinţei adevărate. El a fost, de mic, plecat în pustiu, pentru că era în pericol de a fi ucis. Şi acolo a stat până la vârsta de 30 de ani. Şi la 30 de ani a ieşit, vestind botezul pocăinţei, a schimbării omului şi a vieţii. Deci, în chipul Sfântul Ioan, noi vedem un dascăl al pocăinţei. Care, ce înseamnă? Înseamnă schimbarea vieţii şi un început, nou şi bun, cu ajutorul şi binecuvântarea lui Dumnezeu. Deci pe malul râului Iordan, din Ţara Sfântă, fluviul care asigură hrana atâtor generaţii, care s-au perindat pe acolo, şi astăzi nu este altfel, deci, pe malul râului Iordan, se descoperă taina iubirii lui Dumnezeu faţă de noi, oamenii. Căci Dumnezeu, atât de mult ne iubeşte, că îşi doreşte să ne schimbăm viaţa şi să fim cei care Îl urmăm cu toată fiinţa şi cu toată puterea noastră.

Ce înseamnă pentru noi mesajul Sfântului Ioan Botezătorul? Înseamnă o înnoire a vieţii. A început un an nou, trebuie să ne înnoim şi noi, din răi să devenim buni, iar din buni, să

devenim şi mai buni, pentru că binele niciodată nu are sfârşit, şi că binele se cere să fie împlinit de către oricine, dar, mai ales, de către noi, de către creştini.

Sfântul Ioan Botezătorul nu insistă asupra îndemnurilor morale pe care le dă. Toţi ştiau că, pentru a fi bineplăcut lui Dumnezeu, trebuie să fii milostiv cu cei în nevoi, să porţi, mereu, în gând, că menirea ta este de a împlini binele şi a evita răul. Misiunea lui cea mare consta în faptul că el trebuia să cerceteze conştiinţele, să aşeze, înaintea ochilor, tragedia amară a păcatului. El trebuia să vestească schimbarea vieţii, pocăinţa, să trezească dorinţa de iertare şi schimbare a vieţii. Cuvintele lui au creat o mare stare de tensiune, pentru că, toţi cei care-l ascultau, erau în aşteptare, întrebându-se dacă nu cumva Ioan era Mântuitorul Hristos, Cel aşteptat (**Luca 3, 5**). Pentru că Ioan era chemat să pregătească calea Domnului, insistă că Mântuitorul este Cel ce va curăţi lumea, aşa cum cei care constată că un pom s-a uscat îl taie, aruncându-l în foc, pentru a planta altul, în locul celui uscat şi fără roadă.

Mă adresez şi celor care şi-au închinat viaţa lui Dumnezeu, ca să-l ia chip şi model de urmat pe Sfântul Ioan Botezătorul, care s-a arătat ca fiind îndelung răbdător. Viaţa, în pustiul Iudeii, nu este uşoară, dar el a biruit firea umană şi s-a arătat ca fiind ultimul prooroc sau profet, cel care s-a învrednicit, nu numai a-L vesti pe Hristos, ci şi a-L vedea şi a-L arăta lumii: *„Iată mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatele lumii"* (**Ioan 1, 29**). Deci, îndelunga răbdare, care se arată prin ascultare şi împlinirea ei, aduce, de la sine, darul vieţii şi, în acelaşi timp, binecuvântarea lui Dumnezeu. Iar neascultarea şi împlinirea propriei voinţe, aduce, de la sine, adesea, moartea, răul, pentru că Mântuitorul vine în lume şi spune că: *„Am venit în lume nu ca să fac voia Mea, ci voia Celui care M-a trimis pe Mine"*. Iar când cineva vine în faţa Sfântului Altar, este întrebat: „de ce ai venit aici?". El răspunde: dorind viaţă pustnicească. Şi i se răspunde: *„bun lucru*

doreşti, numai dacă îl vei şi îndeplini". Căci cele bune, cu multă anevoie şi cu multă osteneală se împlinesc. Deci, a împlini calea pe care ţi-ai ales-o presupune, în primul rând statornicie, credinţă şi îndelungă răbdare, la care se adaugă multă şi nesfârşită ascultare. Cine ascultă de Dumnezeu şi de poruncile Lui, are viaţă. Deci Sfântul Ioan Botezătorul vine cu un nou mesaj, care se cere a fi ascultat şi împlinit. Iar Mântuitorul vine în lume cu acelaşi mesaj, care, din nou, se cere a fi ascultat şi împlinit. Iar proorocii Vechiului Testament ,cu durere constatau că:„ *Poporul acesta nu mă mai ascultă pe Mine, ci este un popor îndărătnic şi rău*" (I Regi 8, 7-9).

Deci, pe noi, ne învaţă Evanghelia că, pentru a câştiga viaţa, este nevoie de ascultarea cuvântului lui Dumnezeu, şi împlinirea Lui. Cuvântul lui Dumnezeu li se adresează tuturor, şi fiecărei generaţii în parte. El este viu şi lucrător şi are puterea de a schimba viaţa, în măsura în care îl lăsăm în viaţa noastră. De aceea, această duminică este o duminică pregătitoare, sau premergătoare, întâmpinării Botezului Domnului la râul Iordan, când Domnul descoperă lumii cine este El. Fiul lui Dumnezeu a venit în lume pentru a mântui lumea din stricăciuni şi din moarte. Şi astfel, râul Iordan se face un loc al arătării lui Dumnezeu.

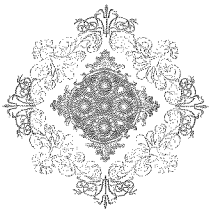
Prin vieţuirea sa asemeni îngerilor, Sfântul Ioan Botezătorul anticipa modul de viaţă al noii împărăţii, pe care avea să o întemeieze Mântuitorul Iisus Hristos. Faptul că el a locuit în pustiu, are o semnificaţie profundă. Aici, el a biruit, în propriul trup, puterea şi forţa răului. Numai după ce a învins răul în propria sa fiinţă, aşa cum va face şi Mântuitorul Hristos, va ieşi să vestească timpurile noii împărăţii.

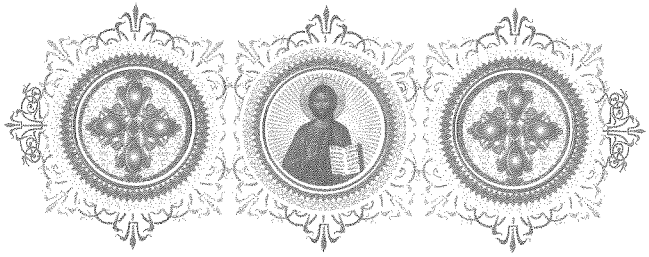
El a dus o viaţă curată, feciorelnică, anticipând starea îngerească, care va constitui modul de viaţă al aleşilor noii împărăţii. În viaţa sa, departe de lume, Sfântul Ioan s-a învrednicit de mari descoperiri cereşti, de aceea cuvântul, statura şi chipul

său au avut scopul şi misiunea de a pregăti şi trezi conştiinţele oamenilor.

Aceştia l-au întrebat: *„Ce să facem?"* Iar el i-a învăţat să împartă cu cei ce nu au hrană, îmbrăcăminte, şi să nu facă nedreptăţi.

Şi nouă ni se cere acelaşi lucru, să împărţim pentru a primi, să fim corecţi pentru a ne bucura de adevărata dreptate, nu de la oameni, ci de la Dumnezeu, izvorul a toată dreptatea şi viaţa. Viaţa Sfântului Ioan Botezătorul ne îndeamnă la schimbarea propriei noastre vieţi, imitându-l pe el şi pe toţi sfinţii, care au bineplăcut lui Dumnezeu! Amin!

IISUS HRISTOS, LUMINA CONŞTIINŢELOR
Duminica după Botezul Domnului

„Şi Iisus, auzind că Ioan a fost întemniţat, a plecat în Galileea. Şi părăsind Nazaretul, a venit de a locuit în Capernaum, lângă mare, în hotarele lui Zabulon şi Neftali, ca să se împlinească ce s-a zis prin Isaia proorocul care zice: „Pământul lui Zabulon şi pământul lui Neftali spre mare, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor; poporul care stătea în întuneric a văzut lumină mare şi celor ce şedeau în latura şi în umbra morţii lumină le-a răsărit». De atunci a început Iisus să propovăduiască şi să spună: Pocăiţi-vă, căci s-a apropiat împărăţia cerurilor.“ (Matei 4, 12-17)

Poporul care era în întuneric a văzut lumină mare şi celor care locuiau în latura şi în umbra morţii, acelora lumină le-a răsărit (Matei 4, 16). În aceste cuvinte scurte, Sfânta Evanghelie prezintă începutul activităţii Domnului, după momentul Botezului Lui, în râul Iordan. Pentru că, după ce, la râul Iordan, s-a descoperit taina dumnezeirii,

Ioan Proorocul şi Botezătorul a fost aruncat în închisoare, din pricina regelui Irod, pentru că acesta şi-a luat de soţie pe femeia fratelui său, Filip, lucru pe care Sfântul Ioan l-a condamnat foarte aspru, în public. Ofensa aceasta a constituit faptul că el a trebuit să meargă şi să fie aruncat în închisoare. Auzind acestea, Mântuitorul Iisus Hristos a părăsit Iudeea şi a venit în provincia de nord a Ţării Sfinte, care se numeşte Galileea.

Aici, în Galileea, îşi începe Domnul activitatea Sa de mântuire şi vindecare a lumii. Minunile pe care le săvârşeşte sunt cele care refac toate infirmităţile marcate de păcat şi suferinţă. Din închisoare, Ioan a trimis pe câţiva din ucenicii săi spre a se convinge, ei înşişi, despre Mântuitorul lumii şi puterea Lui. Acest prilej de întrebări, adresate Domnului, de către cei trimişi, L-a folosit pentru a vorbi despre Ioan Botezătorul. Până atunci Ioan prezentase lumii pe Hristos, de această dată, când steaua marelui prooroc începea să apună, Mântuitorul dă mărturie despre Înaintemergătorul Său: *„Ce aţi ieşit să vedeţi? Oare prooroc? Da, zic vouă, şi mai mult decât un prooroc“* **(Luca 7, 26)**.

Toţi trebuiau să ştie că misiunea Botezătorului era înăbuşită şi bruscată de mai-marii timpului: *„Adevărat zic vouă: nu s-a ridicat între cei născuţi din femeie nimeni mai mare decât Ioan Botezătorul, toţi proorocii şi Legea au proorocit până la Ioan“* **(Matei 11, 13)**. Niciun om nu a putut atinge o asemenea treaptă a desăvârşirii ca Ioan. Aceste cuvinte ale Domnului sunt expresia recunoaşterii curăţiei, abnegaţiei şi misiunii pe care le-a întruchipat, în persoana sa, Ioan Botezătorul. Altă dată, Domnul vorbise despre *„zilele lui Ioan Botezătorul, care conduc spre taina Împărăţiei cerurilor, care se ia cu stăruinţă“* **(Matei 11, 12)**. Această Împărăţie este un semn al îndurării dumnezeieşti, dar ea va fi dată celor care se străduiesc spre ea.

Viaţa duhovnicească presupune tensiune, încordare, dăruire totală, aşa cum a făcut-o Ioan Proorocul, îngerul Domnului.

Din păcate, conaţionalii săi evrei, şi îndeosebi, conducătorii săi spirituali, nu au primit cuvântul Sfântului Ioan Botezătorul, dar nici pe cel al Mântuitorului Iisus Hristos. Deşi împreună, în concordanţă cu timpul şi spiritul epocii lor, au adresat cuvântul către oameni, au fost la fel de neînţeleşi şi neascultaţi de fiii lui Israel.

Acolo, a venit şi a locuit în oraşul Capernaum. Un oraş în care locuia o lume foarte diversificată. Pe lângă populaţia iudaică mai existau foarte mulţi colonişti, apoi greci şi romani dar şi sirofenicieni, popoare păgâne, care îşi câştigau existenţa din comerţ, pentru că, în oraşul Capernaum, exista şi o mare vamă comercială. Deci în acest mozaic de populaţie, de credinţe diferite, de mentalităţi şi obiceiuri diferite a venit şi a locuit Domnul, pentru că mare parte a populaţiei se afla în întuneric şi în umbra morţii. În întuneric pentru că populaţia iudaică, deşi primise şi-L cunoşteau pe adevăratul Dumnezeu, se îndepărtase mult de El. Şi cele ce proorocii le-au transmis, erau de mult uitate, sau nu mai erau băgate în seamă.

Pe de altă parte, exista populaţia păgână, idolatră, în care domina puterea sabiei şi forţa celui mai numeros, romanii, care erau o putere de ocupaţie. Aceştia locuiau în latura morţii pentru că existenţa lor era foarte redusă. În mijlocul lor a venit lumină mare. Spre deosebire de lumina creată a soarelui, lumina necreată este lumina lui Iisus Hristos, a Evangheliei, care luminează şi în întuneric, şi pe care întunericul nu o poate cuprinde niciodată. Pentru că lumina învăţăturii Mântuitorului a luminat popoare, naţiuni, generaţii, secole de-a rândul. Şi pe toţi i-a scos din starea de depărtare de Dumnezeu şi i-a civilizat, pentru că toată lumea, în marea ei parte, datorează Evangheliei Mântuitorului cultura, civilizaţia, demnitatea şi, mai presus de toate, mântuirea sufletului lor. Sfântul Evanghelist Ioan a scris că Lumina a venit în lume şi întunericul nu a cuprins-o. Iar celor care cred în El, le-a dat putere să se facă fii ai luminii.

Cine dintre oameni nu doreşte lumina? Toţi. Când se lasă întunericul intervine teama, care este specifică necunoştinţei, pentru că, în întuneric, noi nu putem descifra, nici cunoaşte, nici descoperi, ci suntem limitaţi şi de spaţiu şi de timp. De aceea a venit Mântuitorul ca să strălucească lumină mare şi celor din întuneric - poporul iudeu, dar şi celor care locuiau în latura şi în umbra morţii - păgânilor. Şi că este aşa, observăm că atunci când El a început să îi înveţe pe oameni ce înseamnă Împărăţia cerurilor, primii care s-au ataşat de El, pe lângă cei câţiva apostoli au fost şi păgânii din Capernaum. Soldatul roman vine la El şi Îl roagă şi Îi spune că nu este vrednic să vină în casa lui, ci să spună doar un cuvânt şi se va vindeca slujitorul lui (**Matei 8, 9**). Şi lumina Evangheliei Mântuitorului luminează pe tot omul care vine în lume. Dar pentru a cunoaşte lumina, El a spus că este nevoie de pocăinţă. Şi ce este pocăinţa? Este regret şi părere de rău pentru faptele rele şi dorinţa de întoarcere la Dumnezeu.

Aceasta este starea firească a unui creştin - schimbarea vieţii lui. Dar această schimbare nu trebuie să se facă zgomotos, ci discret, tainic. Priviţi cum florile câmpului cresc. Niciodată nu ne dăm seama când cresc, dar parfumul şi frumuseţea lor încântă inima noastră. Acestora, care locuiau în latura şi umbra morţii, le-a adus Mântuitorul învăţătura cea mântuitoare, pentru că ceea ce ne-a învăţat El, ne-a luminat şi ne-a scos din întunericul necunoştinţei, iar în momentul când am primit Taina Sfântului Botez, ne-am îmbrăcat cu o haină luminoasă. De aceea, după ce se cufundă, sau este cufundat, cel botezat, se cere în rugăciune: *„Dă mie haină luminoasă şi mă îmbracă cu lumina Ta, Cel ce te îmbraci cu lumina ca şi cu o haină"*.

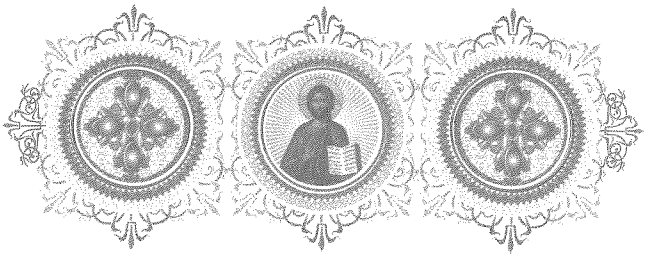
Deci lumina învăţăturii Mântuitorului este cea care străluceşte şi care ne învaţă, care ne fereşte şi care ne avertizează, care ne mângâie şi ne întăreşte şi care ne dă putere de a alunga întunericul de la noi. De aceea, El ne-a învăţat că cel ce va face

şi va învăţa pe oameni aşa cum ne-a învăţat El, mare se va chema în Împărăţia lui Dumnezeu. Împărăţia lui Dumnezeu este o Împărăţie veşnică, care a biruit timpurile şi care, şi astăzi, este prezentă în lume, în Biserica Lui. În această Împărăţie sunt chemaţi să intre toţi, şi tuturor, El se adresează îndemnându-i: Împărăţia cerurilor este aproape; şi pocăiţi-vă şi credeţi în Evanghelie şi lumina va străluci peste voi.

Această Împărăţie a cerurilor este viaţă trăită cu credinţa în Mântuitorul, Cel mort şi Înviat. Pentru aceasta a venit El în lume, ca să dăruiască lumii un nou sens al vieţii. El este împlinirea tuturor proorociilor, istoria lumii, odată cu Întruparea Lui este urcuş al omului spre Dumnezeu. În El s-a descoperit lumina veşnică şi neapusă a lui Dumnezeu, fiind Soarele dreptăţii.

Poporul care umbla întru întuneric a primit razele calde şi mângâietoare, după secolele întunecate, ale necunoştinţei şi ale păcatului. Acelora le-a strălucit Lumina cea mare, care le-a trezit conştiinţele şi a făcut, din pescari, Apostoli, şi, din păgâni, mucenici.

Şi astăzi, El străluceşte tuturor celor care caută lumina, fiind fiii luminii. Prin sfânta taină a Botezului, care se mai numeşte şi luminare, iar cei botezaţi, luminaţi, se deschide sufletul, spre a primi ploaia harului sfinţitor. De aceea suntem chemaţi astăzi să devenim fiii luminii (**Ioan 12, 36**), prin credinţă şi faptă bună, să aducem numai lumină, care ne călăuzeşte spre Împărăţia luminii celei veşnice, care este Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos! Amin!

CRUCEA DOMNULUI, SCARĂ CĂTRE CERURI
Duminica dinaintea Înălţării Sfintei Cruci

„Zis-a Domnul: nimeni nu s-a suit în cer, fără numai Cel care s-a pogorât din cer, Fiul Omului, care este în cer. Şi precum Moise a înălţat şarpele în pustie, aşa trebuie să se înalţe Fiul Omului, pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică. Căci aşa a iubit Dumnezeu lumea, încât a dat pe Fiul Său Unul-Născut, pentru ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică. Căci n-a trimis Dumnezeu pe Fiul Său în lume ca să osândească lumea, ci ca să se mântuiască lumea prin El". (Ioan 3, 13-17)

„Gândurile mele nu sunt ca gândurile voastre" (**Isaia 55,8**). Prin aceste cuvinte. descoperim gândirea umană, care, adesea, este în afară, ba chiar străină, de cea dumnezeiască. Teoriile, aşa zise moderne, au înrobit şi mutilat gândirea, altădată creştină,

transformându-o într-una îndoielnică, exclusivistă, defăimătoare, confuză, atotsuficientă, bazată pe aroganta şi, totuşi, efemera, putere omenească. Tendinţa spre această stare (astăzi larg răspândită) este din timpul paradisiac, după căderea omului, accentuându-se, într-o totală opoziţie, cu cea dumnezeească.

Textul pe care-l propun spre meditare, este un fragment din dialogul pe care Mântuitorul Hristos îl are cu unul din învăţaţii timpului său, fariseul Nicodim, membru al Sinedriului iudaic. Profitând de prezenţa Domnului în Ierusalim, Nicodim, care problematiza, căutând răspuns la multe din întrebările ce îl nelinişteau noaptea, vine la Iisus, pentru a găsi ceea ce căuta. Textul este scurt, plin de învăţături dogmatice, în care se evidenţiază învăţătura centrală despre mântuirea (salvarea) omului prin Întruparea, moartea şi Învierea Domnului.

Toate acestea, la o primă analiză, par a fi uşor de înţeles, însă dialogul dintre cei doi, uşor, subliniază diferenţa de gândire şi percepţie a lumii pământeşti şi a celei cereşti. Pe aceasta din urmă, Nicodim nu o putea înţelege, era familiarizat cu ea, intrând, încă din copilărie, în contact cu ea, însă duhul ei era încă departe de percepţia lui, de aceea a venit noaptea la Hristos, cu o mărturisire sinceră, şi directă: *„Ştiu că de la Dumnezeu ai venit Învăţător, că nimeni nu poate face aceste minuni pe care le faci Tu dacă nu este Dumnezeu cu el"* **(Ioan 3, 2)**, o mărturisire sinceră, din partea unui savant al timpului. Cronologic, activitatea publică a Mântuitorului Hristos începe în Galileea, însă, înainte de aceasta, Domnul vorbeşte despre cele cereşti cu reprezentantul Legii Vechi, cu unul care simţea că, cele de demult prezise, în Persoana lui Hristos se împlinesc. Acest dialog constituie preludiul la descoperirea tainei Împărăţiei, care va continua până la Înălţarea Sa la ceruri. Este prima dată când Domnul vorbeşte despre o nouă Împărăţie, care, spre deosebire de cele istorice, existente, cuprinde alte coordonate, iar condiţiile de acceptare şi intrare în ea sunt total diferite de cele obişnuite, ale acestei lumi.

Poate Nicodim se aştepta la o definiţie sau la un precept clar, însă, spre deosebire de logica lui, Domnul vorbeşte, arătând că, pentru a intra în noua Împărăţie, este nevoie de o *„naştere de sus"*, de o schimbare radicală şi definitivă a vieţii. Nicăieri Mântuitorul nu a impus precepte, nu a decretat legi, ci, ca un iubitor şi adânc cunoscător de oameni, a sugerat, a concluzionat şi indicat, invitând, chemând şi, niciodată, obligând. Din acest motiv, va vorbi în pilde, lăsând, pe cei care-L ascultau, să concluzioneze ei înşişi.

Prin întrebarea, firească, pe care şi noi am fi adresat-o Domnului, Nicodim confirmă traiectoria lumii şi gândirea ei pământească: *„Cum poate omul să se nască, fiind bătrân?"*. Oare la naşterea întru dureri şi lacrimi face aluzie Domnul? Răspunsul Lui este unul ce confirmă cele afirmate de Nicodim: *„Ai venit de la Dumnezeu"*. Naşterea de sus este, nu tainică, vizibilă, prin apa curăţitoare a botezului creştin, în numele şi sub lucrarea Preasfintei Treimi, şi adâncă, cu lucrarea şi puterea Duhului Sfânt, Împărţitorul harului, Care reface, în om, chipul dumnezeiesc, întunecat şi umbrit de păcat, El dăruind omului puterea de a deveni purtător de sfinţenie şi nemurire. Menţionând naşterea din apă şi din Duh, Mântuitorul insistă asupra Tainei Botezului, prin care devenim creştini, purtători de Hristos. Oare cuvintele pe care le-a auzit Nicodim despre noua Împărăţie şi Biserica pe Care Domnul o va întemeia în ziua Cincizecimii sunt acelaşi lucru, identic?

La prima lectură se pare că aşa este, realitatea însă contrazice părelnica afirmaţie. Deşi au trăsături comune, Împărăţia veşnică şi Biserica nu coincid, una cu cealaltă. Biserica în care ne-am botezat este instrumentul care ne pregăteşte pentru Împărăţia cerurilor, ea existând pentru a câştiga popoarele şi a le pregăti pentru această ultimă realitate. Ambele, Biserica şi Împărăţia lui Dumnezeu sunt entităţi în care lucrează Duhul Sfânt, care-şi au originea în taina Întrupării, Învierii şi Înălţării la ceruri a

Fiului lui Dumnezeu. Biserica este vizibilă, luptătoare, mărturisitoare, misionară, Împărăţia lui Dumnezeu rămâne nevăzută, chiar dacă se manifestă prin semne, chiar dacă, în taina dumnezeieştii Liturghii o pregustăm: *„La sfârşitul istoriei, când va fi un cer şi un pământ nou"* (**Apocalipsa 21, 1**). Biserica va coincide cu Împărăţia veşnică a lui Dumnezeu, căci *„întreaga creaţie va fi eliberată de suferinţă"* (**Romani 8, 21**).

În dialogul cu Nicodim, Domnul dezvăluie componenta duhovnicească a noii Împărăţii, explicând, indirect, semnificaţia şi rolul mântuitor al Botezului, ca preludiu la noua şi veşnica Împărăţie. Pentru a intra în această realitate veşnică, a noii Împărăţii, omul va trebui să se schimbe în adâncurile fiinţei sale, taina Sfântului Botez fiind poarta de intrare în Biserică, de aici întrezărindu-se calea ce duce spre viaţă veşnică, spre Împărăţia, cea veşnică şi netrecătoare, a lui Dumnezeu. De aici, uşor sesizăm că toate tainele Bisericii au orientare eshatologică, comunicându-ne şi mijlocindu-ne harul Duhului Sfânt, nu numai pentru sfinţirea în această viaţă, ci ne şi orientează, conducându-ne, spre viaţa cea veşnică. Sfintele Taine, care încep cu Botezul, ne pregătesc, în Biserică, pentru noua Împărăţie, al cărui semn vizibil, pregătitor, sunt, căci sfinţirea şi prefacerea elementelor sensibile, prin lucrarea Sfântului Duh, reprezintă începutul procesului de înnoire şi schimbare a lumii.

Astfel, înţelegem cele spuse de Domnul lui Nicodim cu privire la taina Sfântului Botez, taină care deschide porţile Bisericii, pregătindu-ne pentru intrarea în noua Împărăţie. Faţă de uimirea arătată de Nicodim, Iisus adaugă: *„Nu te mira că ţi-am zis: Trebuie să vă naşteţi de sus. Vântul suflă unde voieşte şi tu auzi glasul lui, dar nu ştii de unde vine, nici încotro se duce, astfel este cu oricine e născut din Duhul"* (**Ioan 3,7-8**).

În acest mod se aşează, în lumină, caracterul tainic al acţiunii Duhului, din acest motiv ne aflăm în imposibilitatea de a cunoaşte cine se mântuieşte şi cine nu, mântuirea fiind

rodul dragostei lui Dumnezeu faţă de om, care se află mai presus de gândirea şi percepţia noastră.

Din nou, nedumerirea lui Nicodim, expresie a gândirii pământeşti, marginalizată de legile nescrise ale fizicii, materializată prin întrebarea, reluată şi amplificată, în tonalităţi diferite, de-a lungul secolelor: *„cum pot să fie acestea?"* **(Ioan 3, 9)**, Mântuitorul răspunde, cu oarecare ton de reproş: *„Tu eşti învăţătorul lui Israel şi nu cunoşti acestea?"*. În acest răspuns, Domnul avertizează întreaga masă aristocrată, cultă, a poporului biblic, devenită opacă la suprema revelaţie, deoarece *„în multa lor înţelepciune omenească"* **(1 Corinteni 2, 8-10)**, nu vor putea să-L recunoască pe Hristos, Dumnezeu-Omul, coborât între oameni, spre eliberarea lor din tirania păcatului şi a morţii. El stăruie asupra caracterului şi lucrării tainice a Duhului Sfânt, tocmai pentru a combate concepţia falsă, juridică, fariseică, care vedeau mântuirea lor în împlinirea preceptelor, în spiritul literei, proclamând libertatea absolută a harului.

Pe aceeaşi linie, a unei atitudini mustrătoare, se situează reproşul Mântuitorului şi când spune: *„Dacă v-am spus cele pământeşti şi nu credeţi, cum veţi crede de vă voi spune cele cereşti?"* **(Ioan 3, 12)**. Cele pământeşti ţin şi se raportează la această lume, la modul ei de gândire şi percepţie, la acţiunea ei, dacă, pentru mulţi ai acestei lumi, sunt greu de înţeles, cu atât mai mult cele cereşti, nevăzute, dar simţite şi trăite, prin taina credinţei. Mântuitorul Hristos S-a întrupat şi a venit în această lume, nu pentru a îndrepta şi realiza o lume socială dreaptă, ci pentru a-i arăta omului, destinul său final, şi pentru a-l pregăti pentru împărăţia Sa, cea veşnică. Numai El putea să descopere tainele cereşti, necunoscute de noi, oamenii, deoarece *„nimeni nu s-a urcat în cer, decât Cel ce S-a coborât din cer, Fiul Omului, care este în cer"* **(Ioan 3, 13)**. Aceste cuvinte descoperă lui Nicodim adevărata identitate a Domnului, taina coborârii Lui între noi oamenii, dar şi un mister, mult mai greu de înţeles:

rămânerea Sa, cu firea divină, în sânul Preasfintei Treimi, în timp ce, pe pământ, S-a arătat Dumnezeu - Om întrupat. Astfel de taine cereşti, cu greu, puteau fi acceptate de o gândire limitată, umană, care se raporta la cele omeneşti.

Sensul Întrupării va culmina cu taina Răstignirii şi morţii Sale: *„După cum Moise a înălţat şarpele în pustiu, aşa trebuie să se înalţe Fiul Omului"* **(Ioan 3, 14)**, astfel taina Botezului fiind legată de moartea Sa pe Cruce, căci acest eveniment, unic, al istoriei, va constitui începutul erei harului, care va fi dat omului prin Botez. Înălţarea şarpelui în pustie a prefigurat răstignirea lui Hristos. Evenimentul este consemnat în cartea **Numeri (21, 6-9)**: *„Şi grăia poporul împotriva lui Dumnezeu şi a lui Moise zicând: la ce ne-ai scos din pământul Egiptului? Atunci a trimis Domnul asupra poporului şerpi veninoşi, care au muşcat poporul, şi a murit mulţime de popor. A venit deci poporul la Moise şi a zis: Am greşit grăind împotriva Domnului şi împotriva ta; roagă-te Domnului ca să depărteze şerpii de la noi. Şi s-a rugat Moise, Domnului, pentru popor. Iar Domnul a zis către Moise: fă-ţi un şarpe de aramă şi-l pune pe un stâlp, şi de va muşca şarpele pe vreun om, tot cel muşcat, care se va uita la el, va trăi"*. Episodul este extrem de relevant şi semnificativ, deoarece anticipează faptul Răstignirii Domnului, care va avea loc peste veacuri. Astfel se confirmă cele spuse de Hristos, după Înviere, pe drumul către Emaus: *„Şi începând de la Moise şi de la toţi proorocii ,a tâlcuit, din toate Scripturile, cele scrise despre El"* **(Luca 24, 27)**. Sensul întâmplării istorice pe care Domnul o aduce în dialogul cu Nicodim este unul clar: şarpele de aramă dăruieşte oamenilor putinţa de a birui moartea.

Pentru a mântui lumea întreagă şi fiecare om, Iisus Hristos, *„care nu a cunoscut păcatul, nici nu S-a aflat vicleşug în gura Lui"* **(I Petru 2, 22)**, se foloseşte de acest episod din istoria biblică pentru a vesti, prima dată, iminenta Sa moarte pe cruce. Această profeţie, cu greu, poate fi înţeleasă şi acceptată şi nu va avea,

între Apostoli, sens, decât după ce, a treia zi, va învia din morţi. *„Atunci le-a spus să aşa este scris şi aşa trebuia să pătimească Hristos şi să învieze din morţi a treia zi"* **(Luca 24, 46)**. Din momentul în care Domnul vorbeşte despre necesitatea naşterii din nou, din apă şi din Duh, El aminteşte de Cruce, deoarece harul devine prezent şi lucrător prin taina Crucii şi Învierii. Atât Crucea, cât şi Botezul, vor deschide omului calea spre Împărăţia şi Biserica Lui. Apelativul *„Fiul Omului"* apare în profeţiile proorocului Daniel (10, 18), iar acum, Hristos Mântuitorul, şi-L atribuie, în mai multe locuri din Sfintele Evanghelii, el coincide cu Mesia, Cel aşteptat de veacuri, de Israel.

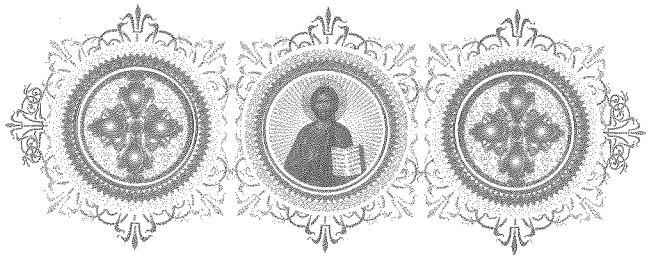
Etimologic s-ar raporta la firea Sa omenească, însă prezentul context pune în lumină lucrările dumnezeieşti, săvârşite de El: *„Nimeni nu S-a suit în cer, decât Fiul Omului, Care este în cer"* **(Ioan 3, 13)**, iar mai târziu, Domnul va spune: *„Şi i-a dat lui putere să facă judecată, pentru că este Fiul Omului"* **(Ioan 5, 27)**, insistând asupra firii Sale dumnezeieşti, implicată în acest titlu de *„Fiul Omului"*.

Până la versetul 21 al capitolului 3 din Evanghelia Sfântului Ioan, discuţia cu Nicodim este una captivantă şi plină de învăţături. Cei mai mulţi comentatori şi exegeţi, consideră că versetele ce urmează constituie un comentariu făcut de evanghelist, însă bazat pe învăţăturile Domnului. Astfel Nicodim, cel cu gândirea umană s-a bucurat de descoperiri extraordinare, privind taina răscumpărării şi mântuirii omului. Domnul insistă asupra necesităţii participării Duhului Sfânt la zidirea, din nou, a omului, atrăgând atenţia că *„ce este născut din trup, trup este, iar ceea ce este născut din Duh, Duh este"* **(Ioan 3, 6)**. Una din etapele procesului de iluminare a minţilor o constituie convorbirea cu Nicodim.

Acest dialog a arătat două moduri de gândire şi percepţie, cel nicodimic, uman, tributar unei mentalităţi restrânse, fără orientare, ci doar autosuficientă, cea de-a doua, dumnezeiească,

deschizătoare de speranţă, care aduce lumii o nouă şansă şi un nou mod de a fi.

Astăzi, posibile dialoguri, între un intelectual rigid, bazat pe idei materialiste, tributare gândirii umane căzute, care reduce totul la profit şi plăcere, şi mesajul Bisericii, cel nou şi mereu actual, ar fi de bun augur, într-o societate mereu marcată de lipsuri şi nemulţumiri. Taina dialogului creează relaţii, oamenii se cunosc şi se descoperă prin dialog. Acolo unde lipseşte dialogul, intervine nesiguranţa şi neîncrederea, teama şi indiferenţa. De altfel, rugăciunea, slujbele noastre sfinte, sunt dialoguri, taina Bisericii se manifestă prin comunicare, unul către celălalt, cuvântul zideşte, încurajează şi dă sens vieţii. Descoperindu-l în Biserică, dezlegăm sensul propriei vieţi! Amin!

CRUCEA, SEMNUL MĂRTURISIRII
Duminica după Înălţarea Sfintei Cruci

„Şi chemând la Sine mulţimea, împreună cu ucenicii Săi, le-a zis: Oricine voieşte să vină după Mine să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie. Căci cine va voi să-şi scape sufletul îl va pierde, iar cine va pierde sufletul Său pentru Mine şi pentru Evanghelie, acela îl va scăpa. Căci ce-i foloseşte omului să câştige lumea întreagă, dacă-şi pierde sufletul? Sau ce ar putea să dea omul, în schimb, pentru sufletul său? Căci de cel ce se va ruşina de Mine şi de cuvintele Mele, în neamul acesta desfrânat şi păcătos, şi Fiul Omului Se va ruşina de el, când va veni întru slava Tatălui său cu sfinţii îngeri.“ (Marcu 8, 34-38)

Duminica de după Înălţarea Sfintei Cruci, prin glasul Sfintei Evanghelii, se adresează tuturor creştinilor şi tuturor făpturilor lui Dumnezeu, care sunt înzestrate cu suflet nemuritor, prin cuvintele Mântuitorului, care le-a adresat Apostolilor şi tuturor celor care Îl ascultau, după mărturisirea Sfântului Apostol Petru, care privindu-L pe El, L-a mărturisit ca fiind Dumnezeul cel veşnic, Care a venit în lume să mântuiască pe toţi oamenii. Şi astfel, către cei care vor să-L asculte, nu către alţii care nu vor să-L asculte, ci doar către aceia, Domnul a spus următoarele: oricine voieşte, să vină după Mine, cel care nu voieşte, este liber să o facă, însă libertatea lui, una responsabilă, va fi una care, în ziua judecăţii, va acuza. Deci *„cel care voieşte să vină după Mine să se lepede de sine, să-şi ia crucea lui şi să-mi urmeze Mie"*.

Deci, în câteva cuvinte, Domnul arată care este calea care duce către El. Această cale presupune urmarea Lui, urmarea Mântuitorului Hristos. Şi ce înseamnă a urma Lui? Înseamnă a deveni o făptură nouă. Să se lepede de sine, adică să renunţe la egoism şi la modul de a gândi, pur material şi trupesc. A te lepăda nu înseamnă a fi o persoană lipsită de personalitate, ci înseamnă a deveni un om nou, care nu trăieşte doar pentru a mânca şi pentru a te bucura de plăceri trecătoare. Ci înseamnă să-ţi schimbi viaţa, şi schimbându-ţi viaţa, să spui, aşa cum spunea Sfântul şi Marele Apostol Pavel: *„Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăieşte în mine, şi de acum îmi duc viaţa în credinţa în Domnul, Care m-a iubit şi S-a dat pentru mine şi pentru păcatele mele"* **(Galateni 2, 20)**. Apoi, Domnul mai aminteşte de puterea Crucii, de suferinţa şi de biruinţa ei.

Cuvintele Domnului nu sunt doar lozinci sau recomandări făcute unor oameni care nu sunt marcaţi de spusele Lui. Nimeni nu va putea fi cel care aparţine Mântuitorului Iisus Hristos atâta vreme cât nu se va elibera de egoismul şi plăcerile proprii, ce-i marchează şi străbat existenţa lui. Preocuparea

exclusivă a omului, care-şi face din aceasta un scop al vieţii, îl îndepărtează de Mântuitorul Iisus Hristos. Trăim timpuri marcate şi mereu scoase în evidenţă de mania profitului, a înşelăciunii şi a unui confort bazat pe bani mulţi şi muncă puţină. Drama omului contemporan constă în aceea că s-a înstrăinat de el însuşi, că a devenit un sclav al propriilor dorinţe, că relativizează şi subestimează adevărata valoare a lucrurilor, că este tributarul unui curent marcat de profit şi excesivă stare de dezumanizare.

O realitate a acestui timp o constituie înstrăinarea unul de celălalt, distrugerea relaţiilor dintre oameni, a familiei, ca valori ce presupun sacrificiu, renunţare, răbdare, toate izvorâte şi cultivate prin credinţă. Răsturnarea valorii, umbrirea adevărului până la anihilarea lui, lipsa de conştiinţă a valorii binelui, transformă, pe sărmanul om al zilelor noastre, tributar televiziunilor, îndoielilor, aflat în derivă zilnică, într-o făptură lipsită de sens, cu o existenţă limitată la cele profitabile, aducătoare de mari şi nesfârşite situaţii dramatice. Mai uşor este astăzi omului să fie dependent de bunurile pentru care se face reclamă, se vând sub diferite forme atractive, fără fond, decât să aleagă, conştient şi responsabil, calea crucii, aşa cum o cere Mântuitorul Iisus Hristos, astăzi, de la noi: *„A-şi lua crucea în fiecare zi"* **(Luca 9, 23)**, presupune responsabilitate, afirmaţie, dăruire şi încredere după puterile fiecăruia. Iisus, Care a purtat, cu îndelungată şi nesfârşită răbdare, Crucea Lui, ştie şi cere ca acceptarea crucii şi urmarea Lui, de fiecare dintre noi, nu poate fi decât treaptă spre Împărăţia Lui.

Ceea ce deosebeşte pe creştin, care îşi asumă numele, trăind sub dulcea povară a crucii, faţă de cei puţin, sau deloc credincioşi, este atitudinea în faţa încercărilor şi a suferinţelor. Crucea, pentru noi, este biruinţă, cununa Bisericii, uşa către Împărăţia veşnică a lui Dumnezeu, ea devine roditoare *„căci s-a înfipt în loc şi lucrează în lume, făcând din pescari Apostoli şi din păgâni*

martiri, care se roagă pentru noi", prin puterea ei şi a suferinţelor, toţi cei care şi-o asumă purtându-o, se unesc, identificându-se cu Domnul şi Mântuitorul lumii. El nu vorbeşte abstract despre Cruce, ci o leagă cu anticipaţie de Patimile Lui, iar cel ce-L urmează pe El se va învrednici de biruinţa Învierii Lui. Orice suferinţă, purtată cu răbdare şi mulţumire îl apropie pe om de Dumnezeu, de aceea necredincioşii găsesc crucea absurdă, pentru că doresc o viaţă surogat, trăită în incubatorul plăcerilor îmbătătoare şi păcătoase, care au final tot suferinţa, mai amară, acerbă şi profundă, în singurătate şi părăsire, în izolare şi uitare, faţă de cei ce au, ca putere, biruinţa Crucii şi bucuria Învierii. Din nefericire, lumea în care trăim şi noi aleargă după fericiri iluzorii, după cele pământeşti şi este total dezinteresată de cele sufleteşti, de felul cum acesta poate fi cultivat şi salvat. Tot ceea ce noi posedăm, într-o zi poate fi pierdut, inclusiv acest trup pământesc, dar de suflet nu ne putem despărţi niciodată, nici după moarte, de aceea se află în mare primejdie, pentru că altele sunt priorităţile lumii de astăzi şi altul este răspunsul la chemarea urmării lui Hristos şi a purtării crucii Lui!

„Să-şi ia crucea lui şi să-Mi urmeze Mie". Observăm că acest pronume, în cazul dativ, a purta crucea, fiecare să-şi ia crucea lui, mărturiseşte că fiecare om are o cruce a vieţii lui. Ce înseamnă aceasta? Înseamnă că multe dureri şi neîmpliniri le avem toţi, unii mai mari decât alţii, unii mai profunde şi mai amare decât alţii. Deci fiecare are o cruce a lui, şi nu există nimeni, pe acest pământ, fără să nu cunoască durerea crucii. În Sfânta Evanghelie, Mântuitorul nu a spus să-şi asume suferinţa Lui, ci a spus *„să-şi ia crucea lui şi să-Mi urmeze Mie"*. De ce? Pentru că El a purtat Crucea, şi prin Crucea Lui s-a mântuit lumea. De aceea, a scris Sfântul Apostol Pavel: *„Cuvântul Crucii pentru cei care pier este o nebunie, iar pentru noi care ne mântuim este puterea lui Dumnezeu"* (**I Corinteni 1, 18**).

Pentru că, în Crucea Mântuitorului Hristos se descoperă iubirea lui Dumnezeu faţă de noi, dar şi puterea iertării, pentru că, prin Cruce, a venit bucurie la toată lumea. Cine refuză Crucea, nu are parte la Înviere. Grupări protestante, sectante refuză crucea, pentru că sunt eretice şi nu au parte de mântuire. În afară de Biserică nu este mântuire. Deci, când Domnul a spus să-şi ia crucea lui şi să-mi urmeze Mie, ne-a învăţat că viaţa aceasta este un examen care se dă aproape în fiecare zi. Crucea înseamnă multă neîmplinire şi suferinţă. Sunt copii care nu au cunoscut proprii părinţi, pentru că cei din urmă i-au lepădat, şi sunt părinţi care nu mai cunosc recunoştinţa copiilor şi sunt oameni care poartă suferinţa, sub diferite feluri, în boală, în neîmplinire în dezamăgire, în neştiinţă, în răutate şi în trădare, şi totuşi, Domnul ne spune să ne-o asumăm şi să o acceptăm, pentru că El continuă: ce ar câştiga omul, dacă lumea întreagă ar fi la dispoziţia lui, dacă şi-a pierdut sufletul său? Aici, Mântuitorul ne descoperă o nouă învăţătură, arătându-ne că, deşi suntem alcătuiţi din trup pământesc cu afectele, slăbiciunile şi păcatele lui, în acest trup se află sufletul, care este imaterial, veşnic, dumnezeiesc, nemuritor.

Cu trupul mergem în pământ, dar cu sufletul trăim veşnic. Puterile sufletului oricine le cunoaşte, mai puţin oamenii iraţionali. Sfântul Atanasie cel Mare, în lucrarea *„Cuvânt către elini sau către păgâni"*, a spus următoarele: *„Cu sufletul tu eşti asemeni lui Dumnezeu şi cu sufletul tu gândeşti la cele nevăzute, depăşeşti limitele nevăzute şi cu sufletul poţi cuprinde întreaga lume, într-o clipă. Cu sufletul poţi da dovadă de puteri nebănuite"*.

Şi aşa este, puterile sufleteşti sunt aşa de mari, încât atunci când acesta este încălzit, animat şi întărit de o credinţă puternică în Mântuitorul Hristos, biruieşte ceea ce se pare că este de nebiruit, depăşeşti boli incurabile, trăieşte în mijlocul încercărilor, dar, peste toate acestea, se bucură, apoi, cu sufletul are puterea de a se depăşi şi de a trăi, în ciuda faptului că este încercat

mereu. Ei bine, acest suflet, care este dăruit de Dumnezeu prin suflare, doreşte viaţa şi să nu moară. Astfel înţelegem de ce oameni, măcinaţi de boli grave, doresc să mai trăiască, în ciuda durerilor şi a suferinţelor. Regele Solomon, care a scris mai multe cărţi, în cartea Ecclesiastului a spus aşa: *„Şi omul trebuie să se întoarcă cu trupul în pământ, dar cu sufletul trebuie să meargă la Dumnezeu, cel care l-a dat"* **(Ecclesiast 12, 7).**

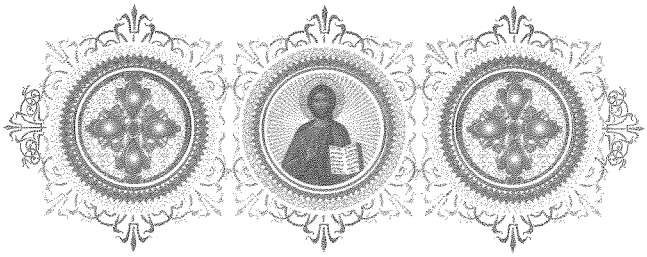
Deci Mântuitorul ne învaţă că, nimic, în această lume, nu are valoare mai mare decât sufletul uman, şi astfel, toate făpturile lui Dumnezeu sunt egale, pentru că poartă acelaşi suflet nemuritor. Există şi oameni care sunt lipsiţi de credinţă, sunt cu suflete amorţite, egoiste, care sunt cei mai nefericiţi, deşi de multe ori par, conform gândirii noastre, pământeşti, că sunt oameni împliniţi. Un om împlinit este atunci când simte cu sufletul său bucuria împlinirii şi a iertării, dar nefericit este cel care, deşi posedă averi imense, o nelinişte, o stare de agitaţie mereu îl frământă şi niciodată nu îi dă liniştea şi pacea, de care are atâta nevoie.

Pierderea sufletului nu poate fi compensată cu nimic, deoarece el, sufletul, este nucleul personalităţii omeneşti, centrul de refacere şi reunificare a persoanei umane, separate prin moarte. Pierderea sufletului înseamnă înstrăinarea acestuia de Mântuitorul Hristos, intrarea lui într-o stare de confuzie şi haos inimaginabil, de unde lipseşte bunătatea şi iertarea. Cei care L-au negat şi s-au despărţit de Mântuitorul Iisus Hristos vor gusta amara suferinţă, păcatul grav fiind acela că, de bunăvoie, s-au înstrăinat de El, opţiune liber asumată, ale cărei urmări vor fi simţite cu o dureroasă şi grea intensitate, pentru veşnicie.

Crucea este semnul distinctiv al celui ce şi-a asumat urmarea Mântuitorului Hristos, care unindu-se cu El se va învrednici de bucuria vieţii şi a mântuirii!

În final, Mântuitorul spune că sunt unii care nu vor gusta moartea până ce nu vor vedea Împărăţia lui Dumnezeu, venind

cu putere. Acest cuvânt al Lui are două înţelesuri. Un înţeles istoric, când s-a referit că trei dintre Apostolii Lui, care trebuiau să urce pe Muntele Taborului şi acolo, în liniştea muntelui, să vadă strălucirea dumnezeirii Sale, când El s-a schimbat şi faţa Lui arăta ca soarele şi hainele Lui ca lumina. Atunci ei au pregustat Împărăţia lui Dumnezeu. Dar are şi un sens care vorbeşte de finalul lumii. Sunt unii care nu vor gusta moarte până nu vor vedea Împărăţia lui Dumnezeu. Împărăţia lui Dumnezeu nu este departe, ci este în mijlocul nostru şi o găsim în Sfânta Biserică. De câte ori intrăm aici, ne întâmpină catapeteasma, cu Hristos care biruieşte moartea şi, ca Cel Care a biruit, ne binecuvintează, ca văzând frumuseţea cea nepieritoare a Împărăţiei Lui, să primim puterea de a merge în împărăţia acestei lumi trecătoare, corupte, pentru a fi purtătorii Împărăţiei şi a luminii Lui! Amin!

PREDICĂ LA NAŞTEREA MAICII DOMNULUI

Prima sărbătoare, de după începutul anului bisericesc, care este totdeauna la 1 septembrie, este închinată Preasfintei Născătoarei de Dumnezeu şi pururea Fecioarei Maria. Acest praznic împărătesc vesteşte începuturile pregătirii mântuirii noastre, aşa precum zorile dimineţii, vestesc apariţia soarelui, care luminează şi încălzeşte întreaga lume.

Iată, astăzi, Biserica ne adună, pentru a prăznui şi a ne bucura de sosirea timpului începutului mântuirii noastre. Astăzi se naşte pierderea blestemului Evei şi înnoirea a toată făptura. Printr-o femeie, neascultătoare de Dumnezeu, vine în lume căderea şi moartea, prin naşterea celei ce astăzi mângâie inimile bătrânilor ei părinţi, ne întoarcem la începutul bunătăţilor. Dacă cea dintâi femeie a auzit cuvântul blestemului, a durerii naşterii de fii, cea de a doua, aude glasul bucuriei, căci Domnul este cu ea.

Astăzi dreptii Ioachim şi Ana sunt binecuvântaţi, după 55 de ani, cu naşterea celei ce avea să fie pricinuitoarea izbăvirii din blestem şi moarte. Căci părinţii ei nu aveau copii, fiind înaintaţi în vârsta lor, dar, prin promisiunea îngerului

Domnului, ca rod al rugăciunilor, lacrimilor şi dorinţelor, astăzi primesc o făptură, care va schimba lumea şi viaţa ei. Acest copil va avea chemare dumnezeiască, aceea de a fi mama Mântuitorului lumii.

Pântecele prealăudat al Anei s-a arătat ţarină plină de roadă, Cel mai înainte de veci îşi alege astăzi uşa prin care va veni în această lume. Astăzi, Cel ce va lucra mântuirea neamului omenesc îşi alege scara pe care va coborî, în lume, spre izbăvirea şi mântuirea ei. Prin bunăvoirea Tatălui ceresc şi prin lucrarea Duhului Sfânt, din cea care astăzi se naşte, va lua Trupul cel mai presus de trup şi va fi împreună cu noi oamenii, Dumnezeu-Emanuel. Astăzi, prin naşterea Preasfintei Fecioare, se zideşte uşa cea spre răsărit, uşa prin care Domnul va intra şi va ieşi, iar ea va rămâne totdeauna încuiată.

O, fericită familie a lui Ioachim şi Anei, cu adevărat, din rodul pântecelui aţi ajuns cunoscuţi la toată lumea, fiind mijlocitori, pentru toţi părinţii, care nu au mângâierea fiilor, dar care, neîncetat, nădăjduiesc în rugăciune, aşteptând fericitul deznodământ al cerului, tot aşa cum l-aţi auzit şi voi!

Voi aţi trăit în evlavie făcând cele plăcute Domnului, precum altădată Zaharia şi Elisabeta, primind pe cea, mai înainte de naştere, fecioară, şi, după naştere, fecioară! Acesteia se cuvenea să fie una dintre toate fecioarele, care să primească, ca un chivot sfinţit, taina dumnezeirii ce s-a lucrat în ea. Părinţii, celei astăzi născute, au primit darul cel ceresc, care avea să aducă în lume pe Cel ce ridică păcatul lumii!

Astăzi, Cel ce pe toate le face noi, adică Dumnezeu, născut din Tatăl, mai înainte de veci, Îşi alege vasul cel ales, spre a fi fericită şi cinstită de toate popoarele. Părinţii ei, luminaţi de credinţă, astăzi se bucură că fiica lor va fi cinstită mai mult decât îngerii, fiind singura căreia îngerul Domnului i se va închina, pentru că ea va sluji în tăcere, răbdare şi totală umilinţă, pe Cel ce aduce lumii viaţa cea veşnică şi iertarea păcatelor.

Astăzi descoperim, într-un prunc nevinovat, binecuvântarea şi ajutorul nostru.

Noi cinstim pe Născătoarea de Dumnezeu pentru că, încă de la naşterea ei, a fost aleasă, cinstită şi pregătită lumii, spre a fi mamă şi mult ajutătoare, tuturor celor ce aleargă, spre ea, cu credinţă. Îngerul Domnului le-a adus părinţilor ei bucuria naşterii, după vreme îndelungată de nerodire şi lipsă de urmaşi. Aceasta ne arată că Dumnezeu, izvorul vieţii, are, cu fiecare copilaş care se naşte, planul lucrării Lui. De la primul zâmbet, taina cerului se lucrează în el, iar naşterea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu este mângâiere, curaj şi ocrotire tuturor mamelor care-şi nasc şi educă, proprii copii, cu răbdare şi cu credinţă.

Timpurile ce le trăim noi s-au pervertit şi s-au degradat, încât pântecele mamelor a devenit abator, în care, prunci nevinovaţi, sunt ucişi, de dragul comodităţii şi a unei vieţi iresponsabile. Câte inimi nevinovate au încetat să mai bată, pentru că multe mame şi-au uitat menirea lor! Suntem un popor prea puţin iubitor de prunci, am ales modelele decăderii şi dezumanizării, am încetat de a fi jertfitori, ci imităm păcatul şi fărădelegea, fiind complici, la multele rele ce vin asupra noastră.

Ce este mai important astăzi, pentru o mamă, cariera, cu profitul, şi o viaţă, în singurătatea suferinţelor, ce culminează cu moartea, sau viaţa de familie, în care, fiecare copilaş, este o rază de soare, ce încălzeşte sufletele, atât de agitate, şi mereu provocate de rău, ale părinţilor?

Consecinţele nenaşterii de prunci vor fi dezastruoase, familiile, îmbătrânite şi fără ajutor, vor fi uitate şi părăsite, pentru că n-au ales calea slujirii, care este încununată cu ajutor, compasiune, dragoste şi recunoştinţă. Câţi bătrâni nu sunt astăzi în stare de disperare a singurătăţii, fricii, foamei şi uitării! Dacă îi întrebăm, marea majoritate, au doar un singur copil, care, needucat, şi neformat, de mic, pe calea Bisericii, i-a uitat,

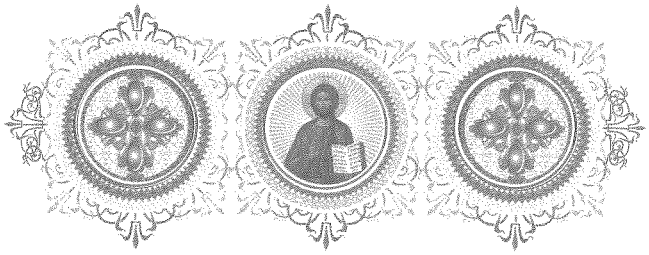
aruncându-i în tragedia singurătăţii şi imediata apropiere a morţii.

În Sfintele Evanghelii observăm cum Mântuitorul, în durerile morţii, nu-Şi uită pe mama sa, şi pentru că El trebuia să se întoarcă în lumea cerească, de unde a venit, o încredinţează ucenicului Său, Ioan: *„Iată fiul tău, iată mama ta, şi din acel ceas, acesta a luat-o în casa lui"* **(Ioan 19, 26-27)**. Deci recunoştinţa şi respectul fiilor, faţă de părinţi, este poruncă sfântă la Dumnezeu: *„Cinsteşte pe tatăl şi pe mama ta, ca să trăieşti ani mulţi pe acest pământ pe care Domnul ţi-l dă ţie"* **(Ieşire 20, 12)**.

Pentru a avea recunoştinţă, este nevoie, în primul rând, de a naşte fii şi fiice, de a cultiva, în ei, credinţa, bunul simţ, de a-i învăţa să se ferească de rău şi să urmeze binele, de a fi autoritari cu ei şi de a-i călăuzi cu blândeţe pe calea Bisericii. Sfântul Apostol Pavel ne învaţă: *„Iar voi, părinţilor, nu întărâtaţi la mânie pe copiii voştri cei după trup, ci creşteţi-i în învăţătura şi certarea Domnului"* **(Efeseni 5, 4)**.

Dacă am urma pilda Sfinţilor Ioachim şi Ana, dacă am naşte prunci, atâţi cât rânduieşte Dumnezeu, izvorul vieţii noastre, dacă am căuta întâi Împărăţia, mila şi bunătatea Lui, viaţa noastră ar fi mult mai uşoară, timpurile, pe care le trăim, ar fi numai binecuvântare, iar, din mulţimea pruncilor, mulţi ar deveni sfinţi, care se vor ruga pentru noi.

Naşterea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu ne cheamă la viaţă şi la asumarea rolului jertfelnic de a fi părinţi. Cine se sacrifică pentru proprii copii, va culege roadele ajutorului, milei şi mângâierii. Cine alege calea comodităţii şi iresponsabilităţii, va culege suferinţele, durerile, singurătatea, înstrăinarea, uitarea, părăsirea şi moartea. Naşterea Născătoarei de Dumnezeu să fie un început binecuvântat pentru toţi care iubesc, apără şi doresc viaţa! Amin!

URMAREA LUI HRISTOS
Predică la Înălţarea Sfintei Cruci (14 septembrie)

„În vremea aceea s-au sfătuit căpeteniile preoţilor bătrânii împotriva lui Iisus, ca să-L omoare, şi L-au dus la Pilat, zicând: răstigneşte-L, răstigneşte-L! Pilat le-a zis: luaţi-L voi şi-L răstigniţi, căci eu nu găsesc în El nici o vină. I-au răspuns iudeii: noi lege avem şi după legea noastră trebuie să moară, căci s-a făcut pe Sine Fiu al lui Dumnezeu. Deci când a auzit Pilat acest cuvânt, mai mult s-a temut. Şi a intrat iarăşi în pretoriu şi a întrebat pe Iisus: de unde eşti Tu? Iar Iisus nu i-a dat nici un răspuns. Atunci Pilat i-a zis: cu mine nu vorbeşti? Oare, nu ştii că am putere să Te eliberez şi putere am să Te răstignesc? Iisus i-a răspuns: nu ai avea nici o putere asupra Mea, dacă nu ţi-ar fi fost dat ţie de sus. Deci, când a auzit Pilat aceste vorbe, a scos pe Iisus afară şi a şezut pe scaunul de judecată, în locul numit: pardosit cu pietre, iar evreieşte: gabbata. Şi era ziua pregătirii Paştilor, vineri, pe la ceasul al şaselea; şi a zis Pilat iudeilor: iată împăratul vostru! Dar

ei au strigat: ia-L, ia-L, răstigneşte-L. Pe împăratul vostru să-L răstignesc? - i-a întrebat Pilat. Căpeteniile preoţilor au răspuns: n-avem împărat decât numai pe Cezarul. Atunci L-a dat lor ca să-L răstignească. Şi au luat pe Iisus şi L-au dus ca să-L răstignească. Şi, Însuşi ducându-şi crucea, a ajuns la locul numit al Căpăţânii, care evreieşte se zice Golgota. Acolo L-au răstignit; şi împreună cu El pe alţi doi, de o parte şi de alta, iar în mijloc pe Iisus. Şi Pilat a scris o tăbliţă şi a pus-o deasupra crucii. Şi era scris pe ea: Iisus Nazarineanul, împăratul iudeilor. Deci mulţi dintre iudei au citit această tăbliţă, căci era aproape de oraş locul unde a fost răstignit Iisus. Şi era scris evreieşte, greceşte şi latineşte. Şi stăteau lângă crucea lui Iisus, mama Sa şi sora mamei Sale, Maria lui Cleopa, şi Maria Magdalena. Deci Iisus, văzând pe maica Sa şi pe ucenicul pe care îl iubea stând alături, a zis maicii Sale: femeie, iată fiul tău. Apoi a zis ucenicului: iată mama ta. Şi, din ceasul acela, ucenicul a luat în casa sa. După aceea, ştiind Iisus că acum toate s-au săvârşit, plecându-şi capul, şi-a dat duhul. Iar iudeii, de vreme ce era vineri, ca să nu rămână trupurile sâmbătă pe cruce, căci era mare ziua sâmbetei aceleia, au rugat pe Pilat să le zdrobească fluierele picioarelor şi să-i ridice. Deci au venit ostaşii şi au zdrobit fluierele picioarelor celui dintâi, asemenea şi pe ale celuilalt răstignit împreună cu El. Venind însă la Iisus, dacă au văzut că murise, nu I-au zdrobit fluierele picioarelor; ci unul din ostaşi cu sulița a împuns coasta Sa şi îndată a ieşit sânge şi apă. Şi cel care a văzut a mărturisit, şi adevărată este mărturisirea lui." (Ev. Ioan 19, 6-11, 13-20, 25-30, 31-35)

Astăzi Crucea, care este nedespărţită de Înviere, se înalţă, dezlegând păcatele noastre, prin cruce moartea s-a omorât şi iadul a fost biruit.

Prin neascultare, Adam cel dintâi, moarte a gustat, prin Cruce, viaţă nouă şi iertare a dobândit! Acesta este semnul biruinţei asupra răului, fiind păzitoare a creştinilor, cu ea însemnându-ne, de cel rău ne izbăvim, şi cu puterea Celui răstignit biruim. De aceea, marele Apostol al neamurilor glăsuieşte: *„Cuvântul crucii pentru cei ce pier este nebunie, iar pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu"* **(I Corinteni 1, 18)**.

Prin puterea Crucii, înşelăciunea de odinioară a fost biruită, omul s-a eliberat, Dumnezeu biruieşte, iar toată zidirea se veseleşte. Crucea este astăzi înălţată ca semn al biruinţei, ne călăuzeşte viaţa, toate popoarele i se închină cu credinţă, pentru că ea a deschis raiul cel de demult închis, a biruit moartea şi a luminat întreg pământul. Crucea înfingându-se în lume, a luminat lumea, a readus lumina cunoştinţei, ne-a chemat pe toţi să primim roada ei, care este viaţă.

Crucea este învierea morţilor, nădejdea creştinilor, toiagul cel cu care Moise a despărţit apele, cel cu care a scos apă din piatră, salvând poporul de la moarte, este nădejdea deznădăjduiţilor, sprijinitoarea călătorilor, mângâierea celor întristaţi, eliberarea celor în robie şi amară suferinţă, lauda Apostolilor, tăria mucenicilor, temelia Bisericii şi semnul biruinţei ei, doctorul bolnavilor, pâine celor flămânzi. Cu puterea Crucii a fost biruit iadul, cu puterea ei, Apostolii au biruit lumea, chemându-o la închinarea ei, Crucea purtându-o cei ce, cu credinţă în Mântuitorul Hristos, pe calea cea dreaptă pornind, viaţă veşnică au dobândit.

Această Sfântă Cruce, la a doua venire a Mântuitorului, iarăşi, pe cer, se va arăta, după cuvintele Lui: *„Se va arăta pe cer semnul Fiului Omului, iar toate neamurile vor plânge, văzându-L venind cu putere"* **(Matei 24, 30)**.

Două evenimente istorice marchează această sărbătoare, care, în fiecare an la 14 septembrie, ne întâmpină pe toţi, invitându-ne să privim cum, din pământ, Crucea Mântuitorului se înalţă, chemând lumea la revenirea stării ei firești şi la mântuire.

După arătarea ei, pe cer, în chip de raze luminoase, cu inscripţia: *„vei învinge prin aceasta!"*, Constantin cel Mare, în anul 312, biruieşte, cu puterea Crucii, tirania răului. Mama sa, Elena, pleacă în Ţara Sfântă, unde caută Sfânta Cruce, pe care a fost răstignit Hristos, Împăratul şi Domnul. Aflând, aruncate într-o grotă, cele trei cruci, cea a Mântuitorului, când a atins cu ea un om mort, acesta a înviat. Macarie, arhiepiscopul Ierusalimului, în ziua de 14 septembrie 335, o înalţă pe treptele bisericii Sfântului Mormânt, care se află până astăzi, dând mărturie despre acest mare eveniment, iar poporul adunat, văzând semnul biruitor al Crucii a strigat: *„Mântuieşte, Doamne, poporul Tău!"*.

Apoi, pe cer, s-a arătat semnul Sfintei Cruci, în Ierusalim, deasupra Golgotei şi a bisericii Învierii, mai luminat decât soarele, în 361, pe când arhiepiscop al cetăţii era Sfântul Chiril. Istoricul Sozomen relatează că această minune arătată pe cer, a întors, la dreapta credinţă, mulţime mare de păgâni şi iudei.

Al doilea eveniment istoric a fost acela când, după invazia perşilor în Ţara Sfântă, ca şi trofeu, au luat Sfânta Cruce din biserica Învierii, în anul 615, ducându-o în capitala lor, Ctesifon. Împăratul Imperiului roman de răsărit, Heraclius, în anul 638, i-a biruit pe perşi şi a readus Sfânta Cruce înapoi, în cetatea Ierusalimului, tot în ziua de 14 septembrie.

Crucea Domnului este altarul de jertfă prin care a fost mântuită lumea. Ea nu este despărţită de Înviere, pentru că Învierea defineşte şi înalţă Crucea.

Spre deosebire de toate puterile trecătoare ale lumii, organizaţiile şi asociaţiile omeneşti, de simbolurile, lozincile şi formulele lor înfiorătoare, pretenţioase, ridicole, creştinii şi

Biserica lor ridică, în faţa lumii, de douăzeci de veacuri, ca semn şi sens al învăţăturii şi vieţii lor, pe cel mai mare semn dintre toate ce există în lume, Crucea. Pentru că ea nu este un semn ca celelalte, ea nu este obiect, formulă, ea este realitatea uriaşă şi prezentă, cutremurătoare şi mângâietoare, în acelaşi timp, dureroasă şi plină de suferinţă, ca osânda păcatelor neamului omenesc, sublimă şi mântuitoare, ca jertfa Mântuitorului Iisus Hristos.

Crucea este moartea lui Iisus Hristos, este osândă şi eliberare, blestem şi binecuvântare, umilire şi ridicare, moarte şi viaţă. Ea nu este figură literară alegorică, formulă magică, imaginaţie omenească, iluzie, ea este Iisus Hristos, este iubirea şi jertfa Lui dumnezeiască pentru omenire, este mila şi bunătatea dumnezeiască faţă de noi, este păcatul nostru cel mai greu împotriva lui Dumnezeu, este moartea şi Învierea Lui, în acelaşi timp, pentru noi. Crucea este biruinţă asupra răutăţilor omeneşti, a necredinţei, asupra cuvintelor de ocară şi răzbunare: *„Răstigneşte-L!“* **(Ioan 19, 15)**. Fără Cruce nu există Biserică, teologie, misiune, preoţie, creştinism şi mântuire.

Pentru a învăţa puterea Crucii, să ne aşezăm în faţa ei, îngenunchind şi adunându-ne gândurile cu evlavie, respect, sinceritate, devotament, recunoaştere, părere de rău, pocăinţă, să privim la ea şi la propria noastră viaţă. Să gândim ce s-a petrecut pe Cruce şi în Cruce pentru noi, şi ce înseamnă Crucea pentru viaţa noastră. Să cugetăm că toţi purtăm crucea noastră şi că Domnul aceasta cere de la noi, să o luăm, purtându-o cu gândul la El şi la biruinţa Lui, şi a noastră, prin puterea iubirii Lui jertfitoare, pentru noi.

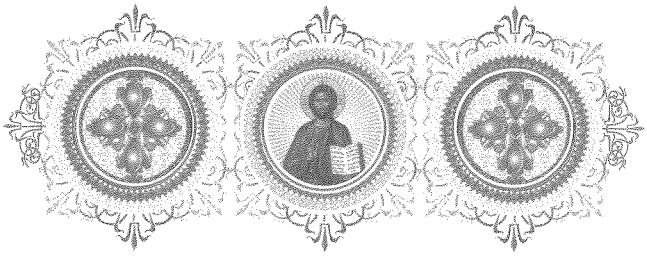
Sfântul Maxim Mărturisitorul a spus: *„Cel ce a cunoscut taina Crucii şi a mormântului, a înţeles raţiunile celor mai înainte spuse; iar cel ce a cunoscut înţelesul tainic al Învierii, a cunoscut scopul (sensul) pentru care Dumnezeu a întemeiat toate mai înainte“* **(Filocalia vol. 2, p. 167)**.

Toate cele văzute îşi au destinaţia pentru a birui prin puterea Crucii. Ea este trezirea, îndreptarea, înălţarea, tăria şi bucuria noastră de creştini. Ea este mesajul Bisericii în lume, lauda ei, împlinirea slujirii ei este suferinţa şi biruinţa lui Hristos, Cel care, pentru noi şi păcatele noastre, a fost trădat, vândut, biciuit, scuipat, batjocorit, răstignit, dar El, pe Cruce, ne-a dăruit viaţa în locul morţii, cuprinzându-ne în braţele Sale întinse, şi, în durerea morţii, ne-a iertat pe toţi: *„Iartă-le lor, că nu ştiu ce fac"* **(Luca 23, 34)**.

Crucea este Iisus Hristos încoronat cu spini, umilit, de pe capul Lui, din mâini, din picioare, din coasta străpunsă, curge sânge, pentru a ne spăla păcatele noastre şi ale lumii întregi. Fiind la limita omenească, din cauza torturilor, interogatoriului, judecăţii, cu buzele uscate de sete şi durere, El cere apă, iar în loc de apă i se dă oţet, în durerile morţii, El n-a coborât de pe Cruce, ci a primit-o, a suferit, a pătimit şi a murit, pe ea, pentru mântuirea noastră. Alţii l-au coborât de pe Cruce şi L-au aşezat în mormânt spre a învia, cu putere şi slavă, pentru mântuirea noastră.

Biserica există prin Cruce şi, cu puterea ei, biruieşte veacurile, ruşinează pe cei potrivnici, pe calomniatori, pe cei care nu doresc, nu acceptă şi resping Crucea şi puterea ei. Biserica ne cheamă astăzi, la picioarele Crucii, în post şi adâncă pocăinţă, pentru a înţelege Crucea şi a o purta cu bucurie, aşa cum ne-o cere Mântuitorul nostru. Nu poate exista curaj şi dorinţă, izbândă şi bucurie creştină decât cu credinţa şi recunoştinţa mântuirii noastre, prin Crucea lui Hristos.

A fi creştin înţelegem astăzi să luăm Crucea ca putere, semn al biruinţei şi împlinire a vieţii noastre pământeşti. Împreună cu Apostolul neamurilor, întâmpinând astăzi Crucea, care s-a înălţat pentru noi, mărturisim: *„Iar mie să nu-mi fie a mă lăuda decât numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care lumea este răstignită pentru mine, şi eu pentru lume"* **(Galateni 6, 14)**! Amin!

PREDICĂ LA INTRAREA ÎN BISERICĂ A MAICII DOMNULUI (21 noiembrie)

„Şi pe când mergeau ei, El a intrat într-un sat, iar o femeie, cu numele Marta, L-a primit în casa ei. Şi ea avea o soră ce se numea Maria, care, aşezându-se la picioarele Domnului, asculta cuvântul Lui. Iar Marta se silea cu multă slujire şi, apropiindu-se, a zis: Doamne, au nu socoteşti că sora mea m-a lăsat singură să slujesc? Spune-i deci să-mi ajute. Şi, răspunzând, Domnul i-a zis: Marto, Marto, te îngrijeşti şi pentru multe te sileşti; dar un lucru trebuie: căci Maria partea bună şi-a ales, care nu se va lua de la ea. Şi când zicea El acestea, o femeie din mulţime, ridicând glasul, I-a zis: Fericit este pântecele care Te-a purtat şi fericiţi sunt sânii pe care i-ai supt! Iar El a zis: Aşa este, dar fericiţi sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc.“ (Luca 10, 38-42; 11, 27-28)

Biserica noastră prăznuieşte astăzi un eveniment mare din istoria mântuirii ei, legat de numele, personalitatea şi sfinţenia a ceea ce este mama Mântuitorului nostru Iisus Hristos, pururea Fecioara Maria. Acest eveniment se numeşte Intrarea Maicii Domnului în Biserică, sau ducerea ei în Templul din Ierusalim. Conform Tradiţiei Sfinte, când a împlinit vârsta de 3 ani, Maica Domnului a fost dusă, de către părinţii ei, Ioachim şi Ana, în Templul din Ierusalim şi închinată lui Dumnezeu. Era un obicei, în istoria biblică, ca atunci când un copil se naşte, ca dar de la Dumnezeu, în urma unei cereri îndelungate, să se împlinească promisiunea făcută atunci când părinţii au cerut de la Dumnezeu darul naşterii de prunci. Şi astfel, vedem pe Ana că s-a rugat la cortul din Şilo şi a spus: *„Doamne, Dumnezeul lui Israel, Tu care poţi face din morţi vii, caută la suferinţa roabei Tale şi vezi că aceasta nu are copii şi vârsta i se apropie de bătrâneţe. Dacă îmi vei dărui un copil, eu ţi-l voi închina Ţie"* **(I Regi 1, 11-12)**. Şi Dumnezeu i-a ascultat rugăciunea şi a născut pe micuţul Samuel, care, la vârsta de 3 ani, a fost dus şi închinat lui Dumnezeu.

Deci, aşa precum vechea Ana, din Vechiul Testament, şi noua Ana, din Noul Testament, s-a rugat, cerând un copil, pentru că era bătrână, şi a promis lui Dumnezeu că, dacă va primi, îl va închina Lui. Şi astfel a primit-o pe Maria, pe care, după 3 ani de zile, a dus-o şi a închinat-o lui Dumnezeu. Regele David, care a scris o mare parte din Psalmii Vechiului Testament, în Psalmul 44, a spus că Împăratului i se va aduce o fecioară, care va fi urmată, de multe fecioare, în curtea Lui. Şi astfel, Maica Domnului este adusă în Templu şi închinată lui Dumnezeu. Dar ea, venind aici, a mărturisit pe Hristos, Dumnezeul nostru.

Ana, cea pururea binecuvântată, era lipsită de darul pruncilor, după rugăciune, izvorâtă din credinţă, a primit în dar pe prunca Maria, ceea ce avea să fie pricinuitoarea, începătoarea a toată bucuria, deoarece ea avea să fie învoirea împăcării omului

cu Dumnezeu, prin Cel ce avea să mântuiască lumea din răutăţile şi păcatele ei. Astăzi apar razele care anunţau venirea Soarelui dreptăţii. Când au adus-o părinţii ei spre închinare la Templul din Ierusalim, arhiereul a primit-o pe ceea ce avea să devină Maica Domnului nostru şi, prin îndemnul cerului, a introdus-o în sfânta sfintelor, acolo unde arhiereul intra, după o lungă perioadă de pregătire, o dată pe an.

În jurul Templului existau încăperi unde locuiau acele fecioare care-şi închinaseră viaţa Domnului, trăindu-o în curăţie, rugăciune şi dăruire totală chemării cereşti. În acel loc se afla şi Ana, fiica lui Fanuel, din seminţia lui Aşer, care nu se depărta de Templu, slujind, noaptea şi ziua, în post şi rugăciuni (**Luca 2, 37**). Această mărturie biblică răspunde criticii, influenţată de gândirea protestantă, ce neagă şi protestează împotriva adevărului, aducând argumente omeneşti, limitate, marcate de atitudine exclusivistă, care pune totul la îndoială.

Deci Maica Domnului a fost crescută, educată şi îndrumată, de viaţa ce se desfăşura în jurul Templului din Ierusalim, locul în care Dumnezeu a binevoit să locuiască împreună cu oamenii, de aceea oraşul se numeşte şi *„cetatea marelui Împărat"*.

Timp îndelungat, Fecioara Maria a studiat Sfintele Scripturi, în smerenie şi ascultare desăvârşită, deoarece, când a sosit împlinirea timpului mântuirii, în faţa arhanghelului Gavriil, ea s-a prezentat ca fiind *„cea care a primit mărire din partea Celui Preaînalt"* şi cea care cunoştea bine textele sfinte, ce profeţeau venirea în lume a Mântuitorului nostru.

Ea a fost adusă în cele ale Tatălui ceresc (**Luca 2, 49**), acolo a trebuit pregătită pentru primirea Celui ce caută să izbăvească lumea din tragedia morţii şi păcatului. Astăzi, primii paşi spre mântuirea omului sunt făcuţi de fericiţii Ioachim şi Ana, care o călăuzesc pe fiica lor spre calea şi uşa cea cerească pe care Domnul va coborî în lume.

Deci, prima dată, se arată steaua cea mare, Luceafărul şi apoi Soarele, care luminează ziua şi care face bucurie sufletelor şi vieţii noastre. De la vârsta de 3 ani, ea rămâne, mereu prezentă, în Biserica Mântuitorului Iisus Hristos. Şi astfel, o vedem când vine Arhanghelul Domnului şi îi vesteşte că va aduce în lume un Mântuitor, ea, în totală ascultare de Dumnezeu, şi cu credinţa împlinirii promisiunilor făcute, înalţă un imn de preamărire: *„Binecuvântat este Dumnezeul lui Israel, că a căutat spre smerenia roabei Sale şi a făcut milă cu părinţii noştri, lui Avram şi seminţiei lui, până în veac"* (**Luca 1, 55**). Şi de atunci, mereu, lângă Mântuitorul nostru Iisus Hristos, ea intervine şi se roagă pentru ca El să fie prezent în viaţa noastră, să ne asculte rugăciunile şi să caute la dorinţele şi suferinţele noastre. La Cana Galileei, Îl roagă ca să prefacă apa în vin şi să continue bucuria celor prezenţi. Dar, mai presus de toate, ne învaţă să împlinim ceea ce El ne-a învăţat: *„Faceţi orice vă va spune El"* (**Ioan 2, 5**). Şi mai observăm că, atunci când Domnul a intrat într-un sat, în casa Martei şi Mariei, surorile lui Lazăr, o femeie a ridicat glasul şi a fericit-o pe aceea care a purtat în pântece pe Dumnezeul nostru, al tuturor. Iar El a afirmat: *„Adevărat, aşa este"* (**Luca 11, 27**). Pentru că ea este imaginea Bisericii, pentru că, aşa cum Biserica ni-L arată şi ni-L vesteşte pe Dumnezeul nostru, care s-a făcut Om, tot aşa, şi Maica Domnului, ne arată, nu pe ea, ci pe Cel care-L poartă pe braţele ei sfinte, care a venit în lume să mântuiască pe toţi oamenii, să-i salveze din stricăciune, din suferinţă, şi din moarte.

Viaţa Maicii Domnului, alături de Mântuitorul Iisus Hristos, este o viaţă plină de încercări, de gânduri ascunse. De aceea, dreptul Simeon i-a spus, când L-a dus la Templu să-L închine pe Mântuitorul, la 40 de zile după naştere, că: *„Acesta este pus spre căderea multora din Israel, şi prin sufletul tău va trece o sabie, ca să descopere gândurile multor inimi"* (**Luca 2, 34**). Deci, în Maica lui Dumnezeu, vedem taina mântuirii noastre. Taina mântuirii, pentru că cei care-L vedeau pe Mântuitorul

Iisus Hristos, considerau că este un profet, un învăţător, dar ea ştia că Cel pe care ea L-a născut nu este oarecare om, ci este Cel care S-a născut de la Duhul Sfânt, şi că a venit în lume, să salveze lumea, din stricăciune şi din moarte, şi că destinaţia Lui este de a gusta crucea, în locul nostru, de a primi paharul morţii în locul nostru şi de a muri El pentru noi, pentru ca noi, viaţă şi nemurire, să câştigăm.

De aceea o vedem prezentă şi la Dealul Golgotei, când, în suferinţă, plângea, văzând nedreptatea, prin care El, Cel drept, era omorât pentru noi, cu rănile Lui noi toţi ne-am vindecat. Şi, în durerile morţii, Domnul poartă de grijă mamei Sale iubite, încredinţându-o ucenicului Său, Ioan, ca să-i poarte de grijă, pe acest pământ. Şi ea, singura dintre muritoare, s-a învrednicit să primească focul dumnezeirii, căci a purtat pe Cel care a zidit toate cu mâna, pe Cel care dă viaţă şi care face ca lumea viaţă să aibă, din belşug. De aceea, în Sfintele Evanghelii, noi observăm prezenţa Maicii Domnului, discretă, smerită şi tăcută. Dar ea este prezentă în toate momentele importante ale mântuirii noastre. De aceea, ultima carte a Noului Testament, Apocalipsa, ne prezintă un semn mare şi minunat, care s-a arătat în cer: O femeie urma să nască şi a născut un copil de parte bărbătească, dar diavolul a căutat să-l omoare, însă pământul şi cerul au venit în ajutorul ei, pentru că Cel care avea să vină în lume, urma să sfărâme, pentru totdeauna, puterea răului. Cei care au biruit sunt cei care, prin credinţa în Hristos, L-au urmat (**Apocalipsa 12, 1-3**). Şi, cu ajutorul mamei sale, au fost acoperiţi de tot răul. De aceea, Maica lui Dumnezeu, este numită *„Acoperământul creştinilor"* pentru că, prin rugăciunile ei, noi suntem ascultaţi de Mântuitorul.

Orice mamă poartă, în ea, bucuria propriilor fii, şi orice fiu, bine crescut şi educat, poartă, în el, amintirea propriei mame. Căci noi purtăm, pe faţa noastră, pe cea care ne-a născut, ne-a educat, ne-a format şi care ne iubeşte, nespus de

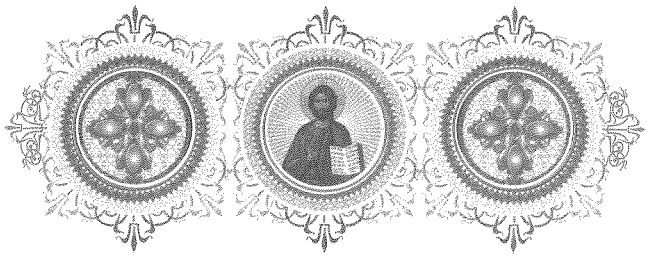
mult, aşa cum suntem noi, indiferent ce am fi şi ce am face. O mamă rămâne, mereu, o fiinţă jerfitoare, plină de compasiune şi de dragoste faţă de fiii ei. De aceea, Maica Domnului, este imaginea mamelor noastre, care ne-au născut şi ne-au crescut, şi ne iubesc şi ne poartă în inima şi în sufletul lor. Din acest motiv, Mântuitorul nostru, Iisus Hristos, este nedespărţit de mama Sa. De aceea, după Înălţarea la ceruri, ea era prezentă în mijlocul Apostolilor, ca o mângâiere, în locul Celui care, timp de 3 ani şi jumătate, I-a ferit de orice rău.

Astăzi, Fecioara, ne arată calea cea sigură, unde găsim mângâierea, puterea, bucuria, şi împlinirea noastră. Această cale este *„Biserica, cea pe care nici porţile iadului nu o pot birui"* (**Matei 16, 18**), este calea pe care ea, din pruncie, merge, şi unde va găsi locul întâlnirii omului, cu Dumnezeu. Toate cele ale Templului erau pregătitoare pentru cele ale Bisericii, altarul, sfintele lumini, masa tămâierii. Maica Domnului se aduce, pe sine, ca o tămâie bineprimită, fiind reprezentanta omenirii, care, în răbdare, ascultare şi credinţă, primeşte darul şi împlinirea de a deveni mijlocitoare, acoperitoare şi mângâiere între om şi Dumnezeu.

Ceea ce este mai presus de îngeri, intră astăzi în Biserică pentru a ne învăţa că, doar aici, există salvarea şi bucuria sufletelor noastre.

Din pilda părinţilor ei trebuie să înveţe părinţii, să educe şi să conducă pe fiii lor pe calea Bisericii. În fiecare prunc, educat şi învăţat pe calea Domnului, se află o chemare specială şi un plan, pe care Dumnezeu îl are cu el, aşa cum a avut şi cu Maica Domnului.

Sărbătoarea de astăzi ne învaţă că noi suntem destinaţi lui Dumnezeu, şi că, Biserica Lui, este cea care ne aşteaptă pe toţi, ca să întâmpinăm faţa Lui, prezentându-ne aici, şi, împreună cu cea care astăzi intră în Biserică, ca să vestească lumii, lumina cea adevărată, să-I mulţumim pentru toate, şi viaţa noastră, Lui să I-o dăm în vecii vecilor! Amin!

ÎN IORDAN BOTEZÂNDU-TE TU DOAMNE, Predică la Botezul Domnului

„În acest timp a venit Iisus din Galileea, la Iordan, către Ioan, ca să Se boteze de către el. Ioan însa Îl oprea, zicând: Eu am trebuinţă sa fiu botezat de Tine, şi Tu vii la mine? Şi răspunzând, Iisus a zis către el: Lasă acum, că aşa se cuvine nouă să împlinim toată dreptatea. Atunci L-a lasat. Iar botezându-Se Iisus, când ieşea din apă, îndată cerurile s-au deschis şi Duhul lui Dumnezeu S-a văzut pogorându-Se ca un porumbel şi venind peste El. Şi iată glas din ceruri zicând: „Acesta este Fiul Meu cel iubit, întru Care am binevoit.“ (Matei 3, 13-17)

Arătarea Domnului la râul Iordan, prin care îşi începe lucrarea Sa de vestire a dumnezeieştii Sale învăţături, ne-a chemat astăzi să-L întâmpinăm pe Cel ce vine să se plece sub mâna creaturii Sale, pentru a ne ridica din amara şi trecătoare viaţă a noastră. Astăzi, Stăpânul cerului şi al pământului se coboară, la apa Iordanului, pentru a

primi botezul. Cel fără de păcat ia, asupra Lui, păcatele noastre, pentru a le curăţi în apa Iordanului. Astăzi, Cel ce este Dumnezeu se pleacă, cu smerenie, ca pe om, să-l înalţe.

Sărbătoarea Arătării Domnului, sau a Bobotezei, pune hotar, astăzi, Legii celei Vechi. Ultimul profet, Ioan Botezătorul, îşi încheie misiunea sa, la vederea Celui chemat, proorocit, de drepţi aşteptat şi dorit, iar astăzi, în chip smerit, de mâna muritorului, atins. Astăzi Legea se înnoieşte, cerurile se deschid, iar cele de sus, comunică cu cele de jos, cele trecătoare se umplu de slavă, fiind chemate la cele veşnice şi nepieritoare.

Taina care se petrece astăzi la râul Iordan ne cheamă pe toţi, cu ochii credinţei, să privim cum Cel nevăzut se face văzut, cum firea apelor se sfinţeşte, iar cei ce, cu credinţă, le primesc, se curăţesc de stricăciunea păcatului.

Din Galileea vine Domnul la râul Iordan, în Iudeea, unde Ioan Botezătorul, sfeşnicul luminii, pregătea poporul, prin botezul pocăinţei, spre primirea adevăratului botez, cu apă şi Duh Sfânt, spre iertarea păcatelor.

La râul Iordan s-au întâmplat multe fapte minunate, de aici, Iosua, cu preoţii ce purtau Chivotul Legii, au trecut în ţara unde curge lapte şi miere, apele retrăgându-se, iar ei, prin albia râului, au trecut, cu picioarele ca pe uscat (**Iosua 3, 4**). Tot de pe malul râului, Ilie Proorocul s-a înălţat la ceruri (**IV Regi 1, 12**), anticipând biruinţa definitivă asupra morţii, care va deveni posibilă numai prin moartea şi Învierea Domnului.

Mântuitorul nostru se înfăţişează înaintea marelui Prooroc Ioan, ştiind că ceasul a sosit, spre împlinirea dreptăţii. Botezătorul înţelege, doar în mod fragmentar, cele ce aveau să se petreacă, de aceea, refuzul de a boteza pe Cel fără de păcat, pe Mielul cel nevinovat, ce a luat, asupra Lui, păcatele lumii (**Ioan 1, 29**): *„Eu am trebuinţă să fiu botezat de Tine, şi Tu vii la mine"* (**Matei 3, 14**). Aceste cuvinte, ale marelui Botezător, care, prin glasul lui, a mişcat conştiinţele, încât mulţi ce-l ascultau, credeau că

el este Hristos, arată o adevărată teamă, justificată, în faţa Celui căruia nu era vrednic să-i dezlege cureaua încălţămintelor (**Marcu 1, 7**). Ioan Proorocul ezită să boteze pe Cel ce este mai înainte de a fi lumea (**Ioan 1, 1**), pe Cel ce porunceşte norilor şi vântului (**Matei 8, 26**), pe Cel ce se poartă pe mare, ca pe uscat (**Marcu 6, 48-51**), pe Cel ce înmulţeşte pâinile, săturând, cu ele, generaţii întregi (**Ioan 6, 5-13**).

Domnul îl convinge pe Ioan să Îl boteze, pentru că aşa se cuvine, să împlinească toată dreptatea (**Matei 3, 15**), adică toată Legea, care, începând din acest moment, se va înnoi, în Legea harului şi a iertării. Mântuitorul Hristos, Cel fără de păcat, acceptă să intre în apa Iordanului, făcându-se, pe Sine, păcat, pentru noi (**II Corinteni 5, 21**), ca astfel să ne elibereze, izbăvindu-ne de tirania păcatului şi a morţii. Botezul Lui este o anticipare a morţii pe cruce, El, Cel drept, pentru noi, sau, în locul nostru, al celor nedrepţi (**I Petru 3, 18**).

Toată dreptatea cerea încă o stare de umilinţă a Domnului, pentru a opri mândria neascultării lui Adam. Mântuitorul, fiind afundat în apă, se solidarizează cu omul cel căzut, se înfăţişează pe Sine, *„rob al Domnului"*, care face posibilă preamărirea Lui.

În clipa intrării în apa curgătoare a Iordanului, Sfântul Luca scrie că Domnul se ruga, iar după ce a ieşit din apă, cerurile se deschid, şi Duhul lui Dumnezeu s-a văzut, pogorându-se, ca un porumbel, şi venind peste El (**Matei 3, 16**). Apa Iordanului se cutremură de Cel ce are stăpânirea peste cele văzute şi nevăzute. Cerurile, demult închise şi străjuite de sabie de foc, astăzi, prin Botezul Stăpânului se deschid, Cel nevăzut se face văzut, iar apele devin purtătoare de sfinţenie. Duhul Sfânt coboară în chip de porumbel, simbolul împăcării şi al păcii; după potopul de apă din timpul lui Noe, porumbelul va aduce ramura de măslin, arătând că mânia Domnului trecuse, iar acum, porumbelul, fiind imagine a Duhului Sfânt, face cunoscut oamenilor începutul

revenirii omului la Dumnezeu, aşează taina harului şi a iertării, în locul blestemului şi al morţii.

Mântuitorul este arătat lumii prin Duhul Sfânt, Care va odihni asupra Lui, aşa cum, odinioară, marele Prooroc Isaia vestise despre această minune: *„Duhul Domnului este peste mine, că Domnul m-a uns să binevestesc săracilor, M-a trimis să vindec pe cei cu inima zdrobită, să propovăduiesc celor robiţi slobozirea şi celor prinşi în război, libertate, să dau de ştire un an de milostivire al Domnului"* **(Isaia 61, 1-2)**.

Glasul Tatălui mărturiseşte dumnezeirea Celui ce a venit şi s-a arătat: *„Lumină din lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat"*. Acum, Domnul, se arată ca Cel ce este Dumnezeu veşnic, a doua Persoană a Preasfintei şi de viaţă făcătoarei Treimi. După căderea omului în păcat, darul Duhului Sfânt s-a luat de la el, acum, Mântuitorul, îl primeşte, pentru a sfinţi şi înnoi firea omenească. Când Ioan Botezătorul Îl va prezenta, mărturisind cine este Iisus, el va confirma că a văzut Duhul Sfânt coborând şi rămânând peste El **(Ioan 1, 33)**.

Venirea Duhului Sfânt asupra Mântuitorului are ca scop sfinţirea făpturii, dar şi începutul naşterii de sus, condiţie esenţială a mântuirii omului: *„De nu se va naşte cineva din apă şi din Duh, nu va putea intra în Împărăţia lui Dumnezeu"* **(Ioan 3, 7)**. Minunea coborârii Duhului Sfânt confirmă că El este Mântuitorul lumii: *„Pe care Dumnezeu L-a uns cu Duh Sfânt şi cu putere"* **(Faptele Apostolilor 10, 38)**.

Astăzi, dumnezeirea lui Iisus, se face cunoscută, prima arătare a Lui a avut loc datorită coborârii Duhului Sfânt. Prin Duhul Sfânt coboară în lume, întrupându-Se din Preasfânta Fecioară Maria, iar, tot prin Duhul, se va face cunoscut tuturor celor ce vor crede şi-I vor urma Lui. Taina Preasfintei Treimi se descoperă direct la Iordan, deoarece aici şi astăzi începe epoca harului, care se descoperă lumii.

Acceptând să intre, prin cufundare, în apă, Domnul îngroapă păcatul lui Adam, iar puterea răului este biruită. Astăzi s-a înnoit firea lui Adam, cu ascultarea Fiului, iar Sfântul Ioan Damaschin subliniază faptul că: *„Iisus Domnul S-a botezat ca să zdrobească capetele balaurilor în apă, ce se încuibaseră acolo, ca să înece păcatul cel făcut cu îndrăzneală de către omul cel dintâi"* (**Dogmatica** sau **Explicarea dreptei credinţe, p. 295**).

De ce S-a botezat Mântuitorul? El S-a botezat pentru a descoperi taina dreptei credinţe. Noi credem într-un Dumnezeu, unic în fiinţă, dar întreit în Persoane. Astăzi, cele Trei Persoane, se descoperă direct: Tatăl, Creatorul lumii, din ceruri, vorbeşte, confirmând că Cel ce se botează, Iisus Hristos, este Fiul Lui Cel veşnic, iar Duhul Sfânt coboară, în chip de porumbel, pentru a sfinţi şi înnoi creaţia. Domnul S-a botezat pentru a reînnoi firea umană, distrusă de păcat, şi spre a o scoate din robia celui rău. Smerenia Lui deschide cerurile (**Matei 3, 16**), iar harul sfinţitor şi mântuitor se revarsă asupra lumii.

Astăzi, apa cea amară, devine apa binecuvântării, purtătoare de sfinţenie, de aceea şi noi sfinţim astăzi apele, care devin purtătoare de har şi primesc darul vindecărilor, puterea iertării, izvor de viaţă şi binecuvântare. Firea apelor astăzi se sfinţeşte, ele, care întreţin viaţa pe acest pământ, sunt binecuvântate, rodesc şi înlătură tot ceea ce este nefolositor în viaţa noastră.

Toată făptura este supusă stricăciunii, din pricina păcatului primului om. Îngropând păcatul lui Adam în apă, Domnul a curăţit, sfinţind creaţia, ce era sub stăpânirea răului, izvoarele harului se deschid şi împărăţia întunericului şi a morţii începe să se clatine, precum statuia, cu picioarele de lut din visul regelui babilonian (**Daniel, cap. 2**).

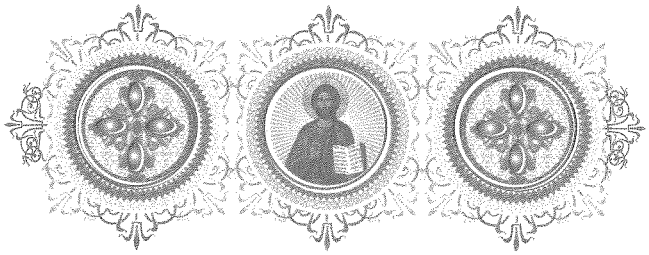
Botezul Domnului a prefigurat botezul nostru, în numele Preasfintei Treimi, prin cufundare, şi prin ungerea cu Sfântul şi Marele Mir. Botezul nostru iartă toate păcatele, îmbrăcându-ne

în haina nemuririi. Mântuitorul S-a botezat pentru a chema lumea la curăţie şi la o viaţă nouă. De aceea, noi cântăm după Botez: *„Câţi în Hristos v-aţi botezat, în Hristos v-aţi şi îmbrăcat"* (**Galateni 3, 27**).

Atunci când am fost scoşi din apă, glasul cel ceresc a spus: *„Acesta este fiul sau fiica Mea"*, care, prin credinţa mărturisită, primeşte înfierea şi moştenirea cerească.

Astăzi este zi de mare sărbătoare. Noua Împărăţie, veşnică, a lui Dumnezeu, ia început la râul Iordan. Taina se descoperă, lumina luminează conştiinţele, iar noi ne bucurăm că, prin stropirea cu apă sfinţită, primim harul izbăvirii şi binecuvântarea Domnului, în viaţa noastră.

Să urmăm calea credinţei în ascultare de Dumnezeu, şi Biserica Lui, care ne oferă puterea de a primi darul sfinţirii şi ne garantează calea spre mântuire din păcat şi moarte! Să luăm sfânta agheasmă cu evlavie, credinţă şi responsabilitate, să păstrăm creaţia lui Dumnezeu, pământul, apele curate, să le binecuvântăm cu binecuvântarea Iordanului! Ziua Arătării Domnului să o petrecem, lucrând cele pentru sufletele noastre, împlinind fapta cea bună, către tot omul din nevoi, să vizităm pe cel singur, trist, părăsit, bătrân şi neputincios, ducându-i din darul sfinţeniei, care astăzi, în lume, s-a arătat, şi pe noi ne-a chemat să ne împărtăşim din el! Amin!

OCHII MEI AU VĂZUT MÂNTUIREA TA
Predică la Întâmpinarea Domnului (2 februarie)

„În vremea aceea au adus părinţii pe Iisus Pruncul în Ierusalim, ca să-L pună înaintea Domnului precum este scris în legea Domnului, că orice întâi-născut de parte bărbătească, să fie închinat Domnului şi să dea jertfă, cum zice în legea Domnului, o pereche de turturele sau doi pui de porumbel. Dar iată, era un om în Ierusalim, anume Simeon; şi omul acela era drept şi temător de Dumnezeu, aşteptând mângâierea lui Israel şi Duhul Sfânt era asupra lui. Iar el era înştiinţat de Duhul Sfânt că nu va vedea moartea, până ce nu va vedea pe Hristosul Domnului. Şi din îndemnul Duhului a venit la templu, tocmai când părinţii aduceau acolo pe Iisus Pruncul, ca să facă pentru Dânsul după obiceiul legii. Atunci Simeon a luat Pruncul în braţele sale, a binecuvântat pe Dumnezeu şi a zis: acum, liberează pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace; că au văzut

ochii mei mântuirea Ta, pe care ai pregătit-o înaintea feţei tuturor popoarelor; lumină spre descoperirea neamurilor şi slavă poporului Tău Israel. Iar Iosif şi mama Lui se mirau de cele grăite despre Prunc. Şi Simeon i-a binecuvântat, iar către Maria, mama Lui, a zis: iată, Acesta este pus spre căderea şi ridicarea multora din Israel şi ca un semn, care va stârni împotriviri. Iar prin însuşi sufletul tău va trece sabie, ca să se dea pe faţă gândurile din multe inimi. Mai era acolo proorociţa Ana, fata lui Fanuil, din neamul lui Aşer, ajunsă la adânci bătrâneţe, care trăise cu bărbatul ei numai şapte ani de la căsătorie. Iar de optzeci şi patru de ani era văduvă şi nu se depărta de la templu, slujind lui Dumnezeu ziua şi noaptea, în posturi şi în rugăciuni. În ceasul acela, venind şi ea acolo şi aducând, de faţă cu toţi, slavă lui Dumnezeu, vorbea despre Prunc tuturor celor care aşteptau mântuirea lui Israel. După ce părinţii, au săvârşit toate, potrivit legii Domnului, s-au întors în Galileea, în oraşul lor Nazaret. Iar Pruncul creştea şi se întărea cu duhul, umplându-se de înţelepciune; şi harul lui Dumnezeu era peste Dânsul". (Luca 2, 22-40)

Legat de taina întrupării Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos, ca Cel ce şi-a asumat împlinirea Legii, sărbătoarea de astăzi ne cheamă, spre a ne deschide ochii sufletului, şi a întâmpina, cu cei de odinioară drepţi, taina în care El se descoperă în chipul unui: *„Prunc care L-a dat nouă, al cărui nume este înger de mare sfat, Domn al Păcii, Părinte al veacului ce va să fie"* **(Isaia 9, 5)**, pe Dumnezeul Cel veşnic, Care S-a făcut Om pentru noi şi pentru mântuirea noastră. El vine în mijlocul unui popor care avea o Lege cu multe prescripţii, însă, deşi vine din ceruri, aici, pe pământ împlineşte cele ale Legii, supunându-se ei. El coboară în lume

nu pentru a o înfricoşa, sau judeca, pentru că faptele ei erau rele, ci pentru a-i arăta o nouă cale, calea izbăvirii.

Perioada copilăriei Domnului, după Naşterea Sa, în Betleem, este învăluită într-o taină mare, ceea ce, sporadic, este amintit, câteva aspecte din timpul copilăriei, de către Sfinţii Evanghelişti Matei şi Luca, descoperă aspecte contradictorii. În primul rând, este relie-fată smerenia Dumnezeului Celui întrupat, dar şi preamărirea Sa, chiar sub chipul unui Prunc nevinovat. Pentru a se solidariza cu neamul omenesc, în mijlocul căruia venise, Domnul, spre a împlini toată dreptatea, adică rânduiala Legii, acceptă să se supună tuturor prevederilor Legii, dovedind că El nu vine să distrugă Legea, ci să o împlinească **(Matei 5, 17)** şi să o desăvârşească.

După Naşterea Mântuitorului, El se supune Legii, şi, aşa cum era prevăzut, împlinindu-se zilele curăţiei, la 40 de zile, Pruncul este adus şi închinat Domnului, în amintirea celor întâi născuţi ai israeliţilor, care au fost salvaţi, prin sângele mielului pascal, de mânia îngerului, care, în acea noapte, a ucis pe toţi cei întâi născuţi ai Egiptului. Copiii erau astfel închinaţi Domnului, iar părinţii ofereau Templului cele prescrise de Legea Veche.

Deşi era deasupra Legii şi rânduielilor prescrise, Pruncul şi mama lui demonstrează, încă o dată smerenie, integrându-se în tradiţia şi practica religioasă a poporului în mijlocul căruia venise. El, încă de la venirea Sa în lume, prin faptul că intră în Templul din Ierusalim, Se consacră întru totul Părintelui Său cel ceresc: *„Oare nu ştiaţi că trebuie să fiu în cele ale Tatălui Meu?“* **(Luca 2, 49)**. De altfel, toată viaţa pământească a Mântuitorului are caracter de dăruire totală în vederea mântuirii oamenilor.

Prima călătorie a Pruncului, în Ierusalim, are ca scop Templul, locul de întâlnire a omului cu Dumnezeu, unde, din îndemn ceresc, dreptul şi mult încărcatul de ani, Simeon, care avea darul prezenţei Duhului Sfânt asupra lui **(Luca 2, 21)**, vestindu-i-se că nu va muri până nu va ţine în braţele Sale pe Mântuitorul lumii, atunci vine în Templul sfânt, tocmai când părinţii Pruncului împlineau cele prescrise de Lege.

Acest drept, Simeon, ca şi Zaharia, tatăl Sfântului Ioan Botezătorul, vor prefaţa istoria mântuirii noastre cu prezenţa lor, asistată de planul de mântuire a lui Dumnezeu cu lumea, toţi aceştia aşteptând ivirea zorilor mântuirii. Şi aşteptările lor nu au fost zadarnice. Simeon era ales, fiind urmaş al vechilor profeţi, ce pătrundeau tainele viitorului, prin viaţa lor sfântă, dezvăluind contemporanilor lor taine neştiute, ce urmau a se împlini. Privilegiul de care se bucură Simeon atunci când, în braţele lui slăbite şi fragile de mulţimea anilor, Îl poartă pe Dumnezeu, Cel coborât între oameni, este o împlinire a îndelungatei sale aşteptări a acestei zile.

Cuvintele sale: *„Acum slobozeşte pe robul Tău, Stăpâne, că au văzut ochii mei mântuirea Ta, pe care ai pregătit-o înaintea tuturor popoarelor"* sunt deznodământul, de mult aşteptat, la care ani întregi el năzuia, în îndelungată şi nesfârşită răbdare. Este strigătul eliberator al unui om împovărat de greutatea anilor, de curgerea timpului şi succedarea generaţiilor, pe care le vedea şi le trăia, mereu prezente în viaţa lui. Acum era clipa izbăvirii. Legea cea Veche se împlinea, iar, în locul ei intra Legea harului, a eliberării, a ridicării unei poveri ce se numeşte bătrâneţe îndelungată. În această rugăciune, Simeon mulţumeşte Celui ce L-a învrednicit să-L vadă pe Acela pe care proorocii, cei din vechime, au dorit a-L vedea, drepţii doreau, cu dor mare, să se bucure de picăturile harului iertării în lumea păcatului şi a suferinţei.

În acest prunc mic, de doar 40 de zile, Simeon vede mântuirea tuturor popoarelor, pe Mântuitorul lumii, Care va aduce izbăvire tuturor neamurilor: *„Lumină spre descoperirea neamurilor şi slavă poporului Israel"* **(Luca 2, 32)**.

Foarte mulţi vor fi neîncrezători şi indiferenţi la chemarea Lui, în timp ce alţii, puţini la număr, recunoscându-L pe Mântuitorul lumii, se vor bucura de ridicarea din suferinţa morţii şi a păcatului. El va fi un semn de împotrivire, până la sfârşitul veacurilor, pentru toţi cei care-I vor respinge chemarea Lui, aşa cum, şi noi, trăim şi vedem ceea ce se întâmplă în zilele noastre. Tot un mare prooroc, numit şi *„evanghelistul Vechiului*

Testament", Isaia, a prevăzut că Hristos va fi: *„Piatră de încercare, stâncă de poticnire"* **(Isaia 8, 14)**, deoarece, mare parte a omenirii, va prefera căderea, în locul ridicării, eşecul în locul luptei victorioase a credinţei.

Ca prooroc ce era, Simeon prevede lupta pe care Domnul o va da diavolului, cum nu va înceta de a-i chema pe toţi, pe calea păcii şi timpurilor noii sale Împărăţii. Acest mare, drept şi sfânt, Simeon, se adresează, proorocind, şi mamei Sale, cea care primise vestea bucuriei celei mari, căreia îi spune: *„Prin sufletul tău va trece sabie"* **(Luca 2, 35)**, fiind primul care-i descoperă Sfintei Fecioare calea suferinţei, alături de Fiul ei, calea crucii pe care El şi-a asumat-o, misiunea ei cuprinzând multe suferinţe în această lume, văzând nedreptăţile şi lucrarea răului ce vor veni asupra Fiului ei.

Ca şi altă dată, Sfânta Fecioară, îngrijorată de proorocia lui Simeon, nu adresează întrebări explicative sau lămuritoare, ea se supune, într-o totală ascultare, rânduielii lui Dumnezeu: *„Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul Tău"* **(Luca 1, 38)**, aici înţelegem puterea de ascultare desăvârşită a ceea ce este Maica Vieţii şi a Dumnezeului nostru.

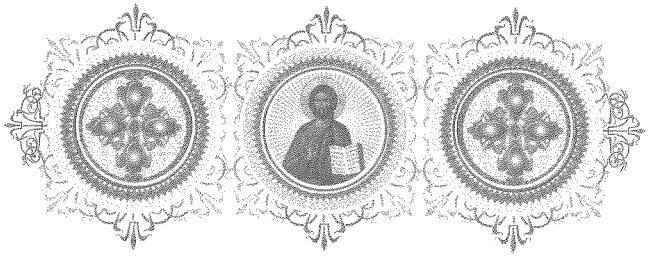
În acea clipă în care unul vorbeşte despre ridicarea şi căderea multora, despre Lumina cea mare şi despre noul Stăpân al lumii, o bătrână văduvă de 84 de ani, Ana, care vieţuia în sfinţenia templului, fiind cunoscută ca având darul profeţiei, vine spre a întări cele prezise de sfântul şi Dreptul Simeon, vorbind că Pruncul, cel adus în casa Tatălui Său, va avea misiunea să împlinească aşteptările, de secole, ale poporului Israel. Ea vine şi vorbeşte despre Prunc pentru a arăta că şi femeile sunt participante activ la taina cea mare de mântuire a lumii. Elisabeta, mama Sfântului Ioan Botezătorul, Îl întâmpină, încă în pântecele mamei Sale, Ana proorociţa, acum, Îl descoperă în Templul cel sfânt, Maria Magdalena Îl va întâmpina, după Înviere, vestind Apostolilor biruinţa Lui asupra morţii.

De aceea, a scris marele Apostol al neamurilor, Pavel: *„În Hristos nu mai este iudeu, nici elin, nici rob, nici liber; nu mai este parte bărbătească şi parte femeiască, ci toţi una sunt în Hristos Iisus"* **(Galateni 3, 28)**.

În locul central al Vechiului Legământ, Pruncul, nou născut, este recunoscut Mântuitorul lumii. Dumnezeul Cel întrupat va fi respins, dintru început, semnele viitoarei preamăriri se împletesc cu cele prevestitoare de suferinţă şi încercări, aşa cum este şi viaţa Bisericii Lui, mereu asaltată de valuri şi furtuni ucigaşe, mereu atacată de fiii diavolului, care aduc numai defăimări, minciuni, mistificări şi conştiente provocări, cu scopul de a o distruge şi desfiinţa. Dar ei uită, în mod vădit, că Biserica îşi urmează calea Crucii, aşa cum a făcut-o şi Cel ce o conduce în mod nevăzut, însă puterea ei, de neînvins, prin care biruie şi porţile iadului, va face-o biruitoare, rămânând mereu: *„Stâlp şi temelie a adevărului"* **(I Timotei 3, 15)**.

Sărbătoarea Întâmpinării Domnului ne învaţă că, de nenumărate ori, în lucrările lui Dumnezeu cele mici, se ascund taine mari. Orice lucrare sfântă a Bisericii ascunde, în chip tainic, prezenţa, plină de dragoste şi binecuvântare, a lui Dumnezeu. Apoi, mai învăţăm, că naşterea pruncilor este mare binecuvântare, cu fiecare nou născut se descoperă taina dragostei lui Dumnezeu faţă de neamul omenesc. În fiecare nou-născut se află taina vieţii lui, darurile Duhului Sfânt fiind împărţite, fiecăruia dându-i-se după măsura credinţei şi a conlucrării cu Cel veşnic.

Aducerea pruncilor, la 40 de zile după naştere, în biserică, reprezintă momentul suprem al închinării noului născut, nevinovat şi lipsit de apărare, în care îl oferim Părintelui ceresc, rugăciunilor Maicii Domnului, prin sufletul căreia au trecut multe dureri de mamă, ştiind că în această lume, bucuria de a fi mamă are privilegiul de a fi împletită cu multe încercări, care descoperă gândurile multor inimi! Amin!

DUMNEZEU ADUCE OMENIRII VESTEA CEA BUNĂ

Predică la Sărbătoarea Bunei – Vestiri (25 martie)

„Iar după aceste zile, Elisabeta, femeia lui, a zămislit şi cinci luni s-a tăinuit pe sine, zicând: Că aşa mi-a făcut mie Domnul în zilele în care a socotit să ridice dintre oameni ocara mea. Iar în a şasea lună a fost trimis îngerul Gavriil de la Dumnezeu, într-o cetate din Galileea, al cărei nume era Nazaret, către o fecioară logodită cu un bărbat care se chema Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria. Şi intrând îngerul la ea, a zis: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Domnul este cu tine. Binecuvântată eşti tu între femei. Iar ea, văzându-l, s-a tulburat de cuvântul lui şi cugeta în sine: Ce fel de închinăciune poate să fie aceasta? Şi îngerul i-a zis: Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. Şi iată vei lua în pântece şi vei naşte fiu şi vei chema numele lui Iisus. Acesta va fi mare şi Fiul Celui Preaînalt se va chema şi Domnul Dumnezeu Îi va da

Lui tronul lui David, părintele Său. Şi va împărăţi peste casa lui Iacov în veci şi împărăţia Lui nu va avea sfârşit. Şi a zis Maria către înger: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat? Şi răspunzând, îngerul i-a zis: Duhul Sfânt Se va pogorî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri; pentru aceea şi Sfântul care Se va naşte din tine, Fiul lui Dumnezeu se va chema. Şi iată Elisabeta, rudenia ta, a zămislit şi ea fiu la bătrâneţea ei şi aceasta este a şasea lună pentru ea, cea numită stearpă. Că la Dumnezeu nimic nu este cu neputinţă. Şi a zis Maria: Iată roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău! Şi îngerul a plecat de la ea." (Luca 1, 24-38)

În ciuda asaltului mediatic asupra noastră, în care locul central îl ocupă ştirile senzaţionale cu subiecte ce au final teroarea zilei, răzbunarea şi ura, care se amplifică în moarte, predilecţia fiind glorificarea şi răspândirea răului în lume, cu scopul de a crea dezechilibre sufleteşti, imagini distorsionate, care duc la anihilarea oricărei autorităţi, Biserica ne reaminteşte de mesajul cerului, adresat omenirii, căreia, în locul atâtor provocări voite şi cu scop pervers pregătite, aducându-i Vestea cea bună, cea mare, cea care niciodată pământenii nu şi-au imaginat-o că le-ar fi disponibilă şi lor.

Vestea cea bună este începutul dialogului lui Dumnezeu cu lumea Sa, o lume aflată sub spectrul suferinţelor, nesiguranţei şi morţii. În fiecare an, la începutul primăverii, pe 25 martie, retrăim bucuria aflării faptului că Dumnezeu alege şi doreşte să vină în această lume pentru a-i oferi posibilitatea ridicării din tragedia însingurării şi înstrăinării de El.

Pentru ca Dumnezeu, Mântuitorul lumii, să coboare şi să ajungă în această lume, luându-Şi, asupra Sa, firea umană, pe care avea să o curăţească, salvându-o din păcat şi din moarte,

El trebuia să găsească în această lume un vas ales pentru a deveni purtătoare de Dumnezeu. Venirea Mântuitorului Iisus Hristos în lume a fost pregătită veacuri întregi pe diferite căi: *„După ce Dumnezeu, odinioară, ne-a grăit nouă în multe feluri prin prooroci, în zilele cele din urmă ne-a grăit nouă prin Fiul Său prin care a făcut veacurile (istoria)"* **(Evrei 1, 1-2)**. Spre salvarea (mântuirea) omului, împovărat de amărăciuneaa păcatului şi depărtat de Dumnezeu, nimeni dintre oameni nu putea reface această legătură relaţională, de aceea, iniţiativa a luat-o Dumnezeu, dându-ne un semn al dragostei Sale faţă de noi, prin limbajul trimisului Său, arhanghelul Gavriil care descoperă: *„Taina cea din veci ascunsă şi de îngeri neştiută"* **(Coloseni 1, 26)**, iar astăzi descoperită, în cetatea Nazaretului, în faţa celei alese, plină de har, binecuvântată între femei, Maica Domnului nostru, Pururea Fecioara Maria, care devine obiectul dragostei şi lucrării lui Dumnezeu tainice, în această lume.

Întâlnirea dintre Cer şi pământ, dintre lumea nevăzută şi cea văzută, ne duce în faţa unei taine care descoperă fapte, mai presus de logica şi raţionamentele umane. Neamul omenesc, descendent din strămoşul Adam, purta în urma păcatului neascultării, căderile succesive, adăugate prin uitarea de Dumnezeu şi îndepărtarea de El, însă, în decursul istoric al atâtor generaţii, care s-au perindat pe pământ, Dumnezeu a ales o mlădiţă, care a fost pregătită în chip tainic, curăţită şi păstrată pentru a deveni purtătoare de Duh Sfânt, aducând şi dăruind lumii pe Mântuitorul ei, care avea misiunea de a ne descoperi pe Dumnezeul Cel veşnic, icoană a Sa, purtător al chipului Său nepieritor, Care ar fi rămas, fără Întrupare, un veşnic şi îndepărtat Necunoscut.

Fecioara Maria, din Nazaret, devine purtătoarea purtării de grijă (proniei) dumnezeieşti, în ea simbolizând şi recapitulând neamul omenesc, care, pe lângă neamul iudaic, şi toate neamurile lumii, devin părtaşe la mesajul Vestei celei noi şi

mari. Maria, cea plină de har, devine floarea cea aleasă, crescută din vechiul şi bătrânul arbore al strămoşului Iesei, care, dincolo de curăţia şi sfinţenia ei, va dobândi, prin ascultare de Dumnezeu, capacitatea de a deveni legătura dintre cerul îndepărtat şi pământul marcat de urmările amare ale păcatului şi suferinţei omeneşti.

Istorisirea Sfintei Evanghelii începe cu menţiunea amintirii timpului scurs de la venirea, prima dată, a îngerului Domnului, care a adus o altă veste bună, în Templul din Ierusalim, anunţând naşterea celui ce avea să pregătească calea Domnului, Ioan Botezătorul.

La şase luni după acest eveniment, în cetatea Nazaret, din Galileea, prin cuvinte neobişnuite, îngerul o întâmpină pe Fecioara Maria, aducându-i marea bucurie ce avea să stăpânească întreg pământul: *„Bucură-te, ceea ce eşti plină de har!"* **(Luca 1, 28)**. Spre deosebire de salutul obişnuit iudaic îndătinat, de veacuri până astăzi: „Shalom"- pace, îngerul Domnului aduce salutul bucuriei şi al mărturisirii că: *„Domnul este cu tine"*, deci el vine la porunca Celui veşnic, căci pentru aceasta a fost creat de a sluji pe Dumnezeu şi a vesti oamenilor voia Lui: *„Îngerii nu sunt oare slujitorii mântuirii?"* **(Evrei 1, 14)**.

Bucură-te! Este mesajul cerului în graiul omului, obişnuit salut al vechilor elini, aceasta arătând că Dumnezeu include, în planul Său, de mântuire a omului, toate popoarele, deschizându-le uşa şi calea Împărăţiei Sale.

Veacuri întregi omenirea a simţit distanţa de netrecut dintre ea şi Dumnezeu, ca pedeapsă şi tensiune tragică a despărţirii, prin păcatul neascultării. Astăzi îngerul Domnului anunţă pe Fecioara că Dumnezeu este cu ea, lângă ea, că distanţa dintre cer şi pământ se şterge, prin persoana ei, omul nu va mai fi singur, închis, izolat şi părăsit în neputinţa lui, căci, începând de astăzi, Dumnezeu – Emanuel va fi cu el. Spaima, teama, frica revenirii omului la Dumnezeu, va fi îndepărtată prin

cuvintele mângâietoare ale îngerului Gavriil: *„Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu"* **(Luca 1, 30)**.

Harul şi bucuria au, în limba greacă, aceeaşi rădăcină etimologică, pentru că şi harul şi bucuria au izvorul în lucrarea lui Dumnezeu, descoperită astăzi în Nazaret. Dumnezeu descoperă omului, treptat, harul şi taina lucrării Sale, aşa cum, în Nazaret, trimisul Său, îi va descoperi Fecioarei că va naşte un fiu ce va purta numele Iisus, care înseamnă Mântuitor, că va fi Fiul Celui Preaînalt, că domnia şi stăpânia Lui vor fi total diferite faţă de cele ale acestei lumi, că cele, de mult promise şi pregătite, începând cu patriarhul Iacov, acum se împlinesc. Cum va fi aceasta, deoarece Fecioara nu cunoaşte bărbat? **(Luca 1, 34)**. Această întrebare curajoasă, demonstrează o trăire înaltă duhovnicească, ea fiind expresia unei îndrăzneli, rod al libertăţii conştiente şi libere. Dumnezeu nu doreşte ca lucrarea Lui să se facă într-un mod enigmatic, dictatorial, de aceea vine arhanghelul Gavriil, pătrunzând în lumea văzută a cetăţii Nazaretului, pentru a-i descoperi Fecioarei taina cea mai presus de fire, ce avea să se lucreze în propria ei persoană. Într-o clipă, trimisul cel ceresc descoperă, celei pline de har şi bucurie, modul tainic, de nepătruns, al coborârii lui Dumnezeu între oameni: *„Duhul Sfânt se va coborî peste tine şi puterea Celui Preaînalt te va umbri"* **(Luca 1, 35)**.

Vasul cel ales, floarea şi mlădiţa omenirii, uşa cerului şi mângâierea neamului omenesc, devine locul în care se concentrează lucrarea, prin umbrire, a Preasfintei Treimi, spre a face cu putinţă unirea Fiului lui Dumnezeu cu firea noastră omenească, prezenţa lucrării Duhului Sfânt în inima ei o face să primească descoperirea, fără teamă şi mirare. Ca argument al întăririi celor profeţite, îngerul Domnului îi reaminteşte de Elisabeta, care a biruit legile firii, având fiu în pântece la bătrâneţea şi vârsta ei înaintată.

Prezenţa lui Dumnezeu, simţită şi trăită de-a lungul istoriei mântuirii noastre, se face vizibilă printr-un nor, care umbreşte, în mod tainic. La Schimbarea la Faţă a Domnului, pe Muntele Tabor, un nor luminos i-a umbrit şi glas din cer a spus: *„Acesta este Fiul Meu cel iubit, de El să ascultaţi."* (**Luca 9, 34; Marcu 9, 7**). Darea Legii pe Muntele Sinai s-a făcut în prezenţa poporului, dar, din nor, a grăit Domnul către Moise (**Ieşire 20, 16**), sfinţirea Templului din Ierusalim s-a făcut prin prezenţa lui Dumnezeu în nor (**III Regi 8, 11**). Acum, Fecioara Maria devine locaş al Celui Veşnic, fiind umbrită de prezenţa Lui, Care, prin ea, îşi face cunoscută lucrarea, spre mântuirea oamenilor.

Răspunsul Mariei a fost răspunsul întregii creaţii, care a consimţit, dându-şi acordul, să primească pe Creatorul ei, împrumutându-i firea ei umană, mântuirea omului nefăcându-se independent şi samavolnic faţă de om, ci a fost necesară rostirea şi acceptarea ca planul lui Dumnezeu să se împlinească.

Atitudinea Preasfintei Fecioare demonstrează o adâncă stare de smerenie. Ascultând mesajul cerului, nu se îndoieşte, deşi, după legile creaţiei, taina Întrupării rămâne de neexplicat, însă ea lasă harul să lucreze şi nu se îndoieşte că cele promise se vor împlini. Ea nu cere niciun semn, ca Zaharia, tatăl Înaintemergătorului Ioan, ci crede că cele vestite de către înger se vor împlini întocmai, aşa cum le-a primit.

Prin lucrarea Duhului Sfânt, ea va deveni imagine şi simbol tainic al Bisericii, deoarece, dacă Eva, prin amăgire şi cădere, a vitregit lumea de prezenţa şi lucrarea Sfântului Duh, Maria deschide, odată cu Vestea cea bună, pe care o primeşte, o nouă etapă în istoria mântuirii lumiii, redând şi făcând vizibilă lucrarea Sfântului Duh, devenind primul, dintre pământeni, în care Duhul Sfânt va coborî şi va rămâne, răspândind lumină şi sfinţire asupra neamului omenesc.

Ceea ce-L deosebeşte pe Mântuitorul Iisus Hristos de ceilalţi oameni, este faptul că El vine în lume, diferit de ceilalţi muritori, însuşindu-Şi ceea ce este omenesc şi asumându-Şi firea umană, afară de păcat, dar, în acelaşi timp, unindu-o cu cea dumnezeiască, în Persoana Sa. Fecioara este Născătoare de Dumnezeu, deoarece, Cel ce este Dumnezeu din veci, îşi ia, din trupul ei, omenitatea, dar îl sfinţeşte pe cel din urmă, ea fiind prima făptură în care se întâlnesc dumnezeiescul cu omenescul, veşnicia cu timpul, cerescul cu pământescul. Fiul lui Dumnezeu va fi Fiul Omului, Cel care va descoperi lumii taina veşnicului şi nevăzutului Dumnezeu. Maria devine mamă prin cuvântul şi asumarea ei, prin ascultarea şi smerenia ei. Sfântul Luca menţionează că îngerul a plecat de la ea (**Luca 1, 38**), ora cea mare a întâlnirii cu trimisul Domnului a luat sfârşit, ea rămâne cu misiunea de a merge pe calea pe care şi-a asumat-o, trecând prin multe încercări, de la bănuiala dreptului Iosif, până la Golgota Crucii, sufletul ei fiind purtător al Crucii şi al sabiei, căci, în lumea aceasta, cele bune, cu multă trudă şi sacrificiu se împlinesc.

După momentul acesta unic al istoriei omenirii, Sfânta Evanghelie menţionează plecarea ei către Elisabeta, în ţinutul muntos al Iudeii, pentru că aceasta putea fi singura pământeană căreia i se putea împărtăşi cele petrecute în Nazaret. În momentul intrării în casa Elisabetei, aceasta, perfect conştientă de minunea pe care o trăia, intuieşte că mişcarea pruncului în pântecele ei era o mărturie a bucuriei cereşti, care se va învrednici să atingă pe Cel ce este izvorul bucuriei a toată lumea. În ciuda lucrării şi prezenţei Duhului Sfânt, şi Maria, şi Elisabeta, rămân în limitele reale şi nu devin extaziate. Una din cele mai mari minuni ale Sfintei Evanghelii este aceea că pătrunderea lucrării lui Dumnezeu în viaţa omenirii, nu-i anihilează acesteia luciditatea, libertatea şi firescul, ci dimpotrivă, harul deschide mintea, pentru a percepe adevăruri mai presus de fire. Emoţia Elisabetei,

manifestată prin glasul cel mare (puternic) (**Luca 1, 42**), demonstrează că Noul Testament începe cu o bucurie de negrăit, izvorâtă din întâlnirea directă şi nemijlocită a dumnezeiescului cu omenescul.

Pentru prima dată în istorie Fecioara este numită Maica Domnului (**Luca 1, 43**), deşi ea era mai tânără decât Elisabeta, aceasta devenind purtătoarea unei revelaţii, pe care a avut-o în momentul întâlnirii cu cea dintâi. Cuvintele ei au adus Fecioarei o bucurie de negrăit, confirmându-i că ceea ce auzise ea de la înger nu era rezultatul unei iluzii, ci, ceea ce îi spune Elisabeta, nu este decât mărturisirea unei trăiri interioare, care avea darul de a mângâia pe cea care a crezut cele spuse ei de Domnul, numindu-o fericită şi binecuvântată.

Imnul de preamărire pe care Fecioara îl înalţă, simte şi respiră influenţa şi limbajul biblic pe care Fecioara îl stăpânea. Speranţa şi aşteptarea venirii Mântuitorului, transmisă în fiecare generaţie, urma, curând, a se împlini. Din acest motiv, toate etniile (popoarele) o vor ferici şi lăuda (**Luca 1, 48**), în fiinţa ei se vor întâlni două lumi (etape istorice), lumea cea veche şi lumea cea nouă, a harului şi iertării.

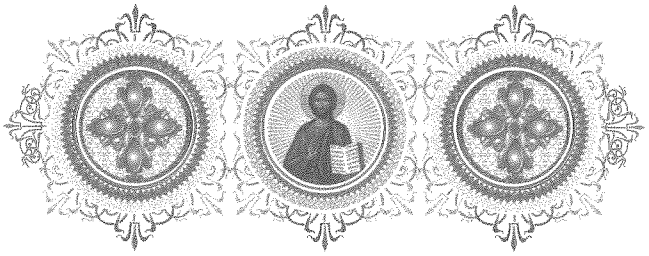
Maica Domnului face, în această cântare, un rezumat al aşteptărilor lui Israel, aşteptări care nu au fost zadarnice, începând cu patriarhul Avraam şi întreaga lui descendenţă, mulţi ca stelele cerului şi ca nisipul mării. Ea Îl preamăreşte, mulţumindu-I lui Dumnezeu că El a îngăduuit ca, din trupul ei, Fiul lui Dumnezeu să împrumute firea Sa omenească, demonstrând că întreaga istorie a lui Israel, plină de tensiuni şi încercări se concentra pe această *aşteptare: „A sprijinit pe Israel, slujitorul Său, ca să-şi aducă aminte de mila Sa, cum a grăit părinţilor noştri în veac"* (**Luca 1, 54-55**).

Printr-o viziune profetică, ea prevede prăbuşirea şi efemeritatea strădaniilor omeneşti, Dumnezeu risipind pe cei mândri, caută cu bunăvoinţă la cei smeriţi, dispreţuiţi, uitaţi

şi părăsiţi: *„A căutat spre smerenia roabei sale"* **(Luca 1, 48)**, o anticipare a învăţăturii expusă în cele nouă Fericiri.

Mesajul acestei mari sărbători este cel de mângâiere şi deplină încredere în lucrarea lui Dumnezeu, care este diametral diferită de cea omenească. Ascultarea de El şi împlinirea poruncilor Lui înseamnă viaţă şi bucurie nepieritoare. Lumea, care trăieşte din surogatele bucuriilor părelnice, trebuie să înţeleagă că adevărata bucurie nu i-o poate oferi nimic din ceea ce este pământesc. Îngerii Domnului nu încetează de a aduce bucurii, celor care aşteaptă cu răbdare, credinţă şi multă bunătate, lucrarea lui Dumnezeu, în viaţa lor.

Pilda Maicii Domnului vorbeşte din plin, ea nu încetează a fi mamă celor din nevoi, pentru că ea a cunoscut toate necazurile şi suferinţele nedreptăţii, care au venit asupra Fiului ei, fiind început bucuriei şi mângâiere veşnică celor întristaţi! Amin!

S-A ÎNĂLŢAT LA CERURI ŞI STĂ DE-A DREAPTA TATĂLUI

Predică la Înălţarea Domnului

„Şi pe când vorbeau ei acestea, El a stat în mijlocul lor şi le-a zis: Pace vouă. Iar ei, înspăimântându-se şi înfricoşându-se, credeau că văd duh. Şi Iisus le-a zis: De ce sunteţi tulburaţi şi pentru ce se ridică astfel de gânduri în inima voastră? Vedeţi mâinile Mele şi picioarele Mele, că Eu Însumi sunt; pipăiţi-Mă şi vedeţi, că duhul nu are carne şi oase, precum Mă vedeţi pe Mine că am. Şi zicând acestea, le-a arătat mâinile şi picioarele Sale. Iar ei încă necrezând de bucurie şi minunându-se, El le-a zis: Aveţi aici ceva de mâncare? Iar ei i-au dat o bucată de peşte fript şi dintr-un fagure de miere. Şi luând, a mâncat înaintea lor. Şi le-a zis: Acestea sunt cuvintele pe care le-am grăit către voi fiind încă împreună cu voi, că trebuie să se împlinească toate cele scrise despre Mine în Legea lui Moise, în prooroci şi în psalmi. Atunci le-a deschis mintea ca să priceapă Scripturile. Şi le-a spus că aşa este scris şi aşa trebuie să pătimească Hristos şi aşa să învieze din morţi a treia zi. Şi

să se propovăduiască în numele Său pocăinţa spre iertarea păcatelor la toate neamurile, începând de la Ierusalim. Voi sunteţi martorii acestora. Şi iată, Eu trimit peste voi făgăduinţa Tatălui Meu; voi însă şedeţi în cetate, până ce vă veţi îmbrăca cu putere de sus. Şi i-a dus afară până spre Betania şi, ridicându-Şi mâinile, i-a binecuvântat. Şi pe când îi binecuvânta, S-a despărţit de ei şi S-a înălţat la cer. Iar ei, închinându-se Lui, s-au întors în Ierusalim cu bucurie mare. Şi erau în toată vremea în templu, lăudând şi binecuvântând pe Dumnezeu. Amin." (Luca 24, 36-53)

La patruzeci de zile după Înviere a sosit clipa în care Domnul trebuia să se despartă de ucenicii Săi, să se înalţe la ceruri de unde coborâse, iar acolo, să pregătească loc pentru toţi cei ce cred în El şi-I urmează, împlinind poruncile Sale. Momentul acesta de despărţire era unul dintre cele mai grele, mai ales că, atunci când Domnul era împreună cu Apostolii Săi în lume, îi păzea de cel rău (**Ioan 17, 12**). După Învierea din morţi, timp de 40 de zile, *„prin multe semne doveditoare"*, El i-a încredinţat pe ei de realitatea marii minuni, în care trebuiau să trăiască, şi pe care trebuiau să o vestească întregii lumi. Pentru acest fapt trebuiau convinşi ei înşişi.

După suferinţele Sale, S-a arătat pe Sine, viu, prin multe semne doveditoare, timp de 40 de zile, arătându-Se şi vorbind cele despre Împărăţia lui Dumnezeu (**Faptele Apostolilor 1, 3**).

Din cele afirmate de Sfântul Evanghelist Luca, trebuie reţinut faptul că, în Sfintele Evanghelii nu se află scris tot ceea ce Domnul, în cele 40 de zile, a grăit cu Apostolii Săi, ci doar rezumativ, tema centrală a celor vorbite a fost *„împărăţia lui Dumnezeu"*. Această temă centrală, mai ales în Evanghelia Sfântului Matei, a fost explicată prin parabole, analogii, exemplificări, pentru a înţelege că noua realitate istorică, întemeiată de

Domnul, trebuia percepută şi trăită ca nou mod de viaţă, izvorât din credinţă, care cheamă la schimbare şi înnoire a vieţii.

La porunca Mântuitorului, Apostolii părăsesc Galileea şi vin, din nou, în Ierusalim, porunca de a reveni aici făcând parte din multele îndemnuri pe care le-a făcut Domnul în răstimpul de la Înviere până la Înălţarea Sa la ceruri. În această cetate, Iisus, Cel Înviat, se arată, din nou şi pentru ultima dată, Apostolilor, pe când *„cei unsprezece şedeau la masă"* **(Marcu 16, 14)**, mustrându-i pentru necredinţa şi împietrirea inimii lor, deoarece n-au crezut pe cei ce-L văzuseră înviat **(Marcu 16, 14)**.

Uşor vedem cât de nepregătiţi au fost ucenicii Lui să creadă şi să accepte taina Învierii. La momentul când vorbea către ei, repetă porunca pe care le-a dat-o în Galileea **(Matei 28, 19-20)**, de această dată mai explicită: *„Mergeţi în toată lumea şi propovăduiţi Evanghelia la toată făptura, cel ce va crede şi se va boteza, se va mântui, iar cel ce nu va crede se va osândi, iar celor ce vor crede, le vor urma aceste semne: în numele Meu, demoni vor izgoni, în limbi noi vor grăi, şerpi vor lua în mână şi chiar ceva dătător de moarte de vor bea, nu-i va vătăma, peste cei bolnavi îşi vor pune mâinile şi se vor face sănătoşi"* **(Marcu 16, 16-18)**.

Din aceste cuvinte vedem că Domnul cheamă la mântuire întreaga creaţie, lucru pe care marele Apostol Pavel îl va repeta în Epistola către Romani: *„Căci făptura a fost supusă deşertăciunii, nu de voia ei, ci din cauza aceluia care a supus-o, pentru că şi făptura însăşi se va izbăvi din robia stricăciunii, ca să fie părtaşă la libertatea măririi fiilor lui Dumnezeu"* **(Romani 8, 20-21)**.

Lucrarea Mântuitorului în lume a fost mântuirea întregii lumi, în clipa când El se pregătea să se Înalţe la ceruri, aminteşte ucenicilor Săi legătura ce există între om şi creaţie, care se va izbăvi de durere, bucuria cea mare, pe care El o aduce constă în aceea că toată lumea este chemată la noua Împărăţie, care, prin credinţă, se va învrednici de mari daruri şi puteri, prin trimiterea Duhului Sfânt, mulţi dintre cei ce vor crede, vor deveni sfinţi

şi cetăţeni ai noii Împărăţii: *„Al unui cer nou şi al unui pământ nou, în care locuieşte dreptatea"* **(II Petru 3, 13)**.

Omenirea este liberă să accepte cuvântul apostolic sau să-l refuze, prin aceasta osândindu-se, în mod direct şi deliberat. Această posibilitate este o alternativă, care mereu va fi prezentă, până la sfârşitul lumii, până atunci, oamenii vor fi în situaţia alegerii, de a opta pentru viaţă şi nemurire, sau pentru moarte.

Clipa despărţirii de ucenicii Săi trebuia folosită pentru a-i încuraja, mai ales că rămâneau într-o lume ostilă, duşmănoasă, pornită asupra lor, sub influenţa şi puterea răului. Pentru a birui lumea, aveau nevoie de putere de sus, de aceea le porunceşte să nu părăsească Ierusalimul înainte de a primi ceea ce El le-a promis, darul şi puterea Sfântului Duh: *„Ioan a botezat cu apă, iar voi veţi fi botezaţi cu Duhul Sfânt nu mult după aceste zile"* **(Faptele Apostolilor 1, 5)**. Încă o dată aminteşte de puterea cea mare, ce va veni asupra lor, care-i va călăuzi către tot adevărul **(Ioan 16, 13)**.

Tributari mentalităţii iudaice, pătrunsă de duhul exaltat fariseic, Apostolilor, aceste cuvinte, le aduce aminte întrebarea ce-i frământă, ca şi pe conaţionalii lor: *„Oare Domnul, în acest timp, va instaura împărăţia lui Israel?"*. Ei nu uită momentul de a-şi asigura o poziţie socială favorabilă într-o nouă Împărăţie. În continuare, ei confundă lucrarea Domnului cu planurile omeneşti, spre restaurarea regatului davidic de odinioară: *„Nu este al vostru a şti anii sau vremurile pe care Tatăl le-a pus în stăpânirea Sa!"* **(Faptele Apostolilor 1, 7)**.

Astfel, ei, şi toţi oamenii muritori, nu au dreptul să cunoască momentul istoriei finale a întregii lumi, nu le este de folos, atât cât, odată cu sfârşitul vieţii pământeşti, sfârşitul lumii nu mai are nici o importanţă. Sfântul Ioan Gură de Aur în **„Comentariul Evangheliei după Matei"** spune: *„Ce te interesează sfârşitul lumii, când, pentru tine, propriul sfârşit, înseamnă şi sfârşitul ei. Dacă ţi-ar fi fost de folos, Domnul ţi l-ar*

fi descoperit, dar pentru că nu-ţi este de nici un folos, de aceea Domnul îţi porunceşte să te îngrijeşti de propriul tău sfârşit, când va trebui, înaintea Dreptului Judecător, să răspunzi pentru propriile tale fapte!".

Orice încercare de a explica, prin raţionamente omeneşti, sfârşitul istoriei, a dus la dezechilibre psihice grave, a generat erezii şi multă panică, fără sens. După această convorbire, Domnul se îndreaptă, cu Apostolii Săi, spre Betania, satul Martei şi al Mariei, în apropierea Ierusalimului (**Luca 24, 50**), iar aici, urcându-se pe Muntele Măslinilor, Mântuitorul le face o ultimă promisiune: *„Veţi lua putere, venind Duhul Sfânt peste voi şi Îmi veţi fi martori în Ierusalim, în Iudeea, în Samaria şi până la marginile pământului"* (**Faptele Apostolilor 1, 8**).

După momentul trimiterii Duhului Sfânt în lume, ei, Apostolii, vor deveni temple vii, purtătoare de sfinţenie, prin lucrarea Duhului Sfânt vor avea misiunea de a mărturisi credinţa în Iisus şi în Învierea Lui din morţi, vor sădi biserici în sufletele celor ce-i vor asculta şi crede, vor fi mărturisitori ai Adevărului, a ceea ce ochii lor au văzut, urechile lor au auzit, au privit (**I Ioan 1, 1-2**) şi s-au convins de puterea, cea mai presus de fire, a tainei Dumnezeului-Om, născut pentru noi şi mântuirea noastră. Misiunea lor va avea ca scop să-L facă cunoscut tuturor popoarelor pe Hristos şi învăţătura Sa.

După această poruncă şi misiune încredinţată, Domnul şi-a ridicat mâinile, binecuvântându-i, iar pe când îi binecuvânta, un nor luminos L-a făcut nevăzut pentru ochii lor (**Luca 24, 51**).

Apostolii, în clipa binecuvântării I s-au închinat, însă nu încetau să privească cerul cel nepătruns, unde Mântuitorul se înălţa, întru slavă, înconjurat de sfinţii îngeri. Ca în toate împrejurările, mai semnificative, ale vieţii Domnului, sfinţii îngeri înconjură evenimentul, şi adesea, descoperă muritorilor taina ce se petrece: *„Bărbaţi galileeni, ce staţi privind la cer? Acest Iisus care s-a Înălţat de la voi la cer, astfel va şi veni, precum L-aţi*

văzut mergând la cer" (**Faptele Apostolilor 1, 11**). Îngerii amintesc de a doua venire a Mântuitorului, când va reveni, înconjurat de sfinţii îngeri, întru slavă, să judece pe cei vii şi pe cei morţi (**Matei 25, 31**).

Înălţarea Domnului este strâns legată de cea de-a doua venire a Sa, ea anticipează ziua cea mare a judecăţii, când cei drepţi vor fi răpiţi în văzduh spre a fi pururea cu Domnul (**I Tesaloniceni 4, 17**). Prin Înălţarea Sa la ceruri, Domnul deschide uşile Împărăţiei Sale tuturor celor ce trăiesc în această lume, dar care aşteaptă, cu dor nestins, întâlnirea cu El. Sfântul Ioan Gură de Aur spune: *„Ce bucurie mare va fi fost când puterile netrupeşti (îngereşti) au văzut firea omenească pătrunzând în cer prin pârga sa"* (**Cuvinte la praznice împărăteşti, trad. Pr. D. Fecioru, 1942, p. 238**).

Astfel, firea noastră, asumată de Mântuitorul Cel Întrupat, trecută prin moarte şi Înviere, este înălţată de-a dreapta lui Dumnezeu, aşa cum Domnul, înaintea nedrepţilor lui judecători şi acuzatori anticipase: *„De acum veţi vedea pe Fiul Omului şezând de-a dreapta Puterii"* (**Matei 26, 64**).

Spre deosebire de Sfântul Prooroc Ilie, care este înălţat la ceruri prin răpire, Domnul se înalţă direct, fiind *„Cel prin care au fost făcute cele văzute şi nevăzute, cele de pe pământ şi cele din ceruri, tronuri, domnii, începătorii, stăpânii. Toate s-au făcut prin El şi pentru El, El este mai înainte de toate, şi toate, prin El, sunt aşezate"* (**Coloseni 1, 16-17**).

Bucuria apostolică, după Înălţarea Învăţătorului lor, deşi fizic se despărţise de ei, constituie siguranţa că, pentru ei, odată cu întemeierea Bisericii, începe o nouă latură a timpului, prin înălţarea Lui se anticipează şi înălţarea tuturor celor ce vor crede în El, fiind toţi chemaţi să intre în noua Sa Împărăţie.

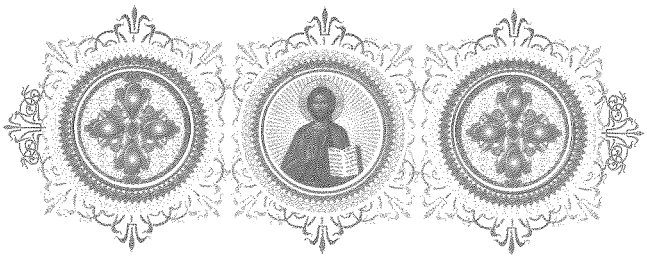
El primeşte, după Înviere, toată puterea, în cer şi pe pământ (**Matei 28, 18**), fiind Stăpânul absolut al întregii creaţii. Adesea Dumnezeu le-a vorbit oamenilor prin nor, un nor luminos i-a

condus 40 de ani prin pustiul Sinaiului, din nor a vorbit cu Moise (**Ieşire 3, 12-14**), la Schimbarea la Faţă, un nor luminos i-a umbrit, şi glas s-a făcut din cer, zicând: *„Acesta este Fiul Meu Cel iubit, de El să ascultaţi"* (**Luca 9, 34-35**).

Când s-a înălţat Domnul la ceruri, norul cel luminos L-a acoperit, ca simbol al faptului că, deşi se desparte de această lume, El îi lasă lumina învăţăturii şi a poruncilor Lui. Norul cel luminos acoperă chipul Său, plin de slavă, asemeni unui văl, care ascunde taine ce pot fi pătrunse cu ochii minţii şi a sufletului, luminate de credinţă. Deşi se desparte de lume, El îi lasă acesteia binecuvântarea Sa. Asemeni unui arhiereu care, în timpul Sfintei Liturghii binecuvintează timpul, inaugurând împărăţia cea nouă şi veşnică a Tatălui, şi a Fiului şi a Sfântului Duh, iar, la final, cu aceeaşi binecuvântare a Domnului, face semnul Sfintei Cruci cu mâinile sale, Domnul ne dăruieşte tuturor ca mijloc de încurajare, putere şi multă bucurie, binecuvântarea Sa.

Evanghelia scrisă de Sfântul Luca începe cu slujirea la Templu a preotului Zaharia şi se sfârşeşte cu momentul în care Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos încheie această slujire, cu arhierească Sa binecuvântare.

Această binecuvântare avându-o şi noi, cei ce mărturisim credinţa cea mântuitoare, care ne este cale, adevăr şi viaţă (**Ioan 14, 6**), care ne-a mântuit pe noi, pe care am primit-o şi în care stăm, aşteptăm ceruri şi pământ noi, în care să ne bucurăm de a fi pururi cu Domnul nostru. Înălţarea Lui la ceruri este momentul sfânt, care ne ridică din povara şi greutăţile vieţii, ştiind că, avându-L pe El pururi cu noi, până la sfârşitul veacurilor, vom birui toate prin El! Amin!

TREI SUNT CARE MĂRTURISESC ÎN CER: TATĂL, CUVÂNTUL ŞI DUHUL SFÂNT! (I IOAN 5, 7)

Predică la sărbătoarea Preasfintei şi de viaţă dătătoarei Treimi

După marea sărbătoare a coborârii Duhului Sfânt în lume, când, în mod vizibil, a fost întemeiată Biserica Mântuitorului Iisus Hristos, astăzi prăznuim cea mai mare sărbătoare a creştinătăţii, şi anume sărbătoarea credinţei noastre mântuitoare, într-un Dumnezeu, unic în fiinţă, dar întreit în Persoane: Tatăl, Fiul şi Duhul Sfânt.

Această credinţă, într-un Dumnezeu unic, dar întreit în Persoane, este adevărul de temelie pe care l-am primit în Legea cea veche, prin analogii (asemănări), iar odată cu venirea în lume a Mântuitorului Iisus Hristos, Dumnezeul Cel întrupat, în mod direct, aşa cum ne-a descoperit şi ne-a învăţat El.

Persoanele dumnezeieşti au aceeaşi fire comună, doar lucrările lor sunt deosebite. Astfel, Tatăl, Cel veşnic, naşte pe

Fiul, Iisus Hristos, din veşnicie, iar Duhul Sfânt purcede (pleacă) din Tatăl, aşa precum lumina pleacă odată cu soarele.

În epoca de pregătire a lumii, epoca veche, când Dumnezeu vorbea cu oamenii prin prooroci, Preasfânta Treime s-a descoperit tainic, pentru că omenirea nu era pregătită să primească acest adevăr, fiind în latura şi în umbra morţii păcatului.

Prima arătare a lui Dumnezeu, Cel întreit în Persoane, are loc la Stejarul din Mamvri, când patriarhul Avraam, deşi a văzut trei Persoane, se adresează lor la singular: *„Doamne, de am aflat har înaintea Ta..."* **(Facere 18, 3)**, proorocul Isaia are o vedenie, în templul din Ierusalim, când serafimii, ce înconjurau tronul Preasfintei, şi de viaţă făcătoarei Treimi, strigau: *„Sfânt, Sfânt, Sfânt, Domnul Savaot, plin este cerul şi pământul de mărirea Ta"* **(Isaia 6, 3)**.

Direct şi deplin se descoperă acest adevăr în epoca harului, odată cu Întruparea Mântuitorului Iisus Hristos, Care vine în lume, prin coborârea Sfântului Duh asupra Preasfintei Fecioare, şi prin alegerea din veci a Tatălui **(Luca 1, 35)**, la Botezul Său, în râul Iordan, Persoanele Preasfintei Treimi se arată: Tatăl confirmă, din nor, dumnezeirea Fiului: *„Acesta este Fiul Meu Cel iubit"* **(Matei 3, 17)**, iar Duhul Sfânt coboară, odihnindu-se asupra Fiului, în chip de porumbel, simbol al împăcării omenirii cu Creatorul ei.

După Înviere, Domnul trimite apostolii Săi cu harul să boteze pe toţi cei ce vor crede în El, prin cuvântul lor: *„În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh"* **(Matei 28, 19)**, iar Sfântul Apostol Pavel încheia activitatea sa misionară prin binecuvântarea apostolică: *„Harul Domnului nostru Iisus Hristos şi dragostea lui Dumnezeu Tatăl şi împărtăşirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toţi"* **(II Corinteni 13, 13)**.

Această învăţătură descoperită nouă de Dumnezeu, Cel întrupat pentru mântuirea noastră, constituie esenţialul şi cuprinsul întregii credinţe a creştinilor. Dumnezeul nostru este

dragoste adevărată, care se revarsă în Fiul Său, Iisus Hristos, prin Duhul cel Sfânt: *„Aşa de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât a dat pe Fiul Său, ca oricine crede în El, să nu piară, ci să aibă viaţă veşnică"* **(Ioan 3, 16)**, deci începutul, continuarea şi existenţa vieţii este dragostea lui Dumnezeu, izvorul a toată bunătatea.

În viaţa şi slujirea Bisericii, această învăţătură s-a trăit şi simţit prin rugăciunile şi cântările ce mărturisesc unitatea fiinţei dumnezeieşti, dar deosebirea Persoanelor după lucrările lor.

„Mărire Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh", ca şi imnul *„Lumină lină"*, în care, pentru ziua ce se apropie de final: *„Lăudăm pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeu"*.

Învăţătura despre Preasfânta Treime, în epoca de începuturi şi de martiraj a Bisericii, a fost primită şi mărturisită cu preţul sângelui, martirii mergeau, cântând, spre moarte, care, datorită credinţei în Înviere, era somn şi odihnă într-o altă lume şi împărăţia lui Dumnezeu cea veşnică.

În secolul al patrulea, eretici de toate nuanţele, care luau, ca bază, filosofia stoică grecească, au început să aducă învăţături eretice, ce negau Persoanele Preasfintei Treimi. De aceea, la anul 325 a fost convocat Sinodul (adunare a tuturor episcopilor) în localitatea Niceea, care au combătut ereziile ce negau dumnezeirea Mântuitorului Hristos, explicând şi rezumând dreapta credinţă în cele 8 articole ale Crezului nostru, pe care-l rostim la fiecare Sfântă Liturghie.

Sfinţii Părinţi ai Bisericii, din veacul al patrulea, Atanasie cel Mare, Vasile cel Mare, Grigorie de Nyssa, Grigorie Teologul, fratele său, Ambrozie al Milanului, au folosit argumente biblice, dar şi lingvistice, precum şi multe analogii, pentru a face înţeleasă această mare taină a credinţei creştine. Persoanele Preasfintei Treimi, deşi au aceeaşi fiinţă, se disting prin lucrările Lor, care se manifestă în lume. Astfel, Tatăl este Creatorul lumii văzute şi nevăzute, Fiul Iisus Hristos, cel devenit Om,

pentru noi şi pentru mântuirea noastră, este Mântuitorul, iar Duhul Sfânt, Sfinţitorul, Cel ce desăvârşeşte toate, sfinţindu-ne pe noi: *„Pentru că de la Dumnezeu sunt toate, prin El şi întru El"* **(Romani 11, 36)**.

Sfântul Ioan Damaschin, în lucrarea **„Explicarea dreptei credinţe ortodoxe"**, pe care a scris-o într-o peşteră din mănăstirea Sfântului Sava, din vechea Palestină, explica astfel: *„După cum focul există deodată cu lumina din el, şi nu este focul şi pe urmă lumina, ci deodată; şi după cum lumina se naşte totdeauna din foc şi este totdeauna în el, fără să se despartă deloc de el, tot astfel, şi Fiul se naşte din Tatăl, fără să se despartă deloc de El, ci pururea este cu El şi cu Duhul Sfânt"*.

Învăţătura despre credinţa în Persoanele Preasfintei Treimi are o adâncime tainică şi se experimentează prin lucrarea rugăciunii, izvorâtă din dreapta şi mântuitoarea credinţă. Orice rugăciune începe cu mărturisirea de credinţă: *„În numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh"*, Treime deofiinţă, nedespărţită şi neamestecată, dar deosebită, după lucrările fiecărei Persoane.

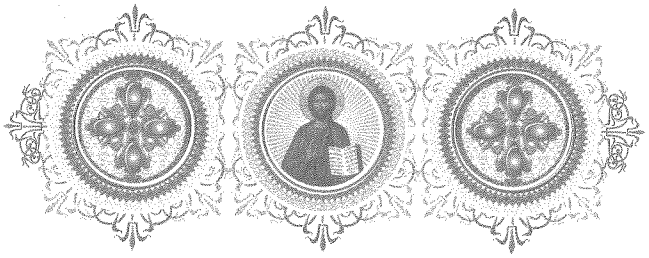
Viaţa cea veşnică constă, după cuvintele Domnului, să-L cunoască lumea pe adevăratul Dumnezeu, şi pe Iisus Hristos, venit în lume **(Ioan 17, 3)**. Cunoaşterea presupune credinţă, care este lucrarea şi rodul Duhului Sfânt în noi: *„Duhul toate le cercetează, chiar şi adâncurile"* **(I Corinteni 2, 10)**, iar cele ce sunt ale lui Dumnezeu, nimeni nu le cunoaşte, fără numai Duhul lui Dumnezeu **(I Corinteni 2, 11)**.

Prin Duhul cel Sfânt, Care este Dumnezeu veşnic, avem darurile: *„Cunoaşterii, dragostei, bucuriei, păcii, îndelungateirăbdări, bunătăţii, facerii de bine, credinţei, blândeţii, înfrânării, curăţiei, înţelepciunii, sfatului, tăriei"* **(Galateni 5, 22-23)**.

În numele Preasfintei Treimi am fost botezaţi, Ea ne-a mântuit pe noi, de aceea suntem chemaţi să o mărturisim, aşa cum, Sfântul Spiridon, episcopul Trimitundei, luând o cărămidă în mâini, a demonstrat ereticilor că, precum cărămida are trei

elemente distincte, fără ele neputând exista, lutul, apa şi focul, tot aşa mărturisim pe Tatăl, Fiul, Sfântul Duh, un Dumnezeu, Care ne cheamă, pe toţi, la viaţă şi la nemurire.

Preasfânta Treime este izvor de viaţă şi bunătate, este comoara şi împlinirea credinţei noastre. În lumina Ei cea neapropiată, pe Care a gătit-o tuturor celor ce cred şi mărturisesc dumnezeirea, cea Una în trei Persoane, să trăim ca fiii luminii şi mărturisitori ai bunătăţilor celor veşnice! Amin!

VEDEREA LUMINII VEŞNICE CU OCHI OMENEŞTI
Predică la Schimbarea la Faţă

„În vremea aceea a luat Iisus cu Sine pe Petru, pe Iacob şi pe Ioan, fratele lui, şi i-a dus pe ei într-un munte înalt, în singurătate. Şi s-a schimbat la faţă înaintea lor aşa încât faţa Sa strălucea ca soarele, iar hainele Sale se făcuseră albe ca lumina. Şi iată că s-au arătat lor Moise şi Ilie, vorbind împreună cu Iisus. Atunci, începând Petru, a zis către Iisus: Doamne, bine este nouă să fim; dacă voieşti, vom face aici trei colibe: Ţie una, lui Moise una şi una lui Ilie. Dar pe când vorbea el încă, iată un nor luminos i-a învăluit pe ei şi iată un glas din nor a zis: Acesta este Fiul Meu cel iubit, în care bine am voit; pe Acesta să-L ascultaţi. Şi auzind ucenicii, au căzut cu faţa la pământ şi s-au spăimântat foarte tare. Dar apropiindu-se Iisus, s-a atinns de ei şi le-a zis: sculaţi-vă şi nu vă temeţi. Atunci, ridicându-şi ochii lor, n-au mai văzut pe nimeni, decât numai pe Iisus singur. Şi pe când se coborau ei din munte, Iisus le-a poruncit, zicând: să nu spuneţi nimănui cele ce

aţi văzut, până nu se va scula din morţi Fiul Omului.“ (Matei 17, 1-9)

Toate faptele şi minunile, pe care le-a săvârşit Mântuitorul Iisus Hristos, au o anticipaţie la ceea ce urma să se întâmple în cetatea Ierusalimului. Însă, nici una dintre ele, nu este mai directă, chiar de El explicată, ca minunea Schimbării la Faţă. Cei trei evanghelişti sinoptici relatează, completându-se unul pe celălalt, însă cel mai direct, şi pe larg istorisitor, al evenimentului acesta unic, este Sfântul Evanghelist Luca, pe care îl vom alege în prezentarea subiectului, ca îndrumător şi lămuritor, direct, al minunii.

În primul rând, locul geografic al minunii îl aflăm, prin Sfânta Tradiţie, ca fiind Muntele Tabor, aşezat la sud de Marea Galileii. Aluzie la acest Munte face Sfântul Apostol Petru, în a doua sa Epistolă, când, ca martor ocular al evenimentului, îl relatează, menţionând că: *„Acest glas noi l-am auzit, pogorându-se din cer, pe când eram cu Domnul în Muntele cel sfânt“* **(II Petru 1, 18)**.

Tradiţia iudaică identifica Muntele sfânt cu Taborul. Unele păreri sunt contrazise de acest puternic argument (unii exegeţi identificau locul Schimbării la Faţă cu Muntele Hermon), mai ales că, şi traducerea numelui de Tabor, înseamnă lumină.

Scopul urcării Domnului în munte, împreună cu Apostolii, Petru, Iacov şi Ioan, era acela de a se ruga **(Luca 9, 28)**, minunea având loc spre seară, deoarece Sfântul Luca ne relatează că, abia a doua zi, a coborât Iisus, cu ucenicii Săi, din munte **(Luca 9, 37)**, de aici rezultând, direct, că noaptea au petrecut-o pe munte. Minunea se petrece în timp ce Mântuitorul Se ruga către cerescul Tată: *„Chipul feţei Sale s-a făcut altul şi îmbrăcămintea Lui albă strălucind“* **(Luca 9, 29)**. Sfântul Matei prezintă o expunere mai amănunţită şi mai sugestivă: *„Şi a strălucit faţa Lui ca soarele, iar veşmintele Lui*

S-au făcut albe ca lumina" (**Matei 17, 21**). Relatarea Sfântului Luca prezintă câteva amănunte, care, în toată complexitatea minunii, vin să demonstreze întrepătrunderea dumnezeiescului cu omenescul, hotarul, dintre cele două realităţi, fiind depăşit, pe Muntele Taborului, prin lumina ce i-a învăluit şi prin strălucirea, care biruie legile fizice ale acestei lumi. În clipele supreme, firea umană, marcată de legile biologice, a făcut ca acestea să biruiască, arătând dificultatea omului de a pătrunde tainele dumnezeieşti, inefabile.

Deşi Sfântul Luca vorbeşte de ochii Apostolilor ca *„fiind îngreuiaţi de somn"*, aici este, demn de amintit, o stare de orbire, provocată de strălucirea chipului lui Iisus, la care nu au putut privi. Cei care acum, copleşiţi de somn, în preajma Domnului, Care le descoperă chipul Său, aşa cum era în realitate, dar pe care oamenii nu-L puteau privi, se vor lăsa doborâţi de oboseală, a doua oară în Grădina Ghetsimani. Ceea ce s-a petrecut pe munte a fost strălucirea luminii, care vine din dumnezeirea Mântuitorului, în virtutea consecinţelor unirii celor două firi: umană şi divină, în persoana Mântuitorului Iisus întrupat.

În acea clipă, Hristos S-a descoperit sub chipul slavei Sale, anticipând biruinţa asupra morţii, când trupul Său va fi lumină şi strălucire. Minunea Schimbării la Faţă devine o privire asupra lumii de dincolo şi un capitol, luminos, în întunericul istoriei omenirii. Schimbarea la Faţă a fost doar o anticipare a Învierii, care a deschis puterea de înţelegere a Apostolilor, făcându-i să participe la drama răstignirii Domnului lor, urmată de biruinţa Învierii din morţi.

În acelaşi timp, Schimbarea la Faţă, este o pregustare a transfigurării finale a întregii omeniri. Mântuitorul, schimbându-Se la Faţă, a arătat că firea zidită poate fi preschimbată, când va fi un cer şi un pământ nou.

Când Domnul strălucea de lumină, apar, lângă el, două personaje istorice vechi: Moise şi Ilie, ambii vorbind, cu Mântuitorul Hristos, despre sfârşitul Lui în Ierusalim (**Luca 9, 31**).

Faptul că Moise şi Ilie vorbeau despre patimile, suferinţele şi moartea Mântuitorului, demonstrează că taina răscumpărării împlineşte toate prefigurările şi aspiraţiile din Legea veche, din acest motiv, aşteptau sacrificiul Său pe Golgota, aici descoperindu-se ceea ce era ascuns, tainic, în scrierile proorocilor vechi. Odată cu descoperirea luminii pe Muntele Tabor, se desluşesc tainele şi sensurile ascunse ale istoriei. Iluminarea lumii, după Înviere, prin Taina Sfântului Botez, este simbolizată de strălucirea veşmintelor Domnului, de aceea, după Botez mărturisim, cerând: *„Dă-mi mie haină luminoasă, Cel ce te îmbraci cu lumina ca şi cu o haină..."*.

Petru, cuprins de o dorinţă, sinceră, de a fi mereu în preajma luminii şi bucuriei, la care participa prin vedere, dă glas unei dorinţe sincere, spontane, directe, care oglindeşte bucuria şi starea de nevinovăţie: *„Doamne, bine este nouă să fim aici, dacă voieşti, voi face trei colibe"* (**Matei 17, 4**). Această propunere este şi o dorinţă, care oglindeşte sentimentul de fericire, precum şi dorul de a rămâne în afara graniţelor timpului istoric, zbuciumat şi marcat de suferinţe. Domnul însă, îngăduie o clipă ca Apostolii să guste din strălucirea veşniciei; înainte ca aceasta să devină realitate, Apostolii vor trebui să primească Sfântul Duh şi să sufere, depunând mărturie a credinţei lor, prin moarte, care-i va duce spre viaţă. *„Părinte, voiesc ca, unde sunt Eu, să fie împreună cu Mine şi aceia pe care Mi i-ai dat, ca să vadă slava pe care Mi-ai dat-o"* (**Ioan 17, 24**).

Pe când Apostolul Petru vorbea, o descoperire, mai cutremurătoare se întâmplă. Un nor luminos i-a umbrit pe Apostoli, iar din nor, un glas s-a auzit zicând: *„Acesta este Fiul Meu Cel iubit, în Care am binevoit, pe Acesta să-L ascultaţi"* (**Matei 17, 5**). Asemeni arătării la râul Iordan, în momentul Botezului,

şi acum distanţa dintre Creator şi lumea creată este biruită de prezenţa harului, care uneşte pe cele văzute cu Cel nevăzut. În epoca Vechiului Testament, Dumnezeu vorbea, prin nor, cu poporul ales, acum norul este luminos, ceea ce demonstrează că, prin Întruparea Mântuitorului, Lumina luminează pe tot omul, şi întunericul nu o mai poate cuprinde. Cuvintele Tatălui, din ceruri, au avut drept scop să dea o nouă mărturie despre Iisus, să confirme, încă o dată, într-un mod solemn, cele mărturisite de Sfântul Petru, cu doar câteva zile în urmă: *„Tu eşti Hristos, Fiul lui Dumnezeu"* **(Matei 16, 16)**. În comparaţie cu Teofania de la Botezul Domnului, unde a avut loc o arătare a Treimii, de această data, Apostolilor le este dat a vedea, cu ochii trupeşti, pământeşti, slava dumnezeiască a Treimii. În cântările sărbătorii Schimbării la Faţă, imnograful a sintetizat, prin următoarele cuvinte, taina ce s-a descoperit pe Muntele Tabor: *„Veniţi să ne urcăm, împreună cu Iisus, Cel ce Se urcă în muntele sfânt, şi acolo să auzim glasul Domnului, al Tatălui Celui fără de început, Care, prin nor luminat, a mărturisit, întru Dumnezeiescul Duh, adeverirea fiinţei Fiului, cea pururea veşnică"* **(Vecernia Schimbării la Faţă)**.

La auzul glasului care vorbea din nor, *„Ucenicii au căzut cu faţa la pământ şi s-au spăimântat foarte"* **(Luca 9, 34)**. Prezenţa dumnezeiască i-a înfricoşat, deoarece S-a descoperit, direct şi mai profund, decât în alte etape ale istoriei biblice. În faţa tainei dumnezeirii, firea umană se întrepătrunde de teamă şi efemeritate. Omul, mărginit şi muritor, supus prefacerilor, marcate de timp şi spaţiu, confruntat cu prezenţa dumnezeirii, îşi descoperă neputinţa, micimea, şi ajunge să-şi vadă adevărata condiţie în care există. Iisus Domnul, văzându-i neputincioşi, Se apropie El de ei, îi atinge, coboară la starea de umilinţă a făpturii umane, şi-i mângâie, încurajându-i: *„Sculaţi-vă şi nu vă temeţi!"* **(Matei 17, 7)**.

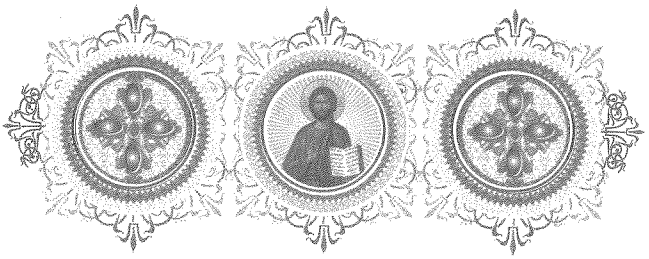
Când şi-au ridicat ochii, nu au mai văzut decât pe Iisus, singur. Fereastra, deschisă către lumea cea veşnică şi netrecătoare,

se închisese, şi ei au rămas, din nou, în cuprinsul şi limitele lumii văzute, create şi mărginite.

A doua zi, pe când coborau din munte, Mântuitorul i-a prevenit pe cei trei Apostoli, ca şi în alte rânduri, să nu povestească nimănui cele văzute, înainte ca El să învieze din morţi. Ne aflăm, din nou, în faţa unei profeţii a Învierii, de data aceasta extrem de directă. Între minunea Schimbării la Faţă şi cea a Învierii din morţi, există o relaţie de ordin tainic, ambele fiind momente centrale ale istoriei mântuirii noastre, în care S-a manifestat dumnezeirea Mântuitorului.

Ortodoxia trăieşte şi mărturiseşte taina schimbării omului. În timpul Sfintei Liturghii, totul este lumină, de la veşmintele luminoase ale slujitorilor, până la lumina ce străluceşte, iar întunericul nu o poate cuprinde. De la Întrupare până la Înviere, viaţa Mântuitorului este o stare de umilinţă şi de renunţare la mărirea Sa dumnezeiască, însă minunea Schimbării la Faţă ne demonstrează că El nu a încetat a fi Dumnezeu, pe munte, deschizând, celor trei Apostoli ochii, să-L perceapă, aşa cum era, dar nu oricine putea, prin ochii trupului, să sesizeze frumuseţea şi bucuria luminii celei dumnezeieşti şi veşnice, Care luminează pe tot omul ce doreşte a trăi în lumină şi a fi purtător de lumină.

În lumina Schimbării la Faţă a Domnului, şi întru aşteptarea unui cer şi a unui pământ nou, suntem purtători de lumină şi mărturisitori ai tainei Învierii. Aceste două, mari minuni, care, radical, au schimbat sensul istoriei noastre, rămân reperele creştinului trăitor şi doritor de Dumnezeu, spre a fi lumină şi bucurie într-o lume tot mai cuprinsă de întuneric şi tristeţe! Amin!

ÎNTRU ADORMIREA TA LUMEA NU AI PĂRĂSIT

Predică la Adormirea Maicii Domnului (15 august)

„În vremea aceea a intrat Iisus într-un sat, iar o femeie cu numele Marta L-a primit în casa ei. Şi aceasta avea o soră, ce se numea Maria, care şezând jos, lângă picioarele lui Iisus, asculta cuvintele Lui. Marta însă se silea să facă ospăţ mare şi, apropiindu-se, a zis: Doamne, nu socoteşti că sora mea m-a lăsat singură să slujesc? Spune-i dar ca să-mi ajute. Dar Iisus, răspunzând, i-a zis: Marto, Marto, te sileşti şi te îngrijeşti de multe; dar un singur lucru trebuieşte. Maria însă şi-a ales partea cea bună, care nu se va lua de la ea. Iar când zicea Dânsul acestea, o femeie din popor, ridicându-şi glasul, a zis către Dânsul: fericit este pântecele care Te-a purtat şi sânii la care ai supt. Dar Iisus a răspuns: aşa este, dar fericiţi sunt cei care ascultă cuvântul lui Dumnezeu şi-l păzesc pe el.“ (Luca 10, 38-42; 11, 27-28)

Biserica, în purtarea ei de grijă faţă de făptura umană, ne cheamă astăzi să ne mângâie în încercările vieţii, prezentându-ne momentul plecării Maicii lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, din lumea aceasta, în lumea de dincolo, fără sfârşit, în care nu mai este durere, suferinţă şi moarte.

Avem harul bucuriei astăzi de a fi mângâiaţi de încrederea că, mutându-se Maica Domnului, de la cele trecătoare, spre cele veşnice, nu ne părăseşte, ci, cu rugăciunile şi mijlocirile ei, ne ajută, purtând grijă faţă de toţi care o cinstesc cu vrednicie. Astfel, avem privilegiul de a afla, admira şi a ne bucura, câte minuni a făcut Domnul Cel atotputernic, ridicându-o şi dându-i cinstea de a fi mama Mântuitorului nostru, cea care, de la Buna –Vestire, până la Adormirea ei, în tăcere, răbdare şi multă credinţă ne-a învăţat: *„Faceţi, împliniţi, toate câte vă va spune El"* **(Ioan 2, 5)**.

Deci învăţătura ei, adresată nouă, este o poruncă ziditoare şi mântuitoare: *„Să facem toate, împlinindu-le, aşa cum ne-a învăţat El"* **(Ioan 2, 5)**.

Sfintele Evanghelii vorbesc despre prezenţa ei discretă, dar fără de care nu ar fi fost posibilă venirea Mântuitorului în lume, într-un mod tainic. Ea a fost aleasă de Dumnezeu să fie din neamul omenesc prima care să audă glasul bucuriei cereşti: *„Bucură-te cea plină de har, Marie, Domnul este cu tine, binecuvântată eşti tu între femei"* **(Luca 1, 28)**. Ceea ce, odinioară, prin căderea primei femei, Eva, se auzise, fiind blestem şi moarte, acum, prin Pururea Fecioara şi Mamă, se aduce lumii vestea izbăvirii de moarte. Cel care va lua trup omenesc din ea, prin lucrarea Duhului Sfânt, va mântui lumea de păcatele şi de moartea ei **(Luca 1, 35)**. Aşa cum a proorocit ea, când s-a întâlnit cu Elisabeta, mărirea pe care Cel Preaînalt i-a arătat-o, va fi bucurie şi fericire, pentru că toate popoarele o vor lăuda pe ea **(Luca 1, 48)**.

Viaţa ei a fost o neîncetată slujire, amestecată cu multă durere. Dreptul Simeon i-a profeţit că, prin sufletul ei, va trece o sabie (**Luca 2, 35**), deoarece lumea nu era dispusă să creadă în Cel ce a venit pentru a o mântui, războiul era nedrept. El iubea pe cei ce-L urau, la răutatea lor, El răspundea cu bunătate, la defăimările şi calomniile ce veneau asupra Sa, El răspundea cu iertare.

Deoarece era mamă şi cunoştea toate acestea, nu înceta a crede că, cele spuse de la Domnul, se vor împlini întocmai (**Luca 1, 45**), aşa că, în tăcere, aştepta ziua biruinţei, când puterea diavolului va fi distrusă, prin Crucea şi Învierea Fiului ei.

Sfânta Evanghelie, care se citeşte în această zi, vorbeşte despre o femeie din popor, al cărui nume nu îl menţionează, că, auzind cuvântul cel mângâietor şi dătător de viaţă al Mântuitorului, a exclamat: *„Fericit este pântecele care te-a purtat şi sânii care te-au alăptat"* (**Luca 11, 27**). Domnul răspunde: *„Adevărat!"* sau *„Aşa este!"*. Lauda pe care, această femeie anonimă, o aduce Maicii Domnului, este lauda întregului neam omenesc, deoarece, doar prin ea, a venit Dumnezeu, Mântuitorul lumii, Cel ce şi-a asumat cele ale noastre, afară de păcat.

La nunta din Cana Galileii, ea mijloceşte pentru a ajuta, şi Domnul o ascultă, prefăcând apa în vin, timpul nu se împlinise, dar ea intervine, pentru ca acest timp, binecuvântat, să înceapă să dea roadă.

Taina multor fapte ale Fiului ei le-a păstrat în inimă (**Luca 2, 51**), deoarece ele se vor descoperi treptat, însă ea nu va înceta a-L urma, deoarece ştia că, prin mila cerului, a fost binecuvântată să fie Născătoare de Dumnezeu, rămânând Pururea Fecioară.

Sărbătoarea Adormirii, sau mutării sale la ceruri, ne întâmpină astăzi pentru a retrăi taina despărţirii de patria natală şi mutarea ei lângă Cel ce a izbăvit lumea de întristare.

Atunci când a sosit ziua plecării ei din această lume, un înger al Domnului i-a vestit, cu trei zile înainte, că a sosit ziua în care se va întoarce, pentru a fi cu Cel ce L-a născut, Mântuitorul nostru.

Pe Muntele Măslinilor, unde, adesea, mergea pe urmele Fiului ei, de această data măslinii I s-au aplecat, ca semn de preamărire a Celui ce, tot acolo, cu lacrimi de sânge, a pregătit mântuirea neamului omenesc. După rugăciune se întoarce în casa de pe Muntele Sionului (casa lui Ioan Evanghelistul, cel ce i-a purtat de grijă, aşa cum a încredinţat-o, pe Cruce, Mântuitorul (**Ioan 19, 26-27**), unde le spune despre pregătirea pentru această clipă, aşa cum a încredinţat-o îngerul Domnului. Când cei prezenţi au auzit aceasta, au început, cum firesc este, a se întrista. Dar ea i-a mângâiat, făgăduindu-le că nu va înceta a mijloci pentru ei. Pe când vorbea, tunete şi nori au adus pe Apostolii Domnului pentru a purta trupul, cel purtător de viaţă, spre viaţa cea nesfârşită. Apostolul Pavel a căzut la picioarele ei şi a exclamat: *„Bucură-te, Maica vieţii şi mângâierea mea! Dacă nu L-am văzut pe Fiul tău, îmi ajunge să te văd pe tine!"*.

Apoi, Fecioara, după rugăciunile pentru lume, pentru Biserica Fiului ei, şi-a dat sufletul în mâinile Celui ce, în braţe, L-a purtat. Apoi, în cântări, de pe colina Sionului s-au pornit spre satul Ghetsimani spre a-i aşeza, în mormânt, preasfântul ei trup. Pe drum, un iudeu, plin de ură, şi-a întins mâinile, pentru a îndepărta de pe pat pe cea purtată de vestitorii Vieţii. Atunci, în chip nevăzut, îngerul Domnului i-a tăiat nesăbuitele lui mâini.

Timp de trei zile glasurile îngerilor erau în jurul mormântului. După trei zile a sosit şi Toma, Apostolul cel îndoielnic, care, dorind să-i vadă faţa, când au deschis mormântul, preasfântul ei trup se înălţase la ceruri. Până astăzi, în mormântul ei se poate vedea forma în piatră a preasfântului ei trup, care dă mărturie de faptul că pământul nu a fost vrednic să primească pe cea care este Maica Vieţii şi ocrotitoarea creştinilor.

Întruparea Domnului are sensul izbăvirii, venirea Lui în lume a însemnat şi ridicarea ei de acolo de unde căzuse. La această mare sărbătoare, oficializată în secolul al VI-lea, deşi ea exista de mai demult, în Ierusalim şi în Răsărit, observăm cum Mântuitorul şi-a luat de-a dreapta Lui pe Pururea Fecioara şi Maica.

Ea este mângâiere pentru noi, căci, deşi pleacă din această lume, nu încetează a fi în mijlocul ei, prin rugăciunile adresate Fiului ei. În ea, bunătatea lui Dumnezeu se descoperă direct: *„a căutat spre smerenia roabei Sale"* **(Luca 1, 48)**, şi, prin rugăciunile ei, şi nouă. Putea fi înălţată la ceruri, fără să mai guste paharul morţii, dar Domnul tocmai pentru aceasta a rânduit această zi, arătându-ne că nu suntem singuri, toţi cei care L-am ascultat, urmat, şi am cinstit pe Maica Sa, rugându-ne şi ştiind că este grabnic ajutătoare tuturor celor din nevoi şi necazuri. Ea este norul cel luminos, pe care a coborât Domnul nostru, iar din mijlocul cerului, ne acoperă cu acoperământul ei plin de milă, rugăciune şi bunătate, pe toţi cei care o laudă după vrednicie.

Ea mijloceşte, cu rugăciunile ei de mamă, cine nu o cinsteşte, mai ales grupările protestante eretice, nu pot vedea faţa Fiului ei. Nu putem niciodată crede şi vorbi de Fiu fără mamă şi de mamă fără Fiu. Dacă Domnul nu ar fi ales-o din toate popoarele pe ea, să-I fie purtătoare de grijă, şi dacă ea nu ar fi acceptat, prin cuvintele: *„Fie mie după cuvântul Tău"* **(Luca 1, 38)**, nu ne-ar fi mântuit, din moarte şi păcat, nimeni.

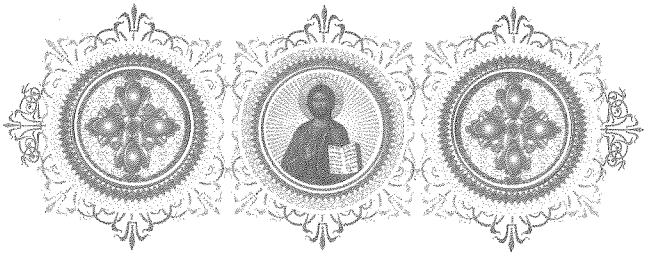
Ea este uşa şi poarta cerului **(Iezechiel 44, 2)**, înveşmântată cu soarele şi luna **(Apocalipsa 12, 1)**, care izbăveşte din nevoi sufletele noastre, este chivotul Noului Legământ, prin lucrarea Duhului Sfânt, Mântuitorul a sălăşluit în pântecele ei cel fecioresc, fiind imagine a Bisericii, iar, în noi, locuieşte prin Taina Sfintei Împărtăşanii, care o primim spre iertarea păcatelor şi spre viaţa cea veşnică.

Sfântul Ioan Damaschin, care trăieşte în secolul al VIII-lea, afirmă, la această mare sărbătoare: *„Astăzi chivotul cel sfânt se odihneşte în templul Domnului cel nefăcut de mână. Trebuia ca aceea care l-a găzduit în sânul ei pe Cuvântul Hristos Cel întrupat să se mute în slava Fiului ei. Mireasa pe care Dumnezeu Tatăl a ales-o locuieşte în înălţimile cerului"* **(Omilie la Adormirea Maicii Domnului, 2 P.G. 96, 723).**

Ea ne deschide nădejdea ridicării noastre peste încercări, iar la trecerea din această lume, ne dă curajul mângâierii şi milostivirii Celui drept şi milostiv.

Maica Domnului este mângâiere tuturor mamelor celor întristate, obosite, greu încercate, ea este puterea curajului credinţei şi mângâierea noastră. Adormirea ei este mângâierea noastră, pentru că ne asigură că, dacă vom împlini cele cerute de Fiul ei, ne vom bucura, în cereştile locaşuri, cu sfinţii şi îngerii, care o preamăresc, cântându-i imne, deoarece ne este ocrotitoare, mijlocitoare şi mângâiere tuturor celor ce o preamărim.

Bucură-te, Preasfântă Maică, care, în Adormirea ta, nu ne părăseşti pe noi, ci cu ajutorul tău, izbăveşti din moarte sufletele noastre! Amin!

PREDICĂ LA SFÂNTA CUVIOASĂ PARASCHEVA

An de an, la 14 octombrie, mulţimi nesfârşite de credincioşi, iubitori de Dumnezeu şi de sfinţi, pornesc, de departe, spre a se închina şi atinge de moaştele Sfintei Cuvioase Parascheva, care, din anul 1641, se află în vechea cetate a Moldovei, şi fostă capitală, Iaşi. Ce pune în mişcare această masă, enorm de mare, de oameni? De unde puterea, prin care biruiesc frigul, ploaia, oboseala, nopţile, zilele, în care aşteaptă, plini de răbdare, să se atingă de sfintele moaşte? Câte generaţii de oameni s-au perindat, de-a lungul timpului, în ciuda suferinţelor şi încercărilor, care au marcat această parte de ţară, şi, cu răbdare, credinţă, au îngenuncheat, la racla Sfintei Cuvioase Parascheva, luându-o ajutor, mijlocitoare şi apărătoare în rugăciunile lor? Zilnic, Sfânta Parascheva este mângâiere şi încurajare pentru atâtea suflete obosite, în luptă cu greutăţile vieţii. Darul sfinţeniei, pe care l-a dobândit sfânta, se revarsă, precum razele soarelui, care luminează şi încălzeşte pe toţi, cei răi şi cei buni, cei drepţi şi nedrepţi.

Puterea Mântuitorului Iisus Hristos, Care neîncetat lucrează în sfinţii Săi, ne cheamă să cunoaştem viaţa, şi să urmăm credinţa, celei ce şi-a aprins candela sufletului, pregătindu-se să întâmpine intrarea în veşnica Împărăţie, cu lumina faptelor bune, care, în faţa dreptei Judecăţi, biruiesc, pentru toţi cei care s-au ostenit a le împlini.

Sfintele moaşte apără ţara, şi pe fiecare, ce se apropie, cu credinţă şi rugăciune, spre mângâiere, ajutor şi sprijin. Cine nu s-a bucurat de mângâierea sfintei? Cine nu a simţit puterea rugăciunilor ei, ajutorul şi mângâierea ei, în timpuri de mari încercări şi grele ispite? O comoară mare s-a dăruit neamului creştinesc, sfintele moaşte ale Cuvioasei, care, înainte de a fi aduse aici, avea foarte multe biserici închinate, peste tot, în această ţară. Puterea şi prezenţa ei a încurajat, în toată istoria acestui neam, a hrănit, la vremuri, de mari lipsuri, a adus pacea în vremuri de războaie, a vindecat, în timpuri de boli incurabile, a mângâiat, încurajat şi întărit în credinţă.

Numele Sfintei exprimă şi arată că viaţa ei a fost o continuă pregătire pentru întâlnirea cu Mântuitorul Iisus Hristos, pe care L-a slujit din copilărie, în smerenie, bunătate, facere de bine, răbdare, rugăciune şi dăruire totală.

Să zăbovim câteva clipe asupra vieţii acestei mari Sfinte, mult folositoare, şi milostivă pentru toţi, care, cu evlavie, o cinstesc, după vrednicie!

Sfânta Parascheva s-a născut în satul Epivata, din Tracia, în prima jumătate a secolului al XI-lea, într-o familie de creştini evlavioşi, care au educat-o pe calea Bisericii şi a învăţăturii Sfintei Evanghelii. Din copilărie, având o inimă plină de compasiune şi milă, faţă de cei lipsiţă şi săraci, îşi dezbrăca propriile haine, dăruindu-le celor din nevoi. Prezenţa ei era bucuria săracilor şi mângâierea celor întristaţi. Părinţii ei au început să-şi arate nemulţumirea faţă de atitudinea Sfintei, dar ea a rămas statornică, pe calea faptei celei bune. După moartea părinţilor ei, mergând pe

aceeaşi cale a milostivirii, cuvintele Mântuitorului Iisus Hristos, pe care le-a auzit în biserica satului, au mişcat-o, definitiv, pe calea slujirii, cu sufletul şi trupul, cu toată viaţa şi puterea ei, fiind stăpânită de chemarea şi lucrarea Duhului Sfânt, a înţeles că a venit timpul asumării crucii şi urmării lui Iisus Hristos: *„Oricine voieşte să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-Mi urmeze Mie"* (**Marcu 8, 34**). Aceste cuvinte, care sunt o invitaţie şi un program de viaţă nouă, au întors sufletele pe calea vieţii, au câştigat inimi obosite şi descumpănite, au făcut sfinţi şi drepţi, care au înţeles că viaţa lor are un singur sens, mântuirea sufletului. Ce ar putea da omul, în schimb, pentru sufletul său?

Sfânta a înţeles, împreună cu fratele ei, viitor episcop, că nimic nu-i mai poate opri, în a-şi asuma drumul crucii şi bucuria învierii. De aceea, a împărţit averea moştenită de la părinţi, săracilor, precum oarecând marele Antonie, lauda şi cununa monahilor, şi a plecat într-o mănăstire lângă Constantinopol, aici ducând o viaţă în deplină rugăciune, credinţă, ascultare şi desăvârşită evlavie. Luptele date de cel rău pentru a o birui s-au arătat neputincioase, Sfânta, cu puterea crucii, cu asumarea credinţei, şi cu biruinţa rugăciunii, a învins, lăsând ruşinat pe cel ce: *„Răcneşte ca un leu să ne înghită pe toţi"* (**I Petru 5, 8**).

Din această mănăstire a plecat la Locurile Sfinte, închinându-se la mormântul, cel dătător de viaţă, al Domnului. De aici, a plecat în pustiul Iordanului şi, într-o mănăstire de călugăriţe, s-a nevoit cu rugăciuni, lacrimi şi desăvârşită pocăinţă. Smerita Cuvioasă a biruit, şi aici, greutatea pustiului, arşiţa nesuferită a zilei şi răcoarea nopţilor, lipsa de hrană şi apă, dar şi încercările din partea celui rău, care încerca, şi aici, să-i dea mereu lupte necontenite, pe care, cu puterea Mântuitorului Iisus Hristos, Care oarecând l-a biruit, cerându-i: *„Înapoia Mea, Satan, Domului Dumnezeu să te închini şi numai Lui să-I slujeşti"* (**Matei 4,**

10), l-a biruit, rămânând pe calea ce şi-a asumat-o, aceea de a sluji şi vesti puterea rugăciunii şi a evlaviei.

După multe şi neobosite osteneli, Sfânta, printr-o descoperire dumnezeiască, se va întoarce în patria ei, Epivat. La vârsta de 27 de ani a plecat din această lume trecătoare, în lumea cea veşnică, plină de fapte bune şi cu lumina candelei aprinsă spre întâmpinarea Mirelui ceresc, Căruia şi-a închinat întreaga ei viaţă.

După ce a fost îngropată, Dumnezeu a preamărit sfintele ei moaşte, când s-a arătat, de multe ori, în vis, episcopului locului, cerându-i să o strămute de acolo, deoarece alături de ea, trupul unui oarecare păcătos, răspândea multă respingere şi nefirească odihnă. Cum putea întunericul să biruiască lumina? Cum putea lucrarea lui Dumnezeu să rămână necunoscută? Cum era posibil ca roadele credinţei să rămână ascunse? Şi aşa, săpând în pământ au aflat trupul sfintei întreg, plin de mireasmă, iar mulţime de bolnavi dobândeau vindecare. Puterea Mântuitorului Hristos a arătat că cel ce-L urmează, câştigă viaţa cea veşnică, iar slava, pe care El a primit-o de la Tatăl, a dat-o şi celor ce-L iubesc, prin împlinirea poruncilor Lui.

Descoperirea sfintelor moaşte a fost un dar nepreţuit pentru mulţi creştini, fiecare dorind să dobândească această mană cerească, care să astâmpere foamea şi setea după sfinţenie. De aceea, Sfânta a fost luată şi dusă în oraşul Târnovo, pe atunci capitala Imperiului condus de dinastia Asan, a româno-bulgarilor. După ce turcii au cucerit mare parte din Peninsula Balcanică, au fost strămutate în oraşul Belgrad. Aici, au stat vreme de 200 de ani, ca apoi să fie duse în Constantinopol, în biserica Patriarhiei Ecumenice, greu încercată de suferinţe, lipsuri, prigoniri din partea turcilor musulmani, care mereu, în fanatismul şi extremismul satanicesc, au trecut, prin sabie, sânge creştinesc, curmând viaţa multor patriarhi şi mereu cerând biruri, care nu mai puteau fi plătite niciodată.

Sabia păgânătăţii, în anul 1453, a distrus cetatea marelui Constantin, iar de atunci, secole întregi, au luptat împotriva Bisericii şi adevărului Mântuitorului şi a sfinţilor Săi. Din acele clipe, demne de tânguire, s-a distrus cultura, civilizaţia, mediul şi puterea creştinismului Răsăritean, în locul lor venind corupţia, samavolnicia, iresponsabilitatea şi brutalitatea, care au intrat în toată partea aceasta geografică a lumii.

Fiind situaţia Patriarhiei Ecumenice extrem de grea, când sabia turcului ameninţa cu distrugerea, luminatul voievod Vasile Lupu (1634-1653), iubitor de Dumnezeu, pace şi cultură, a plătit toate datoriile Patriarhiei către turci. Ca semn de recunoştinţă şi mulţumire, Patriarhia a trimis moaştele Sfintei Cuvioase Parascheva, în anul 1641, domnitorului milostiv şi iubitor de sfinţi, Vasile Lupu, în ziua de 23 iunie.

Din viaţa ei plină de dăruire, în mod deosebit, două fapte atrag atenţia tuturor, cerându-se a fi urmate: în primul rând, dreapta credinţă, prin care a biruit încercările răului, şi, în al doilea rând, dreapta vieţuire, plină de fapte bune, către toţi cei din nevoi. Aceasta cere Mântuitorul Iisus Hristos de la noi, credinţa şi fapta cea bună, cea dintâi, fără cele de a doua, moartă este (Iacov 2, 26).

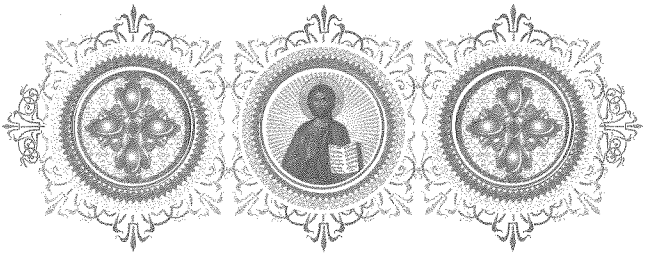
Pentru slujirea Mântuitorului Iisus Hristos, Sfânta Parascheva a renunţat la cele trecătoare, s-a curăţit pe sine, precum un diamant, scos din adâncurile pământului, s-a identificat cu cei din nevoi, slujindu-i şi ajutându-i, devenind o lumină, care luminează veacuri întregi, toate generaţiile ce se perindă lângă sfintele ei moaşte. Virtuţile dobândite de Sfânta, mult ocrotitoare, au fost dobândite din nevoinţele şi luptele necurmate, cu darurile credinţei, rugăciunii şi răbdării.

Aceste virtuţi, suntem chemaţi şi noi să le urmăm, viaţa Sfintei devenind model de urcuş, pentru fiecare creştin. Ea pururi mijloceşte pentru toţi, care o cheamă în ajutor, atingându-se de sfintele ei moaşte. Izvor de sfinţenie izvorăşte cea purtătoare

de putere dumnezeiască, care a biruit firea şi legile omeneşti, şi care, cu multă milă, priveşte către toţi cei care o cheamă în ajutor.

Un mare dar, de preţ, avem în mijlocul nostru, sfintele ei moaşte, care neîncetat, lucrează minuni, tuturor celor ce, cu credinţă, o cinstesc. Câţi bolnavi nu s-au vindecat, venind la ea şi cerându-i ajutorul, câţi nu au găsit mângâiere şi sprijin, câţi nu au fost călăuziţi spre o viaţă plină de bunătate şi credinţă?

Aprinzându-ne, în suflete, credinţa cea lucrătoare, în fapta cea bună, să strigăm: *„Bucură-te, Parascheva, mult folositoare, ocrotitoarea celor ce, cu evlavie se închină şi cinstesc moaştele tale!“*. Amin!

ACUM PUTERILE ÎNGEREŞTI ÎMPREUNĂ CU NOI SLUJESC

Predică la Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavriil (8 noiembrie)

„Ce este omul că-ţi aminteşti de el? Sau fiul omului că-l cercetezi pe el? Cu puţin l-ai micşorat faţă de îngeri“ (Ps 8, 5)

Biserica ne cheamă, în fiecare an, la 8 noiembrie, să cinstim pe sfinţii îngeri care sunt puteri cereşti, create de Dumnezeu pentru a împlini voia Lui şi a sluji tainelor cereşti. Deasupra lumii văzute, trecătoare şi limitată, în care trăim noi, există lumea sfinţilor îngeri, a celor fără de trup, de aceea sunt numiţi puteri netrupeşti, aşa precum focul nu are trup, dar dă lumină şi căldură. Ei se mişcă cu o rapiditate foarte mare, pentru că nu se supun spaţiului şi timpului, depăşind legile fizice ce guvernează această lume.

De prezenţa lor, în istoria lumii, vorbeşte Sfânta Scriptură, care este cuvântul lui Dumnezeu, adresat lumii, şi care ne demonstrează prezenţa şi lucrarea sfintelor puteri cereşti. Ei au

fost creaţi de Dumnezeu prin cuvânt, şi primesc sfinţenia de la El, fiind, mereu, în legătură cu izvorul sfinţeniei şi al vieţii. Istoria cercetării omenirii, după căderea în păcat, este semnificativă în acest sens, dând mărturie de prezenţa sfinţilor îngeri. Din grădina raiului şi până la vedenia Proorocului Isaia, când a văzut, în anul morţii regelui Ozia, **(Isaia 6, 1-9)**, precum şi a ajutorului dăruit Proorocului Daniel în groapa cu lei, îngerii sunt cei care, trimişi de Dumnezeu, vin în ajutorul nostru, al oamenilor.

În Legea cea Nouă, îngerul, cel mai întâi stătător, din cer, a fost trimis să spună Născătoarei de Dumnezeu: *„Bucură-te!"* **(Luca 1, 28)**, şi astfel descoperim pe Gavriil, cel ce aduce, lumii întregi, vestea cea mult aşteptată, că Domnul, Cel veşnic, se va întrupa şi va veni să mântuiască neamul omenesc din păcat şi moarte. Tot el va aduce bucuria bătrânului şi dreptului Zaharia că, în ciuda legilor biologice, soţia sa, Elisabeta, va naşte un prunc, Care va fi mare şi va pregăti calea venirii Domnului **(Luca 1, 15)**.

În sfânta noapte a Întrupării Domnului, când steaua a strălucit lumii, un cor îngeresc a adus, păstorilor, vestea Naşterii Domnului, şi mesajul cerului de: *„Pace, iar între oameni bună voire"* **(Luca 2, 14)**. Deci prezenţa lor, la cele mai mari minuni şi evenimente din istoria mântuirii noastre, demonstrează că cerul coboară pe pământ, iar ei nu lasă omenirea în starea de tristeţe şi frică, ci o mângâie, cu prezenţa lor, fiind purtători ai darului şi bunătăţii cereşti. Îngerii însoţesc pe Mântuitorul Hristos de la Naştere până la Înălţarea Sa la ceruri, anunţându-ne că va reveni pe pământ, să judece pe cei vii şi pe cei morţi.

Şi în viaţa şi activitatea Bisericii, sfinţii îngeri însoţesc pe Sfinţii Apostoli **(Faptele Apostolilor, cap. 10, 12)**, iar, la sfintele slujbe, împreună cu noi slujesc, de aceea, în timpul Sfintei Liturghii, cântăm: *„Ca pe Împăratul tuturor primind, pe Cel înconjurat, în chip nevăzut, de oştile îngereşti"*.

Mântuitorul Hristos ne învaţă că, fiecare dintre noi, la taina Sfântului Botez am primit un înger păzitor, care mijloceşte pentru noi, se bucură şi se întristează atunci când săvârşim binele sau răul: *„Vedeţi, să nu dispreţuiţi pe vreunul din aceştia mici, căci zic vouă că îngerii lor, în ceruri, pururea văd faţa Tatălui Meu, Care este în ceruri"* **(Matei 18, 10)**. Lucrările lor sunt, în primul rând, de a preamări puterea dumnezeiască, mereu, zi şi noapte: *„Serafimii stăteau înaintea Lui, fiecare având câte şase aripi şi strigau unul către altul zicând: Sfânt, Sfânt, Sfânt, este Domnul Savaot, plin este tot pământul de slava Lui"* **(Isaia 6, 3)**.

Sfinţii îngeri sunt şi trimişii lui Dumnezeu, care fac cunoscută voia Lui oamenilor. Ei sunt împărţiţi în număr de nouă cete pe care Sfântul Dionisie Areopagitul le-a clasificat astfel: Scaune, Heruvimi, Serafimi, Domnii, Stăpânii, Puteri, Începătorii, Arhangheli şi Îngeri.

Cetele arhanghelilor şi îngerilor, pe care îi prăznuim şi-i cinstim astăzi, sunt cei mai apropiaţi de oameni, îi ajută şi îi ocrotesc cu prezenţa şi rugăciunile lor.

La sfintele slujbe ne rugăm ca Dumnezeu să ne dăruiască înger păzitor, credincios, îndreptător. Oare, nu de multe ori, pe sfântul nostru înger, l-am alungat, prin viaţa şi obiceiurile noastre, rele? Fiecare creştin are îngerul lui. Ce lume minunată plină de îngeri luminoşi şi buni, ajutători şi milostivi!

Pe lângă ei, există o lume a îngerilor căzuţi, sau diavoli, care s-au ridicat împotriva lui Dumnezeu, aşa a apărut răul în lume, prin răzvrătire şi mândrie. Paginile Sfintei Scripturi, cu durere, mărturisesc căderea cetei îngereşti, înainte de căderea omului: *„Cum ai căzut tu din ceruri, stea strălucitoare? Cum ai fost aruncat pe pământ, tu biruitor de neamuri? Tu, care ziceai în cugetul tău: Mă voi ridica în ceruri şi mai presus de stelele Dumnezeului Celui puternic voi aşeza tronul meu! Mă voi sui deasupra norilor şi asemeni Celui Preaînalt voi fi. Şi acum, tu te cobori în iad şi în cele mai de jos ale pământului. Iadul se mişcă în*

adâncurile lui, ca să iasă în întâmpinarea ta. Sub tine se vor aşterne viermii, şi viermii vor fi acoperământul tău" **(Isaia 14, 9-15)**, iar ultima carte a Noului Testament, Apocalipsa, în capitolul 12, prezintă luptele care s-au dus, în ceruri, în momentul acestei revolte, când Mihail Arhanghelul a biruit, pentru totdeauna, puterea diavolului: *„Şi s-a făcut război în cer: Mihail şi îngerii lui au pornit război cu balaurul, şi se războia şi balaurul cu îngerii lui, şi n-a izbutit el, nici nu s-a mai găsit pentru ei loc în ceruri. Şi a fost aruncat balaurul cel mare, şarpele cel de demult, care se numeşte diavol şi satana, cel ce înşeală toată lumea, şi aruncat a fost pe pământ, el şi îngerii lui au fost aruncaţi cu el. Pentru aceasta, bucuraţi-vă ceruri şi cei ce locuiţi în ele. Vai vouă, pământule şi mare, fiindcă diavolul a coborât la voi, având mânie mare, căci ştie că timpul lui este scurt"* **(Apocalipsa 12, 7-12)**, iar Mântuitorul Iisus Hristos, Care a venit în lume să elibereze lumea de tirania diavolului, mărturiseşte despre căderea lui: *„Am văzut pe Satana, ca un fulger, căzând din cer"* **(Luca 10, 18)**, diavolul fiind: *„Tatăl minciunii şi urâtor de oameni"* **(Ioan 8, 44)**.

Noi avem apărători pe Sfinţii Arhangheli Mihail şi Gavriil, care biruie răul şi pe diavoli, fiind îngeri ce ne apără, această realitate este descoperită de cuvântul lui Dumnezeu, care rămâne în veac.

Sfinţii îngeri se bucură nespus când ne întoarcem spre Dumnezeu şi împlinim voia Lui: *„Că aşa se face bucurie pentru îngerii lui Dumnezeu în cer, când se întoarce un păcătos la Dumnezeu"* **(Luca 15, 10)** şi se întristează atunci când noi nesocotim poruncile şi legea lui Dumnezeu, când nu ne îngrijim pentru sufletele noastre, când nu venim la sfânta biserică şi când petrecem, scurtimea vieţii noastre, departe de Dumnezeu şi de voia Lui. Atunci, sfântul înger păzitor se depărtează de noi, rămânând fără ajutor şi apărare, din toate părţile, fiind asaltaţi de duhurile cele viclene şi rele: *„Căci lupta noastră este împotriva începătoriilor, împotriva stăpâniilor,*

împotriva stăpânitorilor întunericului acestui veac, împotriva duhurilor răutăţii care sunt în văzduhuri" (Efeseni 6, 12).

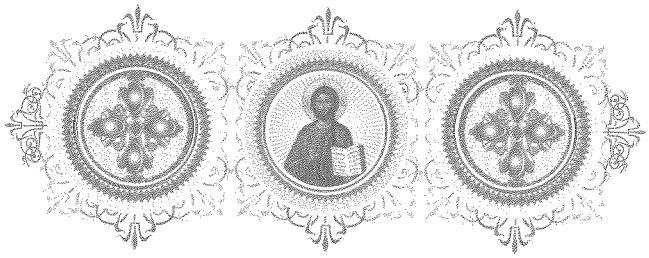
Este mare bucurie în ceruri când ne întoarcem spre Dumnezeu, prin lacrima pocăinţei, care transformă ziua aceasta, închinată sfinţilor îngeri, în zi de mare sărbătoare. Să nu fim ca ceilalţi, care, în necunoştinţă şi în lipsă de credinţă, aduc întristare sfinţilor îngeri, mai ales astăzi, când uită de menirea lor şi, fără nici o responsabilitate, petrec ziua în beţii şi neiertate fapte de ocară, care aduc dreptatea şi mânia lui Dumnezeu asupra propriei vieţi.

Noi avem misiunea de a imita pe sfinţii îngeri, în această lume a suferinţelor şi tristeţii, când intrăm în sfânta biserică, împreună cu cetele îngerilor, slăvim pe Dumnezeu, amestecându-ne cu ei, în rugăciune şi cântare sfântă, iar, după părăsirea sfântului locaş, împlinind fapta cea bună, spre mântuirea sufletelor noastre.

Pe pământ vieţuind, au fost îngeri în trup, Ioan Botezătorul, de aceea sfintele icoane îl înfăţişează şi cu aripi, pentru a arăta că viaţa lui a fost asemeni îngerilor; Ilie Tesviteanul, îngeri în trup au fost toţi sfinţii cuvioşi: Parascheva, Dimitrie cel Nou şi toţi sfinţii care, oameni fiind, au biruit cele omeneşti, trăind asemenea îngerilor.

Ce suntem noi oamenii, că Dumnezeu ne-a micşorat cu puţin faţă de îngeri? Să-i imităm pe Sfinţii Mihai şi Gavriil, pe îngerul dreptăţii şi al darului. Ei să ne fie ocrotitori, apărători şi ajutători împotriva răului, tot mai prezent, în lume!

„Unde umbrează darul tău arhanghele, de acolo se izgoneşte toată puterea diavolului, că nu suferă lumina ta, luceafărul cel ce a căzut!" Amin!

TOŢI CEI CARE VOR SĂ TRĂIASCĂ CUCERNIC ÎN HRISTOS IISUS VOR FI PRIGONIŢI (II TIMOTEI 3, 12)

Predică la sărbătoarea Sfântului Ioan Gură de Aur (13 noiembrie)

Acest mare dascăl al pocăinţei şi luminător al Bisericii lui Hristos, păstor care şi-a sacrificat viaţa pentru turma cea cuvântătoare, neobosit vestitor şi tâlcuitor al Cuvântului lui Dumnezeu, podoaba ierarhilor şi ocrotitorul celor nedreptăţiţi, cel cu *„Gura de Aur"*, ne-a chemat astăzi să-l lăudăm, după vrednicia sfinţeniei lui. Cum voi putea eu, cel cu *„gura de ţărână"* să vorbesc despre cel cu gura de aur, este o nepotrivire mare şi nefirească? Ce are în comun pământul cu aurul? De aceea, mă cuprinde teama, şi ştiu că niciodată, vreo carte scrisă în această lume, nu va putea cuprinde tot ceea ce, acest mare Părinte Sfânt al Bisericii, a împlinit şi desăvârşit, în scurta lui trecere pe acest pământ.

El s-a născut în veacul de aur al Bisericii, în 344, în Antiohia Siriei, acolo unde ucenicii Domnului, pentru prima dată, s-au numit creştini (**Faptele Apostolilor 11, 26**), făcând şi împlinind cele ale Bisericii, alături de generaţia de aur, care a uimit prin înţelepciune, dăruire şi sfinţenia vieţii. Alături de marii sfinţi, Vasile cel Mare, Grigorie Teologul, Ambrozie, Augustin, Ioan, cel cu Gura de Aur, a fascinat şi împărţit atenţia lumii întregi.

Din tinereţe, şi-a pierdut tatăl, general al armatei romane imperiale, pe nume Secundus, iar mama lui, o tânără de doar 20 de ani, pe nume Antuza, îşi va dărui toată puterea şi dragostea ei, tânărului Ioan, pentru a-l educa şi forma, având cei mai renumiţi profesori în arta oratoriei şi a filosofiei elineşti. Recunoştinţa sa, faţă de mama sa, o va arăta în lucrarea *„Cuvânt către o văduvă tânără“* în care descrie gingăşia, virtutea şi jertfelnicia mamei sale, pe care o urmează, ascultându-o, iar, după plecarea ei din această lume, aşa cum şi-a dorit, tânărul Ioan începe viaţa şi calea slujirii lui Dumnezeu, întâi, prin faptul că, sub îndrumarea episcopului cetăţii, Meletie, şi a conducătorului şcolii din Antiohia, Diodor, episcopul din Tars, este atras de frumuseţea, adâncimea şi nemurirea cuvântului Domnului, din Sfintele Scripturi.

În pustietatea munţilor Antiohiei, timp de 4 ani, în condiţii severe de hrană şi locuinţă, tânărul Ioan va studia textele Sfintei Scripturi şi scrierile Părinţilor Bisericii. În anul 381 este hirotonit diacon, iar urmaşul episcopului antiohian, Flavian, în anul 386, l-a hirotonit preot. În acest timp a meditat, trăit şi scris, celebra lucrare *„Despre preoţie“*, în care, ca nimeni altul, a sintetizat că: *„Preoţia este măsura dragostei lui Hristos faţă de noi. Ea este taina tainelor şi ştiinţa ştiinţelor, căci nici un înger, arhanghel, serafim, nu a primit ceea ce primeşte un preot, puterea de a lega şi dezlega păcatele oamenilor. Ea este cu începuturile în ceruri, dar lucrarea ei se împlineşte pe pământ.*

Ceea ce sluga porunceşte, Domnul, din ceruri, săvârşeşte, când preotul spune „te iert de toate păcatele tale", Stăpânul cel din ceruri împlineşte glasul slujitorului Său".

În momentul hirotoniei, ni se spune că un porumbel alb a venit deasupra Sfântului Altar, asistând şi veghind la lucrarea mâinilor episcopului Flavian, care dăruia, prin puterea Duhului Sfânt, preoţia lucrătoare şi plină de rodnică slujire, tânărului diacon Ioan al Antiohiei.

Timp de 12 ani a slujit în catedrala din Antiohia, predicând, neobosit, cuvântul Domnului. În această perioadă a scris şi rostit *„Comentariul Evangheliei la Sfântul Matei"*. În exegeza biblică, el caută şi foloseşte, mai întâi, sensul literar, face consideraţii gramaticale, lingvistice, pentru el, Sfânta Scriptură era cartea pe care o ştia pe de rost, o citea, o explica, comenta şi recomanda tuturor, citirea ei.

Cea mai mare parte a cărţilor Vechiului şi Noului Testament, au fost comentate şi explicate, cea mai interesantă personalitate a Bisericii fiind Sfântul Apostol Pavel, căruia îi adresează cele mai profunde, vii şi pilduitoare cuvinte de laudă, aproape la fiecare predică rostită, pomeneşte şi citează, cu drag, pe Apostolul neamurilor.

Cu o imaginaţie prolifică, uimitoare, intră în dialog cu sfinţii, cu sentimentele lor, pe care şi le însuşeşte, apoi le transmite, cu o vitalitate a cărei emoţie şi afectivitate te copleşeşte.

Grăitor este episodul următor petrecut şi relatat de ucenicul său Proclu: *„Noaptea târziu, când grijile scaunului arhiepiscopal nu-l mai tulburau, Sfântul Ioan Gură de Aur se închidea în camera de lucru şi tâlcuia Epistolele Sfântului Apostol Pavel. Camera nu avea alt mobilier, decât un pat modest, o masă şi un scaun, iar ca podoabe, sfintele icoane, printre care icoana Sfântului Apostol Pavel; la această icoană îşi îndrepta necontenit ochii când tâlcuia cuvintele marelui Apostol. După ce a tâlcuit mare parte din ele, Ioan a fost cuprins de oarecare îndoială. Oare a înţeles el bine cuvintele marelui*

Apostol? Şi s-a rugat, stăruitor, lui Dumnezeu, să-i arate, într-un fel, de-i sunt plăcute explicările lui. Între timp, un om de stat, a căzut în dizgraţia împăratului, cerând îngăduinţa Sfântului Ioan de a-l primi să-şi spună durerile. Ioan a încuviinţat, iar pentru a se ascunde de duşmanii lui, omul de stat a hotărât să meargă noaptea la locuinţa sfântului. Într-o seară a venit şi l-a rugat pe secretarul sfântului să-i anunţe sosirea. Înainte de a intra în cameră, uitându-se printr-o crăpătură a uşii, a văzut un bărbat care, în spatele sfântului, aplecat spre el, îi şoptea ceva. A căutat să audă despre ce se vorbea, dar nu a înţeles nimic, văzând că nu pooate intra, s-a dus şi i-a spus curteanului să vină a doua zi, pentru că deja a tocat pentru slujba de noapte; deoarece Ioan îşi începe rugăciunea, care durează până în zori. A doua oară s-a petrecut acelaşi lucru. Mirarea secretarului era mare: cine putea fi străinul care intra neobservat în camera stăpânului său? Peste câteva zile, Ioan şi-a amintit de slujbaşul împărătesc, şi chemându-l pe Proclu, secretarul său, l-a întrebat dacă nu l-a căutat cineva. Acesta i-a răspuns afirmativ, însă, pe când istorisea, a privit icoana Sfântului Pavel şi, mirat peste măsură, a spus lui Ioan că cel ce vorbea cu el, în fiecare seară, este cel zugrăvit în icoană. Aşa a aflat Sântul Ioan Gură de Aur, că Dumnezeu i-a ascultat cererea, trimiţând pe autorul Epistolelor să-i dicteze tâlcuirea."

În Antiohia se ocupa de catehizarea celor ce urmau să primească taina Botezului, vorbea neîncetat, în fiecare duminică şi sărbătoare, iar, în Postul mare, în fiecare zi. Temele predicii lui erau variate, polemiza cu ereticii, manihei, marcioniţi, anomei, cu evreii, cărora le demonstra că adevăratul Dumnezeu este Mântuitorul Iisus Hristos, comenta Scriptura, nu-i lipsea aplicabilitatea ei la viaţa zilnică creştină, preamărea pe sfinţi, cu predicile sale, câştigând sufletele vestitei cetăţi a Antiohiei, dragostea de oameni, şi mai ales, de cei striviţi de greutăţile zilnice, de cei sărmani şi bolnavi, de aceea, un contemporan, l-a numit *„ambasadorul săracilor"*.

În anul 387, când cetatea s-a răsculat din pricina creşterii impozitelor, dărâmând statuile împăratului, în acele zile, când cetatea urma să fie distrusă pentru crima, aspru pedepsită, de *„les majestatis"*, Sfântul Ioan a rostit, mângâind şi încurajând, cu cele 21 de omilii la statui, poporul disperat. Pentru a dobândi iertarea şi achitarea, episcopul Flavian, în ciuda bătrâneţii, pleacă, pentru a se arunca la picioarele împăratului Teodosie, spre a cere mila, iertarea păstoriţilor săi. Cu ajutorul lui Dumnezeu, oraşul a fost salvat.

În timpul celor 12 ani de misiune în Antiohia, numele său a ajuns până la capitala Imperiului, Constantinopol, iar când toţi se gândeau că locul episcopului va fi luat de Ioan, Dumnezeu a rânduit ca viaţa lui să ia o altă cale, pentru slava Bisericii.

În 397 moare Nectarie, arhiepiscopul Constantinopolului. Prin rânduială dumnezeiască, Ioan este chemat, şi, la 17 decembrie 397, este hirotonit episcop al marii cetăţi. Odată cu venirea lui, începe viaţa de martiriu.

Pentru revigorarea vieţii Bisericii a luat măsurile ce se impuneau, a zidit spitale, case pentru săraci, a luat măsuri, interzicând clericilor să aibă, sub acelaşi acoperiş, călugăriţe, pe acestea trimiţându-le la mănăstire, a readus la ortodoxie pe goţi, care erau arieni, a poruncit ca slujbele lor să se ţină în limba maternă.

Măsurile administrative luate au creat duşmani şi multe nemulţumiri. Cei mai nemulţumiţi au fost oamenii politici, ce erau obişnuiţi cu mese şi bancheturi, ce li se ofereau de predecesorul Nectarie, fost senator. Au nemulţumit pe clericii abuzivi şi arghirofili, pe călugări şi călugăriţe, cărora le-a fost interzisă cerşetoria, au nemulţumit pe unii episcopi simoniaci, pe care i-a şi caterisit, au nemulţumit pe împărăteasa Eudoxia, coruptă şi intrigantă.

Eutropiu, un prim-ministru al împăratului Arcadie, lupta să ridice dreptul de azil al Bisericii, care, până astăzi, în vestul

Europei îl au Bisericile, care nu au cunoscut perioada comunistă, aşa cum a fost la noi, când Biserica a fost deposedată de toate drepturile ei. Nu după mult timp, datorită abuzurilor, Eutropiu, cel care suprimase dreptul de azil al Bisericii, cade în dizgraţia împărătească, şi, pentru a-şi salva viaţa, s-a refugiat în Biserică. Aici tocmai predica arhiepiscopul Ioan. Soldaţii împărăteşti cer pe Eutropiu, dar arhiepiscopul refuză să-l dea, însă rosteşte celebrul cuvânt: *„Deşertăciunea deşertăciunilor, totul este trecător în această lume, ieri Eutropiu prigonea Biserica, astăzi cerşeşte viaţa de la cea prigonită, ieri căuta capul arhiepiscopului Ioan, astăzi cerşeşte, în genunchi, la picioarele lui"*.

Adânc mişcat, Eutropiu va părăsi Biserica, însă soldaţii, prinzându-l, l-au decapitat, prilej pentru Ioan de a arăta şi învăţa următoarele: *„În Biserică de rămânea, cele două vieţi le salva, pe cea trecătoare şi pe cea veşnică, acum, de amândouă s-a lipsit, şi cu cei răi s-a socotit. Cine rămâne în Biserică este salvat şi aici are adevărata vieţuire"*.

Cuvântul Sfântului Ioan era cald, cursiv, ţinea încordată atenţia celor ce-l ascultau, se servea de exemple vii, de figuri de stil, cele ale Vechiului Testament erau interpretate şi explicate ca fiind împlinite în epoca harului Noului Testament: *„Corabia lui Noe avea un sens tainic, era prototip al celor viitoare, prin corabie era preînchipuită Biserica, prin porumbel Duhul Sfânt, prin ramura de măslin dragostea lui Dumnezeu faţă de neamul omenesc, semnul păcii şi al împăcării"*. **(Omilii la Facere, trad. în lb. română, de Pr. D. Fecioru, p. 328)**

Cuvântul, adresat oamenilor, a fost vocaţia şi împlinirea misiunii lui. Contemporanii ce-l ascultau, adesea spuneau: *„Din buzele lui ies cuvinte mai dulci decât mierea"*, fiind numit, un nou Homer, al oratorilor. El cunoştea şi-şi însuşise, de la marii săi profesori, arta şi elocinţa oratoriei, încât nimeni nu i se putea compara. Când a fost întrebat profesorul său, Libanius, pe cine

ar lăsa la catedră în locul său, el a răspuns: *„Pe Ioan, fiul Antuzei, dar mi l-au luat creştinii"*.

În cei şase ani de episcopat în Constantinopol a terminat de interpretat Epistolele Sfântului Pavel către Coloseni, I şi II Tesaloniceni, Evrei, cartea Faptele Apostolilor şi celebrul **„Comentariu la cartea psalmilor"**. Opera exegetică este imensă, alcătuită în 18 volume din **„Patrologia cursus completus seria graeca"**. Peste 700 de predici s-au păstrat, ele fiind practice, pe diferite teme, multe fiind de o actualitate prezentă şi astăzi.

„De ai deprindere la păcate, să pui asupra ta frica de Dumnezeu şi de chinurile veşnice, şi le vei birui cu adevărat. Ce osteneală este să nu ţii mânie faţă de cel ce te-a supărat pe tine. Ce osteneală sau durere este să te rogi lui Dumnezeu, Celui ce-ţi dă, şi să ceri, mulţime de bunătăţi, cu osârdie? Ce durere ai să nu zici nimănui un cuvânt rău? Ce împiedicare este a lepăda invidia şi vrajba? Ce osteneală este de a iubi pe aproapele? Ce vei pătimi dacă nu vei găsi cuvinte de ruşine, nici nu vei cleveti, nici nu vei defăima? Ce împiedicare să fii milostiv? Că dacă posteşti şi flămânzeşti, să arăţi aceasta cu fapta: adică, de vei vedea pe cel sărac, să-l miluieşti, de vei avea un vrăjmaş, să te împaci cu el, dacă ai prieten bogat, să nu-l invidiezi, de vei vedea frumuseţe femeiască, să nu o pofteşti. Ca nu numai gura să postească, ci şi ochiul şi auzul, şi mâinile şi picioarele, şi toate mădularele trupului tău. Iarăşi îţi spun, să ne rugăm în tot locul ca Dumnezeu, ascultând rugăciunea noastră, să se milostivească spre noi".

Iar un alt cuvânt al sfântului ne învaţă următoarele: *„Ascultaţi pe Domnul, Care zice: Cel ce vă ascultă pe voi, pe Mine mă ascultă, iar cel ce se leapădă de voi, de Mine se leapădă"* **(Luca 10, 16)**. *Cel ce vă huleşte pe voi, pe Mine mă huleşte. Nu fraţilor, nu se cade oilor să-şi hulească propriul păstor, căci el în toate zilele, pentru tine şi pentru fraţii tăi se roagă. Deci socotind toate acestea, să-l cinstim pe el în tot chipul, ca pe un părinte. Iar de vei zice, „este păcătos şi rău", să ştii că nu ţi se cade ţie să-l judeci. Pentru*

că, chiar şi Păstorul cel bun de s-ar ruga pentru tine lui Dumnezeu, la ce ar folosi, dacă tu eşti necredincios? Că toată lucrarea este a lui Dumnezeu. Iar preotul numai deschide gura sa, însă toate lucrările sfinte le săvârşeşte Dumnezeu" **(Proloage, p. 480)**

Pe cât a fost cel mai mare orator al Bisericii, pe atât a fost de mare păstor sufletesc. A căutat, ca nimeni altul, să înveţe, convingând sufletele să meargă şi să rămână statornice pe calea Bisericii.

Astfel, ne învaţă, convingându-ne: *„Când Biserica lui Dumnezeu te cheamă la rugăciune, să laşi lucrurile cele pământeşti şi să te sui la cerul cel pământesc, cu toată inima. Să mergi la hrana cea sufletească precum Petru şi Ioan la mormântul Domnului. Iar acolo fiind, să te străduieşti să izgoneşti toată mânia, şi aşa puterea rugăciunii va lumina ca soarele. Să nu zici: am greşit mult şi sunt păcătos, nu deznădăjdui, ci încetează de a mai greşi de acum înainte, şi, cu puterea Milostivului Dumnezeu, nu vei fi ruşinat. Dacă vrei să ai pocăinţă adevărată, apoi, să o arăţi pe ea şi cu fapta. Adică, de te căieşti de mândrie, arată smerenie, de te căieşti de beţie, arată păzire, de te căieşti de desfrânare, arată curăţie. Căci zice Scriptura: fereşte-te de rău şi fă binele* **(Psalmul 33, 13)**. *Preoţilor lui Hristos, propovăduitorilor Cinei Lui celei de taină şi împărţitorilor Trupului Său, cinste să le dai. Episcopilor să-ţi pleci capul şi să-i rogi să-ţi dea ţie binecuvântarea lor. Să iubeşti pe Domnul tău din tot sufletul, pentru ca frica Lui să fie în inima ta. Fii cinstitor de oameni, celui mâhnit mângâietor, răbdător în ispite, milostiv şi îndurat faţă de săraci, primitor de străini, flămând şi însetat de dreptate, liniştit şi neiubitor de slavă, nici iubitor de avere, nici mândru, ci de Dumnezeu temător, gata la împlinirea poruncilor Lui. Aşa vei fi fiu al Evangheliei şi fiu al Învierii şi moştenitor al vieţii ce va să fie!".*

Sfântul Ioan Gură de Aur a fost neîntrecut în sfinţenia vieţii lui, apostol al milosteniei şi grijii faţă de săraci, a

condamnat avariţia, zgârcenia şi lăcomia: *„A da unui sărac înseamnă a da lui Dumnezeu!“*.

Suferinţele sale, provocate de puterea trecătoare lumească, le-a primit cu mulţumire şi curaj. El nu a îndemnat la revolte ci, la atacurile duşmănoase ale diavolului, prin diferiţi slujitori ai săi, a răspuns, cu încredere în ajutorul lui Dumnezeu. La toate acuzaţiile a rămas resemnat, bineştiind că, pentru toate, există o dreaptă şi neîntârziată răsplătire. A făcut calea exilului în condiţii extreme, cu atacuri neîncetate ale tâlharilor şi cu duritatea soldaţilor.

În anul 407, după ce a săvârşit Sfânta Liturghie a rostit: *„Slavă lui Dumnezeu pentru toate!“*, şi, după ce şi-a făcut semnul sfintei cruci, a părăsit această înşelătoare viaţă.

În urma plecării lui de aici, episcopul Adelfie mărturiseşte că s-a rugat lui Dumnezeu să-i arate locul unde se află Ioan. Într-o noapte, a căzut în extaz şi a văzut un bărbat frumos la chip, care l-a dus într-un loc plin de lume. Acolo a văzut pe sfinţii Bisericii, după ce s-a uitat, a plecat foarte trist. La ieşire, cel ce-l însoţise, l-a întrebat, de ce este trist? Nimeni din cei care vin acolo nu trebuie să mai fie trişti! El i-a răspuns: *„Nu am văzut, cu ceilalţi, pe preaiubitul meu Ioan, arhiepiscopul Constantinopolului“*. Acela l-a întrebat: *„Vorbeşti de Ioan, dascălul pocăinţei?“* Da, i-a răspuns el. *„Pe el, pe Ioan cel cu Gura de Aur, nu-l poate vedea un om în trup, pentru că el este unde este tronul Stăpânului! Sfântul Ioan Gură de Aur să ne lumineze, ajutându-ne să-l urmăm, împlinind cele învăţate de el!“*.

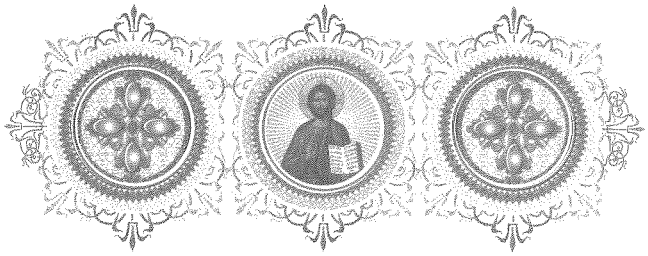
Orice om poate deveni sfânt, cu condiţia să-L iubească şi să-L slujească, urmându-L pe Iisus Hristos. Ioan Gură de Aur a ştiut aceasta, din tinereţea lui. El ne învaţă: *„Să imităm fraţii mei, pe marele Apostol Pavel, căci a fost un om cu aceeaşi natură ca şi a noastră, dar pentru că a arătat o aşa mare dragoste pentru Hristos, a intrat în ceruri şi acum este cu îngerii. Dacă vreţi să vă siliţi şi să vă aprindeţi în voi aceeaşi flacără, l-am putea imita*

pe acest sfânt Apostol. Dacă acest lucru ar fi fost cu neputinţă, el nu ar fi spus:„fiţi imitatorii mei, precum eu sunt imitatorul lui Hristos" **(I Corinteni, 11, 1)**".

Sfântul Ioan Gură de Aur este un imitator al Mântuitorului Hristos. În toată viaţa lui, a luptat pentru a câştiga sfinţenia. A fost o luptă cumplită, deoarece a învins fiecare parte a trupului său, nimicind fiecare duşman, care-l împiedica să atingă cerul. A doua luptă a fost cea pentru Biserică, pentru a-i aduce pe oameni şi a-i câştiga pentru Biserică. Sfinţenia vieţii lui a cucerit-o prin dăruire totală şi slujire neobosită, neîncetat căutând să înalţe Biserica ce o slujea, împreună cu oamenii, deasupra pământului, mai aproape de ceruri, unde oamenii sunt împreună cu îngerii, care împreună slujesc, bucurându-se de o bucurie nesfârşită.

În taina Sfintei Liturghii, care-i poartă numele şi lucrarea, descoperim mereu puterea de viaţă şi biruinţă, care ne cheamă să-i urmăm lui, aşa cum şi el L-a urmat pe Mântuitorul Hristos. Sfinţenia vieţii lui ne obligă să o imităm, aşa cum a făcut-o el. În conştiinţa Bisericii, el este martir şi mare orator. Gura lui, cea de Aur, nu încetează să vorbească şi astăzi, să fascineze, motiveze, să schimbe vieţi şi să cerceteze conştiinţe, trezindu-le din amorţeala atotsuficientă. Fără prezenţa lui, Biserica ar fi fost mai săracă şi mai lipsită de atâtea împliniri, realizate de acest mare sfânt.

După plecarea de aici, sfintele sale moaşte au fost luate, în 1204, de cuceritorii cruciaţi şi împărţite. Toate s-au petrecut pentru a repara ceea ce este separat, unitatea Bisericii, cea din Răsărit şi cea din Apus. Prin mijlocirea sfântului m-am făcut vrednic ca, în anul 2004, să fiu prezent la întoarcerea lor, din vechea Romă, în cea nouă, şi să mă închin lui, făgăduindu-i să-l urmez în toată puterea slujirii încredinţate. Sfinţenia este destinată tuturor, să alergăm pe calea sfinţilor, pentru a fi asemenea lor! Amin!

IISUS MÂNTUITORUL, PĂSTORUL CEL BUN
Predică la sărbătoarea Sfântului Ierarh Nicolae (6 decembrie)

„Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce nu intră pe uşă, în staulul oilor, ci sare pe aiurea, acela este fur şi tâlhar. Iar cel ce intră prin uşă este păstorul oilor. Acestuia portarul îi deschide şi oile ascultă de glasul lui, şi oile sale le cheamă pe nume şi le mână afară. Şi când le scoate afară pe toate ale sale, merge înaintea lor, şi oile merg după el, căci cunosc glasul lui. Iar după un străin, ele nu vor merge, ci vor fugi de el, pentru că nu cunosc glasul lui. Această pildă le-a spus-o Iisus, dar ei n-au înţeles ce înseamnă cuvintele Lui. A zis deci iarăşi Iisus: Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sunt uşa oilor. Toţi câţi au venit mai înainte de Mine sunt furi şi tâlhari, dar oile nu i-au ascultat. Eu sunt uşa: de va intra cineva prin Mine, se va mântui; şi va intra şi va ieşi şi păşune va afla. Furul nu vine decât ca să fure şi să junghie şi să piardă. Eu am venit ca viaţă să aibă şi

din belşug să aibă. Eu sunt păstorul cel bun. Păstorul cel bun îşi pune sufletul pentru oile sale. Iar cel plătit şi cel care nu este păstor, şi ale cărui oi nu sunt ale lui, vede lupul venind şi lasă oile şi fuge; şi lupul le răpeşte şi le risipeşte. Dar cel plătit fuge, pentru că este plătit şi nu are grijă de oi. Eu sunt păstorul cel bun şi cunosc pe ale Mele şi ale Mele Mă cunosc pe Mine. Precum Mă cunoaşte Tatăl şi Eu cunosc pe Tatăl. Şi sufletul Îmi pun pentru oi. Am şi alte oi, care nu sunt din staulul acesta. Şi pe acelea trebuie să le aduc, şi vor auzi glasul Meu şi va fi o turmă şi un păstor. Pentru aceasta Mă iubeşte Tatăl, fiindcă Eu Îmi pun sufletul, ca iarăşi să-l iau. Nimeni nu-l ia de la Mine, ci Eu de la Mine Însumi îl pun. Putere am Eu ca să-l pun şi putere am iarăşi ca să-l iau. Această poruncă am primit-o de la Tatăl Meu." (Ioan 10, 1-18)

După minunea vindecării orbului din naştere, căruia Evanghelia Sfântului Ioan îi dedică un capitol întreg (cap. 9), Domnul se adresează locuitorilor Ierusalimului, prezentându-Se pe Sine ca fiind Păstorul cel bun. Subiectul central al acestei teme îl reprezintă simbolul, atât de des întâlnit, în paginile Sfintei Scripturi, şi anume *„Păstorul cel bun"*. Sintagma era familiară, mai ales că, poporul ales, era în mare parte nomad, de la strămoşul Avraam, care vine cu turme de oi, până la păstorii care, în noaptea cea sfântă, străjuiau împrejurul turmelor lor **(Luca 2, 8)**, şi unde îngerul Domnului le aduce vestea cea mare a Naşterii Mântuitorului, în cetatea lui David **(Luca 2, 11)**.

Imaginea păstorului era cunoscută, mai ales că, pe îngustele căi de acces ale Ierusalimului, zilnic, păstorii duceau la păşune turmele lor, mare parte din ele trebuind să iasă din cetate pe poarta deja consacrată, Poarta oilor.

Asumându-şi rolul de Păstor, Mântuitorul foloseşte un simbol, binecunoscut şi familiarizat cu el, de toţi iudeii pioşi, care cercetau scrierile profeţilor şi care aşteptau timpurile mesianice, timpuri de pace şi prosperitate. Profetul Iezechiel dedică capitolul 34 al cărţii sale, marelui Păstor, chemat să cerceteze, să poarte grijă de oile sale şi chiar să se sacrifice pentru viaţa lor: *„Voi pune peste oile Mele un singur păstor, care le va paşte, voi paşte oile Mele şi Eu le voi odihni, zice Domnul Dumnezeu. Oaia pierdută şi rătăcită o voi întoarce la staul, pe cea rănită o voi lega şi pe cea bolnavă o voi întări. Aşa zice Domnul Dumnezeu: iată Eu vin la păstori; le voi cere înapoi oile Mele din mâna lor şi îi voi împiedica să nu mai pască oile Mele şi nu se vor mai paşte păstorii pe ei înşişi ,...iată, Eu Însumi voi purta grijă de oile Mele şi le voi cerceta."* **(Iezechiel 34, 2-20)**.

Trebuie să remarcăm, dintru început, că Cel ce este prezentat pe Sine: *„Mielul lui Dumnezeu"* **(Ioan 1, 29)**, este, în acelaşi timp, şi Păstor.

Taina Păstorului a marcat adânc toate triburile lui Israel, mai ales în vremea marilor încercări şi lipsuri, a călătoriilor, robiilor şi asupririlor, cărora trebuia să le facă faţă. De aceea, în cartea Psalmilor, imaginea păstorului este edificatoare: *„Domnul mă paşte şi nimic nu-mi va lipsi. La loc de păşune, acolo m-a sălăşluit; la apa odihnei m-a hrănit. Sufletul meu l-a întors, povăţuitu-m-a pe căile dreptăţii, pentru numele Lui. Că de voi şi umbla în mijlocul morţii, nu mă voi teme de rele; că Tu cu mine eşti"* **(Psalmul 22, 1-4)**.

Cu toate vociferările fariseilor şi acuzaţiile ce le aduceau Mântuitorului, că mănâncă cu vameşii şi păcătoşii, Domnul rosteşte pilda cu oaia cea pierdută, pe care păstorul o caută, lăsând pe cele 99, iar găsindu-o, de bucurie o ia pe umerii săi, aducându-o la locul ei **(Luca 15, 4-6)**. Înainte de sfintele Sale Patimi, Domnul anunţă împlinirea cuvintelor profetice din cartea lui Zaharia (13, 7): *„Voi bate Păstorul şi se vor risipi oile Sale"*.

Fiul Tatălui ceresc, coborât între oameni, se va sluji de multe metafore, analogii, uneori antinomice, spre a Se descoperi direct oamenilor.

Cuvântul Domnului, având tema *„Păstorul cel bun"* nu începe, în mod surprinzător, cu aceasta, ci cu o altă imagine: *„Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sunt uşa oilor"* **(Ioan 10, 7)**. Deci, cel ce este păstor, are nevoie de a intra în staul prin uşă, această uşă nu poate exista acolo, fără prezenţa Mântuitorului Iisus Hristos, El fiind uşa, Lui aparţinându-I oile. Păstorul cel bun intră prin uşă, iar oile cunosc glasul Lui, şi El le cheamă, pe nume, şi le mână afară **(Ioan 10, 3)**. După ce le-a scos pe toate afară, El merge înaintea lor, arătându-le Calea, iar oile îi urmează, staulul este Israelul, în mijlocul căruia s-a coborât Domnul; trebuie remarcat că păstorul nu porunceşte, nici nu strigă, şi oile se supun, recunoscându-L după glas, de asemenea, păstorul le cheamă pe oi.

Fiecărui suflet ale cărui taine le cunoaşte, I se adresează, în mod direct, Domnul. Activitatea păstorului este următoare chemării, ea se întemeiază pe o relaţie de ordin personal, între păstor şi oi. Păstorul, întâi cheamă oile, apoi le călăuzeşte spre izvoarele apei vieţii. Toţi cei chemaţi de către Mântuitorul Iisus Hristos se adună împreună, formând o turmă, această imagine fiind o aluzie la momentul întemeierii Bisericii, când ea se va constitui, în mod vizibil, prin ieşirea de sub prescripţiile Legii. Scoaterea oilor din staul marchează momentul hotărâtor, al ruperii de trecut, şi al intrării într-o nouă etapă istorică.

Faptul că se mişcă şi nu sunt statice simbolizează activitatea Bisericii, care străbate istoria, corabia ce înfruntă furtunile, care-i poartă pe creştini pe ţărmul mântuirii. Ea fiind imagine a lumii celei veşnice, Biserica se va afla mereu în conflict cu puterea lumească trecătoare, tinzând să evadeze din limitele impuse de spaţiu şi timpuri istorice.

Domnul este *„Uşa"* şi *„Calea"* deoarece deschide şi conduce porţile Împărăţiei harului, tuturor celor ce cred în El, dar şi *„Păstor"*, pentru că veghează asupra oilor şi le călăuzeşte spre păşunile veşniciei. Expresia: *„Şi va intra şi va ieşi"* sugerează deplina libertate, responsabilă, de care se vor bucura cei ce-L urmează, ei nu vor fi supuşi constrângerilor, şi nici nu se va exercita asupra lor vreo presiune.

Alături de imaginea păstorului celui bun, Iisus descoperă pe cea a furilor care sunt o ameninţare prin acţiunile lor ostile pentru oi: *„Toţi care au venit mai înainte de Mine sunt furi şi tâlhari, dar oile nu i-au ascultat"* **(Ioan 10, 8)**.

Toţi falşii profeţi, care încalcă regulile existente, ademenind şi exploatând pe oameni, ereticii, impostorii, reformatorii religioşi, sunt recunoscuţi în tâlharii, care nu urmăresc decât să distrugă turma. Spre deosebire de ei, Păstorul cel bun dăruieşte viaţa oilor Sale. Aceasta este cea mai mare promisiune a Domnului, viaţa din belşug **(Ioan 10, 10)**. Dar în ce constă viaţa din belşug? Unde o putem afla?

Când Mântuitorul vorbeşte, promiţând că va paste oile Sale, înseamnă că El le va aduce la izvoarele vieţii. Ne reîntoarcem la **Psalmul 22** şi aflăm că Domnul duce oile Sale la loc de păşune: *„La apa odihnei ne-a hrănit"* **(vs. 2)**, iar profetul Iezechiel proorocește că oile vor paşte în păşune bună şi staulul va fi pe munţii cei înalţi ai lui Israel: *„Acolo se vor odihni ele în staul bun"* **(Iezechiel 34, 14)**.

Dar ce înseamnă toate acestea? Din ce se hrănesc oile, ştim cu toţii, dar din ce trăieşte omul?

Omul trăieşte din Adevăr, el are nevoie de viaţă, iar viaţa este darul lui Dumnezeu, care-I arată sensul vieţii, şi-l hrăneşte cu pâinea vieţii, ce s-a coborât din cer **(Ioan 6, 51)**: *„Cine mănâncă din pâinea aceasta, viu va fi în veci, iar pâinea aceasta este trupul lui Hristos"*. De aceea, blândul Păstor îşi dă viaţa pentru oile sale **(Ioan 10, 11)**. În mijlocul purtării de grijă,

a păstrării oilor, se află Crucea, nu ca instrument de tortură, ci ca dăruire până la moarte: *„Eu îmi pun sufletul ca iarăşi să-L iau"* **(Ioan 10, 17)**. El nu îşi sacrifică viaţa pentru Sine, ci de bună voie, pentru oile Sale, pentru ca ele să aibă viaţă.

În slujirea Păstorului se reliefează lucrarea Lui, care constă în învăţătura oilor, ca Profet, le călăuzeşte, ca Împărat, şi se jertfeşte pentru ele ca Arhiereu. Aici, în Ierusalim, cetatea iudaismului, El descoperă caracterul, liber consimţit, al jertfei Sale.

Un alt aspect al slujirii Păstorului este Acela că oile îşi cunosc păstorul, iar El le cunoaşte după nume: *„Eu cunosc oile Mele şi ale Mele mă cunosc pe Mine"*. El cunoaşte oile pentru că aparţin Lui, iar ele Îl cunosc pe El, pentru că sunt ale Lui. Păstorul adevărat nu posedă oile ca pe un obiect pe care-l foloseşti, ci ele aparţin fiinţial Lui, pentru că sunt create după chipul lui Dumnezeu, de aceea aparţin Lui. Pentru tâlhari, ideologi, dictatori, oamenii sunt numai obiecte, pe care le posedă. Pentru Păstorul cel bun, oile sunt în libertate, deoarece El le cunoaşte şi le iubeşte, ele aparţin Lui, şi-L cunosc în legătura dragostei cu care El le iubeşte.

El le conduce spre a le dărui viaţa, nu oile hotărăsc încotro merg, ci Păstorul are hotărârea, deci ideea de a depăşi limita chemării este o falsitate, ce duce la erezie.

În prezenţa celor care-L vor ucide, doar peste câteva luni, Iisus Domnul afirmă că toate se împlinesc prin libera Sa acceptere. El nu va îndura moartea în chip pasiv, ca ceilalţi oameni, ci ea, moartea, va fi rodul opţiunii Sale, pentru ca lumea (oile) Sa, să aibă viaţă. Modul în care Mântuitorul, Fiul, se supune, ascultând de Tatăl, şi Îşi oferă viaţa pentru mântuirea oamenilor, mărturiseşte dragostea pe care Dumnezeu I-a dăruit-o *„mai înainte de întemeierea lumii"* **(Ioan 17, 24)**.

Păstorul cel bun este Cel ce păzeşte oile sale, supraveghind mereu ca cel rău să nu le ademenească, spre a le distruge. Prin moartea Lui răscumpărătoare, El va avea puterea să biruiască

şi să învingă răul (lupul), împiedicându-l să atenteze la viaţa oilor Sale. Turma oilor, adică Biserica, va fi una, în veci: *„Un Domn, o credinţă, un botez"* (**Efeseni 4, 5**), ea va înainta, biruind încercările, călăuzită fiind, în chip nevăzut, de Păstorul cel mare şi bun, spre păşunile îmbelşugate ale Împărăţiei.

După Înviere, arătându-se la marea Tiberiadei, reintegrează pe Apostolul cel căzut din treaptă, Petru, de trei ori poruncindu-i: *„Paşte oile Mele"* (**Ioan 21, 15-17**). Pentru a fi reintegrate, trebuie să reintre în staul, prin uşă. Pentru a intra prin uşă, este întrebat, din nou: *„Simon, fiul lui Iona, mă iubeşti tu pe Mine?"*. Pentru că vor fi legaţi prin dragostea Mântuitorului, de aceea oile vor asculta de glasul păstorilor lor, şi-I vor urma, iar aceştia le vor duce spre viaţă şi nemurire. Urmarea lui Hristos presupune asumarea rolului de păstor, care-şi dă viaţa pentru oile sale.

Astăzi, în întreaga creştinătate, cinstim un astfel de păstor, care şi-a dat viaţa pentru turma sa, este Sfântul Ierarh Nicolae, arhiepiscopul cetăţii Mira, din provincia Likia, din Asia Mică, urmaş al Apostolilor, care s-a născut în timpurile cele mai grele, când Biserica era persecutată, sub împăratul Diocleţian (284-205).

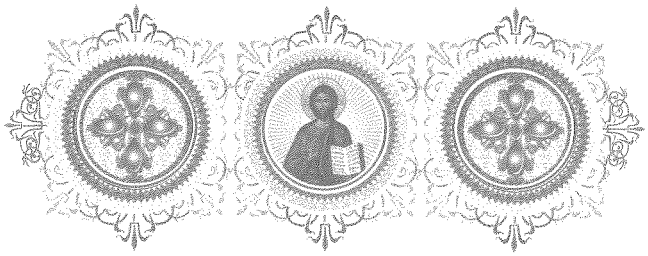
Prin blândeţea şi viaţa lui sfântă, a fost hirotonit arhiereu al Bisericii din Mira. Murind predecesorul său, în timpul persecuţiei, întreaga Biserică s-a rugat ca Mântuitorul să le arate, cine va fi noul păstor. Şi glas a fost din ceruri: „Cel ce va intra primul în Biserică în dimineaţa aceasta, acela este!". Atunci a intrat Nicolae, şi aşa a primit darul şi puterea arhieriei. A fost arestat, urmând să fie ucis, dar venind, pe tronul Romei, Constantin, a dat legea din anul 313, care a eliberat Biserica, şi a dăruit mult aşteptata libertate.

Sfântul Nicolae şi-a închinat viaţa Bisericii sale, ajutând pe orfani şi pe văduve, aducând daruri celor lipsiţi, dându-şi, asemeni Păstorului celui bun, viaţa, pentru turma sa. A apărat turma sa de învăţăturile eretice ale lupului răpitor Arie, care

nega dumnezeirea Mântuitorului, fiind participant, şi mare apărător al dreptei credinţe, la Sinodul I ecumenic din Niceea (325). Este sfântul grabnic ajutător, asemeni Păstorului celui bun. I s-a dat darul săvârşirii multor minuni, de aceea Biserica i-a închinat această zi de mare prăznuire. El uneşte Răsăritul cu Apusul, sfintele sale moaşte odihnesc în oraşul Bari din Italia, fiind luate de cruciaţi în 1087, deşi mormântul lui se află în biserica, reconstruită de împăratul Rusiei, din localitatea Mira, altădată creştină, acum păgână. S-au întâmplat acestea pentru că nu au mai fost vrednici să aibă în mijlocul lor pe luceafărul credinţei şi adevăratul păstor Nicolae, arhiepiscop al Mirei.

„Nu te teme turmă mică, pentru că Tatăl a binevoit să-ţi dea ţie împărăţia!" **(Luca 12, 32)**.

Suntem chemaţi, având misiunea apostolică de a păstra turma încredinţată spre păstorire, activitate ce presupune dragoste, îngăduinţă, răbdare şi slujire necondiţionată. Misiunea noastră astăzi, grea, dificilă, cu multe pericole, constă în a căuta oaia cea pierdută şi a o reintegra în Biserică, unde va găsi hrană, şi salvarea propriei vieţi: *„Toţi eram rătăciţi, dar acum ne-am întors la Păstorul cel mare şi la Păzitorul sufletelor noastre"* **(I Petru 2, 25)**. Amin!

PREDICĂ LA SFÂNTUL SFINŢIT MUCENIC IGNATIE TEOFORUL (20 decembrie)

Fericitul între mucenici, Ignatie, episcopul vechii cetăţi Antiohia Siriei, care străluceşte între toate stelele cereşti, ne-a chemat astăzi să-i lăudăm credinţa, şi, privindu-i viaţa, să-i urmăm exemplul.

El a fost încununat cu trei cununi care nu se veştejesc niciodată, podoaba ierarhilor, lauda mucenicilor, semnul dragostei Mântuitorului Hristos, cel ce a fost purtat în braţe de Cel ce stăpâneşte lumea, ne bucură, cu bucurie mare, căci pentru noi mijloceşte, pentru noi se roagă, ne întăreşte, dându-ne curaj în încercările şi necazurile ce vin asupra noastră, ca cel ce pe toate le-a biruit, lepădându-se de cele trecătoare şi înălţându-se la ceruri, de unde ne mângâie cu bunătatea şi grija, pe care o are, faţă de toate Bisericile, şi de toţi cei ce-l laudă şi cinstesc după vrednicie.

Viaţa lui, din copilărie, a fost cea binecuvântată de Dumnezeu, pentru că el este copilaşul pe care Mântuitorul Hristos L-a luat în braţe şi L-a dat de exemplu ucenicilor Săi, ca pildă de slujire şi de smerenie: *„Şi chemând la Sine un prunc,*

l-a pus în mijlocul lor şi a zis: adevărat zic vouă, dacă nu vă veţi întoarce şi nu veţi fi precum pruncii, nu veţi intra în Împărăţia cerurilor" **(Matei 18, 2-5)**.

El a fost hirotonit de către Sfinţii Apostoli episcop al Antiohiei, aceasta corespunzând cu anii de domnie ai împăratului Vespasian. Chipul evlaviei şi al sfinţeniei vieţii a făcut ca Ignatie să fie păstorul care-şi dă viaţa pentru oile sale **(Ioan 10, 11)**, cel care s-a jertfit, slujind Biserica şi întorcând atâtea suflete căzute, pe care le-a ridicat din umbra păcatului şi a morţii. Iubitor de armonie şi frumuseţe nepieritoare, el a introdus, la sfintele slujbe, cântarea antifonică a psalmilor, acest lucru trecând la toate Bisericile. El a fost mişcat de puterea slujirii şi de frumuseţea darului îmbelşugat al Duhului Sfânt, care lucra prin el, încât, cu toate persecuţiile, prigonirile, încercările şi necazurile, cununa slujirii episcopale a făcut din el obiectul şi puterea prin care Mântuitorul Hristos lucra în lume. După Apostolul Petru, el a urmat pe scaunul episcopal din Antiohia, urmând credinţei celui dintâi, întărindu-o prin viaţa şi slujirea lui.

După războaiele purtate pentru cucerirea Daciei (101-102 şi 105-106), împăratul Traian a pornit o cruntă persecuţie împotriva Bisericii. În anul 107, episcopul şi stâlpul Bisericii din Antiohia, Ignatie, a fost arestat şi escortat de 10 soldaţi, care erau precum fiarele, fiind dus, pe uscat şi pe apă, în cetatea eternă, Roma.

Călătoria a fost precum cea a captivităţii marelui Apostol al neamurilor, Pavel, pe unde ancora corabia, îl întâmpinau episcopii cetăţilor, credincioşii, care îl cinsteau cu cele de trebuinţă lungii şi obositoarei călătorii captive. În aceste răstimpuri, el a scris mai multe scrisori sau epistole, tuturor Bisericilor din Asia Mică, pentru a le încuraja în încercările prin care treceau zilnic. Fiecare cuvânt din aceste scrisori dezvăluia puterea credinţei unui slujitor al lui Hristos, care, conştient de sfârşitul său, îl aştepta nerăbdător. Pentru el, viaţa aceasta, ca şi cealaltă, au în centru

pe Mântuitorul Iisus Hristos, singurul care a adus în lume Adevărul, chip şi Fiu veşnic al lui Dumnezeu, Care S-a arătat în trup, în lume, spre mântuirea lumii. El, care a întemeiat Biserica, a lăsat în ea semnul vizibil al unităţii, căci Biserica este una, precum şi el unul este, episcopul: *„Este lămurit că trebuie să privim pe episcop ca pe Domnul însuşi. Când vă supuneţi episcopului ca lui Iisus Hristos, îmi păreţi că nu vieţuiţi după om, ci după Iisus Hristos, căci prin moartea Lui, aţi scăpat din moarte. Este, aşadar, de neapărată trebuinţă, precum şi faceţi, să nu faceţi nimic fără episcop, cel care cinsteşte pe episcop, este cinstit de Dumnezeu, cel care face ceva fără ştirea episcopului, acela slujeşte diavolului... cu toţii să urmaţi pe episcop, aşa cum Iisus Hristos urmează Tatălui, iar pe preoţi ca pe apostoli, unde se vede episcopul, acolo să fie şi mulţimea credincioşilor, nimeni să nu facă, fără episcop, ceva din cele ce aparţin Bisericii. Ascultaţi pe episcop, ca şi Dumnezeu să vă asculte pe voi"*.

Aceste îndemnuri, pe care Sfântul Ignatie le scrie pe drumul captivităţii lui, demonstrează dorinţa fierbinte a acestui mare păstor de suflete pentru păstrarea unităţii vizibile a Bisericii, în veacul întâi al creştinismului. Semnul vizibil al unităţii Bisericii este episcopul, care, împreună cu credincioşii, adunaţi în taina Sfintei Liturghii, dau mărturie că Biserica este una, după cum Mântuitorul Hristos, Unul este. Nu există mai multe Biserici, acelea care-şi zic Biserici nu sunt ceea ce pretind a fi, ci sunt grupări religioase, protestante, marcate de fanatism, extremism, bigotism, duh sectant şi diavolesc, care separă şi atentează la unitatea Bisericii Mântuitorului Iisus Hristos.

Fără Hristos şi Biserică nu există mântuire. Sfântul Ignatie se îngrijorează că, fiind arestat, Biserica din Antiohia a rămas fără păstor, dar grijile lui sunt expresia unui părinte, care forţat de împrejurări, pentru o vreme, trebuie să părăsească familia.

Scrisorile lui sunt o adevărată comoară de putere a credinţei, marcată de curaj şi dăruire totală pentru cauza sfintei Biserici.

Ştiind că trebuie să ajungă în Roma, punctul final al călătoriei lui, le adresează creştinilor de acolo o scrisoare, plină de duioşie şi adâncă putere sufletească. Aceştia doreau să intervină, prin diferiţi oameni oficiali ai imperiului, pe lângă împăratul Traian, pentru comutarea pedepsei sfântului, lucru care l-a îndemnat pe Ignatie să le adreseze o rugăminte ce mişcă şi sensibilizează orice suflet: *„Vă poruncesc tuturor, că eu de bunăvoie mor pentru Dumnezeu, dacă voi nu mă împiedicaţi. Vă rog să nu îmi arătaţi o bunăvoinţă nepotrivită. Lăsaţi-mă să fiu mâncare fiarelor, prin care pot dobândi pe Dumnezeu. Sunt grâu al lui Dumnezeu şi sunt măcinat de dinţii fiarelor, ca să fiu găsit pâine curată a lui Hristos. Atunci voi fi un adevărat ucenic al lui Iisus Hristos, când trupul meu nu-l va mai vedea lumea. Faceţi rugăciuni lui Dumnezeu pentru mine, ca să fiu găsit, prin aceste cuvinte, jertfă lui Dumnezeu. Dacă sufăr, voi fi un dezrobit al lui Hristos, şi voi învia liber în El. La nimic nu-mi vor folosi desfătările lumii, nici împărăţiile veacului acestuia. Pe Hristos Iisus Îl caut, Care a murit pentru noi, pe Acela îl vreau, Care a înviat pentru noi, naşterea mea se apropie, lăsaţi-mă să primesc lumina curată, ajungând acolo, voi fi om! Îngăduiţi-mi să fiu următor al patimilor Dumnezeului meu. Nu vreau să mai trăiesc după oameni!“.*

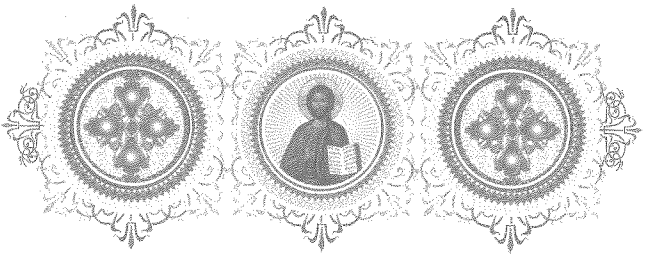
Ajungând la Roma, a fost predat închisorii Mamertine, unde foarte mulţi creştini, preoţi, ierarhi, erau păstraţi pentru zilele circurilor, când, în arena Colosseumului, erau aruncaţi, de vii, la fiarele înfometate, sau, erau arşi, de vii, noaptea, pentru a lumina grădinile palatului imperial, erau puşi să lupte cu gladiatorii sau, dacă erau cetăţeni romani, li se tăiau capetele. În ziua de 20 decembrie, când Traian sărbătorea marea victorie împotriva dacilor, pentru a satisface populaţia păgână, setoasă de circuri şi sânge, în arena Colosseumului, a fost aruncată fiarelor sălbatice floarea Bisericii, neatinsă de viermele invidiei şi a răzbunării, Ignatie, pe care fiarele l-au devorat, din el rămânând numai oasele mari ale corpului, pe care creştinii le-au

adunat ca pe odoare şi pietre de nepreţuit, ducându-le în cetatea Antiohiei.

Aşa a săvârşit călătoria pământească cel ce era nerăbdător de patria cerească. Prin sângele lui au răsărit flori ale credinţei, ce au încununat capul viitorilor sfinţi martiri ce, pentru Hristos Domnul, au pătimit: *„Oricine îşi va da viaţa lui pentru Mine şi pentru Evanghelie, acela o va câştiga"* (**Marcu 9, 35**).

El s-a grăbit să fie următor Domnului şi apostolilor Săi, ca, împreună cu ei, să câştige slava cerească. A plecat înlănţuit de mâini omeneşti, s-a urcat la ceruri înconjurat de cântări îngereşti. A plecat episcop înlănţuit, s-a urcat la ceruri martir biruitor. În fiecare zi să culegem roadele credinţei lui, şi urmându-le, să ne bucurăm de a fi următori ai lui, precum şi el a urmat lui Hristos.

Sfinte Ignatie, roagă-te pentru noi, să cunoaştem şi să înţelegem frumuseţea slujirii tale, şi înţelegându-o, să o urmăm cu credinţă, spre dobândirea vieţii celei veşnice! Amin!

PREDICĂ
LA SFÂNTUL ARHIDIACON ŞI ÎNTÂIUL MUCENIC ŞTEFAN
(27 decembrie)

Astăzi Biserica laudă, cu cântări, şi cinsteşte pe cel ce este coroana şi începutul martirilor, uşa şi stâlpul credinţei, pe cel ce a văzut cerurile deschise şi pe Iisus, Mântuitorul, cu glas mare L-a mărturisit. Biserica ne cheamă să-l primim pe întâiul ei arhidiacon, slujitor al Cuvântului lui Dumnezeu şi mărturisitor neînfricat al dumnezeirii lui Iisus, Cel ce stă de-a dreapta Tatălui, Care va veni să judece pe cei vii şi pe cei morţi, pe Cel a cărui Împărăţie, niciodată nu va avea sfârşit. Începătorul slujirii diaconeşti, pe cel plin de dragoste şi râvnă, care a înfruntat neruşinarea şi minciuna necredinţei iudaiceşti, astăzi luminează, ca îngerul Domnului, cel ce a condus poporul prin pustiu, până a intrat în patria făgăduinţei, ţara unde curge lapte şi miere.

După întemeierea Bisericii, în ziua când, Duhul Sfânt coborându-se, a chemat popoarele spre mântuire, viaţa Bisericii

din Ierusalim era plină de lucrarea dumnezeiască, pentru că mulţime de suflete se întorceau, pe calea cea dreaptă, stăruind în învăţătura Sfinţilor Apostoli, în împărtăşire, în: *„Frângerea pâinii, în rugăciuni, luând împreună hrana, întru bucuria şi curăţia inimii"* **(Faptele Apostolilor 2, 42-46)**.

Pentru a veni în ajutorul lucrării lor sfinte, Apostolii au ales şapte bărbaţi, cu nume bun, plini de Duh Sfânt şi de înţelepciune, peste care, punându-şi mâinile, i-au hirotonit în treapta diaconiei. Misiunea lor consta în slujirea la agapele de după sfintele slujbe, la ajutorul, în slujire, a Apostolilor, dar şi în vestirea cuvântului lui Dumnezeu. Astfel, cel dintâi dintre ei, Ştefan, plin de putere, făcea minuni, încât mulţimile erau uimite, ascultându-l cum îl mărturisea pe Domnul şi Mântuitorul lumii, Iisus Hristos.

Unii iudei, fanatici şi extremişti, auzindu-l, şi văzând succesul lui misionar, l-au acuzat că vorbeşte hulind pe Moise, Legea şi templul din Ierusalim, apoi, l-au acuzat că învaţă cele despre Mântuitorul Iisus Hristos, care va schimba datinile lor. În faţa tribunalului iudaic (sinedriu), acuzaţiile erau foarte grave, adesea terminându-se cu pedeapsa capitală. Aşa a fost acuzat şi Domnul şi Mântuitorul nostru, şi Sfântul Apostol Pavel, şi toţi cei care au iubit şi mărturisit Învierea şi viaţa.

În timpul acuzaţiilor şi citirii rechizitoriului, faţa Sfântului Ştefan a strălucit, asemeni unui înger. Dar răutatea şi dorinţa de răzbunare a acestor setoşi de sânge, au făcut să privească cu dispreţ şi neîncredere lumea cerească, ce strălucea pe chipul sfântului arhidiacon. Cel ce conducea tribunalul era un arhiereu, apărător al Legii, şi mare împărţitor de dreptate. Acesta, i-a dat posibilitatea, celui grav învinuit, să se apere singur. Într-o cuvântare magistrală, Sfântul Ştefan a recapitulat toată istoria acestui popor neascultător de Dumnezeu, ucigaş de popor şi sfinţi. De la patriarhul Avraam, care face începutul istoriei lor, până în zilele domniei regelui Solomon, au fost

perioade de glorie, dar şi de decadenţă, pentru că, necredinţa şi îndărătnicia lor, la cuvântul lui Dumnezeu, nu mai cunoşteau limite. De aceea, au cunoscut robiile egipteană şi babiloniană, dar s-au înnobilat, ca singur popor al lumii, să fie cercetat, învăţat, călăuzit de Dumnezeu, prin proorocii Săi, prin Legea pe care Le-a dat-o, dar, pe care, au nesocotit-o, uitând de binefacerile arătate în Egipt, s-au întors şi au slujit idolilor şi zeilor păgâni. Deşi toate s-au făcut ca ei să fie un popor credincios, demn şi ascultător de Dumnezeu, ei au fost, mereu, luptători împotriva lucrării Duhului Sfânt, Care nu a încetat să-i cerceteze, să-i călăuzească şi să le deschidă conştiinţele. Precum înaintaşii lor, aşa şi ei. Într-un cuvânt, Sfântul Apostol Pavel i-a definit astfel: *„Tu care te lauzi cu Legea, îl necinsteşti pe Dumnezeu prin călcarea Legii? Căci numele lui Dumnezeu, din pricina voastră, este hulit între neamuri. Toţi s-au abătut, împreună netrebnici s-au făcut, nu este cine să facă binele, nici măcar unul nu este. Gura lor e plină de blestem şi de amărăciune, iuţi sunt picioarele lor să verse sânge, pustiire şi nenorocire sunt în drumurile lor"* **(Romani 2, 24; 3, 12-16)**.

Din toată istoria lor, lungă şi tensionată, se concluzionează, repede, că la dragostea şi bunătatea lui Dumnezeu, au răspuns cu duşmănie şi nerecunoştinţă, ca şi mulţi dintre contemporanii noştri, ce trăiesc într-o jalnică stare de plâns, pentru tragedia sufletelor lor, de care nu se îngrijesc, ca şi cum ar fi veşnici pe acest pământ, ca şi cum, niciodată, nu ar trebui să se dea răspuns, pentru faptele lor.

Rechizitoriul Sfântului Ştefan a devenit direct şi fără echivoc: *„Pe care dintre proroci nu l-au prigonit părinţii voştri? De la dreptul Abel, până la Zaharia, cel ucis de ei, între templu şi altar"* **(Luca 11, 51)**. Sânge de sfinţi au vărsat, ucigând pe trimişii Domnului, prigonindu-i, căutând, mereu, să-i defaime, în numele unei Legi pe care o exaltau, în necunoştinţă, şi o idolatrizau în nepricepere, *„strecurând ţânţarul şi înghiţind*

cămila". Istoria cercetării lor de către Tatăl Cel ceresc ne arată cât de îndărătnici au fost, ce uşor uitau de binefacerile primite, ce rapid se îndreptau spre vărsare de sânge, spre apărarea datinilor şi obiceiurilor de care ţineau, îngrijindu-se în mod fanatic, de literă, decât de spiritul şi interpretarea ei.

„Dar nu de mult timp, au ucis pe Cel Drept, răstignindu-L, făcându-se vânzători şi ucigaşi" (**Faptele Apostolilor 7, 52**). Auzind aceste acuze, reale, au început să scrâşnească din dinţi, aşteptând momentul răzbunării. Nu au avut duhul schimbării vieţii, aşa cum le cerea cel ce încerca să-i convingă de falsitatea şi necredinţa lor. Nu s-au spăimântat că, în faţa lor, aveau un înger în trup, un sfânt, ales de Dumnezeu, Care vorbea prin el, un nou temei al începutului slujirii celei noi, diaconia, un purtător de trup, dar un locuitor împreună cu îngerii, un om firesc, dar un purtător de duh ceresc, un stâlp de lumină, ce strălucea, în noaptea necredinţei şi a neştiinţei.

Lucrarea Duhului Sfânt, prin care L-a cunoscut pe adevăratul Mântuitor, a făcut ca cerurile să se deschidă din nou, aşa cum s-au mai deschis şi la râul Iordan, şi pe muntele Tabor, şi Ştefan să poată vedea pe Iisus, stând pe tronul dumnezeirii, întru slavă, aşa cum S-a înălţat, de pe pământ, la ceruri. Mărturia lui, au respins-o cu vehemenţă şi cu duritate nemaiîntâlnită, astupându-şi urechile, pline de cuvinte şi vorbe mincinoase, pătrunse de duhul înşelător şi viclean al unei Legi ce era greşit înţeleasă, crezută şi apărată. Gestul lor a demonstrat că nu aveau nicio legătură cu Dumnezeu, Împărăţia Lui se luase de la ei şi se dăduse neamurilor, care vor crede, şi-I vor urma în credinţă, răbdare şi fapte bune, Mântuitorului Iisus Hristos. Într-o încăierare, aproape barbară, l-au scos pe Sfântul Ştefan înaintea cetăţii, precum au făcut şi cu Mântuitorul Hristos, şi, acolo, au început să-l omoare cu pietre. Supliciul lapidării era unul dintre cele mai cumplite, dura timp până când intervenea moartea, sângele ţâşnea, durerile şi strigătele, celui ce suferea, puteau

înduioşa orice inimă, dură şi neomenoasă, dar nici una dintre aceste trăsături, omeneşti, nu au mai caracterizat mulţimea, fanatică şi extremistă, criminală şi ucigaşă.

În afara zidurilor, un om era ucis pentru credinţa lui, pentru curajul lui şi pentru buna lui mărturie ce a dat, arătând că adevăratul Mântuitor este Iisus Hristos, Cel mort şi înviat. Pentru Înviere şi pentru Biserică, Ştefan a primit, cel dintâi, crucea martiriului, el fiind începătorul şi deschizătorul noului drum de mântuire, paharul sângelui şi a morţii pentru credinţă. În durerile morţii, a loviturilor primite, a urii fără sfârşit, Ştefan nu înceta să se roage: *„Doamne Iisuse, primeşte sufletul meu!"*. În acel ceas se desparte de această lume vicleană, nedreaptă, plină de păcat şi ură, ucigaşă şi necredincioasă.

Cu trupul suferea, cu sufletul se înălţa, cu gura se ruga, cu mintea cerea ca ucigaşii să nu fie pedepsiţi, după faptele lor: *„Şi îngenunchind, a strigat cu glas mare: Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta!"*. Aşa l-a urmat pe Mântuitorul Hristos, Care, în durerile morţii, cerea să fie iertaţi călăii ce, cu sete, băteau în cuie, în mâinile şi picioarele Lui: *„Iartă-i, că nu ştiu ce fac"* **(Luca 23, 34)**. Cine a mai avut puterea credinţei, în timpul durerilor morţii, să se roage precum Sfântul Ştefan? Cine a mai putut urma Mântuitorului Iisus, aşa cum a făcut-o el? Cine s-a mai învrednicit să vadă taina dumnezeirii şi cerul deschizându-se, aşa cum i s-a descoperit Sfântului Ştefan?

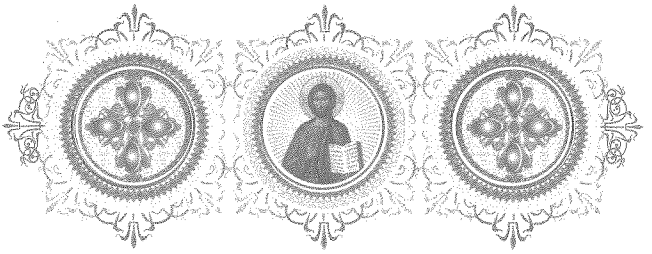
Alături de credinţă, inima lui Ştefan a fost o flacără de dragoste, mai tare decât moartea **(Cântarea cântărilor 8, 6)** pe care n-a putut-o stinge ura mai marilor templului. Dragostea faţă de ucigaşii săi duşmani, a biruit răutatea lor, ei au fost ruşinaţi şi biruiţi, el a fost preamărit şi biruitor. Rugăciunile Bisericii l-au însoţit, aşa cum au făcut-o mereu, cu toţi aleşii ei. El a biruit, pentru că Mântuitorul Hristos era prezent în el. Coroana Bisericii s-a împodobit cu această floare preafrumoasă, al cărui nume îl poartă, ca mărturie a faptului că, în această

lume, străbate furtunile, valurile cele sărate, dar biruieşte, şi niciodată nu va fi biruită.

A treia zi după Naşterea Domnului ne gândim şi urmăm credinţa celui dintâi între martiri, Ştefan, arhidiaconul şi mucenicul Mântuitorului. Şi, în această zi, suntem chemaţi să împlinim binele, e nevoie de atâta bine, e nevoie să-l aducem prezent în viaţa noastră, a celor care sunt în tristeţe şi singurătate.

Astfel ne învaţă Sfântul Ioan Gură de Aur: *„Auziţi şi învăţaţi cât de bun este Domnul şi Dumnezeul nostru, că şi cu Trupul Lui ne hrăneşte şi nici Sângele Său nu-L cruţă, când avem noi trebuinţă. Iar tu, care atât de mari daruri iei, nu dai pentru Dânsul nici pâine, nici un pahar de apă măcar. Dacă nu voieşti să mori pentru Hristos (aşa cum a făcut-o Sfântul Ştefan), crezi că vei rămâne fără de moarte? Oare, nu sunt mari şi grele lucruri, că Dumnezeu L-a dat, pe Fiul Său, pentru Tine, iar tu, nici pâine nu dai pentru El? Pentru Tine s-a răstignit, şi tu treci cu vederea milostenia. Şi, ce este mai amar decât această fărădelege? Că, dacă nu dai pentru Cel ce a pătimit pentru tine, miluieşte măcar, pentru îndurare. De voi cădea în boală şi suferinţă, nu zic să mă vindeci, dar cer să mă cercetezi. Iar, pentru această cercetare, te încununez în veacul ce va să vină. Pentru aceea, ajută-mă şi mă hrăneşte, că umblu cerşind şi, înaintea uşilor stând, îmi întind mâna Mea şi doresc să fiu hrănit de tine“.*

Deci, acestea gândindu-le, să căutăm, prin milostenie, a câştiga mântuirea noastră şi bunătăţile cele veşnice şi netrecătoare! Amin!

PREDICĂ
LA SFÂNTUL VASILE CEL MARE
(1 ianuarie)

Biserica dreptmăritoare şi cinstitoare de sfinţi, astăzi, ne-a chemat să întâlnim pe marele Vasile, arhiepiscopul Cezareii din Capadocia, pe legea virtuţii, pe cel ce a strălucit cu viaţa, faptele, minunile, dar, mai ales, cu scrierile sale, umplând de bucurie şi de slavă Biserica, cea una şi nedespărţită.

El s-a născut în anul 330, tatăl său, tot Vasile, fiind avocat şi profesor de retorică, care, împreună cu Emilia, mama Sfântului Vasile, au avut 10 copii, dintre care şase au devenit sfinţi. Sufletul tânărului Vasile a fost modelat şi format, din copilărie, de bunica sa, Macrina, şi de mama sa, Emilia, al cărui tată fusese ucis fiindcă era creştin, în timpul persecuţiilor împotriva Bisericii.

În casa părintească, Vasile a primit primele noţiuni de educaţie şi cultură, apoi, în şcolile din Cezareea. În timpul şcolii, Vasile era apreciat de profesorii săi, cât şi de colegii săi, pe primii egalându-i, pe cei din urmă, întrecându-i în orice ştiinţă. De

mic era un preot, înainte de primirea darului hirotoniei. După şcolile din Constantinopol, se va îndrepta spre capitala ştiinţelor, Atena, unde, împreună cu Sfântul Grigorie Teologul, a legat sfântă şi veşnică prietenie.

Sfântul Grigorie îşi aminteşte: *„După trecerea timpului ne-am mărturisit amândoi aspiraţiile şi străduinţele noastre, iar, din acea clipă, aveam totul în comun: trăiam sub acelaşi acoperământ, mâncam aceeaşi masă, aveam aceleaşi păreri, ne spoream reciproc, cu multă râvnă, dragostea unuia către celălalt. Pe amândoi ne îmboldeau aceleaşi speranţe spre învăţătură, încât fiecare socotea gloria, dobândită de celălalt, ca a sa, proprie. Se părea că avem amândoi un singur suflet, care punea în mişcare două trupuri. Pentru noi, lucrul cel mai de seamă era să fim creştini şi să fim numiţi creştini. În Atena ne-am întărit în credinţă, având prilej să cunoaştem, tocmai aici, falsitatea păgânismului“* **(Sfântul Grigorie de Nazianz, Cuvânt la moartea marelui Vasile, P.G. 36, 493-608).**

După cinci ani de studii, în care a avut eminenţi profesori, şi unde s-au îndeletnicit cu retorica, geometria, medicina, astronomia, amândoi se reîntorc în patrie. Sfântul Vasile va profesa, vreme de doi ani, retorica. În această perioadă sufletul său nu-şi găsea liniştea, astfel, mai târziu, va scrie: *„Multă vreme mi-am irosit-o cu lucruri zadarnice, şi aproape toată tinereţea mi-am petrecut-o cu învăţătura unei înţelepciuni socotită de Dumnezeu nebunie. Dar, când m-am deşteptat dintr-un somn adânc, citind Evanghelia, mă rugam lui Dumnezeu să fiu următorul monahilor, pe care-i cunoscusem în Egipt, Palestina, Siria, minunându-mă de viaţa şi filosofia lor, căci, cu fapta, ei arătau că locuiesc vremelnic aici pe pământ şi că se străduiau să ajungă în veşnica lor patrie, cerul“.*

A împărţit averea, moştenită de la părinţii săi, săracilor, şi s-a retras pe malul râului Iris, unde a întemeiat o mănăstire. Aici a alcătuit Regulile mari şi mici, normative pentru viaţa monahală.

În anul 368, o mare secetă se abătuse asupra Cezareii, Sfântul Vasile, prin cuvântul său, a deschis hambarele celor bogaţi, a împărţit pâine celor flămânzi, salvând de la moarte pe toţi cei lipsiţi, bolnavi, pe care i-a slujit cu toată puterea lui.

În anul 370 este hirotonit episcop al Cezareii din provincia Capadocia. Ca episcop, a luptat cu fapta, cu cuvântul şi cu scrisul, şi cu toată boala, care-i măcina trupul, nu a rămas parohie pe care să nu o fi vizitat. De multe ori, după ce se întorcea din parohiile arhiepiscopiei, se ducea direct la biserica din Cezareea, pentru a mângâia credincioşii prin cuvântul lui: *„Aţi venit de la miezul nopţii în acest locaş al mucenicilor şi aţi rămas, aşteptând sosirea mea. Gata vă este plata voastră, dar, dacă trebuie să îmi scuz întârzierea şi lipsa îndelungată din mijlocul vostru, vă voi spune pricina, am folosit acest timp îngrijindu-mă de o altă biserică a lui Dumnezeu, la fel cinstită ca şi aceasta, care se află la mare depărtare de voi. Dar pentru că Domnul a voit să slujesc şi acelora Liturghia, daţi, împreună cu mine, mulţumire Binefăcătorului, Care a condus, cu puterea lui nevăzută, această slăbiciune văzută a sufletului meu".*

A luptat, pentru apărarea credinţei, cu ereticii arieni, cu cei puternici ai timpului, împăratul Valens şi guvernatorul Modest, cărora le-a răspuns la ameninţările lor, adresate sfântului: *„Voi sunteţi demnitari, dar nu sunteţi vrednici de o cinste mai mare ca aceea ce I se cuvine lui Dumnezeu, şi nu vă pot considera, pentru că nu persoana, ci credinţa îl caracterizează pe creştin".*

Grija pentru oamenii săraci, ajutorarea celor din nevoi, uşurarea suferinţelor celor bolnavi, a fost grija permanentă a întregii vieţi a Sfântului Vasile, ca tânăr preot a împărţit întreaga avere celor din nevoi, iar, ca episcop, a înfiinţat şi organizat aşezăminte filantropice ce cuprindeau biserică, spitale, azile pentru bătrâni, şcoli pentru învăţarea meseriilor. Acest aşezământ, unic în istoria lumii, şi a Bisericii, a purtat numele sfântului, *„Vasiliada"*.

Sfântul Vasile a fost mai presus de trup, deşi locuia în trup, mustra cu blândeţe, dar nu ducea indulgenţa la slăbiciune,

a tâlcuit Scripturile, măreţia lui a fost în vorbirea despre Dumnezeu, întreaga lui viaţă fiind o înălţare la ceruri.

Opera sa, păstrată până astăzi, este remarcabilă, tratatele teologice, care combăteau ereziile, ce tulburau viaţa Bisericii, au fost normative în explicarea dreptei credinţe. La Sinodul II Ecumenic, din 381, lucrarea *„Despre Sfântul Duh"* a fost de bază pentru combaterea pnevmatomahilor. *„Hexaimeronul"* sau *„Despre crearea lumii"* dezvăluie personalitatea ce cuprindea cunoştinţe solide de astronomie, fizică, biologie, prin care se explică toate fenomenele legate de actul creaţiei. El afirmă că Dumnezeu nu poate fi cunoscut decât prin lucrările Sale, şi această cunoaştere se află la îndemâna oricui. Creaţia vorbeşte despre Creatorul său, ordinea din univers, legile fizice ale luminii, ale anotimpurilor, ale regnurilor, vegetal şi animal, toate mărturisesc despre Creatorul lor, Care le poartă de grijă, această purtare de grijă a lui Dumnezeu, faţă de creaţia şi lumea Sa, numindu-se pronie sau providenţă.

Omiliile rostite în biserică: *„Despre post"*, *„Către bogaţi"*, *„La sfinţii mucenici"*, *„Împotriva celor care se îmbată"*, *„Despre invidie"*, *„Către tineri"*, cuprind îndemnuri pedagogice, cu scopul formării conştiinţelor şi responsabilităţilor, ca viitori şi actuali creştini, activi, ai Bisericii.

În omilia ***„Ia aminte la tine însuţi"***, îndeamnă: *„Cercetează-te pe tine, cine eşti, cunoaşte-ţi firea ta, cunoaşte că trupul tău este muritor, nu te alipi de cele muritoare ca şi cum ar fi veşnice, nu te uita la trup, căci este trecător, ci poartă grijă de suflet, că este nemuritor. Ia aminte la tine însuţi, ca după mărimea păcatului, să primeşti şi ajutorul tratamentului. Ţi-e mare şi greu păcatul? Ai nevoie de pocăinţă adâncă, de lacrimi şi post, amare. Ia aminte de tine însuţi, să nu te rătăceşti pe drum, să mergi pe calea împărătească, ia aminte şi nu-ţi imagina cele ce nu sunt, ci întrebuinţează, spre folosul tău, cele ce sunt! Încetează de a te interesa de păcatele altora, ci întoarce-ţi ochiul sufletului spre*

cercetarea propriilor tale scăpări. Nu înceta de a te cerceta pe tine însuţi, ci să vezi dacă viaţa ta merge după poruncile Domnului, că eşti muritor. Dacă vrei şi vei lua aminte la tine însuţi, vei vedea uşor că toate patrupedele sunt plecate spre pământ, numai tu, omule, ai privirea spre cer, aşadar, ia aminte spre tine însuţi, ca să iei aminte la Dumnezeu!" **(Sfântul Vasile cel Mare,** omilia **„Ia aminte la tine însuţi" trad. Pr. D. Fecioru, p. 71-82).**

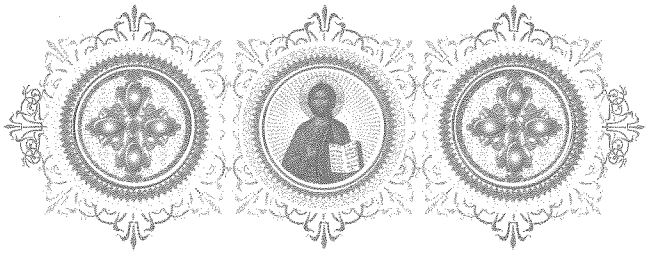
Viaţa Sfântului Vasile a fost o dăruire totală Bisericii, pentru că şi Liturghia ce-i poartă numele, dezvăluie curajul şi puterea credinţei, ce le-a împletit cu rugăciunea Anaforalei, de o rară şi profundă purtare de grijă faţă de mântuirea şi viaţa tuturor oamenilor.

Chiar şi în momentul plecării lui din această lume, în data de 1 ianuarie 379, a săvârşit o minune, prin care a salvat, câştigând un suflet, pentru Împărăţia cea veşnică a lui Dumnezeu.

În cetatea Cezareea se afla un medic foarte iscusit, iudeu, cu numele Iosif, Sfântul Vasile adesea lucra, cu acesta, în alinarea suferinţelor, însă Iosif nu dorea primirea Botezului. Sfântul Vasile îl îndemna: *„Oare părinţii tăi odinioară nu s-au botezat în nor? Şi nu au băut ei din piatra care era închipuirea lui Hristos?"*. Iosif rămânea în necredinţa sa. Când a sosit vremea mutării Sfântului Vasile la Dumnezeu, s-a îmbolnăvit şi l-a chemat pe doctorul Iosif, întrebându-l: *„Ce părere ai Iosif, despre cursul vieţii mele?"*, iar el, privindu-l cu luare aminte, i-a zis: *„Gătiţi toate cele de îngropare, căci va muri îndată!"*. Dar Vasile i-a zis: *„Nu ştii ce grăieşti"*. Iar Iosif i-a zis: *„Să mă crezi, că astăzi, mai înainte de a apune soarele, tu vei muri!"*. Iar Sfântul Vasile i-a zis: *„De voi trăi până mâine la ceasul al şaselea, ce vei face?"*. Răspuns-a Iosif: *„să mor!"*. Iar sfântul i-a zis: *„cu adevărat să mori păcatului, ca să viezi lui Dumnezeu!"*. Şi s-a rugat dumnezeiescul Părinte Vasile lui Dumnezeu, ca să-i prelungească viaţa până a doua zi, pentru mântuirea iudeului, şi i s-a împlinit rugăciunea. A doua zi, a trimis ca să-l cheme, dar doctorul nu credea că Vasile mai trăieşte,

dar venind şi văzându-l, a strigat: *„Mare este Dumnezeul creştinilor, şi nu este alt Dumnezeu afară de El (Psalmul 17, 34), deci mă lepăd de legea cea potrivnică lui Dumnezeu, şi mărturisesc credinţa creştină cea adevărată"*. Şi ridicându-se Vasile de pe pat, deşi erau prea slăbite puterile lui, a intrat în Biserică şi l-a botezat pe iudeu şi pe toţi ai casei lui, şi l-a numit pe el Ioan, împărtăşindu-l cu dumnezeieştile taine, singur slujind în acea zi şi învăţând, pe cel botezat, cele despre viaţa cea veşnică. Apoi, dând cea din urmă sărutare, a înălţat mulţumire lui Dumnezeu, Care cheamă pe toţi oamenii la mântuire, iar cel nou botezat a căzut la picioarele sfântului, zicându-i: *„Cu adevărat, robule al lui Dumnezeu Vasile, nici acum nu ai fi murit, dacă tu însuţi nu ai fi voit!"*.

Iar la înmormântarea sa, prietenul adevărat, Grigorie Teologul, care era atunci episcop al cetăţii Sasima, a cuvântat, arătând viaţa, plină de fapte bune, a marelui Vasile, ce împreună cu îngerii, înaintea Cerescului Părinte, slujesc Liturghia, şi mijlocesc pentru toţi care, cu vrednicie, îi poartă numele şi-l urmează, cinstindu-l! Amin!

VULTURUL RĂNIT AL ÎNALTEI TEOLOGHISIRI

Predică la Sfântul Grigorie Teologul (25 ianuarie)

Sfântul Grigorie Teologul a fost îndrăgit, apreciat şi apropiat de oamenii Bisericii. El vine astăzi şi străluceşte precum o stea care, luminând, niciodată nu-i este uitată lumina binefăcătoare. A cucerit inimile oamenilor, chiar dacă a fost rănit de nenumărate ori, a fost chinuit, s-a sacrificat pe sine însuşi, a fost îndrăgit de credincioşi, pentru că el însuşi a iubit mult pe Dumnezeul Cel în Treime descoperit, pe care, în faţa ipocriziei şi falsităţii eretice, L-a apărat, prin cuvânt şi faptă şi propria viaţă, a fost iubit pentru că a suferit foarte mult pentru Adevăratul Hristos Dumnezeu, din acest motiv a primit, de la Cel pe care-L slujea, darul iluminării, pentru că a reuşit să vorbească cu autoritatea cu care, El, pe Muntele Fericirilor, vorbea, şi cu mare putere, despre realitatea inatacabilă dumnezeiască.

Marele vultur, Grigorie, străbate, cu aripile sale, cele mai înalte culmi ale teologiei şi pătrunde, cu agerimea minţii sale,

taine de nepătruns pe care, apoi, revenind pe pământ, le descoperă celor însetaţi de cunoaştere şi de adevăr. Gândirea, viaţa şi faptele sfinţilor, pătrund adânc în sufletele iubitoare şi doritoare de sfinţenie. Cunoscându-le viaţa, lupta, calea slujirii lor, suntem chemaţi să ne adaptăm propria noastră viaţă la măsura sfinţeniei lor. De aceea, pentru a pătrunde taina de nepătruns a învăţăturii noastre, să zăbovim, în meditaţie şi tăcere a inimii, asupra vieţii şi slujirii acestui mare stâlp al Bisericii Mântuitorului Iisus Hristos, care, în vremuri de furtuni şi ameninţări, a apărat, explicat şi păstrat Ortodoxia în toată smerenia, frumuseţea şi biruinţa ei nepieritoare!

Veacul al patrulea este socotit veacul de aur al Bisericii, pentru că, în acest timp, au strălucit, prin viaţa şi slujirea lor, cei mai mari sfinţi, mărturisitori şi păstrători ai dreptei credinţe, atacată de ucigătoarele şi distrugătoarele învăţături eretice, de sorginte ariană, ce negau Persoana şi dumnezeirea Mântuitorului Iisus Hristos. În acest veac, Dumnezeu şi-a ales, chemând la lupte şi neîncetate slujiri, pe marii Părinţi Capadocieni, dintre aceştia, fiind şi cel sărbătorit astăzi, Grigorie, contemporan, devotat prieten şi frate întru slujire a Sfântului Vasile cel Mare, compatriot, deoarece s-a născut în provincia Capadocia, din Asia Mică, în anul 329, într-o familie de nobili. Sub influenţa mamei sale Nona, o femeie deosebit de pioasă şi trăitoare a credinţei, Grigorie dobândeşte, încă din pruncie, aleasa cale a vieţii creştine. El s-a născut foarte târziu, când Nona, mama sa, avea aproape 50 de ani, ca rod al rugăciunilor acestei sfinte răbdătoare. La doi ani după naşterea lui, s-a născut primul său frate, Chesarie, pe care Grigorie l-a iubit nespus, împreună au crescut, împreună şi-au început studiile.

În Cezareea, oraş cu 400.000 de locuitori în timpul Sfântului Grigorie, va cunoaşte pe Vasile, cel care, în 370, va deveni mitropolitul oraşului şi părinte al întregii provincii. După studiile din Cezareea, va merge la Alexandria, apoi în vestita

cetate Atena, unde, timp de 6 ani, va studia gramatica, retorica, matematica, filosofia, muzica, teologia. Gruparea studenţilor creştini din Atena, conduşi de marele Vasile, au impresionat pe profesorii şi colegii lor. Nu cunoşteau decât calea Bisericii şi a studiului. Au făgăduit aici, lui Dumnezeu, să-şi dedice viaţa lor monahismului, lucru pecetluit, care, peste câţiva ani, avea să se împlinească.

În anul 359 părăsesc Atena, ajung în Constantinopol, capitala imperiului unde îl întâlneşte Grigorie pe fratele său Chesarie, care practica medicina, apoi pleacă în patria lor, Nazianz. În acest an, conform făgăduinţei făcute, Vasile se dedică monahismului, întemeind mănăstirea pe malul râului Iris, de unde, insistent, îl cheamă pe Grigorie, ca împreună, să clădească noua slujire, în meditaţie şi rugăciune. Anul următor, pentru că era cerut să fie hirotonit preot, Grigorie pleacă în mănăstirea marelui Vasile. Aici, rugăciunea lor dura ore nesfârşite, zilele petrecute în tăcerea rugăciunii fiind cele mai fericite pe care le-au putut trăi vreodată.

În anul 361, părăseşte singurătatea şi se reîntoarce în Nazianz. Pe tronul Imperiului urcase Iulian, cel care va lupta împotriva Bisericii, cu aprigă ură. Grigorie este chemat să devină preot. În timpul hirotoniei, a trăit o înfricoşătoare spaimă, la măreţia înaltei slujiri pe care o primise, prin punerea mâinilor arhiereului. Preotul nu este oricine, trebuie să fie un luptător duhovnicesc, să-şi biruiască patimile, să se îngrijească de o viaţă virtuoasă, să pregătească pe creştini, luminându-i cu fapta şi cuvântul, pregătindu-i spre sfinţenie şi nemurire. Drum greu, pe care Grigorie îl ştia, dar, ca orice preot, conştient de ceea ce lucrează şi este, Duhul Sfânt îl întărea, şi-l făcea capabil să mărturisească: *„Adevăraţii părinţi ai ortodoxiei sunt cei care se luminează, curăţesc, ca să poată învăţa taina cuvântului, spre sfinţire şi mântuire. Luaţi aminte la aceste lucruri ale dreptei noastre credinţe: firea Tatălui, a Fiului, a Sfântului Duh, nu se împarte, este una,*

nici nu se amestecă, cum spun ereticii sabelieni! Cele trei ipostasuri au fiecare lucrarea şi însuşirea lor proprie. Tatăl este nenăscut - Creatorul lumii, Fiul - născut, Mântuitorul lumii, Duhul Sfânt - purces din Tatăl, precum lumina din soare, Sfinţitor al lumii. Vedeţi ce simple sunt cele mai presus de gânduri, când, prin curăţire şi rugăciune sinceră, se înţeleg?" **(Cuvântarea a doua teologică)**

Grigorie era cerut de Biserică să lupte. Atanasie, după al cincilea exil, părea că predă ştafeta. Voia Bisericii este voia lui Dumnezeu. Era trebuinţă de noi strategii. Vremurile erau grele, împăratul Iulian era păgân fanatic şi creştin apostat, prigonea Biserica, nu pentru mult timp, dar, în acest timp, era nevoie de noi stâlpi de lumină, şi aceştia erau Vasile şi Grigorie.

Întrucât Ortodoxia era greu încercată prin agitaţia arienilor, Vasile, mitropolitul Cezareii, a chemat la hirotonia, în episcop, pe Grigorie, lucru petrecut în duminica Floriilor a anului 372, pe seama cetăţii Sasima. În momentul hirotoniei, după *„Sfinte Dumnezeule"*, Grigorie s-a umplut de o nesfârşită iubire faţă de Duhul Sfânt, pentru că Acesta l-a umplut şi-l va călăuzi toată viaţa, în bucurii şi încercări îi va fi călăuzitor. Străin lucru, cum omul muritor se face vas al Duhului Sfânt şi purtător de sfinţenie!

Sasima va fi o mare decepţie a lui Grigorie, un târg aşezat, cu nor de praf, cu trăsuri ce se îndreptau spre Siria, cu oameni puţini ştiutori de carte, cu o sălbăticie ce-i caracteriza, datorită vieţii aspre pe care o duceau în acest târg, aflat la marginea Imperiului, a civilizaţiei şi a ordinii. Situaţia Ortodoxiei era, în Răsărit, în mare suferinţă, datorită împăratului arian Valens, ortodocşii erau persecutaţi, li se luau bisericile, erau izgoniţi şi arestaţi. De aceea, Grigorie, în aceste timpuri, alerga prin ploi, arşiţă, praf, ca să-şi împlinească misiunea sa, vocea Ortodoxiei să fie auzită, iar dreapta credinţă să nu fie trădată.

În capitala Imperiului nu mai exista nicio biserică ortodoxă, toate fuseseră confiscate. Nu aveau episcop, nici o călăuză

duhovnicească, se ascundeau prin peşteri, după moartea ereticului împărat au plecat să-l aducă aici pe Grigorie. I-au vorbit deschis: *„Nu avem nici o biserică, de o să vii în capitală, toate se vor schimba"*. Rugăminţile lor l-au înduplecat pe Grigorie. În toamna anului 378, Grigorie intră în cetatea cu 300.000 de locuitori, majoritari eretici arieni, puţini păgâni idolatri şi puţini ortodocşi. Ajuns aici, ereticii l-au lovit cu pietrele, simţeau farul Ortodoxiei, care-i va pune în mare nesiguranţă. Ca oarecând Pavel, în cetatea Listra, Grigorie nu s-a speriat. Duhul Sfânt îl trimisese aici să salveze cetatea de erezie, de aceea a rămas. În Noua Romă nu mai era nicio biserică ortodoxă, de aceea a deschis o capelă mică, unde Grigorie liturghisea, predica, îmbărbăta şi întărea. Adevărul trebuia vestit. Ortodocşii au început să se întărească, inimile s-au umplut de adierea adevărului, mintea lor a găsit sprijin împotriva ereticilor. Aici va rosti cele cinci „**Cuvântări teologice**". Era un vulcan pentru adevăr şi un vultur pentru ortodoxie.

Astfel va argumenta, combătând erezia ariană: *„Cuvântul Hristos s-a născut în lume pentru o cauză. Iar aceasta a fost ca să te mântuieşti tu, care-L jigneşti şi tăgăduieşti, care dispreţuieşti dumnezeirea, fiindcă a primit grosimea ta. El s-a născut, dar era născut din veci, Se naşte din fecioară, una îl arată Om, cealaltă Dumnezeu. El se naşte aici fără Tată, dar acolo fără mamă, amândouă fiind proprii dumnezeirii. A fost în pântece, dar a fost cunoscut de prooroc, care era purtat şi el în pântece, şi a săltat, în prezenţa Cuvântului, pentru Care a fost făcut. A fost pus în iesle, dar a fost slăvit de îngeri şi vestit de o stea şi închinat de magi. Cum nu eşti uimit de ceea ce vezi? A fugit în Egipt, dar alungă pe egipteni, S-a botezat ca Om, dar a fost biruit ca Dumnezeu, a flămânzit, dar a săturat mii de oameni, căci El este pâinea cea dătătoare de viaţă şi cerească, a însetat, dar a strigat: „de însetează cineva, să vină la Mine şi să bea"* **(Ioan 7, 27)**, *a obosit, dar este odihna celor obosiţi şi împovăraţi, era îngreuiat de somn, dar calcă uşor pe mare şi ceartă vânturile, şi salvează pe Petru, care se scufunda; se roagă, dar şi*

împlineşte rugăciunea, lăcrimează dar şi opreşte plânsul, întreabă unde a fost pus Lazăr, căci era om, dar învie pe Lazăr, căci era Dumnezeu. E urcat pe cruce fiind pironit pe ea, dar ne reface prin ea, moare, dar dă viaţă şi desfiinţează moartea prin moarte, e înmormântat, dar învie, pogoară în iad, dar scoate suflete de acolo, pentru că S-a înălţat la ceruri, dar va veni să judece vii şi morţii şi să cerceteze cuvintele tale, dacă ele îţi sunt prilej de rătăcire, înlătură rătăcirea ta, şi urmează dreapta credinţă". **(A treia cuvântare teologică, Despre Fiul, Cuvântul 29, p. 67-69).**

La sfârşitul acestor inspirate cuvântări, obştea bisericii Învierii era senină, se bucurau pentru credinţa lor şi pentru darul lui Grigorie. De Sfintele Paşti, ale anului 379, ereticii arieni au pus la cale un atac asupra vieţii Sfântului Grigorie. Înainte de miezul nopţii, Grigorie a botezat mulţime de păgâni şi eretici arieni. Când a început citirea lepădărilor, i-a alungat pe diavoli cu puterea preoţiei. Dar, în acelaşi timp, o gloată, înarmată, a pătruns în mica turmă ortodoxă, lovind cu înverşunare, Grigorie, cu chipul lui plin de sfinţenia omului îndumnezeit, privea îndurerat. La un moment dat s-au privit gloata cu sfântul, cei dintâi au plecat ruşinaţi, el a rămas alături de fiii săi răniţi, să sărbătorească Paştile, pentru că biruise Ortodoxia, Grigorie fiind gata pentru mucenicie, pentru a descoperi şi învăţa adevărul.

După ce, vreme îndelungată, Grigorie a cuvântat, ridicând gândirea, asemeni unui vultur, pe culmile teologhisirii, apărând dumnezeirea Mântuitorului Iisus Hristos şi deofiinţimea Lui cu Tatăl, acum venise vremea cuvântării despre Duhul Sfânt.

A explicat că cele spuse despre Tatăl şi Fiul sunt valabile şi pentru Duhul Sfânt. Precum cele două Persoane sunt, amândouă, Dumnezeu şi lumină adevărată şi deofiinţă, tot aşa, şi Duhul Sfânt, este Dumnezeu. Ceea ce le deosebeşte, este modul existenţei: Tatăl este nenăscut, Fiul este născut, Duhul Sfânt este purces: *„Şi ca să înţelegeţi mai bine, vă spun aceasta; în epoca Vechiului Testament, Tatăl Cel veşnic S-a descoperit prin prooroci,*

în epoca Noului Testament, Fiul se descoperă pe Sine, iar, în El, vedem pe Tatăl Cel nevăzut, în ziua Cincizecimii, Duhul Sfânt întemeiază Biserica, continuând lucrarea Fiului, chemându-ne pe toţi la sfinţenie. Ca pe un dar dumnezeiesc mărturisesc această învăţătură, cu aceasta trăiesc şi cu aceasta am să mor, slăvind şi închinându-mă Tatălui şi Fiului şi Duhului Sfânt, care au una şi aceeaşi dumnezeire de obşte".

În tot acest timp, Grigorie aducea la credinţă, zi de zi, mulţime de eretici arieni şi mulţi păgâni. Lucrarea Duhului Sfânt strălucea în trupul plin de osteneli şi îndelungate privegheri. Fericitul Ieronim, cel care i-a ascultat cuvântările, fascinat de ele, şi de cel care le rostea, le-a tradus în limba latină.

La începutul lunii mai a anului 381, împăratul Teodosie convoacă cel de-al doilea Sinod ecumenic. Lucrările Sinodului s-au bucurat de prezenţa lui Grigorie, prima grijă fiind completarea Simbolului de credinţă de la Niceea, din anul 325. Acum trebuia mărturisită dumnezeirea Duhului Sfânt, lucru pe care, cu influenţa, gândirea şi arta cuvântului lui Grigorie, au făcut-o.

În timpul lucrărilor Sinodului, Grigorie a strălucit de sfinţenie şi adâncă smerenie. Diavolul lupta împotriva smereniei lui, lovindu-l cu o boală neaşteptată. La 51 de ani se simţea epuizat, dar, în inima lui, avea prezentă Preasfânta Treime, aşa că, peste câteva zile, şi-a revenit complet, încât, pentru a continua lucrările, precum o rază de soare ce apare, după multe zile de frig şi ceaţă, pleacă, pe propriile picioare în biserica „Sfânta Irina", unde se ţineau lucrările Sinodului, preluând preşedenţia, în locul lui Meletie, cel adormit în Domnul.

După zile de luptă cu ereziarhii pnevmatomahi, biruinţa se arăta firavă, dar vizibilă. Bisericile erau acum toate ortodoxe, credincioşii studiau Cuvântările lui Grigorie, Biserica triumfa, împotriva ereziilor, prin teologia lui Grigorie, precum razele de soare coc boabele de grâu, tot aşa, şi teologia sfântului hrănea pe cei credincioşi şi întărea Biserica, el devenise dascăl al lumii.

Fericitul Ieronim purta cu el, în partea apuseană a imperiului, Cuvântările lui Grigorie, şi le răspândea ca normative.

La câteva zile, epuizat de asceză, Grigorie, pururea vultur neajuns al Duhului, a socotit că a venit vremea eliberării: *„Sfinţiţilor părinţi, fiind vorba despre pacea Bisericii, pentru că ea este acoperită de furtună, am hotărât să devin un al doilea Iona. Sunt gata, aruncaţi-mă în mare, dar împăcaţi-vă şi faceţi cele ale Bisericii! Da, m-am hotărât, plec, predau tronul şi preşedenţia Sinodului, e o cinste pentru mine, trupul meu bolnav mă îndeamnă să renunţ. Alţii m-au adus pe tron, îmi iau rămas bun de la el cu bucurie, ceea ce am ştiut, v-am dat, acum plec, însă gândul, inima, sufletul, sunt la Preasfânta Treime, Care ne-a mântuit"*.

Cuvinte de admiraţie pentru sfânt, care nu lua nimic în seamă, gândul era împlinit, acum căuta liniştea în depărtări. În ceasurile de rugăciune, o lumină, precum un nor, se ridica deasupra lui. Erau clipele mângâierii Duhului Sfânt, care-l mângâiau şi-l întăreau pentru lucrarea ce o împlinise în cetatea marelui Constantin.

După ani de lupte pentru Ortodoxie, slujea pentru ultima dată, Liturghia de rămas bun: *„Fiilor, păziţi cele ce v-am învăţat!"*. Şi astfel părăseşte, pentru totdeauna, Constantinopolul, retrăgându-se în liniştea Nazianzului, unde, fire poetică cum era, începe să scrie, în versuri, taina teologiei. Se ruga mult, scria poeme şi scrisori, primea pe oricine căuta să-l privească, teologia lui se impunea în Răsărit, dar şi în Apus, pe care a vrut să le unească în unitatea învăţăturii Treimii Celei mai presus de cuget.

În tot acest timp, a explicat modul în care, în Persoana Mântuitorului, S-au unit cele două firi, dumnezeiască şi omenească: *„Ceea ce nu iei asupra ta, nu poţi vindeca. Omul a căzut prin strămoşul Adam. Dumnezeu l-a iubit atât de mult, încât cea de-a doua Persoană a Preasfintei Treimi, Iisus Cuvântul Tatălui, se face Om. Aceasta înseamnă că Hristos Îşi asumă întreaga fiinţă omenească, Se uneşte cu aceasta şi o îndumnezeieşte. De aceea, nu*

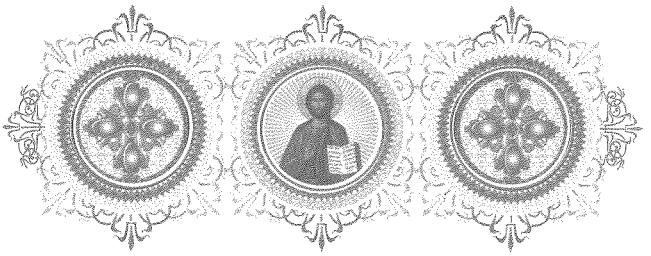
uitaţi aceasta: ceea ce a luat asupră-Şi Hristos, aceea este ceea ce se îndumnezeieşte. Ce nu a luat asupra Sa, rămâne nevindecat, adică rămâne în păcat, în moarte duhovnicească".

Adesea vorbea prin pilde şi analogii pe care le lua din lumea creată, şi, pe care, le făcea cu putinţă, uşor de înţeles, gândirii omului: *„Ca să mântuiască pe om, Hristos îşi asumă firea omenească, care nu este absorbită, sau anihilată, de cea dumnezeiască, ci împreună, sunt unite în Persoana Celui ce ne-a mântuit".*

După anul 381 se întorsese pacea în Biserică. Sinodul al doilea ecumenic adusese şi apărase adevărul. Bătrânul Grigorie îşi simţea misiunea, în această lume, împlinită. Ordinea şi rânduiala ierarhiei cereşti trebuia imitată de cea pământească. Dezordinea este ruina lumii fizice, precum şi a celei sociale. În Biserică este necesară aceeaşi ordine, ea trebuind să imite pe cea cerească.

După jumătatea lunii ianuarie, a anului 389, cu zăpezi şi îngheţuri în Nazianzul copilăriei, Grigorie aştepta deznodământul şi cununa vieţii ostenelilor pământeşti. Chipul său răspândea fericita şi netrecătoarea lumină. Privi cu blândeţe pe cei care îi erau alături. Veşnicia şi Împărăţia Preasfintei Treimi îi erau ultima destinaţie, pe care o aşteptase întreaga viaţă. În a douăzeci şi cincea zi a lui ianuarie, Grigorie s-a înălţat, precum vulturul la ceruri, rănit, atacat şi, de multe ori, defăimat; Grigorie, Sfântul Capadocian, a rămas vulturul care a străbătut cu viaţa, mintea, sufletul, văzduhul, aducând lumii învăţătura, şi i-a descoperit calea spre înălţimea veşniciei.

Teologia lui a rămas normativă, din ea şi cu ea înfruntăm eresurile, atacurile, defăimările, iar el ne învaţă că, prin lucrarea Duhului Sfânt, ajungem la cunoaştere, experimentându-o, în taina rugăciunii, şi a Sfintei Liturghii, care ne cheamă pe toţi *„cu frică de Dumnezeu, cu credinţă şi cu dragoste"*. Amin!

SÂNGELE MARTIRILOR, PUTEREA CREDINŢEI BISERICII

Predică la sărbătoarea Sfântului Mare Mucenic Gheorghe, purtătorul de biruinţă (23 aprilie)

Astăzi cinstim pe marele martir şi purtător de biruinţă Gheorghe, lauda Bisericii, care a primit cununa veşnică a măririi pentru că a mărturisit cu tinereţea, curajul şi preţul vieţii sale, credinţa în Mântuitorul Iisus Hristos, Cel înviat, care a biruit moartea şi care biruieşte, prin sfinţii Săi, răutatea necredinţei şi a manifestării răului în lume.

Sfântul Gheorghe străluceşte, pe cerul credinţei, ca un luceafăr, ce ne încurajează, dându-ne tăria credinţei, în faţa tuturor încercărilor care vin asupra noastră.

Cuvântul Domnului: *„cine îşi va pierde viaţa pentru Mine, o va câştiga"* (Matei 16, 25), au fost cele ce au călăuzit conştiinţa tânărului Gheorghe, născut într-o familie creştină, încă din copilărie dorindu-şi să fie ostaş neînfricat al Mântuitorului Hristos. Amintirea şi pomenirea lui, astăzi, ne readuce înaintea

ochilor, viaţa celor trei secole primare ale Bisericii, în care, sângele nevinovat al martirilor, a curs neîncetat pentru credinţa în Mântuitorul Cel înviat. Au fost trei sute de ani de suferinţă pentru credinţă, curajul credinţei fiind atunci, adesea, înăbuşit în torturi, suferinţe, închisoare şi moarte. De la primul martir, Ştefan (**Faptele Apostolilor, cap. 8**), până astăzi, martirajul Bisericii nu a încetat, mereu plătindu-se, pentru credinţă, preţ de sânge. Aşa cum ne-a învăţat Mântuitorul Iisus Hristos: *„Dacă vă urăşte pe voi lumea, să ştiţi că pe Mine, mai înainte decât voi, M-a urât"* (**Ioan 15, 18**); *„Dacă M-au prigonit pe Mine, şi pe voi vă vor prigoni"* (**Ioan 15, 20**).

Harul şi chemarea martiriului sunt căi sigure spre viaţa şi Împărăţia cea veşnică a lui Dumnezeu. Orice creştin este chemat ca, în şi prin credinţă, să fie capabil să îşi pecetluiască darul credinţei, prin mărturia cea adevărată, cu preţul acestei vieţi, scurte şi trecătoare.

Sfântul Gheorghe este, pentru noi, un exemplu de credinţă şi viaţă creştină adevărată. Martirii sunt cei care, înaintea Preasfintei Treimi, mijlocesc pentru noi, aşa cum o mărturiseşte glasul Sfântului Apostol şi Evanghelist Ioan, în ultima carte, vizionară, a Noului Testament: *„Şi când a deschis pecetea a cincea, am văzut, sub jertfelnic, sufletele celor înjunghiaţi pentru cuvântul lui Dumnezeu şi pentru mărturia pe care au dat-o. Şi strigau, cu glas mare, şi ziceau: până când, Stăpâne sfinte şi adevărate, nu vei judeca şi nu vei răzbuna sângele nostru, faţă de cei ce locuiesc pe pământ? Şi fiecăruia dintre ei i s-a dat câte un veşmânt alb şi li s-a spus ca să stea în tihnă, încă puţină vreme, până când vor împlini numărul şi cei împreună-slujitori cu ei şi fraţii lor, cei ce aveau să fie omorâţi ca şi ei"* (**Apocalipsa 6, 9-11**).

Vocaţia martirică este specifică Bisericii, chemată să dea mărturie, într-o lume marcată de umbrele şi manifestarea răului. Exemplul pilduitor de credinţă martirică, îl aflăm în chipul, plin de tinereţe, al viteazului martir Gheorghe, care ne este înfăţişat

cum luptă împotriva diavolului, cel urâtor de oameni, şi fiu al minciunii, pe care-l biruieşte cu puterea Mântuitorului, ce lucrează în el: *„La dregători şi la regi veţi fi duşi pentru Mine, spre mărturie lor şi păgânilor. Iar când vă vor da pe voi în mâna lor, nu vă îngrijiţi cum sau ce veţi vorbi, căci se va da vouă, în ceasul acela, ce să vorbiţi; fiindcă nu voi sunteţi care vorbiţi, ci Duhul Tatălui vostru este Cel care grăieşte întru voi, va da frate pe frate la moarte şi tată pe fiu şi se vor scula copiii împotriva părinţilor şi-i vor ucide, şi veţi fi urâţi de toţi pentru numele Meu; iar cel ce va răbda până în sfârşit, acela se va mântui“* **(Matei 10, 18-22)**.

Pentru a înţelege condiţiile istorice ale prigonirii Bisericii, trebuie să prezentăm o scurtă imagine a lumii Imperiului Romei care era condus de împăraţi ce, din anul 64 d. Hr., au declanşat numeroase persecuţii asupra Bisericii, cărora au căzut victime numeroşi sfinţi martiri, cum este şi sfântul, mare, purtător de biruinţă, Gheorghe.

Cel mai sângeros persecutor a fost împăratul Diocleţian (284-305), care, prin patru legi (edicte), a interzis, cu desăvârşire, existenţa Bisericii şi a fiilor ei, creştinii. Celebră a rămas formularea juridică a jurisprudenţei romane: *„Vouă, creştinilor, nu vă este îngăduit a exista“*.

Sfântul Gheorghe s-a născut în Capadocia (o provincie din Asia Mică), fiind crescut şi educat în credinţa în Mântuitorul Iisus Hristos. Rămas orfan, de mic, de tată, s-a mutat, cu mama sa, în oraşul Lida din Palestina, locul de origine a mamei lui. La vârsta tinereţii, a intrat în armata imperială a Romei (serviciu ce dura vreme de 25 de ani). Ca ofiţer al armatei, era foarte bun strateg, şi demn de încredere, lucru care a făcut să fie foarte apreciat de superiorii săi.

Disciplina armatei imperiale era una de temut, de aceea, şi cuceririle lor erau, mai tot timpul, expresie a antrenamentului, seriozităţii şi, mai ales, a devotamentului, cultivat şi impus, ostaşilor romani. Când împăratul, în anul 303, a început lupta

împotriva Bisericii, Sfântul Gheorghe a mărturisit că este creştin, crede şi mărturiseşte pe Iisus Hristos, Dumnezeul Cel veşnic, şi nu se supune hotărârii imperiale, să sacrifice zeităţilor şi, mai ales, să-l cinstească pe împărat ca zeu.

Pentru curajul credinţei sale, a fost supus celor mai înfiorătoare chinuri. Închis în temniţă, a fost legat pe o roată, plină cu obiecte ascuţite, din care scăpând nevătămat, a făcut ca mulţi păgâni să devină creştini, chiar şi soţia împăratului, Alexandra, a mărturisit că este creştină. Apoi, picioarele i-au fost puse în fier înroşit, din care scapă, din nou, nevătămat. În timpul chinurilor, a înviat un om înmormântat, iar acesta, ieşind din mormânt, s-a închinat Sfântului Gheorghe, mărturisind puterea Mântuitorului Iisus Hristos, Care lucra în el şi care avea darul să rodească, şi în sufletele păgânilor, seminţele credinţei curajului mărturisirii. Sfântului Gheorghe i s-a sfâşiat carnea de pe trupul său, i-au fost bătute cuie în picioare, însă, puterea credinţei în Mântuitorul Iisus Hristos, l-au făcut biruitor. În urma acestor cumplite chinuri, pentru că mulţi păgâni deveneau creştini, în ziua de 23 aprilie, a anului 303, a fost decapitat, trupul său, sfânt, fiind dus, de creştini, în oraşul Lida, unde, şi astăzi, există biserica sfântului, şi mare parte din moaştele sale, de minuni făcătoare, precum şi lanţurile cu care a fost legat sfântul în închisoare. Aşa a primit crucea martiriului marele ostaş, şi neînfricat luptător al Bisericii, Gheorghe purtătorul de biruinţă.

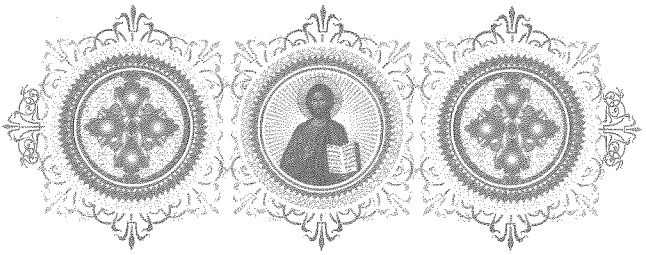
El a fost reprezentat pe steagul oficial al oştirii lui Ştefan cel Mare, pe care este scris: *„O luptătorule, biruitorule, mare Gheorghe, în nevoi şi nenorociri, grabnic ajutător şi cald sprijinitor, iar celor întristaţi, bucurie nespusă, primeşte de la noi această rugăciune, a smeritului tău rob, din mila lui Dumnezeu, domnul Ţării Moldovei, păzeşte-l pe el neatins în lumea aceasta şi în cea de apoi, cu rugăciunile celor ce te cinstesc pe Tine“.*

În firea omenească există instinctul conservării şi apărării vieţii, dar martirii au primit, datorită credinţei lor, puterea de

la Mântuitorul Hristos, ca să biruiască şi să lupte asupra celor răi. Numele lor sunt mereu pomenite, ei mijlocesc, pentru noi, înaintea Mântuitorului.

Sfântul Gheorghe este grabnic ajutător şi folositor celor din nevoi, celor bolnavi vindecător, împăraţilor apărător, şi celor aflaţi în robia suferinţelor, grabnic miluitor. Sărbătoarea lui ne cheamă la întărirea credinţei, lauda martiriului este împlinirea misiunii ce o avem pe acest pământ.

Prin sângele credinţei lor, au izvorât roduri de vindecări, iar Sfântul Gheorghe străluceşte, între toţi martirii, pentru curajul credinţei lui. El ne învaţă să fim curajoşi în credinţă, să-l urmăm în împlinirea faptei celei bune, iar sărbătoarea lui, să fie prilej de cercetare a propriei vieţi, pe care să o închinăm Mântuitorului nostru. Credinţa şi martiriul său să fie sensul vieţii noastre! Amin!

PE CARE DIN PROOROCI N-AU PRIGONIT PĂRINŢII VOŞTRI?

Sfântul Prooroc Ieremia (1 mai)

Alături de Sfântul Prooroc Ilie, Ieremia, cel pe care Biserica îl cinsteşte pe data de 1 mai, face parte dintre marii prooroci, care au fost aleşi de Dumnezeu şi care au avut de înfruntat grele obstacole din partea celor care deveniseră uneltele diavolului.

Ieremia a fost fiul preotului Hilkia, născut în localitatea Anatot, şi ales încă din pântecele mamei lui, spre a fi stâlpul de lumină care să strălucească în întunecata noapte a necredinţei şi neascultării faţă de Dumnezeu. Fost-a cuvântul Domnului: *„Înainte de a te fi zămislit în pântece te-am cunoscut şi înainte de a ieşi din pântece te-am sfinţit şi te-am rânduit prooroc pentru popoare“* **(Ieremia 1, 5)**.

Misiunea lui a fost de durată, activitatea profetică desfăşurându-se timp de 40 de ani, sub domnia a cinci regi. Regatul Iuda, în momentul începerii activităţii proorocului

Ieremia, se afla într-o totală decadenţă, morală şi religioasă. Regele Manase, care a întrecut, în răutăţi, pe toţi predecesorii săi, a introdus cultul zeităţilor păgâne, iar după el, fiul său, a continuat aceleaşi fărădelegi, bazate pe multă nedreptate, cei bogaţi abuzau şi asupreau pe cei săraci, Legea era nesocotită, profeţii falşi, mincinoşi, vesteau timpuri de pace, răutatea şi crima erau la ordinea zilei.

În momentul când Domnul l-a chemat, Ieremia se scuză, că este prea tânăr, şi că nu are darul oratoriei. Dar Dumnezeu, Cel ce alege pe cele slabe, ca să ruşineze pe cele puternice **(I Corinteni 1, 28)**, îl linişteşte spunându-i: *„Să nu zici sunt încă tânăr, căci la câţi te voi trimite, la toţi vei merge şi tot ceea ce-ţi voi porunci, vei spune. Să nu te temi de dânşii, căci Eu sunt cu tine, ca să te izbăvesc"* **(Ieremia 1, 6-8)**. *„Eu te fac astăzi cetate întărită, stâlp de foc şi zid de aramă înaintea acestei ţări întregi, ei se vor lupta împotriva ta, dar nu te vor birui, că Eu sunt cu tine ca să te izbăvesc, zice Domnul"*.

Ca oarecând marele Apostol Pavel, care dădea cuvinte mângâietoare ucenicului său Timotei, episcopul Efesului, care era la fel de tânăr, Ieremia este încurajat, dar şi avertizat, că lucrarea lui Dumnezeu va fi vizibilă în viaţa lui, şi că toate încercările şi provocările din partea duşmanilor lui se vor lovi de zidul, pe care Domnul îl va ridica, spre ocrotirea şi împlinirea misiunii sale.

A dus viaţa în totală curăţenie trupească, nefiind niciodată căsătorit, fiind chipul desăvârşit al monahului creştin, care-L preamăreşte pe Dumnezeu prin trupul său.

Tensiunea dintre puternicii timpului şi Proorocul Ieremia era menţinută, argumentată, şi de o mulţime de prooroci mincinoşi, care aveau rolul de a linişti, prin preziceri false, populaţia, şi a o duce într-o totală eroare. Mesajul său era unul care avea, ca scop, întoarcerea poporului de pe căile cele rele, cele mai grave păcate, pe care fii lui Iuda le săvârşeau, erau necredinţa

şi nerecunoştinţa, deoarece nesocoteau marea dragoste a lui Dumnezeu faţă de ei: *„Aşa zice Domnul: ce nedreptate au găsit în Mine părinţii voştri, de s-au depărtat de Mine şi s-au dus după deşertăciuni şi au devenit ei înşişi deşertăciune?... Miraţi-vă de aceasta, ceruri, cutremuraţi-vă, îngroziţi-vă, zice Domnul. Că două rele a făcut poporul Meu: pe Mine, izvorul apei celei vii M-au părăsit, şi şi-au săpat fântâni care nu pot ţine apa"* **(Ieremia 2, 5-13)**.

Pentru faptul că au lepădat, din inimile lor, pe adevăratul şi veşnicul Dumnezeu, pedeapsa, inevitabilă, va veni peste tot poporul: *„Lucruri înspăimântătoare se petrec în această ţară, profeţii profeţesc minciuni, preoţii învaţă ca şi ei, şi poporului Meu îi place aceasta; fiecare înşeală pe prietenul său şi nu spune adevărul; şi-au deprins limba la minciună şi viclenii"* **(Ieremia 9, 6)**. *„Voi trimite asupra lor patru feluri de pedepse, zice Domnul, sabia ca să îi taie, câinii ca să-i sfâşie, păsările cerului şi fiarele câmpului ca să-i piardă"* **(Ieremia 15, 3)**.

Prin fapte simbolice, Sfântul Proororc se luptă să le demonstreze că, dacă s-ar întoarce către Dumnezeu, cu toată fiinţa lor, vor fi iertaţi, dar, pe când grăia aceste cuvinte în templu, fiul preotului Imer l-a lovit şi l-a aruncat în temniţă. Aproape nimeni dintre profeţii Vechiului Testament nu a îndurat atâta suferinţe, umilinţe, chinuri, bătăi, atentate la viaţa sa, însă nimic din toate acestea nu l-au abătut de la misiunea sa, ca mijlocitor între Dumnezeu şi oameni. Chiar şi rudele sale căutau să-l omoare, pentru că nu le era pe plac profeţia sa.

Un mare obstacol, în misiunea lui, a fost prezenţa profeţilor falşi, care au întors intenţiile regelui Sedechia, care nu a ascultat de sfatul şi îndemnurile marelui prooroc Ieremia. De aceea, el deplânge soarta acestor pseudo-profeţi: *„Vai de părinţii care pierd şi împrăştie oile turmei Mele"* **(Ieremia 23, 1)**.

Timpurile robiei babilonice sunt inevitabile, 70 de ani poporul va plăti pentru necredinţa şi neascultarea sa. El arată că Dumnezeu se foloseşte de regele Babilonului pentru a pedepsi

neascultarea şi necredinţa. Conaţionalii săi vor să-l omoare, aruncându-l într-o groapă cu noroi. Din această mare primejdie a fost salvat de un străin, etiopian, care era mai milos decât propriul popor.

Aşa cum profeţise, în al nouălea an al domniei lui Sedechia, regele Babilonului a înconjurat cetatea, mutilând pe rege şi ducându-l în robie, înainte de aceasta, ucigându-i, în faţa ochilor, proprii fii.

Ieremia Proorocul, aflându-se în închisoare, a fost eliberat, iar Nabucodonosor i-a acordat libertate deplină, poporul, în marea lui parte, fiind dus în sclavie, timp de 70 de ani. Odată cu aceasta, în anul 586 î. Hr., a căzut, pentru totdeauna, regatul Iuda.

Întâmplându-se o răscoală împotriva babilonienilor şi a guvernatorului rămas cu administrarea ţării, poporul pleacă în Egipt, luându-l pe Ieremia cu ei. Şi aici, proorocul îi mustra pentru păcatul idolatriei, iar ei îl omoară cu pietre. Aşa şi-a sfârşit viaţa pământească trimisul ceresc, îngerul Domnului, care a căutat să întoarcă poporul din fărădelegile lui. După ce l-au omorât, şi-au dat seama de crima făcută, şi-l cinsteau ca pe un adevărat prooroc.

De altfel, şi contemporanii Mântuitorului Iisus Hristos, Îl confundau cu Ieremia Proorocul **(Matei 16, 14)**. El este ca şi Sfântul Ilie, un prototip al Mântuitorului, chemarea lui fiind, adesea, refuzată.

Opacitatea lumii la glasul şi mesajul lui Dumnezeu, atunci, ca şi astăzi, nu a rămas nepedepsită. Anii de robie au fost grei, doar tribul Iuda s-a reîntors în patrie, ceilalţi s-au risipit în întregul Imperiu Babilonian. Sfântul Prooroc Ieremia le-a profeţit timpuri de bunăstare odată cu venirea Mântuitorului Iisus Hristos: *„Iată, vin zile, zice Domnul, când voi încheia cu casa lui Israel şi Iuda un Testament Nou"* **(Ieremia 31, 31)**. De asemenea, el profeţeşte momentul Naşterii Domnului şi refuzul mai marilor timpului de a-L primi: *„Glas în Rama s-a auzit, plângere, tânguire multă, Rahila*

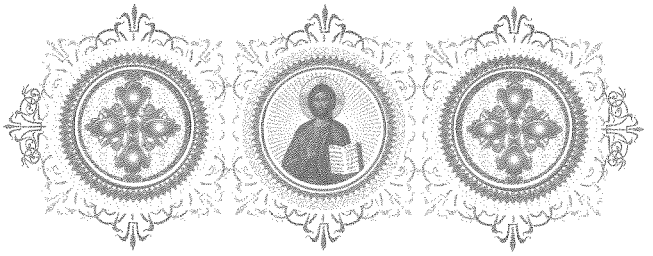
plângea pe fiii ei, şi nu voia să se mângâie, pentru că nu mai sunt" **(Ieremia 31, 45).**

Sfântul Prooroc Ieremia a fost martorul căderii şi sfârşitului definitiv a regatului Iuda şi a Ierusalimului. Templul Domnului a fost, definitiv, dat în mâna babilonienilor, care au dus, în ţara lor, lucrurile sfinte, culmea gloriei, pe care profeţii mincinoşi o exaltau, luptând împotriva lui Ieremia, a arătat de nenumărate ori că pedeapsa Domnului, pentru necredinţă şi nedreptate, neascultare şi neîmplinirea poruncilor Lui, este inevitabilă, iar regele Nabucodonosor este instrumentul mâniei divine, dar glasul său a fost nesocotit, de aceea a plătit poporul, foarte scump, preţul necredinţei, cu propria lor viaţă.

Sfântul Prooroc Ieremia ne învaţă că neascultarea de Dumnezeu şi necredinţa sunt păcate grave, care, încă din această viaţă, cer pedepsirea şi ispăşirea lor. El a trăit, de multe ori, drama însingurării, nimeni nu-l accepta, toţi erau împotriva lui, îi atentau viaţa şi căutau să-l lichideze.

Vieţuirea sa a fost o necontenită jertfă adusă lui Dumnezeu, căderea ţării sale a deplâns-o, deşi această ţară îi era mereu potrivnică. Din tinereţe a slujit Domnului, iar, prin el, s-au arătat biruinţa şi adevărul, pe care le-a vestit, cu un curaj greu de stăpânit. Cu toată nerecunoştinţa poporului faţă de Dumnezeu, Ieremia nu înceta să mângâie, să evidenţieze dragostea lui Dumnezeu faţă de ei, în ciuda necredincioşiei sale, Dumnezeu nu încetează a-l iubi pentru că, în final, este lucrul mâinilor Lui.

Din viaţa acestui mare Prooroc învăţăm că Dumnezeu, în contradicţie cu opoziţia lumii, rămâne Cel ce biruieşte, iar fiecare trebuie să plătească pentru răul făcut. O viaţă închinată slujirii Domnului este o mare binecuvântare, dar şi o mare asumare a împlinirii de a fi instrumentul lucrărilor Lui, aşa cum a fost Ieremia proorocul, care mijloceşte pentru toţi cei ce-l cinstesc, sau îl au ca model, în slujirea încredinţată lor! Amin!

PREDICĂ LA SĂRBĂTOAREA SFINŢILOR ÎMPĂRAŢI CONSTANTIN ŞI ELENA (21 mai)

În Biserică trăim şi experimentăm un lucru unic, pe care nu-l găsim nicăieri pe acest pământ, şi anume întâlnirea cu îngerii şi sfinţii, care, prin rugăciunile şi prezenţa lor, actualizează evenimentele, nu ca amintire a trecutului, ci actualizare permanentă, care ne dezvoltă, în mod real, bucuria de a fi împreună cu ei, putând înţelege calea noastră către sfinţenie, care este scopul final al oricărui creştin.

Astăzi sărbătorim pe Sfinţii Constantin şi Elena, mama sa, atât de apropiaţi şi cunoscuţi, măreţi şi unici în faptele lor, care au schimbat viaţa şi istoria Bisericii, prin care Dumnezeu a lucrat, dăruind, după grele şi nesfârşite suferinţe, Bisericii Lui, dreptul de a fi şi bucuria de a chema popoarele la mântuirea sufletului.

Sfântul Constantin trăieşte, ca împărat al Imperiului Romei, între anii 306-337, domnia lui a fost cea mai importantă schimbare pe care a cunoscut-o lumea şi Biserica. După biruinţa asupra tiranului Maxenţiu, când, pe cer, i s-a arătat semnul Sfintei Cruci, cu inscripţia *„prin aceasta vei birui"* (in hoc signo vinces), anul

următor, 313, Constantin dă o lege în oraşul Milano, prin care Biserica, după sute de ani de sângeroase persecuţii, devine liberă. Credinţa în Mântuitorul Hristos a început, după această dată, să se răspândească, cu mare avânt, la toate popoarele Imperiului. Odată cu Edictul de la Milan, au fost redate Bisericii şi rolul ei în educarea, formarea şi misiunea între popoarele barbare. El a modificat cursul istoriei, marcat de păgânism şi decădere inimaginabilă, a oferit posibilitatea eliberării sclavilor, redând, sub influenţa credinţei în Mântuitorul Hristos, demnitatea umană, ca chip şi asemănare a lui Dumnezeu.

Constantin este primul împărat care a înţeles că lumina credinţei vine din Răsărit, de aici au venit steaua, la Naşterea Domnului, magii să se închine, aici urmau să se explice şi formuleze învăţăturile Bisericii, apărând dreapta credinţă în faţa ereziarhilor, de aceea a construit Noua Romă, Constantinopolul (326), care, spre deosebire de atâtea imperii, imperiul lui Constantin a existat 1100 de ani, pentru că scopul lui a fost propovăduirea şi răspândirea Bisericii, creştinarea şi civilizarea popoarelor barbare. Imperiul Bizanţului a fost centrul, campionul şi farul idealurilor creştine. Din Constantinopol au plecat sfinţi misionari, ducând lumina Evangheliei popoarelor slave barbare, civilizându-le şi creându-le spaţiul vital mântuirii sufletelor lor.

Văzând cum lucrarea diavolului nu încetează în atacarea Bisericii, lucrând prin învăţături false, eretice, Constantin a convocat primul Sinod Ecumenic (a toată lumea), în anul 325, unde a fost explicată Ortodoxia, împotriva ereziei lui Arie, şi unde s-a alcătuit Crezul nostru creştin, scris cu sângele credinţei sfinţilor. Marele împărat, cu îngăduinţă, s-a adresat celor 318 Sfinţi Părinţi, rugându-i să discute cu duhul păcii, şi aşa, în Biserică, să revină pacea, pentru că el nu este episcop în Biserică, ci în afara ei. El este cel care şi-a dat seama că orice luptă împotriva Bisericii este numai lucrarea diavolului, care caută numai să dezbine, să distrugă, să provoace lumea la luptă.

Erezia celui care nega dumnezeirea Mântuitorului Iisus Hristos, a putut fi biruită prin lucrarea Sinodului I Ecumenic. Constantin, la deschiderea lucrărilor Sinodului, s-a prezentat, îndemnându-i pe Sfinţii Părinţi: *„Toate vor veni spre judecată la ziua fixată de Judecătorul nostru comun. Eu nu sunt chemat să le judec, deci, imitând bunătatea lui Dumnezeu, să ne iertăm unii pe alţii, renunţând la acuzaţii, să ne unim în credinţă, şi cu duhul păcii să lucrăm pentru pacea Bisericii"*.

Cu prilejul a 20 de ani de domnie, Constantin a oferit încă un prilej de aplanare a conflictelor, îndemnându-i pe ereticii, adepţi ai lui Arie, să-şi revină şi să intre în viaţa Bisericii, renunţând la falsitatea învăţăturilor lor, păgubitoare de suflet.

Nu lipsită de menţionat este personalitatea Sfintei Elena, mama marelui împărat Constantin, care a dus o viaţă plină de sfinţenie şi dăruire Bisericii Mântuitorului Iisus Hristos. Ea s-a născut, în anul 248, în Bitynia, Asia Mică, având condiţie socială modestă, dar, din copilărie, a fost o creştină deosebită. Pentru această calitate a devenit mama lui Constantin cel Mare, de care s-a îngrijit în toată viaţa ei, educându-l după principiile Sfintei Evanghelii, pe calea virtuţilor şi a dreptei credinţe. Nopţi întregi petrecea în rugăciuni, pentru că ea ştia că un împărat, înainte de a stăpâni, este chemat să-şi stăpânească propriile instincte. După ridicarea lui Constantin la demnitatea împărătească, îşi va arăta recunoştinţa faţă de mama sa, dându-i titlul de *„augusta"*. Elena, după ridicarea la această cinste, era mereu prezentă în viaţa Bisericii, a ajutorării oamenilor sărmani. Ea este cea care merge în Palestina, unde porunceşte să fie căutată Crucea răstignirii. Aflându-o, împreună cu episcopul Ierusalimului, în anul 326, o înalţă, arătându-o poporului, ca semn al biruinţei asupra răului şi morţii.

În Ţara Sfântă va ridica biserici, în toate locurile legate de viaţa, minunile şi activitatea de mântuire a lumii, a Domnului nostru Iisus Hristos. Sfânta Elena este prima femeie, din lume, care a eliberat sclavii de la curtea imperială şi a desfiinţat multe

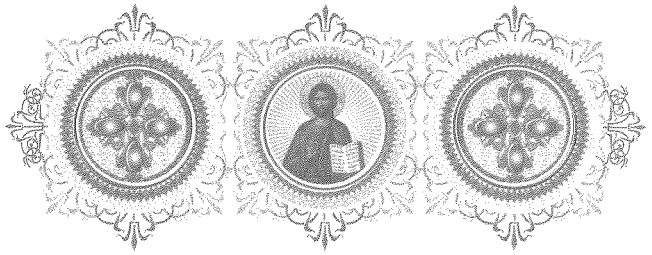
temple păgâne. Era prezentă în mijlocul maselor, uneori, însoţea pe fiul ei în lupte şi înţelegea durerea oricărei mame.

Bisericile ridicate în Ţara Sfântă există şi astăzi, iar chipul ei, de sfântă, nu încetează să fie model pentru cele ce doresc să urmeze calea sfinţeniei şi nemuririi.

Sfânta Elena, alături de Constantin, fiul ei, sunt cinstiţi de Biserică pentru faptele lor mari, izvorâte din duhul şi puterea credinţei, care au marcat un început nou pentru Biserica Mântuitorului nostru. Fără ei, ar fi fost încă sute de ani de persecuţii, ar fi curs sânge de martir, ar fi fost, mereu, o luptă între puterea trecătoare a lumii şi puterea veşnică a Bisericii. Dorinţa lor a fost de a avea şi conduce un imperiu creştin, în care dispreţul, exploatarea, abuzurile faţă de om, să nu existe.

În această lume ei sunt exemple de trăire şi credinţă, care obligă, pe fiecare creştin, să le urmeze viaţa. Deşi împărat şi împărătească, nu uitau de îndatoririle sufleteşti. Puterea biruinţei lor a fost Crucea Mântuitorului Iisus Hristos. Din acest motiv sunt reprezentaţi, în icoane, având, în mijlocul lor, semnul biruinţei. Credinţa este cea care dă sens vieţii, prin ea, au biruit toţi cei care au avut, ca far călăuzitor vieţii, această mare virtute, care este de folos şi dă puteri nebănuite omului.

Sfinţii Împăraţi Constantin şi Elena au făcut posibilă trăirea credinţei şi mărturisirea ei fără teamă. Odată cu alegerea căii care duce spre Biserică, ei au continuat munca şi râvna apostolică, dragostea şi credinţa martirilor, bucuria şi împlinirea celor care şi-au asumat slujirea şi urmarea Domnului. Datorită lor, Biserica a putut să împlinească slujirea ei, în toate compartimentele vieţii, având ca scop mântuirea omului şi câştigarea lui pentru Împărăţia cea veşnică. Îngăduinţa, răbdarea, năzuinţele lor sunt deplin cunoscute, pentru că erau animaţi de puterea credinţei. Lor, Biserica le datorează epoca de pace şi împlinire în misiunea ei. De aceea îi cinstim şi cerem ca, prin rugăciunile lor, să putem birui răul, cu puterea Crucii şi a Învierii! Amin!

PREDICĂ LA SĂRBĂTOAREA NAŞTERII SFÂNTULUI IOAN BOTEZĂTORUL (24 iunie)

Sfântul Evanghelist Luca, cel care a scris a treia Evanghelie, a fost medic, dar şi pictor, pentru că a pictat o icoană a Maicii Domnului cu Mântuitorul Iisus Hristos, şi, în acelaşi timp, a pictat, în cuvinte scrise, toate cele petrecute pentru mântuirea neamului omenesc. Astfel, el îşi începe Evanghelia, spunând că mulţi, mai înainte de el, au încercat să alcătuiască o istorisire a faptelor care s-au petrecut, dar el, spre deosebire de ceilalţi, le-a urmărit cu deamănuntul, şi acum a scris această Evanghelie, în care istoriseşte etapele istorice, prin care Dumnezeu a cercetat lumea Sa, începând cu proorocii cei vechi. Ultimul dintre aceşti prooroci ai Legii Vechi, este cel pe care astăzi îl sărbătorim, şi anume Sfântul Ioan Botezătorul.

Începuturile lui sunt în ceata preoţiei, tatăl lui era preot, Zaharia, iar mama lui descindea tot dintr-o familie preoţească,

din ceata preoţească a lui Abia, dar, în această familie, era multă tristeţe, pentru că nu aveau copii, şi erau bătrâni, fără mângâiere, nimeni nu le aducea bucuria în casă, pentru că erau lipsiţi de darul naşterii de prunci. Însă niciodată, în ciuda vârstei, nu şi-au pierdut nădejdea, ci sperau că, într-o zi, Dumnezeu le va face, într-un fel, mângâiere. Pe când Zaharia îşi împlinea slujirea lui la Templul din Ierusalim, pentru că preoţii, care slujeau la Templu, erau împărţiţi în cete, care slujeau câte o săptămână, neîncetat, în acel moment, când săvârşea ritualul tămâierii, îngerul Domnului a stat înainte, şi o frică mare a căzut peste preot, căci întâlnirea pământescului cu cerescul, produce teama, însă îngerul Domnului şi-a dat seama că preotul Zaharia era cuprins de mare frică şi l-a mângâiat: *„Nu te teme, Zaharia, rugăciunea ta a fost ascultată!"*, deci, ceea ce, ani întregi, ai nădăjduit, se va împlini! *„Femeia ta, Elisabeta, va naşte un prunc, pe care îl vei numi Ioan; acesta va fi mare înaintea Celui Preaînalt şi, încă din pântecele maicii sale, se va umple de Duhul Sfânt. El va avea o misiune mare, aceea de a pregăti calea venirii Domnului"* **(Luca 1, 13)**.

Cuvintele îngerului au fost cuvinte greu de crezut pentru Zaharia, şi a întrebat pe înger: *„Cum mai poate să fie aceasta, că şi eu, şi Elisabeta suntem bătrâni, cum mai poate o bătrână să nască copii"* **(Luca 1, 18)**. Iar îngerul Domnului i-a spus: *„Pentru că nu ai crezut, vei fi mut şi nu vei putea vorbi, până în ziua când se va naşte pruncul"* **(Luca 1, 20)**. Zaharia făcea parte dintr-un popor care-şi punea mereu întrebări şi cerea semne. De aceea, Sfântul Apostol Pavel a spus că moartea Mântuitorului, pe cruce, fost pentru iudei o sminteală, iar pentru păgâni, o nebunie **(I Corinteni 1, 18)**. De aceea iudeii cereau mereu semne, iar semnul pe care Dumnezeu l-a dat a fost acela că, nouă luni, nu a mai putut vorbi, fiind mut; de aceea, când a părăsit altarul tămâierii nu a putut să spună nimic poporului, care era afară şi se ruga, ci făcea semne cu mâna, dar nimeni

nu l-a înţeles, dar toţi şi-au dat seama că a văzut o vedenie, o arătare cerească, de aceea nu mai poate vorbi.

Asemănător cu ceea ce s-a petrecut în sanctuarul Legii Vechi, peste şase luni, se vor împlini, în Nazaret, cu o fecioară, căreia, acelaşi înger, îi va vesti că va naşte pe Mântuitorul lumii. Spre deosebire de preotul Zaharia, ea va crede cele spuse de înger, dar va întreba şi ea: *„Cum vor fi acestea, căci eu nu cunosc bărbat, şi îngerul i-a spus că Cel care se naşte, vine în lume prin lucrarea şi prin puterea lui Dumnezeu, de aceea este Fiul lui Dumnezeu"* **(Luca 1, 34)**.

De ce s-au petrecut acestea în Templul din Ierusalim, şi nu s-au întâmplat în casa unde locuia Zaharia, într-un sat din Iudeea? S-au întâmplat pentru că pruncul, Ioan, era să fie ultimul prooroc al Legii Vechi, şi acolo, în Templu, unde Dumnezeu s-a întâlnit cu poporul Său, le arată că ultimul prooroc, Ioan Botezătorul, va încheia Legea cea Veche, şi cele care s-au petrecut în Lege, îşi vor găsi desăvârşirea prin venirea acestui prooroc, care va avea misiunea de a întoarce poporul spre Dumnezeu şi a pregăti calea venirii Lui. Ioan Botezătorul avea o misiune grea, de a întoarce inimile părinţilor către copii. Aceleaşi cuvinte le va spune Mântuitorul: *„Dacă nu vă veţi întoarce şi nu veţi fi ca pruncii, nu veţi intra în Împărăţia lui Dumnezeu"* **(Matei 18, 3)**. Un prunc, chiar dacă l-ai certat, el iartă şi uită, şi se întoarce înapoi, cu braţele întinse, pentru a te îmbrăţişa, de aceea cere Mântuitorul inima pruncilor, pentru a primi darul vieţii şi iertare.

Zaharia a plecat la casa lui şi nu a mai putut sluji cele ale preoţiei, ci a rămas mut, timp de nouă luni. După nouă luni a venit timpul ca Elisabeta să nască, şi, în vremea, când a născut, s-a bucurat că Dumnezeu i-a împlinit rugăciunea şi i-a dăruit un fiu, dar nu oricare fiu. La opt zile, iudeii puneau numele copilului, şi s-au adunat toţi şi vroiau să-i pună numele Zaharia, aşa cum se numea tatăl lui. Dar mama lui nu era de acord cu

aceasta. De unde a ştiut, căci tatăl nu i-a putut spune niciun cuvânt, de unde a ştiut cum este numele pruncului? A ştiut pentru că îngerul Domului i-a vestit şi ei, şi mai ales că, la ea, a venit şi Maica Mântuitorului nostru, pe care a binecuvântat-o şi a numit-o *„una binecuvântată între femei"* **(Luca 1, 42)**, Maica Domnului. De aceea, acestei femei simple, Elisabeta, i s-au descoperit taine cereşti, ce nu pot fi descoperite cu mintea şi cu gândirea omenească, din acest motiv nu a vrut ca pruncul să se numească Zaharia. De aceea l-au întrebat pe tatăl lui, iar el a scris pe o tăbliţă: *„Ioan va fi numele lui"*, aşa l-a numit îngerul Domnului, Ioan, adică, tradus în limba română: *„Dumnezeu s-a milostivit"*. Şi atunci i s-a deschis limba şi a început, din nou, să vorbească, iar primul cuvânt pe care l-a rostit a fost o binecuvântare: *„Binecuvântat este Dumnezeul părinţilor noştri, care ne-a cercetat pe noi şi a ridicat poporul acesta"* **(Luca 1, 68)**. Apoi s-a adresat noului născut: *„Iar tu, pruncule, prooroc al Celui Preaînalt te vei chema, căci vei merge înaintea Lui, cu puterea lui Ilie, ca să găteşti calea Domnului"* **(Luca 1, 76)**. Deci, un prunc, nou născut, este numit prooroc şi care va avea o misiune grea, aceea de a arăta calea Domnului, şi ce doreşte Dumnezeu de la noi, de la oameni.

Cu Zaharia s-au petrecut lucruri triste. A fost omorât într-o revoltă. Pe mama lui căutau să o omoare soldaţii lui Irod şi a fugit, şi o stâncă s-a crăpat, ca mama să scape viaţa pruncului. Stânca a rămas până astăzi, ca mărturie despre cele întâmplate. Şi, de aceea, Ioan a crescut în pustiul Iudeii, singur, împreună cu îngerii şi cu cele ce oferea pustiul. Hrana lui era o hrană săracă, mânca din mierea sălbatică şi din lăcustele ce erau în pustiu.

Un înger în trup a fost Ioan Botezătorul, şi când l-a chemat Dumnezeu, la împlinirea misiunii sale, poporul a rămas uimit de viaţa, de cuvintele şi învăţăturile lui, dar, mai presus de toate, s-a învrednicit să atingă pe Cel ce l-a creat pe om, pe

Mântuitorul Hristos, şi să-L prezinte lumii: *„Fiul lui Dumnezeu"*, venit ca un miel nevinovat, care iartă păcatele lumii. Şi Ioan a văzut cerurile deschizându-se şi a vorbit cu Dumnezeu, iar Duhul Sfânt S-a coborât şi L-a umplut pe Mântuitorul Hristos de slavă, dar şi pe Ioan, de sfinţenie. De aceea Mântuitorul Hristos l-a cinstit, spunând că nimeni din cei ce s-au născut pe acest pământ, nu este mai sfânt şi mai mare decât Ioan Botezătorul (**Matei 11, 11**). O viaţă plină de sfinţenie, un înger printre oameni, care a sfârşit tragic, căci regele Irod i-a tăiat capul, pentru că îl mustra, căci acest rege era un rege imoral, corupt şi stricat.

Sfârşitul lui a fost preţul credinţei, şi, în acelaşi timp, darul muceniciei. Ioan Botezătorul a încheiat Legea, de atunci Împărăţia cerurilor se ia de către cei ce o doresc şi se silesc, ca să câştige viaţa cea veşnică. Din acest motiv, la mijlocul verii, pomenim naşterea lui cea minunată. Şi mai ştim că, părinţii, cei fără de copii, au ca ocrotitor pe Zaharia şi Elisabeta, care dau mărturie că rugăciunea lor nu este uitată de Dumnezeu.

În al doilea rând, mai învăţăm că mama lui, Elisabeta, l-a crescut cu preţul vieţii, şi când a fost în mare primejdie, l-a salvat, fugind de mânia soldaţilor lui Irod, de aceea, o mamă, când naşte un fiu, uită de durerile sarcinii şi îşi sacrifică propria viaţă, până la moarte. Sunt mame care preferă să moară, dar să nască un copil pe lume, şi sunt mame care, în ciuda vârstei, nu încetează a iubi, chiar dacă, de multe ori, copiii nu le ascultă; şi sunt mame care, din trupul lor, atunci când copilul este bolnav, sunt dispuse să dea pentru sănătatea lui, de aceea Sfânta Evanghelie vorbeşte despre bucuria Maicii Domnului de a naşte pe Mântuitorul lumii, despre bucuria Elisabetei că Dumnezeu a cercetat-o şi, în ciuda bătrâneţii, a născut pe cel mai mare sfânt prooroc şi ales al lui Dumnezeu, pe Ioan.

Sfinţii Zaharia şi Elisabeta sunt, astăzi, un îndemn, un exemplu, pentru toţi părinţii care au copii, pentru că trebuie

crescuţi în frică de Dumnezeu, în respect şi în recunoştinţă. Nu este uşor a naşte şi creşte copii, de aceea, Sfântul Apostol Pavel a spus că: *„Femeia care va naşte prunci se va mântui, dacă va stărui, în credinţă, în dreptate şi în sfinţenie"* **(I Timotei 2, 15)**, pentru că naşterea şi creşterea pruncilor este un martiriu, câte nopţi nu se pierd, şi câte zile de durere, pentru că un copil plânge mult, şi are şi el suferinţe, şi mai ales, chiar atunci când creşte mare, şi atunci are neputinţele lui, iar prima fiinţă, căreia îi povesteşte toate bucuriile şi neîmplinirile, este mama lui.

De aceea, naşterea Sfântului Ioan Botezătorul este o mângâiere pentru toţi, căci el, în ceruri, mijloceşte pentru toţi cei care îl cinstesc. Tatăl şi mama lui, Zaharia şi Elisabeta, care, şi ei, sunt sfinţi, se roagă pentru toţi părinţii, să-i întărească Dumnezeu, să le dea puterea şi bucuria împlinirii copiilor lor, iar pe noi ne-a chemat să ne bucurăm de darul vieţii, pentru că orice zi este un dar de la Dumnezeu. Aşa cum Dumnezeu a cercetat pe poporul Său, ne cercetează şi pe noi şi ne cheamă să-L urmăm, în rugăciune fierbinte, în credinţă şi în multă răbdare! Amin!

SFINŢII PETRU ŞI PAVEL, ÎNVĂŢĂTORII ADEVĂRATEI POCĂINŢE
(29 iunie)

Cu riaşa personalitate a celor doi corifei şi luminători ai Bisericii Mântuitorului Iisus Hristos ne îndeamnă, în fiecare an, la 29 iunie, să privim, cu atenţia cuvenită, pe lângă toate învăţăturile pe care le-au trăit şi vestit lumii, şi aspectul, deloc neglijabil, din propria lor viaţă, adică sensul şi trăirea pocăinţei, la care ne cheamă pe fiecare dintre noi, care avem nevoie firească de pocăinţă şi întoarcere la Dumnezeu, izvorul vieţii şi al nemuririi.

Pavel Apostolul, fostul prigonitor Saul din Tars, rabinul fariseu, care era aprig apărător al Legii şi datinilor lui Moise (**Faptele Apostolilor 7, 14**), care a încuviinţat şi s-a bucurat de moartea primului martir, arhidiaconul Ştefan (**Faptele Apostolilor 22, 20**), urmărind creştinii până în Damasc (**Faptele Apostolilor 26, 10-12**), în neştiinţa lui, lucra spre orbire şi întunecare, dar întâlnirea directă, care s-a petrecut pe

calea spre Damasc, a făcut, din el, luminătorul popoarelor şi vasul cel ales (**Faptele Apostolilor 9, 15**), care avea să-L facă cunoscut pe Mântuitorul Iisus Hristos tuturor neamurilor, regilor şi fiilor lui Israel. Taina schimbării vieţii lui s-a petrecut treptat, încă din pruncie (**Galateni 1, 15**), deoarece ştiinţa lui profană şi religioasă, dobândite, au fost schimbate şi folosite spre răspândirea Sfintei Evanghelii şi a credinţei celei mântuitoare, căreia îi va închina întregul capitol 11 al Epistolei către Evrei, concluzionând că ea, *„credinţa, este încredinţarea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute"* (**Evrei 1, 1**).

Îndelunga răbdare a Mântuitorului Iisus Hristos cu persoana lui Saul din Tars, el o va simţi şi apoi explica, ea fiind pildă tuturor celor ce vor crede în El, spre viaţă veşnică (**I Timotei 1, 16**).

Perioada de începuturi a vieţii lui este o perioadă stranie, de neînţeles, fără roadă, a întunericului şi neştiinţei, opacitatea ei derivând din îngustimea şi exclusivismul fariseic dominant, care nu tolera, şi nici accepta nimic, în afara prescripţiilor legilor iudaico-talmudice. Această perioadă înşelătoare, marele Apostol o va regreta şi defini ca fiind gunoi nefolositor, demnă de aruncat, după ce a cunoscut pe Hristos Iisus, Domnul (**Filipeni 3, 8-9**).

În toată activitatea sa de după primirea botezului, când ochii i s-au deschis, să vadă drept Adevărul, simţindu-i puterea Lui, El nu va înceta să-şi amintească de această perioadă neroditoare, duşmănoasă Bisericii, şi de neînţeles, pe care o va regreta sincer, în aproape toate scrierile sale.

În primul rând, el nu se consideră vrednic să fie numît Apostol, pentru că a fost un duşman de temut al Bisericii: *„Eu sunt cel mai mic dintre apostoli, care nu sunt vrednic să mă numesc apostol, pentru că am prigonit Biserica lui Dumnezeu, dar prin harul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt, şi harul Lui, care este în mine, n-a fost în zadar"* (**I Corinteni 15, 9-10**). Pentru taina

Bisericii, şi succesul ei în lume, şi-a asumat slujirea crucii, a prigonirilor: *„În călătorii adeseori, în primejdii de la păgâni, în cetăţi, în pustiu, pe mare, între eretici (fraţi mincinoşi), în foame, sete, posturi, în frig, lipsă de haine, pe lângă acestea, grija cea mare era aceea de toate Bisericile"* **(II Corinteni 11, 26-28)**, pe care le întemeiau, le slujea şi le iubea mai presus de sine.

Ca nimeni altul dintre ceilalţi Apostoli, încă din vremea pe când se afla retras în pustiul Arabiei, pregătindu-se pentru marea misiune, la care a fost chemat, a fost răpit în paradis (rai), acolo auzind cuvinte de negrăit pentru făptura omenească **(II Corinteni 12, 4)**, anticipând frumuseţea de nespus pe care a creat-o Dumnezeu tuturor celor ce-L iubesc şi-I urmează Lui.

Cel mai mare şi mai devotat dintre Apostoli, Pavel, coroana Bisericii şi culmea înălţimilor gândirii teologice, nu încetează de a fi un trăitor şi un călăuzitor al tainei pocăinţei. El a sintetizat în câteva fraze, explicând taina Întrupării şi pogorârii Mântuitorului Iisus Hristos în această lume: *„Vrednic de credinţă şi de toată primirea e cuvântul că Iisus Hristos a venit în lume să mântuiască (salveze) pe cei păcătoşi, dintre care cel dintâi sunt eu, şi tocmai pentru aceasta am fost miluit, ca Iisus Hristos să arate în mine toată îndelunga Sa răbdare, ca pildă (exemplu) celor ce vor crede în El, spre viaţă veşnică"* **(I Timotei 1, 15-16)**.

Slujirea şi activitatea sa, plină de râvnă şi succes, prin care a câştigat mare parte a lumii din Imperiul Roman, nu l-au făcut să-şi uite trecutul său, depărtat de adevărata cale a Bisericii, şi, mereu, va regreta aceasta, prin pocăinţă sinceră şi părere de rău, fiind adevărat dascăl al schimbării şi întoarcerii către Dumnezeu.

„Mulţumesc Celui ce m-a întărit, lui Iisus Hristos Domnul nostru, Care m-a socotit credincios şi m-a pus să-I slujesc, pe mine, care mai înainte huleam, prigoneam şi batjocoream. Totuşi, am fost miluit, căci, în necredinţa mea, am lucrat din neştiinţă" **(I Timotei 1, 12-14)**.

El va regreta şi va mărturisi că trecutul său a fost unul pierdut şi fără niciun sens. Câţi dintre noi, dintre semenii noştri, nu au un trecut, sau, ce este mai trist, un prezent fără sens? O mare parte a omenirii a pierdut sensul pentru care există şi trăieşte, aflându-se în mare derivă, uneori fatală, pentru că nu ia în seamă, nu cunoaşte şi nu doreşte să se întâlnească cu Apostolul neamurilor, Pavel, care nu încetează a fi far luminos în noaptea deznădejdii, a întunericului şi a lipsei de orice lucru bun. Datorită activităţii sale neobosite, există Biserica, până la marginile pământului, şi, de peste două milenii, datorită zelului său misionar, trăieşte, şi nu încetează a fi alternativă sigură la haosul, dezordinea, nepăsarea, ignoranţa, uitarea şi iresponsabilitatea în care, mare parte a omenirii, se complace zilnic.

Pocăinţa acestui Apostol este regret, dar şi dorinţă de înnoire, în faţa regelui Agripa el va mărturisi: *„Am vestit neamurilor (popoarelor) să se pocăiască, să se întoarcă la Dumnezeu, făcând lucruri vrednice de pocăinţă (schimbare şi înnoire a vieţii)"* **(Faptele Apostolilor 26, 20)**, iar înaintea guvernatorului Felix, el îşi va arăta nevinovăţia, la toate acuzaţiile din partea iudeilor, însă va demonstra că: *„Mă străduiesc să am întotdeauna înaintea lui Dumnezeu şi a oamenilor un cuget neîntinat"* **(Faptele Apostolilor 24, 16)**, deci rodul lacrimilor pocăinţei este dobândirea unei vieţi noi, cu o altă percepere a lucrurilor, a realităţii şi o stare lăuntrică interioară caracterizată prin pace, împlinire şi realizare simţită, a prezenţei lucrărilor lui Dumnezeu în propria viaţă.

Marele Pavel, care străluceşte în toate sufletele iubitoare de Dumnezeu şi de sfinţi, nu încetează să ne înveţe calea adevăratei pocăinţe, care, prin lucrarea Duhului Sfânt, linişteşte conştiinţele, dând iertarea păcatelor. Puterea uimitoare a credinţei sale, împletită cu starea de pocăinţă, au rodit în atâtea suflete, pe care le-a convins să se întoarcă la Dumnezeu, prin credinţă şi prin schimbarea propriei vieţi, de la guvernatorul

Sergius Paulus, până la toţi cei care l-au întâlnit, ascultat şi urmat. Activitatea lui, în slujirea Bisericii, ca dascăl al pocăinţei şi mărturisitor al Adevărului, străbate veacurile, fiind pentru noi îndemn, călăuză şi pildă vrednică de urmat, spre dobândirea cununii celei cereşti, a dreptăţii, pe care *„Domnul o va dărui tuturor care iubesc arătarea Lui"* (**I Timotei 4, 8**).

Al doilea învăţător şi trăitor al pocăinţei este Simon-Petru, fiul lui Iona şi frate al lui Andrei, din cetatea Betsaida, din Galileea, pescar, care devenise, din tinereţe, entuziasmat discipol al lui Ioan Botezătorul, şi care aştepta, cu nerăbdare, ziua întâlnirii cu Mântuitorul lumii. Aceasta a avut loc la Marea Galileii, când Domnul, după o noapte de muncă zadarnică, îi porunceşte, viitorului pescar de suflete, să arunce, din nou, năvodul, care, de această dată, a adunat mulţime mare de peşte încât, plin de umilinţă, Petru cere ca Domnul să plece de la el, pentru că spaima, tensiunea sufletească profundă, l-a făcut să mărturisească: *„Sunt un om păcătos"* (**Luca 5, 8**).

După această mare taină, a câştigării pescarului galileean, Simon-Petru îl va urma pe Domnul, cu abnegaţie şi cu dăruire totală. În cele mai importante evenimente, consemnate în Sfintele Evanghelii, Petru va fi menţionat fiind primul de faţă. Nunta din Cana Galileii (**Ioan 2, 1-11**), învierea fiicei lui Iair (**Luca 8, 41-56**), Schimbarea la Faţă (**Luca 9, 28-37**), unde, plin de bucuria extazului de a fi alături de mărirea dumnezeiască, va cere să rămână acolo sus, pe înălţimea muntelui, pentru a fi departe de dificultăţile vieţii. Plin de putere, va mărturisi, animat de o credinţă profundă, dumnezeirea Mântuitorului, lucru care-L va face pe Domnul să profeţească momentul întemeierii Bisericii, şi biruinţei ei, până la sfârşitul veacurilor (**Matei 16 15-19**). Personalitate distinsă între ceilalţi Apostoli, Petru era şi cel ce purta, adesea, gândurile şi nedumeririle lor, îndrăznind să îl întrebe pe Mântuitorul, căutând să primească cel mai favorabil şi liniştitor răspuns: *„Atunci Petru, apropiindu-se de El*

i-a zis: Doamne, de câte ori va greşi faţă de mine fratele meu şi-i voi ierta lui? Oare până de şapte ori?" **(Matei 18, 21)**, sau, altădată, mai direct: *„Iată noi (apostolii) am lăsat toate şi Ţi-am urmat Ţie, cu noi oare ce va fi?"* **(Matei 19, 27)**.

Deşi părea direct, uneori ezita să-L întrebe pe Domnul, mai ales atunci când nesiguranţa îi stăpânea fiinţa: *„La masă era rezemat, pe pieptul lui Iisus, unul din ucenicii pe care-l iubea Iisus, deci Simon-Petru i-a făcut semn acestuia şi i-a zis: întreabă cine este despre care vorbeşte"* **(Ioan 13, 23-24)**.

Iubirea lui şi devotamentul vulcanic faţă de Domnul şi Mântuitorul nostru s-au arătat în noaptea Patimilor Sale. Deşi profetul Zaharia **(13, 7)** şi Domnul însuşi, îi avertizase că a sosit ceasul întunericului omenirii, a înstrăinării, părăsirii şi uitării, Petru contrazice şi combate cele profeţite, bazându-se pe puterea sa omenească: *„Dacă toţi se vor scandaliza întru Tine, eu niciodată...şi de ar fi să mor împreună cu Tine, nu mă voi lepăda de Tine"* **(Matei 26, 33-35)**. Cuvinte mari, mângâietoare, curajoase, rostite de cel mai în vârstă Apostol, dar bazate pe propriile puteri omeneşti. Sabia lui, scoasă pentru a-L apăra pe Domnul, demonstrează devotament, dăruire, dar şi multă nechibzuinţă.

La scurt timp după toate acestea, Petru cel curajos, luptător, apărător şi plin de dăruire, devine, cuprins de teama propriului viitor, un uşor şi, prea repede, uitător a celor, mai dinainte, demonstrate: *„Şi acesta (Petru) era cu Iisus, căci şi glasul lui îl arată a fi galilean. Atunci a început a se jura: Nu cunosc pe Omul Acesta, şi îndată a cântat cocoşul. Iar Petru şi-a adus aminte de cuvintele lui Iisus, Care a zis: mai înainte de a cânta cocoşul, de trei ori te vei lepăda de Mine. Şi ieşind afară, a plâns cu amar"* **(Matei 26, 71-75)**.

Căderea lui Petru este semnul slăbiciunii şi limitelor omeneşti. Plânsul lui, cu amar, devine începutul pocăinţei, iar lacrimile amare, rodul ei, pe care mai târziu îl va mărturisi.

După Înviere, la aceeaşi mare, unde primise chemarea Domnului de a-L urma, Simon cel căzut este iertat, reintegrat şi primit în ceata şi slujirea apostolică, prin mărturisirea dragostei către Cel ce biruise moartea. De acum va înţelege că trebuie mai mult să asculte, să primească şi, în tăcere, să aştepte împlinirea cuvintelor Domnului: *„Dacă voiesc ca acesta (Ioan Evanghelistul) să rămână până voi veni, ce ai tu? Tu urmează Mie!"* **(Ioan 21, 22)**, iar după întemeierea Bisericii, pentru a-l vindeca de părerea şi mentalitatea iudaică, Domnul, din nou, îi reproşează: *„Cele ce Dumnezeu a curăţit, tu să nu le numeşti spurcate!"* **(Faptele Apostolilor 10, 45)**.

Domnul a îngăduit căderea lui Petru pentru a-i arăta unde sunt limitele puterilor sale omeneşti, apoi, pentru a-l convinge că, fără ajutorul şi asistenţa Lui, nu poate face nimic. A trebuit să guste paharul căderii, a lacrimilor şi durerii pentru a deveni, şi el, un veritabil dascăl al pocăinţei. Îndelunga răbdare a Domnului, cuvântul Său, plin de mângâiere, bunătatea reintegrării lui în treapta de Apostol au făcut ca Petru să mărturisească: *„Îndelunga răbdare a Domnului nostru socotiţi-o drept mântuire, crescând în har şi în cunoaşterea Domnului nostru şi Mântuitorului Iisus Hristos"* **(II Petru 3, 15 şi 18)**, iar pe slujitorii Bisericii, ca unul împreună slujitor cu ei, îi îndeamnă: *„Păstraţi turma lui Dumnezeu dată în paza voastră, cercetaţi-o nu cu silnicie, ci cu voie bună, nu ca şi cum aţi fi stăpâni peste Biserici, ci pildă făcându-vă turmei, iar când se va arăta Mai Marele păstorilor, veţi lua cununa cea neveştejită a măririi; iar voi, fiilor duhovniceşti, supuneţi-vă preoţilor, îmbrăcaţi-vă întru smerenie, pentru că Dumnezeui celor mândrii le stă împotrivă, iar celor smeriţi le dă har"* **(I Petru 5, 2-6)**.

Căderea lui Petru s-a datorat faptului că s-a împotrivit cuvintelor Domnului, că se credea mai mare şi mai puternic decât ceilalţi ucenici; apoi şi-a atribuit propriilor puteri omeneşti puterea izbânzii. Toate acele slăbiciuni omeneşti au dus la căderea

lui. După Învierea Domnului, va mărturisi că Cel ce lucrează prin el, minuni şi vindecări, este Cel mort şi înviat: *„De ce vă uitaţi la noi (Petru şi Ioan), ca şi cum, cu puterea sau cu evlavia noastră, l-am vindecat pe acesta?“* (**Faptele Apostolilor 3, 12**). Din această, dureroasă şi nefericită, întâmplare, învăţăm că străduinţele noastre nu sunt suficiente, dacă nu ne bucurăm de prezenţa şi ajutorul lui Dumnezeu. El nu vrea să fim nepăsători, de aceea nu lucrează El totul, ci împreună cu noi, din acest motiv a îngăduit ca Petru să cadă, conducându-l spre mai mare dragoste: *„Doamne, Tu ştii toate, Tu ştii că Te iubesc!“* (**Ioan 21, 16**), *„Iar celui ce i-a iertat mult, va iubi mai mult“* (**Luca 7, 47**).

Sfinţii Petru şi Pavel, Apostolii Bisericii şi vestitorii tainei iertării, sunt cei care ne îndeamnă la pocăinţă şi la dobândirea iertării. Toată omenirea are nevoie de pocăinţă, spre îndreptare şi iertare. Nimeni nu se poate vindeca pe sine însuşi, fără ajutor, milă, înţelegere şi încurajare. Într-o lume descurajată, fără perspectivă, măcinată de patimi stricătoare şi ucigătoare, prezenţa Sfinţilor Petru şi Pavel, prin viaţa, credinţa şi învăţăturile lor, ne conduc spre mai-marele Păstorilor şi Păzitorul sufletelor noastre, Domnul şi Mântuitorul nostru Iisus Hristos (**I Petru 2, 25**)! Amin!

SFÂNTA MUCENIŢĂ CHIRIACHI
(7 iulie)

În Sinaxarul Bisericii noastre este consemnată la data de 7 iulie, ziua martiriului Sfintei Chiriachi. O sfântă, martiră pentru credinţa în Mântuitorul Iisus Hristos, Cel mort şi înviat, care a avut curajul de a înfrunta păgânătatea, întunericul, compromisul, duplicitatea, şi a pecetlui, cu preţul propriei vieţi pământeşti, trecătoare, credinţa în Mântuitorul Hristos.

Foate pentru foarte mulţi conaţionali, sfânta este puţin cunoscută, dar prezenţa ei, la Catedrala episcopală din Huşi, de peste 250 de ani, ne îndeamnă să facem cunoscută viaţa, pătimirea, dar, mai ales, biruinţa ei, asupra morţii şi uitării, comune oamenilor.

Născută din părinţi creştini, în Asia Mică, ca răsplată a rugăciunii lor către Dumnezeu, pentru că a văzut lumina zilei în zi de duminică, a primit numele Chiriachi, substantivul plural desemnând, în limba elină, ziua Învierii, ziua care, pentru creştini, este odihnă şi lucrare a celor pentru suflet. Tinereţea şi viaţa ei, plină de virtute şi dragoste creştină, a dus-o în conflict cu autorităţile păgâne ale Imperiului roman. Întrucât cel mai mare

şi perfid persecutor al Bisericii, împăratul Diocleţian (284 -305), a pornit o sângeroasă şi de neimaginat luptă împotriva ei, mulţi creştini primind cununa nepieritoare a martirajului, şi Sfânta Chiriachi, pentru credinţa în Domnul cel mort şi înviat, s-a învrednicit de a se socoti împreună cu cei ce *„şi-au spălat hainele lor şi care stau neîncetat, slujind şi bucurându-se de slava cea cerească"* **(Apocalipsa 7, 14-17).**

Martiriul sfintei ne arată puterea credinţei şi biruinţa ei. O tânără îşi asumă curajul, şi, în faţa autorităţilor păgâne, mărturiseşte, curajoasă, că aparţine lui Hristos, că este creştină, că viaţa această pământească şi favorurile trecătoare şi înşelătoare, nu pot fi, niciodată, comparate cu dobândirea vieţii veşnice, pe care o dăruieşte Mântuitorul Hristos tuturor celor ce cred în El, şi-L mărturisesc. Sfârşitul vieţii ei a întors mulţi păgâni, cerând să devină creştini. Şi astfel, o lumină ce strălucea pe acest pământ, a luat, în ceruri, şi alte lumini, care nu încetează a străluci de-a lungul veacurilor. Aceasta, în câteva cuvinte despre viaţa sfintei mari martire a lui Hristos, fericita Chiriachi.

Aici, la Catedrala episcopală din Huşi, se află mâna dreaptă a acestei sfinte, care, în fiecare zi, răspândeşte mireasmă ce îndeamnă la revenirea în sine, la apropiere şi împăcare cu Dumnezeu, a tuturor celor care caută odihna şi liniştea sufletească, într-o lume foarte zbuciumată şi bulversată.

În perioada anilor 1781-1791, a păstorit în scaunul episcopal vrednicul, transilvănean de origine, Iacov Stamati, care a zidit actualul palat episcopal, dar care a primit şi parte din sfintele moaşte ale Sfintei Chiriachi.

Spre sfârşitul secolului XVIII, o parte din moaştele Sfintei Chirachi, respectiv mâna dreaptă, se află în posesia arhimandritului Meletie Ghica, călugăr şi vieţuitor al Marii Lavre, din Muntele Athos. Mai înainte fusese stareţ al unei mănăstiri din Bucovina, după anul 1774, când această parte de ţară a fost încorporată în Imperiul austro-ungar, pleacă şi se stabileşte la Muntele

Athos. Nu ştim de unde a intrat în posesia sfintelor moaşte, însă, într-un testament, scris de propria mână, aminteşte de existenţa lor, pe care, în cazul plecării lui din această lume, le lasă Mănăstirii Marea Lavră din Muntele Athos. În viaţa lui a intervenit o suferinţă, pe când se afla în cetatea Smirna, din Asia Mică, şi, neavând mijloace financiare de tratament, scrie episcopului Huşilor, Iacov, propunându-i să-i ofere o sumă de bani, în schimb urmând să primească, pentru Catedrala episcopală din Huşi, sfintele moaşte. Acesta primeşte bucuros propunerea arhimandritului Meletie Ghica, făgăduindu-i cele cerute, în schimbul primirii sfintelor moaşte. În arhiva Episcopiei, s-a păstrat următoarea însemnare: *„Prin această de faţă iscălită scrisoare se face cunoscut că pentru suma de 100 de lei, am dat mâna Sfintelor moaşte a Sfintei Chiriachi, iubitorului de Dumnezeu, episcopul Huşilor, kir Iacov, şi am luat, de la Preasfinţia Sa banii, dăruindu-i, în mâinile sale în ziua de 1 iunie, 1787 sfintele moaşte"*.

O astfel de împrejurare fericită a făcut ca, o parte din sfintele moaşte ale Sfintei Chiriachi, să fie adăpostite în Catedrala episcopală. La început, sfintele moaşte erau aşezate într-o cutie de lemn de chiparos, după care, episcopul Iacov, a confecţionat un chivot de argint, poleit cu aur, în care a aşezat odorul acesta de nepreţuit.

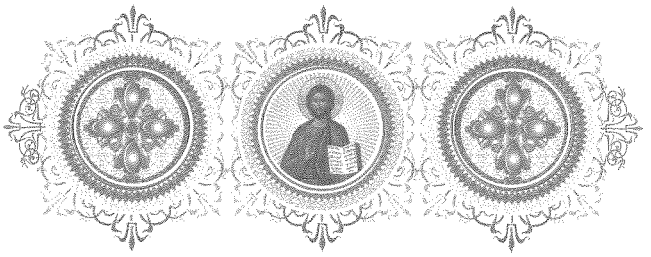
În ziua de 7 iulie, a fiecărui an, când se cinsteşte Sfânta, mulţime de credincioşi veneau, mai ales de dincolo de Prut, să cinstească, după vrednicie pe Sfânta Chiriachi, să se atingă de ea, să se vindece de bolile şi suferinţele lor, să mulţumească pentru darurile primite de la Dumnezeu.

Pentru o lume, bazată, în mare parte, pe profit şi interese materiale, sfinţii, prin sfintele lor moaşte, mărturisesc prezenţa şi lucrarea lui Dumnezeu în această lume, care, deşi este supusă păcatului, nu este distrusă total, ci este chemată la sfinţenie. Sfinţenia nu anihilează firescul, normalul, ci întregeşte, completează şi reface ceea ce lipseşte. Niciun sfânt nu s-a prezentat ca

purtător de lucruri suprafireşti, ci, în răbdare, a mărturisit credinţa, a apărat-o, uneori cu preţul vieţii, dar a şi sădit-o, prin faptele lui, în sufletele şi inima multor generaţii. Sfânta Chiriachi, prin credinţa ei, este dascăl şi îndrumător către ceruri. Deşi tânără, slabă, lipsită de forţă fizică, puterea credinţei i-a dat curajul mărturisirii, într-un timp al persecuţiilor şi încercărilor. Pentru un timp scurt şi efemer, în faţa persecutorilor şi a celor însetaţi de sânge nevinovat, totul s-a părut de învins, însă, prin lucrarea Duhului Sfânt, care a rodit în inima Sfintei Chiriachi, numele şi viaţa ei au devenit prilej de tărie în credinţă, putere a mărturisirii şi curaj, chiar şi în faţa morţii trupeşti.

În fiecare an, la 7 iulie, când sărbătorim ziua martiriului Sfintei Chiriachi, se face o procesiune cu sfintele ei moaşte, astfel reluându-se firul întrerupt, de cei 50 de ani de dictatură comunistă, când Episcopia a fost desfiinţată, ziua sfintei fiind trecută sub tăcere. Martiriul Episcopiei Huşilor, coincide cu viaţa Sfintei Chiriachi, care, din secolul al XVIII-lea, a devenit ocrotitoarea ei înaintea lui Dumnezeu.

Biruinţa martiriului o observăm mereu, în ciuda dificultăţilor, tot mai directe, provocate de oameni necredincioşi, pătimaşi, lipsiţi de latura umană şi tot mai ignoranţi în viaţa duhovicească. Sfinţii martiri, prin credinţa şi viaţa lor, prin curajul şi puterea mărturisirii, au devenit casnici ai lui Dumnezeu, izvorul vieţii şi al biruinţei. Cinstindu-i pe ei, recunoaştem puterea şi lucrarea lui Dumnezeu în viaţa noastră, precum şi măsura dragostei Lui faţă de noi, căci *„minunat este Dumnezeu întru Sfinţii Săi"*! Amin!

„ÎNGER ÎN TRUP, TEMEIUL PROOROCILOR, AL DOILEA ÎNAINTEMERGĂTOR AL VENIRII LUI HRISTOS, ILIE MĂRITUL“

Predică la sărbătoarea Sfântului Prooroc Ilie Tesviteanul (20 iulie)

Biserica Mântuitorului nostru Iisus Hristos ne cheamă astăzi să cinstim pe marele Prooroc Ilie, din cetatea Tesba, din Galaad, care s-a arătat, încă de la naşterea sa, înger în trup, chemat de Dumnezeu să fie temei proorocilor, al doilea Înaintemergător al venirii lui Hristos. Încă din pruncia sa, a urmat calea Domnului, păstrând credinţa şi împodobindu-o cu fapta cea bună. Activitatea sa profetică începe în timpuri extrem de tulburi pentru regatul lui Israel. Ţara se împarte în două părţi, regatul de Sud şi cel de Nord,

vor fi în continue şi nesfârşite lupte, regii se vor schimba, detronându-se unul pe celălalt, adevăratul Dumnezeu va fi uitat, în locul Lui vor fi adoptate zeităţi străine, iar oficializarea lor se va petrece în timpul regelui Ahab (873-852 î. Hr.), care-i întrece în răutăţi şi fărădelegi pe toţi înaintaşii săi. Condus de soţia sa, Izabela, păgână din Fenicia, nedreptăţile, idolatria, luptele fraticide, vor atrage mânia, dreaptă, a lui Dumnezeu, asupra lor, încât, timp de 3 ani şi 6 luni, cerul s-a închis, pământul devenind ca arama, din pricina lipsei de apă.

În aceste timpuri, de grea încercare, este chemat Proorocul Ilie să facă cunoscută fărădelegea şi păcatul neascultării de Dumnezeu a fiilor lui Israel, şi să-i întoarcă spre calea cea dreaptă. Mesajul lui a fost respins cu vehemenţă, ba, mai mult, el era acuzat că aduce asupra ţării toate suferinţele: *„Tu eşti cel care aduci nenorociri peste Israel"* **(IV Regi 18, 17)**.

Pe muntele Carmel, pentru a arăta pricina răului, abătut asupra ţării, printr-o minune, la rugăciunea sa, cerul a trimis foc, arătând care este adevăratul Dumnezeu. Izabela hotărî să ia viaţa sfântului şi aşa, călăuzit de îngerul Domnului, a mers 40 de zile, până a ajuns într-o peşteră de pe muntele Horeb. Aici, osteneala călătoriei, tristeţea neîmplinirii şi limita sufletească, au făcut ca marele prooroc să cadă în descurajare. Atunci, glasul lui Dumnezeu îl întreabă, căutând să-l întărească spre împlinirea misiunii lui: *„Ce faci aici, Ilie? Încă nu a venit timpul răzbunării. Am 7000 de bărbaţi care au păstrat credinţa, nu s-au plecat idolului fertilităţii Baal"*. Într-o adiere de vânt, după cutremur şi foc, Domnul i s-a arătat, întărindu-l şi trimiţându-l să ungă un nou rege, iar ca ucenic, care să-i continue misiunea, să-l cheme pe Elisei, fiul lui Şafat.

Astfel, Ilie, întărit, se întoarce, din nou, spre misiunea sa. Pentru fărădelegile lui, regele Ahab va fi ucis şi dezonorat într-o luptă cu sirienii, iar Izabela, soţia sa, va fi strivită şi ucisă. Pe Elisei, Ilie îl va rândui prooroc, luându-l de la munca

câmpului. După multe zile, ostenitoare, pline de încercări, dar încununate cu biruinţă, în anul 896 î. Hr., Ilie va fi înălţat la ceruri. Pământul nu a fost vrednic să-i primească trupul lui sfânt, de aceea cerul s-a deschis şi, într-o flacără de foc, s-a înălţat Ilie pe malul râului Iordan. Ca ajutor şi mângâiere, ucenicul său, Elisei, a primit mantia sa, dar şi darul profetic, ce stăpânise şi lucrase în viaţa marelui prooroc. Despărţirea lor a fost tumultoasă, unul se înălţa, celălalt striga după mângâiere: *„Părinte, părinte, carul lui Israel şi călăreţii lui"* (**IV Regi 2, 12**).

Ceea ce ne obligă să medităm la această mare sărbătoare, din timpul verii, este faptul că, dintre toţi proorocii şi drepţii Vechiului Testament, doar Ilie este cinstit în mod deosebit, fiind numit, alături de Ioan Botezătorul: *„Înger în trup, temelia proorocilor, al doilea Înaintemergător al lui Hristos, vindecătorul bolilor"*.

Proorocul Ilie a fost un înger în trup, pe pământ, viaţa lui a fost atât de sfântă, încât dorinţa după Dumnezeu era temeiul şi sensul vieţii lui. Prin post, rugăciune, răbdare, şi biruinţa multor încercări, prin care a trecut, el a biruit legile fizice trupeşti, prefăcându-le în dar de sfinţenie, devenind o flacără care arde, spre luminarea şi trezirea, la credinţă, a tuturor celor din întunericul deznădejdii şi al necredinţei. El nu este primul dintre prooroci, nici cel mai mare, precum Ioan Botezătorul, ci baza, temelia tuturor proorocilor.

Misiunea proorocilor a fost aceea de a vesti voia lui Dumnezeu oamenilor, de a-i avertiza şi de a-i abate de la căile lor rele. Prin ei, Dumnezeu a vorbit cu oamenii: *„Dumnezeu odinioară a grăit prin prooroci"* (**Evrei 1, 1**), va arăta Sfântul Apostol Pavel. Dumnezeu, prin ei, le-a transmis planurile ce le are cu oamenii, popoarele, ţările, ei au prevestit venirea în lume a Mântuitorului Iisus Hristos, împărăţia Sa veşnică, dar şi avertismentele, prin care omenirea este anunţată de urmările necredinţei şi neascultării ei.

Ilie este temeiul proorocilor, deoarece el luptă pentru apărarea dreptei credinţe, având ca obiect legătura directă şi personală cu Dumnezeul Cel viu şi adevărat. Această învăţătură au lepădat-o fiii lui Israel, negând pe Cel ce este Adevăr, dreptate şi iubire, în locul lor, adoptând crima, asuprirea, nedreptatea şi fărădelegea.

Însufleţit de dragostea pentru Dumnezeu, Ilie nu se teme, ci înfruntă direct pe rege, acuzându-l că nenorocirile foametei şi secetei sunt rezultatul necredinţei şi părăsirii de Dumnezeu, prin uciderea celor drepţi, a profeţilor, prin păcatul idolatriei, de aceea el, Ilie, printr-o minune, a coborât focul din cer şi i-a demonstrat regelui cine este adevăratul Dumnezeu.

Biserica ne mai învaţă că în timpul istoric, Ilie va fi al doilea înaintemergător, care va profeţi venirea a doua a Domnului, aşa cum a profeţit-o, pe cea dintâi, Ioan Botezătorul. Aşa cum, prima dată, a demonstrat că Dumnezeul lui Israel este adevăratul Dumnezeu, înlăturând impostura şi minciuna idolatră, înainte de a doua venire pe pământ a Mântuitorului Iisus Hristos, Ilie va reveni şi va lupta contra lui Antihrist, dovedind că Iisus Hristos, Mântuitorul, este Dumnezeu, una cu Tatăl în fiinţă, şi, precum au fost ruşinaţi regele Ahab şi proorocii mincinoşi atunci, tot aşa vor fi ruşinaţi, la a doua venire a Mântuitorului, cei care nu au primit cuvântul Acestuia şi nu au crezut în El.

Ilie este sfeşnicul de măslin, care aduce omenirii mesajul de păstrare a credinţei, şi de îndelungă răbdare. Prin jertfa sa, consumată pe muntele Carmel, el înfruntă şi acuză omenirea, din toate timpurile şi epocile istorice, care-şi fabrică ideologii, patimi ce degradează omul, mai ales când acesta neagă şi nu-şi recunoaşte sensul vieţii lui, când părăseşte pe adevăratul Dumnezeu, făcându-şi, din egoism, avere, bani şi pofte stricătoare de suflet, proclamându-se pe sine stăpân, omul devenind propria lege. Acest abis al decăderii l-a atins omenirea în timpul

Imperiului roman, când, datorită păgânătăţii, şi-a divinizat propriile căderi şi patimi.

Ca şi altădată, în zilele noastre, se simte, şi trăim, cu toţii, durerea înstrăinării şi depărtării cerului de pământ. Totul este o alergare, fără odihnă, după câştig, fără muncă, profit fără osteneală, şi tendinţa, mereu prezentă, de a ne amăgi unul pe celălalt. Omenirea este mânată şi bântuită de văpaia propriului foc aprins din căutarea spre cele trecătoare şi înşelătoare, căci, ceea ce ne ucide pe toţi sunt păcatele noastre, bazate pe multa lăcomie, agonisire de averi, vrăjmăşie, idolii de ieri cu care s-au distrus credinţa, bunul simţ, buna cuviinţă, înfrânarea, răbdarea, ne ucid pe noi astăzi.

Ne socotim, în mod fals, nemuritori, ne lipsim de împărăţia cerurilor, ca şi cum am trăi fără să părăsim această lume, căutând să alungăm din sufletul nostru Biserica şi sfinţii lui Dumnezeu. Astăzi pământul, cel ce ne hrăneşte pe toţi, este aproape distrus, otrăvurile aruncate pe el, din pricina comodităţii şi lenei noastre, au distrus apa, devenind mormântul unei vieţi ce se îndreaptă spre întuneric şi ireparabilă distrugere. Omenirea nu mai are nici o şansă decât să plece genunchii precum Ilie, proorocul cel sfânt, pe muntele Carmelului, şi acolo să ceară ca Dumnezeu, prin sfinţii Săi, să ne călăuzească pe calea vieţii şi a binecuvântării.

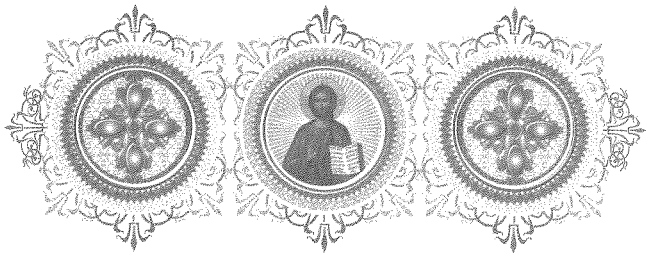
Dezorientarea omului de astăzi, propria sa normă de acţiune, asemenea dreptului la viaţă şi moarte asupra altora, cu tendinţa de impunere, căutarea fericirii în instincte, prin acumulare de iresponsabilitate şi necăutarea spre cele cereşti, netrecătoare şi veşnice, ignorarea adevărului, printr-o stare de confuzie, amplificată printr-o deşănţată campanie împotriva Bisericii şi a sfinţilor lui Dumnezeu, toate acestea arată clar că mergem, grăbiţi, pe calea idolatriei moderne, înşelătoare şi stricătoare de suflet.

Sfântul Prooroc Ilie, îngerul în trup, lauda Bisericii şi temeiul proorocilor, ne cheamă să ne schimbăm viaţa, lepădând

necredinţa, vrăjmăşia, patimile neroditoare şi distrugătoare, să apărăm viaţa noastră şi a copiilor, născuţi şi nenăscuţi, aşa cum el a înviat din morţi pe fiul văduvei din cetatea Sarepta Sidonului (**IV Regi 17, 11-24**).

Să părăsim calea răului şi ostenindu-ne, să urcăm pe muntele Taborului, acolo, când, în momentul Schimbării la Faţă a Domnului (**Matei 17, 1-12**), Sfântul Prooroc Ilie s-a arătat iarăşi, încredinţându-ne că, din ceruri, se roagă pentru toţi care-l cinstesc şi-i urmează, cu credinţă şi răbdare. El ne învaţă că, pentru a primi, trebuie să cerem, pentru a ne izbăvi de rău şi a lupta cu el, trebuie să răbdăm, iar prin rugăciune, să dobândim ajutorul, mila şi binecuvântarea lui Dumnezeu.

Cel ce prin foc şi apă a curăţit nedreptatea, să aprindă focul credinţei în sufletele noastre, să roureze inimile cu adierea vântului verii, ce ne cheamă spre lumina lină a Sfintei Slave, şi, împreună, să câştigăm viaţa cea veşnică şi fără sfârşit, în Împărăţia lui Dumnezeu! Amin!

PREDICĂ LA SĂRBĂTOAREA TĂIERII CAPULUI SFÂNTULUI IOAN BOTEZĂTORUL (29 august)

Istoria omenirii, începând cu primii fii, ai primilor oameni, este marcată de multe crime, multe vărsări de sânge, războaie şi multă violenţă. Pământul acesta, desfigurat de păcatele oamenilor, este îmbibat şi suprasaturat de sânge. Mult sânge nevinovat a curs de-a lungul veacurilor, mult sânge nevinovat curge şi astăzi. Puterea răului, însetat de sânge, pare că nu mai are sfârşit. Cele mai cumplite morţi le-au inventat oamenii, pentru răzbunare şi sadica plăcere de a chinui pe semenii lor.

Astăzi, Biserica, în mare tristeţe, aminteşte de o crimă odioasă, perfidă, josnică, a unui despot, ce a lăsat istoriei un nume vrednic de dispreţ şi uitare. Obsesia crimei săvârşite de către regele Irod Antipa, fiul altui Irod, şi acela, la fel de criminal şi dezumanizat, îi apăsa cugetul şi-i provoca mustrări ale conştiinţei. Din acest motiv, când a aflat despre puterea vindecărilor şi a

cuvântului lui Iisus Mântuitorul, Irod îşi închipuia că Ioan Botezătorul, cel pe care-l ucisese, a înviat din morţi: *„Este Ioan, căruia eu am pus să i se taie capul, el s-a sculat din morţi"* (**Marcu 6, 16**). Ce afirmaţie lipsită de ruşine, ce despot fără omenie, ce limbă poate, în public, cu lipsă de respect, să afirme crima şi fărădelegea?

Relatarea morţii tragice a marelui Prooroc Ioan, a celui ce a vieţuit pe pământ asemeni unui înger, este prezentată în momentul în care regele Irod aude despre minunile săvârşite de Iisus Hristos, Domnul şi Mântuitorul.

Irod Antipa, cel ce poartă răspunderea păcatului crimei, a uciderii Înaintemergătorului Domnului Hristos, uzurpase tronul, ca şi tatăl său. Din cele pe care le stăpânise şi le guvernase tatăl său, el moştenise Galileea şi Pereea, până în anul 39 d. Hr.. Domnia lui este caracterizată de istorici ca fiind un compromis, fără egal, înaintea stăpânitorilor romani. Pentru menţinerea privilegiilor sale, din slugărnicie faţă de împăratul Romei, Tiberiu, a ridicat, în cinstea acestuia, un întreg oraş, pe malul lacului Ghenizaret, numit Tiberiada, un oraş cu profund caracter cosmopolit, cu obiceiurile populaţiei ce provocau indignare, şi nu rareori, revolta evreilor pioşi, care vedeau, în aceasta, trădarea obiceiurilor şi legilor lor.

Ca orice despot tiran, Irod era un vicios, robit patimilor, corupt, dispus a adula pe cel mai puternic decât el, dar şi la anihilarea şi nimicirea totală a oricărui supus. Domnia lui este marcată de abuz, fărădelege şi crimă, cea mai oribilă fiind decapitarea marelui şi ultimului prooroc, Ioan. Conflictul dintre cei doi a apărut în momentul în care Irod şi-a părăsit soţia sa, fiica regelui Areta, din Damasc, şi a luat ca soţie pe Irodiada, soţia fratelui său, Filip. Ioan Botezătorul, care venise în lume spre a o chema la pocăinţă, şi a o pregăti pentru venirea Mântuitorului Iisus Hristos, nu putea tolera această faptă, ce nesocotea Legea şi obiceiurile evreieşti. Asemeni proorocului Ilie, care nu înceta

a-l mustra pe un alt rege, imoral şi idolatru, Ahab, Ioan se ridică necruţător, direct şi fără nici o reţinere, apostrofându-l pe Irod în public: *„Nu-ţi este îngăduit să ai de soţie pe femeia fratelui tău!"* (**Marcu 6, 18**).

Glasul marelui prooroc răsuna, precum tunetul, împotriva adulterului ce se petrecea în viaţa vechiului Israel. De aceea, Irod îl stima pe prooroc, îl asculta cu bucurie, îi confirma cele ce i le prezenta ca fărădelegi, dar, din pricina Irodiadei, la începutul anului 29, se hotărî să-l închidă în temniţă. În palatul Macherus din apropierea Mării Moarte, Ioan va sta în temniţă aproape un an de zile. Irod îi aprecia felul proorocului, îl socotea aşa cum era, sfânt, îi stârnise curiozitatea şi oarecare teamă: *„Şi auzindu-l (pe Ioan) multe făcea şi cu drag îl asculta"* (**Marcu 6, 20**). Din proprie iniţiativă, Irod nu l-ar fi sacrificat niciodată pe Ioan. Asemeni suveranilor, era sensibil la viaţa de dincolo, şi nu dorea să intre într-un conflict cu cei ce purtau, cu ei, mesajul ceresc.

Cea care i-a dorit moartea era Irodiada, asemeni altor ticăloase femei din istorie, Izabela, Eudoxia, îşi urmărea victimele, până la anihilarea completă. În ciuda slăbiciunilor sale, Irod se împotrivea la a-şi da consimţământul uciderii Sfântului Ioan. Timpul petrecut în închisoare era oarecum favorabil profetului, suveranul îl chema adesea şi îl provoca la discuţii, ucenicii aveau permisiunea să-l viziteze, să primească sfaturi şi îndemnuri. Parte dintre aceştia au venit la Mântuitorul, trimişi de Ioan, pentru a se convinge dacă suferinţa, prin care trecea el, era precursoare suferinţelor prin care urma să treacă Cel pe care-L prezentase lumii ca *„Miel al lui Dumnezeu"* (**Ioan 1, 29**).

Răspunsul Mântuitorului, la întrebările ucenicilor lui Ioan, a confirmat puterea şi măreţia sfinţeniei acestuia: *„Ce aţi ieşit să vedeţi? Un prooroc? Da, zic vouă, şi mai mare decât un prooroc. Că el este acela despre care s-a scris: Iată Eu trimit înaintea feţei Tale pe îngerul Meu, care va pregăti calea Ta, înaintea Ta. Adevărat zic vouă: nu s-a ridicat între cei născuţi din femei*

unul mai mare decât Ioan Botezătorul, toţi proorocii şi Legea au proorocit până la Ioan" (**Matei 11, 7-13**). Auzind, din închisoare, cuvintele Domnului, Ioan a putut rosti, din nou, cuvintele: *„Această bucurie a mea s-a împlinit"* (**Ioan 3, 29**).

Cu prilejul zilei de naştere, sărbătorită cu fastul specific suveranilor, în timpul ospăţului satanicesc, fiica Irodiadei, Salomeea, o altă ticăloasă, nedemnă de numele de femeie, a dansat în aşa fel încât a provocat gândurile desfrâului, tuturor celor ce i-au privit dezmăţul ei seducător. Sub influenţa beţiei, regele i-a promis jumătate din regatul lui, cu jurământ. La îndemnul mamei sale, cea plină de destrăbălare şi gânduri de răzbunare, nespecifice unei tinere fete, în care altădată, ruşinea, bunul simţ şi sensibilitatea erau fireşti, rău famata cere capul marelui prooroc. Îngroziţi-vă ceruri, cum o destrăbălată cere să ţină, în mâinile ei, capul cel sfânt, din care sângele curge, iar gura lui nu înceta să vorbească: *„Nu-ţi este îngăduit să ai de soţie pe femeia fratelui tău!"*. Ce privire au mai putut avea cele două criminale? Ce mâini au mai putut să mângâie, ajute, să liniştească, când ele erau pline de sânge nevinovat? Mai pot fi, vreodată, acestea, numite femei? Mai pot fi socotite vreodată purtătoare de viaţă, când ele, în propriile mâini, au ţinut capul cel sfânt al celui mai mare prooroc?

Regele s-a mâhnit adânc, dar pentru a nu-şi călca jurământul, a poruncit uciderea sfântului Ioan. Irod preferă să respecte un jurământ făcut la patima beţiei şi desfrâului, prestigiul său, înaintea supuşilor săi adulatori, a cântărit mai mult decât viaţa unui om sfânt, de aceea, lipsit de orice scrupule, fără conştiinţa consecinţelor, a fost capabil de această crimă, care a zguduit orice om, cu raţiune şi responsabilitate.

Acest rege criminal a întrecut în răutate, prin crima săvârşită, mulţi despoţi, de aceea Domnul l-a numit *„vulpe"* (**Luca 13, 32**), apelativ ce a evidenţiat duplicitatea şi cinismul tiranului. În momentul când Domnul va fi arestat şi trimis de

la Pilat la Irod, acesta nădăjduia că va fi martorul unei minuni, punându-i tot felul de întrebări, asemeni unui interogatoriu. Celui care a omorât pe cel mai mare prooroc, Iisus nu-i va da nici un răspuns. Nu era vrednic de a asculta cuvântul Domnului, un mărgăritar nu putea fi aruncat înaintea unui porc. Călăul Botezătorului era prezent şi în drama Patimilor, prin sfârşitul său tragic, Ioan a anticipat şi crucea Domnului.

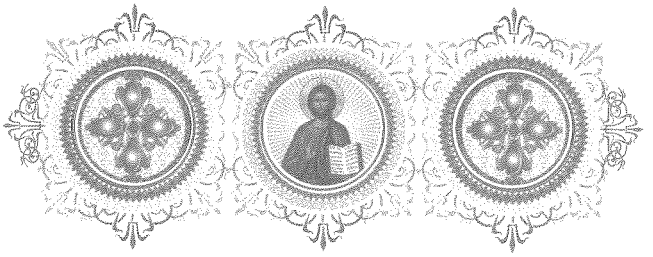
Pe linia misiunii sale, care consta în mustrări adresate celor păcătoşi, cu îndemnul de a-şi schimba viaţa, el a pătimit, spre a păstra, nealterat, vechiul aşezământ, lui fiindu-i rezervat dreptul şi privilegiul de a-L prezenta lumii pe Mântuitorul ei. În el ardea flacăra credinţei, care lumina şi încălzea sufletele. Altă dată, Domnul a spus despre el: *„Acela era făclia care arde şi luminează"* **(Ioan 5, 35)**. Această lumină, ce strălucea, era rodul lucrării Duhului Sfânt, Care s-a coborât peste profet, umplându-l de har, încă din pântecele mamei lui, tot datorită prezenţei Duhului Sfânt, a trăit asemeni unui înger pe pământ, biruind cele potrivnice vieţii, el având chemarea unică de a privi cerurile deschise şi a auzi glasul Celui nevăzut, Care îl încredinţează de dumnezeirea propriului Fiu, în apa râului Iordan.

Moartea sa tragică a precedat momentul minunii înmulţirii pâinilor, ca anticipare a tainei euharistice, dar şi mărturisirea lui Petru, moment ce va anunţa taina întemeierii Bisericii celei vii, lucrătoare şi biruitoare. Aceste întâmplări vor marca începutul unei noi etape istorice, a mântuirii lumii.

Sfintele Evanghelii ne relatează că ucenicii lui Ioan au venit şi au luat trupul lui, punându-l în mormânt. Apoi, au vestit pe Mântuitorul despre crima şi fărădelegea săvârşită de mai marii timpului, care, mereu, au abuzat de soarta supuşilor lor. Moartea sfântului Prooroc L-a tulburat adânc pe Domnul şi Mântuitorul nostru, de aceea, El s-a retras în singurătatea pustiului, nerostind niciun cuvânt cu această tristă şi nefericită întâmplare. La crima săvârşită, cu sete de răzbunare, ce mai

putea fi de spus? Răul nu are niciodată nume, nici atenţia nu trebuie acordată şi centrată asupra lui. Moartea Botezătorului era un preludiu la propria Sa moarte: *„Pe care dintre prooroci nu au prigonit părinţii voştri?"* îi va întreba primul martir al Bisericii, Ştefan, pe inchizitorii sinedriului (**Faptele Apostolilor** 7, 52).

Astăzi Biserica a rânduit zi de post şi tristeţe pentru sfârşitul tragic al marelui Prooroc. Împovăraţi de atâtea griji, să privim la propriul nostru sfârşit, pregătindu-ne pentru el. Sfârşit creştinesc, fără durere, neînfruntat, în pace, şi răspuns bun la înfricoşata Judecată, a lui Hristos Dumnezeu, să cerem! Amin!

ANUL CEL NOU, TIMP AL MÂNTUIRII NOASTRE
(1 ianuarie)

Începutul unui An nou este, de obicei, un prilej de bucurie, manifestată diferit, fiecare popor are calităţile şi formulele specifice, prin care sentimentul bucuriei se exteriorizează. Un An Nou înseamnă, pentru mulţi, şi faptul că a mai trecut o parte din viaţa noastră pământească, că timpul se scurge, fără să ne dăm seama, foarte repede, că dorinţa de a trăi mai mult devine mai puternică, că începutul înseamnă şi privirea retrospectivă asupra celui care a trecut, în care am experimentat noi lucruri, evenimente, situaţii care ne-au marcat viaţa sau ne-au conştientizat cine suntem şi spre ce ne îndreptăm. Ca şi creştini, care ştim că Dumnezeu este izvorul vieţii şi al nemuririi, *„că o mie de ani înaintea Lui sunt ca o zi"* (**Psalmul 89, 4 şi II Petru 3, 8**), timpul are o nouă perspectivă ce ne încurajează, fiindcă, în acest timp pământesc, câştigăm veşnicia şi timpul fără final, sau le pierdem, totul depinzând de noi.

Din cele relatate din Sfintele Scripturi şi din învăţătura Bisericii, învăţăm foarte clar că Întruparea Mântuitorului a

fost rânduită din veşnicie, şi a fost pregătită pe căi tainice, în toată perioada care a precedat acest eveniment istoric, şi care avea să aibă loc într-un moment determinant al devenirii istoriei. Mântuitorul, de altfel, Îşi începe învăţătura Sa cu cuvintele: *„S-a împlinit vremea"* **(Marcu 1, 15)**, subliniind faptul că venirea Lui, printre oameni, s-a petrecut într-un moment dat, condiţionat de coordonate bine definite. Pentru viziunea creştină a timpului, lumea şi timpul, datorită căderii omului în păcat, s-au viciat. Dacă, înainte de Întrupare, timpul era privit dintr-o perspectivă negativă, deoarece acesta oglindea depărtarea omului de Dumnezeu, după Întruparea Mântuitorului, după Naşterea Lui, timpul a fost sfinţit, căpătând o valoare şi o plinătate deosebită. De altfel, Sfânta Scriptură aşa începe: *„Că la început"* **(Facere 1, 1)**, deci a existat un început, în care Dumnezeu a creat toate, iar Sfântul Evanghelist Ioan spune că: *„La început a fost Cuvântul, şi Cuvântul era la Dumnezeu, şi Dumnezeu era Cuvântul"* **(Ioan 1, 1)**. Întrucât Mântuitorul s-a întrupat şi a suferit şi s-a jertfit în timp, dăruindu-ne nouă astfel mântuirea, salvarea sufletului, rezultă că El a conferit timpului sens, iar clipei, o valoare inestimabilă. Pentru fiecare dintre noi este valabil acest adevăr deoarece noi ne mântuim, sau ne pierdem, în cuprinsul acestei clipe, care poate fi convertită în veşnicie: *„Astăzi s-a făcut mântuire casei acesteia, căci şi acesta este fiul lui Avraam"* **(Luca 19, 9)**, va spune Mântuitorul lui Zaheu, sau tâlharului de pe cruce: *„Astăzi vei fi cu Mine în Rai"* **(Luca 23, 43)**.

Observăm cum acest adverb de timp capătă o valoare teologică, şi, în acelaşi timp, un mesaj pentru fiecare creştin. De aceea, Sfântul Apostol Pavel explicând Taina Naşterii Mântuitorului, când a scris Epistola către Galateni, a spus că Dumnezeu, Mântuitorul, s-a întrupat *„la plinirea vremii"* **(Galateni 4, 4)**. Deci timpul istoric a fost folosit pentru a evoca evenimentul Naşterii Domnului, unic şi irepetabil în istorie,

căci omenirea a fost pregătită pe multiple planuri, căci toată desfăşurarea istoriei, precum şi evoluţia diferitelor epoci, care au pregătit venirea Domnului, tind spre acest eveniment unic, menit să dea sens creaţiei, să o restabilească în starea de puritate, anterioară căderii omului în păcat. De aceea, formularea Sfântului Apostol Pavel, *„plinirea vremii"*, indică momentul în care experienţa păcatului şi a depărtării omului de Dumnezeu a atins apogeul, iar Dumnezeu a luat iniţiativa, să vină, în chip smerit, către noi oamenii, pentru a ne ridica acolo de unde am căzut. Deci starea omenirii, înainte de venirea Mântuitorului, poate fi caracterizată ca o stare de tensiune, caracterizată prin dorinţa de a fi cu Dumnezeu, dar şi momentele care au dus la depărtarea de Dumnezeu, aşa cum Sfântul Arhidiacon Ştefan aduce, în rechizitorul formulat la adresa Sinedriului: *„Voi pururea staţi împotriva Duhului Sfânt, precum părinţii voştri, aşa şi voi"* **(Faptele Apostolilor 7, 51)**. Observăm tensiunea, pe de o parte, de a se împotrivi rânduielii lui Dumnezeu, iar pe de altă parte, dorinţa de a fi împreună şi alături cu Dumnezeu.

Deci valoarea timpului, în creştinism, este, după Întruparea Mântuitorului, valoarea mântuirii, pentru că salvarea şi mântuirea noastră se fac în timp, iar timpul capătă un nou sens, odată cu Întruparea Mântuitorului. De altfel, când sărbătorim sărbătorile, sau le trăim, nu facem amintire a cele petrecute acum câteva secole, sau mii de ani, ci trăim Taina: *„Astăzi este începutul mântuirii noastre, Fiul lui Dumnezeu, Fiul Fecioarei se face. Astăzi vă binevestesc vouă bucurie mare. Căci vi s-a născut Mântuitor, în cetatea lui David"* **(Luca 2, 10-11)**. Deci cuvântul veşniciei devine prezent în viaţa noastră, a creştinilor, şi Întruparea Domului apare, în fiecare an, la sărbătoarea Crăciunului, ca un nou început, un nou început pentru viaţa noastră, pentru sufletul nostru şi pentru destinaţia noastră finală, care este cerul unde ne aşteaptă Dumnezeu, cu îngerii Lui.

Timpul cel mai nostalgic, nevinovat, de care toţi oamenii îşi aduc aminte, este timpul copilăriei. Scriitorii i-au acordat pagini întregi, elogiindu-l, fiind cea mai nevinovată perioadă din viaţa noastră. De altfel, Biserica a rânduit, la până la vârsta de şapte ani, copiii să fie împărtăşiţi fără spovedanie, socotindu-se a fi în starea harică a luminii Sfântului Botez. Perioada aceasta din anii când Mântuitorul era copil, în Nazaret, Sfântul Evanghelist Luca o prezintă, rezumativ, prin câteva cuvinte, arătând că timpul era cel care rezolva şi împlinea momentul în care El trebuia să facă omenirii cunoscută taina Întrupării Sale, chemându-o la viaţă şi nemurire: *„Iar Iisus sporea cu înţelepciunea şi cu vârsta, şi cu harul la Dumnezeu şi la oameni"* (**Luca 2, 52**). Deci taina mântuirii noastre se lucrează şi se împlineşte într-un timp, într-un loc geografic şi cu un scop precis.

Deci, încă din copilărie, într-o foarte scurtă rugăciune, omul este îndemnat: *„Creştine, totdeauna lucrul tău, să-l începi cu Dumnezeu!"*. Orice lucru bun are un început, după cum şi orice lucru rău, prima dată se săvârşeşte în minte, în raţiune şi, după aceea, devine realitate a vieţii. Deci orice început bun, este gândul cel bun, care are nevoie de ajutorul, de mila şi de binecuvântarea lui Dumnezeu, căci nu putem începe nimic fără să fim inspiraţi şi nu putem desăvârşi nimic fără să fim ajutaţi de Dumnezeu. Aţi văzut, în Sfintele Evanghelii, că Mântuitorul, adesea, când era întrebat de Apostoli, El se referea la clipa care o trăia: *„Încă nu s-a împlinit vremea"*, sau: *„Vremea Mea nu a sosit"*. Deci, toate aceste clipe ale istoriei mântuirii neamului nostru omenesc, sunt repere, coordonate ale timpului, care, dacă sunt folosite pentru binele sufletului nostru, devin clipe binecuvântate, dacă sunt folosite pentru a pierde şi irosi ceea ce este foarte important pentru noi, sunt clipe pierdute, pentru că nicio clipă nu se mai repetă. Fiecare etapă a vieţii noastre îşi are cursul ei: copilăria, tinereţea, vârsta înaintată, şi depinde de felul cum noi ştim să le folosim. De altfel, tensiunea acesta,

între poporul ales şi Dumnezeu, izvorul vieţii, a fost generată şi menţionată, în primul rând, în scrierile şi în cuvântările profeţilor Vechiului Testament. Mesajul lor era unul foarte clar: de a se întoarce poporul, pentru că mai este timp: *„Ascultă Israele! Ia aminte pământule, căci Domnul îţi vorbeşte! Ce puteam să fac pentru voi, pentru via aceasta şi nu am făcut?"* **(Ieremia 2, 12-13).**

Deci, în orice clipă a vieţii, există posibilitatea întoarcerii,şi începutul cel bun este cel în care am renunţat la egoismul din noi, la individualismul, care caracterizează, în mare parte, societatea timpului nostru, şi lăsăm ca Dumnezeu să fie Cel care devine sensul vieţii noaste, binecuvântarea şi plinirea, sau săvârşirea timpului bun, pe care îl avem de împlinit. De altfel, în practica liturgică a Bisericii noastre, Sfântul Vasile cel Mare, a cărei Sfântă Liturghie o săvârşim, de zece ori pe an, în rugăciunea *Anaforalei,* chiar cere ca Dumnezeu să binecuvânteze cununa anului bunătăţii Sale: *„Ca El să ni se arate nouă cu bogate îndurări, şi cu timpuri bine întocmite şi de folos, dăruind şi pământului ploaie lină, spre rodire, şi pe noi să ne păzească, fii ai luminii şi ai zilei arătându-ne."* Căci timpul devine sfinţit în momentul în care este chemată mila, ajutorul şi binecuvântarea lui Dumnezeu.

Progresul tehnic, tot mai avansat, a creat multe facilităţi omului, însă, folosit fără raţiune, se întoarce împotriva lui. Astăzi computerul fascinează, rezolvă multe probleme, de nerezolvat în trecut, însă dă omului dependenţă, îl fac sclav propriilor sale lucruri. Este un paradox, cum omul a creat arme pentru a ucide pe alţii, dar care, acum, se teme el de ele, neputând a le controla. Tehnicizarea a creat un om hibrid, bolnav, care se agită şi mereu se află în lipsă de timp, deşi ziua şi noaptea stau la dispoziţia lui, deşi, pentru deplasare, are atâtea mijloace moderne, deşi totul este rapid, lipsa de timp pentru el însuşi, pentru sufletul său, au devenit cronice. Ca să nu vorbim şi de cei care îşi irosesc şi pierd

timpul, fiecare clipă fiind pierdută, iar existenţa lor fiind nerezolvată, şi, ca şi cum nu ar fi fost.

Timpul pierdut, care a fost favorabil nouă, spre plinirea binelui, şi l-am pierdut, sigur nu mai revine. Dar avem posibilitatea ca cel pe care încă îl avem la dispoziţie, să îl folosim şi să îl convertim, în aşa fel, încât să întrecem ceea ce am pierdut odinioară. Desigur, starea aceasta de umilinţă, a firii umane, care este dispusă să accepte, mai uşor, nelucrarea, decât lucrarea, poate fi depăşită prin voinţă, şi, în al doilea rând, printr-o credinţă sinceră şi profundă.

Vedeţi, Mântuitorul vine în lume şi se naşte în condiţii smerite, ia chipul unui Prunc, al unui copil, şi arată, în Sfânta Evanghelie, că cine doreşte să intre în Împărăţia lui Dumnezeu, dacă nu se va întoarce, şi nu va fi ca un prunc, nu va intra în ea. Deci, perioada copilăriei devine purtătoarea unei semnificaţii spirituale noi. Cei ce vor să intre în Împărăţia lui Dumnezeu, trebuie să fie ca pruncii, adică să se gândească, nici un copil, nici un prunc, nu se gândeşte la dimensiunea timpului. Îşi numără anii, zilele, timpurile trecute şi se gândeşte la clipa pe care o trăieşte. De aceea, Mântuitorul dă exemplul unui copil nevinovat (**Luca 18, 15-16**) care este, pentru noi, reper pentru a intra în Împărăţia lui Dumnezeu. Deci orice om, orice creştin, este chemat să folosească timpul în favoarea salvării sufletului lui. Timpul pierdut, sigur, nu se mai întoarce, dar avem şansa unică, de aceea S-a întrupat Mântuitorul, ca timpul, ce-l mai avem de trecut, să-l petrecem în pace, lucrând şi făcând cele după voia Lui. De altfel în Ectenia cererilor Sfintei Liturghii cerem ca Dumnezeu să ne dea: *„Ziua toată desăvârşită, în pace şi fără de păcat"*. Deci iată care este dimensiunea timpului, ca şi creştin, de a-l folosi spre mântuirea noastră şi a semenilor noştri.

Timpul care s-a scurs de la momentul căderii omului în păcat până la cel al venirii Domnului, este un timp de pregătire

şi menţinere a conştiinţei omenirii pe calea binelui. Mântuirea noastră se realizează treptat, în ziua când Domnul trimite, din cer, Sfintei Fecioare Vestea cea bună, anunţând omenirea că ea va naşte un Mântuitor, Biserica cântă, vestind începutul mântuirii: *„Astăzi,* (care devine momentul ce a schimbat istoria lumii) *este începutul mântuirii noastre, Fiul lui Dumnezeu fiu la Fecioarei se face şi Gavriil darul îl binevesteşte"*. Realizarea mântuirii noastre se face în timp, etapizat, treptat, pentru ca noi să vedem prezenţa lui Dumnezeu în istoria lumii, pregătindu-o pentru mântuirea ei. După ce Dumnezeu, odinioară, a grăit părinţilor noştri prin prooroci, în zilele cele din urmă ne-a grăit nouă prin Fiul (Evrei 1, 1-2).

Lucrurile cele bune, cu foarte multă osteneală şi cu foarte multă lucrare, se împlinesc. În ultima carte a Noului Testament, în Apocalipsă, se scrie, în viziunea Sfântului Ioan, că a văzut un miel înjunghiat, ca de la întemeierea lumii, deci însăşi creaţia s-a întemeiat pe jertfă. La momentul cercetării mai-marilor timpului de către Cel Nou-născut, răspunsul lui Irod a fost unul sângeros, pentru că şi a temut domnia pământească, crezând că, printre cei, mulţi, prunci nevinovaţi, se află şi Mântuitorul, neştiind că, de fapt, el luptă împotriva lui însuşi. Sigur, cele bune, cu multă osteneală se împlinesc. De altfel, întreaga viaţă pământească a Mântuitorului a fost o jertfă nesfârşită, pentru că vedem, pe de o parte dorinţa celor care vroiau să Îl asculte, iar pe de altă parte, cei mai mulţi, care Îl refuzau. Însă, în istoria pregătirii venirii Domnului sunt momente importante, care scot în evidenţă faptul că cele din Legea cea Veche se împlinesc în Legea cea Nouă. Astfel, Iosif este vândut de fraţii lui, şi vedem aici o jertfă, iar în momentul când Iacob, părintele lor a murit, fraţii lui se temeau că Iosif se va răzbuna pe ei, însă el, în ultimul capitol al cărţii, **Facerea**, spune aşa: *„Răul pe care voi mi l-aţi făcut mie, Dumnezeu l-a întors în bine, pentru salvarea voastră şi a neamului nostru"*. Deci vedem că, chiar atunci când răul este

prezent în viaţa noastră şi cere sacrificiu, acest sacrificiu, de multe ori, revine în viaţa noastră ca o binecuvântare, şi ca un semn prin care suntem salvaţi de la multe încercări. Aşa privim noi, din perspectiva creştină, orice zi a martirului unui sfânt; s-a născut spre o viaţă nouă, spre Împărăţia, cea fără de sfârşit, a lui Dumnezeu. De aceea, ziua martirului unui sfânt este ziua începutului unei noi vieţi. Însăşi viaţa Bisericii este un martiriu continuu, mereu atacată, mereu afectată de tot felul de acuzaţii făcute de oameni, care sunt uneltele celui rău. Însă Biserica triumfă, căci ea este cea care, deşi mereu se jertfeşte, totdeauna aduce bucuria biruinţei învierii, pentru că este condusă de Cel ce a biruit moartea şi răutatea acestei lumi.

Timpurile pe care le trăim noi au intensitatea, valoarea şi şansa de a fi cunoscute, privite, în adevărata lor valoare, şi apreciate ca atare. Viaţa noastră se măsoară în ani, de la naştere până la plecarea din această lume. Anii, lunile, zilele, datorită faptului unei nespuse solicitări a noastre, trec mai repede ca oricând. Astronomia ne vorbeşte despre o scurtare a zilei solare, ar fi cu mai puţin de 24 de ore, sigur este că viaţa noastră este trecătoare, se scurge repede ca precum un pârâiaş, izvorând, aleargă spre un râu, iar, de acolo, spre mare, fără oprire. Începutul de an ar trebui să ne problematizeze pe toţi, să ne responsabilizeze, trăim doar pentru lucruri finite, efemere, sau, totuşi, este mult mai important să ne gândim la cele veşnice.

Pentru că există o tendinţă de a explica raţional şi tehnicizat totul, în capitolul numit *„Viaţă şi credinţă"* care definesc identitatea unui creştin, minunea e o realitate, pe care o trăim toţi, la fiecare pas. Cei care au credinţă puternică trăiesc cu adevărat minunea. Sunt oameni care, prin rugăciune, se vindecă de boli incurabile, scapă din încercări prin rugăciune şi credinţă. Iar Ortodoxia, dreapta credinţă, şi învăţătura Bisericii noastre, niciodată nu a raţionalizat Taina şi minunea, pentru că orice minune ce se explică, nu mai este minune, este

un fenomen ştiinţific, care este explicat si pătruns de gândirea omului. Există acest pericol pentru că mass-media în general, şi lumea îndepărtată de Dumnezeu, în special, e cea care raţionalizează şi caută să explice fapte şi lucruri, care nu pot fi explicate. Numai în domeniul medical, câte boli sunt, a căror provenienţă nu se ştie, deşi ele există de sute de ani, şi totuşi, aceste suferinţe sunt vindecabile în mod inexplicabil, şi ele sunt cele ce dau mărturie de prezenţa lui Dumnezeu în viaţa unui bolnav, care, prin credinţă şi rugăciune, capătă vindecare. De aceea m-am gândit, atunci când am scris, că Taina Întrupării Mântuitorului, oricât de mult am încerca noi să o înţelegem, ea rămâne cea mai mare taină, pentru că, aşa după cum cei doi Evanghelişti, Matei şi Luca, au descris în cuvinte sobre, n-au încercat să pătrundă ceea ce nu poate fi pătruns, şi n-au încercat să aducă oceanul pe malul mării, pentru că nu poate fi împlinit acest lucru. De aceea, în învăţătura şi teologia Bisericii noastre vorbim de taina cea minunată şi mare şi de minunea ce s-a întâmplat şi se întâmplă, şi de faptul că Dumnezeu este prezent, prin lucrarea Sfântului Duh, în viaţa noastră şi acolo unde este El, acolo se biruiesc legile firii şi regulile creaţiei, dar nu sunt anihilate, ci sfinţite, şi capătă un nou sens. Mântuitorul se foloseşte de trup feciorelnic pentru a veni în lume, dar biruieşte cele ale firii, se foloseşte de acest pământ, în mijlocul căruia săvârşeşte mântuirea noastră, şi totuşi nu are nimic în comun cu pământul. Se foloseşte de cele ale creaţiei nu pentru a le distruge, ci pentru a le reda starea cea dintâi. Aşa înţelegem noi vindecările săvârşite de Mântuitorul şi toate cele scrise în Sfânta Evanghelie, ca fiind o restaurare a întregii creaţii, care era distrusă şi foarte asuprită de urmările şi consecinţele păcatului şi a firii umane, destul de decăzută.

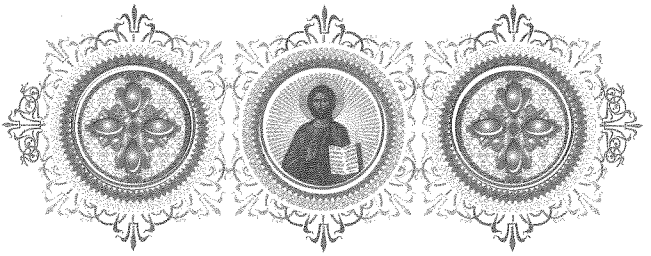
Anul care s-a încheiat a fost o binecuvântare, sau un blestem, depinde de noi, de felul cum am ştiut să preţuim timpul şi ce am săvârşit noi pentru sufletele noastre. Anul care începe

este un nou început, pe care-L dorim cu binecuvântarea lui Dumnezeu, ca El să fie pururi prezent în propria noastră viaţă.

Decizia cea bună se ia întotdeauna când este cerut ajutorul lui Dumnezeu, în orice clipă. De aceea Biserica a rânduit, încă din momentul în care ne-am ridicat din pat, să începem ziua cu binecuvântarea rugăciunii şi cu cererea, pe care trebuie să I-o adresăm lui Dumnezeu. Sfântul Ioan Gură de Aur, în comentariul Evangheliei după Matei, a spus că Dumnezeu chiar se supără când noi nu cerem nimic de la El. Nu pentru că nu ştie că avem nevoie de ele, ci vrea să vadă că recunoaştem prezenţa şi mila Lui în viaţa noastră. Fără El nu putem face nimic, pentru că El ne-a creat şi are grijă de noi, dar orice decizie crucială a vieţii şi orice hotărâre, care trebuie să o luăm noi înşine, o putem avea spre folosul nostru şi a celorlalţi din jurul nostru, dacă cerem mila, ajutorul şi binecuvântarea lui Dumnezeu. Chiar Mântuitorul a spus că: *„Fără Mine nu puteţi face nimic"*, deci El este izvorul vieţii noastre, sensul vieţii, bucuria şi mântuirea noastră. Deci orice ajutor, orice milă, nu poate fi niciodată egalată cu cea care vine de la Dumnezeu, mângâierea sufletelor şi puterea noastră, prin care biruim toate încercările vieţii.

Numărătoarea anilor este un lucru uman, deci oamenii au împărţit timpul şi l-au măsurat în ani. În viaţa de dincolo, clipa veşniciei este un prezent continuu, deci în momentul când am părăsit această lume ieşim în afara timpului şi trăim veşnicia, prezentul continuu. Când Mântuitorul i-a spus tâlharului: *„Astăzi vei fi cu Mine în rai"*, pentru acela a început veşnicia. Deci în viaţa de dincolo, vom fi împreună cu Dumnezeu şi cu sfinţii şi cu îngerii Lui, vom depăşi cele ale timpului, creaţia se află în timp şi timpul este cel care face ca noi să trecem prin el. Dar Dumnezeu este în afara timpului, şi cei care se vor învrednici de viaţa cea veşnică, vor fi asemenea Lui. Mântuitorul a spus, înainte de patimi, că: *„Slava pe care*

Tu Mi-ai dat-o Mie, le-am dat-o lor, ca lumea să vadă şi să creadă că Tu M-ai trimis". Deci mărirea dumnezeirii se descoperă în timp, totuşi Mântuitorul părăseşte această lume, iar când Apostolii L-au întrebat dacă El va reaşeza împărăţia lui Israel, El a spus că: *„Nu este al vostru a şti anii sau vremurile pe care Tatăl le-a pus în stăpânire"*, şi noi, pe acest pământ, suntem pelerini, ne pregătim pentru viaţa cea veşnică. Dar, în acest timp, cât îl avem, în acest scurt timp, realizăm cele de care ne vom bucura în veşnicie. Începutul timpului şi sfârşitul lui, de fapt, este pentru noi, începutul naşterii călătoriei şi al sfârşitului acestei călătorii, pe acest pământ.

ÎNCEPUTUL MINUNILOR DOMNULUI
Nunta din Cana Galileii

Citind Evanghelia a patra pe care Sfântul Ioan, ucenicul iubit şi nevinovat al Mântuitorului, a scris-o, într-un mod rezumativ, şi cu un scop bine definit: *„Acestea toate s-au scris ca să credeţi că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, şi crezând, să aveţi viaţă în numele Lui"* (**Ioan 20, 31**), descoperim că minunile săvârşite de Iisus Domnul nostru, pe lângă prezentarea faptică, istorică, de unde nu lipsesc şi elementele geografice, descoperă, în relatarea lor, importante învăţături dogmatice, care ne-au revelat nouă taina dreptei credinţe, care ne asigură calea spre viaţa cea veşnică, spre Împărăţia, fără final, a lui Dumnezeu. Chiar în capitolul al doilea al Evangheliei, primul început al minunilor, pe care Domnul şi Mântuitorul nostrum, îl face la rugămintea Preasfintei Sale Maici, se desfăşoară la o nuntă, în localitatea Cana, din Galileea, oraşul în care se născuse Natanael (Bartolomeu), cel fără vicleşug (**Ioan 1, 47**).

Conform relatării evanghelice, dialogul dintre Hristos şi Preasfânta Fecioară Maria a grăbit acest început al minunilor.

Terminându-se vinul, mama Lui, I-a spus: *„Nu mai au vin"*. În textul grec al Sfintei Evanghelii, răspunsul Mântuitorului nu a întârziat: *„Ce aştepţi de la Mine femeie? Ceasul Meu nu a sosit!"*. Mama Lui s-a îndreptat către cei ce slujeau spunând: *„Ceea ce vă spune El faceţi!"* **(Ioan 2, 5)**. Minunea s-a petrecut la cuvântul Lui, când cele şase vase de piatră, s-au umplut cu apă, iar apa, spre bucuria celor prezenţi, s-a prefăcut în vin, lucru apreciat, cum se cuvine, de către ucenici.

Adesea, ascultăm această minune când participăm la bucuria unei nunţi, sau când citim din Sfânta Evanghelie, în capitolul al doilea, scrisă de Sfântul Ioan. Fiecare, ascultându-o, îşi face o imagine proprie asupra minunii, alţii, care au avut fericirea vizitării Ţării Sfinte, o localizează geografic prin imaginaţia memoriei, gândindu-se la ea. Însă scopul propus aici este de a descoperi sensul minunii şi mesajul transmis, în Evanghelie, către noi.

La început, Sfântul Ioan vorbeşte despre nunta din Cana Galileii. Ce însemna atunci o nuntă, şi care era impactul asupra vieţii obişnuite, a unui astfel de eveniment? Înainte de nunta propriu-zisă, exista logodna; aceasta se făcea timpuriu, după ani, mirele (logodnicul) ducea logodnica în casa părinţilor lui, adesea pe un asin, însoţiţi de un convoi, în care, dominant, era starea de bucurie, exprimată prin muzică şi cântece, specifice momentului. Când logodnica era în casa părinţilor lui, acesta (logodnicul) mergea şi se bucura, împreună cu prietenii lui, de acest eveniment. Târziu, în noapte, se întorcea acasă, la părinţii lui. Pilda celor zece fecioare, dintre care cinci erau înţelepte, iar cinci fără minte, dezvăluie partea acestui ritual, când trebuiau să aştepte până la miezul nopţii, venirea mirelui **(Matei 25, 1-13)**.

După logodnă urma o perioadă de timp în care se pregătea nunta. Punctul central îl constituia masa de nuntă. În acest sens, amintim căsătoria regelui Solomon, care a închinat acestui

eveniment, Cântarea cântărilor: *„Ieşiţi fetele Sionului, priviţi pe Solomon încoronat, cum a lui maică l-a încununat, în ziua sărbătorii nunţii lui, în ziua bucuriei inimii lui"* **(Cântarea cântărilor 3, 1)**. Oaspeţii (nuntaşii) cântau în cinstea mirilor, dansând de bucurie: *„Marea nu poate să stingă dragostea, nici râurile s-o potolească..."* **(Cântarea cântărilor 8, 7)**. Adesea, Mântuitorul Iisus Hristos, S-a folosit de imaginea nunţii, pentru a exprima frumuseţea şi bucuria, de negrăit, a imaginii împărăţiei lui Dumnezeu: *„Împărăţia cerurilor s-a asemănat unui împărat care a făcut nuntă fiului său"* **(Matei 22, 2-14)**.

Pe de altă parte, atunci, ca şi astăzi, în unele cazuri, o nuntă presupune multă cheltuială şi mult sacrificiu, provocând financiar pe cei ce o organizau. Multe familii nu-şi puteau permite anumite cheltuieli, alţii se îndatorau pentru mulţi ani, după trecerea fericitului eveniment. În Cana Galileii, nunta s-a desfăşurat în sensul celor mai sus menţionate. Oamenii sărmani au epuizat vinul, vasele erau goale, bucuria celor prezenţi era ameninţată de lipsă, de final neprevăzut, de tristeţe. Istoria minunii biblice are ceva foarte demn de sesizat, şi bine menţionat. Scurtul dialog dintre Iisus şi mama Sa, pare, mai degrabă, un răspuns negativ la cerere. Textul original grec se traduce: *„Ce am eu şi tu"*, dând o întreagă serie de păreri şi interpretări. În limbajul nostru obişnuit, care evoluează din timp în timp, cuvintele Mântuitorului se pot adapta astfel: *„Ce este aşa de important?"* sau *„Ce ne priveşte pe noi"* sau *„Aceasta nu-i problema noastră"*.

Subtil, Sfântul Ioan redă îndemnul celei ce L-a născut şi crescut pe Cel veşnic, venit în lume pentru mântuirea ei. Cuvintele ei reprezintă mesajul ei către lume, către noi, către fiecare mamă, apostol, slujitor: *„Faceţi ceea ce vă va spune!"* **(Ioan 2, 5)** sau *„Împliniţi ceea ce auziţi de la El"* sau *„Aceasta este calea spre viaţă, împlinirea celor auzite de la El"*. În aceste cuvinte,

predica Maicii Domnului sintetizează toată datoria noastră de creştini, în împlinirea poruncilor lui Dumnezeu.

Apariţia în creaţie a unui nou element, apa, dintru început, apa era semnul vieţii, a existenţei, elementul care întreţine viaţa. Apa serveşte la curăţirea şi întreţinerea corpului uman, fereşte de boală şi moarte (mai ales în epoca temutelor epidemii) care au secerat viaţa a milioane de oameni. Cele şase vase erau pline cu apă pentru spălarea de praful roşu al străzilor galileene, se pare că, în timpul nunţii, se goliseră, apa fiind folosită, iar acum trebuiau din nou umplute. Ritualurile spălărilor aveau şi au aspect de strictă necesitate igienică, mai ales în zona foarte caldă, toridă, în care furtunile de nisip sunt o realitate, mereu prezentă, aducând, cu ele, neplăcerile specifice. Acum la această nuntă, din elementul esenţial al vieţii, apa, prin minunea cuvântului: *„Umpleţi vasele până sus, scoateţi acum şi duceţi nunului"* **(Ioan 2, 7-8)**, izvorăşte vinul cel bun, ca semn al nesfârşitei bucurii al vindecării şi al înnoirii. Nunta aceasta, trăind bucuria prezenţei Mirelui Celui veşnic, descoperă, în minune, gustul cel bun al vinului bun, tainic ştiut, de unde provine, doar de Preasfânta Sa Maică, slujitorii prezenţi, şi cei câţiva ucenici ai Săi.

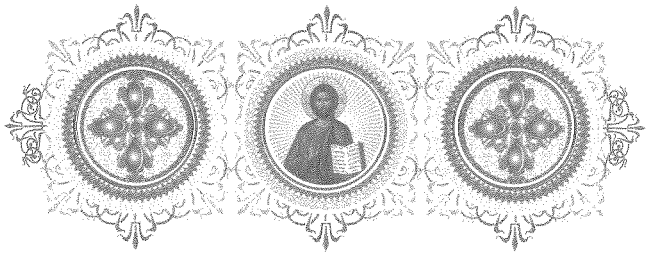
De ce tocmai la o nuntă a săvârşit Hristos prima Sa minune? Contextul istoric, al legăturii dintre Dumnezeu şi poporul Său, de-a lungul a secole întregi, realizează o legătură tainică, asemenea unei nunţi. În limba noastră pământească, această legătură este imaginea fidelităţii, întemeiată pe dragoste: *„În ce chip se însoţeşte mirele cu mireasa, Cel ce te-a zidit Se va însoţi cu tine, şi în ce chip se veseleşte mirele de mireasă, aşa Se va veseli de tine Dumnezeul tău!"* **(Isaia 62, 5)**. Nunta înseamnă viaţă, bucurie, viaţa are nevoie de apă, de sens, de curaj, de dăinuire şi putere de biruinţă. Sfântul Evanghelist Ioan relatează despre această minune la nuntă, ca un program pentru toţi, ca un îndemn la participarea bucuriei ospăţului ceresc, care începe în taina Sfintei Liturghii, aici pe pământ.

Acest început al minunilor la nunta din Cana Galileii, descoperă sensul unei alte bucurii, a unei alte împliniri, a unui alt sens al existenţei. Primii Apostoli, prezenţi la nuntă, erau obişnuiţi cu viaţa lor, destul de obositoare, a pescuitului, a greutăţilor zilnice, a asupririi de către cei mai puternici, a celor străini, ocupanţi ai ţării lor, a aşteptării venirii unui timp nou, în care să domnească adevărata fericire şi dreptate.

Scoaterea apei din vase, deci ascultarea de cuvântul Domnului, a arătat puterea minunii, bunătatea vinului şi perpetuarea bucuriei nunţii. Iisus Domnul a vorbit adesea despre *„apa cea vie"* **(Ioan 4, 10)**, despre vinul din *„roada viţei"* **(Matei 26, 29)**, despre nuntă, şi toate acestea au avut mesajul unei bucurii biruitoare asupra lipsurilor suferinţelor şi a morţii.

Acest moment înălţător, sublim, unic, îl arată pe Iisus Domnul ca Cel ce veşnic poartă grijă de propria creaţie, pe care a venit s-o izbăvească din moarte, prin bunătate, îngăduinţă, iertare şi mângâiere. Slava Lui începe a se arăta la acest eveniment, vinul cel nou era şi este învăţătura Sa, cuprinsă în Sfintele Evanghelii, şi pentru ca ea să rămână mereu actuală, având capacitatea şi misiunea de a schimba, radical şi definitiv, viaţa noastră, a fost transformată din apă, în vinul cel nou şi bun, care se dă tuturor celor ce cred, ca pahar al binecuvântării, spre împărtăşirea cu Sângele Lui, care este *„adevărata băutură"* **(Ioan 6, 55)**.

Istoria minunii din Cana Galileii nu este singura ce ne atrage atenţia în mod deosebit, ci ea este una dintre cele şapte, care suscită interes şi abordare, în această Sfântă Evanghelie, scrisă şi organizată de Sfântul Evanghelist Ioan, cu scopul ca, şi noi, să credem că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, şi crezând, să avem viaţă în numele Lui **(Ioan 20, 31)**! Amin!

BIRUINŢA ASUPRA MORŢII
Învierea lui Lazăr

Ceea ce înfricoşează, cutremură şi resemnează este, de obicei, evitat. Toate făpturile existente, cunosc, din experienţa altora, că, într-una din zile, vor pleca de pe acest pământ. Părăsirea trupului de către suflet, creştinii o numim despărţire, lumea o numeşte moarte, durere, tristeţe, părăsire, pentru totdeauna, a acestei lumi, pentru cei depărtaţi de Dumnezeu, tragedie de neînţeles, pentru cei ce au urmat calea vieţii, odihnă şi aşteptare.

Spre meditare propun minunea învierii lui Lazăr, cel mort de patru zile, relatată şi prezentată de Sfântul Evanghelist Ioan, în capitolul 11. Spre deosebire de învierile fiului văduvei din Nain, a fiicei lui Iair, învierea lui Lazăr, cuprinde partea sentimentală, pentru că Hristos, Mântuitorul, îl preţuia, iubea şi-l considera prieten apropiat. Suferinţa morţii întristează şi prietenii şi cunoscuţii, şi pe cei dragi, pentru că noi, în faţa unei astfel de dureri, suntem lipsiţi de orice putere.

Fiul Tatălui, coborât între oameni spre a-i izbăvi de moarte, prin moartea Lui, nu putea rămâne indiferent faţă de cei în mijlocul cărora decurgea existenţa Sa pământească. El nu

acceptă să moară pentru noi dintr-un sentiment abstract al datoriei, sau ascultând de un imperativ categoric, ci pentru faptul că a vibrat puternic, stăpânit fiind de o dragoste caldă faţă de cei din jurul Lui. Sfântul Evanghelist Ioan, mărturiseşte aceasta când spune că: *„Iisus i-a iubit pe ai Săi din lume până la sfârşit"* **(Ioan 13, 1)**. În toată existenţa Sa pământească, în învăţătura Sa, Iisus a arătat puterea iubirii Sale şi compasiunea Sa faţă de trista realitate a durerilor acestei lumi. Când Iisus Domnul află de boala lui Lazăr, spune: *„Această boală nu este spre moarte, ci pentru slava lui Dumnezeu, ca, prin ea, Fiul lui Dumnezeu să se preamărească"* **(Ioan 11, 4)**.

Ca Cel ce era şi este Dumnezeu, ştia că, din acest eveniment tragic, va răsări o lumină cerească, deşi, peste puţin, copleşit, ca om, de durerea provocată de moarte, va lăcrima în faţa tristei realităţi. Încă o dată se subliniază câteva aspecte, divergente, asupra aceleiaşi realităţi, Domnul, Stăpânul vieţii şi al morţii, Lazăr mort, plecat dintre cei vii, Marta şi Maria, surorile lui, în pragul durerii, mulţimea nedumerită, Apostolii contrariaţi. Din acest motiv, spre a lăsa ca lucrurile să se desfăşoare după rânduială şi, adesea, cu un scop ascuns, Domnul nu se grăbeşte spre Betania, aşa cum era firesc, după atitudinea noastră omenească, ci întârzie încă două zile, apoi, spre a pune capăt întrebărilor contradictorii, pe care Apostolii şi le adresau, El le spune direct: *„Lazăr, prietenul nostru* - insistând asupra acestui cuvânt - *a adormit; Mă duc să-l trezesc"*. Din această afirmaţie, observăm că despărţirea sufletului de trup, moartea, Domnul o consideră somn. Dar nu este înţeles de cei care-L ascultau, de aceea spune clar: *„Lazăr a murit"*, subliniind că acest trist eveniment se va preface în bucurie şi în prilej de întărire a credinţei lor. Toma - auzind că Lazăr a murit, se lasă pradă pesimismului propriu firii sale şi afirmă: *„Să mergem să murim cu El"* **(Ioan 11, 6)**. Aplecat, din fire, spre îndoială, înclinat să acorde întâietate aspectelor negative ale existenţei, Toma se arată

resemnat la gândul că, într-o zi, vă împărtăşi şi el, şi cei prezenţi, soarta lui Lazăr.

Din cuvintele lui, reiese uşor faptul că el nu aştepta o minune, ci o resemnare pasivă, care defineşte pe fiecare om, care află de moartea cuiva dintre semenii lui. Dar Toma demonstrează şi marea capacitate de sacrificiu, care, deocamdată, nu este dublată de o credinţă egală cu puterea sa de dăruire. O va primi, după venirea Duhului Sfânt peste el, când va mărturisi, neşovăielnic, dumnezeirea Mântuitorului Hristos şi puterea reală a Învierii Lui.

Ajuns în Betania, localitate apropiată de Ierusalim, Lazăr se afla în mormânt de patru zile. Până astăzi se află mormântul lui Lazăr, adânc şi bine conservat. Ruinele casei lui Lazăr îl prezintă a fi un om înstărit, bine situat, ospitalier, pentru că, în această casă, Domnul sosea adesea. Mulţimea iudeilor, aflată în casa lui Lazăr, demonstrează locul şi rolul lui în societatea timpului său. Graba Martei, sora lui Lazăr, de a-L întâmpina pe bunul Mântuitor, corespunde cu portretul, schiţat în câteva cuvinte, de către Sfântul Evanghelist Luca, fire activă, impetuoasă, ea nu are răbdare, nici chiar în aceste momente grele, nădăjduind că prezenţa Mântuitorului va aduce alinare durerii pricinuită de plecarea fratelui ei: *„Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit"*, fiind urmate de o puternică mărturisire de credinţă: *„Dar şi acum ştiu că oricâte vei cere de la Dumnezeu, Dumnezeu îţi va da"* **(Ioan 11, 22)**.

Observând credinţa ei, Domnul îi spune: *„Fratele tău va învia"*. Această afirmaţie nu o surprinde, deoarece ea ştie că morţii vor învia în ziua cea de apoi. Pentru înţelegerea unui adevăr, mai greu de purtat, El îi spune: *„Eu sunt Învierea şi viaţa; cel ce crede în Mine, chiar dacă va muri, va trăi. Şi oricine trăieşte şi crede în Mine, nu va muri în veac"* **(Ioan 11, 25-26)**.

Asemănătoare cuvinte rostise Domnul în Sinagoga din Capernaum şi la *„vindecarea slăbănogului din Ierusalim"* **(Ioan, cap. 5)**, de această dată, afirmaţia Lui fiind mai categorică,

directă, El descoperind Martei că dăruieşte viaţa celor vii, dar şi celor morţi. Pentru a înţelege această taină, Marta trebuie să dea dovadă de credinţă, de aceea este întrebată direct şi în public: *„Crezi tu aceasta?"*, aşa cum, pe drumul Cezareii lui Filip, întreabă pe cel pe care trebuia să-l mântuiască, aşteptând răspunsul credinţei. Aproape ca şi acelaşi răspuns al lui Petru, Marta crede şi mărturiseşte: *„Da, Doamne, Eu am crezut că Tu eşti Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Care a venit în lume"* **(Ioan 11, 27)**. Mărturisirea ei avea darul să grăbească minunea, menită să descopere, din plin, dumnezeirea Mântuitorului, şi să anticipeze biruinţa Lui, definitive, asupra morţii. Această mărturisire a venit din partea Martei, adânc ancorată în realităţile vieţii, din partea unei urmaşe a Evei, care avea să fie mântuită prin Întruparea şi răstignirea Cuvântului.

Atitudinea Mariei, sora Martei, descoperă neputinţa neamului omenesc în faţa morţii, tristeţea şi durerea: *„Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu n-ar fi murit"* **(Ioan 11, 32)**. Apoi, plânsul şi lacrimile, au completat durerea şi semnul vădit al neputinţei. În această atmosferă, Domnul lăcrimează, din compasiune pentru tragedia umană, tulburându-se în faţa morţii, apărute ca fenomen străin şi nedorit de Dumnezeu, dar, din nefericire, asumat de om, prin neascultare şi cădere. Iisus plânge, se întristează, pentru că era şi Om, purtător al durerilor noastre, şi nu-I erau deloc străine. Indiferenţa şi necredinţa contemporanilor Lui, necredinţa şi indiferenţa din zilele noastre, răutatea şi tirania multora dintre noi, Îi provoacă durere, lacrimi şi tristeţe, până când *„va fi un cer şi un pământ nou"* **(II Petru 3, 15; Apocalipsa 21, 1)**.

„Unde l-aţi pus? Doamne, vino şi vezi". În cartea de slujbă numită **Triod**, poetul liturgic a rezumat sistematizând: *„Ca un muritor ai întrebat, iar ca un Dumnezeu l-ai înviat"*. Oare El nu ştia unde se află trupul celui plecat? Dar aici se descoperă şi latura umană, de a pune întrebări, chiar dacă, adesea, nu află,

la toate, răspunsul aşteptat. Ca Om adevărat pune întrebări, ca Dumnezeu – Stăpân, peste vii şi morţi, El biruieşte moartea şi îl readuce pe Lazăr la viaţă.

Lucrările omeneşti se împletesc în Persoana Mântuitorului împreună cu cele dumnezeieşti, fiind conduse de acelaşi subiect, care sunt teandrice, fiecare purtând pecetea celor două firi, deşi, uneori este vizibilă şi directă, cea umană, sau divină. Nicio minune, relatată de Sfintele Evanghelii, nu pune, atât de bine, în lumină, precum învierea lui Lazăr, caracterul teandric al lucrărilor Dumnezeului întrupat.

Mormântul lui Lazăr, acoperit cu o piatră mare, devine simbolul mormântului omenirii, cel mort de patru zile, intrat în descompunere, reprezintă omenirea, răspândită în cele patru puncte cardinal, aflată sub piatra mare a uitării şi depărtării de Dumnezeu. *„Ridicaţi piatra"* - numai Unul Dumnezeu putea ridica piatra grea, de neclintit a înstrăinării şi necredinţei, în care omenirea se afunda.

Descompunerea fizică precum şi prefacerea trupului stricăcios al omului, descoperă starea jalnică a omului, puterea şi triumful Lui. Înainte de a învinge moartea, prin moartea Sa pe cruce, Iisus ia contact direct cu realitatea ei crudă, sub cel mai înfricoşător aspect.

Atunci când Domnul vorbeşte despre slava lui Dumnezeu, pe care o va vedea Marta, dacă va crede, El are în vedere lucrarea de mântuire a lumii, a lui Hristos şi a Duhului Sfânt. În paginile Sfintei Scripturi, slava lui Dumnezeu se prezintă prin descoperirea tuturor celor trei Persoane ale Preasfintei Treimi. Tatăl este numit *„Părintele slavei"* **(Efeseni 1, 17)**, Fiul, *„strălucirea slavei lui Dumnezeu"* **(Evrei 1, 3)**, iar Sfântul Duh, *„Duhul slavei"* **(I Petru 4, 14)**. Slava pe care se va învrednici Marta să o contemple, şi care i se va descoperi, va fi lucrarea Fiului lui Dumnezeu şi a Duhului Sfânt. Minunea învierii din morţi a lui Lazăr, va anticipa minunea învierii

finale a omenirii, transfigurarea întregii creaţii, străbătută de har, slava lui Dumnezeu devenind vizibilă tuturor.

De aceea, Domnul ridică ochii spre cer şi spune: *„Părinte îţi mulţumesc că M-ai ascultat. Eu ştiam că întotdeauna Mă asculţi, dar pentru mulţimea care stă împrejur am zis, ca să creadă că Tu M-ai trimis“* **(Ioan 11, 41-42)**. Această rugăciune exprimă acordul perfect între Dumnezeu Tatăl şi Dumnezeu Fiul, precum şi faptul că, încă o dată, dă răspunsul la întrebarea: *„De ce a venit Hristos pe pământ?“*. Minunea învierii lui Lazăr va fi săvârşită pentru ca omenirea să creadă în dumnezeirea lui Iisus.

Moartea, care răspândea putreziciunea şi durerea, opune rezistenţă în faţa vieţii, din acest motiv, Domnul strigă cu glas mare: *„Lazăre, vino afară!“*; Păstorul îşi cheamă oaia cea pierdută şi o invită la viaţă, şi la Învierea de apoi, toţi cei morţi vor fi strigaţi, fiecare după numele ce l-a purtat în această lume.

Îndată ce l-a chemat pe nume, Lazăr a ieşit viu din mormânt, revenind la această viaţă, din care plecase, asemenea unui om trezit dintr-un somn adânc. În Hristos, moartea va fi învinsă deplin, deoarece, după Înviere, trupul Lui va deveni nemuritor, intrând definitiv în existenţa, eliberată definitiv, de sub dominaţia morţii.

Învierea lui Lazăr, a trezit reacţii diferite la martorii oculari. Pe unii i-a câştigat, crezând că Iisus este Dumnezeu Cel veşnic. Alţii, plini de ură, potrivnici lui Iisus, au plecat să înştiinţeze pe farisei, vestea provocând adevărată panică, deoarece a fost convocat Sinedriul (forul suprem de judecată al evreilor, compus din 71 de membri). Membrii nu se îndoiesc de minunea petrecută, Lazăr era un om viu, trăia, mărturisea el, semenii lui. Ceea ce înspăimântă este puterea lui Iisus de a săvârşi minuni: *„Ce facem, pentru că Omul Acesta face minuni?“* **(Ioan 11, 47)** s-au întrebat ei.

Mai demult, aceşti farisei cereau semne de la Iisus, acum L-au văzut şi i-a deranjat cumplit. Aşa cum prezisese altădată: *„Nici chiar de va învia cineva din morţi, tot nu vor crede“*

(**Luca 16, 31**), învierea lui Lazăr i-a contrariat, provocându-i. Caiafa arhiereul, exponentul omului politic, concluzionează: *„Este mai de folos să moară un om pentru popor, decât să piară tot neamul"* (**Ioan 11, 50**), cuvinte profetice, pe care el nu le înţelege. Fără a realiza ce spune, Caiafa descoperă, cu anticipaţie, sensul morţii lui Hristos, Care moare pe cruce, pentru ca să ne izbăvească pe toţi. Oamenii, de multe ori, pot deveni ecouri ale unor intenţii divine, în ciuda ignoranţei lor şi chiar împotriva voinţei proprii. Argumentarea lui Caiafa: *„I-a convins pe membrii Sinedriului, din ziua aceea s-au hotărât să-L omoare pe Iisus"* (**Ioan 11, 53**). Şedinţa s-a încheiat cu hotărârea de a-L omorî pe Iisus. Contradictorie hotărâre, în locul vieţii, cer moartea, în locul bunătăţii, preferă răutatea.

Cum suntem noi astăzi? Ce mai impresionează pe omul nerăbdător, avid după bani mulţi, şi după profit, fără muncă asiduă? Ce mesaj mai are învierea lui Lazăr, când, peste tot, domneşte moartea, stricăciunea, uitarea de Dumnezeu, nedreptatea, minciuna, lipsa de dăruire şi sacrificiu? Câţi mai gândesc la propria viaţă, care are un sfârşit pe pământ, şi un nou început în ceruri? Câţi din marea masă de oameni, răniţi de răutăţi şi fărădelegi, exprimă, cu Marta, mărturisirea credinţei lor: *„Eu am crezut şi cred că Tu eşti Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, Care a venit în lume!"* (**Ioan 11, 27**)

Înainte ne stau cele mai înfricoşătoare momente din viaţa Dumnezeului Celui întrupat. Acestea ne invită la atitudine responsabilă, firească, de creştin care trăieşte pe pământ, pregătindu-se pentru ceruri, care descoperă bunătatea lui Dumnezeu şi pe care o împărtăşeşte tuturor, care crede în biruinţa crucii, în ciuda greutăţii ei, a biruinţei asupra morţii, căci învierea lui Lazăr este anticiparea propriei noastre învieri! Amin!